

انتشارات کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد

شماره ۲۶

نسخه های خطی دقرنم

زیر نظر

محمد تقی دانش پرده

نسخه های خطی دفتر نهم کتابخانه های اتحاد جماهیر شوروی و اروپا و آمریکا سزادش محمد تقی دانش پژوه

انتشارات کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد

شماره ۲۶

نسخه های خطی

دقرنهم

زیر نظر

محمد تقی دانش پروه

نسخه های خطی
دقرنهم

نسخه های خطی

در کتابخانه های اتحاد جماهیر شوروی

و اروپا و آمریکا

گزارش و فهرست

از

محمد تقی دانش پروه

تهران ۱۳۵۸

بنام خداوند یکتا

این مجلد دنباله دفتر هشتم است و در آن به شرح زیراز نسخه های چند کتابخانه آسیا و اروپا و آمریکا که دیدار کرده ام یاد میگردد:

- ۱- بنیاد خاورشناسی شهر دوشنبه ، ص ۱-۴۷
- ۲- کتابخانه جامی دانشکده ادبیات همین شهر ، ص ۴۸-۵۸
- ۳- کتابخانه رودکی در همانجا ، ص ۵۹-۸۶
- ۴- کتابخانه فردوسی در همانجا ، ص ۸۷-۱۰۹
- ۵- کتاب آرشو سمیونوف در بنیاد تاریخ فرهنگستان تاجیکستان در همانجا ، ص ۱۱۰-۱۲۴
- ۶- گنجینه بنیاد خاورشناسی فرهنگستان اوزبکستان بنام بیرونی در شهر تاشکند ، ص ۱۲۵-۱۹۲ ، و موزه نوایی ، ص ۱۹۲-۱۹۳ ، و کتابخانه دانشگاه تاشکند ، ص ۱۹۳-۱۹۴ ، و کتابخانه دانشگاه سمرقند ، ص ۱۹۴ ، و کتابخانه مسجد طلا شیخ ، ص ۱۹۵-۲۰۰ ، و کتابخانه ابوعلی سینا در دانشگاه دولتی بخارا ، ص ۲۰۰-۲۰۱
- ۷- گنجینه نسخه های خطی و چاپی فرهنگستان آذربایجان در شهر باکو و موزه تاریخ ادبیات شهر باکو بنام نظامی ، ص ۲۰۲-۲۵۵
- ۸- کتابخانه مرکز علمی فرهنگستان ترکمنستان شوروی در شهر عشق آباد ، ص ۲۵۶-۲۷۴
- ۹- موزه ارمنستان ، ۲۷۵-۲۷۶
- ۱۰- کتابخانه ملی پاریس ۲۷۷-۳۱۸
- ۱۱- کتابخانه شهر مونیخ ، ص ۳۱۹-۳۴۵

۱۲- کتابخانهء وایدنر در دانشگاه هاروارد ، ۳۴۶-۳۸۴

۱۳- کتابخانهء هوتن در همانجا ، ۳۸۵-۴۲۵

۱۴- موزهء ایزابلا استوارت گاردنر ودانشکده پزشکی شهرستن و کتابخانه عمومی

آن شهر و موزهء هنری فوگ و موزهء هنرهای زیبا و موزهء فاین آرت همین شهر ، ۴۲۶-۴۴۹

من از دانشگاه تهران و کتابخانهء مرکزی آن واز همهء دانشمندان آن شهر ها که

به من در این بررسی کمک کرده اند بسیار سپاسگزارم .

محمد تقی دانش پژوه

تهران - تیرماه ۱۳۵۸

بنیاد خاورشناسی شهر دوشنبه

کتابهای فارسی

۱- آهنگری و زرگری

آغاز: حمد بی حد ثنای بی اعداد - به خدایی که نور ایمان داد .

ش - ۱۶۰۶/۲

۲- ابومسلم نامه به روش نقالی به فارسی به روایت ابو لعلای ررنج و حکیم ابو طاهرطوسی و ملانخشی ، خواجه ابومسلم در این نسخه سبد هاشمی است و خون خواد امام حسین (منزوی ۳۶۵۴)

ش ۵۵ نستعلیق سده ۱۲ ، عنوان شگرف ، ۲۳۲ گ (۲۵ س) رحلی بزرگ

نیز ش ۱۳۸ و ۴۱۴ و ۶۸۲ و ۱۲۰۸/۲ و ۱۷۴۸

عنوانهای آن : اکنون شما ایشان را گذارید و کلیمه سخن از جای دیگر شنوید و " القصه " و داستان " شنوید " و " اکنون شما از ... شنوید "

باز بسین عنوان آن : " داستان نظر یافتن پهلوان آل محمد که در شکارگاه که امیر را شهید کرده اند و خبر یافتن از نظر یافتن پهلوان احمد بن زمجی

۳- اسکندر نامه : ش ۶۱۴ و ۱۱۰۷ و ۱۴۹۱ و ۱۸۹۷/۲ و ۳۲۰۲/۳

۴- اشهر اللغات : غلام اللهگل محمد صدیقی هانسوی غزنوی (غلام احمد بهیـکین صدیقی هانسوی)

آغاز: حمد بی حد و ثنای بی عدد بر خالق

ش - ۵۲۰ نوشته ۱۲۴۴

- ۵- انیس الشعراء : عبدالکریم بن قاضی راجی غزنوی
 آغاز : حمد بی حد مر پادشاهی را ، ش ۱۶۰۷ نوشته ۱۲۸۲
- ۶- بافنده لیک رسالسی به ترکی با روایت از امام جعفر صادق در آغاز، ش- ۱۶۰۶/۲
- ۷- بختیار نامه ، ش ۱۴۱/۳ و ۱۸۵/۲ و ۳۳۸/۱۴۱
- ۸- بدایع الانشاء یوسفی ، ش ۱۲۷ نوشته ۹۹۵ ، ش ۱۰۰۳/۷ ، ش ۲۳۹۹
- ۹- برهان قاطع : محمد حسین تبریزی ، ش ۲۰۱۰ ، نوشته ۱۱۵۳
- ۱۰- تاریخ طبری ، ش ۳۷۸ ، نستعلیق سده ۱۰ و ۱۱ ش ۲۰۰۰ ، نسخ سده ۷ و ۸ و جدول
 شنگرف بانو نویس در آغاز و انجام انجام
- ۱۱- تاریخ نامه شاه آزاد بخت ، ش ۱۲۸۸/۳
- ۱۲- تمیم صحابه نیک قصه سی ش ۱۴۷۳/۶ و ۱۸۹۷/۵ و ۲۷۲۷/۲ و ۲۹۳۵/۲
- ۱۳- جامع الحکایات یا مجمع الحکایات یا مجموعه حکایات ش ۳۰۲ و ۳۳۸/۱۱
 و ۶۴۹ و ۱۱۵۰ و ۱۲۸۳/۱ و ۱۳۰۰/۲ و ۱۳۲۲ و ۱۳۴۳ و ۲۵۳۲/۲
- ۱۴- جنگ نامه امام محمد حنفیه ، ش ۲۷۸ و ۳۴۴/۱
- ۱۵- جوامع الحکایات : عوفی ، ش ۳۱۷ نوشته ۱۰۲۱
- ۱۶- جوامع الصنایع یا مجموعه الصنایع ، (منزوی ۹۴۰۸)
- آغاز : حمد و سپاس بدیع الاساس مر حضرت صانع را که مجموعه وحوادث نقطه‌ای از پرتو
 آثار صنع و کمال قدرت اوست ، ش ۱۴۱۰/۱ سده ۱۳
- ۱۷- خزینة فکر : شبانی بن یادگار حصاری
- آغاز : بنام آنکه از ترکیب عاری است ز تحلیلش سخن ناهوشیاری است ، ش ۱۵۱۷/۲
- ۱۸- حل لغات شعراء :
- آغاز : جواهر زواهر معانی جوهریان معانی از معدن ادراک و سخن رانی اخراج نمایند ،
 ش ۷۸۲/۲

- ۱۹- خلاصه الانشاء ، ش ۷۸۸/۵ نوشته ۱۲۲۵
- ۲۰- داستان اعرابی و محمد ص ، ش ۱۱۶۱/۹
- ۲۱- داستان امام محمد ش ۱۱۶۱/۱۸
- ۲۲- داستان بابا روشن ، به ترکی ، ش ۱۲۵۴/۱ و ۱۴۵۴/۱
- ۲۳- داستان بابا عرب ، ش ۱۶۰۹/۲
- ۲۴- داستان بهرام و گلندام ، ش ۱۳۰۰/۴
- ۲۵- داستان پادشاه هند و پسر او شهرزاد فارسی ، ش ۲۹۵۱/۲
- ۲۶- داستان پدر و مادر شیخ نجم الدین کبری ، ش ۴۰۸/۸
- ۲۷- داستان پیر خارکش و دو پسر او ، ش ۱۸۹۷/۴
- ۲۸- داستان جمشید و بهرام خطائی ، ش ۲۹۵/۱
- ۲۹- داستان حاتم طائی ، ش ۴۶/۲ و ۵۸۴ و ۱۶۶۳/۱ و ۱۸۹۴ و ۲۳۹۰ و ۲۹۵۱/۳
- ۳۰- داستان دختر پادشاه سمرقندی و پسر مغول صراف ، ش ۱۶۶۳/۳
- ۳۱- داستان دزد و قاضی ، ش ۵۲/۳ و ۵۲/۱۱ و ۱۰۰۳/۱۱ و ۱۲۱۰۹۳ و ۱۵۲۶ و ۱۶۰۹/۱ و ۲۳۹۴/۲
- ۳۲- داستان دلسه مختار ، ش ۱۴۱/۸
- ۳۳- داستان دیوانه قاسم ، ش ۱۴۱/۵ و ۱۸۵/۴ و ۳۳۸/۷ و ۳۳۸/۹ و ۱۳۰۰/۵ و ۱۶۶۳/۴
- ۳۴- داستان زاغ از دهن پرید ، ش ۸۱۵/۴ و ۱۱۶۱/۳
- ۳۵- داستان زیور خان یا زیور شاه ، ش ۱۴۵۴/۳ و ۱۳۰۰/۳
- ۳۶- داستان سلطان ابراهیم ، ش ۱۵۲۶/۱۲
- ۳۷- داستان سلطان حسین میرزا ، ش ۱۰۶۴/۱

- ۳۸- داستان سلیمان شاه ، ش ۱۷۹۹/۳
- ۳۹- داستان سید بطلال غازی ، ش ۲۶۹۰
- ۴۰- داستان سیف الملوک و بدیع الجمال ، ش ۱۴۱/۹ و ۳۳۸/۶ و ۸۱۵/۱
- ۴۱- داستان شاپور ، ش ۸۱۵/۳
- ۴۲- داستان شاه جمشید ، ش ۱۸۹۷/۳
- ۴۳- داستان شاه زاده صنوبر (به ترکی) ، ش ۱۱۶۱/۲ و ۲۶۱۳/۱ و ۲۸۶۳/۲
- ۴۴- داستان شاه سرور هندوستان ، ش ۲۰۲۴
- ۴۵- داستان شاه سلجوق و پسرش داراب ، ش ۱۷۹۹/۴
- ۴۶- داستان شکری و نشتری ، ش ۱۴۱۰/۲ و ۱۱۱۶/۳
- ۴۷- داستان شهرزاده و شهر آشوب ، ش ۱۲۱۰/۱
- ۴۸- داستان شیرزاد (نه منظر) ، ش ۵۲/۱ و ۱۲/۲ و ۱۴۱/۱۲ و ۳۳۸/۴ و ۱۲۲۳/۱ و ۲۴۴۲/۱
- ۴۹- داستان عادل خان ، ش ۵۲/۴ و ۱۴۱/۴ و ۱۸۵/۳ و ۳۳۸/۸ و ۴۰۸/۲ و ۱۲۲۳/۲ و ۱۷۹۹/۲ و ۱۵۶۷/۲
- ۵۰- داستان عادل شاه ، ش ۱۵۶۷/۲
- ۵۱- داستان عالم نارشا و پسرش یلوقیا ، ش ۲۹۵۳/۳
- ۵۲- داستان عشق شیر به دختر پری پیکر ، ش ۱۸۹۸/۳
- ۵۳- داستان فغفور چین رضوان شاه و روح افزا ، ش ۱۴۱/۶ و ۱۸۵/۵ و ۳۳۸/۱۰ و ۱۶۶۳/۳
- ۵۴- داستان فلورا نام دختر ماه سیما ، ش ۱۸۹۸/۴
- ۵۵- داستان قیز بیبی ، ش ۱۸۳۳/۱
- ۵۶- داستان قیص ابن عامر ، ش ۱۵۶۷/۱

- ۵۷- داستان کورا و غلی ، ش ۱۹۰۰
- ۵۸- داستان ملک بصره و صد سؤال او ، ش ۴۰۸/۹
- ۵۹- داستان ملکه دل آرام ، (به ترکی) ، ش ۲۸۶۳/۳
- ۵۷- داستان ملک روم ، ش ۲۷۵/۱
- ۵۸- داستان ملک زاده ، ش ۱۹۲۳/۴
- ۵۹- داستان ملکه هزار گیسو ، ش ۱۷۹۹/۵
- ۶۰- داستان مولوی و میرزا همدم ،
- آغاز : اما راویان اخبار ناقلان و محدثان کهن و خوشه چینان خرمن سخن روایت کرده‌اند ، ش ۱۱۱۴ و ۱۱۶۱/۸ و ۱۷۷۹/۱ و ۲۴۷۵/۴ و ۲۶۹۱/۴ و ۲۷۳۲/۶
- ۶۱- داستان مهر و ماه ، ش ۱۴۱/۸ و ۳۳۸/۵
- ۶۲- داستان میرزا و قیص ، ش ۲۵۶۵/۱
- ۶۳- داستان نوش آفرین گوهر تاج و سلطان ابراهیم ، ش ۸۱۵/۵
- ۶۴- داستان هارون و مظفر سگ پرست ، ش ۱۴۱/۷ و ۱۸۵/۶ و ۸۱۵/۲ و ۱۵۶۷/۳
- ۶۵- هرمانوس حکیم ، ش ۱۲۱۹
- ۶۶- داستان یوسف بیک و احمد بیک ، ش ۲۳۱۱
- ۶۷- دخمه انوشیروان ، ش ۲۴۷/۲ و ۳۳۸/۱۲
- ۶۸- دخمه شاهان : محمد صادق منشی ، ش ۲۴۴۲/۲ و چندین نسخه دیگر
- ۶۹- دستور الطب فی السراصناعه و برء الساعه ، متن از رازی ، ترجمه محمد حسین بن کرم علی اصفهانی در ۱۰۳ باب ش ۱۶۰۵/۲ نوشته ۱۲۶۱
- ۷۰- دهقانی (رساله) ش ۱۷۴۷/۱ سده ۱۳ - ش ۱۷۷/۱ سده ۱۳
- ۷۱- رساله مجتمع علی جمیع اللغات علی فصول ، ش ۱۵۱۱/۳
- ۷۲- ریاض اللطایف ، به خواش امام قلی بهادر خان (۱۰۵۰ - ۱۰۱۷) گرفته از

سعدی و کاشفی و ساخته ۱۰۳۷ :

آغاز : ای لطف تو داده شهریاران را تاج شاهان چو گدایان به نوايت محتاج

ش / ۴۹/۳ و ۱۶۵/۳

۷۳- زمجی نامه ، مانند ابو مسلم نامه و فتوت نامه است (منزوی ۳۷۲۰- ابو مسلم

سردار خراسان ۲۱۴- ملیکف ۸۲ و ۸۳ ش ۷۸ و ۱۲۰۸/۳)

۷۴- سندباد نامه ظهیری سمرقندی ، بروش نقالی ، ش ۳۳۸/۳

۷۵- شاه نامه ، به نثر بروش نقالی ، ش ۲۳۸ و ۱۸۱۹ و ۱۸۲۰ و ۱۸۲۳ و ۲۵۷۶

۷۶- شرح نصاب : شمس الدین بن محمد در اوائل تصنیف و ابتداء نألیف به بسم الله

الحمد لله ایرادمی نموده اند ، ش ۱۲۰۴ نوشته ۱۲۹۳ و ۲۰۶۷/۶ نوشته ۱۰۲۳

۷۷- صلوه مسعودی ، ش ۲۴۸۳ نوشته محمد حسین بن محمد رضا

۷۸- صید (منتخب) : معین الدین شیخ الاسلام ، ش ۱۵۹۲/۵

۷۹- ظفر نامه بزرگمهر ، چندین نسخه

۸۰- فتوحات شاهی امینی : امیر صدر الدین سلطان ابراهیم امینی ، ساخته ۹۲۷ ، با

مقدمه‌ای در پنج فتح (نسب نامه محمد شفیع اصفهانی ص ۱۲ ش ۵۶۴۶ دانشگاه -

نشریه ۱۰: ۷ و ذریعه ۱۶: ۱۷ و عالم آرای عباسی ۱۳ ، و ۱۴ و ۱۸ و ۲۰ و ۲۴ : فتوحات یمنی هروی)

درن آن را از کمال الدین بنائی پنداشته است ، بار تولد دران شک نموده و میرزایف

در کتاب بنائی به فارسی تاجیکی به خط روسی چاپ ۱۹۵۷ ص ۱۶۴ از آن بحث کرده

و ثابت نموده که درن خطا کرده است که تخلص شاعر را در آن یافته چه کلمه " بنائی "

به معنای ساختمان است نه نام شاعر که در دیباچه آن آمده است و او پنداشته است

که بنائی مؤلف کتاب است . استوری نیز چنین گفته است . میرزایف درباره آن در کنگره

مونیخ بحث کرده و آن به انگلیسی چاپ شده است . او را مقاله‌ای است به روسی که در

آن نسخه‌های درن و دوشنبه و تهران (دانشگاه و ادبیات و موزه ایران باستان) را با هم

سنجیده است و او در مقاله پیشین از نسخه درن و دانشگاه یاد کرده بود نه از نسخه

بنیاد خاورشناسی دوشنبه

نسخه های آن :

۱- دوشنبه ش ۱۳۹ (۱ : ۱۴) دفتر ۱ و ۲

۲- موزه ایران باستان ش ۳۷۲۲ (۲ : ۲۱۰) دفتر ۱ و ۲

۳- یزد ش ۵۷۷۴ (۱ : ۱۶۱ ش ۲۲۳) مقدمه و دفتر ۱ مورخ ۱۱۷۵ (فیلم ۲۴۷۷ ص

۱۴۵ فهرست)

۴- ادبیات ش ۱۰۵ ب (۱ : ۳۶۳) دفتر ۱ سده ۱۲

۵- دانشگاه ش ۱۱۰۳ (۲ : ۵۳۶) دفتر گویا مورخ ۱۰۷۹

۶- تبریز سلطان القرائی دفتر ۱ مورخ ۱۱۰۸ (دفتر اخلاق ۱ : ۵ ص ۷۱ - نشریه

تبریز ۷ : ۱۲)

۷- لنینگراد ش ۳۰۱ فهرست درن

(استوری ۱ : ۳۰۱ و ۱۲۷۸ - بریگل ۸۵۰ و ۱۴۶۷ - منزوی ۴۰۳۰۶۰۷)

ش ۹۸ بنیاد خاورشناسی دوشنبه ، (۱ : ۱۴۱ ش ۱۳۹)

نستلیق سده ۱۱ . جدول زر و لاجورد ، عنوان شنگرف

۸۱- فرهنگ ابراهیمی یا شرف نامی منیری یا فرهنگ فاروقی : ابراهیم قوام فاروقی

(منزوی ۱۹۹۷ ش ۴۱۸ ، نوشته ۱۰۸۵ ، ش ۵۲۵)

۸۲- فرهنگ وفائی (حسین) ، ش ۲۰۸ نوشته ۴ محرم ۱۲۰۹ ش ۶۴۷/۱ نوشته

۱۰۰۵

۸۳- قانون مکتوب : پندت لچهرام دهلوی ش ۷۸۸/۶

۸۴- قواعد الانشاء : سید مهدی علی امامی ، در پنج رساله ش ۷۸۸/۱

۸۵- قهرمان نامه ، ش ۴۰۹/۲

۸۶- کشف اللغات والاصطلاحات : شیخ عبدالرحیم سور بهاری هندی (منزوی ۱۳۴۷)

ش ۹۸۲ نوشته ۱۱۱۳ ، ش ۲۲۳۴ ، نوشته ۱۱۰۷

۸۷- کفایه التعلیم ، ابوالحماد محمد بن محمد زکی غزنوی ، ش ۴۱۷ ، نستعلیق سده

۹ و ۱۰ ، عنوان و نشان شنگرف ، ۱۳۸ گ ۲۵ س ربهی

۸۸- گفتگوی شب و روز ، ش ۱۸۰۲/۵

۸۹- لطایف اللغات : عبداللطیف عباسی یزدی هروی گجراتی (منزوی ۱۹۵۰) ش

ص ۷۴۷ ، نوشته ۱۲۷۵ ش ۱۵۱۱ ، نوشته ۱۲۵۳ ، ش ۲۴۳۴/۲ ، نوشته ۱۲۴۹

۹۰- لمعات التنقیح فی شرح مشکات المصابیح ، عبدالحق دهلوی

آغاز : سبحانک لاعلم لنا ما علمتنا ، ش ۳۲۴۸ ، نستعلیق مظفر طالب علم در روز سه

شنبه ۲۱ ج ۲ از سده ۱۱ عنوان و نشان شنگرف ، ۳۸۳ ص ۲۵ س دفتر یکم رحلی بزرگ

کلفت

۹۱- مجمع الصنایع ، احمد صدیقی حسینی ، ش ۱۰۷/۱ نوشته ۱۲۷۱ ، ش ۱۴۸/۱

ش ۳۵۸ نوشته ۱۳۲۲

۹۲- مجمع الفرس : سروری کاشانی ، شماره ۱۰۰ ، نوشته ۱۰۶۰ ش ۱۳۴۸ ،

نوشته ۱۱۱۳

۹۳- مجموعه ، ش ۳۳۸ ، نستعلیق ، عنوان شنگرف ، ۵۹۲ گ ۲۳ س ، رحلی بزرگ ،

از آن صدیق بن عبدالرحیم خواجه جویباری ،

۱- جامع الحکایات یا طوطی نامه بخشی در ۵۲ داستان (۱ پ ۱۱۴۰ پ)

۲- لطائف الظرائف : علی صفی بیهقی (بهمان خط ، ۱۱۵ پ - ۱۵۲ ر)

در ۱۴ باب (منزوی ۳۶۱۹)

۳- سند باد نامه ، (۱۵۳ پ - ۲۰۸ ر نوشته رجب ۱۰۶۴) بروش نقالی

و به نثر فارسی

۴- جامع الحکایات ، داستانهای شیرزاد ، مهر و ماه بدیع الجمال و سیف الملوک ، موش و کربه ، عادل خان ، پسر فعفور جین و رضوان شاه و روح افزا ، هارون و اسحق موصلی سیره الجرد معتصم و پسر طیسون ، علی بن هاشم ، بهروز بازرگان مرو ، خلیفه و قاضی زاده بغداد ، جوان کازرون ، پادشاه و سه پسر ، چند داستان دخمه انوشیروان به نثر ، تمیم دارا ، روایت علی بن ابوب غزنوی از کعب الاخبار ، بزرگان کوفه ، حسن و دل فتاحی ، غز الملک پادشاه فارس ، پیر خارکش و دو پسرش سعد و سعید ، چند داستان دیگر ، بختیار نامه ، چند داستان دیگر تا میرسد به رئیس شهر موصل ، داستان حافظ و معام دبه ، داستان بوبکر ربانی ، چند داستان دیگر (از ۲۱۰ پ) نستلیق محمد قاسم بن محمد جمیل کابلی در بخارا (۱۰۶۴)

۹۴- مجموعه ، ش ۴۱۵ ، نستلیق سده ۱۳ ، جدول زرو لاجوردی عنوان و نشان شنگرف ،

۱- روایح بر سنن لوایح ، یعقوب صرفی پسر حسین کشمیری (محشی ۱ پ

- ۸۱ پ)

آغاز : لك الحمد كالذی تقول و خیرا مما تقول کیف مانقول لایلیق بثناءك
انجام : رباعی روایح از لوایح كم به معنی نیامد بلکه بیش آمد روایح چو جسم سال
تاریخش خود گفت روایح شد بسی سیر از لوایح سنه ۹۷۶

۲- چای نامد ، حواجه خوانسار نقش بندی ، به نثر و نظم فارسی ساجسد

۱۲۳۶ (۴ : ۱۱۸ - ۱۳۵۶)

آغاز : این کتاب چانی نامه حواجه خوانسار نقش بندی نعرانه و آبانده الحمد لله علی
تواتر آلائه و توالی نعمائه ،

انجام : رسید این نامه دلکش به انجام سرد عرض نیازش کر بهم نسام

چو پرسد کس ز تاریخ و حسابش بود عرض نیازش حسابش

۳- جای نامه : عبدالله اسلام آبادی به نظم فارسی (۱۲۱ پ - ۱۳۳ پ)
 سروده ۱۲۴۲ با عنوانهای : افروختن آتش برای پختن چای سبز ، تعریف پتیله و
 خوئی و غنچه و بستو نمک و شیر و سرپوش لوزینه ، اقسام چای ، پیر طریقت
 میان قطب الدین صاحب ، خاتمه تاءلیف سنه ۱۲۳۶ تمت تمام شد این نسخه عجبیه
 و غربیه چای نامه من تصنیف خواجه خوشانیار صاحب نقش بندی از بابت مولوی
 عبدالغفار بخارائی بتاریخ ۱۰ ماه ربیع اول سنه ۱۳۰۶ (۳۸ گ ۸۲ پ ۱۲۰ ر)
 آغاز : چو بی رنگ شاهی که با این نگار زمین کرد چون چای سبزار بهار
 چو چای از خطا و چو شکر زنی برندش زنبو بوک نی تا پری
 الهی هر آنکس که این خط نوشت عفو کن گناهش عطا کن بهشت
 تمام شد نسخه چائی نامه تصنیف عبدالله اسلام آبادی حسب الفرمایش مولوی محمد
 عبدالغفار بخارایی در بلاد کشمیر بدست خط احقر غلام مطیع بتاریخ سیزدهم ماه
 شریف ربیع الاول سنه ۱۳۰۷
 ۹۵- مجموعه ، ۵۵۵ ، به دو یا سه خط که همه باید کهن باشند عنوان شنگرف ،
 ۱۵۶ گ ، ربعی
 ۱- معیار جمالی و مفتاح بواسحاق شمس فخری (۱ ر - ۲۲ ر) آغاز افتاده
 و پس از دو صفحه ای فایده سوم آغاز میشود در ذکر اشعار لطیفه و ابیات سائره از عربی
 و فارسی مناسب ارقام در معرفت و حقیقت ابونصر فارابی گوید ، شعر : نظرت بنور العقل
 اول نظره کمال اسماعیل
 این ضعیف گوید :
 عقل در کوی تو سرگردان بماند فکر در اوصاف تو حیران بماند

 در پی این راز بودم سالها عاقبت رازت ز ما پنهان بماند

شمس پیش آفتاب روی تو تا ابد چون ذره‌ای سرگردان بماند
 مناجات از دیوان منسوب به امیر المومنین علی کرم اله وجهه
 علاءالدین انجام و بازپسین عنوان : لموءلفه :

دامن پاکش نه گر روزی رسیدی برزمین مر تیمم را کجا بودی دلیلی معتبر
 و آنچه شعراء در مدایح و اوصاف چیزها گفته‌اند چون زیادت از آنست که به شرح آن
 قیام توان نمود اینجا و همین قدر اکتفا کنیم واللہ علیہم بکمیات الامور و کیفیاتہا تم
 والمحمدالله

۲- لمعات عراقی (۲۲ پ - ۴۶ ر) نوشته محمد بن عبدالواحد هروی در
 ابر قوه در ۸۵۵ .

۳- دیوان : محمود ، قصاید و ترجیعات اوست در توحید ، ستایش ترکان
 خاتون کرمان و علاء الدوله کرمانی و وزیر بهاءالدین و شمسالدین محمد شاه کرمانی
 با مراشی و هجو و غزلیهای بی تخلص و بدیهه و رباعی ، نام محمود را در دوجادر تخلص
 دیده‌ام :

صبر کن محمود کز نیرنگ چرخ	در جهان هر روز رنگی دیگر است
محمود بن محمد مگر ایم که چرخ	پر کرد از جواهر تحقیق دامنم
در باغ فضل نیست چو من بارور نهال	

ای دست حادثات فلک خیره مشکمم

آغاز : خبر مقدم ای همایون طلعت خورشیدفر

مرحبا ای شاه گردون رفعت خورشید اثر

۴- دیوان : رکن الدین حسن بن رفیع الدین محمود ابهری در ستایش
 قطب الدین شیرازی و رشید الدین وزیر و سعد الدین ساوی و نظام الدین عبدالملک در
 گذشته شب برات شعبان ۷۱۶ و برهان الدین محمود خلیل کرمانی و غیاث الدین امیر محمد

و نجم الدين بکرانی و شهاب الدين مبارک شاه ساوی و شرف الدين ساوی و سعد الدين مسعود ساوی و عماد الدين اسماعیل افشاری و صاحب صدر الدين ابهری و صاحب رکن الدين ساوی و نظام الدين محمود کرمانی و شمس الدين کاشی و نظام الدين عبدالملک ، سپس غزلهای همین ابهری و رباعیات او .

محمد بن عبدالواحد هروی آن را به رسم خزانه صاحب اعظم عزالدین "خمس و ثمانین" نوشته است در پایان هم آمده الیت "ثم الديوان" در هر دو دیوان پدر و پسر قصیده ها و رباعی است . درباره نام او آنچه که در کروته گذارده ام به خط سیاهی در بالا و میان کلمات افزودند و پیدا است که ش ۳ از پدر روش ۴ از پسر است

۵- حکایت عیسی به فارسی (۱ ص)

۶- شعر فارسی (۱ ص)

۷- رساله فرست بنام فواید معزیه از ابوبکر عبدالله بن احمد بن محمد اسفرزی برای عزالدین مطهر در یک مقدمه و چند فصل (نوشته ع ۸۰۶/۲ ست و ثمانین) آغاز : افتتاح سخن آن به که کنده اهل مقال به شای ملک الملک خدای متعال

۸- زبده البیان فی علم الابدان : از همو ، به فارسی به نام همان اسفرزی در یک مقدمه و ده باب از روی ذخیره خوارزمشاهی و منصوری رازی (نوشته ۸۰۶/۲ ع ۲) آغاز : بسمله . الحمد لله الذی تحیر العقول والارواح فی مطالعه بیداء کبریا

۹- پراکنده های نظم و شعر فارسی و عربی در ۱۰ ص .

تا اینجا در متن است و شماره های پس از این از هامش آغاز میشود :

۱۰- حدیث نبوی به عربی که خود رساله ایست (آغاز افتاده)

۱۱- شعر عربی

۱۲- قصیده برده

۱۳- شعر عربی (یک چهارم صفحه)

۱۴ - شعر صدر شهید شجاعیه

۱۵ - شعر فارسی

۱۶ - مقامات ابوسعید ابوالخیر در تصوف و عرفان که به چهل میرسد (۱۴ پ

۲۱ د) در بهارستان جامی (ص ۹۷) از مقامات ابوسعید یاد شده است

۱۷ - شعر فارسی صاحب اعظم شمس الدین جاسی

۱۸ - راحه الانسان از گفتار شریفان و لفظ حکیمان و زیرکان وصحبت دانایان

و نصیحت عالمان و تجربت پادشاهان (۲۴ پ - ۲۵ ر)

۱۹ - رباعیه : شکوه جلال الدین رومی

۲۰ - رباعیه : خسرو

۲۱ - حدیدیه : همو (۲۶ پ - ۳۲ ر)

۲۲ - بحقه السفره الی حفره البرره ، بنام قوام الدین ابوالفضل محمد بن -

عبدالحمید بن شیخ المشایخ البسطامی به عربی در ده باب و عرفانی (نوشته شمس

پنجشنبه ۸۵۷/۱ ع)

آغاز : الحمد لله الذی اتفن کل شیء بتسبیحه

۲۳ - شعر حافظ (۸۹ ر)

۲۴ - دیوان عبیدزاکانی

۲۵ - عشاق نامه : همو

۲۶ - ترجیع بند هزل : همو

۲۷ - بندی به عربی از افلاطون (۱ ص)

۲۸ - اخلاق الاشراف : زاکانی

۲۹ - رساله ریش او

۳۰ - ده فصل او

۳۱- بیت‌های نخستین بدء‌الامالی

۳۲- صد پند زاگانی

۳۳- مکتوب قلندران

خاتمه دیوان زاگانی نوشته ابراهیم بن عبدالله بن عمر حافظ معلم برقوهی در ۱۱ شوال ۸۰۷ شماره ۲۴ تا ۳۳ که دیوان با کلیات زاگانی است در ش ۵۶۴ فهرست یاد شده و نام نویسنده در آن ابن میمن آمده است و درست نیست

۳۴- شعر فارسی

۳۵- شعر فارسی سید عزالدین مطهر شیرازی در نعت محمد و مدح سلطان اویس

و غزلیهای او

۳۶- غزلیات حافظ (ش ۵۹۸ فهرست)

۳۷- شعر سید قاسم

۳۸- مقطعات ابن یمن (بی تاریخ) (ش ۵۵۸ فهرست)

۳۹- شعر کاتب

۴۰- شعر حافظ

۴۱- مطایبات ظرفاء

۴۲- شعر حکیم و ابو یحیی

۴۳- شعر عزالدین محمود

کلثوم گلیموا غزلیهای حافظ این نسخه را در رساله ای بنام چهل و سه غزل حافظ در شهر دوشنبه سال ۱۹۷۱ با دیباچه ای به لهجه تاجیکی به خط تازه روسی چاپ کرده است :

۹۶- مجموعه ۵۶۴ ، نستعلیق ، جدول زرولاجورد ، عنوان زرو سنگرف ،

صفحه آخر نونوبس ، ربعی

۱- روضه الخلد : خافی (نستعلیق خوش سده ۱۰ و ۱۱) (نیز ش ۱۸۹۳/۲)

(فردوسی)

۲- بوستان سعدی (هامش ص ۱- ۳۶ ، به همین خط نوشته حسینی زار)

۳- یک قصیده به شعر دیگر

۹۷- مجموعه ، ش ۶۳۱ (۳ : ۵۳ ش ۸۳۲)

شماره دوم آن نثر اللتالی یار علی بن عبدالله علانوی تبریزی است "بدینگونه
بر شاریان زلال عرفان و طالبان کمال ایقان روشن است . . . شود ایمان مرد دانسته -
به حقیقت ز صدق ایمانش " (منزی ۱۵۷۸) این شماره را خواستم ببینم گفته اند گم
شده است .

۹۸- مجموعه : ش ۶۷۹ ، نسخ و شکسته احمد بن اسماعیل حسینی قندهاری

مشهدی در ۱۲۸۳ ، عنوان سنگرف ، ربعی

۱- کنزالذهب : محمد بن حسن مشهدی (نسخ قندهاری در ۱۲۸۳ برای

نورچشمی سید حسن از روی نسخه نوشته محمد بن عبدالله بدستور مؤلف) در ترجمه
رساله ذهبیه ، با یک مقدمه ، در پزشکی

آغاز : حمد بی حد و ثنای بی عدد سزاوار حکیمی است که انسان را از خزانه جود
خلعت وجود پوشانید

۲- رساله تجوید فارسی (نسخ قندهاری در مشهد رضا در روز چهارشنبه

۲۸ ج ۱۲۸۳/۲)

۳- درباره معجون درد دل (شکسته قندهاری در ۱۲۹۳ در ۷ س)

۴- درباره قوای نفس بفارسی (همان خط در ۶ ص)

۹۹- مجموعه : ش ۸۸۴۸ نستعلیق ۱۸ رمضان ۸۵۰ ، عنوان زرین ، با سر لوح زرین و

رنگین و با پیشانی ، ربعی

۱- کلیات کاتبی (در متن) (۶۳۱ فهرست)

۲- دیوان امیرشاهی (۶۴۵ ف)

۳- دیوان خیالی (۶۴۱ ف)

۴- دیوان بساطی (۶۱۵ ف)

۵- دیوان آذری (۶۴۶ ف)

۶- دستور نامه نزاری (۵۰۸ ف)

۷- دیوان ناصر بخاری (۵۶۳ ف)

۵۰- مجموعه : ش ۹۴۷ ، نستعلیق سده ۱۱ ، عنوان و نشان شنگرف

۱- مکاتبات علامی : گردآوری عبدالصمد بن افضل محمد

آغاز : گزیناگون نیایش مرآوری را که وجود بشر را

۲- رباعیه عیدیه : احمد بن حبیب بن محمد بن سعد تفتازانی که بنسب نام

بدیع الزمان بهادرخان در ۱۲ فصل ساخته است (نوشته شاه مراد) (منزی ۴۲۰ -

نام مؤلف از فهرست خاورشناسی است)

آغاز : بهترین طایر با قال مبارک که طیران کند در هوای

انجام : دو جسم صلاح یابد

۱۰۱- مجموعه ، ۹۴۹ ، نستعلیق ۱۲ و ۱۳

۱- حدیقه السعداء : فضولی در ۱۰ باب و یک خاتمه (از سده ۱۲ ، انجام

افتاده)

۲- فرهنگ عربی به فارسی در جدول (سده ۱۳)

۳- منشات و اشعار (سده ۱۳)

۴- روضه الانشاء : محمد رضای بلخی ، در دو روضه (سده ۱۲ انجام افتاده)

آغاز : یا من انزل علی عبده کتابا مبینا

۵- شعرهای فارسی و ترکی یحیی (سده ۱۳)

۱۰۲- مجموعه ، ش ۱۰۳۹ (۱ : ۲۷ ش ۲ و ۱ : ۲۱۱ ش ۲۰۷)

۱- تاریخ طبری (نسخ سعادت یارپسر خالد پسر محمود ترسیتی در ۱۸ رجب

۸۹۳)

۲- جغرافیای مکه و مدینه تازنج (بهمین خط در ۲۴ رجب ۸۹۳)

آغاز : مکه در رودخانه افتاده است و آنجا زرع نمی باشد و او را بکه نیز گویند

انجام : در شرقی این موضوع اتراک اند تا آنجا که به بحیره خوارزم بسر برند والله

اعلم بالصواب والیه المرجع والمآب

۱۰۳- مجموعه ، ش ۱۳۶۷ ، نستعلیق ، جدول شنگرف ولاجورد ربعی .

۱- دیوان : حضوری ، غزل به ترتیب تهجی (نوشته روز یک شنبه ۱۲۲۵)

۲- داستان مولوی جامی و میرزا همدم (۵۷ پ - ۷۵ ر)

۲- کوزه (؟) : حکیم ثنائی ، به نظم فارسی

۴- یوسف وزلیخای جامی (ناقص)

۱۰۴- مجموعه : ش ۱۶۰۵

۱- لذه النساء : ضیاء نخشی (در ده باب) (منزوی ۵۹۱)

۲- کتاب در پزشکی در ۱۰۳ باب (نوشته ۱۲۶ = با ۱۰۲۶) ۱- شناختن

بیمار یا معرفت علم طب ، ۱۰۲- در ادویه مرکبه ، ۱۰۳ مفرحات

۲- ثواب خوردن برخی خوراکی ها به ترکی

۱۰۵- مجموعه ، ش ۱۶۰۸ ، نستعلیق سده ۹ و ۱۰ ، عنوان و نشان شنگرف ، از

آن محمدحکیم به گواهی حاجی محمدبن محمدحسین جامی در ۱۰۰۱ ، جلد تیماج

نریاکی ترنجی ضربی مقوایی :

۱- دستور معمای سوم جامی (نستعلیق) (منزوی ۲۱۸۴)

آغاز : بنام آنکه ذات اوزاسما بود پیدا چواسما از معما

۲ - رساله قافیه عطاء الله نیشابوری که همان منتخب مقطع تکمیل الصناعه او

است (همان نستعلیق ج ۲/۹۵۲)

۳ - احادیث اربعین : درویش علی بن احمد بوزجانی جامی که تحفه برای

فرزندان احمد جامی در رجب ۹۴۵ ساخته است (نستعلیق محمد حسین پسر حاجی

محمد پسر شیخ احمد بوزجانی جامی در رجب ۹۵۳ در تربت احمدیه)

آغاز : الحمد لله الذی جعل الحدیث تالیالکلم الله القدیم

۴ - لمعات : عراقی (نستعلیق دیگر ۸۸۱ ، آغاز افتاده)

۵ - قدسیه خواجه پارسا (نستعلیق ۱۰ شعبان ۹۴۹ از همان بوزجانی در همان

تربت)

۶ - رساله در وجود : حافظ عالی سکاکی (نستعلیق ش ۵ در شوال ۹۵۲ در همانجا)

آغاز : بسمله ، و به نستعین حمدله . . . بدانکه حق تعالی به نزد محققان صوفیه وجود

محض است

۷ - تبصره المبتدی و تذکره المنتهی : قونوی (نستعلیق همودر همانجا در رجب

۹۴۹)

۸ - شعر فارسی که در هنگام توجه به مدینه سروده شده است (نستعلیق در ۴ ص)

۹ - خزائن الاسرار : درویش علی بن احمد بوزجانی جامی (بهمان نستعلیق)

رساله در تحقیق مذاهب و افیه و مشارب صافه و صوفیه ، موحدین و علماء متکلمین و حکماء

متقدمین در معرفت ذات و صفات و افعال حق " بنام " رضا احمد اجامی در یک مقدمه

و بیست و هشت مقصد استاد در کاغذ پاره هائی مینوشته و شبها بدو میگفته و او پس از

سی سال آنها را گرد آورده است ، بسیار رساله خوبی است .

آغاز : الهی عاجزم از سپاس و ثنای تو

انجام در مقصد ۱۶ افتاده است

۱۰۶ - مجموعه : ۱۷۷۲ (نستعلیق میرباقی خوان زاد در روز یک شنبه ۲

شعبان ۱۲۳۲) جدول و عنوان شنگرف ربعی

۱ - راحت جان : برهان شوقی در پنج باب : عدل ، احسان ، ذکرمشایخ ،

عشق ، حکایات هربایی نیز چند حکایت دارد (ص ۱ - ۳۱ ، انجام در باب ۱ افتاده)

آغاز : شکر و سپاس بی قیاس حضرت عزت عز شانه که پیکر عروس معانی را به تشریف

لباس لطیف شریف که مقبول اهل قبول است معزز ساخته

۲ - بهارستان : جامی (از ۳۲ ، آغاز افتاده در روضه ۸)

۱۰۷ - مجموعه : ۲۳۷۸ ، نستعلیق سده ۱۰ و ۱۱ ، عنوان و نشان شنگرف ، ربعی

۱ - رساله در قافیه : نورالدین احمد بن عبدالجلیل زیارتگاهی (۸۴۴ - ۹۰۶)

که در مدرسه اخلاصیه هرات در پنج مطلع و سه رکن بنام امیرعلی شیرنوبی ساخته و

در قافیه است و مطلع یکم آن در پنج رکن (منزوی ۲۱۷۰ نیز ش ۱۱۰ همین کتابخانه)

آغاز : نورانی اختری که مطلع انوار بیان را شاید و روحانی جوهری که مخزن اسرار جتان

را بیاراید

انجام : در بالا یعنی نیفزاید

۲ - عروض سیفی یا میزان الاشعار : سیفی بخارایی (منزوی ۲۱۶۲)

۱۰۸ - مجموعه ، ش ۳۲۶۲ ، نستعلیق سده ۱۱

۱ - حاشیه حکمه العین مبارک شاه (؟)

۲ - حاشیه خان ملا برحاشیه محمد زاهد بن محمد اسلم بر شرح دوانی و بر

تهذیب تفتازانی

۳ - رساله التصور و التصدیق : قطب رازی

۱۰۹ - مجموعه فضایل : خلیفه ، ساخته ۱۰۸۵ ، ش ۱۰۲۲/۱

۱۱۰- محاضر و سجلات ، ش ۲۱۳۶/۱۲ (نیز چند نسخه دیگر در همین باره)
 ۱۱۱- مختار الاختیار علی مذهب المختار : اختیار بن غیاث الدین حسینی هروی ، در سه مبحث و مقطع ، در شروط و سکوک و سجلات ، به فارسی ، نوشتن دفتر سوم آن در تاریخ ۱۷ ذ ۹۶۸ بپایان رسیده است (منزی ۲۱۱۷ : تاء لیف ۸۹۸- ش ۵۲۱ تفلیس)
 ش ۴۱۰ ، نسخ حافظ یار محمد نامراد در قصبه رباط خواجه ابوزکریا ورقسری از سده ۱۰ ، عنوان و نشان جدول شنگرف ، وزیری ، در پایان چند صفحه است در باب وثایق به فارسی به نستعلیق دیگر از سده ۱۲ با عنوان شنگرف با شماره برگهای ۱۰۸ تا ۱۲۱ ،
 اونس قاضی عظام الدین بن نظام الدین در اواخر سده ۱۰ و اوایل سده ۱۱
 عبدالعزیز خان (ص ۱)

۱۱۲- مختصر مستات : لطف الله میرزا مفیم ، ش ۱۰۳۳/۶

۱۱۳- مخزن الانشاء : کاشفی ، ساخته ۴۰۷ هجری ، ش ۵۰۷/۱ نوشته ۹۹۴

۱۱۴- مخزن جواهر :

با توحل جملد مشکلهها	ای زمان تو کامران دلها
در گوهر نام شاه با جود و سخا	این مخزن در بر است سرتایا
تاریخش نیز گو مخزن دلها	زان رو شده مخزن جواهرنامش

ش ۱۲۵۶/۶

۱۱۵- مدار الافاضل : فیض بن اسد العلماء دکنی (منزوی ۲۰۲۴) در فهرست آمده

است "الله داد" ، ش ۵۴۴ ، نوشته ۱۳۰۳ ، ش ۱۹۹۸ ، نوشته ۱۱۲۱

۱۱۶- مسلک المتقین : (در بیان لغت -) ، ش ۳۲۱۵/۲

۱۱۷- مصیبت نامه محمد بقای وارس ، ش ۱۱۷۰ و ۱۲۰۸/۱ و ۱۳۸۱ و ۱۷۸۴/۱ و

۲۳۲۳

۱۱۸- معنیات مولانا شاه علی شغالی : (۱۶۵ فهرست ماشین شده)

آغاز : در بیان سرفدایان جهان

۱۱۹- مفیدالاشاء : پندت لاهیجی رام دهلوی ، ش ۷۸۸/۲ نوشته ۱۰۴۶

۱۲۰- مکاتبات علامی : عبدالصمد بن افضل محمد ، ش ۱۴۷۹

۱۲۱- موزه دوزی و کفش دوزی (رساله-) به روایت از امام جعفر صادق در آغاز ، خرافی است با دعا هایی که در این کارها باید خواند نزدیک به آنچه که در کتابهای درویشی آمده است ، با عنوانهای "اگر پرسند که ، جواب بگو" با نام بردن پیران این کارها ، در پایان آن طریقت نامه است ، ش ۱۲۳۸ ، نستعلیق ملاتاش محمد در ۱۲۸۴ ، عنوان و نشان شنگرف ۲۰ گ ۱۱ س

۱۲۲- موزه دوزی و کفش دوزی : (رساله-) ترجمه همان رساله فارسی است ، به ترکی اوزبکی ، در پایانش اسناد و دعای قدح نامه است به ترکی و نورنامه به فارسی ، ش ۱۵۱۳/۱ ، نستعلیق ۱۲۷۶ جدول زر ولاجورد و شنگرف ، عنوان شنگرف ۶۰ گ ۹ س بغلی کوچک

۱۲۳- موش و گربه ، ش ۳۳۸/۷ و چندین نسخه دیگر

۱۲۴- مؤید الفضلاء : محمد بن لاد دهلوی (منزوی ۱۹۵۸) ش ۱۰۴۶ ، نوشته ۱۳۰۵

۱۲۵- مهرشکار نامه : سید شمس الدین محد نجفی بنام اکبر شاه در ۱۲ باب آغاز - بزرگترین شکار کلامی که متعار ناطقه انسانی را فضای هوای حمد کسری (؟) و ثنا خوانی هزاران هزار صید معنی به چنگ مقصود آید ، ش ۱۳۰۲ ، سده ۱۳ و ش ۲۳۴۳/۲ ، نوشته ۱۲۵۸

۱۲۶- نامه نامی : خواند میر ، ش ۷۵۷ نوشته ۱۰۶۴

۱۲۷- نصاب المتعلم (منزوی ۲۰۴۳)

آغاز - سپاس و شکر بی قیاس مر خدای را که اساس شریعت غراء را بر لبان عرب ، ش

۱۴/۲۲۶۰ نوشته ۱۲۶۹

۱۲۸- وامق و عذرا : ابراهیم ظهیر کرمانی ، به نثر و نظم خود مؤلف ، داستان میرزا همدم را ندارد ، ش ۱۳۹ ، نستعلیق میرزا احمد برای محمد شفیع خان لشکر نویس پسر میرزا الله ویردی خان ، عنوان شنکرف ، جدول لاجورد و شنکرف ، نیز ش ۱۶۹

۱۲۹- وجیز الانشاء هوانیداس بستی رام ، ش ۷۸۸/۴ نوشته ۱۲۳۳

۱۳۰ یوسف وزلیخا به نثر فارسی ، ش ۱۴۱/۱۱ و ۳۱۶۲/۱

نسخه های عربی

بنیاد خاور شناسی فرهنگستان شهر دوشنبه نزدیک به دوهزار نسخه عربی دارد چند نسخه از آنها را به خواهش آقای عبدالغنی میرزا یف دیدم و به فهرست نگار آنجا کمک کردم تا بتواند آنها را درست بشناسد و فهرست کند . برای خودم هم یادداشت برداشتم که اینک می بینیم این فهرست کوتاه چگونگی اینگونه کتابهای دینی و علمی را در آن سرزمین بما نشان میدهد

۱- انوار التنزیل : بیضاوی ، ش ۳۶۵۶

۲- بستان : فقیه ابواللیث سمرقندی ، ش ۳۵۰۳

۳- تتمه الحواشی فی ازاله الفواشی (حاشیه شرح العقاید العضدیه) ش ۳۶۶۲ ،

ش ۳۷۰۹

۴- تفسیر قرآن ، ش ۳۴۳۵

۵- تنقیح الاصول : عبیدالله بن مسعود ، ش ۳۶۸۹

۶- التلویح فی شرح التوضیح فی شرح التنقیح : ساخته ۲۹ ذق ۷۵۸ ، ش

۳۵۱۱ ، نسخ سده ۸ و ۹

۷- التوضیح فی حل غوامض التنقیح : عبیدالله بن مسعود ، ش ۳۵۲۶ ، ش

۳۷۰۶

۸- جامع الرموز : شمس الدین محمد قهستانی ، در شرح مختصر عیبیداللہ

مسعود ، بنام عیبیداللہ خان ، ش ۳۵۳۶ ، نستعلیق ۱۲۳۵

۹- الجوهره الیتیمه فی شرح المنظومه البرده : ابوفتح ، ش ۱۲۳۴ ، نوشته

۱۱۸۹

۱۰- حاشیه التہذیب : میرزا زاهد ہروی ، ناظر بہ شرح دوانی است ، ش ۳۴۳۳

۱۱- حاشیه شرح حکمہ العین : ش ۳۶۱۴ ، نستعلیق ابوسعید خواجہ پسر

اولیاء خواجہ ایشان خوقندی در مدرسہ قل بابا کولتاش بخارا در حجرہ جلوخانہ در

روز چہارشنبہ دہہ دوم رمضان ۱۲۶۲ ، مقابلہ شدہ با نسخہ مقابلہ شدہ با نسخہ

خواندہ شدہ عبدالباقی نزد مولوی آخوند یوسف قراباغی

۱۲- حاشیه شرح حکمہ العین : ش ۳۶۱۵

۱۳- حاشیه شرح العقاید النسفیہ : عبدالحکیم ، حاشیہ نخستین از خیالی

است ، ساختہ زمان تیمورشاہ درانی ، ش ۳۶۴۲

خیالی است ، ساختہ زمان تیمورشاہ درانی ، ش ۳۶۴۲

۱۵- حاشیه شرح حکمہ العین : ش ۳۵۳۰ ، ش ۳۶۷۹

۱۶- حاشیه شرح حکمہ العین : یوسف قراباغی ، ش ۲۶۹۸

۱۷- حاشیه شرح الشمسیہ للرازی : مولانا احمد ، ش ۳۵۱۲

۱۸- حاشیه شرح الشمسیہ : گرگانی ، ش ۳۴۴۱

۱۹- حاشیه شرح العقاید العضدیہ : خلخالی ، ش ۳۵۴۰

۲۰- حاشیه شرح العقاید النسفیہ : ش ۳۴۵۹ ، ش ۳۷۲۲

۲۱- حاشیه شرح العقاید النسفیہ : احمد جندی ، ش ۳۶۱۹ ، نوشته ۱۰۰۹

۲۲- حاشیه شرح العقاید النسفیہ : محمد قاسم بن محمد صالح خری ، ش ۳۶۶۰

۲۳- حاشیه فقہیہ یا حاشیه اصولیہ ، ش ۳۶۶۶ ، سده ۹ ، آغاز وانجام

افتادہ

- ۲۴ - حاشیه الفوائد الضیائیه : ش ۳۶۰۹
- ۲۵ - حاشیه الفوائد الضیائیه : عبدالرحمن بن محمد ، محمد اسفری ، ش ۳۷۰۲
- ۲۶ - حاشیه الفوائد الضیائیه : عصام الدین اسفراینی ، ش ۳۶۰۷
- ۲۷ - حاشیه المطول : ش ۳۶۹۹ ، نستعلیق یوسف بن محمد سمرقندی مع ۹۹۹
- ۲۸ - حاشیه المطول : ش ۳۶۸۶ ، نسخ محمد لطیف بن محمد سلیم بن میزار
- قاسم علوی یسوی در ۱۰۲۹
- ۲۹ - حاشیه المطول : کرگانی ، ش ۳۵۳۱
- ۱۰ - سررسمی و وجه النہانی . شاطی ، ش ۳۴۴۰
- ۳۱ - حل الموجز آق سرائی ، ش ۱۲۲۷ ، نوشته ۱۰۶۶
- ۳۲ - دلائل الاعجاز : عبدالغفور کرگانی ، ش ۳۴۱۲ ، نسخ سده ۹
- ۳۳ - ذخیره الفقهاء ، در فقه به فارسی . ش ۳۶۵۹ ، نستعلیق محمد رحیم بن
- الله یاری در ۱۲۷۲
- ۳۴ - زبدہ الافکار : عبدالحکیم بن شمس الدین ، حاشیه شرح العقاید النسفیہ ،
- است . ش ۳۵۲۴
- ۳۵ - زهره الریاض و نزهه القلوب المراض : سلیمان بن داود سقسنی مؤلف
- بہجہ الانوار در ۷۷ مجلس در تفسیر ، ش ۳۵۳۷
- ۳۶ - شرح اشکال التائیس : رومی ، ش ۳۶۳۷ ، نوشته ۱۲۵۲
- ۳۷ - شرح الجامع الصغیر : ابوالحسن علی بن محمد ہزدوی ، ش ۳۵۴۶ ،
- نستعلیق ۱۲۲۶
- ۳۸ - ترج حکمہ العین : محمد بن مبارک شاہ بخاری ، ش ۳۴۹۰ ، ش ۳۵۴۲ ،
- ۳۶۲۳ ، ۳۶۲۵ ، ۳۶۲۷ ، ۳۶۴۱ ، ۳۶۶۷ ، ۳۶۷۹ ، نسخ محمد باقر بن محمد مهدی
- مشہدی در ۱۲۹۱
- ۳۹ - شرح سلم العلم : قاضی مبارک ، ش ۳۶۹۷ ، نستعلیق عبدالکریم بن عبدالرحیم

بیک در مدرسه قاضی کلان مرغیلان در ۱۲۴۶

۴۰- شرح شرح العقائد العضدیه : محمد شریف بن محمد حسنی علوی ،

ش ۳۵۱۷ ، ش ۳۶۲۴

۴۱- شرح شرح العقائد العضدیه : للدوانی یوسف قرا باغی ، ش ۳۶۰۵ ،

نستعلیق طمیرین ملا ابی بکر یزدوی نسفی در مدرسه قل بابا کولکلتاش در رجب ۱۱۰۷

۴۲- شرح العقائد النسفیة : تفتازانی ، ش ۳۴۰۲ ، ۳۴۶۷ ، ۳۵۲۰ ، ۳۵۴۳ ،

۳۶۲۰

۴۳- شرح النقایه : ش ۳۴۶۳

۴۴- شرح النقایه : فخرالدین محمود بن الیاس رومی ، در ۸۵۱ ، ش ۳۶۲۹ ،

۳۵۰۴ ، نستعلیق ۱۲۷۲ از روی نسخه نوشته ۹۴۸

۴۵- شرح الوافی لابی البرکات عبدالله بن احمد بن محمود النسفی له ، ش

۳۵۱۴ ، نسخ تحریری سده ۸ و ۹ جدول شنکرف و لاجورد ، عنوان شنکرف ، وقف بر

فرزندان در ۱۲۱۴

۴۶- شرح وقایه الروایه (؟) با نشانه های "م - س" ش ۳۴۴۹

۴۷- شرح الوقایه : عبیدالله بن مسعود بخاری ، ش ۳۴۵۳ ، ۳۴۷۹

۴۸- عجائب المهمات : در فقه به عربی ، ش ۳۵۷۶

۴۹- عین العلم : رکن الدین خلیل حسنی ، ش ۳۶۲۶

۵۰- فتاوی حمادی : ابوالفتح رکن بن حسام مفتی ناگوری ، ش ۳۵۰۹ ،

نستعلیق علی بن مصطفی بروسایی ترکی در مدرسه شرابییه مکه در ۹۵۵ از آن محمد

طاهرین خواجه قاسم سمرقندی ش ۳۵۲۸ ، نسخ ۱۰۰۹/۱ ع ۶ ، مقابله شده

۵۱- الفتاوی حسب المفتی : ش ۳۶۰۳

۵۲- فقه عربی : ش ۳۵۴۳ ، ۳۵۵۷

۵۳- فقه کیدانی : ش ۳۴۰۱ ، ۳۴۳۰ ، ۳۴۷۸ ، ۳۵۰۲

۵۴- الفوائد الضیائیه : جامی ، ش ۳۴۱۴ ، ۹۳۶۶ ، ۳۵۱۰ ، ۳۵۱۸ ،

۳۶۴۳ ، ۳۴۹۴

۵۵- قرآن : ش ۳۴۰۹ ، ۳۴۵۷ ، ۳۴۷۷ ، ۳۵۶۹ ، ۳۴۹۶

۵۶- الکافیہ : ابن ابی‌حاجب ، ش ۳۴۸۲

۵۷- مرزالمعانی فی شرح الحرز الیمانی : محمد بن عمر بن علی بن احمد

عمادی ، ش ۳۴۲۷ ، نوشته در کوی تپه قرغان خوقند در ۱۲۴۳

۵۸- المجالس فی الفقه : امام ابو جعفر محمد بن عمر شعبی ، ش ۳۵۲۵ ، نسخ

۱۱۲۷

۵۹- مجموعه ، ش ۱۲۵۹ وزیری :

۱- جواهر الفتاوی ' رکن الدین ابوبکر محمد بن ابی المفاخر بن عبدالرشید

کرمانی ، گردآوری پایان ج ۵۷۷/۱ (۱ پ - ۱۸۴ پ ، نسخ شاه یوسف بن ملا یوسف

عرب در روز آدینه ۲۲ رجب ۱۰۱۷)

از روی فتاوی رکن الدین عبدالرحمن بن محمد کرمانی ومطهر بن حسین بن

سعد بن علی بن بندار یزدی (بزدوی) با فهرست در آغاز ، از کتاب الطهاره تا کتاب

الموارث ، کتاب اصول الفقه کتاب اصول الدین ، در شش باب است :

۱- فتاوی رکن الدین ابوالفضل کرمانی

۲- فتاوی جمال الدین استاد العصر بزدوی

۳- فتاوی شیخ الاسلام عطاء بن حمزه سعدی

۴- فتاوی نجم الدین ابوحفص عمر بن محمد بن احمد نسفی

۵- فتاوی قاضی القضاة عمده الدین مجد الشریعه ابومحمد سلیمان بن ابی عمر

الحسینی کرمانی معروف به قاضی محمد

۶- فتاوی ائمه معتبر و علماء متاخر با نام آنها

آغاز الحمد لله الذی اکر العلماء الائمہ بالاجتهاد

۲- الاصول : الشيخ ابوالحسن الکرمی (نوشته ۲۵ رجب ۱۰۱۷، ۱۸۵ پ -

۲۰۱ ر) از استصحاب آغاز میشود و مسائل فقیهی هم دارد ، باعنوانهای ((منها))

۳- المحاضر والسجلات (۲۰۱ ب - ۲۰۶ پ) در دوازده فصل :

۱- مقدمه ، ۱۲- دیات

۴- اعجوبه الفتاوی : ابوبکر حسین بن حسن اخسیکتی دیناری (۲۰۸ پ -

۲۸۶ ر) نستعلیق سده ۱۱ ، عنوان سنگرف ، به فارسی باعنوانهای ((سئل - اجاب))

از ((الصلوه)) تا ((الفرائض)) با فهرست مطلبها

آغاز : الحمد لله حق حمده

۵- الفتاری السراجیه : (نستعلیق شاه یوسف بن ملا یوسف عرب در مسجد

در زیان بلخ از ۱۰۲۳ ، ۲۸۷ ر - ۴۱۴ ر)

گزیده از کتاب پیشین مؤلف است از طهارت آغاز میشود ، با فهرست مطلبها

۶- الفتاری الکافوریه : محمد بن حاجی محمد بن الحسن سمرقندی (نوشته

۱۰۲۷) بنام اختیار الدوله والدین خواجه کافور شهنه شهر ظفرآباد در روزگار فیروز

شاه با نشانه های رمزی کتابهای فقهاء که از آن بهره برده است .

آغاز : الحمد لله الذی صرف جمعنا الی معرفه الشرایع والاحکام

۱۰۰ - مجموعه ، ش ۱۲۸۵ ، نوشته ۱۳۰۴ ،

۱- ایساغوجی یا خود یک روزی : اشیرالدین مفضل بن عمر ابهری

۲- الکافیه ابن الحاجب

۱۰۱ - مجموعه ، ش ۳۴۱۵

۱- شرح العوامل المائه للجرجانی : پسر محمد بن یادگار محمد شیـرازی

(نستعلیق محمد الیاس پسر داملا الله یار در ۱۲۵۶)

۲- شرح التصرف العزی : تفتازانی (نوشته ۱۲۵۵)

۱۰۲ - مجموعه ، ش ۳۴۱۷

۱- شرح العقائد النسفیة

۲- حاشیه : خیالی

۱۰۳ - مجموعه ، ش ۲۴۱۸

۱- کشف الایات

۲- شرح فقه کیدانی

۱۰۴ - مجموعه ، ش ۳۴۲۶

۱- الکافیة : ابن حاجب

۲- حرکات الاعراب

۳- العوامل المائه : گرگانی

۴- التصریف العزی : زنجانی

۵- صرف میر

۱۰۵ - مجموعه : ش ۳۴۳۲

۱- شرح فقه ابی اللیت السمرقندی

۲- شرح الفقه الاکبرلابی حنیفه

۳- حدیث

۴- فقه کیدانی

۵- فصیده البرده

۱۰۶ - مجموعه ، ش ۳۴۴۲

۱- شرح العقائد النسفیة

۲ - حاشیه

۱۰۷ - مجموعه ، ش ۳۴۴۴

۱ - العقائد العضديه

۲ - الفقه الاكبر : ابو حنيفه

۳ - الوصيه : همو

۴ - آداب البحث

۵ - التوحيد : مظفر بن احمد بن مسعود

۶ - شرح العقائد العضديه

۷ - حاشیه : يوسف قرا باغی

۸ - تتمه الحواشی فی ازاله الغواشی

۹ - شرح العقائد النسفيه : تفتازانی

۱۰ - حاشیه هذاالشرح

۱۱ - فقه ابی الیبت السمرقندی

۱۲ - الفقه الاكبر پزدوی

۱۳ - روایت كعب الاحبار

۱۴ - الفرائد السمرقندیه فی الاستعارات

۱۵ - شرح آداب البحث

۱۰۸ - مجموعه ، ش ۳۴۴۶

۱ - مظهر كل در عقاید به نظم عربی و فارسی در دو هزار بیت در ۷۵ جمله

از این کمال الدین قرانگینی ،

۲ - عقاید همو به نظم عربی و فارسی

۳ - حدیث به عربی

- ۴ - مناجات ابوبکر
 - ۵ - اللباب در حدیث در چهل باب
 - ۶ - شرح الفقه الاکبر : ابوالمنتهی
 - ۷ - الفقه الاصغر لابن حنیفه
 - ۸ - رساله التوحید : ابوالفتح مظفر بن احمد بن مسعود
 - ۹ - شرح العقاید : عصام الدین
- ۱۰۹ - مجموعه ، ش ۳۴۵۰
- ۱ - تعلیم المتعلم طریق التعلیم ، در ۱۴ فصل به تحریر دیگر ، نوشته
- ۱۲۸۳
- ۲ - معما به فارسی
 - ۳ - القصاری فی الصرف ، به عربی
 - ۴ - شعر فارسی
 - ۵ - العقائد النسفیة
 - ۶ - قواعد الاعلال
 - ۷ - الکافیہ : ابن الحاجب
 - ۸ - العوامل المائه : گرگانی
 - ۹ - التصریف العزی : زنجانی
 - ۱۰ - صرف فارسی
 - ۱۱ - تصریف الافعال
 - ۱۲ - قواعد الاعلال
 - ۱۳ - صرف منظوم فارسی
 - ۱۴ - صرف میر به فارسی

- ۱۵- بحث نحوی فارسی
- ۱۶- الشمسیه : کاتبی
- ۱۷- الایساغوجی : ابهری
- ۱۸- النسبه بین القضايا به عربی
- ۱۱۰- مجموعه ، ش ۳۴۵۴
- ۱- التصریف العزی : زنجانی
- ۲- شرح العوامل المائه : گرگانی
- ۱۱۱- مجموعه ، ش ۳۴۶۰
- ۱- حاشیه شرح المطالع
- ۲- رساله التصور و التصدیق : قطب رازی
- ۳- حاشیتها : محمدزاهد بن محمداسلم هروی (نوشته ۱۲۴۵)
- ۱۱۲- مجموعه ، ش ۳۴۶۴
- ۱- شرح العقاید العضدیه : دوانی
- ۲- العقاید النسفیة
- ۳- حاشیه شرح العقاید النسفیة
- ۱۱۳- مجموعه ، ش ۳۴۶۵
- ۱- قصیده البرده
- ۲- شرح فقه کیدانی : تفتازانی
- ۳- شاه نامه ، به ترکی
- ۴- الکافیة : ابن الحاجب
- ۵- حرکات الاعراب
- ۶- التصریف العزی : زنجانی

۷- صرف میر

۱۱۴- مجموعه ، ش ۳۴۶۸

۱- شرح العقائد النسفيه

۲- حاشيته

۱۱۵- مجموعه ، ش ۳۴۶۹

۱- مدلل علی وقوف الشيخ السجاوندى ، به عربی

۲- دلائل الصل (؟) : عثمان بن حافظ رحمن قولی تالخانى به فارسى

۳- قواعد القرآن ، بنام عبیداله خان در ۱۲ باب : به فارسى

۴- قواعد القرآن : آخوند ملازاهد ، به نظم فارسى

۵- حاشیه شرح التهذیب للتفتازانى : دوانى ، به عربی

۶- شرح فقه کیدانى : تفتازانى ، به عربی

۷- شرح فقه کیدانى ، به عربی

۸- احادیث نبوی و پراکنده های دیگر

۹- شرح فقه کیدانى به فارسى

۱۱۶- مجموعه ، ش ۳۴۷۳

۱- الرساله الشمسيه : کاتبی

۲- شرح العقائد العضديه : دوانى

۳- تتمه الحواشی فی ازاله الفواشی

۴- حکمه العين : کاتبی

۵- حاشیه شرح العقائد العضديه للدوانى

۶- شرح التهذیب : شیخ غیاث الله بخارائى

۷- نسب القضايا

۱۱۷ - مجموعه ، ش ۳۴۷۵

۱ - خواص قرآن : عبدالعلی برجانی ، برای عبیدالله بهادرخان ، به فارسی

در ۹۲۶

۲ - شرح فقه کیدانی

۳ - فقه کیدانی

۱۱۸ - مجموعه ، ش ۳۴۸۰

۱ - فقه کیدانی

۲ - العقائد النسفيه : نسفی

۳ - الرساله الشمسيه : کاتبی

۴ - الکافيه : ابن الحاجب

۵ - الحروف الجاره و الناصبه

۶ - تصريف الافعال

۷ - صرف مير

۱۱۹ - مجموعه ، ش ۳۴۸۳

۱ - الکافيه : ابن الحاجب

۲ - شرح کتاب فی الفقه ، آغاز افتاده

۳ - اتفاق القراء : عبدالله فاصح

۴ - شعر فارسی

۵ - شرح الرساله الشمسيه : رازی

۶ - حاشیه شرح العقائد النسفيه

۷ - شرح کتاب فی الفقه

۱۲۰ - مجموعه ، ش ۳۴۸۴

١ - انوار التنزيل : بيضادى

٢ - قصيده البرده

٣ - شرح الفرائض

١٢١ - مجموعه ، ش ٣٤٨٨

١ - فقه كيدانى

٢ - ترجمه رساله شاطبى به فارسى

٣ - شرح العقائد النسفيه : تفتازانى

١٢٢ - مجموعه ، ش ٣٤٨٩

١ - شرح العقائد النسفيه : تفتازانى

٢ - حاشيتها

١٢٣ - مجموعه ، ش ٣٤٩٢

١ - الفرائض

٢ - النقايه

١٢٤ - مجموعه ، ش ٣٤٩٤

١ - شرح العقائد النسفيه : تفتازانى

٢ - الرساله الشمسيه : كاتبى

١٢٥ - مجموعه ، ش ٣٤٩٥

١ - شرح العقائد النسفيه : تفتازانى

٢ - حاشيته

١٢٦ - مجموعه ، ش ٣٤٩٨

١ - النقايه مختصر الوقايه : عبيدالله بن مسعود بخارى

٢ - فقه كيدانى

- ۳- ایساغوجی : ابهری
- ۴- شرح الشمسیه : رازی
- ۵- التصریف الغری : زنجانی
- ۶- صرف میر
- ۱۲۷- مجموعه ، ش ۳۵۰۵
- ۱- الکافیہ : ابن الحاجب (؟)
- ۲- اثبات الواجب : دوانی
- ۳- حاشیہ شرح العقائد النسفیہ
- ۴- حاشیہ حاشیہ شرح الرسالہ الشمسیہ : عبدالحکیم
- ۵- شرح الرسالہ الشمسیہ
- ۶- حاشیہ شرح حکمہ العین : میرزا جان باغنوی
- ۷- الرسالہ الوضعیہ : ایجی
- ۸- رسالہ التصور والتصدیق : قطب رازی
- ۹- تحقیق کلیات : همو
- ۱۰- تلخیص المفتاح : قزوینی
- ۱۲۸- مجموعه ، ش ۳۵۰۸
- ۱- حکمہ العین : کاتبی
- ۲- شرح حکمہ العین : محمد بن مبارک شاه بخاری
- ۱۲۹- مجموعه ، ش ۳۵۱۳ ، نستعلیق
- ۱- شرح الشمسیہ : رازی نوشتہ ۱ صفر ۹۸۷
- ۲- حاشیہ : گرگانی (نوشتہ پایان محرم ۹۸۸)
- ۱۳۰- مجموعه ، ش ۳۵۱۵

۱ - حاشيته حاشيه شرح الشمسيه للرازی : قل احمد بن الى الحسن الشهيد

۲ - الفرائد السمرقنديه في الاستعارات

۱۳۱ - مجموعه ، ش ۳۵۱۹

۱ - رساله في الصرف : باعنوانهاى ((عقده))

۲ - مراح الارواح

۳ - الصرف الهادى ماينجح مرام الشادى

۴ - رساله دعاء به فارسى

۱۳۲ - مجموعه ، ش ۳۵۲۱

۱ - تفسير آيه الكرسي به عربى

۲ - الرساله الدوريه : محمد شريف

۳ - حاشيه التهذيب : عنايه الله بخارى

۴ - شرح المواقف

۵ - مهيآت منظوم فارسى

۶ - قواعد قرآن به فارسى

۷ - تجويد منظوم به فارسى براى عبدالروف

۸ - حاشيه شرح المواقف : محمد زاهد بن محمد اسلم حسيني هروى

۹ - معميات فارسى

۱۰ - شرح تلخيص الفتح قروى گويا همان مختصر تفتازانى

۱۱ - شرح الفرائض السراجيه السجاونديه

۱۲ - شرح الفرائض السراجيه السجاونديه

۱۳ - الفرائض السجاونديه

۱۴ - معميات فارسى

۱۵- الصرف ، با عنوانهای ((عقده))

۱۶- مزاج الارواح

۱۷- الصرف الهادی، ماینجح مرام الشادی

۱۸- رساله، دعاء به فارسی

۱۳۳- مجموعه ، ش ۳۵۲۲

۱- حاشیه حاشیه شرح الشمسیه : عبدالحکیم

۲- الفوائد السمرقندیه فی الاستعارات

۳- المصقله المتعلقه بحاشیه المجموعات : محقق قراباغی

۱۳۴- مجموعه ، ش ۳۵۲۷

۱- تفسیر آیه الكرسي ، به عربی

۲- الرساله الدوریه : محمد شریف

۳- حاشیه التهذیب : عنایه الله بخاری

۱۳۵- مجموعه ، ش ۳۵۲۹

۱- حاشیه شرح التهذیب : دوانی

۲- حاشیه هذه الحاشیه : میر محمد زاهد هروی

۳- حاشیه شرح التهذیب

۴- حاشیه شرح التهذیب

۵- التصور والتصدیق : قطب رازی

۶- حاشیه هذه الرساله : محمد میر

۷- تهذیب المنطق و الكلام : تفتازانی

۸- صرف فارسی

۱۳۶- مجموعه ، ش ۳۵۶۷

۱ - فتاویٰ عبدا لسلام بن محمد عزیز لاهوری (ترجمہ اوزبکی)

۲ - منشات فارسی

۳ - رساله فی المنطق ، به عربی

۴ - الشمسیہ : کاتبی

۵ - ابنیہ افعال به فارسی

۱۳۷ - مجموعہ ، ش ۳۵۷۰

۱ - الاخبار الثبویہ ، به عربی

۲ - شرح عقاید نسفیہ به فارسی

۳ - حدایق حقایق : محمد صادق بن عبدالباقی بن عزالدین فرغانی مولف

ریاض الابرار در ۳۲ حدیقہ به فارسی (نسخہ تا حدیقہ دہم را دارد)

۴ - ہدایہ الامہ : حسین کشمیری ، در ۱۸ باب

۱۳۸ - مجموعہ ، ش ۳۵۸۱

۱ - فقہ کیدانی

۲ - الکافیہ : ابن الحاجب

۳ - الحروف الجارہ ، به عربی

۴ - الاعراب : به عربی

۵ - صرف میربہ فارسی

۶ - الشمسیہ : کاتبی

۱۳۹ - مجموعہ : ش ۳۵۸۲

۱ - الکافیہ : ابن حاجب

۲ - الحروف الجارہ

۳ - الاعراب

۴- العوامل المائه : گرگانی

۵- التصريف العزى : زنجانی

۶- صرف ، به فارسی

۷- بحث صرف به فارسی

۸- المرفوعات ، به فارسی

۱۴۰- مجموعه ، ش ۳۵۹۸

۱- فقه کیدانی

۲- الشمسیه : کاتبی

۳- الکافیہ : ابن الحاجب

۴- العوامل المائه : گرگانی

۵- التصريف العزى : زنجانی

۶- تصريف الافعال

۷- قواعد الاعلال

۸- بحث نحوى

۱۴۱- مجموعه ، ش ۳۵۹۸

۱- شرح لمعات عراقی بنام اشعه اللمعات از جامی (نوشته ۱۱۷۹)

۲- الایجاز : محمد بن عاقل قراتگینی (نوشته ۱۱۹۲)

۱۴۲- مجموعه - ، ش ۳۶۰۸

۱- تحفه المتکلمین : برهان قریشی عباسی ، در ۶۵ باب

۲- شرح خلاصه کیدانی

۱۴۳- مجموعه : ش ۳۶۱۶

۱- حاشیه شرح العقاید النسفیة : (نوشته ۱۲۷۱)

۲- حاشیه شرح العقاید النسفیة (نوشته ۱۲۶۹)

۱۴۴- مجموعه : ش ۳۶۱۶

۱- الکافیة ابن الحاجب

۲- التصریف العزی : عبدالوهاب زنجانی

۳- تصریف الافعال

۴- امثله

۵- بحث صرفی و نحوی به فارسی

۱۴۵- مجموعه : ش ۳۶۱۷

۱- مسائل شرعی به فارسی

۲- فقه کیدانی به عربی

۳- شرح فقه کیدانی به فارسی (نوشته ۱۲۶۶)

۴- مسائل شرعی به فارسی

۵- اسناد دعای بازوبند از شاه مردان و شیر یزدان به فارسی

۶- چند دعای دیگر

۷- نوروز نامه

۱۴۶- مجموعه : ش ۳۶۱۸

۱- الرسالة الشمسیة : کاتبی

۲- رساله فی الموجه الکلیه الحقیقه به عربی

۳- الکافیة ، ابن الحاجب

۴- آداب لباس در قرائت ، به فارسی

۱۴۷- مجموعه : ش ۳۶۲۲ ، نستعلیق ۱۲۵۵

۱- شرح العقاید العصدیة : دوانی

۲ - حاشیه : یوسف بن محمد جان شتری قراباغی محمد شاهي

۱۴۸ - مجموعه ، ش ۳۶۳۲

۱ - الفرائد السمرقنديه فی الاستعارات

۲ - شرحه لحسام الدين الا سفرانی

۳ - حاشیه شرح العقائد العضديه

۴ - شرح فقه کیدانی

۵ - منافع سور قرآن

۶ - فوائد مذهبی

۷ - القصيده : ابوعلی مالکی اشعری

۸ - حاشیه العقاید العضديه : محمد شریف حسنی علوی

۱۴۹ - مجموعه ، ش ۳۶۳۸

۱ - الانسان الكامل : عبدالکریم گیلی

۲ - بازار عاشقان : سید محمدی جان

۱۵۰ - مجموعه ، ش ۳۶۴۸

۱ - تعلیم المتعلم : زرنوحی

۲ - الفرائض

۱۵۱ - مجموعه ، ش ۳۶۵۱

۱ - حاشیه شرح العقائد الهرویه : احمد جندی

۲ - العقائد : داملا شیرمحمد خقندی

۱۵۲ - مجموعه ، ش ۳۶۵۳

۱ - تتمه الحواشی فی ازاله الغواشی (حاشیه شرح العقائد العضدی)

۲ - بحث های دربارہ صرف میر و منطق

۱۵۳ - مجموعه ، ش ۳۶۶۱

۱ - شرح الرساله الشمسيه : قطب رازی

۲ - حاشیه شرح الرساله الشمسيه : سيد شريف علي گرگانی

۳ - بحث دربارهٔ صرف ميرسيد شريف

۱۵۴ - مجموعه ، ش ۳۶۶۹

۱ - شرح العقائد النسفيه : تفتازانی

۲ - العقائد النسفيه : نجم الدين عمر نسفی

۳ - حاشیه العقائد النسفيه

۱۵۵ - مجموعه ، ش ۳۶۷۰

۱ - الاشباه والنظائر الفقيهيه علي مذهب الحنفیه : (نوشته ۱۲۷۴)

۲ - سيره الاتقياء

۱۵۶ - مجموعه ، ش ۳۶۷۴

۱ - حاشیه المطول

۲ - حاشیه الايضاح : علي قوشچی (نوشته ۱۰۶۹)

۱۵۷ - مجموعه ، ش ۳۶۷۴

۱ - حاشیه شرح الرساله الشمسيه : شهاب الدين دشتکی

۲ - حاشیه شرح الرساله الشمسيه : صدرالدين محمد شیرازی

۱۵۸ - مجموعه ، ش ۳۶۷۶

۱ - شرح العقائد العضديه : جلال الدين محمد دوانی

۲ - حاشیه شرح العقائد العضديه : محمدجان قراباغی محمد شاهی

۱۵۹ - مجموعه ، ش ۳۶۷۷

۱ - فقه الكيدانی (نوشته ۱۰۹۵)

۲- تحفه خاقانیه در ترجمه زله القاری نجم الدین عمر نسفی ، به فارسی

۱۶۰- مجموعه ، ش ۳۶۸۸

۱- کتاب الرویامن الصحابه

۲- زبده الشفاء : محمد بن پولاد طبیب سمرقندی ، در پزشکی دریک مقدمه

ودومقاله ویک خاتمه (نوشته ۱۲۵۸)

۳- منافع الناس : ندائی ابن قیسم ، به نام سلیم خان ، به ترکی

۱۶۱- مجموعه ، ش ۳۶۹۰

۱- تهذیب المنطق : تفتازانی

۲- الشمسیه : کاتبی

۳- الکافیہ : ابن الحاجب

۴- التصریف العزی : زنجانی

۵- تصریف الافعال

۶- صرف میر

۱۶۲- مجموعه ، ش ۳۶۹۱

۱- الفرائض

۲- النقایه : عبیدالله بن مسعود

۳- تفتیح الاصول : همو

۴- تلخیص المفتاح : قزوینی

۵- تهذیب : تفتازانی

۶- العقائد النسفیہ : نسفی

۷- حکمه العین : کاتبی

۸- اثبات الواجب : دوانی

- ٩- الشمسيه : كاتبي
- ١٥- فرائد الفوائد : ابوالليث سمرقندي
- ١١- الكافيه : ابن الحاجب
- ١٦٣- مجموعه ، ش ٣٧٥٥ ، نستعليق ١٢٩٩ - ١٣٥٥
- ١- شرح العقائد النسفيه : تفتازاني
- ٢- حاشيه : خيالي
- ١٦٤- مجموعه ، ٣٧٠١
- ١- الكافيه : ابن الحاجب
- ٢- رساله الشمسيه : كافيه
- ٣- فرق مذاهب اسلامي
- ٤- العقائد النسفيه : نسفي
- ٥- رساله في النحو (نوشته ١٣١٣)
- ٦- فقه الكيداني
- ٧- تصريف الافعال
- ٨- ((بدان)) يا مصرف مير
- ٩- سؤال و جواب در باره صرف مير
- ١٥- العوامل المائه : جرجاني
- ١١- كتاب الوصيه : ابوحنيفه
- ١٢- حل تراكيب اشعار هدايه النحو ،
- ١٣- ترجمه عقائد الفرقه الناجيه
- ١٦٥- مجموعه ، ش ٣٧٥٤
- ١- رساله في المنطق

۲ - حاشیه حاشیه الجرجانی علی شرح الرساله الشمسیه : عبدالحکیم شمس الدین

۳ - شرح الرساله الشمسیه

۴ - حاشیه الجرجانی علی شرح الرساله الشمسیه

۱۶۶ - مجموعه ، ش ۳۷۰۳

۱ - تعلیم المتعلم طریق التعلیم : زرنوچی ، در چهارده فصل

۲ - معرفه المذاهب : ابوحنیفه ، در هفت فصل

۳ - الاحادیث النبویه

۴ - شرح العقائد العزیه : دوانی (نستعلیق ۱۲۷۷)

۱۶۷ - المختصر : تفتازانی ، ش ۳۴۰۸ ، ۳۶۳۱ ، نسخ ۹۹۵ در سمرقند ، پابندی در پایان

درباره تاریخ تالیفات تفتازانی

۱۶۸ - مشکات المصابیح : فراء بغوی ، ش ۳۵۳۵

۱۶۹ - المطول : تفتازانی ، ش ۳۶۸۳

۱۷۰ - مفاتیح الجنان و مصابیح الجنان فی شرح شرعه الاسلام : یعقوب بن سیدعلی ، ش

۳۵۳۸ ، نستعلیق ۱۲۶۳

۱۷۱ - النفایه مختصر الوقایه : عبیدالله بن مسعود ، ش ۱۱۹۵ ، نوشته ۱۹۶۰

۱۷۲ - النفایه مختصر الوقایه : عبیدالله بن مسعود محبوبی بخاری : ، ش ۳۴۷۱ ،

۳۴۷۲ ، ۳۴۶۱ ، ۳۴۹۳ ، ۳۴۸۷ ، ۳۴۹۷ ، ۳۴۲۰ ، ۳۴۲۰ ، ۳۴۳۶ ، ۳۴۴۳ ، ۳۴۴۷ ،

۳۴۴۳ ، ۳۴۵۶ ، ش ۳۵۱۶ ، ۳۵۳۲ ، ۳۴۸۷ ، ۳۴۱۳ ، ۳۴۳۱ ، ۲۶۰۲ ، ۳۶۰۲ ، نسخ ۱۲۹۵ ،

۳۶۳۰ ، ۳۶۱۰ ، نستعلیق ۱۲۸۳ ،

۱۷۳ - النقود والردود ، ش ۳۵۳۹ ، نستعلیق محمد صدیق بن ملا میرزا محمد در

ج ۱/۱۰۹۲

۱۷۴ - نهج البلاغه : رضی ، ش ۳۶۲۱

۱۷۵- الهدایه فی شرح البدایه : برهان الدین رشتانی ، ش ۳۴۱۹، ۳۵۳۳، ۳۶۳۴،

۳۶۶۳، مورخ ۹۸۴ ، ش ۳۴۷۶ ، ۳۶۹۳ ، نستعلیق ۱۲۸۶

۱۷۶- الهدایه : کمال الدین اسکندری ختنی ، ش ۳۴۳۷

۱۷۷- مجموعه ، ش ۱۳۳۲ ، با عبارتهای تازه در برخی از صفحات

۱- التصریف (۱ پ - ۲۸ پ) دارای :

۱- الباب الثانی من خمس ابواب من مقاله الثالثه والعشرين من کتاب

التصریف فی تفسیر الاسماء الجاریه فی کتب الطب من غیر العقاقیر علی حرف المعجم
اوله حرف الالف انبیق هو الراس الذی یجعل علی رءس البطر الذی یقطر فیہ ماء الورد
(تا حرف یا ، سپس :)

۲- الباب الخامس من خمس ابواب من مقاله التاسعه والعشرين من ثلاثین

مقاله من کتاب التصریف فی تفسیر الاکیال والاوزان علی حرف المعجم (سپس)

۳- الباب الرابع من مقاله التاسعه والعشرين من کتاب التصریف فی اعمار

الادویه والعقاقیر والادویه المركبه

انجام : ولست اشک فی ان بقاه اکثر (کتب حادی عشر شوال سنه سبعین و ستمائه)

۲- الروضه الطبیه : در ۵۰ باب ، فرهنگ اصطلاحات منطقی و طبی است از

((ما الجنس ، ما النوع)) تا ((ما الصوت)) گزیده ایست از تذکره الحاضرواذا المسافرين

خود مؤلف (۲۹ پ ۴۸۶ ، نسخ کهن سده ۷ و ۸ بی تاریخ) در آن آمده است

((قال والدی جبریل فی کناشه الکبیر المعروف بالکافی)) در باب ۴۱ - (۳۷ پ) آن

از عشق سخن بمیان آمده است .

۳- قضایا البقراط الدال علی الموت (علقها لنفسه عبدالسلام المتطبب

بالتاریخ المتقدم) (۴۸ ر - ۴۹ ر ، آغاز افتاده)

۴- الفروق بین متشابه العلل : ابوالمظفر محمد بن المنتصر المتطبب رحمه الله ،

برای مجلس شیخ عمید اجل سید ، در چند باب (نسخه تا باب ۳ مساله ۴ است و افتاده ، به نسخ کهن پیش ، ۴۹ پ - ۵۷ پ)

۵ - حاشیه شرح کافیه جامی گویاز از لاری (۵۸ - ۶۳ پ نسخ تحریری سده ۱۰ ، آغاز و انجام افتاده)

۱۷۸ - مجموعه آقای میرزای احمدزاده دانشجوی دوره دکتری بنیاد خاورشناسی فرهنگستان شهر دوشنبه و کارمند آنجا که مهمان دار بنده بوده است ، دارای :

۱ - دیوان سید ، آغاز و انجام افتاده

۲ - منظومه در عقاید حنفی به فارسی اراس عاقل بنام نظم العقائد ، نستعلیق ملاحیب الله در ۱۲۸۳

آغاز : حمد بی اندازه ذات پاک را شکر بی حد خالق افلاک را

۳ - شرح فقه کیدانی به عربی ، آغاز و انجام افتاده

۴ - معراج نامه منظوم فارسی به وزن مثنوی که در آن از "فرزند آل احمدخان

العلوم معصوم " یاد و ستایش میشود با ماده تاریخ "ملای با دیانت سلطان با عدالت"

و "سلطان آسایش فراغت " و "امیر معصوم شد والی ولایت " و "ثانی سکندر " او در

این تاریخ فرمانروا بوده است " به نستعلیق ۱۲۵۲

آغاز : باشد ثنای بی حد تحمید بی نهایت ذات مقدسی را شایسته کز عنایت

۵ - منظومه دیگر ، آغاز افتاده

۶ - شعرهای بی دل

همه مجموعه نستعلیق سده ۱۳ است

کتابخانه جامی در دانشکده ادبیات

شهر دوشنبه

۱- آداب الاصحاب: کمال الدین حسین کاشفی بیهقی در هشت باب، نستعلیق سده ۱۲ (بی شماره)

۲- انوار سهیلی: کاشفی، ش ۱۱۹۴، نستعلیق ۱۲۵۹، آغاز افتاده

۳- انیس الطالبین وعده السالکین: صلاح بن مبارک بخاری، در چهار قسم، ش ۱۱۸۲، نستعلیق سده ۱۳

۴- اهل حق: (رساله در بیان -) در سه مقام نخستین در الهیات، به فارسی بسیار خوب و تا اندازه‌ای مفصل، ش ۹۹۶، نستعلیق سده ۱۰، جدول زر و لاجورد

۵- پنج گنج: امیر خسروش ۸۰، نستعلیق عبدالله بن سلیمان بهبهانی، با پنج سرلوح، جدول زر و لاجورد، عنوان سنگرف، آراسته وزرین، وزیری جلد روغنی فرسوده، دارای:

۱- مطلع الانوار نوشته ۱۳ ج ۹۸۹/۲

۲- هشت بهشت نوشته ۱ رجب ۹۸۹

۳- خسرو و شیرین نوشته ۲۳ رجب ۹۸۹

۴- لیلی و مجنون نوشته نوماه شعبان ۹۸۹

۵- سکندرنامه نوشته ۲۷ شعبان ۹۸۹

۶- تحفه الاحرار: جامی، ش ۹۲، نوشته ۱۱۱۸

۷- تحفه الخاقانی: (الخانی): قاضی میر محمد وفا پسر ظهیر کرمکی که بنام محمد -

رحیم خان در ۱۱۸۲ ساخته است و در تاریخ بخارا است از ۱۱۳۴۴ تا ۱۱۷۰ با فهرست در آغاز نسخه (استوری ۱: ۳۸۱ بریگل ۱۱۵۰)، ش ۹۴، نستعلیق سده ۱۳، وقف

برفرزندان پروانچی محمد مراد

۸ - تحفه شاهان: میرزا محمد صادق منشی، ش ۲۵ نوشته ۱۲۰۰

۹ - تحفه العراقین: خاقانی، ش ۸۱، نستعلیق ع ۱/۱۰۴۴، جدول زر و لاجوردوزنگار،
با سرلوح

۱۰ - تذکره الاولیاء: عطار، ش ۱۱۲۵، نستعلیق ۱۲۸۰، ش ۱۱۹۳، نستعلیق ملاخواجہ
حکیم پسر ملا خواجہ رحیم در خوقند در روزگار محمد علی خان در روز پنجشنبه ۱۲۶۵
۱۱ - تذکره شعراء: دولت شاه سمرقندی، ش ۲۵، نستعلیق ۱۱۱۲، زریاشی شده، عنوان
شنگرف

۱۲ - جامع الستین یا تفسیر سوره یوسف: تاج الدین سیف النظر ابوبکر بن احمد بن -
محمد بن زید طوسی (منزوی ۳۸ - بریگل ۱۳۰ و ۱۸۴ و ۱۳۶۱ - استوری ۲۹۰:۱)، ش -
۱۱۸۹، نستعلیق محمد طاهرین حاجی حافظ سلطان محمد ابیوردی در روز یکشنبه ع/۱
۹۵۳، عنوان شنگرف، نسخه خوبی است.

۱۳ - جمرات السوق لاصحاب الذوق: محمد سعید بن امیر محمد بن کمال بن سید محمد
بن سید علی حسین بخاری بنقاری، به نثر با نظم به فارسی

آغاز: الحمد لله الذی شرح صدور العاشقین بنفحات آثار المکاشفات والمعاینات
انجام: مرید و مخلص میشدند و الله اعلم یا سرار العباد

ش ۱۱۸۵، نستعلیق نیمه روز ۵ رمضان ۱۳۰۶، عنوان و نشان شنگرف، ربعی کلفت
۱۴ - جمشید نامه یا سمک عیار، به فارسی و نقالی، ش ۲۶۲، نستعلیق ۲۶۲، نستعلیق
۱۰۲۲، آغاز افتاده

۱۵ - جنگ شعرهای فارسی صایب با رباعیها و نثر فارسی و مناجات انصاری، ش
۱۱۱۵، نستعلیق خوش سده ۱۱ و ۱۲، آراسته به زر، با ارزش است.

۱۶ - جنگ فارسی و ترکی اوزبکی، ش ۸۸، بیاض

۱۷- جوبگ فتاویٰ محضرات بیه ترتیب کتابهای فقهی به فارسی ، ش ۱۰ ، چاپ سنگی محرم ۱۲۳۶ در زمان سید امر عبدالاحد خان در مطبعه دارالسلطنه رای شیر تحایف طبع گردید به اهتمام نذرالله بای بن قابل بای وملاسلطان ملا صابر نوشته نذرالله بن ملا میرزا محسن بخاری که از روی نسخه ملا میر حسام الدین صدور مفتی نوشته است .

۱۸- چهار درویش به نظم ترکی اوزبکی : خرامی ، به نام سلطان حسین (منزوی ۳۶۷۲) ، ش ۱۰۱- نستعلیق ترکی ، ج ۲

۱۹- چهار عنصر : بی دل ، ش ۴۱ ، نوشته ۱۳۵۶

۲۰- حاشیه فصل الخطاب خواجه پارسا ، بنام خان خانان ، ش ۲۰۰۸ ، نستعلیق سده ۱۲ ، عنوان شنگرف ، جدول زرد و لاجورد ، آغاز وانجام افتاده
۲۱- حداثات الاخبار : محمد صادق بن عبدالعالی عزالدین فرغانی ، در اخلاق مذهبی در ۳۲ حدیقه

آغاز : الحمد لله اذی خلق الانسان من صلاص

بی شماره ، نستعلیق اغالق میر تیمور پسر میرزا قربان اسفرکی در ۱۲۷۵ ، عنوان و نشان شنگرف .

۲۲- خارستان . ش ۱۴۹ ، چاپ ۱۹۰۵ هند

۲۳- داستان ماه منظر ، ش ۲۰۰۰۶ نستعلیق ۱۲۶۹

۲۴- داستان هزار گیسو به فارسی ۱۰۱۰ ، نستعلیق ۱۲۷۵

۲۵- در مجالس : شیخ ظفر حسینی به فارسی ، در ۳۳ باب در قصص انباء و اولیاء (فهرست فرودسی ص ۱۶۱ ش ۱۳۵۷) ، ش ۴۹ ، نستعلیق روز آدینه رمضان ۱۲۸۷
۲۶- دیوان : افغان ، به فارسی

آغاز : الهی صدر الفاظ رنگین کن دهانم را کلید گنج ساز تحریک بنام را

ش ۷۱ ، شکسته نستعلیق ۱۲۲۵

- ۲۷- دیوان: املا ، غزل به ترتیب تهجی با رباعی ، ش ۵۱ نستعلیق سده ۱۲ ، جدول زر و لاجورد ش ۱۰۹ یال نوشته ۱۲۹۹ ، ش ۱۰۴۸ ، نستعلیق سده ۱۳
- ۲۸- دیوان: انوری ، ش ۱۰۲ نوشته ۱۲۲۴
- ۲۹- دیوان: بی دل ، ش ۱۱۱۶ ، نستعلیق ۱۲۵۵ ، ش ۱۱۹۳ ، نستعلیق سده ۱۳
- ۳۰- دیوان: حافظ ، ش ۴۴ ، ش ۲۰۰۰ ، نستعلیق سده ۱۳
- ۳۱- دیوان: حسامی ، غزل به ترتیب تهجی و رباعی ، ش ۹۳ ، نستعلیق سده ۱۳
- ۳۲- دیوان: خواجه عصمت ، ش ۶۳ ، نستعلیق ۱۲۵۲
- ۳۳- دیوان: فضولی ، به فارسی و ترکی ، ش ۹۱ ، نوشته ۱۲۳۸
- ۳۴- دیوان: نوایی ، به ترکی ، ش ۱۱۹۲ ، نستعلیق ملا میر حاجی پسر حاجی میرزا بیک اورا تپه گی در ۱۲۴۸ ، بی شماره ، نستعلیق ذح ۱۲۵۳ در خوفند ، آغاز افتاده .
- میرزا بیک اورا تپه گی در ۱۲۴۸ ، بی شماره ، نستعلیق ذح ۱۲۵۳ در خوفند ، آغاز افتاده
- ۳۵- دیوان: وفائی ملا محمد علی ، ش ۵۳ ، نوشته ۱۰۳۷ و ۱۳۲۴
- ۳۶- ذخیره الملوك: سیدعلی همدانی ، ش ۹۹ ، نستعلیق عبدالرؤف بدخشانی در شهر سرای در ۱۳۲۵
- ۳۷- ذراع مدینه: قرشی ، ش ۶۱ ، نوشته ۱۰۳۷
- ۳۸- روضه الشهداء: کاشفی ، ش ۱۵۶ ، نستعلیق محمد عظیم بن حاجی عابد بهشتی در ۲۶۲ در بخارا ، وزیری
- ۳۹- روضه الصفاء: میرخواند ، ش ۱۱۲۶ ، نستعلیق ۱۱۲۱ ، با سرلوح ، دتر یکم .
- ۴۰- شرح مشکات عبدالحق دهلوی ، بی شماره ، نستعلیق سده ۱۲ ، انجام

افتاده

۴۱- شرح منازل اسائرین الی الله: گویا از شیخ سلیمان تلمسانی در گذشته ۶۹۰

(جلی)

انجام . ولله من روائهم محیط تم شرح بعض مقاصد الشیخ . . . الانصاری . . .

واسال الله الاقاله ممالعه وقع مالابلیق ذکره واستغفره من الذنوب والزلل

، ش ۲۶۳ ، نسخ معرب علی بن مظفر بن العقل ۴ شعبان ۶۷۳ ، مقابله شده با اصل

مقابله و صحیح شده ، آغاز افتاده ، بامهر از کتب وقف خواجه محمد پارسا ۱۲۵۵ "

۴۲- شرح نزهه الارواح امیر حسینی : عبدالواحد ابراهیم حسینی ، ش ۱۱۱۵ ، نستعلیق

ملایش محمد اورگنجی در روز شنبه ۵ ذق ۱۱۲۲ (= ۱۰۲۲) در بلخ در شبرعان به

فرموده ملا اسفندیار خان در مدرسه سید سبحان قلی خان .

۴۳- صلوه مسعودی : مسعود بن یوسف سمرقندی ، ش ۹۹۴ ، نستعلیق محمد بدل در ۱۲۲۵ ،

جدول و عنوان شنگرف ، با فهرست در آغاز هر سه دفتر ، نخستین نوشته ۶ یوال ۱۲۱۲ ،

خشتی بزرگ پهن .

۴۴- صفات العاشقین : هلالی ، ش ۸۲

۴۵- قرآن ، سوره یس به خط کوفی چاپ پطربروغ در ۱۸۸۹ با خاتمه ترکی در مطبعه

الیاس میرزا بوراغانی .

۴۶- کلیات : جامی ، ش ۱۱۸ ، نستعلیق سده ۱۱

۴۷- کلیات : خاقانی ، ش ۵۴ ، نستعلیق سده ۱۲ ، ش ۵۹ ، نستعلیق محمد سعید در

روز آدینه ۱ ع ۱۰۹۳/۱ برای خودش ، ش ۶۰ ، ش ۱۱۱۴ ، نستعلیق سده ۱۲ ، جدول

شنگرف . ش ۶۹ ، نوشته ۱۰۹۳

۴۸- کلیات : فضولی ، دارای دیوان ترکی و لیلی و مجنون ترکی ، بی شماره ، نستعلیق

۱۳۰۸

۴۹- کنز العباد فی شرح الاوراد: علی بن احمد غوری کرهی، به عربی، با فهرست مطلبها در آغاز، با نقل از کتابهای عربی و فارسی و مفصل، بی شماره، نستعلیق روز ۱۵ محرم در مدرسه ناربوته خان در خوقن، جدول و عنوان و نشان شنگرف.

۵۰- کیمیای سعادت: غزالی، ش ۷۰ نستعلیق سده ۱۲، وزیری

۵۱- لطایف اللغات: عبداللطیف کبیر عباسی، در باره مثنوی، ش ۱۱۲۴، نستعلیق ۱۷۳

۵۲- لیلی و مجنون: هاتفی، ش ۸۷، نستعلیق ۱۲۰۰

۵۳- مثنوی: مولوی، ش ۲۵۹، ش ۱۱۱۹، نستعلیق خوش خضر شاه محمدپسر ابوبکر خوارزمی در ۱ ح ۸۳۳/۲ در ۳۲۹ گ.

۵۴- مجموع القصص: حاجی محمد امین پسر حاجی قاسم قصص خوان، از قصه آدم تا ملک ثعلبان از روی کتابهایی که در آغاز برشمرده شده است، با فهرست در آغاز نسخه. آغاز: سر سخن چه نویسم و رای نام خدا مرا که رای سخن شد برای نام خدا سپاس و ستایش و سزای پرستش مرکیمی را است.

انجام: و صدق سخن ایشان پیدا شد والله اعلم بالصواب.

بی شماره، نستعلیق توره خواجه پسر میرزا ذاکر در روز پنجشنبه ۵ ذ ح ۱۲۹۳، عنوان و نشان شنگرف، جدول شنگرف، وقف سید امیر مظفر برمزار حضرت بابای ستوق، با مهر وقف سبیل "۶۰۱ گ ۲۱ س رحلی کلفت دراز.

۵۵- مجموعه: بی شماره، نستعلیق

۱- حجه الذاکرین لردا المنکرین: محمد شریف حسینی، در مقدمه و سه مقاله و

خاتمه در ۱۰۷۲ به فارسی (نستعلیق برای بزرگی در ۱۰ ذ ق ۱۳۵۷)

۲- رساله نقش بندی (نوشته ۱۳۵۸، آغاز افتاده)

۳- دیوان: شریفا به فارسی (نستعلیق دیگر)

۵۶- مجموعه، بی شماره، نستعلیق، عنوان و نشان شگرف:

۱- مقاصد السالکین: ضیاء الله، در تصوف، در پنج مقصد، پنجمی در عشق

است، ساخته ۱۱۴۰ (نوشته ۱۲۸۳)

آغاز: حمد فراوان و ثنای بی پایان مرخالق را

۲- مونس الفقراء، به روایت از امام صادق به فارسی و عرفانی.

۳- حورائیه و نوشته ۱۲۸۳)

۴- شرح قصیده تجوید فارسی امیرعزالدین مولا محمد حافظ از حافظ محمد

صادق.

۵- شرح کتابی در فقه به عربی (نوشته ۱۲۸۱)

۶- شرح فقه کیدانی به عربی

۷- تصریف الافعال به عربی

۸- رساله عملی فارسی

۵۷- مجموعه، ش ۵۸، نستعلیق سده ۱۲

۱- یوسف و زلیخای ناظمی (نستعلیق حکمه الله بن ملافاضل در قلبا با کولتاش در

(۱۲۶۱)

۲- دخمه شاهان میرزا محمد صادق منشی بنام امیر کبیر معصوم غازی (بهمان

خط و نوشته ۱۲۵۹)

۳- تحفه الانوار یا تحفه الملوک در چهل باب (بهمان خط)

۵۸- مجموعه، ۷۳، نستعلیق

۱- دیوان ناظم (نوشته ۱۲۷۹)

۲- مثنوی (نوشته ۱۱۷۲)

بیا ای نبض دان عشق رنجور

آغاز: بیا ای مطرب این بزم مخمور

۵۹- مجموعه، ش ۷۴،

۱- جنگ شعرهای فارسی چند سراینده

۲- تحفه الغرائب در ترجمه جواهر القرآن احمد بن ابراهیم تیمی از محمد بن

شیخ محمد هروی

۳- تذکره مقیم خانی: محمد یوسف منشی پسر خواجه بقا، در یک مقدمه و

سه مقاله، در تاریخ بلخ.

۶۰- مجموعه، ۱۰۶، نستعلیق سده ۱۳، وزیری.

۱- دیوان: مشقی، با یک دیباجه نثر

۲- رباعیات: خیام با دیباجه

۳- معراج نامه، به ترکی

۶۱- مجموعه، ۸۵۹، نستعلیق سده ۱۳:

۱- جنگ شعر

۲- رساله در سرگذشت خواجه اسحاق کلابادی عقیلی همدانی که در ۱۹۳

(= ۱۰۹۴) از ترمذ به سمرقند رفته و پیش از آن از همدان به اصفهان رفته است، بنام

روضة الاسحاق از عبدالواحد ابراهیم حسینی.

۶۲- مجموعه، ش ۹۷۷، نستعلیق، عنوان شنگرف

۱- اختیارات بدیعی، زین الدین انصاری (سده ۱۰)

۲- دیوان: نوایی (سده ۱۲)

۶۳- مجموعه، ش ۱۱۲۵، نستعلیق سده ۱۳

۱- محبوب القلوب: نوایی

۲- سحده الابرار: جامی

۶۴- مجموعه، ش ۱۱۳۰، نستعلیق، عنوان و نشان شنگرف

- ۱- نزهه الارواح: امیرحسینی
- ۲- لمعات: عراقی (نوشته: عبدالرزاق بن محمد رحیم در ۱۲۲۲)
- ۳- نصیحت نامه: جامی در سلوک و طریق وصول و نوشته: اعلم زاده گیلانی
- ۴- گنج نامه سید نقش بندی، به نظم فارسی (منزوی ۳۰۹۰)
- آغاز: مطلع دیباچه حمد قدیم هشت بسم الله الرحمن الرحیم
(نوشته: روز شنبه ۲۱ رجب ۱۲۲۱ در کرخ)
- ۵- لوايح: جامی (بهمین گونه خط)
- ۶- الرسالة الجهریه، به عربی، از یکی از نقش بندگان (نوشته ۱۲۱۶)
- ۶۵- مجموعه، ش ۱۱۸۴
- ۱- یوسف و زلیخا: جامی، نستعلیق سده ۱۰، عنوان زیرین، جدول زرو
لاجورد، انجام افتاده
- ۲- یوسف و زلیخا: ناظم (نستعلیق دیگر سده ۱۱ در هامش)
- ۶۶- مجموعه، ش ۲۰۰۲، نستعلیق ۱۲۸۹
- ۱- مقامات: رکن الدین، به ترکی در تصوف
- ۲- از دیوانهای مشفق و محبی و دیگران
- ۶۷- محبوب القلوب یا محفل آرای: میرزا برخوردار ترکمان فراهی (منزوی ۱۳۶۵) با
شعرهایی با عنوان "المؤلفه" با عنوان "باب در بیان آداب زندگانی و معاش"
آغاز: همان اوج فصاحت اعنی خامه نکته دان در فضای عالم دقایق سنجی چنین بال
افشانی تحریر این مدعا میگردد.
- بی شماره، نستعلیق ۱۲۳۴، ش ۱۱۱۸، نستعلیق سده ۱۴
- ۶۸- محبوب القلوب به ترکی اوزبکی، ش ۹۰ نوشته ۱۲۶۲
- ۶۹- مزرع الحسنات ترجمه: دلائل الخیرات: محمدغافل، پسر محمد عارف سفیدنی،

ش ۹۶ نستعلیق ۱۲۸۴

۷۰- مسیب نامه به فارسی به روش نقالی، از وقفه قمر بخت و ثمر بخت و عیاری کردن اوتا داستان خروج کردن شیده عرب (منزوی ۳۷۴۲)

ش ۸۸۸، نستعلیق ترکی ملا محمد امین پسر ملا احمد آخون خوقندی در زمان شیرمحمد علی بهادرخان در روز چهارشنبه ۱۲۶۰/۲، عنوان شنگرف، آغاز افتاده

۷۱- مشکاه المصابیح: فراء بغوی، که در پایان روز آدینه هنگام دیدن ماه در ۷۳۷ ساخته است ش ۹۹۱، نستعلیق محمد سعید خواجه تاش پسر خواجه محب الله نواده شیخ- فخرالدین محمد ابدال در نزدیک به پایان صفر ۱۰۳۹، عنوان شنگرف.

۷۲- مقامات عبدالقادر گیلانی یا مناقب غوثیه: محمدصادق شهابی سعدی قادری (استوری ۱: ۱۰۱۳) ش ۱۱۹۹، نستعلیق ملاقندوزی خاکسار در ۱۲۵۳.

۷۳- مکتوبات امام ربانی احمد فاروقی، ش ۱۰۱۱، نستعلیق شهر خیهگی در خجند در ۱۲۹۷

۷۴- مناقب امیر تیمور: سید محمد خواجه پسر جعفر خواجه بنام سید یادگار محمد- بهادرخان، حکایات است، ش ۹۹۳، نستعلیق ترکی رجب ۱۰۲۷

۷۵- منشآت: میرزا محمد صادق منشی جاننداری، دستور نامه نگاری است، ش ۱۰۵، نستعلیق ۱۲۷۴

۷۶- ناظرالتواریخ در تاریخ امیران بخارا از آغاز تا انجام با آوردن فصلی در ترتیب اداره کشور بخارا و بسیار سودمند آغاز: بنام خداوند جان آفرین

ش ۴۴، نستعلیق سده ۱۴، انجام گویا چند سطر کم دارد.

۷۷- نفحات الانس: جامی، ش ۱۰۴۹، نستعلیق سده ۱۰، عنوان شنگرف، با جنگ- شعرهای فارسی و ترکی در آغاز، ش ۱۱۲۳، نستعلیق سده ۱۱

۷۸ - هفت اورنگ: جامی، ش ۱۱۸۹، نستعلیق روز آدینه ماه شعبان ۱۲۸۳ در مدرسه

قاضی کلان مرغینان

۷۹ - هفت کشور: فخری بن امیری هروی که در سه سال بنام پادشاه ساخته است، نام

کتاب در آغاز و نام مولف در انجام هست، قصه و نقالی است (منزوی ۴۲۱۲)

آغاز: سپاس و ستایش خدای جهان دار و حکیم پروردگاری را آغاز کتاب هفت

کشور اما راویان اخبار و ناقلان آثار و خردمندان سخن پرور و خوشه چینان خرمن سخن -

چین آورده اند:

انجام: غرض زین بنای عزیز کسی بود نام نیکت که از ما بسی

بدین تازه گلشن انامیا گذار است تاریخ بروی گذار

ش ۵۲، نستعلیق روز پنجشنبه شعبان ۱۲۴۲، عنوان زنگار و شگرف، ۲۵۴ گ ۱۵ سربعی

۸۰ - یوسف وزلیخای جنیدالله مخدوم حاذق هروی در گذشته ۹۱۲۵۲۹ بنام عمر -

سلطان (منزوی ۳۳۴۱)

آغاز: الهی سینه ام را ساز قانون

ش ۷۲، نستعلیق سده ۱۳

۸۱ - یوسف و زلیخای ناظم، ش ۴۷-۱، نستعلیق میرشریف ستروشی در ۱۲۵۶/۱،

با سرلوح

کتابخانه: رودکی

کتابخانه: نوین یاد زبان و ادبیات بنام رودکی دارای ۱۳۵۱ نسخه خطی و چاپی است که در دفتری نام آنها نوشته شده است. کتابدار آقا میرزا محمد شریف یوسف زاده بخارایی خوشنویس که نمونه خطوط گوناگون او را در لوحی دیده ام، این دفتر را او نوشته است، و از خواستار تقویم رقومی ایرانی بوده است که برایش فرستاده شود.

۱- ابومسلم نامه، ش ۲۹۲، نستعلیق ۱۲۷۶، در ۹۹۸ ص، ۱۹ س، رحلی پهن

۲- احسن القصص: معین مسکین فراهی، ش ۶۹۳، نستعلیق سده ۱۲

۳- اخلاق: در ۶۷ باب، یکم در دوستی دنیا و ۶۷ در قضا و قدر، ش ۲۶،

نستعلیق سده ۱۲

۴- اخلاق مسحنی: کاشفی، ش ۹، نوشته ۱۲۷۶، ش ۳۶، ۸۳، ۱۲۳،

۵- انوار التنزیل: بیضاوی، ش ۳۲

۶- بحرالآوزان: پدر الدین کشمیری پسر سید عبدالسلام، در تاریخ، شبه وزن

مثنوی فارسی بنام عبدالله بهادرخان شبانی در ۱۹۹۰ (نظم) در هفت وزن و هجده هزار بیت که از صدویست و چهار هزار بیت برگزیده است در چندین خانه.

از اوست شمع دل افروز در سی جزوه ۵۵۰۰ بیت سروده در سه ماه در تاریخ

۹۴۶ (فضل الله) و معراج الکاملین در ۹۹ جزوه و غزلها سروده در شش ماه در تاریخ

۹۲۱ (خواجه سید کبیر) و روضه الجمال در ۴۰ جزوه ۸۰۰ بیت در پنج ماه در ۹۸۳

(فخرزمانه) و سراج الصالحین در مقامات امیر یونس محمد مروی در ۹۵۶ (ذکرالله) و

قصاید و غزلیات در ستایش پیامبر و خواجهگان در ۷۰۰ بیت، ش ۲۸۲، نستعلیق سده

۱۰، با دوشرخ، عنوان شنکرف، عنوان شنکرف، جدول زر و لاجورد، ۱۲۳ ص، ربعی

کلفت

۷- بحرالدرر، ش ۱۰۲، نوشته ۱۲۷۳

۸- بدان، ش ۶۷، نوشته ۱۲۸۶

۹- بهار دانش: عنایه الله کنبوی لاهوری در گذشته ۱۰۸۲ یا ۱۰۸۸، مورخ

۱۰۶۱ (منزوی ۳۵۳۳)، ش ۲۰۸، نستعلیق سده ۱۲ و ۱۳

۱۰- پنج گنج، نظامی، ش ۲۷۷، نستعلیق ۱ صفر ۹۰۴

۱۱- تاریخ را قمی مقیم خانی: میر سید شریف را قم سمرقندی

آغاز: بر ضمائر دانش خواطر اصحاب بینش واضح و لایح است، ش ۲۱، ۱۳۸، نستعلیق
سده ۱۲، انجام افتاده.

۱۲- تاریخ کثیره، ش ۷۵

۱۳- تحفه الاحرار: ش ۱۹۲، نستعلیق محمد طاهر در شوال ۱۳۵۰، زمان

سید امیر نصرالله محمد بهادر

۱۴- تحفه المسلمین: فیض الله بن محمد بن علی، در چهار باب وهشت فصل،

در ایمان و کفر.

آغاز: حمد بی حد و ثنای بی عد موجودی را که وجود جمله کائنات به وجود اوست، ش

۱۷۰، نستعلیق قاضی شهر خجندی در ۱۲۰۱، عنوان شنگرف

۱۵- تذکره الاولیاء: عطار، ش ۱۵، ۱۰۰، نوشته ۱۲۵۴۶

۱۶- ترجمه کنزالدقائق: نصرالله بن محمد بن جمال ازدی کرمانی، شرح به

فارسی

آغاز: الحمد لله الدی اوضح مناهج الشریعه والاسلام، ش ۲۲۴، نستعلیق سده ۱۱

۱۷- ترغیب الصلوه: محمد بن احمد زاهد، گرفته از چندین کتاب که فهرست

آنها در دیباچه دیده میشود، به فارسی

آغاز: الحمد لله الذي جعل الصلوه وسيله الى النجاه، ش ۸۲، ۱۴۰، نستعليق سده ۱۰، ۶۴۷ ص.

۱۸ - تفسير: به فارسی

نمونه: سوره الرم و در عدد آیتها و اختلاف است و بعضی گفته اند که هفتاد و پنج آیت است. بسمله. تنزیل اکتاب س الله العزیز الحمید فرستادن قرآن خداوند است عزوجل که اوست بی همتا استوار کار ما فرو فرتادیم از لوح محفوظ سوی تسوای محمد این نام را پس خدای تعالی را پرست و پرستش خود را برای او خالص دار و بهر یا و نفاق مشوب مگردان و بدانیت که دین خالص و توحید بی شرک و ایمان بی شک و عبادت بی ریامرخدای راست عزوجل، ش ۴۹۱، نسخ سده ۷ و ۸ متن ثلث، فاصله ها زرین، جدول شنگرف، از آیت ((ما یفتح الله للناس من رحمه فلامسک لها)) تا ((هو الی ارسل رسوله بالهدی و دین الحق لیظهر علی الدین کله و کفی بالله شهیدا)) از یس تا فتح (به خط تازه)، ۴۹۱ گ، ۱۹ س

۱۹ - تفسير: یعقوب چرخى سرزى، ش ۶۸۸، نستعليق سده ۹ و ۱۰

۲۰ - التوضیح فی حل غوامض التنقیح: عبیدالله بن مسعود محبوبی بخاری، ش

۱۳، نسخ محمود بن محمد در نیمه روز آدینه، ۱۲ ع ۸۶۷/۱

۲۱ - جام جهان نما: در عرفان فلسفه و نجوم (؟)، ش ۱۲۸، نستعليق سده

۱۱، عنوان شنگرف، ربیعی

۲۲ - جامع الستین یا الستین الجامع للطائف البین: تاج الدین ابوبکر احمد بن

محمد بن زید طوسی، یا عنوانهای لطیفه و موعظه و حکایت و اشارت، ش ۲۷۹، نسخ سده ۸ و ۹، آغاز و انجام افتاده، با عنوانهای ((الفصل الثالث فی فضائل القرآن و فرائده، الفصل الرابع فی فضائل القرآن))، فصل ۵۸ ش قصه یوسف فی قوله تعالی رب قد آتیتنی من الملک الایه قال الامام رضی الله عنه من طلب الدنیا ندم و من طلب العقبی

غنم و من طلب العلی کرم ، هر که دنیا را جوید ندامت بیند و هر که عقبی جوید غنیمت
بیند)) (بریگل ۱۳۰ و ۱۸۴)

۲۳- جامع المقامات : ش ۳۸

۲۴- جواهر الاسرار یا گزیده مفتاح الاسرار : علی حمزه بن علی ملک بن حسن
طوسی آذری (منزوی ۱۱۵ و ۳۵۵۱ و ۳۶۳۰) ، ش ۱۶۶ ، نستعلیق سده ۱۰ ، عنوان و نشان
شنگرف ، انجام افتاده .

۲۵- جونگ : با عنوانهایی به ترتیب بایها و کتابهای فقه ، دفتر یادداشت
فقیهی است به فارسی و عربی در مسائل فقهی و نقل از کتابهای فقه ، ش ۱۱۴ ، نستعلیق
سده ۱۳ ، عنوان و نشان شنگرف ، از آن محمد شیرین دروازی در مدرسهاروح افزا در روزگار
امیر نصرالله بهادر سلطان در ۱۲۷۲ ، رحلی .

۲۶- جونگ یا المجموعه : پسر حبیب الله پسر قاضی میر جلال حسینی ، بنام
محمد عبیدالله خواجوی جویباری ، در فقه به فارسی
آغاز: الحمد لله الذی صیر آدم عالما علی سمات الاشیاء ، ش ۴۲ ، نستعلیق روز آدینه
۴۸ ع ۱۱۱۶/۱ در متن و هامش ، جدول زر و لاجورد ، عنوان و نشان شنگرف ، ۱۵۲ گ ،
ربعی

۲۷- چهار عنصر : بی دل ، ش ۲۲۵ ، نستعلیق خوش روز یکشنبه ۵ ذ ح ۱۱۱۷ ،
عنوان و نشان شنگرف ، جدول زر و لاجورد ، با سرلوح زرین ، ربعی .
در پایان آمده است : ((بیتهای چهار عنصر نزد طبع نکته سنج - شد معین دوهزار و
هفتاد و پنج)) با یادداشت ۱ رمضان ۱۱۱۷ که خود بی دل آن را به نویسنده داده است .
ش ۲۳۱ ، نستعلیق خوش سده ۱۱ ، عنوان زرین ، انجام افتاده ، نسخه را میرزا محمد-
حسین مستوفی که به دستور رکن الدین به عشق آباد نیشابور رفته بود از سردار عبدالباقی
خان در ۱۲۹۵ خریده است .

- ۲۸ - چهار کتاب: ش ۲۷
- ۲۹ - حاتم نامه، ش ۷۳
- ۳۰ - حبیب السیر: خواندمیر، ش ۲
- ۳۱ - حاشیه شرح تلخیص المفتاح: گویا از شریف گرگانی، ۱۳۳، نستعلیق سده ۱۰، عنوان شنگرف.
- ۳۲ - حقایق الحق: محمد بلخی پسر بهاء الدین احمد رومی، ترجمه ترکی، در اولقی فصل، در شرح مثنوی، ش ۱۵۷ نستعلیق ۱۲۴۱، عنوان شنگرف، ربعی
- ۳۳ - حقایق الدقایق (ص ۴): احمد رومی، در چهل فصل در شرح چهل حدیث است به نثر و نظم فارسی گویا جز دقایق الحقایق او که در ۸۰ فصل است (منزوی ۴۸ و ۱۱۴۶) یا تحریر دیگری از همان مانند سی فصلی نجف.
- آغاز: بسمله. حمدله... در توحید باری... ابتدا کردم بنام آنکه او - گل دهد از تیره گل بارنگ و بو.
- انجام: مشتری چون گشته با سبب نظر من که هستم احمد رومی بنام.....
- نام نهادم معارف به اکتساب - درج در وی نص اخبار لباب - فاتحه خوانند گویند در دعا احمد رم را بیامزد خدا، ش ۱۶۹، نستعلیق میرحسن پسر بابا حسن سمرقندی برای مهر علی خواجه در پایان رمضان ۹۸۳
- ۳۴ - حیره الفقهاء: در فقه به فارسی، ش ۵۶، نستعلیق ۱۰۵۴
- ۳۵ - خلاصه اللغات، ش ۲۴
- ۳۶ - خواص اشیاء، به عربی، ش ۱۵۲ نستعلیق سده ۱۳، آغاز افتاده
- ۳۷ - داستان اخلاقی، صدوینجاه و هشت داستان است به نظم فارسی.
- آغاز: خواجه دنیا و دین گنج وفا صدر بدر میرد و عالم مصطفی
- ش ۲۱۴، نستعلیق سده ۱۱، عنوان و نشان شنگرف، انجام افتاده

۳۸- داستان برق سرمست: ش ۲۹

۳۹- داستان سید بطلان غازی: ش ۵۸۲، چاپ ۱۳۳۴ تا شکند

۴۰- داستان شیرزاد پسر شاه گرگین و فرخ زاد و زیر، ش ۲۴۴، نستعلیق سده

۱۳

۴۱- داستان فیض الله پسر رئیس موصل یا کارنامه زنان یا حیلہ النساء به روش

روش نقالی و فارسی، ش ۱۳۲، نستعلیق سده ۱۳، ۹۶ص، انجام افتاده.

۴۲- درمجالس: سیف ظفریا مظفرالدین بوتھاری، سی و سه فصل یا درسی باب

به فارسی در حکایات (منزوی ۳۷۱۳)، ش ۱۸۱، نستعلیق ملاخواجه پسر سیدخان خواجه

در روز چهارشنبه ۴ ج ۱۲۵۴/۲، ش ۶۸۷، نستعلیق سده ۱۲.

آغاز: حمدی که از عنایت الهی به زبان عارفان رود

۴۳- دیوان بی دل: ۱۴، ۴۱، ۴۴، ۴۶ نوشته ۱۲۳۳، ۱۳۵، ۱۵۰، نستعلیق

سده ۱۳، ش ۱۸۰، نستعلیق ۱۳۲۵، ۲۳۲، نستعلیق سده ۱۲، جدول زر و لاجورد و

شگرف، ش ۲۳۳ شکسته نستعلیق سده ۱۲، ش ۲۳۶، شکسته نستعلیق ۱۳۵۶، ش ۲۴۹،

شکسته نستعلیق محمد شریف پسر ملا گنجه بای شغنائی درج ۱۲۵۳/۱

۴۴- دیوان جامی، ش ۷۸، نستعلیق ۱۲۷۰، ش ۲۰۵، نستعلیق سده ۱۳

۴۵- دیوان عصمت، ش ۱۲

۴۶- دیوان علی (ع)، ش ۲۰۴، با ترجمه به شعر فارسی، متن نسخ خوش

مشکی ترجمه نستعلیق شگرف، آغاز و انجام افتاده، ۶۴ ص ۱۴ س

۴۷- دیوان کمال

آغاز: ایها العطشان فی وادالھوا جوی جویان جانب دریا بیا، ش ۱۵۴، نستعلیق

سده ۱۱، بغلی

۴۸- دیوان کمال خجندی

آغاز: افتتاح سخن آن به که کندها دل کمال، ش ۲۲۳، نستعلیق سده ۱۰ و ۱۱

۴۹- دیوان: نوایی، ش ۶، نوشته ۱۲۷۸

۵۰- ذخیره خوارزم شاهی: سید اسماعیل گرگانی، ش ۲۸۸، نستعلیق خوش

یک دست بانو نویس و افتادگی درمیانه، بخشی از آن کهن است، با تاریخ روز آدینه ج ۹۲۸/۲ در پایان، نام نویسنده را پاک کرده اند. با سرلوح زرین، در روز پنجشنبه ۱۲۰۲/۲ عرض دیده شده است، با یادداشت نسخه شناسی، عنوان شنگرف، جدول لاجورد و شنگرف، ۱۲۰۱ ص ۲۵ س.

۵۱- ذخیره الملوك: همدانی، ش ۳۹، نستعلیق قربان محمد پسر عبدالرحیم

در رجب ۱۲۳۶

۵۲- رساله عربی:، ش ۳۱

۵۳- رستم نامه، بروش نقالی، ش ۲۵۱، نستعلیق سده ۱۲ و ۱۳، آغاز افتاده

۵۴- روضا الشهداء: کاشفی، ش ۱۰۵، نوشته ۱۲۸۵

۵۵- روضا الصفاء: میر خواند، ش ۱۰۶

۵۶- روضا الواعظین، ش ۷۰

۵۷- زاد المسافرین: امیر حسینی، ش ۴۳، نوشته ۱۳۴۱

۵۸- زیج محمد شاهی، مورخ ۱۱۳۱ (منزوی ۳۰۱) ش ۱۹۸، عنوان و نشان

شنگرف

۵۹- سفینه الاولیاء، ش ۲۸، نوشته ۱۳۳

۶۰- سلسله الذهب: جامی، ۲۰۹ نستعلیق سده ۱۱، عنوان شنگرف.

۶۱- شاه نامه یا امیر مصیب نامه غاری، به ترکی، ش ۲۲۲، نستعلیق ۱۳۳۰

۶۲- شرح تخمیس قصیده البرده: شاه محمد بدخشی، به عربی با عنوانهای

((قوله، ترجمتها، تقطیعها)) با ترجمه فارسی شعرها، بنام یک پادشاهی.

آغاز: حامد القدير بنى بيدايع القدره بيوت ابدان الثقلين، ش ۱۳۹، نستعلیق سده ۱۰، ۳۴۰ص، انجام افتاده.

۶۳- شرح الفرائض السجاونديه: سيف الدين احمد بن يحيى بن محمد بن سعد تفتازانى كه در ۸۷۴ نگاشته است، ش ۱۳۰، نستعلیق سده ۱۰،

۶۴- شرح مختصر الوقايه عبدالعلى بن محمد بن حسين بيرجندى كه در ۹۴۹ در بخارا ساخته و متن آن از صدر الشريعه است.

آغاز: اجناس الحمد لله العزيز الكافى المحيط علمه، س ۲۸۱، نسخ سيف الدين محمد بن لطف الله صديقى از روى خط شادح، از سده ۱۰، عنوان شنكرف ۲۸۱۰ گ ۲۷ س خستى.

۶۵- شرح مخمسات:

آغاز: اگر منكر نبوت نبى حضرات، جز به تعظيم بيستر مباد، اگر بر تجلى ايمان دارى بر هيچ جانب بى اجازت چشم نگشاي، ش ۲۱۸، نستعلیق سده ۱۱، انجام افتاده

۶۶- شرح منطق، ش ۷۱

۶۷- شواهد النبوه لتقويه اهل الفتوه: جامى، ش ۲۲۹، نستعلیق ۹۳۱ در

كلاسه جامع اموى، جدول شنكرف، عنوان و نشان شنكرف، بانو نويس در آغاز

۶۸- صرف عربى، ش ۲۰ نوشته ۱۲۶۲

۶۹- صلوه مسعودى، ش ۲۷۵، نستعلیق ۱۲۷۶، دفترىكم

۷۰- طوطى نامه: نخشى، ش ۱۰، نوشته ۱۲۷۴

۷۱- عمده الايلخانيه: على شاه پسر محمد پسر قاسم علاء منجم بخارايى خوارمى،

در آغاز آمده است كه او از عارت بخارا رهيده و به مشهد رفته در حريم سادات عظام يك سال در آنجا زيسته و براى يافتن فرزند خود به عراق و آذربايجان روى نهاده و به همدان رسيده بود (استورى ۲: ۶۰)

آغاز: بسمله و نستعین و نتوکل علیه، حمد بی قیاس و انتها صانعی را راکه نقاش قدرت او به قلم تقدیر صفحات را به اعشار دری نقطهای سیمین ثواب و سیاء بسیار است . انجام: و این انگور است حصه بیست من جوشاب و این تمام است، واللّه الهادی الی - الرشاد، ش ۲۵۵، نستعلیق نورالدین پسر زین الدین حافظ قمی در ۲۸ رجب ۸۵۵ در مشهد رضوی، با سنگرف، نسخه آشفته و پس و پیش شده، در آغاز ۲ ص است، در استخراج طالع مولود، در پایان ۴۴ برگ جدول نجومی است، ۲۳۸ گ ۲۳ س . نمونه بابها: باب چهارم در دانستن طالع تحویل سال و ماه و دانستن برآنها، باب پنجم در دانستن اعمال تسبیرات (در ۱۳ فصل) .

باب هفتم در دانستن شبانه روز و ساعتها قوص و صبح و شفق، پنج فصل
 ۷۲ - فتح نامه هرات: نورالدین هروی که در آن از گشودن هرات به دست عبدالله خان بها در گفتگو داشته و ستمگریهای او را برشمرده ولی از او ستوده است، در ۱۶ چمن است: نخستین توجه نان از بخارا به خراسان، پانزدهم غارت کردن و تالان نمودن روافض و منازل مخالفان، شانزدهم بیرون آمدن علی قلی از قلعه اختیارالدین و کشته شدن او با همراهان به دست شاه محمد علی حسین، ش ۸۴، نستعلیق سده ۱۰ و ۱۱، عنوان سنگرف، جدول زر و لاجورد

۷۳ - الفوائد الضیائیه: جامی، ش ۴۸ نستعلیق عبدالوهاب پسر ملاتاش محمد دبدخشانی در روستای کول جویبار در تومان پیر مست نیمه زاده بخارا در ۱۲۷۷ در روزگار امیر محمد مظفریها در سلطان .

۷۴ - قرآن: ش ۱، با ترجمه فارسی، آراسته و زرین از سده ۱۲، ش ۳، سه - یاره، نوشته ۱۲۳۴

۷۵ - قهرمان قاتل: ش ۱۱۶

۷۶ - الکافیه: ابن الحاجب

۷۷- کچکول سلطانی: ابوالبرکات قادربن محمد نصرالله هندوستانی در کلام و اخلاق، در دوازده باب هریک دو زاده فصل و خاتمه، با فهرست مطالب و منابع. (تا- شکندش ۵۳۱/۹، ۱: ۴۵۸ ش ۵۱۶) گویا جز آنچه که در فهرست منزوی (۶۷۸) آمده است، ش ۹۴، نستعلیق عبدالغفار در روز دوشنبه پایان رجب ۱۲۸۷

۷۸- الکشاف: ز محشری، ش ۱۶، نسخ سده ۸ و ۹، ج ۶

۷۹- کشف الایات: نخست فهرست رکوع‌ها است در سوره‌ها سپس با بهانه به ترتیب تهجی، آغاز افتاده: و شامل باشد و عوائد آن نظر به عموم انتفاع نام و کامل گردد و چون ما بناء تعیین کلمات بر جزء و رکوع گذاشتیم ابتداء رکوع اول هرجزئی از محل ابتدا آن جزء قرار دادیم.

انجام: یسن ۲۸ ریسو ۲۰ هـ ۲۸ ح ۵۵، ش ۲۱۷، نستعلیق حبیب محمود عبدالبادی قرشی که در ذح ۱۱۰۵ در روستای کلکله تسوید و تحمیر کرده در خدمت شیخ محمدمسعود اولسی، با یادداشت ۲۲ ع ۱۱۵۸، عنوان و نشان شنکرف، ۲۲ گ، ربعی.

۸۰- کچکول، ش ۲۰۱، نوشته ۱۲۹۸، هشت کتاب در یک مقوا.

۸۱- کلیات: بی دل، ش ۴

۸۲- کیمیای سعادت: غزالی، ش ۲۷، نستعلیق سده ۱۰، با تاریخ دست‌برده،

۹۷۷، عنوان و نشان شنکرف، آغاز افتاده

۸۳- گلشن توحید: شاهی، ش ۷۹، نستعلیق سده ۱۲، ش ۱۳۴، نستعلیق

سده ۱۲

۸۴- لطایف اللغات، ش ۱۷، نوشته ۱۱۷۵

۸۵- لیلی و مجنون: هاتفی خبوشانی، (منزوی ۳۱۱۴)، ش ۱۹۳، نستعلیق

۱۲۷۸

۸۶- مجالس وعظ: بدینگونه است نسخه:

باب ۳ در بیان سوره اخلاص

باب ۲۱ فضائل روز جمعه

باب ۲۲ نور نامه پیغمبر

باب ۳۲ در توبه و وفات

ش ۲۱۹ ، نستعلیق سده ۹۲ ، عنوان و نشان و شگرف ، آغاز و انجام افتاده ، ربعی

۸۷- مجمع الغرائب : محمد بن درویش محمد مفتی بلخی ، به فارسی در باب و خاتمه

بنام شاهنشاه بلخ پیر محمد خان ، ش ۲۸۶ ، نستعلیق سده ۱۲

۸۸- مجموعه ، ش ۵ ، از سده ۱۰ و ۱۳

۱- بهارستان : جامی ، نستعلیق شاه محمد بن غیاث الدین محمد در ۴ رجب

۱۹۸-۱۸۴ .

۲- مطالبات . سعدی ، ۱۸۵-۱۸۸ ، بهمین خط .

۳- خازستان یا روضه الخلد : خافی ، ۱۸۹-۳۸۸ ، نسخ همو در ۱۵ شعبان ۹۸۵

در تاشکند .

۴- طرب المجالس : امیرحسینی ، از ص ۳۹۰ به نستعلیق دیگر از سده ۱۳ ،

۵- لیلی و مجنون : جامی

۶- سلامان و ایصال : جامی ، نوشته ۱۲۴۶ ، بهمین خط .

۷- بوستان : سعدی (هاشم)

۸- سلسله الذاهب : جامی (هلمش)

۹- خردنامه اسکندری : همو (هاشم ۵۶۸ ؟)

۱۰- خسرو و شیرین : هاتفی (هاشم)

۸۹- مجموعه ، ش ۶۹ ، نستعلیق سده ۱۲

۱- شرح تهذیب : دوانی

۲- حاشیه دیگر گویا مربوط به آن

۹۰- مجموعه ، ش ۷۴

۹۱- مجموعه ش ۷۷ ، نستعلیق معصوم بدخشانی در سمرقند در یادداشت

خواجه احرار در فیما در ۱۳۲۶ .

۱- گلشن توحید شاهی (۱ رجب)

۲- گلشن راز ، (روز آدینه شعبان)

۹۲- مجموعه ، ش ۱۱۷

۱- داستانی جامی و میرزا همد (به خط ش ۲)

۲- رساله ضروریات دین (نستعلیق ۱۲۹۳)

آغاز : حمد بی اندازه ذات پاک را شکر بی حد خالق افلاک را

۳- منظومه ترکی در باره علی (ع) (بهمان خط)

۹۳- مجموعه : ش ۱۲۰

۱- قصه جنگ غزای شاه مرادن به قلعه همزه بن سعید

۲- نوروزنامه : ترمذی

۳- روضه الشاق به فارسی

۴- قصه دزد بغداد بنام محمد رضی (نوشته ۱۲۴۵)

۵- مونس الفقراء در چند فصل

۶- رساله عملیه (نوشته ۱۲۴۲)

۹۴- مجموعه ، ش ۱۲۱ ، نستعلیق سده ۱۲

۱- رساله ای که مؤلف برآپ پدر خود ساخته است

۲- رساله حافظ علی جامی

۳- مبنای طریق مشغولی : جامی

۴- رساله دیگر او کوچک دیگر

۵- مختصر سعدالدین کاشغری و کلمات او

۶- نشاط العشق : عبدالله بن حسن علی مکی بن حسن گیلانی به فارسی

۷- منتخب کلام شاه شرف الدین بوعلی قلندر پتی به نظم فارسی

۹۵- مجموعه : ش ۱۲۲ ، نستعلیق سده ۱۲

۱- سراج القلوب

۲- داستان مهتر یا در مجالس

۹۶- مجموعه : ش ۱۲۳ ، نستعلیق ۱۲۳۵

۱- داستان کارم شارم و بابا روشن به ترکی

۲- نظم ترکی

۳- قصه ترکی

۹۷- مجموعه : ش ۱۲۷ ، نستعلیق سده ۱۲

۱- دیوان : محمود

۲- پند نامه : عطار

آغاز : حمد بی حد آن خدای پاک را

۹۸- مجموعه : ش ۱۲۹ ، نستعلیق ۱۲۶۸

۱- داستان دله مختار به فارسی

۲- قباد نامه

۳- بختیار نامه

۴- ملیکده روزینه و سلطان محمد

۹۹- مجموعه ، ش ۱۴۱ ، نستعلیق ترکی سده ۱۲

۱- سؤال و جواب ملیکده دانشمند (۱۵۶-۱)

۲- سرگذشت خواجه جهان گیر (۱۵۷-۱۸۲)

- ۳- حکایت فرخ بخت (۱۸۳ - ۲۰۵)
- ۱۰۰- مجموعه ، ش ۱۴۶ ، نستعلیق سده ۱۳
- ۱- داستان مولوی و میرزا همدم (نوشته ۱۲۳۵)
- ۲- داستان دختر اصفانی ، نیمه دوم آن است
- ۳- شاه زاده ادم بغدادی که به بلخ رفته بود
- ۴- نظم ترکی
- ۵- رساله عملیه
- ۶- دخمه اسکندر یونانی
- ۱۰۱- مجموعه ، ش ۱۴۸ ، نستعلیق سده ۱۲ و ۱۰
- ۱- رساله ادبی (سده ۱۰)
- ۲- گلستان سعدی (آغاز و تنجام افتاده)
- ۳- منظومه عرفانی فارسی
- ۴- دیوان بی دل
- ۵- از دیوان باقی خواجه شیرزای
- ۶- از دیوان قاسم دیوانه
- ۱۰۲- مجموعه ، ش ۱۵۱ ، نسخ سده ۱۱ ، عنوان شنگرف ، محشی
- ۱- شرح العقائد النسفیة : تفتازانی
- ۲- حاشیه شرح العقائد النسفیة ، بنام دستور معظم محمد پاشا
- آغاز : اما بعد احمد لمستاهله و الصلوه علی سید رسله
- ۱۰۳- مجموعه ، ش ۱۵۳ ، نستعلیق سده ۱۲ ، عنوان شنگف ، محشی
- ۱ و ۲- دو رساله تجوید فارسی از محمد بن محمود بن احمد شریف سمرقندی همدانی
- ۳- اسامی قراء سبعة و وقف قرآن به نظم فارسی از حافظ

۱۰۴ - مجموعه، ش ۱۵۵ نسخ مغرب روشن خوش سده ۱۲، ۷، عنوان شنگرف،

بیاضی ربعی

۱- معراج نامه: در باره این داستان شرح حدیث (یا احمد) به روش عرفانی

آغاز: عن جعفر محمد الصادق عن ابیه

انجام: از جام بلا اگر می نوش کنی با شاهد جان دراغوش کنی

از یاد حلال حق اگر دیدمشود جز حق همه خلق را فراموش کنی

۲- اربعین حدیث: نجم الدین ابو حفص عمر بن محمد بن محمد نخشبی (۴۶۱)

- (۵۳۷) (نوشته چاشت ۲۴۵/۶۴۳، ۱۴۵-۲۴۹)

آغاز: عن ثابت البنانی رضی الله عنه. قال اشیخ الامام نجم الدین

عمر النسقی

انجام: پرسیت از مانند حال من و پندگیریت از ارتحال من و احمدلله الطاهرین

۱۰۵ - مجموعه، ش ۱۶۰، نستعلیق ملا میرزا اختیار پسر میرزا مختار بخارایی در

شوال ۱۳۱۸ در ش ۲، با دو پیشانی، ش ۲ بهمین خط در ۱ محرم ۱۲۳۵، ربعی

۱- الکافیہ: ابن الحاجب

۲- الرساله الشمسیه: کاتبی

۱۰۶ - مجموعه، ش ۱۶۵، نستعلیق سده ۱۲

۱- شرح العقائد العضدیہ: دوانی

۲- حاشیه شرح العقائد العضدیہ: احمد سامی پسر محمد جان فرا باغی

۱۰۷ - مجموعه، ش ۱۷۵، نستعلیق ۱۲۹۸

۱- داستان حجاج، بروش نقالی

۲- شعر ترکی

- ۳- شعر فارسی
- ۴- دیوان : حافظ
- ۵- داستان سهراب و بیژن و گرازان
- ۶- داستان مهر انگیز
- ۷- داستان حیدر بیک
- ۱۰۸- مجموعه ، ش ۱۸۵ ، نستعلیق سده ۱۲
- ۱- رساله نجومی به نثر و نظم فارسی
- ۲- انوار حکمت : یوسفی
- ۱۰۹- مجموعه ، ش ۱۸۶ ، نستعلیق سده ۱۲ ، عنوان و شان شنگرف
- ۱- مصیبت نامه : حیدر محمد بن یادگار شیخ بلخی ، ساخته در بلخ در ۱۲۳۴
- ۲- اعمال اوقات سلسله ((خاجه گان عالی نشان))
- ۱۱۰- مجموعه ، ش ۳۰۰
- ۱- رساله داستانی عرفانی
- ۲- رساله ابن ترسون خواجه پسر غیب الله خواجه (۲ ص ، انجام افتاده)
- ۳- مختار نامه ناقص (
- ۱۱۱- مجموعه ، ش ۲۰۱
- ۱- درالمجالس ، در ۳۳ باب (نستعلیق ۱۲۹۸)
- ۲- رساله در فضیلت قبر خواجه کعب الاخبار
- ۳- طریقه استخاره
- ۴- خواب نامه در هفده فصل (نستعلیق سده ۱۱)
- آغاز : حمد بی حد آن خدای را حمی - آفریده از عناصر آدمی
- ۵- منظومه فارسی

آغاز: بعد حمد ثناء مدح خدا نعت پیغمبر دلیل خدا

۶- رساله نماز

۱۱۲- مجموعه ، ش ۲۰۲ ، نستعلیق سده ۱۲ ، ربیع

۱- شرح المخلص فی الهیة : رومی

۲- مساحت اشکال مسطحه در چهار رکن ودوازده قاعده

۳- میزان الحساب قویچی

۴- رساله مشتمله علی اقل ملا بدمنه للفقیه من الحساب و الجبر والمقابلہ :

اسفراینی ابوالعلاء محمد بهتسی به عربی ، در دو مقاله (نستعلیق محمد رحیم پسر محمد

مهدی بخاری مروزی)

۵- مسائل حسابیه فی معرفه الاحتاج الیه المحاسب فی بعض اعمالیه ،

در دو باب

۶- قاعده ارشمیدس حکیم

۷- مساحت جرم کره

۸- تعیین سمت قبله

۹- الوان خطوط

۱۰- ساختن محراب مسجد (به خط همو)

۱۱- قاعده زوال گردیدن (بهمان خط او)

۱۲- الرساله الشمسیه : کاتبی (بهمان خط او)

۱۳- کیفیه سلوک المجتهدین فی استنباط الاحکام

۱۴- صرف عربی به فارسی

۱۵- لوازم الاشراف دوانی

۱۱۳- مجموعه ، ش ۲۰۳ ، نستعلیق

۱- ارشاد المسلمین : در شرح عقاید نسفی (پس از ۹۱۴)

۲- حج نامه : صفی اله یار

۳- دو نقل

۴- داستان مانند است به فارسی

۵- مخارج حروف (منزوی ۹۸)

آغاز : بعد حمد مربی دو جهان سامع حرف آشکار و نهان

۱۱۴- مجموعه ، ش ۲۰۶ ، نستعلیق ۱۲۷۳

۱- تاریخ کثیره : میرسید شریف راقم

آغاز : بر ضمیر ارباب دانش

۲- تاریخ مقیم خانی

۱۱۵- مجموعه ، ش ۲۰۷ ، نستعلیق

۱- یوسف و زلیخا : جامی (نوشته آی خواجه تاشکندی در ۱۲۳۷ در خوقند

زمان محمد سید عمر شاه)

۲- انیس العشاق : رامی (سده ۱۳)

۳- نصاب : فراهی (سده ۱۳)

۴- داستان امیر و وزیر : منظومما یست عشقی (نوشته ۱۲۳۸)

آغاز : خدایا پادشاه بی نظیری مبرا از امیر و از وزیر

۱۱۶- مجموعه ، ش ۲۱۰ ، نستعلیق عبدالکریم خواجه شاشی ، سده ۱۲

۱- شرح العقائد النسفیة : تفتازانی

۲- حاشیه شرح العقائد النسفیة

۱۱۷- مجموعه : ش ۲۱۱ ، نستعلیق ، عنوان شنگرف ، جدول زرولاجورد

۱- مفتاح الجنان : محمد خجیر ، در ۳۵ باب (نوشته ۱۱۹۱/۱۴ ؟)

آغاز : حمد بی حد و ثنای مرخالق احد را

۲- در المجالس (نوشته ۴ دوشنبه ۱۰۵۵ ، شش برگ پایان)

۱۱۸- مجموعه ، ۲۱۵ ، نستعلیق ، ربعی

۱- مفتاح الحرمین : سفر نامه منظوم حج است (نستعلیق ۲۸ ذق ۱۰۲۸ در احمد

آباد در گذر میان شیخ شاه علی ، مصور)

آغاز : ای زو جود تو نمود همه جود تو سرمایه بود همه

انجام : روضه خیر الانام خاتمه نسخه برین شد تمام

۲- ذراع مکه ، در باره جغرافیای مکه ، به فارسی (نوشته ۹ ذح ۱۰۲۸ در

احمد آباد)

۳- رساله حج (نوشته ۸ ذح ۱۰۲۸ در همانجا)

۴- رساله در فضائل مکه متر . . . از رساله شیخ حسین بصری و روز پنجشنبه

نوشته حاجی آقی در ۱۳ ذح ۱۰۲۸ در احمد آباد در مسجد شیخ شاه علی ؟

۱۱۹- مجموعه ، ش ۲۲۱ ، نستعلیق

۱- انتخاب الهی نامه عطار

آغاز : بنام آنکه ملکش بی زوال است

۲- روضه الازهار : دهدار عیانی

آغاز : بسمله . فیض عمیم است ز فضل کریم

۳- انتخاب صحیفه شاهی کاشفی

۴- زبده الافکار

آغاز : بسمله . هست به مقصود ره مستقیم

۵- مرآة السالکین : خواب محمودهدار عیانی ، به وزن حدیقه سنائی (نستعلیق

(۹۸۱

آغاز : خامه چون سر بدین صحیفه نهاد بهر تحریر خط زبان بگشاد

۶- قوائد انوری (نوشته ۹۸/۱)

- ۷- قصاید و غزل سعدی (تا اینجا به یک خط نستعلیق)
- ۸- مجمع البحرین و مطلع السعدین : عبدالرزاق سمرقندی (بندی است)
- آغاز : ثنای ستایش از ضمیر منیمر خورشید جهانگیر
- ۹- چند بند فارسی دیگر
- ۱۰- معارضه عناصر : خواند امیر (۱ ص)
- آغاز : ای آتشی سودای تو
- ۱۱- منشآت (نستعلیق دیگر از همین تاریخها و پس از آن و تازه تر)
- ۱۲۰- مجموعه ، ش ش ۴۳۴ ، نستعلیق به یک خط در همه شمارهها
- ۱- گلستان : سعدی
- ۲- بوستان : سعدی (نوشته روز چهارشنبه ۲۴ ع ۱۲۶۶)
- ۳- سبحةالابرار : جامی (نستعلیق ملاخانگلیدی بخاری در ۱۲۶۸)
- ۱۲۱- مجموعه ، ش ۲۳۷ ، نستعلیق سده ۱۱ و ۱۲
- ۱- مراه الله : بی دل
- ۲- محیط اعظم : همو
- ۳- شرح معما : از میری
- ۴- رساله معما : محمد شریف منجم
- ۵- شرح معمیات
- ۶- رساله معما
- ۷- دستور معمای کوچک : جامی
- ۸- معمای منظوم : شفاهی
- ۹- منظومه سلطان علی در خط یا منظومه میرعلی منشی بخاری فتح آبادی در خط مورخ ۹۲۰ بدینگونه ((ای قلم تیز کن زبان بیان))

۱۲۲ - مجموعه، ش ۲۳۸

۱ - رساله ترکی

۲ - منظومه ترکی

۳ - داستان محمد حنفیه وزنی به نام ذوفنون پاک دامن به فارسی (نستعلیق

۱۳۱۳)

۴ - منظومه ترکی

۱۲۳ - مجموعه، نجوم و دعا و خواص، ش ۲۳۹، نستعلیق سده ۱۲

۱۳۳ - مجموعه ش ۲۴۲، چند نستعلیق سده ۱۲ و ۱۳

۱ - شفاءالمرص یا طب شهابی: شهاب الدین ناگوری، به نظم فارسی در یک

مقدمه و ۱۶۴ باب (منزوی ۵۵۴)

۲ - پایان رساله باهییه: باب ۱۸ در بیان ادویه‌ای که منع روییدن موی کند -

خاصیت آن ز هرگونه بروی ظاهر شود.

۳ - اثبات و صفات ثبوتیه و سلبیه حق تعالی، در سه فصل

۴ - ماکول و مشروب: یوسفی

۵ - درباره خوابیدن

۱۳۴ - مجموعه، ش ۲۴۳، نستعلیق

۱ - خواص الاشیاء (رساله درعلم -) (نستعلیق سده ۱۳) در ۶ باب

۱ - در آفرینش وجود انسان و کیفیت آن

۳۶ - در دانستن و زنده‌ای مثقال و اوقیه و رطل و سیاهی پختن

۲ - نکات: بی دل (نستعلیق ۲۴۱)

۱۳۵ - مجموعه، ش ۲۴۵،

۱ - داستان حسن و حسین

- ۲- داستان پادشاه NSF
- ۳- داستان برق نامه
- ۴- داستان آدم
- ۵- یوسف و زلیخای صیقلی: همه به نظم ترکی
- ۱۳۶- مجموعه، ش ۲۴۶، نستعلیق سده ۱۲
- ۱- رسالهء حساب: محمدبن بابا کلان مفتی، به فارسی
- ۲- شرح الفرائض السجاوندیه
- ۳- النقایه: عبیدالله بن مسعود
- آغاز: الحمد لله رافع اعلام الشریعه
- ۴- آداب المتعلمین: منسوب به طوسی در ۱۴ فصل و منسوب به غزالی در این نسخه، ولی از زرنوجی است.
- ۵- آداب البحث بدینگونه ((لك الحمد والمنه)) (۱ص)
- ۶- رساله در بارهء قیامت به فارسی
- ۷- تجوید به نظم فارسی بدینگونه: بعد حمد مربی دو جهان - سامع حرف آشکار و نهان.
- ۸- تجوید به نظم فارسی بدینگونه: بعد حمد ثنا و مدح خدا - نعمت پیغمبر دلیل هدا
- ۹- رسالهء مخارج حروف به فارسی
- ۱۰- قواعد الاعلال
- ۱۱- حاشیه تجوید
- ۱۲- حاشیه حاشیه شرح الشمسیه: عبدالحکیم برای پسرش عبدالله لیب به نام شهابالدین شاه جهان پادشاه، حاشیهء نخستین از سید شریف است.

۱۳۷ - مجموعه، ش ۲۴۷، نستعلیق عبدالمجید در ۱۳۳۲

۱ - نکات: بی دل (نوشتا عبدالمجید درج ۱/۱۳۳۲)

۲ - داستان جوان همدانی (بهمین خط در همان سال)

۱۳۸ - مجموعه، ش ۶۹۰/۵، نستعلیق سده ۱۳

۱ - سی فصل در نجوم

۲ - برهان النجوم: محمد رجب بخارایی، برای محمد یادگار بیک

آغاز: حمد و ستایش آن علیم را

۱۳۹ - مجموعه، ش ۶۹۵، نستعلیق، عنوان و نشان شگرف، ربعی کلفت

۱ - زبده المقامات یا برکات الاحمدیه الباقیه: محمد هاشم بن محمد قاسم -

بدخشانی (نستعلیق محمد حسین پسر ملا عابد توکلی در ۱۱۳ (= ۱۱۰۳) تا برگ، ۹۹،

انجام افتاده) در سرگذشت شیخ احمد فاروقی سرهندی و خواجه محمد عبدالباقی و

فرزندان و جانشینان و دوستان او به درخواست فرزندان همان سرهندی، در ۱۰۳۷ بانجام

رسانده است، سرگذشت خواجهان نقش بندی و سلسله ذهبی است در دو مقصد هر یک

چند فصل (استوری ۱: ۹۸۸)

آغاز: احمد الله الباقي بالبقاء الابدی والدوام السرمدي

۲ - انیس الواعظین و آغاز افتاده است)

۳ - گنج نامه

۴ - رساله بکائیه

۵ - نصیحه السالکین

۶ - سواد الوجه فی الدارین

۷ - تنبیه السلاطین

۸ - نفحات السالکین

- ۹- رساله ذکر
- ۱۰- شرح ابیات
- ۱۱- بیات سلسله
- ۱۲- بیان چهار کلیمه
- ۱۳- سلسله الصدیقین
- ۱۴- بطیخیه
- ۱۵- مراه الصفاه
- ۱۶- احوال علماء و امراء
- ۱۷- گل و نوروز (بهنثر)
- ۱۸- معراج العاشقین
- ۱۹- مرشد السالکین
- ۲۰- فتح نامه
- ۲۱- یابریه
- ۲۲- تنبیه العلماء ، همهء اینها به فارسی است
- ۱۱۰- مجموعه ، ش ۶۹۶
- ۱- دیوان: صائب (نستعلیق سده ۱۲)
- ۲- تیمور نامه: شرف (نستعلیق ملاحاجی در ۲۰ ع ۱۲۷۷/۱ در ۷۶۴ گ) بنام ابوالفتح ، در آغاز از تاریخ حافظ ابرو یاد شده تا میرسد به شرف نامهء عبدالله خانی و در مقدمه از ۱۱۲۴ که سال تاءلیف است یاد شده است ، ماده تاریخ آن چنین است ((تنکری بردی دهباشی - حرف گنج از و بردار تا حساب را دانی))
- آغاز: هر آفریده که سخن ابتدا کند اول بنای کار بنام خدا کند
- و آیین روشن چراغان انجمن دانش و میوه گلشن گلستان بینش یعنی حافظ ابرو

۱۴۱ - مجموعه، ش ۷۱۲، نستعلیق سده ۱۲

۱ - چهار درویش

۲ - داستان آزاد بخت و خواجه سگ پرست

۱۴۲ - مجموعه، ش ۷۲۰، نستعلیق سده ۱۲

۱ - رساله عرفانی محمد و صا (؟) حسین کاشفی واعظ خوارزمی

آغاز: این فوایدیست غیبی و فوایحی لاریبی که سالکان طریقت را باعث انواع فتوح و اصناف کشوف است.

۲ - لوايح: جامی

۳ - شرح رباعیات: جامی

۴ - پراکنده‌ها

۵ - نی‌نامه: جامی

۶ - پراکنده‌ها

۴۳٪ مجموعه، ش ۷۳۰، نستعلیق سده ۱۱

۱ - منظومه فارسی: شاه محمد بن عبد محمد ارکسائی رستاقی که در ۱۰۵۷

ساخته و در دیباچه می‌گوید که بسیاری از نظمهای خود را تقلید کردم

۲ - مکتوبات محمد شاهی: از همو، به نثر باعنوان ((دولت دیدار نصیب))

۱۴۴ - مجموعه اوراد، ش ۷۲

۱۴۵ - مجموعه خانی و غره‌المعانی: کمال کریم، بنام قتلغ بهرام خان، در

فقه، باب یکم آن در بیان طهارت است و میرسد به مسائل زنا در باب ۵۳ در باب بیان

شروط استجابت دعا، با فهرست در آغاز نسخه (تا شکند ش ۸۶۳۷ و ۷۰۶۵/۲، فهرست

۸: ۳۳۵ ش، ۵۸۹۰ و ۵۸۹۱) ش ۱۸، نستعلیق میراحمد پسر حاجی محمد امین محدوم

حسینی در روز دوشنبه شوال ۱۲۵۲ نیز ش ۳۵

۱۴۶ - مجموعهء سلطانی: بنام محمود غزنوی، ش ۱۴۷، نستعلیق سدهء ۱۲ و

۱۳، انجام افتاده

۱۴۷ - محفل آرای: میرزای برخوردار (منزوی ۳۷۴۱)، ش ۱۶۵، نوشتهء ۱۳۴۹،

ش ۱۵۸، ش ۱۵۸، نوشتهء ۱۰۵۲، ش ۱۲۹۶، نستعلیق ملا میر فیضی پسر ملا عالم در

۱۲۶۵، آغاز افتاده

۱۴۸ - المختصر: تفتازانی، ش ۳۰، نسخ ابوالفضائل پسر محمد کردوانی، سدهء

۸ و ۹.

۱۴۹ - مختصر الوقایه گویا النقایه: عبیدالله بن مسعود محبوبی بخارایی

آغاز: الحمد لله رافع اعلام الشریعه الغراء، ش ۱۵۹، نستعلیق - ۱۲۷۹

۱۵۰ - مسلك العارفين، ش ۶۶، نوشتهء ۱۲۴۵

۱۵۱ - مسلك المتقين، ش ۹۷

۱۵۲ - مشکات المصابیح: فراء بغوی، ش، نسخ معرب سدهء ۱ -، عنوان

شنگرف، جدول زر و لاجورد و زرد، با ترجمه به شنگرف زیر سطرها به فارسی در برخی

جاها، حواشی به نستعلیق وقف ع ۲/۱۲۳۰

۱۵۳ - مصیبت نامه: محمد بن یادگار شیخ نور آبادی بلخی نوادهء خواجه احمد

نسوی که در روزگار محمد بهادرخان در ۱۱۵۴ در بیست فصل ساخته است، نخستین در

بیان اخلاص، دوم در بیان مقامات بزرگان، ش ۲۴۷، نستعلیق سدهء ۱۱، انجام افتاده.

۱۵۴ - معارج النبوه فی مدارج الفتوه: معین مسکین فراهی، ساختهء ۸۹۱/۱۴۱،

ش ۱۱۰، نستعلیق ۱۰۵۶ جدول زر و لاجورد، عنوان و نشان شنگرف، رحلی، ش ۱۱۳،

نستعلیق سدهء ۱۰، عنوان شنگرف ش ۱۱۵، نستعلیق ۱۱۳۸، با چند سرلوح، رحلی

۱۵۵ - معراج نامه: نذیری، به نظم ترکی در بارهء معراج محمد (ص) و علی (ع)،

ش ۱۲۴، نستعلیق ۱۲۳۷

۱۵۶ - مکارم الاخلاق: طبرسی، ش ۲۵

۱۵۷ - مکتوبات امام ربانی: خواجه محمد هاشم، مورخ ۱۰۳۱، ش ۲۲۷،

نستعلیق ۱۲۶۱

۱۵۸ - مناقب: غوثیه در مناقب غوث اعظم ابو محمد محبی الدین عبدالقادر

گیلانی، ۹۱ منقبت است.

آغاز: الحمد لله الذی جعل کرامه الولی تنمیه لخوارق النبی، ش ۲۲، ش ۱۶۷، نستعلیق

منصور خواجه به دستور سید عبدالقادر پسر عبدالجلیل حسنی حسینی احمد آبادی

۱۵۹ - مناهج العباد الی المعاد: محمد سعید بن احمد فرغانی درگذشته ۶۹۱،

در سه قاعده گویا در ۶۸۶ (منزوی ۱۴۲۵)، ش ۲۱۲، نستعلیق سده ۱۰ و ۱۰، عنوان

شنگرف، با تاریخ ۱۲۲۸ در پایان، با فصلی در باره فرغانی در پایان گویا از همانکه ص

۱ نسخه رانازنه نوشته و تاریخ یاد شده را هم او نوشته است، ۲۲۶ گ ۱۹ س ربعی.

۱۶۰ - منتخب اللغات یا جامع اللغات، ش ۹۶، نوشته ۱۲۵۸

۱۶۱ - منشاءت، ش ۱۱، نستعلیق سده ۱۳، چند برگ است، ش ۱۱۹، نوشته ۱۲۴۳

۱۶۲ - منشآت: گویا از مروارید به فارسی دارای: نشان تدریس مولانا قصیح-

الدین، نشان قاضی غیاث الدین محمد شافعی، نشان خواجه عبدالحق بتکی جهت راه

حج، نشان بنام امرای خطه سمرقندی، نشان شیخی خواجه جلال الدین شیخ بایزید مهنه

ش ۱۴۹، نستعلیق سده ۱۰ عنوان شنگرف، آغاز و انجام افتاده، ۲۰۸ گ ۱۲ س ربعی.

۱۶۳ - منطق الطیر: عطار (گویا)، ش ۱۳۱، نستعلیق سده ۱۲، ش ۲۵۰،

نستعلیق سده ۱۲

۱۶۴ - میزان الحساب: فوشچی، ش ۱۲۵، نستعلیق ۱۲ ذ ح ۱۰۷۵

۱۶۵ - نزهة الارواح: امیرحسینی، ش ۴۰، نستعلیق سده ۱۰ و ۱۱، عنوان

شنگرف، آغاز و انجام افتاده، ش ۱۴۲، نستعلیق میر صالح بن میرباقر در ۱۲۱ (= ۱۰۲۱)

جدول و عنوان و نشان شنگرف ربعی، ش ۱۴۳، نستعلیق نیاز محمد در روز دوشنبه ۸ ج -

۱۱۷۸/۱ ، عنوان و نشان سنگرف ، ربعی .

۱۶۶ - نصاب : فراهی ، ش ۱۹۴ ، نستعلیق سده ۱۳

۱۶۷ - نقایس الفنون : شمس الدین محمد آملی ، ش ۱۲۹۴ ، نوشته ۱۰۷۶

(خواستم نسخه را ببینم سرچایش نبود - این نام را از روی سیاهه نوشتم)

۱۶۸ - نفحات الانس : جامی ، ش ۱۹ ، نوشته ۱۰۸۴ ، ش ۲۱۶ ، نسخ سده ۱۱ ،

انجام افتاده

۱۶۹ - هفت اورنگ : جامی ، ش ۷۶ ، نستعلیق سده ۱۲ ، ش ۲۱۳ ، نستعلیق

سده ۱۰ و ۱ ، عنوان و جدول سنگرف

۱۷۰ - هفت کشور : فخری هروی ، بروش نقالی آغاز آن خطبه را ندارد :

در آن آمده است :

ز لطف حضرت خالق داور سیما شد کتاب هفت کشور

ز آفتها امان داری الهی بخوان این رباعی یادم آور،

ش ۶۱ ، نستعلیق ۱۲۷۶

۱۷۱ - هفت یک ، همان عمه جزء ایرانیه ، ش ۳۳

۱۷۲ - یادداشت محضرداری : ، ش ۱۹۹ ، نستعلیق سده ۱۳

۱۷۳ - یوسف وزلیخا : جامی ، ش ۲۲۶ ، نستعلیق ملا محمد عاقل در ۱۲۸۲

۱۷۴ - یوسف وزلیخا : حاذق ، ش ۸۱ ، نستعلیق ملا آخوندخان خاکسار در شب

آدینه ماه قرآن ۱۲۷۸

۱۷۵ - یوسف وزلیخا : ناظم ، بنام عباس قلی خان

آغلو: الهی چون سپهرم سینه بگشای دلم طوطی کن آیینه بنمای

ش ، ۳۳ ، ۴۵ ، ۱۳۶ ، نستعلیق ملا عبدالکریم بخارایی در ۱۲۷۰ ، ش ۱۳۷ ، نستعلیق

سده ۱۲ ش ، ۱۴۴ ، ۱۴۴ ، نستعلیق سده ۱۲ ، عنوان سنگرف ، آغاز و انجام افتاده ،

ش ۱۴۵ ، نستعلیق سده ۱۲ ش ۲۲۰ ، نستعلیق سده ۱۱ .

نسخه‌های عربی و فارسی و تاجیکی و ترکی این کتابخانه بیش از دوهزار و عربیهای آن بیش از پانصد نسخه است. برگ‌هایی برای کتابها نوشته‌اند که چندان سودمندندیدم. آقای عبدالله خان یونسزاده رئیس بخش خاوری این کتابخانه بوده و آقای رجب علی - خان زاده عربیها را فهرست میکرده است. یک مجلد فهرست برای این کتابخانه چاپ کرده‌اند که دو نسخه از آن فراهم کرده‌ام که برای من فرستاده نشده یا به من نرسیده است. کتاب دار بخش خاوری آنجا خانم نظیره کرامه الهی بوده است که میگفته است در باره مقام دوبیتی‌ها در ادب فارسی و تاجیکی از روزگاران کهن تا امروز مقالاتی دارم و همانها پایان‌نامه دوره لیسانس او بوده است.

۱- آداب الاصحاب: کمال الدین حسین کاشفی بیهقی (منزوی ۱۰۰۹: ش

۲۲۴۳ دانشگاه که شناخته نشده بود)، در هشت باب:

۱- آداب استیزان و سلام و مصافحه و معانقه و تقبیل ایادی در چهار فصل

۲- آداب خواب و لباس و راه رفتن و سواری، در چهار فصل

۳- آداب و شرایط اهل صحبت در چهار فصل

۴- آداب مصاحبت و معاشرت ازدواج و استحمام در چهار فصل

۵- رعایت حقوق اصحاب از عیادت و تعزیت و آداب مریض

۶- آداب ضیافت و اکل و شرب در چهار فصل

۷- آداب سماع و فواید آن در چهار فصل

۱- حل و حرمت سماع و رقص

فهرست کتابها
در
کتابخانه فردوسی

۲- اختلاف احوال مشایخ در سماع و ترک آن

۳- در بیان فواید سماع

۴- آداب مجلس سماع و شرایط قوال

۸- آداب سفر در چهار فصل

آغاز: الحمد لله الذی زین من جزیل عطائه قلوب اولیا ئه ، نستعلیق سده ۱۲ ، جدول
و عنوان شنکرف ، آغاز در ادب ۱ ، فصل ۱ باب ۱ افتاده و میرسد و به ادب ۱ فصل ۳ باب
۸ ، ش ۸۶۹ ، نسخه دیگرش ۱۱۵۳ که میرسد به ادب ۲۹ فصل ۳ باب ۳ و افتاده است .

۲- آئینه جهان نمای و گنج طلسم گشای : ابوسعید یحیی یمنی ، در دوازده باب

در عرفان ، نستعلیق سده ۱۲ ، ربعی ، ش ۱۰۶۰

۳- اخلاق شاهی : مظفر شفا می (منزوی ۱۵۳۱) ، ش ۳۵۵

۴- اسناد : بیست و یک طغرا و ثیقه و وقف نامه و وکالت نامه و وصیت نامه از

تاریخهای ۹۴۵ و ۹۶۵ و ۱۰۰۶ و ۱۰۲۵ و ۱۰۳۷ و ۱۰۳۸ و ۱۱۲۰ و ۱۱۶۵ و ۱۳۳۶ از

ش ۵۱ تا ۱۴۵ ، از آنها است وثیقه فروش زمین و خانه از :

۱- خواجه علی سیمین ، در ۹۴۵ ش ۱۲۰

۲- نیاز قلی میرزا در ۹۶۵ ش ۱۲۰

۳- میر عرب خواجه جان در ۱۰۰۶ ش ۱۲۲

۵- نیز وقف نامه های بخارا از :

۱- قوام الدین خواجه کلان در ۱۰۱۸ ش ۵۸

۲- خواجه الفت در ۱۱۵۴ ش ۱۰۷

۳- شیخ یعقوب امیر وصال در ۱۲۰۹ ش ۹۱ و ۹۳ (دو تا)

۴- تاجی مرادبای حسین در ۱۲۱۰ ش ۶۳

۵- یار محمد عاشور در ۱۲۱۰ ش ۶۲

۶- میر رحمہ اللہ خواجہ شیخ الاسلام در ۱۲۱۵ ش ۸۵

۷- عبدالکریم بیوری بای در ۱۲۲۴ ش ۸۱

۸- میرزا محمد عالم در ۱۲۲۱ ش ۱۱۵

۹- فیض باقر در ۱۲۳۰ ش ۶۱

۱۰- ملا میر خواجہ میرزا نصیر در ۱۲۲۶ ش ۶۸

۱۱- بانو دختر ملا عظیم خان آقسقال در ۱۲۶۶ ش ۸۰

۱۲- میرزا بای آقسقال در ۱۲۷۴ ش ۶۹

۱۳- میرزا بای آقسقال در ۱۲۷۴ ش ۷۵

۱۴- حفظ بای صالح در ۱۲۸۵ ش ۷۷

۱۵- امیر سید مظفر در ۱۲۸۹ ش ۸۴

۱۶- میرزا جان در ۱۲۹۶ ش ۷۸

۱۷- میرفولاد آق سقال در ۱۲۹۹ ش ۶۶

۱۸- میرزا شاه میرآخور آقسقال در ۱۲۹۹ ش ۸۶

۱۹- میرزا عثمان یعقوب بای در ۱۲۹۹ ش ۱۰۹

۲۰- ملا سرار در ۱۳۱۰ ش ۷۶

۲۱- ملا نور محمد در ۱۳۱۶ ش ۹۴

۲۲- ملا عبدالحمید میرک در ۱۳۱۷ ش ۱۰۹

۲۳- محمد امین خواجہ در ۱۳۲۲ ش ۱۱۶

۲۴- ملا عبدالحمید در ۱۳۲۴ ش ۱۱۳

۲۵- حاجی میرزا بای در ۱۳۲۵ ش ۷۹

۲۶- استاد عبدالرحیم در ۱۳۲۶ ش ۱۳۷

۲۷- امیر کش بای در ۱۳۲۶ ش ۱۰۹

- ۲۸ - حاجی عبدالحکیم آقسقال در ۱۳۲۷ ش ۱۱۱
- ۲۹ - میرزابای آقسقال در ۱۳۲۸ ش ۱۰۴
- ۳۰ - میر عنایه الله در ۱۳۲۸ ش ۱۰۸
- ۳۰ - ملا عبدالرسول در ۱۳۲۹ ش ۱۱۰
- ۳۲ - دختر ملا آمنه در ۱۳۳۲ ش ۱۰۵ و ۱۱۴
- ۳۳ - بقابای آقسقال در ۱۳۳۴ ش ۱۰۶
- ۳۴ - محمد بن ابی طالب بی تاریخ ش ۱۰۱
- ۶ - انوار حکمت: حسین بن علی (?) ش ۶۱۲
- ۷ - انواع الخط: حاجی میر محمد حسین پسر محمود داملای بلجوانی، ش ۴۹۲
- ۸ - انیس الطالبین و عده السالکین: صلاح بن مبارک بخاری، در چهار قسم، در مقام خواجه نقش بند، نستعلیق سده ۱۲، ۵۴ گ، آغاز و انجام کم دارد، ش ۱۹۲۵
- ۹ - براهین بهائیه: امام فخر رازی، نوشته روز پنجمین سال ۹۷۲، عنوان و نشان شگرف، آغاز افتاده، ربعی، ش ۱۸۳۳
- ۱۰ - بدایع الوقایع: زین الدین محمود واصفی هروی (منزوی ۳۹۹۳)
- آغاز: حمد بن حمد و سپاس بی عد پادشاهی را سزد، نستعلیق ملا عبدالکریم خواجه پسر میرزا نورالدین منصور سرفرازی در یک شنبه ۲۸ صفر ۱۲۶۸ ش ۱۵۴۸
- ۱۱ - بوستان العارفین: نصرین محمد بن ابراهیم سمرقندی، در فقه، ش ۶۷۰، نوشته ۱۲۹۳ در پنجه کنت، نیز ش ۱۹۰۴
- ۱۲ - بیاض: حاجی میرزای کتابدار الفره بی، ش ۸۹۹، چندین بیاض دیگر هم دارند.

۱۳- تاج المصادر: بیهقی، ش ۱۴۳

۱۴- تاریخ شهرخی: نیاز محمد خوقندی، ش ۴

۱۵- تاریخ طبری: ش ۱۵۵، مورخ ۱۰۴۶ و ش ۱۵۸ و ۱۶۱، مورخ ۱۰۱۱ و ۶۵۹

و ۱۷۳۴ و ۱۴۹۵ مورخ ۱۲۶۲

۱۶- تحفه المرشدین: حلاج محمد عیادی کارزونی، ش ۱۸۳۲

۱۷- تحفه المقربین: در عرفان است، و در آغاز آن از نوادر الاصول محمد بن

علی حکیم ترمذی و انیس الطالبین صلاح بن مبارک بخاری یاد شده است.

آغاز: حمد بی منتها به حضرت خدای... که محامد اولین و آخرین فاتحه تحمید او

است، ۸۲۰، نستعلیق روز شنبه ۱۳۱۳، عنوان و نشان شنگرف، ربعی، در آغاز به خط

دیگر سلسله نقش بندی آمده از خلیفه عابد محمد تاخرقانی تا میرسد به جبریل.

۱۸- تذکره بغراخانی: ش ۶۶۲ و ش ۱۰۹۷ و ۱۳۲۸، نوشته ۱۱۳۳

۱۹- ترجمان قرآن: سید شریف علی گرگانی، ش ۱۱۸۱، نوشته ۱۲۷۰ در

مزار عالی کرمان

۲۰- ترجمه ترکی مثنوی مولوی: بابا رحیم نمنگانی مشرب، ش ۱۵۹۳، نوشته

مقیم در ۷۰۷ ص ۱۵ س ربعی.

۲۱- تعبیر سلطانی: اسماعیل بن نظام الملک ابرقوهی، ش ۳۷۰ مورخ ۷۹۳

۲۲- تفسیر فارسی: گویا از سورآبادی، با عنوانهای ((معنی اینست)) و با

سؤال و جواب، ش ۱۶۳۷، نسخ سده ۹ و ۱۰، ۲۹۷ گ، ۲۸ س، با مهر وقف خواجه

پادشاه ابن محمود النجار، ۱۲۲۴، آغاز و انجام افتاده، پیش از جزو هشتم است تا

سوره مریم، رحلی

نمونه: و جمله دیگران هر نوع در محلّهائی که بیامد بمشیه الله و عونه بیان

آن رو بنماید. بسمله الحمد لله الذی انزل علی عبده الکتاب. الحمد مرفوع به ابتدا

است (لله) مسند است، جمله ((انزل)) صله ((الذی)) است ((علی عبده)) متعلق ((انزل)) است همه حمدها مر خدائی است عزوجل آنکه فرستاده بر بنده خویش کتاب را یعنی قرآن که جامع است مر علم پیشینیان و پیسینیان ذکر پیغامبر علیه السلام به لفظ ((عبده)) تکریم خاص و تعظیم به اختصاص است بنده خاص ملک باش که با داغ ملک - روزها ایمنی از شحه و شبها زعسس . نسبت بندگی که بدین کریم شکی نیست که شرفی است عظیم ، خواجگی را خواجگی از بندگیست ، بندگی کردن کمال خواجگی است .

۲۳- تفسیر قرآن : نسفی ، ش ۲۴۷

۲۴- تفسیر هفت یک : شیخ یعقوب چرخي ، ش ۸۸۶ و ۸۸۶ ، نوشته ۱۳۰۴

در بخارا و ش ۱۲۷۷ نوشته ۱۳۲۴

۲۵- تقسیم نامه : خواجه و عبدالرحیم ، ش ۸۳ ، مورخ ۱۲۶۴

۲۶- تقسیم نامه املاک صلاح الدین خواجه ، ش ۱۲۷ ، مورخ ۱۲۷۳

۲۷- تکمیل الصناعه : عطاءالله نیشابوری (منزوی ۲۱۶۸) ، ش ۱۷۰۹

۲۸- تورات : به خط و زبان عبری معرب ، پاریس در ۱۱ برگ ، ش ۱

۲۹- جاده العاشقین : شریف شرف الدین حسین معصوم شریفی پسر شیخ حسین

خوارزمی ، گزیده ایست از مفتاح الطالبین در خدمت مولانا محمود و خواجه حسین مروی ، خود مفتاح الطالبین از کمال الدین محمود غجدوانی اند و جانی است ، مورخ ۹۲۳ تا ۹۴۹ ، در سرگذشت قطب الدین شیخ حسین خوارزمی که ورارودیان و مردم تاشکند و حصار و ختلان و بدخشانی بدو ارادت می ورزند ، او از سلسله چشیتسه است و مؤلف چهل و سه سال در خدمت وی بوده و این کتاب را در ۳ رجب ۹۷۳ در خانقاه فیض آباد سفید مون بخارا ساخته است (استوری ۴- ۹۷۳) (فهرست ش ۱۹ ص ۴۹) فهرست مطلبهای با بهای آن :

- ۱- مقدمه در سه فصل
 - ۲- پیروان و معتقدان سلسله چشتیه
 - ۳- اصل و نسب و حسب
 - ۴- ابتداء رسیدن جذبه حقیقی و ریاضیات و مجاهدات
 - ۵- مجاهدات و ریاضیات پس از برخورد با شیخ جامی محمد
 - ۶- رخصت شیخوخت و آمدن به خوارزم
 - ۷- توجه از خوارزم در دو فصل
 - ۸- برخورد با پادشاهان عصر
 - ۹- ابتدای سفر حرمین
 - ۱۰- رفتن از مدینه به مکه
 - ۱۱- بازگشت از مکه به مدینه
 - ۱۲- رفتن به حلب
 - ۱۳- خارق عادات او
 - ۱۴- خلفای او ،
- ش ۱۸۳۸ ، نستعلیق سده ۱۰ ، جدول زر و لاجورد ، عنوان شنگرف
- ۳۰- جامع الرموز : شمس الدین محمد خراسانی قهستانی ، ش ۸۲۲ ، نوشته ۱۲۶۹ در بخارا ، ش ۵۸۷ ، نوشته ۹۷۱ در شهر ادرینه ، ش ۹۴۵ نوشته ۹۷۰ در بخارا ، س ۹۶۹ نوشته ۱۳۰۶ در بخارا ، ش ۱۱۰۹ نوشته ۹۹۷ ، ۱۱۲۹ نوشته ۱۲۷۸ در بخارا ش ۱۴۷۷ نوشد ۱۲۸۰ در خوقند ، ش ۱۵۱۳ نوشته ۹۹۲ در بخارا .
- ۳۱- جامع المبانی : در شرح فقه کیدانی ، ش ۱۱۳۷ نوشته ۹۴۷ در بیوست
- خوقند
- ۳۲- جواهر الاخبار : ش ۱۶۱۰ نوشته ۱۲۲۳ در بخارا
- ۳۳- جواهر الاسرار : محمد زمجی ، ش ۱۹۱۶

۳۴- جواهر القرآن : عبدالعلی بن محمد حسین بیرجندی ، ش ۱۳۸۲ نوشته

۱۲۴۲ در بخارا

۳۵- جنگ نامه ابومسلم مروزی : حکیم ابوطاهر طوسی و خواجه محمد ، ش

۶۱۵ نوشته ۱۲۸۰ در بخارا و ش ۶۱۵

۳۶- جنگ نامه امیر حمزه ، ش ۳۹۶ ، ش ۶۴۸ ، با ایرج نامه ، نوشته

۱۰۴۸ در بخارا و ش ۶۹۴ جنگ نامه مختار علی نوشته ۱۱۵۲ در بخارا

۳۷- چهار درویش : میرزا مراد علی شاعر ، ش ۹۲۳ نوشته ۱۲۹۷ در سمرقند

۳۸- جدائق الحقایق : احمد رومی ، ش ۱۶۳۴ نوشته ۱۲۲۹

۳۹- حاشیه شرح العقائد النسفیة للتفتازانی : محمد قاسم بن محمد صالحه نیبره

سیف الدین ابوالمعالی سعید بن مطهر بن علی باخرزی ، بنام امام قلی بهادر خان

آغاز : حمد المن اتقن بکمال قدره و الجود والکرم

انجام : ولیکن هذا آخر ما قصدنا ابراده فی هذه الحواشی و ما العصمه و

التوفیق الابللله ش ۹۱۴ ، نستعلیق محمد شیخ رجب خوفندی در ۱۱۸۵ ، ص ۱ به خط

دیگر است سپس دنباله همین حاشیه است که آغازش افتاده بود و این صفحه هیچ با

آن نمی پیوندد ، باز هم افتاده است ، وقف محمد خدایارخان در صفحه ۱۲۸۸ با مهر

ملاباشی محمد بن ملا محمد ابراهیم ، ربعی .

۴۰- حاشیه المطول : شریف گرگانی ، ش ۳۵۴ در ۳۳۴ ص ، در برگه نوشته اند

منطق مظفر حسینی .

۴۱- خزانه الادب و لب لباب لسان العرب : شهاب الدین عقیل بن عمر بغدادی

(۱۰۳۰- ۱۰۹۳) در شرح شواهد شرح رضی استرآبادی بر کافیه ابن الحاجب بنام

محمد خان بن ابراهیم خان عثمانی ، با یک مقدمه (ص ۴۳ ش فهرست) (بروکلمن

۱ : ۳۰۳ و ۳۶۹ و ذیل ۱ : ۲۴ و ۲ : ۳۹۷) ، نسخ سده ۱۰ و ۱۱ ، جدول و عنوان

و نشان شنگرف ، انجام افتاده ، خریداری فقیرالله بن عبدالرحمن حنفی در ۱۱۷۹ با
خط و مهر او ش ۱۰۷۴ .

۴۲- دقایق الحقایق : احمد رومی ، ش ۷۰۱ نستعلیق روز چهارشنبه رمضان

۱۲۴۵ در شهر دیزخ ، ربعی ، ش ۱۳۵۲ نستعلیق سده ۱۳

۴۳- ذخیره الملوك : سیدعلی همدانی ، نه نسخه ، یکی ش ۸۸۰ به نستعلیق

۱۳ ذ ح ۸۷۷ ، عنوان و نشان شنگرف ، ربعی

۴۴- رشحات عین الحیات : کاشفی ، دوازده نسخه یکی مورخ ۹۷۳

۴۵- روضه الخلد : خافی ، ش ۱۹۲۷ ، نستعلیق ۱۲۵۵ ، عنوان و نشان

شنگرف ، ربعی

۴۶- روضه الشهداء : کاشفی ، هفت نسخه

۴۷- روضه الواعظین : خواجه کلان معین مسکین فراهی هروی ، پنج نسخه ،

یکی مورخ ۹۴۳

۴۸- ریاض الابرار و حدائق الاخبار : محمدصادق بن عبدالباقی بن عزالدین

فرغانی ، سه نسخه

۴۹- ریاض المذکرین و ارشاد الغافلین . سعدالدین بن داملا عبدالغفار مولا

کلان سمرقندی ، شش نسخه

۵۰- ریاض الناصحین : محمدبن شیخ محمود ریانی ، سه نسخه

۵۱- سیر رسول : عالم خواجه ابن میرزا سید خواجه ما تابای ، به فارسی ،

ش ۲۳۵ نستعلیق سده ۱۳ ، ۲۷۸ ص خشتی

۵۲- سیره النبی : محمدبن اسحاق ، به فارسی ، مترجم در مصر از قاضی امام

زکی بن حباب و قاضی امام محای شنیده است ، این ترجمه بنام سعدبن زنگی شده

است (تفلیس ۲۸۸ - عمومی لنینگراد ۱۰۰ تازه)

آغاز : حمد و ستایش آفریدگاری را که کسوت وجود در تن عالم از آثار و قدرت اوست و شکر و سپاس پروردگاری که حلیت خریدینی از انوار حکمت (اوست) ، ش ۳۴ ، نسخ روز دوشنبه ۱۳ج ۲/۱۰۲۵ نام نویسنده را پاک کرده اند ، جدول زر و لاجورد و زنگار ، عنوان و نشان شنگرف با پیشانی ، ۲۸۵ گ ، ۲۱ س خشتی .

۵۳- شجره نامه سادات ، نوشته ۱۲۷۶ ش ۹۹

۵۴- شرح تعرف ، نوشته ۱۲۱۱ ش ۱۱۶۴ ، نوشته ۱۲۴۸ ش ۷۷۸

۵۵- شرح دیوان حافظ : سیف الدین ابوالحسن محمد امین بن عبدالرحمن

ختمی حافظ ، ش (منزوی ۳۴۶۳) ، ش ۶۲۹ و ۷۲۹

۵۶- شرح دیوان خاقانی : محمد بن داود بن محمد شادی آبادی (منزوی

۳۴۵۶) ، ش ۳۲۹ جدول زر و لاجورد ، آغاز افتاده ، ۳۷۳ گ ۳۹ ربعی ، در نسخه شارح (شادمانی) نوشته شده است .

انجام : و نیز ستر گیاهی است که زلف خوبان بدو نسبت کنند . الختم باذن

الله بناریخ بیست و دوم شهرذا (القعه) از قلم منصور قنوجی والد ابراهیم خدابخش (در ۱۰۷۵) .

۵۷- شرح دیوان خاقانی :

نمونه : ونیسان مصاف الیه است ، سر زانو دبستان است جودی کرد

درمانش ، جدوی نام کوهی است که وقت طوفان کشتی نوح ع بر وی قرار گرفته بود .

ستعلیق سده ۱۱ ، بیتهای متن شنگرف ، در حلی دراز کلفت ، ش ۱۳۲۹

۵۸- شرح نزهه الارواح ، امیر حسینی : گویا از نویسنده نسخه .

آغاز : به توفیقش چو روشن دیدم آواز سخن را هم بنامش کردم آغاز

فاقول و ما توفیقی الا بالله التوفیق گردانیدن حق سبحانه و تعالی قول و فعل را موافق

مراد اوامر و نواهی ایش را و سزاوار .

انجام : و از حال ایشان خبر میدهد محفوظ و مصون دارا دان شاء الله تعالی ،
ش ۱۶۹۲ ، نستعلیق ملا میرصدرا پسر ملا میراحرار استروشنی در روز سه شنبه رمضان
۱۲۹۷ ، عنوان سنگرف ، ۳۳۶ ص ۱۷ س ربعی .

۵۹- شرح نقایه مختصر الوقایه : فخرالدین محمود بن الیاس رومی ، بیشتر
مسائل هدایه و کافی و کفایه در آن هست و در شب آدینه ۱۸ ذ ح ۸۵۱ انجام یافته
بروکلن ذیل ۱ : ۸۴۸- چلبی در نقایه (متن چنین است) (کتاب الطهاره فرض
الوضوء غسل الوجه من الشعر- و اكل فی الاختیار)

آغاز : بسم الله الحمد لله الذي انار برافته منار الاسلام هدايه الى طريق الرشاد .
انجام : و کم من غائب قولا صحيحا و فيه من الطبع السقيم ، ش ۲۹۵ ، نستعلیق
ملانصرالله بن ملا عظیم بخاری در ۱ رجب ۱۲۷۶ در ارسلان آباد ده بید آفرینک ، او
آن را در نسخه ملا فخرالدین نامیده است .

۶۰- شواهد النبوه : معین مسکین فارهی ، نستعلیق ملا میر نعمه الله خواجه بن
ملا میرعظیم بخاری در ۱۲۸۹ ، عنوان و نشان سنگرف ، جدول زر و لاجورد ، کمند
سنگرف ، با چند سر لوح در آغاز هر رکن در ص ۱ و ۲ حاشیه سازی شده ، ۱۰۹۶ گ ،
رحلی بزرگ ، ۱۵۰ روبل خریده اند جلد تیماج سرخ ترنجی مقوایی

۶۱- صلوه مسعودی : هفت نسخه

۶۲- طبقات الشعراء : محمد بن حسن اسفراینی ، ش ۱۰۷۴ مورخ ۱۱۷۹ (فهرست

ص ۴۳ ش ۱۳)

۶۳- غرائب القرآن و رغائب الفرقان : نظام الدین حسین قمی نیشابوری ،
نسخ روز یکشنبه ۲۴ ذ ح ۹۹۹ در احمدآباد به دستور شیخ محمد بن علی حشیری ،
۱۰۸ ص ۴۳ س ، قطع بزرگ ، ش ۱۷۱۱

۶۴- فوائد فیروزشاهی : شرف بن محمد عطائی ، در ۱۱۵ باب هر یک چند

فصل ، باب ۱ - در علم و جهل در دو قسم

باب ۱۱۵ - در احکام آخرت در هشت فصل .

آغاز : الحمد لله الحمید الحنان ، نستعلیق سده ۱۱ و ۱۲ ، جدول و عنوان

شنگرف ، انجام در ۱۰۱ افتاده ، ش ۱۵۲۵

۶۵ - کفایه المنتهی : برهان الدین ابوالحسن علی بن ابی بکر مرغینانی در

گذشته ۵۹۳ در شرح بدایه المبتدی خود شارح و این یکی هم شرح دوم اوست بر آنکه

نخستین آن الهدایه نامیده میشود ، از سخن چلبی (در بدایه و هدایه) برمیآید که

این نسخه هدایه است .

آغاز : الحمد لله الذی اعلى معالم العلم و اعلامه ، انجام : والغنی لایحتاج

صرف هذه الجملة لغناه والله اعلم بالصواب والیه المرجع والمآب ، ش ۹۱۶ ، نسخ

شیخ محمد بن مولانا تینگری قلی اردکانی در روز سه شنبه ۷ شعبان ۹۷۰ ، عنوان و نشان

شنگرف ، جدول شنگرف و لاجورد ، محشی ، وزیر

۶۶ - کنز العباد فی شرح الاوراد : علی بن احمد غوری کزه‌ای اگرهای مرید

رکن الدین ، در شرح او را در فتحیه سید علی همدانی است به عربی (منزوی ۱۲۱۷ و

(۳۳۵

آغاز : اعظم المحامد لله العظیم ، نسخ ۱۱۶۸ عنوان و نشان شنگرف ، وزیر

ش ۱۵۰۵ نیز ش ۱۷۶۳ ، مورخ ۱۱۸۹

۶۷ - کیمیای سعادت : غزالی ، ش ۴۷ ، نستعلیق سده ۱۰ ، با چهار سرلوح ،

جدول زر و لاجورد ، عنوان شنگرف ، با یادداشت ملا عبدالحمید خواجه حید رئیس

پسر ملا عبدالعزیز خواجه وراق ، (ص ۱۴۱ فهرست ش ۸۳) ، ش ۳۰۷ ، نستعلیق سده ۱۰ ،

جدول زر و لاجورد و زنگار ، عنوان شنگرف ، ش ۲۳۰ ، نستعلیق ۱۷ رمضان ۱۱۱۱ ،

عنوان و نشان شنگرف ، جدول شنگرف و لاجورد ، ش ۱۴۶۲ ، نستعلیق سده ۹۸ ، عنوان

و نشان شنگرف ، جدول زر و لاجورد ، با فهرست در آغاز

۱ و ۲ زرین و رنگین و حاشیه‌سازی شده ، ش ۱۷۰۸ ، نستعلیق سده ۱۱ ، میان ص ۱ و ۲ افتاده

۶۸- مثنوی مولوی : بیست و شش نسخه

۶۹- مجالس العشاق ، ش ۱۸۳۰ نوشته ۱۱۹۲

۷۰- مجمع الغرایب: درویش سلطان محمد پسر درویش مفتی بلخی ، ش ۷۸۸

نوشته ۱۲۱۵ ، ش ۱۵۸۶ نوشته ۱۲۹۸ ، ش ۱۷۷۴ نوشته ۱۲۹۶ ش ۱۷۹۷ ، ش ۱۸۴۵ نوشته ۱۲۵۴

۷۱- مجموعه ، ش ۳۵۱ ، نسخه پاکیزه‌ایست ، بغلی

۱- روضه الانشاء : محمدرضای بلخی ، بنام ابوالغازی عبدالعزیز در دوروضه :

مراسلات و مفاوضات ، امثال و احکام

آغاز : با من انزل علی عبده کتابا " مبینا (نستعلیق ۱۰ شوال ۱۰۶۰ در

بخارا ، عنوان شگرف)

۲- منشآت که از فتح‌نامه هرات آغاز میشود

آغاز : این سطری چند را که از نگاشته بعضی از گزیدگان سلف است تیمنا در

قید تسوید و تحریر آورده است

۷۲- مجموعه ، ش ۵۰۳ ، نستعلیق سده ۱۳ :

۱- دخمه شاهان : میرزا محمد صادق منشی جندری (جانداری) درباره

دخمه‌های سبحان قلی و عبدالله خان و ابوالفیض خان شهید (فهرست بنیادخاورشناسی

دوشنبه ۱۰۰:۱ و ۱۱۲ و ۲۵۷ و ۲۶۱ و ۴ : ۱۰۲- منروی ۳۱۲۲)

آغاز : برآمد چو اسکندر و آفتاب ز مشرق ز راندود با صد شتاب

۲- فصا و قدر : همو

آغاز : حمد بر آن خالق جان آفرین بر جسد خا کروان آفرین

۳- قصیده از برای شاه درواز : همو

آغاز : بنام آنکه بر من جهان داد ز مام ملک بر دست جهان داد

۴- قصائد دیگر دربارهٔ جلوس امیر معصوم خان در شعبان ۱۱۹۹ و ظفریافتن

او بر بخارا و ایران و جنگ با تیمورشاه

۵- ساقی نامهٔ فارسی فضولی که در آن از دف و چنگ و عود و قانون یاد شده

است

۶- بندی به نظم دربارهٔ گرفتن امیر نصرالله خوقند را و حکومت امیرزاده

محمد حسین توره و گشودن دژ نور انا و چندین ماده تاریخ سال ۱۲۳۵ و ۱۲۵۹ و جز

اینها : گویا از همان منشی

۷- شعر محتشم کاشی

۸- نامهٔ منظوم احمدشاه رومی به نادرشاه

۹- برخی (؟) گفتن میرزا صادق منشی به امیر سعید و تعریف او است سلطانی

و اشعارهای دیگر او

۱۰- غزل طالب و مولوی حسین شاه شعری کشمیری و طرزی و واضح و ادا و

مذهب

۱۱- قصیدهٔ شکوری

۱۲- مخمس ظهوری برای غزل سعدی

۱۳- مخمس خاقانی

۱۴- تنبوک نامهٔ بی دل

۱۵- مخمس افصح گداخت

۱۶- شعر تاریخی میرزا محمد صادق منشی

۱۷- رسالهٔ خط منظوم ملابیر علی سلطانی تبریزی ، بدینگونه :

غرض مرتضی علی از خط نه همین لفظ بود و حرف نقط ...
 در خوانی به خط بدی میل عشق راند از مژه سیلیم
 همانکه خانم کاستی گوا چاپ کرده است (منزوی ۱۹۰۱ و ۱۹۰۸ و ۱۹۱۳)

۱۸ - آداب خط : مجنون رفیقی (منزوی ۱۹۰۴) ای کاتب هر صحیفه راز لوح و
 قلم از تو نامه پرداز

۱۹ - قانون خط یا آداب خط : سلطان علی مشهدی (منزوی ۱۹۰۱) به نظم
 و مورخ ۹۲۰ سروده در ۸۰ سالگی (چاپ کاستی گوا)

آغاز : ای قلم تیز کن زبان بیان بهر حمد خدای هر دو جهان
 گویا ش ۱۷ و ۱۹ یکی باید باشد

۲۰ - مناجات منظوم فارسی (نو نویس)

۷۳ - مجموعه ، ش ۵۸۱ ، از محمود بن عمر بن منصور قاضی دربخارا در ۱۰۲۴

۱ - کنزالاسامی

۲ - ترجمان القرآن

۷۴ - مجموعه ، ش ۸۴۲ ، نستعلیق سده ۱۳ ، ربعی

۱ - محبوب القلوب یا داستان ملک شاه سلجوقی : برخورد از بن محمد ترکمان ،

با عنوان باب دوم (منزوی ۱۳۶۵ و ۳۷۴۱)

آغاز : همان اوج فصاحت اعنی خامهء نکته دان در فضای عالم دقایق سنجی
 چنین بال افشان تحریر مدعا میکرد .

انجام خواجه ارزانی داشت

۲ - رعنا و زیبا : از همو (منزوی ۱۱۷۸)

آغاز : حراج قطعات رنگین گلشن این مقاله ... برخورد از بن محمد ترکمان فراهی

انجام : در بساط روزگار بسیار به یادگار گذاشت واللہ اعلم بالصواب

۷۵- مجموعه ، ش ۸۶۳ ، نوشته ۱۲۳۱ در بخارا

۱- ترجمان قرآن : سید شریف علی گرگانی

۲- ترجمان قرآن : عادل شیرازی

۷۶- مجموعه ، ش ۸۸۱ ،

۱- شرح فقه کیدانی از لطف الله نسفی (نوشته ۱۲۷۶ هـ) به عربی ، ساخته

روز ۹۴۷

آغاز : الحمد لله الذی رفع قاعه الفقه حتی وقفنا علی مراد خیرالتابعین ابی

حنیفه و اصحابه

۲- فقه کیدانی (بهمین خط ، کامل)

۳- الکافیہ : ابن الخاجب (بهمین خط)

۴- تصریف الافعال کمدخل فی الکتب علی اربعه (بهمین خط)

۵- قصاری مختصر فی الصرف ، در سه باب

۶- الرساله الشمسیه فی المنطق (مانند ش ۱۰)

۷- سلم العقولم فی صناعه المیزان (بهمین خط)

۸- الفرائد فی الاستعارات : سمرقندی (بهمین خط)

۹- شرح القصاری : احمد بن علی بن محد سجستانی ، متن از علاء الدین احمد

بن محمد برهانی

۱۰- الرساله الشمسیه (مانند ش ۶)

۱۱- حاشیه شرح حکمه العین

۷۷- مجموعه ، ش ۸۸۴ ، نستعلیق سده ۱۲ ، ربعی

۱- شرح اوراد فتحیه همدانی : جعفری ، به فارسی

آغاز : الحمد لله الفتاح الذی فتح علی المستفتحین ابواب الفتح

- ۲- هدایه الاعی : حسین ، در عقاید و سلوک در هجده باب .
- آغاز : الحمد لله الذی خلق السموات والارض
- ۳- گنج العاشقین : محیی الدین طوسی ، از روی نگارشهای غزالی به فارسی
- در ده مجلس در عرفان و اخلاق مذهبی
- آغاز : سپاس و ستایش به عدد ستارگان آسمان و ریگهای بیابان
- ۷۸- مجموعه ، ش ۸۹۹ ، نستعلیق سده ۱۲ ، جدول زر و لاجورد ، عنوان
- شنگرف ، با نو نویس مدادس و جوهری ، جنگی است از :
- ۱- مناجات ابوبکر صدیق به نظم عربی
- ۲- شعرهای ترکی و ماده تاریخ و شعر مولوی و شعر ترکی نوایی و شعر فارسی
- بیدل و عرفی و فصیحی نمگانی و حافظ و مخمس حاجی میرزای کتابدار اسفرکی مرحومی
- (۱۱۷ پ) صایب و شعر محیی و امیری و عاشق و غرنی خاکی و غرنی صدق
- ۷۹- مجموعه ، ش ۱۰۷۲ ، بیک نستعلیق سده ۱۲ عنوان شنگرف ، ربعی :
- ۱- رساله بنائی و باغداری : محمد صالح بن محمد قتلغ در ده باب :
- ۱- رجه کشیدن عمارتها
- ۲- قلمچه سفیدار و بند کاشتن
- ۳- نهال سیب و شفتالود و زردآلو و قواعد پیوند نمودن آنها
- ۴- تاک و انجیر و انار
- ۵- بریدن سفیدار و خشاد ساختن
- ۶- دیوار
- ۷- خانه خشتین و مسجد و مدرسه و رباط و سردابه و پل
- ۸- ملک خریدن و زراعت کردن
- ۹- سخنان متفرقه اهل تجربه روزگار

۱۰ - عمارت عبیدالله بهادرخان

۲ - رساله در بیان عمارت ماوراءالنهر، قاعده و ضابطه شهر و صحرا، به نظم

و در ۶ ص (

آغاز : بگو حمد خداوند جهان را اگر خواهی که سازی هر چه تعمیر

۳ - صفت پادشاه زمان و وصف ماوراءالنهر و سمرقند بنام سید عبیدالله محمد

بهادرخان سیدالحسین (۶ ص)

۸۰ - مجموعه ، ش ۱۱۱۱ ، دارای : ۱ - تمهید ، ۲ - تفسیر : یعقوب چرخي

۸۱ - مجموعه ، ش ۱۲۶۴

۱ - تفسیر سوره یوسف یا حدایق الحقایق : معین مسکین فراهی (نستعلیق

سده ۱۲)

۲ - حیره الفقهاء : علاء مفتی بخاری به فارسی ساخته سال ۶۹۵ (۱۵ ص)

۸۲ - مجموعه ، ش ۱۳۳۳ ، نستعلیق سده ۱۲ ، وزیری

۱ - رساله رمل : سرخاب که چهل سال در پی این هنر بوده است

آغاز : حمد اکمل و شکر اجل به عدد ذرات رمل لایق فردی است که اشیاء

را ازواج آفرید

۲ - احکام دانیال

۳ - قواعد الهدایه : هدایه الله منجم شیرازی نواده اوحدی عبدالله اولیاء

مؤلف ریاض الطالبین بنام محمد اکبر شاه در ۱۰۰۱ (۵۱۶ جلالی) در رمل از روی

پنجاه نسخه که بر می شمرد .

آغاز : شکر و سپاس و حمد بی قیاس مر صانعی را

۴ - ((باب کتاب الشجر فی الباب)) در رمل

۵ - ((فصل در بیان دعوت حروف تهجی))

۶- ((باب دوم دو نوع)) در بمل

۷- طریقه استخراج اسماء

۸۳- مجموعه ، ش ۱۵۸۵ ، به چند نستعلیق ریز و درشت ، عنوان و نشان

شنگرف ، ربعی

۱- نسیم الربیع در ترجمه ربع الابرار ز مخشری (منزوی ۴۶۴۳)

آغاز نسخه : باب دوم در شرف علم و دانش بزرجمهر گوید هرکه علم و دانش

آموزد باب ۵۰ در اصل زند و ترک دنیا باب دهم در شرف خردمندان . .

باب ۷۳ فی اللوم و ذکر اللنام

۲- رساله تیراندازی ، به فارسی و کوتاه و بیشتر مذهبی است

۳- قصیده طاهر بلخی در شان کمان

آغاز : ای بر سر نشانه نشان کنی تو نشانه را وی شانه را به تیر بزن با نشانه را

۴- پاکنده های نثر فارسی

۵- رساله در تیراندازی در چهارده فصل که همان جامع الهدایه نظام الدین

احمد بن احمد طوسی باشد (نستعلیق ۱۲۲۴ ، ۲۰ ص

آغاز : بسمله ، حمدله . بدانکه طالب علم را

انجام : مراد حاصل شود

۶- رساله درباره مسجد ، به فارسی ده فصل : ۱- در ذکر مساجد ، ۱۰-

در ثواب بوریا وصف گشادن مسجد (نسخه تا فصل ۹ در ثواب چراغ دادن مسجد

است)

۷- در بیان سببهای نماز و واجبات آن

۸- فصل سوم در استغفار گفتن ، از خالصه الحقایق و فصل از مفتاح الجنان و

ذکر ساعت مرجوه از همانجا

۸۴- مجموعه ، ش ۱۶۶۹ ، همه به یک خط جز ش ۱ :

۱- اعتقادنامه به ترکی اوزبکی

۲- شرح اوراد فتحیه : محمد عیسی پسر خواجه صفی الدین (نستعلیق ۱۳۰۳)

آغاز : نفایس جواهر و حمد و ثنا نثار عتبه علماء ملک ارض و سما باد

۳- معجون حضرت رسول که برای ابوبکر درخواست و جبرئیل آورده است

۴- العقائد النسفیة

۵- الرسالة الشمسیه : کاتبی

۶- حیره الفقهاء : علاء مفتی بخاری بنام نروزیبک (ناقص)

۷- مجالس روضه خوانی بروش سنی در سیزده مجلس (نستعلیق ملا محمد

عالم مخدوم پسر داملاتنکری بردی آخوند لب آبی ، آغاز افتاده)

۸۵- مجموعه ، به یک نستعلیق ، ش ۱۷۱۴

۱- صلوه مسعودی ، نوشته آفاق خواجه پسر عثمان خواجه ایشان در ۱۲۵۷

۲- می باید شنید : محمد علی رفعت پسر عتیق الله خان حسینی واسطی (۱۵

ص)

۸۶- مجموعه ، دو نستعلیق سده ۹ ، ربعی ، ش ۱۷۲۶ (فهرست ص ۱۵۵ و

۱۶۳ ش ۹۷ و ۱۰۴)

۱- ترجمه از حویله ابن سینا (نستعلیق شعبان)

۲- کشف الحقایق : نسفی (نوشته رجب ۹۰۰ ، تا رساله هفتم است)

۸۷- مجموعه ، ش ۱۷۳۹

۱- رساله عرفانی (نستعلیق سده ۱۱ ، ۱۵ گ ۱۸ ص

آغاز : حمد خدایی را که چشمه حمدش دریایی است

۲- المعتمد فی المعتقد : شهاب الدین فضل الله توران پستی (نستعلیق

محمد فاضل مردانی در ۱۸ صفر ۱۱۴۳ (

۸۸ - مجموعه ، ش ۱۷۹۹ ، ربی

۱ - آیینہ جهان نمای و گنج طلسم گشای : ابوسعید یحیی یمنی ، در دوازده

باب در عرفان (انجام افتاده)

آغاز : الحمد لله الذی تعزز عن وصف الواصفین

۲ - آداب الصالحین : شاید از شاه عبدالحق دهلوی به فارسی و دینی (منزوی

۱۵۱۵) آغاز در نسخه پیش از فصل سیوم در آداب معاشرت با زنان افتاده و میرسد به

باب ۵ در حقوق زوج بر زوجه تا باب سوم در آداب صحبت و اخوت در ۴ فصل و باب

۴ در حقوق مسلم و قرابت و رحم و جوار و ملک در دو فصل تا باب هفتم در امر به

معروف و نهی از منکر در هفت باب تا فصل ششم در منکرات مالوفه در عادات

۳ - رساله عرفانی (نستعلیق ملا محمد نظربن ملا عبدالرحیم در ۱۲۳۷ ،

آغاز افتاده ، انجام : ذکر حقیقت که گفته اند

۸۹ - مجموعه ، ش ۱۸۹۳ ، ربی (ص ۴۷ ش ۱۷ و ص ۷۰ ش ۳۹ فهرست)

۱ - دره التاج : قطب شیرازی (نستعلیق خوش میر عبدالله حسینی ، زرافشان ،

جدول زر و لاجورد ، عنوان شنکرف ، با دو سر لوح)

۲ - روضه الخلد یا خارستان : خافی (بهمان خط همو ، با یک سر لوح در ۱۶

باب هر یک دارای حکایت : ۱ - در اوصاف حکام ، ۱۶ در احوال مردم دانشمندی را

که مثال حکومت نوشتند (نیز ۵۶۴ بنیاد خاورشناسی دوشنبه و ش ۸۲۶ همین فردوسی)

۹۰ - محفل آرای محمود ترکمان فراهی ، ش ۳۰۹ نوشته ۱۱۲۹ ، ش ۸۶۸

نوشته ۱۳۰۸ ، ش ۱۸۱۷ نوشته ۱۳۱۰

۹۱ - مختار الاختیار : اختیار بن غیاث الدین حسینی ، ش ۱۵۸۰ نوشته ۱۰۳۹ ،

ش ۱۵۸۹ نوشته ۱۱۲۵

- ۹۲- مدارج النبوه : عبدالحق بن سيف الدين دهلوی درگذشته ۱۰۵۲، در پنج قسم در سرگذشت محمد ص (بریکل ۵۷۸) ش ۲۹۰ نستعلیق نوشته ۱۱۷۰، انجام و آغاز افتاده در برگه نوشته شده ((تقسیم الورب عبدالحق بن سفید بن))
- ۹۳- مراد العارفین : صوفی الله یار پسر الله قلی ، ش ۱۱۴۸ نوشته ۱۲۷۷ ش
- ش ۱۳۷۴ (بنام عبدالله بن مسعود) ، ش ۱۴۴۵ - ش ۱۷۳۵ نوشته ۱۲۸۵
- ۹۴- مسجلات حسینی : اختیار بن غیاث الدین حسینی ، ش ۱۵۲۴ نوشته

۱۲۵۵

- ۹۵- مسلك المتقین : صوفی الله یاد پسر الله قلی ، ش ۲۵
- ۹۶- مصادر : زوزنی ، ش ۱۶۰۶ نوشته ۸۸۰
- ۹۷- مصیبت نامه : محمد پسر یادگار شیخ ، نه نسخه
- ۹۸- مظهر کل : کمال الدین قراتگینی ، هفت نسخه
- ۹۹- معارج النبوه : معین مسکین فراهی هروی ، چهار نسخه
- ۱۰۰- مفاتیح الجنان و مصابیح الجنان : یعقوب بن سیدعلی ، در شرح شرع الاسلام ، به عربی ، با فهرست کتابها در پایان .
- آغاز : حمد المن انعم علی عبادہ نعمه الاسلام و جعله شرعه و منهاجا . نسخ شعبان ۱۱۰۰ ، متن شنکرف ، جدول و نشان شنکرف ، مقابلہ کرده شمس الدین خواجه پسر توره خواجه پسر محمد طبیب خواجه در محرم ۱۲۵۰ با چند نسخه معتبر ، ش ۲۸۱
- ۱۰۱- مفتاح الجنان : ابوبکر رازی ، ش ۲۸۱ مورخ ۱۱۰۰
- ۱۰۲- مکارم الاخلاق : کاشفی ، ده نسخه
- ۱۰۳- منطق الطیر : عطار هشت نسخه
- ۱۰۴- مواهب علیہ : کاشفی ، نستعلیق سده ۱۱ ، عنوان شنکرف ، ش ۱۵۱۵
- نیز نسخه دیگرش ۱۵۲۶ که نیمه سوره بقره است ، تا توبه در ۲۰ س در هر صریعی ،

آغاز و انجام افتاده .

۱۰۵- الموشح فی شرح الکافیه: ابوبکر محمد خبیسی ، ش ۱۸۵۹ ، نوشته

۹۱۴ در ۳۷۸ گ

۱۰۶- نزه الارواح: امیر حسینی ، شانزده نسخه

۱۰۷- نفحات الانس: جامی ، ش ۸۰۷ (در برگه‌ها نوشته‌اند اسرار الحق) و

ش ۹۱۱ و ۹۳۰ و ش ۹۶۷ رویهم نزدیک به ۱۵ نسخه یکی از آنها مورخ ۹۵۱ است

۱۰۸- النهایه: جزری ، ش ۶۳۰ نوشته ۱۳۰۳

۱۰۹- یوسف و زلیخای: جامی ، چهار نسخه

۱۱۰- یوسف و زلیخای: جنیدالله مخدوم حاذق بخاری ، دو نسخه

۱۱۱- یوسف و زلیخای: ناظم هروی ، پانزده نسخه

کتابخانه آرشو سمیونوف در بنیاد تاریخ

فرهنگستان علوم تاجیکستان

۱- آتشکده: آذر

ش ۵۳ ، نوشته ۱۲۱۱

۲- ابعاد واجرام یا جغرافیا یا عجائب البلدان یا عجائب الاجرام: بیرجندی، بنام
خواجہ حبیب اللہ در یک مقدمہ و دو مقالہ با تاریخ تالیف در پایان بہ رمز = ۹۳۰
(منزوی ۲۰۵ و ۳۹۷۳- استوری ۸: ۲) ش ۷ ، نوشتہ روز آدینہ ۳ ع ۲/۱۰۴۳ ش ۱۷
۳- اثر تصرف جذبہ، رسالہ ایست عرفانی بہ فارسی کہ مؤلف آن را بہ دستور پدر
خود نگاشتنہ دربارہ سخنان اہل اللہ کہ عمل بہ آنہا سبب وصول بہ مقامات علیہ و
حصول علوم حقیقیہ می گردد ، در پایان از روز آدینہ جوزای ۸۹۰ در لب جوی عباس
یاد میشود

آغاز: الحمد لله الاحد بداته و کبريائه

ش ۶۵ ، نسخ سده ۱۰ و ۱۱ ، ربعی کوچک

۴- اخلاق محسنی: کاشفی

ش ۴۳ ، نستعلیق ۱۲۳۴

۵- اساس الدین: عبیداللہ

آغاز: حمد بی حد خدای را کہ او ملک حکیم است و جواد کریم است، ش ۸۷،

نستعلیق سده ۱۲ ، عنوان شگرف ، وزیر

۶- ام الکتاب: امام باقر ش ۸۱

۷- انوار عیاشی در اسرار الہی: عبدالحمود کافی ناصر ہروی، در ترجمہ احیاء العلوم

غزالی برای خزانه و گنجینہ عیث الدین محمد بن محمد بن محمد بن ابی بکر بن کرت

(۷۰۶ - ۷۲۹) ترجمه دیگری هم از احیاء شده است در سال ۶۲۰ در خدمت مؤید الملک محمد فرزند فخر الملک ابوسعید جنید شاید از بهاء الدین محمد فرزند مؤید الدین منشی بغدادی خوارزمی در گذشته ۵۴۵ نگارنده التوسل الی التوسل (منزوی ۱۰۸۱ و ۱۰۹۴) سیف بن محمد بن یعقوب هروی مجموعه عیاشی دارد در اخلاق که بنام غیاث الدین ابوالفتح محمد بن محمد بن محمد بن ابی بکر کرت ساخته و سپس به دستور او تاریخ نامه هرات را میان ۷۱۸ و ۷۲۱ نگاشته است (همین تاریخ چاپ ۱۹۴۳ کلکته ص ۳) (موسیقی نامه نگارنده ۷۶) هیچیک از این دو ترجمه کافی ناصر هروی نیست . در این ترجمه در چند جا خطبه دارد و در چند جا هم به شاه اهداء شده است و در آخر بخشها هم تاریخ دیده میشود ، در زیر شعرهای عربی نیز ترجمه آنها نوشته شده است . چنین است فهرست مطلبهای این نسخه :

کتاب نخستین ربع عادات

کتاب دوم آداب نکاح بنام همان محمد کرت از همین هروی مؤلف در روز

چهارشنبه ۲۶ شعبان ۷۲۵ در هرات

کتاس سوم کسب معیشت ساخته و نوشته روز چهارشنبه ۳ رمضان ۷۲۵

کتاب چهارم حلال و حرام بنام همان شاه و ساخته روز آدینه ۱۹ رمضان ۷۲۵

کتاب پنجم آداب صحبت

کتاب ششم آداب عزلت : نوشته خود مترجم که از خود نام می برد در شب

پنجشنبه ۱۵ ذق ۷۲۵ در هرات

کتاب هفتم آداب سفر : بنام همان شاه و نوشته در ۲۶ ذق ۷۲۵

کتاب هشتم آداب سماع و وجد بنام همو و نوشته در سه شنبه ۱۳ ذح ۷۲۵

کتاب نهم امر به معروف و نهی از منکر بنام همو در پایان ذح ۷۲۵

کتاب بازپسین اخلاق نبوت است نوشته مترجم در ۷۲۶۵

نمونه : تمام شد کتاب اول از ربع عادات و از پس این کتاب آداب نکاح خواهد آمد
 ان شاء الله تعالی اتفاق تمامی این کتاب هژدهم ماه شعبان بود بر دست ترجمه کننده
 ان شاء الله تعالی اتفاق تمامی این کتاب هژدهم ماه شعبان بود بر دست ترجمه کننده
 احیاء العلوم که مؤلف انوار غیاشی است در اسرار الهی و الحمد لله رب العالمین و لا
 و آخراً " و ظاهراً " و باطناً " .

کتاب آداب النکاح و این کتاب دوم از ربع عادات از چهار ربع که مدار انوار غیاشی در
 اسرار الهی بر آن است و آن ترجمه احیاء العلوم است از تصانیف مولانا و سیدنا
 حجه الاسلام ابوحامد محمد العزالی رحمه الله علیه که بنده ضعیف عبدالمحمود
 الکافی المشتهر بالنصر الهروی ترجمه میکند جهت مطالعه ارباب سلوک عموماً " و
 خصوصاً " از برای خزانه عماره مفخر ملوک ملک اسلام شهریار غازی حاجی زائر الحرمین
 و السایرین العلمین غیاث الدنیا والدین ابوالمومن محمد بن محمد بن ابی بکر
 بن کرت خلد الله سلطانه و اعزا خوانه ایزد تعالی عموم خلایق را توفیق عمل به آن
 ارزانی دراد (؟) بمحمد وآله و الحمد لله رب العالمین

نمونه دیگر باب اول در اباجت سماع ، بیان قول علماء و متصوفه در تحلیل و
 تحریم سماع . بدانکه سماع یعنی شنودن اول کار است و از آن دل را حالتی پدیدار
 گردد کی آن را وجد خوانند ، و از وجد حرکت در اعضا پدید آید یا حرکتی ناموزون ،
 و آن را اضطراب خوانند ، یا موزون و آن را رقص گویند . پس اول ابتداء به حکم سماع
 میکنیم .

نسخه از ربع عادات است از چهار ربع کتاب آغاز میشود بدینگونه :

سپاس و ستایش خدای جل جلاله که رعایت عادات طبیعی را چون اقامت عادت
 شرعیه مایه سعادت گردانید .

انجام : تمام شد کتاب اخلاق نبوت بر دست مترجم بنده ضعیف عبدالمحمود الکافی

المشتهر بالناصر الهروی عفا الله عنه در پنجم محرم سنه ست و عشرين و سبعمائـه ر
 بعد از این ربع مهنگات خواهد آمد ان شاء الله پرهیز از آن اهل ... (پاک شده)
 گردد . ش ۴۴ ، نسخه شاهانه و اصیل خط مترجم به نسخ خوش روشن در ۵ محرم ۷۲۶
 او در ۱۸۷ گ ۲۷ س ، عنوان ص ع ساییده و پاک شده است ، رحلی بزرگ پهن ، نسخه
 بسیار ارزنده و گرانبهائی است در پایان در چهار برگ رساله ایست به فارسی درباره
 نوروز به نستعلیق سده ۱۱ و ۱۲ سپس بندی از ثمر نامه درباره حافظ آنگاه دیوان
 حافظ با شرح همه اینها بهمان خط .

۸- بازنامه : طیمورمیرزا ، ش ۲۰

۹- برهان قاطع : محمد حسین تبریزی ، ش ۱۱۴

۱۰- بهارستان : جامی ، ش ۸۶ ، نوشته ۱۰۲۱

۱۱- تاریخ گویا از طبری ، به عربی

نمونه : ثم دُخِنت سنه ثلث و ثلثین فی هذه السنه کانت غزاه معاویه حصن المراء من
 ارض الروم بناحیه ملطبه و فیها کانت غزاه عبدالله بن سعد

ش ۴۱ ، از ولادت شیت تا سال ۷۴

۱۲- تاریخ بخارا : احمد بن محمد ملازاده ش ۲ ، نوشته ۱۳۱۳ ، ش ۳۱ ،

۱۳- تاریخ خانیهای جمشیدی ها : امین الدوله جمشیدی خان آقاخان بن یلنگ توشیخان

جمشیدی ، در آن از ۱۹۱۶ و ۱۳۳۵ یاد میشود (بریکل ۱۲۳۹)

ش ۶۸ ، نستعلیق اصل مؤلف

۱۴- تاریخ راقم میرسید شریف (بریکل ۱۱۴۲)

ش ۱۳۵ ، سده ۱۳ نیار متخلص به " دهقان " شب سه شنبه آخر

ش ۱۳۵ ، سده ۱۳

۱۵- تاریخ شغنان : حیدر شاه مبارک شاه (بریکل ۱۱۷۴)

ش ۶۷ ، نستعلیق سده ۱۳ واصل مؤلف

۱۶- تاریخ فرشته یا گلشن ابراهیمی : قاسم هندوشاه استرآبادی (استوری ۴۴۲)

ش ۴۸ ، دو مجلد ، نوشته ۱۰۹۱

۱۷- تحفه الاحیاب فی تذکره الاصحاب : قاری رحمه الله واضح پسر عاشر محمد بخاری ،

در تاشکند در ۱۳۳۲ چاپ شده است (استوری ۱ : ۹۱۵)

ش ۱ ، نوشته ۱۳۲۲

۱۸- تذکره الاولیاء : عطار

ش ۱۰۳ ، ش ۱۱۱ نوشته در ۷۰۰

۱۹- تذکره التواریخ : عبدالله کابلی که در ۹۹۰ ساخته است (استوری ۱ : ۱۲۴۰ -

بریکل ۴۱۶) ش ۱۳۸ ، سده ۱۳

۲۰- تذکره شعراء : دولت شاه سمرقندی ش ۸۴

۲۱- تذکره مقیم خانی یا تاریخ مقیم خانی : محمد یوسف منیش پسر خواجه بقاء بلخی

(استوری ۱ : ۳۷۹ - بریکل ۱۱۴۶)

ش ۳۳ ، نوشته ۱۳۲۳ ، ش ۱۳۳ ، شده ۱۳

۲۲- تکلمه نفحات : لاری ش ۲۵ ، نوشته ۱۲۹۰

۲۳- جامع المقامات مخدوم اعظم : ابوالبقاء پسر بهاء الدین پسر مخدوم اعظم ،

ساخته ۱۰۲۸ ش ۱۳۷ ، نستعلیق سده ۱۲ ناقص

۲۴- جغرافی و معماری ، ش ۴۰

حاشیه المطول ، ش ۱۹ ، نستعلیق سده ۱۰ ، عنوان شنکرف

۲۵- حملة حیدری : بادل ، ش ۵۵ ، نوشته ۱۲۴۹

۲۶- داستان گویا ترجمه از عربی ، ش ۱۳۴ ، نوشته ۲۸۶

۲۷- داستان خرم شاه به ترکی عثمان ، ش ۱۲ ، سده ۱۳

۲۸- داستان سید بظال عازی یا نسب نامه امام جعفر بن حسین غازی
 بروش نقالی مانند جنگ نامه‌ها (ابومسلم تبردار خراسان از ملیکف به فرانسسه فهرست
 نامها) ش ۱۲۳، نوشته محمد زکریا پسر محمد لطیف جویباری به فرمایش وزیر جمله
 الملک .

۲۹- داستان مسعود مقصود ، ش ۳۵ ، سده ۱۳

۳۰- داستان مهروماه ، ش ۹۹ ، نوشته ۱۲۶۹

۳۱- رحمه شاهان : میرزا محمد صادق منشی ، ش ۲۶ ، نوشته ۱۲۳۵

۱۲۳۵

۳۲- دعا (کتاب) ، ش ۸

۳۳- دقایق الحقایق : احمد رومی ش ۸۵ ، نوشته ۲۳۵

۳۴- دیوان : ابن یمین ، ش ۹۷

۳۵- دیوان : املا ، ش ۱۲۹

۳۶- دیوان : بیدل ، ش ۳۲

۳۷- دیوان ، خسرو دهلوی ، ش ۱۰۲ ، نوشته ۱۰۱۸

۳۸- دیوان : شورشی عشقی غزل است ش ۷۷ نوشته ۱۲۲۳

۳۹- دیوان : طبیبی به ترکی ، ش ۸۲

۴۰- دیوان : قاسمی ، ش ۹۳ ، ش ۱۳۶ ، سده ۹ و ۱۰

۴۱- دیوان : مشعفی ، ش ۹۴ ، نوشته ۹۹۲

۴۲- دیوان : فونس بخاری ، ش ۳۷

۴۳- ذخیره الملوك : سیدعلی همدانی ، ش ۲۴ سده ۱۰ ، ش ۷۴

۴۴- رساله البهات (؟) ، ش ۷۴

۴۵- الرساله الشمسیه : کاتبی ، ش ۷۱ نوشته ۱۲۱۵

- ۴۶- رشحات عین الحیات : کاشفی، ش ۲۲ نوشته ۱۳۰۰، ش ۲۷ سده ۱۱
- ۴۷- روضه الاحباب : امیر جمال عطاء الله دشتکی شیرازی
- ۴۸- روضه الصفا : میر خواند ، ش ۵۱، ح ۴، سده ۱۳
- ۴۹- ریاض المدکرین ، ش ۸۹
- ۵۰- ریاض الناصحین ، ش ۴۹، نوشته ۱۲۷۵
- ۵۱- زمچی نامه یا داستان احمد زمچی
- (ابومسلم سردار خراسان ص ۲۱۴، ش ۷۵)
- ۵۲- سبحان قللی نامه منظوم : محمد صلاح سیاه گردی بلخی، نزدیک به ۵۰۰۰ بیت
- (استوری ۱: ۵۷۸- بریگل ۱۱۴۳، ش ۱۰ را علمیه نامید و نیز مؤسس مدرسه)
- ۵۳- سعیدیه : حسین بن میر حسین حسینی سرخسی، در مناقب خواجگان جویباری و
- خواجه سعد مشهور به خواجه کلان جویباری، در شش باب (استوری ۱: ۹۷۶)
- ش ۱۰۹، نستعلیق روز چهارشنبه ۹۸۴/۲ع ۲۱ در هامش شعر و نثر است .
- ۵۴- سلسله الذهب : جامی ، ش ۶۴ مانیان
- ۵۵- سی رساله مخدوم اعظم، ش ۷۹، نوشته ۱۱۴۲
- ۵۶- سیاحت نامه حاتم طائی، بروش نقالی، ش ۵۶، نستعلیق، رحلی
- ۵۷- شاه نامه فردوسی، ش ۴۷، نوشته ۱۰۶۹
- ۵۸- شرح اصول الفقه، با عنوانهای ((قوله)) در آن از قاضی صدر شهید یاد میشود،
- ش ۱۰۰، نسخ سده ۸ و ۹، آغاز و انجام افتاده، رحلی کوچک
- نمونه ای از میانه کتاب : باب الاجماع الاجماع فی اللغه العزم یقال اجمع فلان علی
- کذا)) در پایان چند برگه است از کتابی در فقه به خط بد .
- ۵۹- شرح المفتاح : سید شریف علی گرگانی که در میانه های شوال ۸۰۳ ساخته است،
- ش ۹۵، نسخ علی هروی (نامش را پاک کردند) در ۲۲ ج ۸۲۰/۱، جدول زرولا جورد،

عنوان شنگرف ، در پایان دو صفحه است در مناظره شارح ((الاستاد قدس سره)) با دانشمندان ورارود (ماوراء النهر) يوم الاخلاص به عربی

۶۰- شرف نامه احمد منیری ، ش ۳۴

۶۱- شرف نامه شاهي يا عبدالله نامه حافظ تانش پسر مير محمد بخاری (استوری

۳۷۴ و ۱۳۰۱ - بريگل ۱۱۳۱) ش ۱۲۶ ، سده ۱۱

۶۲- شروط الملوك و رسوم الملوك : ابوالمحسن خليل الله ، در دوازده باب به فارسی

بنام پادشاه جمال الدين از روی تفصيل النشاء تين في تحصيل الرياستين ، باب يكم

معرفت يزدان و سياست ابدان ، باب دوازدهم در نوادر صوفيان

آغاز : حمد اکثيرا مبارکاتوتي الملک من تشاء

انجام : ارحم الرحمين

ش ۷۶ ، نستعلیق ۱۰ محرم ۱۰۰۳ ، عنوان شنگرف ، جدول زر و لاجورد ، با پیشانی

۲۵۰ گ ۱۷ س ربعی

۶۳- شبیانی نامه : گویا از کمال الدين شیر علی بن محمد هروی به فارسی یا محمد

صالحی به ترکی (استوری ۱: ۳۷۱ - بريگل ۱۱۱۷ - بنائی ميرزا يف فهرست نامها)

ش ۳۸

۶۴- ضیاء القلوب ، ش ۱۲۲

۶۵- ظفرنامه : شرف یزدی (بريگل ۸۰۳) ش ۱۲۷ ، سده ۱۴

۶۶- عجایب الطبقات : محمد طاهر بن ابی القاسم بلخی

(منزوی ۳۹۷۳) ش ۱۱۸

۶۷- فرهنگ رشیدی ، ش ۵۹ ، نوشته ۱۰۶۵

۶۸- فهرست نامهای دعاهاى صبح اسماعیلی ها ، ش ۶۹

۶۹- قواعد نحو : جامی ، ش ۲۸

- ۷۰- کشف الحجاب ، ۵۴ ، نوشته ۱۲۸۷
- ۷۲- کشف الظنون : چلبی ، ش ۵۸ ، نوشته ۱۱۴۰
- ۷۳- کلیات : اهلی ، ش ۹۶
- ۷۴- کلیات : مشفق ، ش ۲۹
- ۷۵- کیمیای سعادت : غزالی
- ش ۴۵ ، نسخ علی بن محمد بن علی فقیه اصفهانی در نیمه روز سه شنبه ۱۸ ذی ق ۷۵۳
- ۷۶- لطائف اللغه ، ش ۱۰۴ ، نوشته ۱۰۴۷
- ۷۷- مثنوی : مولوی رومی ، ش ۴۶ ، نوشته ۹۱۴ ، ش ۷۲
- ۷۸- مجمع الغرائب : سلطان محمد ، ش ۱۱ ، ن و شته ۲۳۷ ، ش ۱۴
- ۷۹- مجمع الفرس : سروری ، ش ۱۲۰
- ۸۰- مجموعه ش ۵۰ :
- ۱- کتاب عبدالله بن محمد
- ۲- نصاب الصبیان
- ۸۱- مجموعه ، ش ۱۳ ، سده ۱۳۱۳ ال ۱۳۰۸ در تهران
- ۱- دیوان : املا
- ۲- درالمجالس : سیف ظفر بخاری
- ۸۲- مجموعه ، ش ۱۸ ، به یک خط ، عنوان شنگرف ، جدول زرولاجورد ، ربعی .
- ۱- ذکریه : سید علی همدانی
- ۲- اصول مراتب : همو
- ۳- تحفه الملوک درچهل باب
- ۴- روزنامه ابو معشر بلخی به فارسی
- ۵- رساله در باره رجال الغیب به فارسی

۶- نورروز نامه-ترمذی (نوشته روز آدینه ۲۴ شوال ۹۵۱)

۷- ختم خواجگان به نظم فارسی

۸- مناجات منظوم عربی با قافیه لام (نسخ سید قلی پسر ملا خواجه خجاکتی از سده

۱۱ و ۱۱۰)

۸۳- مجموعه ، ش ۳۹ ،

۱- تاریخ جهاننداری (؟)

۲- تاریخ میرسید شرف الدین راقم ، از سده ۱۴ (بریگل ۱۱۴۲)

۸۴- مجموعه ، ش ۵۰ ،

۱- مطلب نامه

۲- کوچک نامه

۸۵- مجموعه ، ش ۸۰ ، نستعلیق

۱- کافیه : ابن الحاجب

۲- رساله صرف

۳- العوامل المائه

۸۶- مجموعه ، ش ۱۰۷ ، نستعلیق

۱- صلوه مسعودی : مسعود بن محمود بن یوسف سمرقندی ، به فارسی

آغاز : الحمد لله الذی اعز العلم والعلماء (نوشته ۱۲۲۰)

۲- حدائق الاخبار : فقیه سمرقندی محمد صادق بن عبدالباقی بن عزالدین فرغانی

مولف ریاض الابرار فی قواعد کلام العزیز الغفار مورخ ۱۰۰۰ (بریگل ۲۱۹)

(نستعلیق نیاز محمد بن عویض محمد جمعی در ۱۲۲۵)

۸۷- مجموعه ، ش ۱۰۸ ،

۱- اسرار قاسمی کاشفی (مغزوی ۶۱۳)

۲- تحفه‌خانی : صفی‌فرزند کاشفی (منزوی ۶۱۶)

۳- قواعد سعدیه

۴- رساله نجوم

۸۸- مجموعه ، ۱۱۶ ، نستعلیق سده ۱۲

۱- عالم آرای : وحید گویا همان ریاض التواریخ یا عباس نامه او ، بنام شاه صفی

با ماده تاریخ ۱۰۴۱ (استوری ۳۱۴ - بریگل ۸۸۸)

آغاز : ستایش خالقی را سزااست که زبان محمدمت سگال را

۲- منشآت روزگار صفوی

۸۹- مجموعه ، ش ۱۱۲

۱- دیوان : شاهی

۲- دیوان : قاسمی

۹۰- مجموعه ، ش ۱۲۴ ، نستعلیق ، جدول زرولاجورد ، عنوان و نشان شنگرف

۱- رساله اخلاقی با عنوانهای پند (نوشته ۱۲۴۹)

۲- روایت از ابونصر پارسا به قارسی (۲ ص) گویا همان خواجه برهان الدین ابونصر

پارسا (جامی حکمت ۶۹)

۳- آغاز از ذکر رساله ابوالقاسم حکیم سمرقندی به دستور امیر سامانی در رد گمراهان

وهوای پرستان و مبندهان بخارا و سمرقند سپس اخلاق و عبادات روز دوشنبه ۲۶ رمضان

(نستعلیق ۱۲۴۹) گویا گرفته از سواد اعظم سمرقندی یا عقائد فرق اسلامی پارسا

(نشریه ۶ : ۴۹۱ - چاپ حیبی)

۹۱- مجموعه ، ش ۱۲۵

۱- انیس الطالبین وعده السالکین : صلاح بن مبارک بخاری

۲- صفت اولیاء الله : یعقوب چرخ ، به فارسی

۳- رساله عرفانی فارسی

آغاز : ای عاشق ببر سربى (؟) اوباش طلب

۴- تازیانه سلوک : یا رازنامه یا عینیه : احمد غزالی (منزوی ۱۲۸۹)

آغاز : سلام على المجلس الاسمى المعنى (؟) الاقضى الرضى الكفوى الجمالى الشرفى

رحمه الله وبركاته و تحياته قال الله تعالى ان هذه تذکره فمن شاء اتخذ

۵- مناقب ، گویا از نقش بند که در پایان این رساله آمده که او در رمضان ۸۰۶ زاده و

در شب شنبه پایان ع ۸۹۵/۱ درگذشته است (شب آدینه ۹۱۹)

آغاز : الحمد لولیه والصلوه على نبیه حضرت ایشان قدس الله روحه العزیز فرموده اند

۹۲- مجموعه ، ش ۱۳۹ ، ش سده ۱۳

۱- لطائف سبحانی

۲- تاریخ بخارای نرشخی (بریگل ۱۱۱۰) با دو رساله دیگر

۹۳- مجموعه ، ش ۱۴۱ نستعلیق سده ۱۴ ، ربعی

۱- سرگذشت افسانه ای ناصر خسرو (نستعلیق روز چهارشنبه ۱۰ ذح ۱۳۲۷)

۲- سلک گهر (؟) بروش اسماعیلی به فارسی نخست در ۱۶ گوهر سپس عنوان در بیان ،

فرقه ناجیه و هالکه با مطالب بسیاری پلا در آن از ناصر خسرو هم یاد میشود

۹۴- مختصر الصحاح ، ش ۸۳ ش ۸۳

۹۵- مختصر وقایع منظوم ، ش ۳

۹۶- مراد العارفین : صوفی الله یار پسر الله قلی بخارایی مولف مسلک المتقین

وثبات العاجزین ومخزن المطیعین ، در عرفان به فارسی (منزوی ۳۱۹۶)

ش ۹۱ ، نستعلیق ۱۲۰۰

۹۷- مرج البحرين : سيف الدين ابوالحسن عبدالرحمان بن سليمان حتى خاتمی قادری

در شرح دیوان حافظ ، مفصل است (منزوی ۳۴۶۳ و ۳۵۱۰)

آغاز : زبطن نون خرامد خانه ما

ش ۱۶ ، نستعلیق سده ۱۱ ، عنوان و نشان سنگرف ، ۳۹۶ گ ، انجام افتاده

۹۸- مسلك العارفين محمد بن احمد (اسعد) بخاری نقش‌بندی (مبروی ۱۳۸۵)

ش ۶۰ ، نوشته ۱۲۱۳

۹۹- مصیبت نامه حیدر محمد بن یادگار شیخ نورآبادی بلخی از فرزندان میرشاه‌پسر

میرماه حسینی و خواجه احمدی‌سوی از نژاد ابوحنفیه ، مجالس اندرز و سوگواری است

بروش صوفیانه با عنوان ((عزیزم)) ساخته در بهار (بریگل ۶۸۵)

آغاز : هرگلی فی الجملة بوی به مشام او به مقدار ما قدر الله له فی التقدير

ش ۹۰ ، نستعلیق ۱۲۴۲ ، عنوان و نشان سنگرف .

۱۰۰- مطلب الطالبین

۱۰۱- معارج النبوه مدارج الفتوه : معین مسکین فراهی

ش ۱۲۸ ، نستعلیق زرین ح ۷/ ۱۱۱۴ ، جدول زرو لاجورد

ش ۱۴۰ نسخ سده ۱۰ و ۱۱ ، رحلی بزرگ

۱۰۲- مفاتیح الاعجاز : لاهیجی ش ۵۲ ، نوشته ۱۳۷۳

۱۰۳- مقامات سلطان العلماء مولانای رومی مصلیه (؟) قیومی : ش ۱۱۵

۱۰۴- مکتوبات شریف احمد قاروقی ، ش ۳۰ ، سده ۱۱

۱۰۵- مناقب صاحب قرآن : یا رساله خورد دینی و درسی ، ش ۳۱

۱۰۶- مناقب العارفين : افلاکی ، ش ۲۳ ، نوشته ۱۳۳۳

۱۰۷- مناقب نامه : سید اسحاق کل آبادی ، به فارسی ، ش ۴۲ ، نستعلیق سده ۱۲ ،

عنوان شنکرف

- ۱۰۸ - منتخب التواریخ؛ محمد حکیم خان (بریکل) ۱۱۸۹ (ش ۶۳ ، نوشته ۱۲۶۰
- ۱۰۹ - منشآت و مکتوبات ؛ عبدالله مروارید (سده ۱۰) ش ۶ ، سده ۱۲
- ۱۱۰ - منظومه ای در تصوف ، ش ۴ ، سده ۱۳
- ۱۱۱ - مؤید الفضلاء ؛ لاد ، ش ۵۷
- ۱۱۲ - نبی نامه ؛ حاجی منصور بنام امیر شاه رخ بهادر سلطان ، در آن از حالت نامه و ویل نامه و از روح الدین عبدالصمد و نظام الدین و عفیف الدین عبدالرحیم و کمال الدین عرف خراباتی یاد میشود (منزوی ۳۲۶۹)
- آغاز : بنام خداوند هر دو جهان
- که شهنامه در مدح گبران بود نبی نامه جان مسلمان بود
- ش ۱۰۵ ، نستعلیق سده ۹ ، ۲۴۷ گ ۲۱ س
- ۱۱۳ - تزه الارواح ؛ امیر حسینی
- ش ۹ ، سده ۱۳ ، ش ۱۵ ، نوشته ۱۲۵۸ ، ش ۷۰ ، نوشته ۱۲۳۵
- ۱۱۴ - نشر عشق ؛ ، ش ۸۸ ، نستعلیق هندی سده ۱۱ و ۱۲ ، عنوان و نشان شنکرف ، انجام افتاده ، رحلی کوچک ش ۱۲۰ ، ج ۲ با فهرست
- ۱۱۵ - نفحات الانس ؛ جامی ، ش ۹۲ ، نوشته ۱۲۷۳ ، ش ۱۱۰ ، نستعلیق
- ۱۸۴۹ در اورنبورخ در سم حله مرط (؟) ش ۱۳۲ ، نستعلیق ج ۹۸۶۹۱ با شرح
- ۱۱۶ - وجه دین ؛ دین شاه بن شاه منصور ، ش ۱۰۱ نوشته ۱۲۴۸
- ۱۱۷ - هدایه المومنین ؛ محمد بن زین العابدین خراسانی فدائی از روی همین نسخه در ۱۹۵۹ در مسکو چاپ شده است .
- ش ۱۰۷ ، نستعلیق حاج موسی بن محمد جان خراسانی امیرزاده در شب چهارشنبه ۲۵ ذ ح ۱۳۲۸ در بمبئی برای سلطان محمد شاه رومی ، بیاضی ، با شعرهای فدائی خراسانی

بهمین خط

۱۱۸- هشت بهشت : یا باطنیه (؟) یوسف قراباعی محمد شاهی در یک خطبه و هفت جنان هریک در چند چمن ، دربارهٔ نفس ، بنام خواجه عبدالرحیم خواجه سعد (منزوی ۸۶۶)

آغاز : الهی اگر حمد و ثنای تو گویم

ش ۳۶ ، نستعلیق ، عنوان و نشان سنگرف

۱۱۹- هفت اقلیم : امین احمد رازی ، ش ۶۲ ، سده ۱۳

۱۲۰- هفت اورنگ : جامی

ش ۷۸ ، نوشته ۹۸۳ و ۹۸۴ دارای تحفه الاحرار و یوسف و زلیخا و سبحة الابرار ش ۱۱۲ ، نوشته ۱۲۷۱

این فهرست از روی سیاهه و برگه‌هایی که در این کتابخانه بوده است نوشته شده و نسخه‌هایی را که خودم توانستم در آن روز که این مجموعه را دیدم و آن برگه‌ها و سیاهه را خوانده‌ام ببینم بیشتر وصف کرده‌ام . بریگل در دیباچه فهرست خود (ص ۶۰) از این سیاهه یاد کرده و تصویر یار و نوشتی از آن در دست داشته و در پاره‌ای از جاهای متن کتاب خود به نسخه‌های تاریخی این مجموعه با همان شماره‌ها اشاره نموده است .

کتابخانه یا گنجینه بنیاد خاورشناسی فرهنگستان

علوم بنام ابوریحان بیرونی در شهر تاشکند

آقای قوام الدین منیرزاده استاد دانشمند و مدیر کتابخانه در جزوهای بنام گنجینه نسخه‌ها خطی قدیمی (۲۳ ص ربعی) به فارسی شرحی درباره این کتابخانه نوشته و تاریخ آن را نشان داده است در مقدمه فهرستهای روسی آن هم در این باره شرحی هست. در این گنجینه اکنون بیش از هفده هزار مجلد کتاب هست که عنوانهای آنها از تک کتاب و مجموعه بیش از چهل هزار خواهد شد از فارسی و ترکی و عربی وارد و شماره کتابهای اصلی به ۱۲۴۸۶ مجلد میرسد و مکررها نزدیک به پنج هزار است و اکنون باز هم کتاب می‌خرند.

کتابهای در قطع‌ها و اندازه‌های گوناگون است چند نسخه کلان و بلند و کلفت در آنجا دیده‌ام مانند روضه الصفاء و المبسوط سرخسی همه مجلدات در یک جلد و مانند آن در کتابخانه مسجد تاشکند هم هست چندین نسخه کهن هم دارند که برخی از آنها را دیدم، نسخه‌های مصور هم در آنجا هست.

الامدالاقصی: قاضی ابوزید عبیدالله بن عمر بن عیسی دبوسی، دارای کتابهای

جهاد النفس تالبشاره. (۱۴۵:۳ ش ۲۱۱۰)

شماره ۳۱۲۹ بنیاد خاورشناسی تاشکند، نسخ سده ۱۳ از روی نسخه نوشته محمد بن احمد بن محمد سیف بهادر کرمانی در روز چهارشنبه ۲۱ صفر ۶۷۷ در آن آمده است: انشاء مولانا شمس الدین الکر دری حسین فرغ عن کشف مشکلات هذا کتاب. سپس شعری است از همین کردری در ستایش این کتاب (نوشته روز پنجشنبه ۱۶ ذی ق ۱۲۳۶) و او آنرا برای شاگردان گفته است و حواشی او بر این نسخه هم نسخه هست.

ابومسلم نامه یا داستان و قصه امیر امیران امیر عبدالرحمن که نسب او به

عبدالمطلب فرزند هاشم میبوندند از دو مؤلف ابوطاهر ترسوسی و خواجه محمد طاهر خجندی ، به روش عامیانه و نقالی و در آن بجای "کلمه" لفظ "کلیمه" آمده است .
 شماره ۷۵۵۰ بنیاد خاورشناسی تاشکند ، نستعلیق ۱۲۹۷ در ۷۶۳ گ ۱۵ س
 خشتی .

اخلاق ناصری : طوسی

شماره ۱۳۵۱ بنیاد خاورشناسی تاشکند ، نسخ حبیب الله بن علی اکبر حسینی
 در روز چهارشنبه ۲ ذی ۱۰۳۶ ، جدول زر و لاجورد و آبی یا ترنج و زریاشی ص ۱ و ۲
 با فرهنگ لغات آن به ترتیب تهجی از روی کنزاللغه در ۱۱ ص بهمین خط . نسخه
 پاکیزه ایست .

اسرار التوحید فی مناقب الشیخ ابی سعید : محمد بن المنور بن ابی سعد بن ابی
 ۱۰ ، عنوان زرین شنگرف ، جدول لاجورد ، آغاز و انجام افتاده .
بحر الحقایق : نجم الدین ابوبکر عبدالملک بن محمد اسدی رازی ، تفسیر
 عرفانی است با عنوان " الاشاره "

در آغاز سوره یوسف روایتی است از ابوالحسن الموید بن محمد مقرئ از عبدالجبار
 بن محمد بیهقی از علی بن احمد واحدی از ابو عثمان سعید بن محمد حیری از ابو عمر
 محمد بن جعفر از ابراهیم بن شریک از احمد بن یونس از سلام بن سلیم از هرون بن کثیر
 از زید بن اسلم از پدرش از ابی امامیه از ابی بن کعب نیز از مؤید بن محمد بن علی
 طوسی از ابو محمد خواری از ابوالحسن علی بن احمد واحدی از اسماعیل بن ابراهیم
 نصرآبادی از بشر بن محمود مهرجانی از عبدالله بن محمد بن ناجیه از هاشم بن قاسم
 حرانی از علی بن الاشدق بن جراد صدوبیست ساله از عمش عبدالله جرادی نیر از
 ابوالحسن مؤید بن محمد طوسی به قرائت بر او و سماع از او در ع ۱/۶۰۶ و از ابوالمظفر
 عبدالرحیم بن ابی سعد سمعانی به اذن هر دو از ابوالبرکات عبدالله بن محمد بن محمد

بن افضل فزاری ۲۰۰۰، روایات این تفسیر خودمنبعی است برای تاریخ دانشمندان .
 شماره ۵۱۱۴ بنیاد خاورشناسی تاشکند نسخ درشت روشن سده ۸ و ۹ آیات
 درشت روشن عنوان و نشان شنکرف با اقرار محمدپارسا که نسخه برکتخانه های دارالفقراء
 کوی دهقان بخارا وقف با شرایط درج شده در وقفه و این اقرار به اذن او نوشته شده
 است با مهر وقف او مورخ ۱۲۵۵، کاغذ سمرقندی کلفت جلد تیماج قهوه ای ضربی ترنجی
 مقوایی آغاز و انجام افتاده نام کتاب در ص ۴ آمده است رحلی کلفت دفتر پنجم است
 از شش دفتر (۳ و ۴ و ۵ و ۷ و ۸ و ۹) سه سپاده است از یازدهم تا سیزدهم دیگر
 دفترها گم شده است .

بحر السعادات : محمد بن محمد بن ابراهیم حاجی تاج الدین کاررئی حراسی ،

به عربی و فارسی در فقه (فهرست ۳۷۴: ۴ ش ۳۳۴۴ شماره ۲۷۱۱)

آغاز : الحمد لله الذی شرف عباده الصالحین بالاعمال والطاعات

انجام : کذا فی النهج الاتم

شماره ۵۶۴۰ بنیاد خاورشناسی تاشکند ، نستعلیق قاضی ملا مختار بن قاضی ملا ابو نعیم
 در شهر نسف در رکاب سید امیر مظفر بن سید امیر نصرالله در روز چهارشنبه شعبان
 ۱۳۵۳ ، با فهرست در آغاز جدول شنکرف ، ۳۳۷ گ .

بشارات الاشارات : شمس الدین محمد سمرقندی (الهیات ۱: ۷۴۲ - ملک

(۴۶۷۵/۱۱)

آغاز : الطبیعیات قال النمط الاول فی تجوهر الاجسام اقول النمط نوع من البسط ویقال
 ایضاً لما عه من الناس قال علیه السلام خیر الناس المنط الاوسط والتجوهر صیروده الشیء جواهر
 انجام : اذاع الخبر اذا افشاه . وهذا آخر ما اردنا شرح هذا الكتاب ونشكر الله
 تعالی بما هدا نا الی ما کننا امین الیه الحمد لله رب العالمین . ولیکن هذا آخر ما هتتم
 صاحبه بتحریره وهو المعترف بالتجاوز عند ربه الغفور محمد بن عبد الله البغدادی المشهر

بالشمس التسرى صانها الله عماريشانه وانجح آماله في الثالث من جمادى الاولى سنه
ثلث و ثلثين و سعمائه بتلده طوس حماه الله عن البوس في الخانقاه الوجيهه .

شماره ۳۲۰۱ بنیاد خاورشناسی تاشکند نسخ ۷۳۳ اصل، عنوان و نشان شنگرف باحواشی
تازه تر با کراسه شمار ده برگي بیست و دو کراسه و سه برگ است جلدتیماج قهوه‌ای زرکوب
مقوایی، ربعی، مهر وقف خانی که نامش را پاک کرده اند در این هست (۵:۳ ش ۱۹۳۱).

تاریخ بیهق: علی بن زید بیهقی که در ۴ شوال ۵۶۳ در روستای ششتمذ ساخته
است. شماره ۱۵۲۴ بنیاد خاورشناسی تاشکند، نستعلیق ریز روز شنبه ۳/۲-۱۰۵۷،
برخی از برگهای آن در میانه به نسخ است و گویا کهن تر، عنوان و نشان شنگرف (۱-
۱۰۵ ش ۲۶۰) در دنبال آن (۱۲۷-۱۲۹ ر) دو رساله است بفارسی:

۱- نسب نامه میکالیم از روی خط خواجه نصیرالدین طوسی بدینگونه: صاحب
و صاحب زاده امیر عزالدین محمد بن امیر قوام الدین علی بن جمال الدین مؤید بن
تاج الدین علی بن جمال الدین مؤید بن ابی سعد بن ابی الفضل بن عبداللہ بن ابی
المحامد بن احمد بن اسماعیل بن عبداللہ بن الحسین بن ابی العباس شاه میکال بن عبدالواحد
بن جبرئیل بن بکر بن دیوای بن سور الملک بن سور الملک بن سور الملک بن سور الملک
(چهار پادشاه ایران) بن فیروز بن یزد جرد بن بهرام جور... بن ساسان بن بهمن
بن اسفندیار... بن اسحق بن ابراهیم، طوسی بدرستی این نسب گواهی میدهد.

۲- نسب نامه خواجه تاج الدین علی بن خواجه فخرالدین میکال از روی خط
فصیح الدین محمد بن محمد بن علی قایینی فارسی از روی نسب نامه خواجه طوسی با
املاء امیرجلال الدین منصور بن امیر فخرالدین حسن بن علی بن میکال در پایان ج ۲/
۸۴۶ نوشته صاحب و کاتب نسخه حسین بن محمد مفیم میکال شریف سبزواری درج ۲/
۱۰۵۷ که شماره یکم هم بهمین خط او است و پیدا است که تاریخ بیهق را هم او نوشته
است در این یاد میشود از امیر علی بن امیر فخرالدین بن امیر علی بن امیر فخرالدین بن

امیرعلی بن امیرحسن (برادر امیر عزالدین محمد) تاج‌الدین بن امیرابوالقاسم بن امیر عزالدین محمد بن امیر قوام‌الدین علی بن امیر جمال‌الدین مؤید بن ابی‌سعد بن ابی‌الفضل عبیدالله بن ابی‌النصر (ابی‌المحامد) احمد بن اسمعیل (بهفت واسطه) و نیز در آن آمده که ابوالنصر و درو پسرش ابوالفضل و اسماعیل دانشمندانی بزرگ بوده‌اند و در زمان محمود غزنوی در نیشابور میزیسته‌اند. همه می‌دانستند که ابوالنصر از شناختگان سلطان است و عتبی او را از مفاخر شمر دو شعری درباره او دارد که در این رساله آمده تاویلات اهل السنه: ابومنصور محمد بن محمد بن محمود ماتریدی سمرقندی

تفسیر است با عنوانهای "قوله" شماره ۱۵۲۶ بنیاد خاورشناسی تاشکند، نسخ کهن سده ۵ و ۶ مقابله و تصحیح شده در مسجد جامع بخارا در سبع و عشرين و خمسمائه (۵۲۷) با کراسه شمار دوازده برگی. کاغذ سمرقندی نخودی کلفت، جلد تیماج تریاکی روشن ترنجی، ربیعی، از آل‌عمران تا سوره‌النساء آغاز افتاده.

شماره ۵۱۲۷ همان جا، نسخ کهن دیگر سده ۶ و ۷ با وقف نامه پارسا بر کتابخانه‌های دارالفراء کوی دهقان بخارا با شرطها ای که در وقفیه درج شده است و این اقراری است که به اذن او نوشته شده است (میانۀ نسخه) با مهر وقف همین پارسامورخ ۱۲۵۷ با یادداشت تملک محمد بن نصر حافظ بخاری در همانگونه کاغذ، جلد تیماج تریاکی ضربی ترنجی با لولا، ربیعی، از سوره‌الجمعه است تا پایان قرآن. نام کتاب از نسخه است نه خود کتاب. در صفحه عنوان این یکی آمده است که دفتر اخیر به عبارت ماتریدی است.

تثمه صوان الحکمه: علی بن زید بیهقی

آغاز: الحمد لله المنعم له نعم ایت او صافها الامتداد و امدادها الازدیاد انجام در سرگذشت جرجانی: و قصر املک و طهر خلق و نق طرقک... ق... (چند کلمه ای سائیده شده) تم تاء لیف کتاب تثمه صوان (الحکمه اول یوم) ... سبع و

تسعین و ستمائه ببلده خوارزم سنه اربع و سنین و ستماه هجریه .

(افسوس که صفحه آخر پاره و وصالی و دستکاری شده و عباراتی رفته ولی تاریخ تاءلیف و تحریر اندکی روشن است اگر چه روی آنها از نو مرکب سیاه کشیده اند) .
شماره ۱۴۴۸ بنیاد خاورشناسی تاشکند ، . نسخ روشن کهن در کاغذ سمرقندی نخودی
نشانه های آن شنگرف عنوان نامها درشت برخی از عنوانهای دیگر و شعرها شنگرف . ۶۰
گ ۱۱۹ ص ۱۵ س جلد تیماج قهوه ای گرداگرد سبز .

با یادداشت تملک فضل الله بن محمدکپاک وپاره شده و زیر کاغذ هم رفته
ولی به نسخ کهنه است . در ص ۴ آمده "مطالعه لاشیء علی نقی متطبب آمدغره جمادی
الثانی سنه ۱۱۸۹ " (شکسته نستعلیق)

نیز دل سوختگانی که نفس فرسانند
بر کوی وصال او می بانند
(نسخ کهن و بیت دوم ساییده شده و نمی توان خواند)
نیز آمده که در ربیع الثانی برای نورچشم محمدابراهیم گرفته شد (شکسته
نستعلیق)

تجارب الامم : مشکویه رازی

شماره ۴۱ بنیاد خاورشناسی تاشکند ، نسخ حسن بن علی بن ابی الحسن بن
الحسین الموءدب در پایان ج ۲/۵۹۵ با انها و یادداشت مورخ ۶۶۱ یا ۷۹۱، جزوسوم
در ۲۲۷ گ ، با مهر وقف محمد عزیزبن خدایار در ۱۲۱۱ .
شماره ۳۳۸۸ همین بنیاد بهمین خط از تاریخ سال ۳۲۶ تا داستان بازگشت
ختکین به بغداد ، انجام افتاده .

تفسیر : شماره ۷۳۸۲ بنیاد خاورشناسی تاشکند ، نسخ درشت معرب در متن ،
نسخ ریز شنگرف در ترجمه ، نسخ ریزتر در تفسیر از سده ۷ و ۸ ، ۱۵ س در هر صفحه ،
وزیری نه چندان کلفت در برگه ای که در لای نسخه گذارده شده آن را "تفسیریتابیغ"

خوانده‌اند ، قصه است ، اندکی باندازه چهار سطر پیش از السلام علی یوم ولدت و یوم اموت و یوم ابعث حیا " تا در " فمن کان مریضا او علی سفر فعدده من ایام آخر " گفت هرکه از شما بیمار باشد یا بر سفر برود کاری باز دارند . . . " ، علی‌الذین یطیقونه طعام مسکین " ، گفت هرکه از شما درست است و طاقت روزه داشتن . . . و دشوارش آید که بکشاید یک درویش را از طعام سیر کند . . . از انج کفارت کند و معنی این . . . (افتاده) آغاز : باز کردن در کوه دادن تا بشمرنده و مرا فرمود به نیکی کردن با مادر و نکرد مرا جباری

بدبخت . . . چنانکه خداوند عز و علا گفت " والسلام علی . . . حیا " پس چون این سخنها بگفت برو فتنه شدند گروهی گفتند عیسی پسر خداست و گروهی گفتند عیسی خود خدا است .

نمونه : اینست تفسیر سوره آل عمران و غزوه احد که گفته‌اند " والسلام " و باز کشتیم به قرآن سوره النساء مایه و خمس و سبعون . بسمله . بنام خدای بخشاینده مهربان " یا ایها الناس اتقوا ربکم الذی خلقکم من نفس واحده . . . و موعظه للمتقین " ای شما که مرد مانده می‌ترسید از خداوند خویش آنکه بیافرید شما راز از تنی یگانه و بیافرید از آن جفت او و پراکنده از ایشان دو مردانی بسیار و زنان . . . آن را که پیش از ایشان بودند و آنچه پس از ایشان بودند و پندی پرهیزکاران را قصه آن کرده مسیح گشتند از بنی اسرائیل و آن قوم بودند که حاضره البحر بودند و آن قوم داود بودند که خداوند تعالی برایشان خشم گرفت و ایشان را کبی گردانید .

تفسیر الشطحیات بلسان الصوفیه ، شاید از روز بهان باشد .

شماره ۳۱۹۸ بنیاد خاورشناسی تاشکند - نسخ روشن مغرب سده ۸ و ۹ و عنوانها درشت‌تر عنوان و نشان سنگرف وقف دار الفقراء سمرقند ، آغاز و انجام افتاده ، ربعی .

نمودند قال الحيند في شطحه : "الغنى من كسوه الله " صدق الغنى الاصلى غنى الحق و هو صفته القديمه من كساه الله من نور غناه صاغر غنيا بالله متصفا بغناه . . . فليس الغزه جميعا يعنى عره الصفات و الذات و البقاء واللقاء الابدى الازلى انتهت الشطحيات فى الاشارات العجيبه و العبارات الغريبه على لسان اهل الحقيقه فهو قليل فيما ذكرت عن اهل القصد وقد تى لى مرموزاتهم التى هى اصطلاحهم من الفاظ مشكله الصحيحه معانيها ساوردها فى هذا الكتاب على اثر الشطحيات لانها كلمات هى ظروف الاسرار المحشوه من الانوار و ابين ظاهرها و باطنها ببيان موجز ليفهم السامع عبارات القوم و يعرف اشاراتهم من قول القائل بالحق للحق و منه و به و له و الحال و المقام و المكان و الوقت . . . و التمكن و الحن . هذه الفاظ متداوله بين الصوفيه لها اصل فى الكتاب و السنه . امام الحق فهو الله تعالى فى تفسير ابى صالح . بالحق يعنى الحق يقوم بالحق لا يغيره و اراد به ما يقوم الحق من الصفه و الفعل للحق اى ماله من الربوبيه و العبوديه . نسخه پس از یاد کردن از پیامبر و علی از شطح ابراهیم ادهم است و مقالت ابی زید در شطح تا شطح واسطی و جنید ، سپس اصطلاحات است تا "رین" و "غین" و روى فهرستى که در آغاز اصطلاحات داده شده چهل و چهار اصطلاح را ندارد .

تفسير مقاله الاولى فى كتاب ارسطو طاليس الموسوم بمطاطافوسيف : يحيى بن

عدى ، شماره ۲۳۸۵ (۳ : ۳۶ ش ۱۹۱۸) بدوى ۱۹ - گرهارد اندرس ۳۹ - قاضى بردو (

در برگ ۱۹۱ پ چنین آمده است :

هذه رساله فى علوم الفلسفه لابوز رجمهر بن ابى منصور منجم هذه الرساله عملها ابوزكريا يحيى بن عدى و كان من اولاد الفرس و كان اسمه بزرجمهر بن ابى منصور بن فرخان شاه المنجم . اورد على انا يحيى بن عدى بن حميد بن زكريا بشر بن سمان اليهودى يوم الاحد بخمس ليال بقين من ذى الحجه من سنه اربعين و ثلثمائه كتاب عنوانه لا بى زكريا يحيى بن عدى بن حميد بن زكريا بشر بن سمان بن عرس بن عثمان ذاكرانه كتاب الى

ابی سعید بن عثمان بن سعید الیهودی الموصلی صاحب بنی عمران و هذا نسخه .
بسمله . لما كان العلماء في زمانها هذا يا سيدی اطال الله بقاءك قليلين جدا و خاصة في بلدنا .
هذه نسخه جمع ما في الكتاب الوارد من عرس بن عثمان بن سعد الیهودی الموصلی .

جام جهان نما یا تحفه کمالیه

شماره ۲۶۸۸ بنیاد خاورشناسی تاشکند ، نستعلیق سده ۱۰۶۰ ، با پیشانی زرین
و رنگین ، عنوان شنکرف ، جدول زر و لاجورد ، یک برگ از آغاز کتاب یکم افتاده و
خود آن در آخر گذارده شده ، در برگ ۲۲۷ پ ، کتاب دوم و سوم در برگ ۱ پ -
۲۶۶ ر ، ربعی - خریداری محمدجعفر حسینی در نجف چنانکه در آخر نسخه آمده است
با خطی از سده ۱۳ و ۱۴ (۷۵۰:۳ ش ۱۹۵۸)

حاوی المنقول و المعقول : فتحی بن ابراهیم حسنی .

در شگفتیهای جهان است از ریاضی و طبیعی و انسانی در بیست و یک باب
شماره ۱۸۳۵ بنیاد خاورشناسی تاشکند . نستعلیق سده ۱۰۶۰ ، انجام افتاده ،
وزیری (۴۱۷:۳ ش ۲۸۰۰)

حل مشکلات الاشارات : طوسی

شماره ۲۰۶۵ بنیاد خاورشناسی تاشکند ، نسخ علی بن احمد بن محمد با کتبی
در ۱۰ ذح ۶۶۹ ، عنوان و نشان شنکرف ، خریداری محمد بن احمد بن ابی الحسن در
ذح ۹۰۷ ، وقف عبدالعزیزخان ، وزیری کوچک (فهرست ۴۹۰:۳ ش ۱۹۳۰) .
دستور الجمهور فی مناقب سلطان العارفین ابی یزید طیفور : احمد بن حسن بن

الشیخ الخرقانی در سه مقدمه است :

- ۱ - زمان ولادت و وفات او و عمر او (۴ع)
- ۲ - در بیان آنکه او را زن و فرزند بوده
- ۳ - در ذکر آنکه او سلطان عالم بود

سپس چند باب :

۱ - درباره مادر و پدر و برادران و نیاکان او و فرمان برداری او از مادرش

(۱۸ پ)

۲ - درباره استادانش مانند امام جعفر صادق و بزرگان که شیخ را دریافتند و

از او بهره بردند و از او روایت کردند و بدو ارادت آورده‌اند (۲۷ پ)

۳ - سخنان پند آمیز او و جز آن کرامتها و حالت‌های او که دیگران دیده‌اند و

شنیده شده است (۵۶ ر)

۴ - کلماتی خاص که از او پرسیدند و او پاسخ داده است ، با عنوانهای "پرسیدند"

(۱۰۷ پ)

۵ - معراج او و سخنان و حالت‌های او در آن هنگام و مناجات او با خدای و تسبیح

او (۱۲۸ پ)

۶ - در اینکه پس از مرگش کدام یک از نزدیکانش سلطان قائم مقام و جانشین

او شده و بر سر سجاده او نشسته است (۱۴۴ پ)

۷ - دیگر فرزندان و نبیرگان خاندان او تا امروز (۱۴۹ پ) .

در آن نقل میشود از طبقات الصوفیه سلمی و از حافظ ابوصالح احمد بن عبدالملک

المؤذن صاحب کتاب الاربعین فی الاحادیث المرویه عن المشایخ الصوفیه و از شیخ

ابوطالب مکی همچنین از عوارف المعارف (۱۴۸ پ) و در آن آمده است که "از اول این

باب پنجم تا اینجا اکثر این نقلها از کتاب شیخ محقق روزبهان البقلی قدس سره

منقول است و این نوع بحث را به اصطلاح صوفیه شطحیات میگویند" (۱۳۹ ر) و در آن

یاد میشود از امام سهلگی (۱۵۵ ر) و در آن آمده است که در روزگار مؤلف شاهان و

پادشاهان از مریدان بایزید بوده‌اند مانند اولجایتو که به شرف الدین محمد ارادت

می‌ورزید و بر دست او آب وضو ریخته است ، در زمان او بر گرداگرد و کناره‌های روضه

بایزید بقاع خیر ساخته اند از مسجدها و معبدها و خانقاهها و درها و فرشها و مصحفها و صندوقها و چراغها و قندیلها بران گذارده اند و نماز جمعه و جماعت و ورد و ذکر در آنجا میخوانده اند و قرآن ختم میکرده اند و دعا میخوانده اند و انواع مسطعومات و اصناف مرغوبات میداده اند و درس و بحث و تصنیفات و تذکرات در آنجا بوده است و کاریزها و بازارها و دکانها بر آنجا افزودند (۱۶۹ پ)

در آغاز مقدمه نخستین آمده است : فان الشيخ العمر الفقيه كمال الدين عبدالرزاق بن احمد بن محمد الفوطي مورخ مدينة بغداد قال نقلًا عن تاريخ منهاج الدين رحمه الله ان سلطان العارفين ابایزید البسطامي قد الله روحه ولد في زمان عمر بن عبدالعزيز و ادرك خدمه الامام المعصوم الحاذق جعفر بن محمد الصادق عليه السلام (روی این عبارت خط کشیده شده و پهلوی کلمه پیش چنین آمده است "رضی الله عنه" نیز اندکی پس از این) معنی آنست که پیر معمر یعنی دراز عمر کمال الدین عبدالرزاق از تاریخ منهاج الدین نقل کرده که سلطان بایزید کی در زمان عمر عبدالعزيز از مادر بوجود آمده و خدمت امام جعفر صادق دریافت : و دلیل برخبر صدق منهاج الدین است که همچنان که ما را علم به شجاعت امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب رضی الله عنه حاصل است و به سخاوت حاتم طائی علم به دریافتن سلطان بایزید جعفر صادق را و خدمت و صحبت او حاصل است بلکه این معنی در شیوع و استعاضت اظهار من الشمس و احل من الامس است ، بیت :

جهان بر سماع است و مستی و شور ولیک چه بیند در آیینیه کشور
سلسله خاندان بایزید در این کتاب چنین است : ابویزید بسطامی ، آدم ، بویزیدان ، عیسی ، محمد ، عیسی ، فقیه محمد بویزیدان ، فقیه عیسی ، محمد رضی الدین عیسی ، رضی الدین محمد ، قوام الدین علی ، فضل الله ، شرف الدین محمد بایزیدی که مسند نشین نیایش بایزید بوده است . او را دو پسر است : علاء الدین

عطاء الله و رضی الدین فضل الله . قوام الدین علی پسر بزرگ رضی الدین فضل الله است و پسر او عماد الدین هبه الله ، پسرانش رکن الدین علی و عزالدین مطهر و صدر الدین یحیی و بهاء الدین زکریا که در زمان مؤلف زنده بودند .

از علاء الدین عطاء الله که در پیری پیش از برادرش مرده است پسری مانده است بنام علاء الدین سلیمان شاه (۶۱ پ و ۱۶۳ پ و ۱۶۸ پ)

عنوان مقدمه دوم و سوم و یکنجم و ششم و هفتم در نسخه دیده نمی شود و پیش از باب یکم ده حکایت است که دهم آنها اینست که سلطان بایزید گفت که در آغاز کار با دانشمندان و متعلمان و اهل معرفت مدتی دراز صحبت داشته ام ، در باب ۱ و ۲ و ۳ عنوانهای "نقل است" دیده میشود (۳- ۲۲۳ س ۲۲۹۳)

آغاز : حمر بر دوام و شکر بی انصرام شایسته حضرت احدیت پروردگاری باشد که سینه های با صفای محبان خود را به انوار "افمن شرح الله صدره للاسلام" منور گردانید . انجام (۱۷۲ پ) :

این ضعیف نه این کتاب از آیات قرآن و احادیث سرور رسل و کلمات سلطان بایزید قدوه موحدان جهان جمع کرد حق التماس آن ملتسمان و نیازمندان و هدیه و تحفه اخلاف اشراف آن خاندان را بر وجهی که چون ذکر جمیل از آن مخلص بماند ، و چون حدیث فضائل آن خاندان تا ابد مؤبد و چون کلمات این کتاب مقدمات دولت و طلابع سعادت است امید به حضرت عزت تعالی آنست که پسر صاحب دولت که امعان نظر و تدقیق فکر در اصول و فصول فوائد و فرائد این کتاب نگردد تاوس تادب به ادب ربانی را در دام کافرانی آرد و سیرغ سر حق تعالی را به شاهین همت شکار کرده که "الاخلاص سر من سری استودعته قلب من احببت من عبادی دائما" نگاه دارد بر مقاصد و مطالب و مناجح و مأهب قادر و مستولی گردد و حرمت و عزت هر دو سرای قرین و همنشین او کرد ان شاء الله العزیز . توقع آنست که طالب این کتاب در وقت تاءمل و مطالعه

اگر بر خللی و زللی مطالع شود در اصلاح آن بکوشد و پرده اسجاح بر مؤلف بپوشد .
بیت :

جزی الله خیر امن تاءمل کتبتی فقابل مافیها من السهو بالعفو
چه آدمی جایر الخطا است عندالحکیم و فوق کل ذی علم علیم
نیک مردان دهند پند و ولیک نیک بختان بوند پندپذیر
نپندارم که بد باشد جرای خوب کرداران ، و صلی الله علی محمد و آله اجمعین .
من هذا الكتاب بتوفیق الملك الوهاب مؤلفه یوم السبت وقت العصر سنه ثلاثین و سبعمائو
الحمد لولیه .

برزمن تسوید هذه الاوراق و خرج و من تحریره العبد الاصغر اقل عبادالله تعالی
محمد بن فضل الله بن عزالله الشیرازی عفاالله عنده فی ثالث ربیع الاول احدی وسبعین
و سبعمائو فی بلد شیراز فی مسجد سیف رحم الله تعالی بانیه رحمه واسعه
شماره ۷۸ بنیاد خاورشناسی تاشکند - نسخ محمد بن فضل الله بن عزالله
شیرازی در ۷۷۱/۱۴۳ در مسجد سیف شیراز ، حدول آبی ، عنوان شنگرف ، مقابله
شده ، عرض شده در ۵ صفر ۱۰۶۹ با مهر محمد حسین مورخ ۱۲۳۶ ، در گوشه آخرین
صفحه در بالا از سوی چپ یادداشتی است که پریده شده و زیر کاغذ دیگری هم رفته و
در آن همین اندازه توانستم بخوانم (. . . . نهم ماه صفر . . . سنه ۹۴۷) ، وزیري .
دستورالملوک : ابوالقاسم نصرین احمد شادانی نیشابوری - در دوازده باب ،
خطبه و دیباچه و باب یکم آن گم شده و کسی آن را با همین افتادگی یافته و خطبه و
دیباچه‌ای برای آن ساخته و اصل شاید عربی بوده و او ترجمه کرده است .

در هر بابی چند فصل است و چند حکایت :

۱ - نابود شده و در نسخه نیست

۲ - نوادر عقل و آثار خرددرسی فصل

- ۳- مکارم اخلاق در سی فصل
- ۴- آداب پادشاهی در بیست و نه فصل
- ۵- توقیعات بزرگان و نادرات زیرکان در بیست و نه فصل
- ۶- آداب وزراء و نوادر اعمال در بیست و دو فصل
- ۷- فائده خرد و ثمره هنر و مجالست علماء و مصاحبت حکماء و اهل فضل

در سی فصل

- ۸- در آداب صحبت و شرایط منادمت در سی فصل
 - ۹- ثمره سخاوت و فائده شجاعت در سی فصل
 - ۱۰- نوادر خواب در هشت فصل
 - ۱۱- وقایع زمان و نوادر حدثان در بیست و نه فصل
 - ۱۲- نوادر صوفیان و مقامات ایشان در سی فصل
- شماره ۵۳۲ بنیاد خاورشناسی تاشکند ، نستعلیق سده ۱۲ ، عنوان شگرف (۳: ۱۲۳) ش (۲۰۹۴)

دستور الوزراء یا نصایح نظام الملک ، در یک مقدمه و دو فصل ، همانکه از

عبدالوهاب امامی دانسته اند (۳ : ۱۲۴ ش ۲۰۷۴ و ۲۰۷۵)

شماره ۴۰۴ بنیاد خاورشناسی تاشکند ، نستعلیق سده ۱۲ جدول زرولاجورد ، عنوان شگرف ص ۱ نانوشته مانده با سر لوح و حاشیه سازی و زریابی ، ص ۲ هم با حاشیه سازی و زریابی است . شماره ۲۳۰۸ همان بنیاد ، نستعلیق سده ۱۱ ربعی کوچک جای سر لوح سفید مانده ، است با جدول ، با مهر عبدالعزیز بن نصرالدین حسینی .

دیوان : شاه شجاع ، به ترتیب تهجی با تخلص "شجاع ، شاه شجاع ، شه شجاع"

با ساقی نامه و مخمس و ترجع بند و معشر و رباعی و فردیات .

آغاز : الهی لیل یوحید خود گردان زبانم را بلند آواز چون مسنان نماشور و فغانم را

انجام : خرد سال تاریخ گفت " وحید است دیوان شاه شجاع " (۷۷۹)

شماره ۶۷۴۸ بنیاد خاورشناسی تاشکند ، نستعلیق ۱۲۶۹ ، ربعی .

دیوان : نسیمی ، به ترکی غزل است و رباعی .

شماره ۹۵۹۳ بنیاد خاورشناسی تاشکند ، نستعلیق ترکی میربافتی پسر ملا قربان در ۱۱۶ (گویا ۱۱۶۰ یا ۱۱۱۶ یا ۱۰۱۶) آغاز افتاده

روضه المذنبین و جنه المشتاقین : شیخ احمد جام ژنده پیل در بیست و دو باب .

شماره ۵۶۸۶ بنیاد خاورشناسی تاشکند ، نستعلیق سده ۱۲ ، انجام در باب ۲۱ افتاده .

روح الارواح : شهاب الاسلام ابوالقاسم احمد بن منصور سمعانی

آغاز : قال الشيخ الامام شهاب الاسلام ابوالقاسم احمد بن منصور غفرالله له :

افتتاح کرده شد شرح اسمای خداوند جل جلاله از برای انجماع مسلمانان را وباللّٰه التوفیق اولاً در هو پس بر ترتیب بهر اسمی اشارتی کرده . . . هو تا هو را به الله تعریف نکنند .

انجام میرسد به "الهادی راه نماینده " و "القادر المقتدر" و صفحه آخر کمی محو شده و گویا افتاده است (گفتار نگارنده درباره این در سجله ادبیات تهران)

شماره ۲۱۷۲ بنیاد خاورشناسی تاشکند ، نسخ روشن شده ۷ و ۸ ، عنوان و

نشان شنگرف ، کاغذ سمرقندی نخودی ، در ص ۴ بیک خطی از شهاب الدین سهروردی دانسته شده و به خط دیگر از ابوالقاسم احمد بن منصور سمعانی مانند آغاز کتاب ، در همینجا آمده که نه کتاب : روضه العلماء ، شرح اسماء الله ، تفسیر معنی ، شرح کبیر بر یزدوی در اصول حنفی ، شرح تعرف ، تنبیه الغافلین فقیه ابولیت ، حاشیه تلویح قاضی فخرالین ، تفسیر عبدالرحیم الحانی ، مفتاح ، روی هم از کتابخانه ابوالعلاء به بهای ۶۵ خانی خریده شده است ، از آن محمودگیلانی در آغاز نوروز روز آدینه ۱۰۲۹ .

ریاض الناصحین محمد بن محمد بن شیخ محمد جامی حنفی شاکرد مجاز از ابو محمد جلال الدین عمر نسفی که به پیروی از تحریر الفرائض استادش آنرا ساخته است در اعتقادات و اعمال و اخلاق و تروک و علم است در یک مقدمه و پنج قسم و یک خاتمه که در تذکیر است . کتاب استادش هم پنج قسم است هریک دارای هفده مساله . او در آغاز هر فصلی یکی از آن مساله ها را آورده سپس دیگر مساله های فرض و واجب . فهرست منابع به ویژه کتابهای استادش و فهرست فصلهای آن در آغاز دیده میشود . کتاب بنام شاه رخ است و مورخ ۸۳۵ (مقدمه) و در پایان آمده است .

در ماه رجب ازین سخن آرایی پرداخته شد قلم بدین زیبایی
تاریخ ریاض ناصحین گردد چون بر چشمه آفتاب افزایی
شماره ۲۷۸۴ بنیاد خاورشناسی تاشکند ، نستعلیق خاک راه بن خاک پای بن نوروز
محمد بن مجید بن قطر محمد سقلابی در روز پنجشنبه ج ۱/ ۱۰۳۵ ، عنوان و نشان شنکرف ،
محشی ، خشتی ، در پایان اجازه محمد جزری است برای همان قایمی به خط محمد
ساقی بن مولی محمد میانجی سپس الوصیه ابوحنیفه و مکتوب ۲۰۱ محمد اشرف ، در آغاز
نسخه "فی فوائد الخط و منافع" است به عربی در ۱ ص (۴۱۴:۳ ش ۲۷۹۹) .

شکارنامه ایلخانی :

علی منصور خافی شیعی اثنا عشری ملازم طغاتی مور که در قوش خانه او بسر میبرده است ، در یک مقدمه و بیست و هفت باب . او در روزگار نجم الدین خواجه علی مؤید بیش از سی سالی رنج برده و از امیر شکاران تاجیک و مغول این هنر را فرا گرفته و از سیدنامه ملک شاهی ابوالجوارح خواجه علی بن محمد نیشابوری که در کتابخانه پادشاه نسخه ای از آن بوده است و از بازنامه های جاماسب و بقراط و رساله های جالینوس و بوذرجمهر و جوارح نامه ابوالبحری و دهقان شلین و رساله ابوالفوارس قباد روزی و شرکه نامه ابوالفرج بازدار و دهقان با کمین و سیدنامه ابودوکری و دهقان بخاری و رافع

سیار و رساله‌ها و کتابهای دیگر بهره برده و آنچه در صید نامه، ملک شاهی نبوده بر آن افزوده و این رساله را شرح مانندی بر آن نوشته است و میگوید که باز نامه انوشیروان را عبدالملک بن نوح پادشاه خراسان فرموده است که از زبان پهلوی به فارسی درآوردند و ابوالبحری آن را ترجمه کرده است و جوارح نامه را نظام الملک فرموده است که دانشمندان گرد بیاورند ولی همگان گفته‌اند که استاد علی بن محمد نیشابوری استاد ماست و او رساله را بدستور او نوشته است تاریخ خوبی در این زمینه دارد (منزوی ۴۲۸)

شماره ۴۷۱/۲ بنیاد خاورشناسی تاشکند، شماره ۱ آن فرس نامه است که در ۷۵ باب است هر دو به یک خط، جدول زر و لاجورد و شنگرف، عنوان شنگرف، شماره دوم انجام افتاده شماره یکم نوشته در صفر ۱۰۶۶ هر دو شماره مصور است.

العقد الفاخر الحسن فی طبقات اکابر الیمین،

ملخص مما جمعه الفقیه الاجل الفاضل موفق الدین علی بن الحسن الخزرجی الیمینی، ساخته در آغاز سال ۸۰۰ (۱ - ۱۲۲ ش ۲۸۹)

شماره ۱۰۴ بنیاد خاورشناسی تاشکند، نسخ عربی روز شنبه ۲۵ ج ۱/۹۰۰، جزو دوم است از باب هفتم که باب الخاء است تا باب ۲۹ که الکنی است، و باب ۳۰ که النساء است، در ص ع چند شعر عربی دارد، با فهرست، از آن نعمه‌الله بن عبدالرحیم مدنی مکی یعنی در ۱۰۵ (= ۱۰۵۰) عرض دیده شده در ۲۷ ج ۲/۱۳۹ بایادداشت ۱۲۵۴، وزیر.

غریب القرآن : ابوبکر محمد بن عزیر سیستانی

شماره ۳۱۲۹ بنیاد خاورشناسی تاشکند، نسخ محمد بن ابی المظفر میمون بن نصر بن محمد بن عاصم مقری سلمی بزدوی در سمرقند در شب روز شنبه ۹ شب مانده از ماه ذی‌القعدة سال ۴۹۲ (اربعمائه و اثنی و تسعین)، از آن خود نویسنده ربعی.

قلندرنامه :

ابوبکر قلندر رومی افسرانی سنی که از چهار بار در آن میستاید و آن را در ۷۲۰
- ۷۴۰ در پنج مجلد در بیست سال سروده و سومین آنها مورخ ۷۴۰ است ، چهار مجلد
آن در زمان فرمان روایی سلطان اوزبک خان و پنجمی در زمان فرمان روایی سلطان محمود
جلال الدین جانی بیک خان در کریمه ساخته شده است (۳۶۱) مانند مثنوی مولوی است
و در آن عشق و عشاقیان و فتوت وافی گری هم بحث شده است . مسائل اخلاقی آمیخته
با افسانه‌ها و داستانها و ضرب‌المثل و کنایه و لطیفه و سرگذشت برخی از عارفان در آن
آمده است و در آن یاد شده است از :

۱- اوصاف زندگانی شیخ او شیخ‌یهاء الدین (آغاز نسخه)

۲- کرامات خواجه ارزروم ابدال که همان شیخ باشد و کرامات خواجه محمد کزابی
و زندگانی شیخ صلتوق و مردان " هو " و اخی اودن دباغ و شیخ براق وافی عجب شیر
قولی (۲۳ ر)

۳- ستایش " سلطان بن محمد سلطان محمد اوزبک خان " (۱۹۵ ر)

۴- ستایش اعتقادی که " حاجی محمد قریمی ولد بابای فقاعی " در باره پیر
خود داشته است (۱۹۶ ر)

بیان ولایت شیخ جمال الدین ساوهای (۲۲۱ ر)

۵- شهادت امیر تولک تیمور (۳۶۱ ر) و ستایش قتلغ تیمور (۳۶۲ پ)

نام کتاب در ص ۴ و در آغاز و در متن " قلندرنامه " و قلندریه " هر دو آمده است . در
۲۰۰ پ آمده است " در بیان صورت عشاقیان و اوصاف شراوی که به فرمان خدای تعالی
از پیر قلندر رومی امی در قریم اظهار شد در تواریخ هفتصد بیست چون ابوبکر قلندر . .
(عکس شده در فهرست)

نیز در ۱۷۵ : " در بیان آنکه حق سبحانه و تعالی هر چه خواست کرد و دیگر

هرچه خواهد کند بدین منوال که پیر قلندر رومی امی را صاحب نظم و نثر کرد "

چون قلندر امی اندر جهان	کسی ندیده است و نبیند ای جوان
اندرین دو رقم آمد پدید	پاک جسم و پاک جان و پاک دید
در کلام آمد به عشق کبریا	شرح کرد از اولیا و انبیا
سالکان و ساکنان را باد کرد	با مریدان این چنین ارشاد کرد

همچنین در ۲۸۷ ر آمده است :

" در بیان آنکه پیر قلندر رومی امی الاقصرانی مصطفی را علیه السلام در خواب بدید که مرد را آتش میخوراند از ابریق خود .

مصطفی را دوش دیدم به خواب	کوز ابریقش مرا میداد آب
تشنه بودم سیر پر خوردم ازو	من ز دست آن رسول بدر رو

.....

مر قلندر تا که نورت را بدید
او به علم و با عمل شد بر مزید
نیز در ۳۶۹ :

" در بیان آنکه قایل تا عاشق نشد از این سان نظمی نپرداخت عشق از وی
گوش می کن زین حدیث جان فزا
با قلندر عشق آورد از کجا
زان جهانش در رساند و وانماند
عاشقان را بندها جمله گشود

.....

امی بودم زبانم حق گشود	عشق تحسینم بکرد و واستود
گفت بر گوای قلندر او بگفت	وی نمود این غنچه را هم او شگفت
هر که را که عشق تعلیمی دهد	او ز عقل و وز عقیله وارهد

و در ۲۰۶ پ :

" در بیان آنکه حق سبحانه و تعالی قلندر رومی امی را از این سان عطائی

ارزانی داشت تا او نیز به ارشاد مریدان تقصیر نفرماید ان شاءالله تعالی .

امیی پیدا بشد از ملک روم ای بسا آهن دلان کرد او چو موم

در ۱۹۷ پ چنین آمده است :

" در بیان خصلت این کتاب که از عالم الاهی اندر دل قایل سر برزد و به

فرمان خدای تعالی از زبانش روان شد همچو آب حیاتی از برای تشنگان .

قسمت من از خدا بود این کتاب بیتهای بی حد و بس بی حساب

چون به ناگه حق ز غیب این درگشود هر چه پنهان بود بر ما وانمود

از قلندر چشمهء حکمت گشود حق از او پیدا بکرد و وانمود

از برای آن کسان که در جهان طالب معنی بوند ای جان جان

در تواریخ هفتصد بود و چهل کین بیان جوشید سر برزد زدل

ساعت میمون وقتش در رسید این "قلندرنامه" وانگه شد پدید

نیز در همینجا :

اهل حق را سازها باشد حلال گر کنند کوشی بگیرند رو ملال

این شنیدستی که آن شیرخدا مثل او هرگز نیامد ز اولیا

گوش با ناقوس کرد گفتا حق است گرچه این ناقوس اندر طق طق است

گر ز چوبی طق طقی آید زوان آن بود تسبیح وای پاک چنان

آغاز :

حمد گویانم خدا را هر زمان با دل و جان و روان و با زبان

پادشاه اول و آخر هموست رهمای باطن و ظاهر هموست

(جز آنچه که در فهرست ایوانف ۱ : ۴۲۷ ش ۲۰ / ۹۲۴ و فهرست تبریز

۱۰۴۳ : ۳ و فهرست منزوی ۹ : ۴۸ : ۳۰ آمده است)

انجام (۳۹۶ پ) : در ستایش اوصاف پیر قلندر و یاران او

چون قلندر بیت خود آغاز کرد	زهره بشیند و به چنگش ساز کرد
.....	
پنج بارند با قلندر هم شش اند	سالگان و مفردان و سر خوش اند
گرچه آخر آمدند در این طریق	سابقی گشتند خداشان شد رفیق

(راهنمای کتاب ۲۱ : ۶۱۲)

شماره ۱۱۶۶۸ بنیاد خاورشناسی تاشکند ، نسخ شیخ بایزید عثمانی سمرینی در شعبان ۷۶۱ با یادداشت شرف‌الدین عبدالحفیظ بن عبدالعزیز بن باباجان بن محمد زارق بن عبدالرزاق در روز یکشنبه ۱۳۵۱/۲ سال گوسفند (۱۹۲۲ م) با تاریخ تولد عبدالحفیظ بن عبدالعزیز در روز آدینه ۱۳۴۴ سال گاو ، از آن همین عبدالحفیظ بن عبدالعزیز بن ملا باباجان بن ملامحمد زارق بن عبدالرزاق در ۱۳۵۱ و از آن اش محمد بن بای کشی ، با مهر سید احمد بن میرزا صالح ، ۳۹۷ گ ۲۳ س ، عنوان و جدول سنگرف ، رحلی بزرگ کلان کلفت ، جلد تیماج تریاکی مقوایی ، نسخه در فهرست (۴۷۱:۹ ش ۶۷۰۵) وصف شده و در گنجینه نسخه‌های خطی قدیمی منیرف (ص ۱۸) آمده است که چگونه آن را درشتگان در همسایگی فرغانه بدست آورده و برای کتابخانه بنیاد خریده‌اند . (راهنمای کتاب ۲۱ : ۶۹۲)

قنیه المنیه لتمیم الغنیه : ابورجاء نجم‌الدین مختار بن محمد زاهدی معتزلی حنفی در گذشته ۵۶۸ گزیده از منیه الفقهاء استادش فخرالدین بدیع ابن ابی منصور عراقی که بسیار مطول بوده است

گزیننده چون به سنن و اخبار چندان نمی‌نگریست از این روی فقهاء از این کتاب می‌پرهیزند .

در این کتاب عبارتهای خوارزمی آمده است و این عبارتها امروز مدرکی برای زبان‌شناسان است (گفتار من در کارنامه انجمن ایران شناسی کرمان)

از نکته های این کتاب :

۱ - صوفیانی که پوشاکی به خصوص دارند و به لپه و رقص میپردازند و برای خود منزلتی میپندارند بدند و بایستی آنان را از شهر بیرون کرد (گ ۶۶۲ پ ش ۵۹۴۲ تا شکند)

۲ - کتابهای لغت و نحو یک نوع هستند و میتوان در گنجینه ها هر کدام را بر بالای دیگری نهاد ولی کتابهای تعبیر بر بالای آنها نهاده میشود کلام بالاتر و فقه بالاتر از آن و مواعظ و دعوات روایت شده بالاتر و تفسیر بالای آنها و تفسیری که در آن آیات قرآن باشد بالاتر از کتابهای قرائت گذارده میشود .

۳ - قرآن را اگر در "اوراق ثمانیه " یا وزیری بنویسند گناهی ندارد ، قرآن را باید به خطی خوش و روشن در ورقی نیکوتر و قرطاسی سفید نوشت آنهم با قلمی درشت و مدادی براق با سطرهایی گشاده و حروفی درشت و بایستی آن را گرامی داشت و از تفسیرها جدا نگاه داشت و باید در آن آیتها و نشانه های وقف را یاد کرد تا نظم کلمات مانند مصحف عثمان حفظ شود . مصحف را شاید در اندازه کوچک گرفت و نباید با قلم ریز نوشت . در آن از تشبیر و نقطه قرآن و نوشتن نامهای سوره ها و آیتها و " کاغذ الاخبار " و " التعليقات " که وراقان در مصحف و تفاسیر و فقه بکار میبرد و روایی آن و همچنین برای کتابهای نجوم و ادب یاد شده است (کتاب الکراهیه باب فی حقوق المصاحف - گ ۶۷ پ ش ۵۹۴۲ و گ ۱۱۱ پ ش ۵۲۴۶ خاورشناسی تا شکند)

شماره ۹۴۲ بنیاد خاورشناسی تا شکند دارای :

۱ - همین قنیه المنیه که به نسخ سراج بن نجم الدین بارجکندی است در روز پنجشنبه نزدیک به پایان ج ۷۲۴/۱ عنوان شنگرف محشی (۴ : ۲۶۱ ش ۵۹۴۲/۱)

۲ - شرح قنیه المنیه از سیف الدین که در اصل نسخه به خط خود او نوشته بوده است ، نسخ صفر ۷۳۳ ، از روی آن .

۳ - حواشی کتاب قنیه المنیه بهمین نسخ (۲۷۲: ۴ ش ۳۱۷۹ و ۳۱۸۰)

شماره ۳۲۴۶ بنیاد خاورشناسی تاشکند ، دارای :

۱ - همین قنیه المنیه به نسخ نوشته ابراهیم بن خواجه سلیمان بن علی قلا -

صانی در چاشت روز چهارشنبه ۸ ذح ۷۸۳ با اجازه سیف الدین محمد بن مجد بخاری به نویسنده نسخه که قنیه را نزدش خوانده است ، عنوان و نشان شگرف .

۲ - ترجمه الالفاظ التی و ردت بالخوارزمیه فی اثناء الکتاب الموسوم بقنیه المنیه :

جلال الدین عمادی که از دیگران هم در ترجمه کلمات میسریده است ، کتابهای :

نکاح ، طلاق ، عتاق ایمان ، هبه ، بیوع ، اجاره ، شهادات ، وکاله ، کفاله ، صلح ، رهن ، مدینات ، اکراه ، جنایات ، وصایات ، است (نسخ سده ۸ گویا به خطی دیگر عنوان شگرف) (۲۶۶: ۴ ش ۳۱۷۰ و ۹۷۰: ۱ ش ۴۴۳)

آغاز: الحمد لله علی اعداد آلائه السوابغ المنهاله و امداد نعمائه السوابغ المنثاله

انجام : فکتب نعم و الله اعلم بالصواب والیه المرجع والمآب (پس از این یک

برگ است گویا از میانه همین کتاب) (۱)

کاشف الویل فی معرفه امراض الخیل (ص ۴) یا کامل الصانعین البیطره والرزطقه

المعروف بالناصری تاء لیف ابی بکر بن البدر البیطار لخزانة الملك الناصر سیف الدین محمد بن قلاون ، در ده مقاله است .

آغاز : بسم الله . الحمد لله الواسع العطاء المسبل الغطاء

شماره ۱۴۴۸ بنیاد خاورشناسی تاشکند ، نسخ عربی سده ۱۱ ، عنوان ، شگرف

(۱) - قینه را جمال الدین محمد بن احمد ابی السرج قونوی دمشقی حنفی

در گذشته ۷۷۰ گزین کرده است (فهرست نسخه های عربی و فارسی و ترکی بلوشه اردکور

دمانش ص ۱۹)

انجام در باب دوازدهم مقاله نهم افتاده .

کلیات امیر سیدعلی همدانی

شماره ۴۸۰ بنیاد خاورشناسی تاشکند ، نستعلیق ۱۵ شعبان ۱۲۴۵ به دستور پادشاه با تاریخ ۱۲۴۱ در میانه نسخه ، با چندین سرلوح ، عنوان شنگرف ، جدول زر و لاجورد و شنگرف ، با فهرست رساله ها در آغاز نسخه ، از آن میرعلاءالدین از خاندان خود همدانی به چهارده واسطه ، از آن محمد امان الله با خط او مورخ ۱۲۹۸ و بامهرش مورخ ۱۲۹۸ ، با مهر میرسیدصدیق بن سیدامیر مظفر ، ۴۵۰ گ ۲۵ س ، جلد تیمساج سرخ ترنجی درون سبز زرکوب ضربی مقوایی ، رحلی بزرگ کلان کلفت ، دارای :

۱ - ذخیره الملوك	۲ - حل فصوص
۳ - رساله اعتقاد	۴ - اورادیه
۵ - اسرار روحی	۶ - واردات
۷ - واردات دیگر	۸ - ده قاعده
۹ - حقیقت ایمان	۱۰ - بهرام شاهیه
۱۱ - عقبات	۱۲ - مرآه التائبین
۱۳ - سرالطالبین	۱۴ - چهل مقام صوفیه
۱۵ - مشارب الادواق در شرح میمیه ابن فارض با نام همدانی در مقدمه آن	
۱۶ - همداسیه	۱۷ - درویشیه
۱۸ - فتوتیه	۱۹ - منامیه
۲۰ - عقلیه	۲۱ - سلسله اولیاء
۲۲ - حل مشکل	۲۳ - مشیتیه
۲۴ - سوالات	۲۵ - مکتوبات
۲۶ - صفت فقر	۲۷ - تاویل

- ۲۸ - چهل حدیث ۲۹ - چهل حدیث با اربعین اللالی
- ۳۰ - چهل حدیث دیگر ۳۱ - اربعینیه یا چهل حدیث دیگر
- ۳۲ - چهل حدیث دیگر ۳۳ - فضائل علی (ع)
- ۳۴ - مکارم الاخلاق ۳۵ - کشف الحقائق
- ۳۶ - داودیه ۳۷ - حلیه شریقه
- ۳۸ - اصطلاحات صوفیه ۳۳ فضائل علی (ع)
- ۴۰ - دعوات الاسماء الحسنی ۴۱ - مناقب السادات
- ۴۲ - خطبه امیریه ۴۳ - ذکر عربیه صغری
- ۴۴ - خواطره ۴۵ - صفات باطنیه
- ۴۶ - جامع الفنون ۴۷ - منازل السالکین
- ۴۸ - مکشوفات احد من الاولیاء
- ۴۹ - آداب مشایخ
- ۵۰ - بهرامشاهیه ۵۱ - وجودیه
- ۵۲ - غزلیات امیریه ۵۳ - مثنویات امیریه

کلیات امیر سعید علی همدانی

شماره ۷۵۴ بنیاد خاورشناسی تاشکند ، نستعلیق سده ۱۱ گویا همه نوشته
 ابراهیم حسینی ، عنوان و نشان شنگرف ، جلد تیماج تریاکی زرکوب درون سرخ و زرین
 و زنگار و لاجورد و شنگرف کوب ، از آن خواجه محمد نصیر که در پایتخت شاه جهان
 از حسین عراقی در ۱۱۰۴ سال جلوس خریده است بگواهی دیگران (۲۳۰:۳)
 دارای :

- ۱ - شرح فصوص الحکم که در نسخه نیست ولی در فهرست آغاز نام آن هست .
- ۲ - مشارب الادواق (نوشته ج ۱ سال ۱۱ جلوس) .

۳- مشبه الاميريه (نوشته ۲ ج ۱)

۴- واردات اميريه

۵- ميمونه احمد غزالي كه بايد عينيه باشد و چون در آخرش در الرساله الميمونه الشريفه آمده است آن را چنين ناميده اند . در پايانش آمده است كه به التماس عين القضاء همداني ساخته شده است و چنين آغاز ميشود " . . . ان هذه تذكره فمن شاء اتخذ "

۶- وصيت نامه

۷- مناميه اميريه

۸- حل مشكل

۹- در ويشيه

۱۰- فتوتيه

۱۱- سرالطالبين (نوشته ۴ ج ۱/ ۱۰۷۹ يازدهم جلوس)

۱۲- روح القدس

۱۳- معتبر الانوار (نوشته ابراهيم حسيني در ۱۱ ج ۲/ ۱۰۷۹)

۱۴- مناجات

۱۵- مناجات

۱۶- انسانيه در پاسخ شيخ حاجي علي

۱۷- فقريه

۱۸- نفسيه

۱۹- انوار الازكار

۲۰- اقرب الطرق

۲۱- منهاج العارفين

- ۲۲- سواد اللیال و لبس الاسود ، به فارسی
- ۲۳- مقالات امیریه
- ۲۴- فقریه (رساله دیگرست جزش ۱۷)
- ۲۵- تلقینیه ، در پایان آن سلسله همدانی از میر سید نورالدین جعفر مرید
او تا علی (ع) آمده است .
- ۲۶- قیافه انسانیه
- ۲۷- عروه الوثقی
- ۲۸- مشبه الامیریه
- ۲۹- وجود (نوشته روز چهارشنبه ۴ رمضان بهمن ماه الهی ۱۲ جلوس
عالم گیری)
- ۳۰- منامیه
- ۳۱- مکتوبات
- ۳۲- همدانیه
- ۳۳- ذکریه
- ۳۴- عقلیه (نوشته ۲۸ ج ۲/ ۱۰۷۸)
- ۳۵- غزلیات
- ۳۶- اعتقادات
- ۳۷- ده قاعده امیریه
- ۳۸- مرآه التائبین (نستعلیق عهدون مسهی واقع در ۳ ج ۲ سال عالم گیری)
کنزالعاشقین . محی الدین طوسی ، در ده مجلس نخستین آنها در عشق و
محبت است و گرفته از آثار محمد غزالی است .
- شماره ۵۵۷۱ بنیاد حاورشناسی تاشکند ، نستعلیق سده ۱۱ و ۱۲ .

لطایف الاعلام فی اشارت اهل اللہام : شیخ سعید فرغانی (ص ۴)

در شرح مصطلحات صوفیان به ترتیب تهجی به عربی از "الابواب" تا "یوم

الجمعه، از مؤلف در آن یاد نشده است (۳ : ۲۱۲ ش ۲۲۶۳)

آغاز : بسمله . و صلی الله علی المولی المعظم محمد و علی آلہ و سلم .
الحمد لله و سلامه علی عباده الذین اصطفی . . . و اما بعد فانی لما رایت کثیرا من
علماء الرسوم ربما استعصى علیهم فهم ما تتضمنه کتبنا و کتب غیرنا من النکت والاسرار . . .
احببت ان اجعل هذا الکتاب مشتملا علی شرح ما هو الاله من مصطلحاتهم و سمیته کتاب
لطایف اعلام فی اشارت اهل اللہام .

انجام : و کل اللیالی لیلہ القدران ان دنت کما کل ايام القا یوم جمعه
نجز کتاب لطایف الاعلام فی اشارت اهل اللہام و الجبر العلام (تمت)

شماره ۴۵۵ بنیاد خاورشناسی ناسکند ، نسخ سده ۱۱ و ۱۲ عنوان ، شنکرف .

مجمع الارقام

آغاز : بسمله . الحمد لمن لم یطرء علیه العدو والاحماء

. . . اما بعد از تسمیه و تحمید بر ملک مجید . . . میگویند این محقر بی بضاعت
و محزون قلیل الاستطاعت بعد از متحقق گردانیدن شریعت این را که علم حساب از قروض
علی الکفایه است کافی اختیار شرح المختار و غیره لابدی آمد است کتاب محاسبات به
رقم موافق مرسنه تقرری رسول اکرم . . . پس این مکتوبه مسمی به "مجمع الارقام" و به
پنج باب . . . شد .

باب اول در بیان توطیه و تمهید رقوم

باب دوم در بیان اوارجه و توجیهیه و اشکال رقوم از مفردات و مرکبات و کسور

و غیرها

باب سوم در بیان تضعیف و تنصیف و جمع و تفریق و ضرب و تقسیم از صحاح و

باب چهارم در بیان بعض کسورات و مقدمات استخراج مجهولات به رقم هندسه

باب پنجم در بیان بندی از رقوم و نجوم من الضرب و التقسیم و غیرها

انجام : به مثالی که مقصود و مطلوب بود . تمت الرسالة المسمی بمجمع ارقام .

تذیل در بیان عملات و دخل داران (سفید است در نسخه)

شماره ۲۴۶۳/۱ بنیاد خاورشناسی تاشکند ، نستعلیق با تاریخ ۱۲۵۲ در رساله های

دیگر مجموعه .

مجموعه شماره ۱۷۷ بنیاد خاورشناسی تاشکند ، عنوان و نشان شنگرف در

شماره های آخر ، وقف بر کتابخانه های دارالفقراء کوی دهقان شهر بخارا چنانکه در

وثیقه اوقاف این خانه ها آمده و ابونصر محمد بن محمد بن محمد حافظی بخارایی بدین

اقرار نموده است (ص ۴) با مهر وقف پارسا ، دارای :

۱ - الزهور المقتطفه من تاریخ مکه المشرفه . تقی الدین ابوالطیب محمد بن

شهاب الدین احمد بن علی حسینی فاسی مکی مالکی در گذشته ۸۳۱ ، او در شب

آدینه ۷۷۵/۱۶۲۰ از مادرزاده است . یادداشتی در ص ع آمده که او به نویسنده این

یادداشت و فرزندانش اجازه روایت داده است ، کتاب در رجب ۸۱۹ ساخته شده

است ، از اوست العقد الثمین فی تاریخ البلدان الامین ، محمد بن علی طیبی قادری هلالی

انصاری همین نسخه را در ۸۲۰ خوانده است (۱ : ۴۰۴ ش ۶۹۹)

۲ - کتاب معرفه القبله . ابوالمعالی عمادالدین کمال الاسلام عبدالقاهر بن

ظاهر بن سابور ، به روش فقهی و ریاضی برای " مجلس سوء یدی او افزاری برای شناختن

قبله ساخته و در این رساله نوشته است که چگونه میتوان آن را بکار برد در ص ع آمده که

نسخه از آن علی بن خضر بن ابی احمد جرمی بوده است .

نسخ محمد بن عبدالرحمن صوفی در روز شنبه ۱۲ ع ۵۳۸/۲ ، در فهرست

(۳۰۲:۱ س ۶۹۲) تاریخ سال ۶۳۸ آمده و درست نیست ، سپس پنج صفحه جدول

است برای هفت اقلیم آنگاه پراکندها

۳- معرفه تقویم سملت القبله لای بلدشئت (بهمان خط) (فهرست ۳۰۸:۱ ش

(۷۱۷)

۴- التمهید لقواعد التوحید : معین الدین میمون بن محمد نسفی (به نسخش

۲) در کلام و اعتقادات ، از اوست تبصره الادله (۴: ۴۲۴) و ایضاح المحجه (همین

نسخه) در ص ع آمده که امیر تاج الدین ملک که نسفی در دیباچه از او یاد میکند اگر

گوش بر زمین می نهاد آواز سم اسب دشمن را از پنج فرسنگی می شنید و آنگاه آماده

جنگ می شد . نسخه از آن محمد (که نام پدران او در اینجا به تعلیق و سیاق و بی نقطه

آمده و نتوان خواند) بوده است در محرم ۷۷۲ ، نیز در آن آمده که این کتاب در

چاشت روز آدینه ۸ رجب ۶۷۳ بحث شده و سپس بایستی کتاب البدایه بحث شود .

مجموعه شماره ۴۱۵ بنیاد خاورشناسی تاشکند ، نستعلیق سده ۱۱ ، جدول

زر و لاجورد ، عنوان شنگرف ، ربعی ، دارای :

۱- جامع العلوم : رازی

۲- رساله در امور غریبه ، و اشیاء عجیبه ، در چهارباب ، بنام خواجـه

عبدالرحیم . در مسائل غریبه ، امور غریبه ، ابیات معترضه ، اشیاء متفرقه ،

۳- رساله در سنگ یدیه

۴- طریقه سیاهی ساختن درباره مرکب و رنگ سازی به نثر فارسی است

۵- انواع حساب

۶- رساله خط ساخته ۹۲۰

آغاز : خط که مایقرء است شهرت او- آن اشارت بود به خط نکو

۷- در بیان شعبه های هر مقام به نظم فارسی .

مجموعه شماره ۴۶۵ بنیاد خاورشناسی تاشکند :

- ۱ - صفحه آخر رساله ای در اسطرلاب به فارسی (نستعلیق سده ۱۲)
- ۲ - العمل بالا سطرلاب . ابوالصلت امیه بن عبدالعزیز بن ابی الصلت در نود باب (نستعلیق سده ۱۱ ، عنوان شنگرف ، انجام در باب ۸۸ افتاده)
- ۳ - رساله در علم کره و طریق عمل بدان در چهل باب (نستعلیق ۱۲۵۶ در بخارا)

- ۴ - معینیه : طوسی (نستعلیق سده ۱۱)
- ۵ - ربع مجیب قایینی در یک مقدمه و دوازده فصل و خاتمه (نستعلیق سده ۱۲)

- ۶ - دنباله رساله ای در نجوم (نستعلیق سده ۱۲ ، با پراکنده ها)
- ۷ - خواص و آثار علم جفر : پادشاه قلی مهتر رضا قلی (نستعلیق سده ۱۲)
- ۸ - منازل ماه به فارسی (همانگونه)
- ۹ - علم حروف به فارسی در یک مقدمه و چهار فصل (همانگونه)

مجموعه آثار عرفانی فارسی احمد بن سید جلال الدین خواجگی کاشانی مخدوم

اعظم در گذشته ۹۵۶ معاصر با برو عبدالله خان که نامش در شماره های ۱ و ۲ و ۱۲ و ۲۵ دیده میشود .

- ۱ - اسرار الکناج
- ۲ - رساله سماعیه (نوشته ۹۹۶)
- ۳ - رساله وجودیه
- ۴ - آداب السالکین
- ۵ - آداب الصدیقین (نوشته ۹۹۶)
- ۶ - گنج نامه (نوشته ۹۹۶)

- ۷ - بکائیه
- ۸ - نصیحه السالکین
- ۹ - شرح سوادالوجه فی الدارین (نوشته ۹۹۷)
- ۱۰ - تنبیه السلاطین (نوشته ۹۹۷)
- ۱۱ - شرح الولد سراپیه (نوشته ۹۹۷)
- ۱۲ - نفحات السالکین (نوشته ۹۹۷)
- ۱۳ - رساله الذکر (نوشته ۹۹۷)
- ۱۴ - شرح رباعیات (نوشته ۹۹۷)
- ۱۵ - بیان سلسله که به دستور جانی بیک سلطان و به کوشش پادشاه نگارش یافته است (ص ع ، متن) (نوشته ۹۹۷)
- ۱۶ - رساله بیان چهار کلمه (نوشته ۹۹۷)
- ۱۷ - سلسله الصدیقین (نوشته ۹۹۷)
- ۱۸ - رساله بطیخیه (نوشته ۹۹۷)
- ۱۹ - مرآه الصفا (نوشته ۹۹۷)
- ۲۰ - زبده السالکین و تنبیه السلاطین
- ۲۱ - رساله گل و نوروز در تفسیر حدیث " استتموا بر الدربع فانها تعمل ابدا نکم کما تعمل با شجارکم " برای پادشاهی (نوشته ۹۹۷)
- ۲۲ - معراج العاشقین که برای اسپندیار سلطان که عزم خراسان داشته است حته است (نوشته ۹۹۶)
- ۲۳ - مرشد السالکین
- ۲۴ - واقعه الحقایق فی آثار المناهی
- ۲۵ - رساله با بریه بنام بابر سلطان که رساله و اللدیه خواجه ناصرال دین

عبدالله احرار بن شهاب الدین احمد شاشی سمرقندی نقش‌بندی (رمضان ۸۰۶هـ - پایان ع ۸۹۵/۱) مراد خود را به نظم درآورده است و این رساله شرح رباعیات اوست در این کتاب (آریانا ۲۹۵-۶)

۲۶- شرح غزل عبیدالله‌خان (نوشته ۹۹۶)

۲۷- بیان واقعه نوشته ۹۹۷ که در آن از خاقان یاد میکند و از تنبیه السلاطین و شرح سوادالوجه فی الدارین و شرح چهار کلمه حضرت خواجگان و رساله ذکـر و مرآه الصفا و شرح الولد سربیه و سلسله الصدیقین و شرح دوازده رباعی فارسی که همه را به ملازمت کلانتر برای او فرستاده است تا بخواند .

شماره ۵۰۱ بنیاد خاورشناسی تاشکند ، نستعلیق سید محمد بن میرجلال‌نشورجه‌ی بخاری ، عنوان و نشان شنگرف ، وزیری .

مجموعه شماره ۷۱۱ بنیاد خاورشناسی تاشکند ، دارای :

۱- اخلاق محسنی کاشفی (نستعلیق حبیب‌الله اصفهانی در بغداد در ۹۳۷)

۲- ریاض‌المذکرین مولانا فلان در ده مجلس (نستعلیق ۲۷۳)

۳- شرح ترکی فقه کیدانی عربی (چاپ سنگی یکوشش عبدالملک بن عبدالنبی

در مطبع کمین اسکی در ۱۳۱۱ در کاغذ زرد ۷۱ ص)

مجموعه شماره ۷۵۵ بنیاد خاورشناسی تاشکند ، ربعی ، دارای :

۱- قواعد القرآن . یا محمد بن خدای داد سمرقندی ، در دوازده باب

(نستعلیق زرین شنگرف محمد زاهد بن محمد طاهر در ۱۰۴۷ برای ابوالغازی محسن‌الدین

محمد)

آغاز : حمد بی حد و ثنای بی مر حضرت قادری را که قرآن مجید و فرقان

حمید بر ما فرو فرستاد .

انجام : والیه المرجع والمآب ، رباعی :

در مکه نخست ابن کثیر است امام در بصره ابو عمر و علا دارد نام
نافع در مدینه این عامر از شام عاصم و حمزه کسائی از کوفه تمام
۲- الوافی فی علم العروض والقوافی ، به عربی (نستعلیق بگر)
آغاز : الحمد لله واضع بقاء الغیر

انجام : راه را هر العین .

مجموعه شماره ۸۶۳ بنیاد خاورشناسی تاشکند ، ربیع (۳-۱۶۴ش ۲۱۵۲)
۱- مناقب شیخ جام . درویش علی بوزجانی که در آغاز رجب ۹۲۹ آن ساخته
است .

نستعلیق شکرالله بن محمد صالح ملانی باخزری در محمودآباد جام در روز شنبه
۲۴ صفر ۱۲۴۱ برای مخدوم و مرشد درویش سر بلند مرید پیر کبیر
۲- ذکر بناهای مزار شیخ الاسلام احمد جام قدس سره
آغاز : ان احمد ما نفل من الکلام و ذکر فی الافتتاح والاختتام حمد منعم النعماء
بسوابق الانعام

انجام : پس ذکر همه بر یک سیاق ایراد کرده شد و منه الاعانه و التوفیق
(تمت . تمام " م) (در دو صفحه)

مجموعه آثار عرفانی فارسی احمد بن سید جلال الدین خواجگی کاشانی مخدوم
اعظم در گذشته ۹۵۶

شماره ۱۴۴۳ بنیاد خاورشناسی تاشکند ، نستعلیق محمدشاه بن ملا پاینده
محمد بخارایی در روز آدینه ۷ ذی الحجه ۱۱۳۴ در سال پلنگ در زمان ابوالفیض محمدبها در خان
بن خاقان بن خاقان سبحان قلی محمدبها در خان بدستور میرزا سید محمد میرآخور پسر
تنگری بردی بی پروانچی ، ۳۸۶ گ و ۴۸ جزو ، درست مانند نسخه شماره ۵۰۱ است
مگر اینکه شماره ۱۳ آن شرح ابیات خان عالی شان عبیدالله خاذاست که ابیاتی است

صوفیانه و شماره ۱۹ آن در بیان احوال علماء است و ۲۳ فتح نامه و ۲۵ تنبیه العلماء و ۲۶ فنائیه و ۲۷ شبیه و ۲۸ علمیه که تاریخ زاد و مرگ عارفان در آن است (فهرست ص ع)

(فهرست بنیاد تاشکند ۲۹۸:۳)

در فهرست سموف برای کتابخانه دانشگاه دولتی آسیای میانه بنام لنین ۳۱:۲ (ش ۷۳/۲۳۷) از نسخهای یکجا وصف شده که ترتیب دیگری دارد .
مجموعه شماره ۱۸۸۲ بنیاد خاورشناسی تاشکند ، نستعلیق سده ۱۰ و ۱۱ ،
عنوان شنگرف ، ربعی ، دارای :

۱- شرح خوابی است که عبدالله بن الزاهد استاد خود شیخ ترک‌شیخ‌المیراب خواجه میرنور ترمذی شاگرد خضر را دیده است و ستایش او از او و معجزات او را هم در آن آورده و از یاران او نیز یاد کرده است (ص ۱-۳)

۲- نامه نامی : خواند میر

۳- گلشن اقبال : معین بن محمد زمجی نامی مؤلف روضات الجنات ، انشائی است ساخته ۸۹۵ (ص ۴) (فهرست بنا ، ۱۶)

۴- بدایع الوقایع : زین الدین محمود واصفی (۱۳۶-۱۹۵ ر ، آغاز و انجام افتاده)

مجموعه شماره ۲۲۱۳ بنیاد خاورشناسی تاشکند ، بیک نسخ نوشته ۷۴۵ در متن و هاشم عنوان شنگرف و لاجورد ، جدول زرد و لاجورد ، دارای :
در متن

۱- الاشارات والتنبیها : ابن سینا (منطق است)

۲- الحدود : همو .

۳- اقسام الحکمه : همو .

- ۴- الجمع بين الرايين : فارابی .
 - ۵- جاویدان خرد : مشکویه رازی ۳: ۹۴ ش ۲۰۱۲
 - ۶- الالواح العمادیه : سهروردی شهید ، به عربی .
 - ۷- خطبه افلاطون خطاب به اسکندر است و نکوهش پادشاهان فارس ، به عربی ، باید همان باشد که به ارسطو نسبت داده اند .
 - ۸- التفاحه لارسطو ، به عربی .
 - ۹- آغاز وانجام . طوسی .
- در هامش نسخه :
- ۱۰- الاشارات والتنبيهات . ابن سینا (نوشته یازدهم ماهی از سال ۷۴۵ ، آغاز افتاده) (بخش فلسفه)
 - ۱۱- لنبات عراقی .
 - ۱۲- فوائد عبدالله انصاری پیرهری ، در ده باب و یک خاتمه .
 - ۱۳- نامه عین القضاء همدانی به عربی و فارسی بدینگونه : " کل شیء له اسم عند الخلق و وجود عند الرسم "
 - ۱۴- وصیت نامه محمد بن عمر رازی .
 - ۱۵- المختار من مناقب الابرار : امام حسین بن نصر ، در سرگذشت صوفیان .
 - ۱۶- آداب الزهاد به فارسی .
 - ۱۷- رساله تصوف : نجم الدین دایه رازی .
 - ۱۸- النوادر : احمد بن سهل کاتب ، به عربی در ده مقاله . تعلم العلم الافضل ، فضيله علم الفلسفه واقسامها ، الاخلاق واقسامها ، العلم الطبیعی ، المنطق ، الطب ، وجوب عباده الخالق ، اقسام اللذات ، الشطنج والنرد ، اللغه ،
 - ۱۹- رساله الجنگ : سراج الدین قمری .

- ۲۰- تقریر اقسام موجودات در علم سیاق .
- ۲۱- المنتخب من کتاب الباء : ابوالفرج ابن الجوزی .
- ۲۲- مطالع الایمان : قنوی
- ۲۳- التصوف علی حروف المعجم .
- ۲۴- حدیث اهل التصوف مالروایه عن ابی محمد حسن السمرقندی .
- ۲۵- المناجاه .
- ۲۶- شعر فارسی غیاثالدین ابن ملکین .
- ۲۷- ساسیان بکمال ، فرهنگ سریانی است به فارسی .
- ۲۸- مناظرهٔ سیف و قلم به نظم فارسی .
- ۲۹- منتخبات تحفه الغرایب جمع کردهٔ محمد بن ایوب حاسب طبری (مقاله
لازار فرانسوی)
- ۳۰- مناظرهٔ ابلیس به فارسی .
- ۳۱- نوادر الحکمه : افلاطون ، گزیده‌ها ایست از سخنان او .
- ۳۲- العشق : ابوالعباس عبدالله بن المع
- در سه فصل : سخنان فیلسوفان و کلامیان و . . . (عنوان باب سوم را در نسخه‌ندیدم) .
- ۳۳- مسائل الوصول فی مسائل الفصول : ابراهیم بن حکیم کیشی ، به عربی .
(در فهرست تاشکند این رساله‌ها هر یک در جای خود یاد شده است)
- مجموعه شماره ۲۲۴۶ بنیاد خاورشناسی تاشکند ، نستعلیق و نسخ سده ۹ و
۱۱ و ۱۲ ، با فهرست رساله‌ها دوبار در آغاز ، برخی از رساله‌های فهرست دوم در
نسخه نیست ، از آن محمد عصمت بن ابراهیم بن حسن بن احمد و ولی الدین قاینی
(؟) ، ربعی ، دارای :
- ۱- جنگ شعر فارسی جامی و سرایندگان دیگر تا میرسد به جامی (نستعلیق

سده ۱۱ و ۱۲ در ۱۲ ص) با پراکنده‌های دیگر .

۲- وسيط العقود في مدح سراج الوجود (ص): الشهابي احمد بن ابي القاسم

الخلوف المالكي التونسي الحميري ، ميميه است (نستعليق سده ۱۱- ۱- ۲۱ ر)

۳- تحفه الصلوات : كاشفي بيهقي ، چهل صلوات بر پيامبر است به عربی

(نسخ سده ۱۱ ، در ۱۲ ص عنوان سنگرف)

۴- تازيانه سلوك ، بنام احمد غزالي برای عين القضاء (نستعليق خوش ،

۲۷ پ - ۴۰ پ - ۴۰ پ)

۵- الوصيه للشافعي (نسخ ، ۱ ص)

۶- الهادي للمهتدي : محمد بن ابي الحسن بن محمد مغربي تلمساني ، به

عربی در ۱۲ باب در فضائل اعمال (نستعليق ، ۴۱ پ - ۷۴ پ)

۷- الحديث الاربعين في الفقر للتلمساني (۷۴ پ - ۷۸ پ نستعليق)

۸- شعر نظام الدين عمر بن بهاء الدين ابراهيم بن مفلح محدث (سه بيت به

نسخ در ۷۸ پ)

۹- " مطلب في الزمان والمكان " از مهمات الواصلين به عربی (بندي است

در ۸۰ ر)

۱۰- غايه الامكان في درايه المكان ، اشنهي (۸۰ پ - ۱۰۸ ر نستعليق)

۱۱- رساله در عشق (نستعليق ، ۱۰۸ پ - ۱۰۹ پ انجام يافته است)

آغاز : سر دفتر عالم معانی عشق است سرمایه عمر جاودانی عشق است

.... باز ميگويد

۱۲- الموفی ستين و خمسمائه في وهيه حكيميتنفع بها التمرید السالك

الواصل ، به عربی با چند عنوان "وصيه " (نسخ معرب ۱۱۰ پ - ۱۱۲ ر ناقص)

۱۳- اجازه الشيخ الاكبر للسلطان الملك المظفر بهاء الدين غازي الملك

العادل بن ابی بکر بن ایوب و اولاده و ثناء لیافته " اجازه ایست از این العربی مورخ ۱
محرم ۶۳۲ با نامه‌های شیخ او و آثار او که بیش از ۲۶۱ کتاب است (نسخ ، ۱۱۸ پ -
۱۲۲ ر) مشیخه و فهرست سودمندی است .

۱۴ کتاب کتب بها بعض ادباء المغرب الی بعض اخوانه بمکه (نسخ ، ۱۲۲ پ
۱۲۳ پ)

۱۵ - الجانب الغربی فی حل مشکلات ابن العربی : ابوالفتح محمد بن مظفرالدین
محمد بن حمیدالدین عبدالله شیخ مکی مرید جامی که در روز یکشنبه ۱۸ شوال ۹۲۴ در
ادرنه ساخته است (نستعلیق ، ۱۲۷ پ - ۱۹۷ پ)

۱۶ - شعر عربی و حدیث (۱۹۸ ر)

۱۷ - مقدمه الصلوه (نستعلیق ، ۱۹۸ پ - ۲۰۴ ر) در ده باب به نظم

فارسی

آغاز : نام حق بر زبان همی دانم که به جان و دلش همی خوانم

انجام : یارب از فضل و لطف و غفاری جمله با علم و با عمل داری

۱۸ - کیفیه السلوک ، به عربی (نستعلیق ، ۲۴ پ)

۱۹ - رساله وجود گویا از گرگانی (نستعلیق ۱۰۰۱ هاشم ۷۹ پ - ۸۲ پ)

آغاز : بسمله و به نستعلیق . حمد بی غایت آن فاطر حکیم را که آثار انوار
صبح وجود از فخر جاه عدم برآورد .

انجام : ورنه ز نصرت تا قدمت اوست همه . والسلام علی من تبع الهدی .

تمت الرساله الشریفه احدی بعدالالف

۲۰ - دعاء الصباح (نسخ ، هاشم ۸۴ پ - ۸۵ پ) .

۲۱ - جواب الشیخ الاکبر لاسماعیل بن سودکین النوری عما ساله بحلب عن اعلاء
المراتب والاحوال التي ينتهی الیهامهم الرجال فیما يرجع الیه من العلم به سبحانه

عزوجل و يقال عند ظهور الاشياء لهم ظاهره و باطنه (نستعليق ، ۲۰۵ ر و پ)

۲۲ - " سئل ابوالقاسم بن حسن البیضاوی بما صورته : ما تقول سادہ العلماء

فی محیی الدین ابن العربی و فی الکتب المنسوبه الیه کالفتوحات المکیه و فصوص الحکم هل تحل قرائتها وهل هی من الکتب المسموعه المقروه ام لا فاجاب بما صورته اللهم انطقنا بما فیہ رضاک انه کان شیخ الطریقہ حالا و علما و امام التحقیق حقیقه و رسما و محیی رسوم المعارف فعلا و اسما و اما کتبه و مصناته فالبهار الزوا خرائتی لکثره جواهرها لایعرف لها اول و الاخر " (نستعليق ، ۲۰۷ ر و پ)

در بالای صفحه و هامش آمده است که "پرسش از صاحب قاموس کرده شد و اوست پاسخ دهنده چنانکه در الدرالمختار آمده است "

۲۳ - دعائی از سهروردی گویا صوفی نه اشراقی (۲۰۷ پ نسخ)

۲۴ - المقدمه الجزریه ، با قافیه الف در تجوید (نسخ مغرب ۱۰۰۱ ، ۲۰۸ ر

۲۱۰ ر)

۲۵ - عقیده ابی مدین (نسخ ، ۲۱۵ ر)

آغاز : بسمله . الحمد لله الذی تستر عن الحدو الاین

انجام : البصیر و الحمد لله وحده

۲۶ - اسناد حرز امام شافعی به فارسی (۲۱۵ پ نستعلیق و نسخ)

۲۷ - شعر عربی عبدالقادر گیلانی (۲۱۶ ر)

۲۸ - شعر عربی ابونصر (۲۱۶ ر)

۲۹ - نامه افلاطون به عیسی و پاسخ او (۲۱۶ پ)

۳۰ شرح قصیده توحیدیه فریدالدین محمد عطار ، با حل رمز مشایخ که در

ح آمده است در صفحه عنوان آن (نستعلیق صفر ۹۹۷ ، ۲۱۶ پ - ۲۴۴ ر)

آغاز : بسمله . حمد لله . صلوه .

ای پاکی تو منزله از هر پاکی قدوسی تو مقدس از ادراکی
در راه تو صدهزار عالم گیری در کوی تو صدهزار عالم خاکی
بدانکه نزد محققان صوفیه حق تعالی وجود مطلق است .

۳۱- کلمات فی المشوره (نسخ ، ۲۴۴ ر)

۳۲- فی الكتاب و الاقلام ، به عربی درباره خطهای گوناگون و در خوشنویسان
تا میرسد به یاقوت که به صفی الدین عبدالموئمن و زکی الدین عبداللہ بن حبیب بغدادی
آموخته بود و شاگردان ششگانه او مبارک بن عبدالسلطانی و ارغوان کاملی و احمد سهروردی
و عبداللہ بن محمد صیرفی و پیر یحیی صوفی و محمد بن حیدر حسینی هستند و آنها
را با اسناد شان هفت استاد میخوانند (نستعلیق ، ۲۴۴ پ - ۲۴۵ پ)

۳۳- تعبیر الروء یا (نستعلیق ، ۲۴۶ ر)

۳۴- فال نامه منظوم قرآن (نستعلیق ، ۲۴۷ پ - ۲۴۸ پ)

آغاز : هر که از قرآن گشاید فال خویش بی شک او واقف شود از حال خویش
انجام : ای زغیب آیدت اخبار خوش یا بگیری در کنارش شاد و خوش
۳۵- رساله مانندی عرفانی (نستعلیق ، ۲۴۹ ر)

آغاز : بسمله . فرض وجود به حسب تناسب یا عین است یا اعیان عین یا عین
اعیان یا عیانات عین یا معلول علل

انجام : هر چه نقش خیال او دار

۳۶- منظومه‌ای در فراست به ترکی (نستعلیق ، ۲۴۹ پ - ۲۵۳ پ)

مجموعه شماره ۲۵۷۸ بنیاد خاورشناسی تاشکند ، دارای :

۱- حاشیه نحوی (نستعلیق سده ۱۱ محشی ، ۴ ص) (۱۸۴۰: ۱۷ ش)

۲- الانوار فی کشف الاسرار : روزبهان شیرازی

(نسخ نویسنده شماره چهارم در پایان محرم ۷۸۹، عنوان و نشان شنگرف) (۱۷۶: ۳ ش)

(۲۱۸۸)

۳- مصباح الهدایه و مفتاح الکفایه : عزالدین محمود بن علی نطنزی (ص ۴)
(نسخ طیفور بن حاجی کمال یزدی در ۷۸۹/۲۴۱) در آن آمده که در بخارا با نسخه
درست کتابخانه مدرسه زرگران منسوب به عبدالعزیزخان با همکاری عوض باقی بخارایی
در روز یکشنبه ۱۹ ذی ۱۱۱۳ مقابله شده است و نیز که "در ولایت بخارا گرفته شد در
تاریخ سنه ۱۱۱۲ که به جهت قول خانی از بلخ سلطان مقیم فرستاده بودند" (۳: ۱۹۰ ش

(۲۲۱۵)

۴- بیان المقامات یا تبیین المقامات . رکن الدین علاءالدوله سمنانی که درص
ع یاد شده است ولی در فهرست (۳: ۱۷۷ ش ۲۱۸۹) از روزبهان شیرازی دانسته شده
و من هم در روزبهان نامه از آن پیروی کرده ام و چنین نیست . در این آمده است :
" وانی شرح کلام عیسی علیه السلام فی بدایع الصنائع " (نستعلیق محمد همدانی
نه همان طیفور یزدی در چاشت روز پنجشنبه ۲ صفر ۷۸۹) در آن مقامات عارفان
رده بندی شده است او میگوید که مؤلفات من بیش از صد است از کوچک و بزرگ ، فهرست
با بهای آن :

الباب الاول فی الدرجات التي تحصل للسالک المبتدی فی بدایه کل مکان

من المقامات المائه (صد مقام است)

الباب الثاني فی الدرجات التي تحصل للساير المتوسط فی وسط کل مقام من المقامات
(نیز صد مقام)

الباب الثالث فی الدرجات التي تحصل للطائر المنتهی فی نهاییه کل مقام (صدتا)

الباب الرابع فی قطب الدرجات و هو الدرجه العاشره التي تدور علیها الدرجات التسع و
هی الدرجه المخصوصه بالقطب الطایر السایر السالک الذی سلک المقامات المائه (صدتا
است)

آغاز : بسمله . و به نستعين . الحمد لله الذى اوضح المقامات و وعد لكل صاحب مقام درجه من الدرجات . . . اما بعد فقد سنح فى خاطرى بن العشائين وقت اشتغالى بالذكران اصحاب الطريقه قدقلوا . . . ان اكتب المقامات المائه على الترتيب التى كنت سلكتها ثم ابوابها اربعة ابواب (فهرست با بها است)

انجام : ليرشد الخلق الى طريق الحق للحق بالحق و ماذلك على الله بعزیز فرغت من تنميقة بحول الله و حسن توفيقه ضحوه يوم الخميس الثانى من شهر المبارک الصفرة ختم لخیر و الظفر حجه تسع و ثمانين و سبعمائه هجريه والحمد لله . الظاهرين . حرره الفقير الجانى محمد الهمدانى عقالله عنه کرما .

مجموعه شماره ۲۱۰۰ نسخ و نستعليق با مهر وقف مير ابونصر مولوى شيخ الاسلام بخارا ، بغلى ، دارای :

۱ - خواص الحروف و معانيها و مخارجها و ما يختص بها من كلام البونسى ، هكذا و جد فى المنتسخ منه و الظاهر انه من كلام الشيخ ابى الحسن الحزالى رحمه الله او ماخوذ من كلامه (نسخ محمد باقرين فخرالدين رومى در پسين روز ۲۴ شعبان ۸۴۸)

آغاز : بسمله . هذا بحول الله و بعد حمده تقريـب و تفهيم لطرق من معانى

الحروف التى فهمها الربانيون هبه

۲ - كفايه الفرائض (۱۱۵ پ - ۱۲۲ ر)

آغاز : بسمله بدان وفقك الله اى برادر عزيز كه اول چيزى كه بر بندگان فرض ميشود پيش از فريضها بعد از بلوغ معرفت است يعنى شناختن پروردگار خود به وحدانيت انجام : اين مقدار در دانستن عبادات بندگى از فرائض كفايت است نام اين كتاب نيز كفايت الفرائض شد والله اعلم بالصواب .

۳ - گويا مناجات انصارى

۴ - ده قاعده : سيدعلى همدانى

۵- دعاء همو (۲ ص)

۶- من فوائد ملك المشايخ شيخ سمدالمله والدين الحموى قدس سره فى معنى

"كنت كنزا مخفيا" بالفارسی (۱۳۹ ر - ۱۴۲ ر) در یک مقدمه و سه فصل

آغاز : شكر و سپاس منورى با كه به تنوير آفتاب قلب عارفان بر افروخت .

انجام : خنك آن بندده را كين راز داند به سراحوال عالم باز داند

۷- تفسير حديث "خمرت طينه آدم اربعين صبا حا و طينه موسى ثلاثين ليله و

طينه محمد اثنا عشر شهرا و طينه ناييه تسعه عشر يوما و طينه الخضر ثلاثه ايام ولياليهن"

(۱۴۲ پ - ۴۴ ر) به عربى و عرفانى .

۸- رساله فى شرح احوال السائرالى الله و مقامات السالكين طريق الارادات .

ابو منصور معمر اصفهاني ، بدینگونه . آغاز : بسمله رب يسر و تتم بالخیر . قال الشيخ

ابو منصور معمر بن احمد الاصبهاني رضى الله تعالى عنه . الحمد لله الذى دعا الخلق

الى نفسه بالايات البينات والاثار اللابحات والسنن الواضحات . . .

انجام : واقمانا على حرمة تذكّار هم بحقيقه الطلب والافتقار اليه انه قريب

محيب (با بهای آن : التوبه الاراده الاخلاص ، الورع ، الزهد . . . الورود ، الهمة) .

(نسخ همان رومى در روز ۵ ذ ق ۸۶۶ ، ۱۴۸ پ - ۱۵۸ ر)

۹- احاديث نبوى (در ۷ ص همه اينها به يك خطاست)

۱۰- عينيه غزالى ، به عربى بانثرونظم فارسى (نسخ سده ۹ ، ۱۶۳ پ - ۱۷۸ پ -

آغاز : سلام الله و برکاته على المجلس الاسمى المنعمى الاقضى الكفوى الجمالى

الشرفى و رحمه الله و برکاته و تحياته قال الله تعالى ان هذه تذکره فمن شاء اتخذ الى

ربه سبيلا . . . اما بعد يا سيدالكبراء قولنا مطلقا شهدت بذلك السن الحساد . . . و اگر

نه آنستى كه سينه آن خلاصه عصر ايده الله بالطاعه به تايد ربانى منشرح است و

استماع مواظرا منفسخ .

انجام : علم لاینفع . والحمد لله رب العالمین و الصلوه علی رسوله محمد وآله
اجمعین الطیبین الطاهرین آل طه و پس .

۱۱ - هذه اجوبه الفتاوى التى ارسلت من هراه الى جناب شيخ الاسلام
والمسلمين و مرشد اهل الدين خواجه محمد پارسا .

نخست سه پرسش است و سپس یک پاسخ برای آنها بنام " تذکره " بروش فقاہت
و تصوف و بہ فارسی (نستعلیق همان رومی در روز سه شنبه ۱۰ رجب ۸۵۷)

۱۲ - " بسمله . حمدله . . . اما بعد این کلمه چند شوق انگیز صفا آمیز در چند
فصل رعایه لالتماس زاهد صادق سلمه الله و ایا نا مکتوب شد امید است که مقبول
باشد . . . حضورا " کاملاً " بہ فارسی و عرفانی (نوشته همان رومی در ۲۱ رجب ۸۵۷)
۱۳ - " بایاد دانست که تصوف چیست و اهل تصوف کیست و ایشان چند
گروهند " (۶ ص بهمان خط)

۱۴ - اصطلاحات صوفیان در دو فصل (

۱ - اسامی عشق و عاشق و معشوق .

۲ - اسامی آلات طرب

(نستعلیق سده ۹ ، ۲۵۲ پ - ۲۵۷ پ)

آغاز : بسمله . حمد و سپاس خدای عزوجل که در رمعانی در تحت صور بیانی
عیان میکند

انجام : و صفاء حضور عاشق و معشوق والله اعلم بالصواب والیه المرجع و
المآب .

۱۵ - " صور الفتاوى وردت من هراه الى بخارا " همان ش ۱۱ است با اندکی
اختلاف (نسخ دیگر سده ۹ از روی املاء پارسا بہ یک واسطه)

۱۶ - نامه خواجه پارسا محمد بن محمد حافظی بخارایی بہ زین الدین بہ فارسی

(۱ ص بهمان خط) بدینگونه " باسمه الاعظم سبحانه و تعالی صحایف دعوات صالحات .

محمد بن محمد الحافظی البخاری . "

مجموعه شماره ۳۱۵۴ بنیاد خاورشناسی تاشکند .

دارای :

۱- احادیثی به روایت از ابو عبدالله احمد بن حسن بن احمد عباسی به قرائت بر او در محرم ۴۴۶ از ابوالحسن علی بن عبدالصمد سجستانی در لؤلؤه که روستایی است میان جند و سابور و تستر و ابوالحسن علی بن بندار مؤذن همدانی در همانجا هر دو از ابراهیم بن محمد طبسی از ابو عبدالله محمد بن محمد سککی از محمد بن مقاتل رازی از ابوالعباس جعفر بن هارون واسطی از سمان بن المهدی از انس بن مالک از پیامبر .

نسخ احمد بن ابی الحسن ابن النعیم ابن عبدالدار الحردی در پایان ج ۴۶۲/۱ که عبارت " اثنین و ستین و اربعمائه در آن آمده ولی کلمه اخیر نو نویس است .

۲- منزل من القرآن فی علی یا تنزیل الایات المنزلہ فی مناقب اهل البیت به روایت ابو عبدالله بن محمد بن عمران المرزبانی از ابوالحسن علی بن محمد بن عبیدالحافظ به قرائت بر او در خانه اش در قطیعه جعفر در یکشنبه دو شب مانده از ذ ح ۳۲۸ از حسین بن حکم حیری کوفی از حسن بن حسین از عیسی بن عبیدالله از پدرش از نیایش

نسخ محمد بن الحسن بن النعیم در روز ۶ شوال ۶۶۱ از روی نوشته ابن البواب این هلال الکاتب از روی نسخه خزانه مستنصریه .

۳- کتاب التاج فی المعراج : ابوسعید حسن بن علی واعظ ، در داستان معراج است . نسخ عالم بن حسن بن عمر بن موسی الباخلی در نیمه روز یکشنبه پایان

سپس شعر صاحب عباد است درباره اعتزال و پاسخ یک حشوی بدو و پاسخ
شیخ امامی نوباغی به آن و شعر رازی .

آنگاه چند بند به عربی و دو بند رباعی فارسی به خط کهن . (با مهر وقف
محمد پارسا در اینجا)

۴ - احادیث رتن به روایت ضیاء الدین احمد بن عبدالعزیز خلفی انصاری از
جلال الدین موسی بن محلی مقلد دنیسری از عبدالله رتن (نسخ علی بن احمد بن علی
در ۱۵ شوال ۶۸۲)

۵ - التعرف لمذهب التصوف ، همان نسخ پیش از روی نسخه مورخ ۴۱۰ (عشواربعمائثه)
مجموعه شماره ۳۵۸۲ بنیاد خاورشناسی تاشکند . دارای :

۱ - مرثیه جهت فوت قره الباصره عبدالحامد مرغینانی در تاریخ ۱۲۹۶ و شعر

فارسی دیگر (نستعلیق چلیپا)

۲ - رساله معما به نثر بدینگونه " ای اسم تو گنج هر طلسمی " از جامی
(نستعلیق ۱۲۹۰)

۳ - شعر فارسی در پایان آمده که در ۱۴/۱۲۹۲ به تخت سلیمان رفته سه روز
در مدرسه خان میرزا مانده ایم .

۴ - رساله معما بدینگونه " بنام آنکه از تاء لیف و ترکیب معمای جهان را
داد ترتیب "

۵ - خط و سواد مجنون رفیقی به نثر بدینگونه " حمد و ستایش استادی را
(۸ : ۲۱۱ ش ۵۷۸۸)

۶ - منظومه ای چنین در خط :

بر تو دگر قلم تراش کنم تا راز نهفته فاش کنم

باید سرگردنش چنان ساخت کان را یای سرنگون ساخت
دنباله اینها شعر و نثر و انشاء است .

مجموعه شماره ۳۷۲۹ بنیاد خاورشناسی تاشکند ، نستعلیق ریز و درشت ،
عنوان ، شنگرف ، دارای :

۱- رقعات عالم‌گیری (نستعلیق ۱۴۷/۱۱۹۳)

۲- فقرات میان محمد جیو

۳- صفات کائنات : سیالکو تهیل (نوشته کنش داس برای بیاخودکھی مل)

۴- مناظره شش و روز

۵- رقعہ بی نقطہ

۶- رقعہ میرزا بی‌دل

۷- اخلاق ناصری : طوسی ، از مقاله دوم و اندکی از مقاله سوم .

مجموعه شماره ۳۷۸۰ بنیاد خاورشناسی تاشکند ، به یک نستعلیق با غلطهای
املائی ، دارای :

۱- عقد تقویم و حل : قطب‌الدین عزالدین عبدالحی زاهدی کبیری حسنی لاری ،
در پنج باب .

۲- مختصر در صنعت اسطرلاب شمالی و جنوبی در بیست باب : طوسی

۳- عین الصنایع . محمد حسین بن محمد باقر یزدی ، در یک مقدمه و یک

خاتمه و سه باب (نوشته روز آدینه ۷ صفر ۱۲۳۲)

۴- رساله در اسطرلاب از محمد امین نجفی حجازی قمی که دیری به ساختن

اسطرلاب تام و ثلثی و سدسی میپرداخته است (۱۶۰ پ - ۱۸۲ پ ، گویا ناتمام)

مجموعه شماره ۳۸۰۸ بنیاد خاورشناسی تاشکند ، به یک نستعلیق غنی خواجه
پسر خیرالله خواجه بر ۱۲۵۳ ، وزیری دارای :

- ۱- پاره‌ای از مقامات خواجه‌احرار
- ۲- رساله در ترتیب نماز تهجد از مولانا سید شریف
- ۳- رساله عمل لیل و نهار از مولی محمد حسین
- ۴- نسب سلسله اهل اتقیاء و اصفیاء و سلسله خلفاء و انتساب بزرگان ،
از رهگذر تاریخ صوفیان سرزمین خراسان و ورارود بسیار از زنده است .
- ۵- لمعه لامعه در سرگذشت عرفاء ، کوچک است و ناتمام
- ۶- زیده الحقایق در بیان سلسله خفیه یا مقامات سلوک خواجه‌احرار از محمد
موسی پسر خواجه عیسی دهبیدی ، در سه باب و بیست و یک فصل (نوشته ۱۲۵۳/۱۲۹۱
- ۷- نوادر المعارف از همو ، در هفت فصل :
 - ۱- در ذکر سلسله خواجگان نقش بندی
 - ۲- در اقوال مخدوم و دیگران
 - ۳- در صلوه محققان
 - ۴- در پیری و مریدی
 - ۵- در الفاظ خواجگان
 - ۶- در بیان ذکر
 - ۷- در ذکر مقامات
- ۸- طریق شریف حضرت خواجگان و بیان سلسله و اعمال ظاهری و باطنی ایشان ،
در چهار مقدمه و باب و فصل (نوشته غنی خواجه پسر خیرالله خواجه در ۱۲۵۳)
- ۹- تحفه الاخبار : محمد امین زاهد ، در چهار فصل
- ۱۰- بندی از شرح اربعین امام احمد غزالی به فارسی
- ۱۱- رساله در عشق و محبت و حالات و مراتب عاشقان و شرایط معشوق با
رساله در بیان عشق و حالات عاشق .

۱۲- فصل در بیان " الست بر بکم " در ۱۵ لطیفه

۱۳- رساله قلندری و صورت درویشی

۱۴- رساله در آداب طریقت خواجه احمد یسوی در چند باب

۱۵- قاعده طریق ، با عنوان باب (نوشته همان غنی خواجه در ۱۲۵۳)

۱۶- خطبه عید رمضان ، به عربی ، با پراکنده‌های دیگر مانند عرضه داشت

به خط دیگر .

مجموعه ، شماره ۳۹۰۷ بنیاد خاورشناسی تاشکند ، در ص ۲ و ۳ آن شعر فارسی و عربی است کهنه نویس ، در ص ۱۱ آمده است که این نسخه از کتابهای کتابخانه فتح آباد است در کتابخانه دارالفقراء در کوی دهقان در شهر بخارا با امضاء محمد حافظی بخاری به خط دیگری با اذن او ، با مهر از کتب وقف محمد پارسا " در آخرین صفحه به خط نو تری تاریخ مرگ شرف‌الدین علی یزدی در یزد در ۸۵۸ و شمس‌الدین تبادکانی شاگرد زین‌الدین خوافی در ۸۹۱ همانکه گورش بر سر خیابان هرات است و خواجه ابوالوفاء خوارزمی در ۸۳۵ در خوارزم دیده میشود ، ربعی ، دارای :

۱- الاقتصاد فی الاعتقاد : محمد غزالی به نسخ کهن و کسی آن راهنگامی نوشته است که نزد استاد علاء‌الدین در سمرقند درس میخوانده است در سکه اللبادین و زقاق الحوض معروف به زقاق شیخ امام نجم‌الدین مفتی الشرق و الغرب ابو حفص عمر بن محمد بن احمد نسفی در حجره صدرالدین ابوبکر بن یوسف در ۶ ذ ح تا ۵ محرم ۵۴۴ .

۲- " قيل التناقض لا يتم الا باثني عشر شريطه " (۲ ص) بحثی است منطقی

۳- " برهان علی ان العرض يحباقتصاره علی موضوع واحد و انده يستجیل

انتقاله " (۱ ص) بحثی است فلسفی .

۴- الرساله القدسیه : تلخیص غزالی ، نوشته چاشت روز ۱۵ ماه حداد ۵۴۴ .

۵- محک النظر : غزالی ، نوشته در روز آدینه ۱ ذ ح ۵۴۵ ، نام نویسنده پاک

شده و او آن را در زمان دانشجویی نوشته است ، شماره ۱ و ۴ و ۵ به یک خط است .
مجموعه شماره ۵۴۲۷ بنیاد خاورشناسی تاشکند ، نسخ نستعلیق سده ۸ و ۹ ،
۲۵۳ ص ۱۵ س ، وزیری ، دارای :

۱ - اسرار التوحید فی مناقب الشیخ ابی سعید : محمد بن منور بن ابی سعید بن
ابی طاهر بن ابی سعید فضل الله ابی الخیر میهنه ای ، در سه باب (نسخ)
آغاز : الحمد لله الذی نور قلوب اولیائه بلطائف انواره . . . شکر و سپاس و
ستایش بی قیاس .

انجام : در داستان حمزه از نقل عرشوکانی افتاده .

۲ - جام جم اوحدی (نستعلیق)

آغاز : قل هو الله لامرء قل قال من له الحمد دائما " متوال

۳ - اصول دین : محمد بن عبدالعزیز ، در بیست و چهار فصل

آغاز : بسمله . شکر و سپاس بی حد و قیاس که عقول و اوهام و خواطر و افهام
به مبادی و غایات و اوایل و نهایت آن نتواند رسید همی گوید محمد بن
عبدالعزیز این رساله است در علم اصول دین مشتمل بر عقاید مؤید به براهین و آیات
و احادیث سید المرسلین که به التماس بعضی از ارباب دولت و دین علی سبیل الاتجال
در قلم آمد مرتب بر بیست و چهار فصل (نسخه میرسد به فصل چهارده و نیمه کاره
گذارده شده است)

مجموعه شماره ۵۳۳۹ بنیاد خاورشناسی تاشکند ، نستعلیق سده ۱۳ وزیری ، دارای :

۱ - ابکار الافکار : قاضی عبدالواحد صدر ضریر به عربی ، در علم خداوند
است ، پس از دوانی ، با شعر فارسی و بنام محمد بهادر سلطان ، در یک مقدمه و سه
جمله و چند منصف و مشهد و شاهد (نوشته ۱۲۵۴)

۲ - تعلیق علی المقدمات الاربع بین کتابی التوضیح والتنقیح : عبدالحلیم

سیالکوتی (نوشته ۱۲۵۳)

۳- شرح اثبات الواجب : ابوالحسن احمد (نوشته ۱۲۵۳)

۴- رساله فی حدوث العلم : عبدالعزيز به عربی (نوشته ۱۲۵۳)

۵- رساله ای از او بنام ابوالفتح میرحیدر به عربی با شعرهای فارسی (نوشته

همان تاریخ)

۶- رساله فی مشروعیه ذکر الجهر (همان تاریخ)

۷- عرش التحقيق ، حواشی است به عربی .

۸- رساله فی علم الله : شمسالذکیاء .

۹- رساله لی علم الحق (نوشته ۱۲۵۳)

۱۰ حواشی فلسفیه ، به عربی .

۱۱- الحبل المتین فی انه الوجود وانه وجود شارح ، بنام امیر حیدر .

۱۲- طلسم المعارف ، درباره وجود ، به عربی .

۱۳- رساله فی آیه التوحید من القرآن . محمد صادق حلوانی (نوشته نیمه

روز سه شنبه ۱۲۵۵/۱ در سنگ سبز بخارا در زمان امیر نصرالله بهادر)

۱۴- تلویح الابداع : قاضی غنی ، در ربط حادث به قدیم

۱۵- خلاصه الحساب : عاملی (نستعلیق دیگر درشت تر در ۱۲۴۹)

۱۶- تعلیم الخط ، به نثر فارسی (نستعلیق)

آغاز : نسخ و تعلیق رامده ارسال

انجام : مثال ی بی

مجموعه شماره ۵۴۷۶ بنیاد خاورشناسی تاشکند، به یک نستعلیق، عنوان و نشان

شنگرف ، وزیری ، دارای :

۱- نشاط العشق : عبدالله بن حسن بن علی یکی (؟) الحسن الجیلانی ،

در شرح رساله قطب اقطاب غوث اعظم ، درباره عشق نیست .

آغاز متن : المتوحش عن غير الله هو المستانس بالله

آغاز شرح : سپاس و ستایش مرا این واجب الوجودی را که احدیت را در وحدت منزوی گردانیده

انجام متن : عن كل شيء عندي

انجام شرح : در انجانی نشیبی نی فرازی

۲- لوايح : جامی (نوشته ۱۲۹۸)

۳- قانون حکمت : یوسفی هروی ، همان رساله ایست که عنوانها "کلمه آخری"

دارد و به غزالی نسبت داده اند .

۴- " رساله ایست مختصر در بیان چند وصیتی که حضرت پیغمبر به

حضرت امیرالمومنین . . . علی . . . اندرین کار دنیا و دین و امر و نهی که خلقتان

را بکار آید از مرد و زن " با عنوانهای " یا علی "

۵- او را فتحیه : سید علی همدانی ، به عربی

۶- شرح او را فتحیه : محب طریق جنیدی احقر عباد جعفری ، شاگرد عماد

الدین فضل الله

۷- احادیث از کعب الاحبار با عنوان " یا ابن آدم " با ترجمه فارسی

۸- شرح مائه کلمه علی (ع) به نثر و نظم فارسی

آغاز : بسمله . حمدله لو کشف الغطاء *مطهر الحلی*

حال خلد و جحیم دانستم به یقین آنچنانکه می باشد

کر حجاب از میانه بردارند آن یقین ذره ای نیفزاید

انجام : راندن شهوت خطای زبان .

مجموعه شماره ۵۴۷۸ بنیاد خاورشناسی تاشکند ، نستعلیق سده ۱۳ ، دارای :

۱- فواید الاسرار فی رفع الاستار عن عیون الاخبار : مرید حضرت بهکیه کول

ابن مرزا خان ترکی جالند هری که پس از اورنگ زیب سال ۱۱۱۹ از گوشه های پانزده کتاب

ابن العربی و دیگران ، دیوان حافظ را در آن شرح کرده است (نوشته روز شنبه)

آغاز : الحمد لله الذی اعطی لمثلی قدره علی تدوین هذاالشرح

انجام : سنه یک هزار و یک صد و نوزده

۲- نور وحدت : خواجه عبیدالله احرار ، باعنوان "ایسید" مورخ ۱۰۵۳/۱۴۳

۳- پرتو عشق در اسرار عاشقی و معشوقی (۷ ص)

آغاز : الحمد لله که محبوب جانی و صاحب دو جهانی

انجام : از بقای حق رسیدی در بقا

۴- بشاره الفقراء : ابوالفتح بن عارف بن مولانا احمد کافی کشمیری ، به عربی

" نصوص فی فضل الفقر علی الغناء من الکتب " در مقدمه و نکته و چند باب ، فارسی هم

دارد (نوشته ۱۲۵۵)

۵- شعرهای فارسی

۶- مفاتیح الاعجاز : محمد بن یحیی بن علی لاهیجانی نوربخشی

۷- رساله درباره اصحاب و علامات قیامت : یعقوب چرخ (نوشته " ای

محمد بن داملا آدینه محمد خواجه ایسترخانی مجال سرای " در روز چهارشنبه صفر ،

آغاز افتاده)

۸- رساله در صفت اولیاء : از هموگیا دنباله شماره پیش باشد (انجام

افتاده) .

مجموعه شماره ۵۴۸۸ بنیاد خاورشناسی تاشکند ، به یک نسخه و با سرلوح در هردو ، عنوان

و نشان شگرف ، جدول زر و لاجوری :

۱- ریاض الواعظین : ملاکلان مغنی سمرقندی واعظ ، دژ دوازده مجلس که در

هریک خطبه است و توحید و نعت و آیتی از قرآن و حدیثی و حکایتی و نقلی از کلام

مشایخ از نقل مجالس صوفیان ، به نام عبیدالله خان (۱۶۵ - ۱۶۵ ر)

آغاز : حمد بی حد و ثنای بی عد و سیاس پادشاهی را

انجام : اگر نصرت دهندش جای آنست

۲- ریاض المذکرین : از همو ، در چند مجلس ، در پند و وعظ بنام شاه

(نوشته روز دوشنبه ۱۵ ج ۱/۱۱۰۰ ، ۱۶۷ پ - ۲۷۸ پ)

آغاز : الحمد لله الذی شید بقدرته قصور الاشباح

انجام : نعوذ بالله من ذلک .

مجموعه شماره ۵۴۹۵ بنیاد خاورشناسی تاشکند ، به یک خط نستعلیق سده ۱۰ عنوان و

نشان شنگرف ، جز در شماره اخیر ، دارای :

۱- کشف الاسرار یا رساله فی علم التوحید : شاه نعمه الله ولی ، به فارسی در

پنج باب ، پس از این چندین رساله عرفانی فارسی است از همو که آخرین آنها عنوان های

" لایحه " دارد (همه بیک خط نستعلیق سده ۱۰)

۲- قصیده شاه خواجه غیور در ستایش مقیم خان

۳- صحیفه الاولیاء : سید محمدنور بخش که به نظم فارسی است درباره اولیاء

زمان خودش که آنها را در آن برمی شمرد ، سلسله و نسبت او به " سید علی " میرسد از

شیخ محمود مزدقان از علاء دوله از نورالدین اسفراینی از علی لالا از نجم الدین خیوقی

تا برسد به " سید علی " نام خود سراینده در آن آمده است (۱۷۰ پ - ۱۹۳ پ ۱۱ س ،

نستعلیق دیگر از سده ۱۰ و ۱۱) در سرگذشت نامه نوربخش از جعفر صدقیانلو (۴۹-

۵۷) از روی نسخه ۱۶ / ۴۱۹۰ ملک چاپ شده است

آغاز : بنام خدا کرده ام عزم جزم که آرم بسی اولیا را به نظم

انجام : دگر مصطفی مرد پیغمبر است که خلق جهان راهم رهبر است .

مجموعه شماره ۵۵۰۳ بنیاد خاورشناسی تاشکند ، ربعی ، دارای :

۱- در نظامی : علی بن محمود جاندار ، درسی فصل ، درباره نظام الدین

محمد بن احمد بخارایی (نستعلیق محمد عمر در چاشت روز پنجشنبه ۲۷ ج ۲ ، سده ۱۲)

آغاز : تحمید لانهایت و تسبیح بی غایت مرخدایی را

۲- آداب التصوف : ابوالقاسم قشیری در بیست و هفت فصل ، بسیار گرانبها

است (همان نستعلیق ش ۳ در ۲۱ ص)

آغاز : سپاس و ستایش ایزد را سبحانه بر نعمتهای او . . . ساخته شد رسوم

اهل تصوف چنانکه مبتدی را قوتی بود و منتهی را تذکرتی به پارسی تا عامه خلق در
یابند .

انجام : و در وقت بازگشتن چیزی جهت راه آورد باید آرد .

۳- " این نسخه را تالیف کرد جلال الدین امیر اقبال بن بنای سجستانی در

(نستعلیق باقی محمد بن عباد الله در شهر امام که روضه شهید کربلا است)

۴- درباره عشق ، در سه مطلب (بهمین خط)

آغاز : شکر و سپاس موجودی را که اعیان اشیاء را به ظهور خویش بنواخت

و علم عشق در کشور عاشقی و معشوقی برافراخت .

مجموعه شماره ۵۶۷۲ بنیاد خاورشناسی تاشکند ، نستعلیق ، دارای :

۱- شرح نصاب : نظام کمال جمال حسام هروی (نوشته ج ۱/ ۱۲۹۲)

۲- رسم الخط مجنون : در آن از دوازده امام ستایش شده است

آغاز : ای قلم تیزکن زبان بیان

انجام : این نام بیادگار ماند بر صفحه روزگار ماند

(نوشته روز آدینه ۱۶ رمضان ۱۲۹۲ ، در ص ۴ آن سرگذشت زین الدین محمود نیشابوری

و خواجه میرعلی تبریزی و میرعماد ساگرد محمد حسین تبریزی آمده است)

مجموعه شماره ۶۱۷۵ بنیاد خاورشناسی تاشکند ، نستعلیق ربعی ، دارای :

- ۱- در بیان نسبت اعداد مفرده
- ۲- علم الحساب حسن بن محمد نیشابوری در یک مقدمه و دو فن
- ۳- فواید مولوی صادق در حقیقت جسم به فارسی (۲ س)
- ۴- فی الجزء الذی لایتجزی من فواید عبدالحمید ، به عربی (۲ ص)
- ۵- رساله در حساب فرایض : محمد طاهر بن خواجه محمد عابد حسنی آغاز حمد بی عد و ثنای بی عدد مرخالی را
- ۶- رساله وصایا : شاه ولی مرغینانی ، به عربی
- ۷- رساله دیناریه ، به فارسی
- ۸- رساله در حساب فرایض : همان محمد طاهر ، با همان آغاز ولی جز آن یکی

است

۹- شرح رساله الوصایا للمرغینانی : محمدولی بن میرمحمد شهابی

۱۰- حاشیه فلسفیه : صوفی کمانگرایی

۱۱- فائدتان من ملا عبدالرحمن بالعربیه

مجموعه شماره ۶۲۳۹ بنیاد خاورشناسی تاشکند ، ربعی ، دارای :

- ۱- لوايح : جامی
- ۲- حاشیه لوايح جامی : با عنوان " قوله " (نستعلیق ۲۴۱ / ۱۲۵۶)
- ۳- لوايح : جامی (نوشته ۱۲۵۵)
- ۴- لمعات : عراقی (همان تاریخ)
- ۵- رساله عرفانی که مولف آن را به دستور پدر و مادر خود به فارسی نگاشته

است

- ۶- سرگذشت شاگردان حواجه احرار به فارسی (نوشته ۱۲۵۶)
- ۷- رساله قلندری بدینگونه " آدم طایب بود ادریس عابد بود " (ناتمام)
- ۸- بندی چنین (اول فقر قناعت است . . .) که گویا دنباله ش ۷ است
به عنوان " شریعت مع نقل نصایح " (به همان خط)

مجموعه شماره ۶۳۱۸ بنیان‌خاورشناسی تاشکند ، دارای :

- ۱- طریقه ختم خواجگان و دعاهاى دیگر به فارسى
- ۲- ۲ هفت کشور : فخرى هروى (نستعلیق سده ۱۱ عنوان و نشان شنگرف ،
آغاز و انجام افتاده)
- ۳- ما وجد من الهیئه على طریق السنه والجماعه للسيوطى الابراهيم القرامانى
الامبرى على ابواب و فصول و خاتمه .

مجموعه شماره ۶۳۱۸ بنیاد خاورشناسی تاشکند ، ربعى ، دارای :

- ۱- مرآه المحققین : شبستری
- ۲- کشف‌الرمز : عبدالله بن عبدالله ، در کلام به فارسى
- ۳- پاسخ میرغیاث‌الدین در شرح بیت " علم حق در علم صوفى کم شود - این
سخن کی باور مردم شود " از مثنوى مولوى (۱ ص)
- ۴- رساله " در بیان اسامى حل لغت عشق ، عاشق و معشوق دوستى محض را
گویند " کوچک است و فرهنگ مانند
- (همه اینها نستعلیق سده ۱۳)
- ۵- تحفه الاحرار : جامى (نستعلیق ۱۲۵۲)
- ۶- " قل قل سرجهان . . . " (نستعلیق دیگر)

۷- کشف الاسماء ، در شرح نودونه نام خداوند به فارسی (نستعلیق دیگر از سده ۱۴)

(۱۳)

مجموعه شماره ۶۶۴۰ بنیاد خاورشناسی تاشکند ، بیک خط ، دارای :

۱- تذکره الاولیاء یا ریاض الواصلین : گرامی ، بنام محمد رحیم خان و به دستور او در سرگذشت عارفان در ۱۲۲۹ (نستعلیق ۱۲۶۸ ، با مهری در آغاز)

آغاز : بسمله . نخل گلستان کلام قدیم

انجام : ریاض الواصلین تاریخ بوده نهاده شد کتابم راهمین نام

۲- گزیده از ریاض الناصحین : ملا حبیب الله بن ملا عبدالرزاق در فقه .

۳- دیوان : بی دل

۴- دیوان : نوایی ، به ترکی .

مجموعه شماره ۶۹۱۶ بنیاد خاورشناسی تاشکند ، نستعلیق سده ۱۴ ،

دارای :

۱- رساله الامشاق : واحدهای خان لکهنوی ، در رمل .

۲- رساله احکام نجوم ، در هشت فصل تازه است .

۳- قرابادین قادری : میرمحمد اکبر از رانی .

مجموعه شماره ۷۰۰۵ بنیاد خاورشناسی تاشکند ، ربعی ، دارای :

۱- رساله عملی فارسی در اصول دینی و نماز

۲- شرح نصاب : محمد بن جلال بن سلیمان قهستانی

۳- انیس العشاق : رامی

۴- در بیان سنتهای نماز به نظم فارسی

۵- رساله موسیقی : درویش علی چنگی خاقانی .

مجموعه شماره ۷۱۷۶ بنیاد خاورشناسی تاشکند ، نستعلیق سده ۱۳ ، ربعی دارای :

۱- انیس الطالبین : صلاح بخاری

۲- کلمات فدسیه علاءالدین گردآوری محمد پارسا در بیست و هفت نسخه

۳- رساله پنج فصلی عزیز نسفی و بیست و یک رساله دیگر (نوشته در ۱۲۲۳)

۴- رساله عرفانی که در آغازش از شیخ رکن الدین شیرازی نقل شده است

۵- معما

۶- ترجمه منهج العابدین : خواجه گرامی ، به نام " مشکات تایبان " که

ماده تاریخ است و برابر با ۱۲۲۵

۷- منازل عاشقین سروده سید یحیی

۸- واقعات ابوشحمه .

مجموعه شماره ۳۰۹۷ بنیاد خاورشناسی تاشکند ، از آن رکن عالم ، بغلی ، دارای :

۱- مختصر کتاب البلدان : ابوبکر احمد بن اسحاق همدانی (نسخ سده ۹ و

۱۰، ۱۱ پ - ۱۶۴ ر در ۱۸ س) در آن از همدان بسیار سخن بمیان آمده است همچنین

گفته شده است " قال فی المسالک و الممالک " (۵۸ پ)

آغاز : بسمله : قال قال الفضل بن یحی : الناس اربع طبقات ملوک قدمهم

الاستحقاق ، و وزراء فضلهم الفطنه والراؤ علیه انهضهم الیسار و اوساط الحقهم بهم

التادب ، والناس بعد هم زبد جفاء وسل غناء لکع و لکاع و ربیعه انضاعهم احدهم طعمه

ونومه قال فکتابی هذا و کنت مفحما دهرًا طویلا فصیرک عطاوک ذابیان فما

شکری لخلق مثل یشتمل علی ضرب من اخبار البلدان و عجایب الکور . . . فانی انما
الحقت فی هذا الكتاب ما درکه حفظی و حضره سماعی من الاخبار والشواهد والامثال .
القول فی خلق الارض .

انجام : القول فی خراسان قال
. بنا عالم بن نوح فقد غلب علیها ابوبکر و عمرو لکن علکیم باهل خراسان
فان هناك العدد الكثيره والجلد الطاهر و هناك صدور . تم .
۲- سرالعالمین : غزالی (نسخ معرب سده ۱۰ جدول زرولاجورد عنوان و
نشان سنگرف ، ۱۶۵پ- ۲۱۴ ، ۱۳ س)

مجموعه شماره ۸۵۲۸ بنیاد خاورشناسی تاشکند ، دارای :

- ۱- خبرو فضایل صحابه از فصل الخطاب پارسا (نستعلیق)
- ۲- هزارو یک صلوات حضرت رسالت ص (نسخ عمر بن عبدالعزیز خواجه
قراکولی در ۱۲۷۲)
- ۳- خطارشاد امیرعلی عزیزان
- ۴- خبرودعا و خبریه فارسی
- ۵- زبده السائرين به فارسی در چند فصل
- ۶- تفسیر برخی از آیات به فارسی
- ۷- نقش بدیع غزالی که بنام شاه تهماسب ساخته است
- ۸- رساله در قواعد خط به فارسی با یک دیباچه نثر سپس نظم بدینگونه "ای
قلم تیزکن زبان بیان " که از سلطان علی مشهدی است (ناقص نستعلیق) (۲۱۰:۸ ش
۵۷۸۷)

۹- خط و سواد مجنون رفیقی (نستعلیق) بدینگونه

بنام ای خامه انشائی رقم کن بنام کاتب لوح و قلم کن
تو ختم نامه این نظم کردی همان بهتر که کاغذ در نوردی
خداوند اکه این نظم روان بخش مبارک باد بر شاه جهان بخش
۱۰ - دعاء جنازه و خطبه نکاح و روایت و پراکنده های دیگر (نوشته در ۱۲۸۱) .

مجموعه شماره ۸۷۳۹ بنیاد خاورشناسی تاشکند ، نستعلیق سده ۱۲ و ۱۳ عنوان و نشان
شنگرف ، دارای :

۱ - خلاصه الفقه : عبداللطیف در هفده باب ، به فارسی (نوشته عبدالصمد
در ۱۲۵۴)

۲ - حدیث نبوی به فارسی

۳ - رساله موسیقی .

مجموعه شماره ۹۰۴۴ بنیاد خاورشناسی تاشکند ، نستعلیق سده ۱۲ و ۱۳ وزیری ،
دارای :

۱ - زبده الحقایق : محمد موسی بن خواجه عیسی ، در سه باب و بیست یک فصل
به فارسی در مکاشفه و مشاهده .

۲ - رساله در بیان دوازده مقام

۳ - لمعات : عراقی

۴ - اصطلاحات تصوف (۲ ص)

۵ - لوایح : جامی

۶ - فال نامه یا سوال و جواب برای پیش بینی

۷ - الفرائض

۸- عجیب الغرائب : ابن سینا در هفت باب و دو فصل و یک خاتمه (نباید از او

باشد)

۹- پراکنده ها .

بجموعه شماره ۹۵۵۸ بنیاد خاورشناسی تاشکند ، نسخ و نستعلیق سده ۱۳ ، دارای :

۱- جنگ شعر ترکی وفارسی

۲- خواص طبی مفردات

۳- تصریف الافعال

۴- داستان حسن و عشق به روش نقالی (نستعلیق سده ۱۳ در ص ۶) در برگه

کتابخانه نوشته اند که از قیامی نیشابوری است .

۵- صرف عزالدین زنجانی (نسخ ۱۷۲۲) (؟)

۶- الرساله الحسامیه ، حاشیه ایست برهمین صرف عزیزی

۷- شرح شواهد الفوائد الضیائیه جامی از محمد قاسم بن ابی القاسم بخارایی

به فارسی .

مطلع النجوم و مجمع العلوم : ابو حنیف عمر نسفی ، بروش دائره المعارف است و در آن

بسیاری از مسائل علمی و دینی آمده و فصلی درباره وثائق دارد و در بخش شعر از

سرایندگان و راورد در آن یاد میشود ، تاریخ آن ، ۵۳۲ است . در سلوک الملوك اصفهانی

(ص ۴۱ و ۴۳ و ۹۲) از آن یاد شده است .

آقای پاول گرگیویچ بولکاکف دانشمند روس عربی دان معاون بنیاد خاورشناسی تاشکند در

باره آن جستجو میگرد و میخواست مقالتی نشر دهد

شماره ۱۴۶۲ بنیاد خاورشناسی تاشکند ، نسخ روشن ۷۶۶ از روی نسخه املاء خود نسفی

به دو واسطه ، کاغذ سمرقندی نخودی ، در ۹۵۰ از آن احمد بن میرزا خواجگی بوده است ، با مهر وقف ۱۲۴۲ رحلی بزرگ کلان و کلفت .

المعزى فى التصريف : شمس الدين محمد بن ابى القاسم المعزى

شماره های ۱۷/۵۹۰ و ۳/۵۰۵ و ۲۹۶/۵۴۷ و ۱۳/۶۲۸ و ۳/۷۱۷۲ و ۵/۷۱۸۵

بنیاد خاورشناسی تاشکند .

المغنى فى الادويه المفردة بحسب الاعضاء الا الممه . ابن البيطار در گذشته ۶۴۶

(: ۲۸۲ ش ۶۳۵)

شماره ۳۲۳۷ بنیاد خاورشناسی تاشکند در پایان آمده است " تم الكتاب با سره و کماله وهو الكتاب المعروف بالمغنى فى الادويه المفردة بحسب الاعضاء الاثمه تصنيف الشيخ الحليم الاجل الفاضل ضياء الدين امام العشابين عبد الله بن احمد بن محمد الماتى العشاب المعروف بابن البيطار وفقه الله تعالى والفراغ من نسخه فى يوم الخميس رابع وعشرين من ذى الحجه سنه احدى واربعين و ستمائه هجرية كتبه لنفسه العبد الفقير الى الله تعالى يوسف بن مصطفى الحيسوب الملكى الكاملى غفر الله له ولوالديه ولمن قراه ودعاه بالمغفره و النسخه المنقول منها نقلت من خط المصنف و قرئت عليه ايضا وفقه الله تعالى "

پس نسخه در زمان مولف از روی نسخه اصل بایک واسطه و خوانده شده بر او در ۲۴ ذح ۶۴۱ نوشته شده نه ۶۶۴ که در فهرست آمده است ، عنوان شنکرف ، با بلاغ مولف در ۴۰ پ باگراسه شماری ده برگی و ۲۴ کراسه است ، کاغذ سمرقندی کلفت نخودی با مهر وقف ۱۲۳۵ و واقف آن سید حسین سلطانی است و مهر باید از او باشد ، جلد تیماج قهوه ای ضربی ترنجی مقوایی که در ترنجهای آن نوشته شده است با سفید آب ، ولی پاک شده و تاریخ ۱۰۹۵ در آن دیده میشود رحلی بزرگ .

مفردات خط

شماره ۸۱۲۱ بنیاد خاورشناسی تاشکند، مرقع است ویکی از قطعات آن سفید و یکی

تاریخ ۱۳۱۵ دارد . (۲۱۳:۸ ش ۵۷۹۱)

مقدمه الادب . زمخشری

در پنج قسم : اسماء ، افعال ، حروف ، تصرف اسماء ، تصرف افعال .

او این نسخه را برای خزانه و گنجینه اتسز پسر خوارزم شاه نگاشته و میگوید که

طالبان آن را پسندیده اند .

با ترجمه فارسی کهن (زیر سطرها) ولی در "فصل فی الحروف الّتی تجرّالاسماء"

دیگر ترجمه ای نیست .

آغاز فارسی آن : شکروسیاس خدای را آن خدای را که فضیلت نهاد بر همه زبانها

زبان تازی همچنانکه فضیلت نهاد نوشته شده فروفرستاده بدین زبان بر دیگر نامها

درود بر برگزیده نانویسنده تازی (و) برخاندان او بهتر تازی زبانانست بعد از پیغامبر

از بهر بزرگ داشتن این زبان و آنچه گردانید خدای او را رفعت این کار و آنک حاجت

بسوی او پیش آیند هاست در دین مسلمان در گونها علمها و گونها فرهنگهای او

بودند عطا دهندگان مر درست کردن و را و پژوهیدن در وی شمرده شدگان در دانشمندان

این امت یاد کرده شدگان در طبقات دانشمندان . . . و بیفکنند در دلش میل را در سخن

تازی امیر بزرگوار سپهسالار ستون دوله خداوند پیروزی اتسز پسر خوارزم شاه همیشه

دارد خدای بوندی او را (سه صفحه آغاز نونویس ترمی نماید) و یاری کند علم او را که انجام

مزه او در همنشین فاضلان است وجد لهو او در هم قدحی مهتران است همیشه سایه

آزادگی و کرم او فراخ برایشان کشیده است مرا فرمان بلند او به

نوشتن نسخی از کتاب مقدمه ادب از بهر خزینه کتابهای او آبادان پس کردم بر فرمان

بردن فرمان او و کردم این کتاب را نشان کرده بنام او از بهر آنکه هر آینه که یافت پذیرفتن دلها و وزید در شهرها همچون وزیدن با صبا و باد جنوبی یعنی قبله پس خواستم که همیشه باشد یاد کرده در هرجای و روزگاری و باشد نام از عزیز روان برهرزبانی و خدای توفیق دهنده^۴ اوست مران را که بردارد یاد نیکو و پی ورزد ثواب و پاداش بزرگ رازیرا که او بهترین توفیق دهنده است و یاری دهنده .

شماره ۴۲۹ بنیاد خاورشناسی تاشکند نسخ حمید حافظ پسر رشید پسر تاج الدین کاشمیری در چاشت بزرگ روز نهم محرم ۷۰۵ با حواشی از آن خواجه عبدالملک بامهر و ف محمد پارسا ربعی کلان کلفت در فهرست (ش ۴۲۴) عکس یک صفحه ای از آن هست

النواقص : میرزا مخدوم ، در رد شیعه ، او میگوید که شاه اسماعیل دوم دریافته بود که پدر و نیاکانش گمراه بوده اند و او روش صفی الدین اردبیلی شافعی اشعری ولی را که بزرگترین نیای او است زنده کرده است .

شماره ۴۶۴۹ بنیاد خاورشناسی تاشکند ، نستعلیق سده ۱۱ عنوان شنکرف ، ۷۴ گ ، ربعی .

النهج المملوک فی سیاسه المملوک : ابوالنجیب عبدالرحمان بن نصر بن عبدالله که محمد امین نحیفی در ۱۵ شعبان ۱۱۹۲ آن را به ترکی ترجمه کرده است بنام سلطان عبدالحمید خان است . (۳ - ۱۲۶ ش ۲۰۸۰)

شماره ۵۳۵ بنیاد خاورشناسی تاشکند ، نسخ ترکی مترجم ، عنوان و نشان شنکرف ، جدول زروشنکرف لاجورد ، با فهرست در آغاز ، جلد تیماج زرکوب ، ربعی .

هدایه المومنین و ذخیره الطالبین : محمد حسین بن شیخ عبدالله ضیائی لاهوری ، در

یک مقدمه و دوازده کتاب فقهی و یک خاتمه از کتاب ایمان و کتاب طهارت تا کتابهای فرائض و کسب با ادب و سر صالحین (۱۰ تا ۱۲)
شماره بنیاد خاورشناسی تاشکند ، نستعلیق سده ۱۱ عنوان شنگرف ،
وزیری انجام در خاتمه کتاب توحید و دروغ که در چهار فصل است در فصل سوم افتاده
است .

هفت کشور : فخری هروی ، بنام شاه اسماعیل ، نام کتاب هم در مقدمه آمده است . در
انجام آمده .

غرض زین بنا ای عزیزم کسی بود نام نیکت که ماند بسی
بدین تازه گلشن ایا هوشیار " گذار " است تاریخ بروی گذار
(۹۲۱)

شماره ۹۶۴۳ بنیاد خاور شناسی تاشکند ، نستعلیق عمرخواجه بن نصرالدین
خواجه احراری در روز پنجشنبه شوال ۱۲۵۷ برای ابوالغازی سید شیر غازی محمدبهادر
خان ، عنوان شنگرف ، وزیری ، آغاز افتاده .

وقف نامه علاءالدین علیکه کوکلتاش که طوماری است به خط نسخ و نستعلیق در ۶۲۴ سطر
در متن و به خط ثلث در ۶۲ سطر در مقدمه به اندازه ۹۳ × ۲۵ در بنیاد خاور شناسی
تاشکند عکس آن را دیده ام و اصل آن در مرکز اسناد شهر تاشکند است ، آغاز و انجام
افتاده است و در میانه هم افتادگی دارد -

این وقف به دستور شاه رخ شده و این سند بایستی ده سال به ده مال تجدید شود
و تاریخ آن ۹۱۲ است با سجل قاضی قطب الدین محمد بن عبدالله محمد امامی و بادو
حکم یکی مورخ ۹۱۲ با همین سجل .

متولی آن آفاق بیکم دختر ابوالفضل بوده است زمینها هم در بلخ و سرخس و بادغیس و هرات نزدیک به دوهزار وسی پاره ، سامان این زمینها در سند یاد شده است ، همچنین مصارف وقف برای جنبذ با گنبد درون مصرخ هرات وقف شده است ، زمینها گویا از آن فاطمه آغاچه که در سند از او یاد شده است بوده است در آن از نظام الدین برندق برلاس و شاه رخ سلطان و سلطان حسین میرزا و میرعلی شیرنام برده شده است . خانم یونس خواجه زاده در بنیاد خاورشناسی تاشکند عکس سند را بمن نشان داد و میخواست آن را به روسی در آورد . در مجله آریانا (۲۹۵ : ۹۵) از این سند گفتگو شده است .

موزه نوایی

فرهنگستان علوم اوزبکستان در شهر تاشکند در آن مجسمه ها و مینیاتورها و آثار خطی و چاپی و عکسی و نقاشی های خطی و چاپی در باره نوایی و نسخه های خطی و چاپی که بیشتر آنها در باره نوایی ایست گذارده شده است و در کنار هر نسخه ای برگه ای به ترکی نوشته و آثار دیگر را هم توصیف کرده و در پهلوی آنها گذاشته اند

در این موزه نزدیک به هشتصد مجلد نسخه خطی است به عربی و فارسی و ترکی از نسخه های سمرقند و بخارا و فرغانه و خوارزم و هرات و ایران کنونی ، نسخه های کهن آن از سده ۵ و ۹ و ۱۰ (۱۱ و ۱۵ و ۱۶) است در دفتر ثبت نسخه های خطی آنجا ۷۲۲ مجلد نوشته شده است .

نسخه های چاپ سنگی و چوبی و سربی در آنجا به ۱۵۰۰ جلد میرسد و باز هم کتاب میخرند باره سوم که بدانجا رفتم دیدم که کتاب دار چند نسخه ای با خود آورده بود و میخواستند آنها را بخرند چند نسخه ای هم تازه خریده بودند که هنوز ثبت نکرده بودند ، برای چاپها دو دفتر داشته اند .

از نسخه‌هایی که در این موزه دیده‌ام :

۱ - حدایق الاخبار از محمد صادق بن عبدالباقی بن عزالدین فرغانی در ۳۲

حدیقه در تصوف ، واوآن را در ۷۰ سالگی ساخته است .

شماره ۴۸۷ ، نستعلیق سده ۱۲ .

۲ - معارج النبوه و مدارج یا سیر معینی مسکین فراهی در گذشته ۹۰۷ که در چهار

رکن و یک خاتمه و در ع ۸۹۱/۱ ساخته است ، با شعری‌های او در آن که تخلص " معینی "

دارد (ترجمه استوری به روسی ص ۵۶۵)

شماره ۵۱۴ نسخ شیخ محمد بن حاجب محمد بن شیخ محمد در روز پنجشنبه ۱۹

رجب ۸۹۷ ، آغاز افتاده ، گویا این سومین نسخه کهن باشد .

۳ - مثنوی مولوی ، نستعلیق ۱۵ ج ۱۰۷۹ زرین و آراسته

کتابخانه دانشگاه تاشکند

در ۲۱ نوامبر ۱۹۷۲ (۳۰ آبان ۵۱) این کتابخانه را که از بنیاد خاورشناسی

تاشکند ، چهل کیلومتری دوراست و در شهر دانشگاهی واقع است دیده‌ام سمینوف برای

این کتابخانه دو جلد فهرست نگاشته است به زبان روسی نخستین چاپ ۱۹۳۵ که عنوانهای

کتاب در آن ۱۴۰ تا است و جلد دوم آن چاپ ۱۹۵۶ و عنوانها در آن به ۱۹۹ تا میرسد

ولی خود مجلدات کمتر از اینها است چه برخی از آنها مجموعه است و دارای چندین

عنوان . جوانی که مسئول نسخه‌های خطی بود گفته که به جز آنچه که در این دو فهرست از آنها

یاد شده است نسخه خطی دیگری نداریم در این کتابخانه توانستم تنها این نسخه را

ببینم :

اوراد الاحباب ابوالمفاخر یحیی باخرزی (فهرست ۲: ۲۹۰-۷۱ ش ۱۵۰)

به نسخ روشن رحمه الله بن محمد امین بخاری در مدرسه میرزا الغ بیک در میانه‌های

ج ۱۰۳۱/۲ ، جدول مشکی و آبی ، عنوان و نشان شنگرف ، ربعی در ص ع آمده است که

ملک شمس هندی از سعدی شعری خواست و او با نوشتن "

هر نفس آواز حق میرسد از چپ راست ما به فلک میرویم جرم تماشاگر است
سپس داستان آن است .

کتابخانه دانشگاه سمرقند

آقای عبدالحمید پولادزاده (پولاتف) که کتابدار آنجا بود می گفته است که ده سال است که در این کتابخانه به گردآوری نسخه های خطی پرداخته است او می گفته است که من خط سعدی را در عبارت نثری فلفلی (ابگر) در قلعه موغ کشف کرده ام مرد دانشمندی بود و فارسی دان نسخه موسیقی تحفه السرور را از خانه خود برایم آورد تا آن را خواندم ، تاکنون نزدیک چهار هزار نسخه خطی و چاپی در آنجا گذارده شده و برگه های آن به خط فارسی بوده است .

در این برگه ها نام کافی کلینی چاپ ۱۳۱۱ و منهج المقال چاپ ۱۳۰۲ را دیده ام .

در آنجا کشف سده ۷ است و دیوان صائب به نستعلیق سده ۱۱ و احیاء العلوم به نسخ مغرب روشن سده ۷ و ۸ با تملک و خریداری محمد بن ابی حامد محمد ترکه در رجب ۷۵۳ با مهر وقف ملا سید غنی بخاری و ذخیره خوارزم شاهی به نستعلیق سده ۱۰ و مرآت الخیال لودی به نستعلیق سده ۱۱ و قاموس فیروز را بادی به نسخ سده ۱۰ با سر لوح و معمای کبیر جامی با شرح حدیث به خط خود اودر ۸۵۶ به اندازه ربعی .

بگفته آتای پولادزاده در موزه سمرقند کمتر از صد کتاب است مانند : قرآن برگ خرما ، تفسیر حسینی گویا اصل ، بدایع الصنائع نیشاپوری به خط کهن ، قرآن به خط کوفی . (بنگرید به فهرست دانشگاه سمرقند از پولادزاده و احرارزاده و عباسزاده چاپ ۱۹۷۷)

کتابخانه مسجد طلا شیخ در شهر تاشکند

در این کتابخانه دو دفتر ثبت کتابها است که نسخه‌های خطی متداول دینی و فلسفی و ادبی سنی و گاهی هم شیعی در آن درج شده است . شماره نسخه‌ها در دفتر دوم به ۱۹۶۱ رسیده و کتابها به فارسی و عربی و ترکی است

انیس الطالبین وعده السالکین : صلاح بن مبارک بخاری

شماره ۱۵۸۰ مسجد طلا شیخ در شهر تاشکند ، نستعلیق سده ۱۰ و ۱۱ ربعی .

تحقیقات در بیان احوال موجودات : شماری گیلانی (گفتار من درباره نگارشهای گیلانی
در جاویدان خرد)

آغاز : سپاس تقدس اساس و ستایش بیرون از قیاس و قرینه و قیاس‌راسزد
شماره ۱۷۷۹ کتابخانه مسجد طلا شیخ تاشکند ، نستعلیق محمد فاضل بن عبدالخالق
در چاشت روز شنبه ۲۱ ذح ۱۱۱۵ ، ربعی .

التلویح : تفتازانی

نسخه مسجد طلا شیخ در شهر تاشکند ، نستعلیق زرین محمد مراد بن حاجی محمد
لاهوری در ۱۰۹۹ .

حاصل الحیات در پنج فصل به فارسی در قصص انبیاء

شماره ۲۲۱ کتابخانه مسجد طلا شیخ در شهر تاشکند ، نستعلیق سده ۱۱ ، آغاز
افتاده .

خزانه المفتین : حسین بن محمد بن حسین سمعانی حنفی

ساخته در روز پنجشنبه ۷ محرم ۷۴۰ .

نسخه کتابخانه مسجد طلا شیخ در شهرتاشکند ، نسخ نظام بن مبارک بن محمد

مالقی در خوارزم در شب چهارشنبه ۱۵ رجب ۷۶۷ ، رحلی پهن کلان .

ذخیره خوارزم شاهی : سید اسماعیل گرگانی

شماره ۵۷ مسجد طلا شیخ در شهرتاشکند ، نستعلیق عبدالرحمان بن جمال در

۱۰۹۶/۱ع -

ربیع الابرار : زمخشری

شماره ۸۵۰ کتابخانه مسجد طلا شیخ در شهرتاشکند ، نسخ سده ۱۱ ، جدول

لاجورد و شگرف ، عنوان شگرف ، تا باب ۹۸ است .

شرح التعریف

نسخه مسجد طلا شیخ در شهرتاشکند شماره ۳۲۶ ، نستعلیق محمد یوسف در

۱۲۸۱ رحلی بزرگ شماره ۳۳۶ ، نستعلیق ۱۲۳۹ رحلی بزرگ .

غایه التحقيق : صفی بن نصیر شرح برکافیه

آغاز الحمد لله الذی انعم علینا بنعمه العظام

شماره ۱۹۴۰ کتابخانه مسجد طلا شیخ در شهرتاشکند ، نستعلیق چاشت روز

سه شنبه ج ۷۷۶/۱ ، عنوان و نشان شگرف ، ربعی .

قرآن با ترجمه کهن فارسی

نسخه مسجد طلا شیخ در شهر تاشکند، نسخ زرین اسماعیل بن مبارک در ۶۶۵/۱۴۳
ترجمه فارسی کهن ریزتر، رحلی، بسیار گرانبها وارزنده .

قنیه المنیه لتتمیم الغنیه : نجم الدین مختارین محمود زاهدی، با عبارتهای فارسی
شماره ۲۸۷ کتابخانه مسجد طلا شیخ در شهر تاشکند، نستعلیق حسام الدین
محمد بن اسماعیل قتلخ گویا در ۱۰۵۲، پیش از این عبارتهای فارسی است در فقه و فهرست
الحروف التي يتعلق بها الاسامی " در شرح رمزه های کتاب در ۲ ص، در پایان مقامات
ابو حنیفه است به فارسی .

مجموعه نسخه کتابخانه مسجد طلا شیخ تاشکند، دارای :

دارای :

۱- روضه المذنبین : احمد ژنده پیل جامی، در بیست و سه باب (نستعلیق روز

آدینه ۱۲۲۲ عنوان شنگرف)

۲- تحفه الملوك، در چهل باب .

مسند ابی عوانه

نسخه مسجد طلا شیخ در شهر تاشکند، نسخ کهن، عرض شده در ۱۲ ذح ۹۰۷

با تاریخ ۲۷ شوال ۹۳۳ در زیر آن که باید تاریخ عرض دوم باشد .

با روایت از مفتی خراسان ابوبکر قاسم بن ابی سعد بن عمر صفار با قرائت بر او
در مدرسه شرقیه شادباخ در ۶۰۸ و ۶۰۹ از هبه الله بن عبدالواحد بن عبدالکریم
هوازن قشری از ابو محمد عبدالحمید بن عبدالرحمن بختری نیز از ابوالمنظرف عبدالرحمن
بن ابی سعد عبدالکریم بن محمد سمعانی با قرائت بر او و سماع از او در مرو در ۶۰۹ از

ابوالبركات عبد الله بن محمد بن الفاضل بن احمد عزای باقراأت براودرنیشاپور در مدرسه
ابن نصر بن ابی الخیر از ابو عمر عثمان بن عبید الله المحمى با قراأت او از ابونعیم
عبد الملك بن حسن اسفراینی از خالش ابو عوانه یعقوب بن اسحق بن ابراهیم بن یزید
حافظ مهرجانی اسفراینی بدینگونه : (قال : الحمد لله قبل مقال و امام کل رغبه و سوال)
با سماع در مجالس که آخرین آنها روز دوشنبه ۲۱ صفر ۷۲۳ در مدرسه طاهریه قاهره
بوده است .

نیز با سماع نجم الدین ابوبکر بن ابی الحسن علی بن شبیل صنهاجی و شرف الدین
ابوالعباس احمد الحبر فخر الدین عبد المحسن الرفعه العدوی از جمال الدین ابوزکریا یحی
بن ابی الفتح بن ابی منصور ابن الصیر فی الحرائی از ابوبکر قسم بن ابی سعد عبد الله بن
عمر بن احمد بن بن منصور الصفار و ابوالمظفر عبد الرحمن بن عبد الکرم سمعانی و صفار از
قشیری تا برسد به ابی عوانه با قراأت مالک نسخه تقی الذی ابوالحسن علی بن عبد الکافی
بن علی سبکی فقیه شافعی . درین قراآتها و سماعها که نمونه ای از آن را آورده ام از گروهی
از دانشمندان نامورو خاندان شان که از شهرهای گوناگون هستند یاد میشود که در تاریخ
روایات احادیث بسیار را ارزنده است .

مفاتیح الغیب : امام رازی

نسخه مسجد طلا شیخ در شهر تاشکند ، نسخ سده ۱۰ ، مجلد نخستین که او در
روز شنبه ۶۰۱ در سالی که پسرش درگذشته و او هم آشفته و پریشان بوده است به انجام
رسانده است .

مقامات شیخ ابو نصر احمد ژنده پیل نامقی جامی : سدید الدین محمد بن موسی بن
یعقوب غزنوی

شماره ۱۳۶۵ کتابخانه مسجد طلا شیخ در شهر تاشکند، نسخ نورالدین قهستانی در معدآباد در ۱۳۷۱/۸۲۷ از آن درویش محمد بن یوسف سعدآبادی مرید خاندان شیخ الاسلام .

مواهب علیه یا تفسیر حسینی . کاشفی

نسخه مسجد طلا شیخ در شهر تاشکند نستعلیق زرین آراسته سده ۱۱ و ۱۲ با قرآن در متن بارحل مثبت کاری آراسته که در صندوقی جداگانه نگاه داری و قرآن در جای خود نهاده میشود ، همه اینها را به هزار روبل خریده اند .

قرآن

- ۱ - به خط نسخ از سده هفتم در هامش آن تفسیر فارسی
- ۲ - نسخه خزانه ملک اشرف قایتبای
- ۳ - به خط ثلث کهن وقف ۱۰۲۳
- ۴ - با تفسیر در میان سطرها که نسخه کهنه ایست و در دست امیر کللال و خواجه بهاءالدین بخاری و جرجی بوده است .
- ۵ - نوشته در ۱۰۶۷ و مذهب
- ۶ - نوشته حاجی فیض الله در خوقند در ۱۱۹۹
- ۷ - نوشته مسلمان قلی یسراتابک در ۱۲۶۶
- ۸ - نوشته در ۱۲۷۴
- ۹ - نسخه مذهب دیگر .

نیز این نسخه ها

- ۱ - البحر المواجه شهاب الدین هندوستانی دولت آبادی در گذشته ۸۴۵ نوشته

- ۲ - بدایة المبتدی ابوالحسن علی مرغینانی درگذشته ۵۹۳
- ۳ - تفسیر قشیری از سده ۱۲ (ش ۴۵)
- ۴ - جواهر التفسیر کاشفی نوشته ۸۹۰
- ۵ - خارستان نوشته در ۱۲۹۴ ش ۶۶۷
- ۶ - دیوان شمس تبریزی به نستعلیق آراسته زرین ، وقف ۱۱۸۵
- ۷ - فتوح الحرمین ش ۹۸۱
- ۸ - کشف زمخشری نوشته ۶۹۴ و مقابله شده
- ۹ - مختار الاختیار اختیار ش ۱۶۴ و ۱۶۷۷
- ۱۰ - مرصاد العباد رازی ش ۲۱۶
- ۱۱ - مشکاه المصابیح نوشته ولی الدین عبدالله تبریزی در ۹۲۳
- ۱۲ - المنازل والدیارات اسامه بن منقذ ش ۱۳۷۴
- ۱۳ - نساء المحبه در ترجمه نفحات الانس به ترکی
- ۱۴ - نفایس الفنون آملی نوشته ۱۱۹۱ ش ۱۵۹۰
- ۱۵ - نفحات الانس جامی نوشته ۸۸۳

کتابخانه ابوعلی ابن سنا در دانشگاه دولتی شهر بخارا

مدیر آن خانم مبارک رحمان زاده بوده که در دانشگده کتابداری لنینگراد درس خوانده و آسپیرانت شده بود گفته است که :

کتابهای چاپی عربی و فارسی و ترکی و روسی و زبانهای دیگر اروپا در علم و صنعت و ادب در آنجا نزدیک به سیصد هزار است و سالانه نزدیک به ۲۵ هزار کتاب میخرند و پنج هزار مجله و روزنامه در آنجا هست

از نسخه‌های خطی آنجا که دیده شده است :

قرآن مذهب ، خمسه نظامی مورخ ۱۰۸۴ ، کتاب نجوم احمد کله دانش‌نوشته
خوداودر ۱۳۱۸ ، تحصیل بهمنیار به نسخ شب سه‌شنبه رمضان ۱۰۸۵ ، تکمله کتاب الاسماء
علم الاسماء از شمس‌الدین محمد بن محمد کوفی نسخه مذهب از سده ۱۱ و ۱۲ به نسخ ،
کنز العمال علاءالدین علی بن حسام نسخ سده ۱۰ و ۱۱ رحلی کلان کلفت درشت‌مانند
المبسوط سرخسی در خاورشناسی تاشکند ، تنسوق نامه ایلخانی طوسی نستعلیق سده ۱۱
نوشته در مدرسه میرعرب و ربعی .

گنجینه نسخه های خطی و چاپی فرهنگستان علوم

آذربایجان در شهر باکو

این گنجینه در ۱۹۲۹ آغاز شده ولی نمودار آن از ۱۹۳۰ تا ۱۹۷۰ در کتابخانه هست . نسخه های خطی و چاپی رویهم در این سال به ۴۱۵۴۷ میرسد و شماره کارکنان آنجا ۵۲ نفر است ، نسخه های خطی رویهم از عربی و فارسی و ترکی دوازده هزار است . چند نسخه گرجی هم دارند و یک نسخه آن مصور است . چند نسخه مصور ارمنی نیز در آنجا هست .

نمایشگاهی در این کتابخانه هست که نسخه ها در ویتترین گذارده شده با چند قلم دان و جلد ، از آنها است :

- ۱- الصاحح جوهری به نسخ مغرب ع ۵۱۱/۱ .
- ۲- القانون : ابن سینا ، به نسخ ۱۵ شعبان ۵۳۷ ، کتاب دوم است با تملک ۷۵۷ (ش ۱۳۶ م) در مجله بنیاد نسخه های خطی باکو (۲: ۲۰ چاپ ۱۹۶۳) از نسخه قانون مورخ ۶۵۷ (ش ۱۴۸ م) با عکسی از آن وصف شده است و این یکی هم در همان مجلد (۱۸: ۲) در همین سال
- ۳- قرآن به خط کوفی و چندین قرآن آراسته و زرین .
- ۴- یک برگ به عبری و مصور .
- ۵- شهدا نامه به نستعلیق ذ ح ۹۴۵ ، نسخه اصل .
- ۶- کلیات عبدی نویدی شیرازی که دو خمسه است به نستعلیق روز دوشنبه ۲۰ ذ ح ۹۸۴ و اصل (ص ۸ ، مقدمه مجنون و لیلی عبدی بیک شیرازی چای مسکودر ۱۹۶۶) .
- ۷- شاه نامه نردوسی به نستعلیق سده ۹ و مصور .

- ۸- دیوان جامی به نستعلیق ۱۲۶۴ و مصور .
- ۹- زیج ایلخانی طوسی .
- ۱۰- زیج الغ بیک .
- ۱۱- بوستان سعدی نوشته سلطان علی مشهدی و مصور .
- ۱۲- دیوان حافظ نوشته یاری هروی و مصور .
- ۱۳- روضة الابرار زواری به نسخ و نستعلیق زرین رمضان کاتب در پایان رجب ۱۰۵۳ که محمد کریم سرابی آن را در ۱۸ صفحه ۱۲۵۶ در همدان برای بهمن میسرزا مقابل و تصحیح و اصلاح و خط کشی و ترجمه کرده است .
- ۱۴- داستان مهستی و امیراحمد بارباعی ها به نستعلیق روز سه شنبه ۲۱ شوال ۹۰۰ ، بغلی کوچک .
- ۱۵- مرقع اشعار و تصوره‌های خورشید بانوی ناتوان ، نسخه اصل .
- ۱۶- دیوان حیران خانم به فارسی و ترکی .
- ۱۷- ذخیره نظام شاهی .
- ۱۸- گلشن العلاج .
- ۱۹- حل مشکلات الاشارات طوسی به نسخ سده ۸ .
- ۲۰- تنقیح الادله والعلل خجندی به نسخ سده ۱۰ با تملک رمضان بن علی اصغر سالیانی و حسین بن مهدی قزوینی با عنوان و نشان شنگرف وزیری .
- ۲۱- الشفاء ابن سینا ، الهیات است به نستعلیق سده ۱۰ و ۱۱ .
- ۲۲- نهایه الادراک فی درایه الافلاک از خضری به نسخ کهن که در نسخه در ص ع آمده که اصل است مگر اینکه نقل باشد ، با تملک ۱۱۳۴ و ۱۲۶۸ .
- ۲۳- کلیات خاقانی مذهب .
- ۲۴- پنج گنج نظامی مذهب .

- ۲۵- دیوان نسیمی به ترکی به نسخ معرب سده ۹ .
- ۲۶- گلشن راز نوشته میرعلی و زرین .
- کوتاه سخن در این نمایشگاه دیده میشود :
- ۲۷- آثار فارسی و ترکی نوشته در هند .
- ۲۸- آثار تاریخی و ادبی و طبی و ریاضی مانند زیج طوسی و الغ بیک .
- ۲۹- مجموعه اشعار سرایندگان مرد و زن به زبان ترکی .
- ۳۰- آثار فضولی با تصویر .
- ۳۱- آثار امیر خسرو دهلوی و حسن دهلوی .
- ۳۲- دیوانهای مذهب و مصور جامی و خاجو و شاهی و هاتفی .
- ۳۳- مینیاتورها و نقاشی ها .
- ۳۴- نمونه های خطوط میخی و پهلوی و کوفی و نسخ و تعلیق و ثلث و نستعلیق و شکسته که بر دیوار آویخته اند ، خط دارابادی کارمند کتابخانه که خود شاعر است و با خوش نویسان ایرانی در فراهم آوردن حروف نستعلیق با دانشمندان شوروی کار کرده است از اوست یک نی کننده کاری شده با شعر و عکس فضولی در همین نمایشگاه .
- در این گنجینه خانه ایست برای روزنامه ها که از آنهاست دوره مجله
- ملانصرالدین و خانه ای برای کتابهای چاپی و دو خانه برای نسخه های خطی که کتابها در آن دو جا در قفسه ها از روی اندازه از A (کوچکترین) تا D (بزرگترین) گذارده شده است . همچنین خانه ای برای اسناد و آثار بازمانده از سی و شش دانشمند ترک آذربایجان که در قوطی ها گذارده شده و هریک را فهرستی است که برخی از آنها چاپ شده است . نیز یک خانه برای نسخه های ارزنده (با نشانه M) بهر اندازه ای که باشد و در اشکافها نهاده شده است .
- فهرست های نسخه های خطی این گنجینه :

ج ۱ - در تاریخ و ادب است و چاپ شده است .

ج ۲ - درباره جنگها که زیر چاپ است .

ج ۳ - درباره زبان و زبان شناسی .

ج ۴ - درباره عرفان و فلسفه و کلام .

ج ۵ - درباره پزشکی و ریاضی .

ج ۶ - درباره علوم غریبه .

مسوده‌برخی از این فهرست ها را در بازپسین روزی که در باکوبوده‌ام دیده‌ام که ماشین شده و یا خطی بوده است . از روی آنها به نسخه های موسیقی آنجا پی برده و یادداشت کرده ام ، اینک نمونه ای از چند نسخه که در دفتر پزشکی و ریاضی یاد شده است :

۱ - خلاصه الحساب شیخ بهائی شش نسخه از متن و ترجمه و شرح آن .

۲ - الشمسیه نیشابوری .

۳ - المنحه فی شرح البدهه از محمد بن فخرالدین یوسف بن قیس حلی مورخ

۱۰۹۶ (۲۸۵۸ ب) .

۴ - التحفه الذوقیه محمد بن محمد به عربی مورخ ۹۰۷ (۳۸۶ ب) .

۵ - جامع الفوائد از علی محمد بن امام بادکوبی (۳۰۹۸ ب) .

۶ - کتاب الاصول فی الهندسه از عزالدین ابراهیم بن عبدالوهاب زنجانى ،

آغاز : الحمد لله الذى علم الانسان قوله هو اولای بالفرض قوله كان .

(۴۲۸۰ ب و ۲۵۲۰ ب) .

۷ - مطالع الافق از ابوالقاسم علی بن احمد بلخی .

۸ - شرح الملخص فصیح بن عبدالکریم نظامی .

۹ - شرح الملخص گرگانی .

- ۱۰- المدخل ابومعشر بلخی و شرح آن .
 - ۱۱- نهاییه الادراک فی درایه الافلاک خفری .
 - ۱۲- زیج الخ بیک و ترجمه و شرح آن .
 - ۱۳- فواید الحکمه حاجی سلیمان ایروانی به فارسی مورخ ۱۲۹۴ .
 - ۱۴- مجلات الطب غیاث الدین منصور دشتکی (۱۲۵) .
 - ۱۵- فرخ نامه جلالی از رمضان شیخ علی (۴۲) .
 - ۱۶- ذخیره نظام شاهی رستم گرگانی مورخ ۹۵۴ ، (۲۲۰) .
 - آغاز : ثناء که حاوی قانون تحمید و شامل کلیات .
 - ۱۷- ذخیره خوارزم شاهی گرگانی .
 - ۱۸- الحاوی فی التداوی شیرازی .
 - ۱۹- غیاثیه شیرازی .
 - ۲۰- کفایه مجاهدیه .
 - ۲۱- شرح القانون آملی .
 - ۲۲- تحفه سعیدیه شیرازی .
 - ۲۳- کامل الصناعه ارجانی اهوازی .
 - ۲۴- برء الساعه رازی .
 - ۲۵- المنصوری رازی .
 - ۲۶- من لایحضره الطبیب رازی .
- نسخه های مذهب و مصور که با نشانه M جداگانه نگاه میدارند و بسیاری از آنها را دیده و بررسی کرده ام و برخی از آنها در نمایشگاه بوده است .
- ۱- کتاب دعاء با ترجمه فارسی به نسخ زرین با جلد روغنی .
 - ۲- خسرو شیرین نامی به نستعلیق مصور سده ۱۲ .

- ۳- قرآن به نسخ رضابن محمد کاظم طالقانی کرکبودی در ۱۲۸۸ و مذهب .
- ۴- دیوان مشتاق مذهب از سده ۱۲ .
- ۵- دیوان بابافغانی به نستعلیق ۱۰۰۰ .
- ۶- لیلی و مجنون مکتبی به نستعلیق سده ۱۱ .
- ۱۰- بهارستان جامی به نسخ عبدالکریم خوارزمی از سده ۹ و ۱۰ .
- ۱۱- دیوان میرزا نظام دست غیب به نستعلیق سده ۱۰ .
- ۱۲- مجموعه دارای :
 - ۱- فتوحات فرید و نیه از محمد طاهر بن حسن خادم بسطامی بنام شاه عباس
در شوال ۱۰۲۲ ، نخستین فتح آن در رمضان ۱۰۱۵ بوده است ، به نستعلیق ۱۰۸۸ ،
آغاز : شکر و سپاس مرقادری را ، انجام : همیشه چراغ دلش زنده دارد .
 - ۲- بختیارنامه به نستعلیق ، انجام افتاده ، آغاز : اول در کار دولت پیشه
کردن ، دویم از کارها اندیشه کردن .
 - ۳- کد و مطبخ قلندنی از ملا ادهم واعظ خلخالی به نستعلیق ۱۰۸۲/۲ع .
 - ۱۳- منوال الملاح فی ابجر المراتح از ابوسعید بن شیخ محیی الدین محمد رافعی
بنام امیر علی شیرنوی در یک مقدمه و چهار فصل در عروض و ساخته پایان محرم
۸۸۹ ، نوشته روز ۴ ذ ح ۸۹۳ به نستعلیق ، آغاز : حمد و سپاس هر صانع را .
 - ۱۴- قرآن مترجم از سده ۱۲ .
 - ۱۶- تیمورنامه هاتفی در گذشته ۹۱۸ به نستعلیق سلطان علی با تاریخ ۹۲۱
که گویا با خط دیگرست .
 - ۱۷- سبحه الابرار جامی به نستعلیق حاجی محمد بن کرم الله شوشتری در ۱
شعبان ۹۸۲ .
 - ۱۸- دیوان جامی ، در نمایشگاه گذارده اند .

۱۹- دیوان فضولی به نستعلیق ۱۲۴۳ .

۲۴- تذکره محمدشاهی از بهمن میرزا بنام فتح علی شاه و عباس میرزا به نستعلیق محمد حسین تبریزی در اردبیل در ۱۲۴۸ و مقابله کرده محمد کریم سرابی در صفر ۱۲۵۰ .

۲۵- دیوان حافظ به نستعلیق سده ۱۰ و ۱۱ .

۲۶- دیوان بی دل، شکسته نستعلیق با حدیقه سنائی که در ۵۲۴ و ۵۲۵ سروده شده، به نستعلیق سده ۱۱ آغاز و انجام افتاده .

۲۷- دیوان کشوری به ترکی به نستعلیق سده ۱۱ آغاز و انجام افتاده .

۲۸- الهی نامه ابراهیم حقی با دیوان او به نسخ ترکی با دیوان نیازی عشاقی مصری ملاخی حنفی خلوی ماذون از شیخ بام سنان الامالی (؟) از ابوعلی از عبدالوهاب امالی از شمس الدین مروزی بیکت باشی از علاء الدین عشاقی از شیخ تاج الدین قیصری از ملا پیرارزنجانی از سید یحیی به ترکی و به نسخ ترکی ۱۲۰۱ .

۲۹- فرهاد و شیرین کوثری به فارسی به نستعلیق محمد علی بن محمد ابراهیم در روز سه شنبه ج ۲/ ۱۲۴۵ برای مرتضی قلی خان کاکاوندی .

۳۰- سلسله الذهب جامی به نستعلیق محمد حسین از سده ۱۰ .

۳۲- دیوان جامی به نستعلیق سده ۱۰ در ع ۱ .

۳۴- دیوان خاقانی به نستعلیق سده ۹ و ۱۰ .

۳۶- دیوان طایر میرزا حسن خان پسر میرزا عبدالرحیم خان برادرزاده حاجی ابراهیم خان اعتماد الدوله شیرازی صدراعظم فتح علی شاه به نستعلیق سده ۱۳ با مهر بهمن میرزای قاجار .

۳۸- جنگ شعرهای فارسی برحسب موضوع با اشاره بنام سرایندگان در هاشم

به نستعلیق سده ۱۳ .

۳۹- دیوان ناکام به ترکی به نستعلیق ملا یعقوب پسر محمود افندی نحوی در

شب یک شبه سه ساعت از شب گذشته ۴ ج ۲/۱۳۰۶ .

۴۰- همین دیوان به نستعلیق دهه سوم ج ۱/۱۳۱۶ .

۴۱- همین دیوان به نستعلیق سده ۱۴ .

۴۳- دیوان نظیری به نستعلیق سده ۱۱ .

۴۵- کلیات نوابی دارای شرح اربعین و خمس المتحیرین و مجالس النفائس

ترکی و منشآت ترکی و وقفیه ، انجام افتاده به نستعلیق سده ۱۰ عنوان شنگرف .

۴۶- شرح معمای میرحسین نیشابوری از عبدالوهاب پسر جمال الدین محمد

صابونی همدانی با جمع مختصر وحیدتبریزی و قاعده انگشتی یافتن در یک صفحه ،

به نستعلیق ترکی سده ۱۲ .

۵۱- یوسف و زلیخای حاذق به نستعلیق چهارشنبه ۳ شعبان ۱۲۷۰ .

۵۴- جنگ شعرهای فخری و حسن کاشی و ابن حسام شیعی و لطفی و سعدی و

مرشد و کاتبی به نستعلیق ۹۵۹ .

۵۵- دیوان نورعلی به نستعلیق ۲۶ رجب ۱۳۰۴ .

۵۸- دیوان ناکام به نستعلیق ۴ ذ ح ۱۳۰۷ .

۵۹- دیوان سیدهاشم افندی اسکداری به ترکی به نستعلیق ترکی ۱۲۱۸ .

۶۱- دیوان علی ع با ترجمه فارسی به نسخ و نستعلیق شب پنجشنبه ۲۲

شعبان ۱۲۴۴ .

۶۳- همای و همایون خاجوی کرمانی به نستعلیق احمد بن محمد حسینی نساخ

در ۸۱۸ ، آغاز افتاده ، و دیوان سلمان ساوجی به نستعلیق سده ۹ .

۶۷- تذکره نواب میرمحسن بن حاجی میرزا احمد آقامیرزاده قراباغی نسخه

اصل مؤلف با تاریخ ۱۵ شوال ۱۳۰۹ و نسخه مورخ ذ ح ۱۳۰۹ و نسخه مورخ ۱۵ ذ ق

۱۳۴۹ .

- ۶۸- دیوان حافظ به نستعلیق سده ۱۰ .
- ۷۲- مطالب العشاق میرقاری گیلانی که بنام شاه عباس ساخته است انجام افتاده با سراج منیر کاشف شیرازی به نستعلیق سده ۱۲ .
- ۷۴- فرهاد و شیرین کوثری به نستعلیق میر ابراهیم پسر نواب میر محسن آقا میرزاده قراباغی در ۱۳۲۱ .
- ۷۵- ضیاء الانوار در رد طایفه بابیه و احبابیه از میر محسن بن سید احمد آقا میرزاده قراباغی در ۱۳۱۶ تا ۱۳۲۰ (۱۹۰۲) .
- ۷۶- سیحه الابرار جامی ، نستعلیق سده ۱۰ انجام افتاده ، از آن حاجی علی بن مشهد محمدقلی باکوبی در جامی ترخان در ۱۲۰۴ .
- ۷۹- کشف الحقیقه نواب میر محسن بن سید احمد آقا میرزاده قراباغی به وزن مثنوی جمله دوم نستعلیق خودش در شوشی قراباغ در ۲۰ ع ۱۳۱۹ .
- ۸۰- دیوان عرفی به نستعلیق سده ۱۱ .
- ۸۱- کشف الحقیقه همان قراباغی به نستعلیق خودش در ۱۳۱۹ جلد سوم .
- ۸۲- طوطی نامه ضیاء بخشی به نستعلیق روز شنبه ع ۹۴۱/۱ .
- ۸۳- دیوان نوایی به ترکی از سده ۱۰ جدول زر و زنگار و لاجورد با سر لوح زرین جلد سوخته آراسته زرکوب رنگین با لولا .
- ۸۴- دیوان نوایی به نستعلیق سده ۱۱ .
- ۹۰- دیوان جامی از سده ۹ با سه سر لوح .
- ۹۱- دیوان میرزا حسن یوزباشی زاده به فارسی و ترکی از سده ۱۴ .
- ۹۳- پنج مثنوی جامی از سده ۱۰ که برای حاجی عباس فرزند حاجی محرم در شهر شیشه در ۱۳۰۷ خریده شده است با یادداشت به خط خود او .

۹۴- کلیات سعدی به نستعلیق ۱۲۷۲ عنوان شنگرف با چند سر لوح زرین .
۹۶- دیوان حافظ به نستعلیق علی محمد در ۱۱۵۳ برای میرزا عیسی خان ،
نسخه آراسته ایست در کاغذ و خط روغنی .

۹۷- دیوان انوری به نستعلیق با تاریخ ۱۰۱۱ و ۱۰۱۲ ولی کهنه تر .
۹۹- شرح التذکره خفری به نسخ محمد رفیع بن فتح الله اصفهانی در ۱۰۹۸ .
۱۰۰- یوسف و زلیخای جامی نسخه آراسته سده ۱۰ ، با یادداشت مورخ
۱۲۰۲ که آن را حاجی رحیم در سفر مکه خریده و به میهن خود عباس آباد گنجه که
رسیده بود آن را به آقا محمد امین بیک در همین سال بخشیده است با مهر مهدی قلی
مورخ ۱۲۲۴ .

۱۰۱- دیوان حافظ به نستعلیق هدایه الله بن شکرالله درج ۱۰۸۱/۲ —
فرموده اسماعیل بیگا .

۱۰۳- ترجمه مائه کلمه علی ع (لوکشف الغطاء حال خلد و محیم دانستم)
به نستعلیق ابراهیم بن الیاس در ۹۷۳ ، نسخه در استانبول بوده است . محبوب علی طالب و ملا

۱۰۴- محبوب القلوبنوایی به نستعلیق حاجی خورجانی در ۱۲۸۱ .
۱۰۸- تذکره شعرای دولت شاه سمرقندی ساخته ۲۸ شوال ۸۹۲ به نستعلیق
مجدالدین بن علاء الدین دزفولی عباسی در دزفول در ۱۸ ذ ق ۱۰۱۸ ، رضی کتابدار
آن را در زمان فتح علی شاه در کتابخانه بهمن میرزا در ۱۲۳۵ عرض دیده است .
۱۰۹- گوی و چوگان عارفی به نستعلیق محمد قوام کاتب ، آراسته و زرین ،
عرض دیده رضی کتابدار در همانجا در همان تاریخ .

۱۱۱- قرآن به نسخ محمد رضای تبریزی برای حاجی محمد کاظم تاجر تبریزی
در ۱۲۴۷ .

۱۱۶- تذکره شعرای دولت شاه سمرقندی به نستعلیق سعدالدین بن نورالله

لنگرودی از سده ۱۱ .

۱۱۹ - منشآت عربی مانند اثر قلقشندی به نسخ با یادداشت قرائت روز

چهارشنبه ۲۸ شوال ۸۲۷ .

۱۲۱ - بوستان سعدی به نستعلیق سده ۱۰ .

۱۲۳ - مناقب المرتضویه بنام سلطان محمد شاه خان قاجار ، نسخه اصل ،

آغاز : حمد و سپاس بی قیاس مالک الملکی را سزااست ، با ترجمه الاحتجاج طبرسی از
همو بنام همان شاه ، نسخه آراسته و مذهب و اصل شاهانه ، انجام افتاده ، نستعلیق
در هر دو بیک خط .

۱۲۶ - دیوان قدسی به نستعلیق سده ۱۱ .

۱۲۷ - ترجمه رجوع الشیخ الی صباه نصرین یوسف از محمد سعید مهارت خان

پسر محمد صادق اصفهانی برای سیدی انصاری در دو جزو هریک سی باب به نستعلیق
عباس علی نوری در تهران و پسرش محمدتقی در روز پنجشنبه ج ۲/ ۱۲۳۵ با تصویرهای
جنسی ولی بد .

۱۲۹ - فرهنگ جهان گیری به نستعلیق محمد مؤمن در ۱۵ صفر ۱۰۴۷ آغاز افتاده .

۱۳۷ - ظفرنامه یزدی به نستعلیق محمد یوسف سمرقندی در خوقند در ۷ ذ ح

۱۱۳۴ برای سید عمر .

۱۴۴ - کلیات میرزا مسیح به نستعلیق سده ۱۳ .

۱۴۶ - دیوان سید به ترکی به نستعلیق سده ۱۳ .

۱۴۷ بحرالحسن میرمحسن بن حاجی سید احمد قراباغی شوشی در مقتل به

نظم فارسی به ۱۲۸۱/۲ع با ماده تاریخ ۱۲۹۱ در پایان به نستعلیق سده ۱۳ .

۱۵۳ - دیوان قصاید سیدعظیم شیروانی با مدح ناصرالدین شاه به نستعلیق

مشهدی میرزا محمد تقی شیروانی برای حاجی احد ، رحلی .

۱۵۸- دیوان خاقان با سر لوح و آراسته سده ۱۳ .

۱۹۱- دیوان عرفی نستعلیق سده ۱۱ و ۱۲ .

۱۹۴- هفت بند کمال الدین محمد حسن آملی کاشی که در آمل سروده است و دوازده بند محتشم به نستعلیق آراسته و مصور مورخ ۱۴ شعبان ۱۲۱۰ با دیباچهای در سرگذشت او هر دو به یک خط .

۱۹۵- تاریخ غراباغ به نستعلیق ۱۲۹۴/۱۶۶ .

۱۹۶- شکرستان در شرح گلستان از محمد سعد شیرازی در ۱۰۹۷ (بپرسیدم زها تف سال اتمام ندا آمد کتاب بهترین باد) (منزوی ۲۵۰۳)
نستعلیق احمد بن محمد هاشم در ۱۲۱۶ ، نسخه آراسته ایست .
آغاز : ستایش فراوان و نیایش بی پایان داوری را سزا است که گلستان جهان را به شمشاد قامت خوبان شوخ و سنگ و لاله روی محبوبان پر افسون و نیرنگ زیب و آرایش داد .

۲۵۵- قرآن به نسخ محمد علی بن حاجی محمد رضای تبریزی در شوال ۱۲۲۷ برای میرمصطفی خان فرمان فرمان لنگران مذهب و زرین .
۲۵۶- انشاء ترکی ، عروض فارسی ، بندهایی از غیاث اللغات ، شعر بی دل ، فرس نامه به نثر درسی باب از ارسطاطالیس که امام المشایخ خزاعی شمس الدین محمد الحسینی از یونانی به عربی برگردانده و از عربی به فارسی در آوردند ، فرس نامه به نظم در ۲۹ باب و منسوب به ارسطوگویا از روی آن یکی به نستعلیق ۱۲۸۸ ، همه به یک خط ، جلد کار میرزا محمد صحاف که نامش در روی آن نوشته شده است . در مقدمه آخری آمده که ۲۲ باب است ولی ۲۹ باب بیشتر ندارد .

آغاز : روزی از روزها دل زارم گشت شادان بروی دلدارم .
انجام : عمر اسباز چهل گذر نکند سخن بنده هم ضرر نکند .

- ۲۵۸- قرآن به نسخ محمد شفیع بن محمد علی تبریزی در ۱۲۶۰ بنام بهمن میرزا و این نسخه سی و نهمین است که او نوشته است .
- ۲۶۲- گلشن محمود از محمود قاجار به نستعلیق سده ۱۳ .
- ۲۶۳- شکرنامه شاهنشاهی از شاه زاده بهمن میرزا (۱۲۲۵ - ۱۳۰۱) که در آن از حاجی میرزا آقاسی بد میگوید و از او می نالد و از امپراطور نیکلا و کینیا را نصوف فرمان روای تفلیس سپاسگزاری میکند و می نویسد که چهار سال است که در تفلیس بوده ام مورخ ج ۱/ ۱۲۸۸ (آوگوست ۱۲۷۱) به نستعلیق عبدالصمد پسر او مطلبهای تاریخی درباره این سامان در آن بسیار است و بسیار کتاب خوبی است (بامداد ۱۹۵۰:۱ — آتابای فهرست دیوانها ۲: ۱۳۸)
- ۲۶۴- جنگ منشآت و اشعار فارسی به نستعلیق سده ۱۱ و ۱۲ .
- ۲۶۵- خسرو و شیرین خسرو دهلوی به شکسته نستعلیق مصور سده ۱۲ و ۱۳ .
- ۲۷۳- هفت اقلیم امین احمد رازی نستعلیق سده ۱۰ و ۱۱ با نو نویس محمد طاهر بن محمد قاسم تربتی جامی در سده ۱۴ از روی نسخه ۷ محرم ۱۰۷۵ .
- ۲۷۶- قرآن مذهب و زرین با فال مصحف از گفتار صدرالدین خلوتی مکرانی به نظم فارسی به نستعلیق با جلد روغنی .
- ۲۷۸- قرآن مذهب زرین آراسته با جلد روغنی دارای کتیبه ، با دو شمشه و دو سر لوح و یک پیشانی و سر فصلهای زرین و رنگین باد و سر لوح در پایان ، به نسخ حسین فخار شیرازی در ۹۷۴ و به تذهیب جلال الدین محمد شیرازی ، با دعای ختم قرآن و جدول فال نامه قرآن به نظم فارسی در خانه های جدول کشی شده زرین و رنگین بسیار زیبا ، در سه صفحه که حروف تهجی در برابر هر بیتی در خانه ای نوشته شده است ، با تاریخ تولد محمد جعفر در دو سوم از شب شنبه ۲۶ شوال ۱۲۲۴ با مهر محمد علی مورخ ۱۲۲۸ در ص ع .

- ۲۸۳- یوسف و زلیخای جامی به نستعلیق ۹۷۴ با دو تصویر در آغاز با —
تذهیب و آرایش و جلد سوخت زرین فرسوده کاغذ متن سفید و حاشیه ها رنگین ، از آن
یحیی اسد چاوش زاده، ترخانی پسر یحیی نوعی قاضی ترحاله در ۱۰۳۶ .
- ۲۸۷- پنج گنج امیر خسرو دهلوی دارای مطلع الانوار و خسرو و شیرین —
نستعلیق حسن بن کمال الدین هادی حسینی یزدی در ۹۰۱ و لیلی و جنون نوشته
همو بنام "حسن هادی حسینی" در محرم ۹۰۲ و اسکندرنامه نوشته ۹۰۲ و هشت
بهشت انجام افتاده ، با تصویر و همه بیک خط .
- ۲۸۹- روزنامه حیات شماره ۸۹ یکنجی سنه ۱۲ ربیع الاول سنه ۱۳۲۴ دوشنبه
۲۴ اپریل سنه ۹۰۶ در باکو در روی پارچه و شماره ۹ المهنجی سه شنبه ۷ ایون ۹۰۵
برابر با ۱۳۲۳/۲ع ۱۶ .
- ۲۹۰- شش قطعه خط شکسته .
- ۲۹۱- هفت قطعه خط .
- ۲۹۲- گلچین از محمد پاشا پسر علی اصغر افشار قاسم لوی صاین قلعه‌ای
ارومیه ای ، تذکره شاعران فارسی سرای است به ترتیب تهجی با یاد کردن زنهای
شاعرو با آوردن جغرافیایان ایران در نیمه دوم کتاب پس از این اشعار شاعران است ،
با سرگذشت مؤلف در آغاز ، به خط نستعلیق آراسته چلیپا خود او در ۱۲۸۵ و در متن
از تاریخ ۱۲۸۶ هم یاد شده است .
- ۲۹۳- تاریخ کثیره از تیمور به سالهای هجری به نستعلیق سده ۱۲ با —
"تاریخ بزرگان" میرزا جمال پسر میرزا نیاز در اسفره در ۱۱۸۰ ، برای عبدالرحمان
بهادر نوشته شده است ، نام این دومی در پایان دیده میشود .
- ۲۹۶- صد کلمه علی ع با ترجمه فارسی به نسخ احمدوقار پسر وصال شیرازی
در ۱۲۷۶ (رقم دورا پاک کردند) آراسته به زر .

۲۹۷- قرآن به نسخ سده ۱۴ با تذهیب و طلا کاری عبدالجلیل کشمیری در

۱۲۷۹ با جلد روغنی زرین کتیبه دار .

۲۹۸- مرام نامه " کاوه آهنگر " یا خود اپرایک قدیم انقلابی تاریخی مجلده

اثرش سامی ، برنامه تئاتر است در روی پارچه مورخ ۲۱ نوامبر ۱۹۰۸ ، با برنامه تئاتر

لیلی و مجنون و چیزهای دیگر به ترکی یا روسی روی هم روی ده پارچه .

۳۰۰- مرقع در ۲۴ قطعه به نستعلیق دارابادی در ۱۹۶۴ .

۳۰۱- دیوان امیر علی شیر نوایی به نستعلیق ۱۰۴۲ .

۳۰۲- دیوان آزر می و گویا هم از دیگران در سه بخش به نستعلیق قاضی محمد

کرمانی در ذق ۱۰۰۹ ،

۳۰۴- بحر سعادت از این عبدالله محمد بن محمد بن ابراهیم ملقب به حاجی

تاج الدین هراس کازرونی در دوازده باب هریک چند فصل در فقه به فارسی به نستعلیق

سده ۱۳ و ۱۴ در کاغذ کبود ناتمام .

۳۰۷- اللمعات الالهیه فی کشف العثرات البهائیه از احمد بن زین العابدین

عاملی که به دستور شیخ بهائی ساخته و عبارتهای او را از کتابهایش آورده و رد کرده

است ، در ۷ لمعه است ، به خط نسخ عاملی در رجب ۱۰۲۹ ، تالیف آن در ۱۰۲۹

است (مقدمه) حواشی دارد از خودش ، آغاز : الحمد لله علی عظیم سلطانه و اشکره

علی عمیم احسانه ، ربعی کمی کلفت . (النفحات الالهویه : ذریعه ۲۴ : ۲۵۱)

۳۰۸- معالم لاصول ابومنصور حسن عاملی به نسخ محمد امین بن احمد شاه

قلعه سفیدی شیرازی در ۱۰۶۶ ، ربعی .

۳۱۲- شرح گلستان یعقوب بن سید علی به عربی به نسخ لطف الله بن عبدالرحمن

روز چهارشنبه ۱۵ محرم ۹۷۲ .

۳۱۳- انفس الجواهر در تفسیر قرآن به ترکی به نسخ عرب ۹۸۹ از آغاز تا

مائده ج ۱ ، وزیرى .

۳۱۶- الشفايق النعمانيه فى تاريخ علماء الدوله العثمانيه ، به نستعليق تركى

سده ۱۱۰ .

۳۱۸- مفاتيح الاصول : سيد محمد مجاهد نگارش روز آدينه ۲۶ صفر ۱۲۲۹ به

نسخ سده ۱۳۰ .

۳۱۹- شرح جمع الجوامع: جلال الدين ابو عبد الله محمد مصرى محلى وتاج الدين

ابونصر عبد الوهاب سبكي ، به نسخ محمد على بن بورجارى دارنده نسخه در ۱۳۲۶ .

۳۲۷- غايه البادى فى شرح العبادى ، متن از علامه حلى به نسخ محمد بن

حاجى در روز شنبه ۲۴ ذ ح ۹۴۱ .

۳۲۸- شرح الثلاثون فصلا

به عربى ، متن ترجمه سى فصل فارسى خواجه طوسى است ، نستعليق محمد

على غبارى پسر يعقوب اردستانى در فتح پور در روز چهارشنبه ۱۲ شعبان ۹۹۴ ، از آن

على بن فضل الله در ۱۳۳۲ ، با مهر محمد على ، آغاز : الحمد لله الذى جعل الاحوال

الجزئيه فى السفليات مربوطه بالاوضاع الفلكيه .

۳۲۹- شرح التذکره نظام نيشابورى به نستعليق همان غبارى در فتح پور در

روز چهارشنبه ۵ شعبان ۹۹۴ ، تاريخ تاءليف ۷۱۱/۱ .

۳۳۲- ديوان امير معزى به نستعليق ريز خوش يعقوب بن ابى الحسن آشتيانى

در آشتيان در روز پنجشنبه ۲۳/۱۲۵۱ .

۳۳۳- الواح بهائى با مناجات حاجى ميرزا محمد تقى وكيل الحق بهائى ،

با فهرست الواح در آغاز رويهم ۲۵۴ لوح است در ۴۸۰ صفحه به نستعليق رضا در ۱۳۱۶

عنوان و نشان شنگرف ، مناجات به نستعليق ديگر است در ۴ ص ، ربعى .

۳۳۴- مثنوى مولوى رومى به نستعليق ۱۰۶۶ و ۱۰۶۷ .

۳۳۵- دیوان عصمت بخارایی به نستعلیق سده ۱۰ جدول زرین آغاز و انجام

افتاده .

۳۳۷- اخلاق ظهیری یا تحفه الائمہ العلیہ از فتح اللہ بن احمد بن محمود

سزواری به نستعلیق سده ۱۱ ، با داستان جنگ علی ع با معاویه به فارسی به نستعلیق

سده ۱۱ .

۳۳۸- دیوان قاسم به نستعلیق سده ۱۰ و ۱۱ آغاز افتاده .

۳۳۹- مجموعه دارای سبجہ الابرار جامی در ۳۸ عقد آغاز و انجام افتاده ،

مظہرالانار از میرهاشمی کرمانی در گذشته ۹۴۸ (آغاز و انجام افتاده) در آن از شاه

نعمہ اللہ و شیخ محمد لاهیجی ستایش شده و چند مناجات و نعت دارد سپس سه روضہ

است (۱ تا ۳) و ہفدہ موعظہ و میرسد بہ داستان سلطان بہرام شاہ خلجی و حکیم

گرامی و درخواست تاءلیف مخزن الاسرار ، در آن آمده است : " گفت کہ ای ہاشمی تیرہ روز ،

ہمچو شفق ظلمت خود را بسوز - ہاشمی از ثقل گنہ خستہ است ، دل بہ کمال کرامت

بستہ است ، ہاشمی از عالم صورت برای ، فرد شو و در رہ معنی داری " (ربو ۸۰۲ -

ایوانف ۱ : ۲۹۴ - منزوی ۲۲۱۵) ، این دو بہ نستعلیق سده ۹ ، آغاز و انجام دومی

افتاده ، سپس دیوان کلیم است بہ نستعلیق دیگر سده ۱۱ آغاز و انجام افتاده .

۳۴۱- مجموعه دارای مبداء و معاد شیخ احمد فاروقی و نزہۃ الارواح امیر

حسینی و مناقب عبدالقادر گیلانی از فقیر دلی ملوک شاہ صدیقی بہ فارسی انجام

افتاده ، بہ نستعلیق خواجہ بن خواجہ شہاب الدین در مدرسہ میرزا نورمحمد از سده ۱۲

، ربعی .

۳۴۲- دیوان ناظم بہ نستعلیق ۱۲۵۰ با جنگ شعر بہ نستعلیق ۹۹۰ .

۳۶۶- کنزالعرفان سیوری ، نوشتہ سکندر بن حسن بن احمد بن عبداللہ بن

مبارک ماحوزی در روز شنبہ ۹۸۷/۱ ج ۶ عنوان شنگرف ربعی بخشیدہ مولانا عبداللہ بہ

حسین بن محمد بن ابی الحسن حسینی عاملی خادم (ص ع) :

۳۷۶- طوطی نامه به ترکی به نستعلیق محمود افندی در چهارشنبه ۷ ذیحجه ۱۲۵۴ .

۳۷۷- تاریخ نگارستان به نستعلیق علی بن محمد علی در ۶۷ سالگی خود که

مدرس تعلیم خانه پادشاهی بوده است در ۲۰ ج ۱/ ۱۳۰۶ .

۳۹۳- مجموعه دارای : سرو وکل یا فلک نازنامه تسکین به نظم فارسی به

نستعلیق حسن خان پسر مصطفی خان در ۱۴ ذ ح ۱۲۱۰ آغاز افتاده ، رسم نامه بهمین

خط آغاز و انجام افتاده .

۳۹۶- شرح بیست باب بیرجندی از گونابادی ساخته ۱۰۰۵ (آغاز و انجام)

به نستعلیق محمد زمانی در ۲۵ محرم ۱۰۶۴ عنوان شنکرف از آن معزالدین محمد بن

منجم اردبیلی پسر محمد زمان در شب ۲۷ ذ ق ۱۰۸۸ و ۱۰۸۹ .

دو نسخه دیگر از این گنجینه

۱- مجموعه به نستعلیق سده ۱۱ ، عنوان شنکرف ، دارای :

۱- تحقیقات از صدرالدین محمد بن منصور بن صدرحسینی حسینی شیرازی دشتکی

برای نظام الدیم گیلانی به فارسی در فلسفه با عنوان دو فصل (منزوی ۱۰۷۷ - مجلس

(۳۳۸: ۱۵)

آغاز : بسمله . المنه لله ولرسوله وللعلماء بدانکه حق سبحانه و تعالی هست .

انجام : زیاده ازین هم بگویم الحریکیه الاشاره وانا العبد الغریب الغنی

صدرالدین محمد بن منصور بن صدرالحسینی حسینی شیرازی الدشتکی رحمهم الله و

غفرلهم .

۲- اصول فقه ابوالفتح حسینی .

۳- رساله استعاره در یک مقدمه و چند ساقه از عصام الدین اسفراینی .

آغاز : حمد بی احدی را که .

- ۴- میزان الحسان قوشچی .
- ۵- جبرو مقابلهء ملک محمد اصفهانی .
- ۶- هیئت قوشچی .
- ۷- کائنات جو یا آثار علوی از ابوحاتم منظر اسفرازی در سه باب :
 - ۱- اندر حادثها در سیزده فصل ،
 - ۲- اندر حادثهای روی زمین در هفت فصل .
 - ۳- اندر حادثهای زیر زمین در هفت فصل (منزوی ۳۹۲) آغاز : حکیمان چنین گفته اند که موجودات عالم ... از دو گونه است .
- ۸- تهلیلیه دوانی ، آغاز آفتاب جمال قدیم از آن متعالی تر .
- ۹- تحفه روحانی دوانی .
- ۱۰- تحفه مجدیه در خواص حروف مقطعه قرآنی از علی بن حسین کاشفی در یک مقدمه و چند باب و یک خاتمه ، آغاز : سبحان من تعزز بالمجد والعلاء .
- ۱۱- مخارج حروف در هفده مخرج .
- ۱۲- علم تجوید .
- ۱۳- اختلافات هجائی قرآن .
- ۱۴- اصول عقاید دینیه محمد محسن بن مرتضی فیض کاشانی به فارسی .
- ۱۵- اصول دین معزالدین محمد بن ابی الحسن موسوی در دو فصل و یک خاتمه .
- ۱۶- حجه .
- ۱۷- صیدیه ، آغاز : صدر رسائل دین مبین .
- ۱۸- درویشیه .
- ۱۹ ذکریه .
- ۲۰- رساله در علم موسیقی در ۱۵ فصل .

۲۱- رساله در منطق گویا صغری، آغاز: بدانکه آنچه در ذهن درآید .

۲۲- کبری گرگانی .

۲۳- نحو منظوم حسینی ساوجی .

۲۴- فرس نامه منظوم فارسی شاه صفی نوربخشی .

۲۵- رساله ملاسایل همدانی .

۲۶- شرح بیتی از گلشن راز .

۲۷- حورائیه در شرح رباعی ابوسعید ابوالخیر .

۲- "دانش نامه قدرخان": اشرف بن شرف مذكر فاروقی ، فرهنگ فارسی

است به فارسی بنام قدرخان پسر ده وزخان در ۲۱ ذ ح هشت صدوهفت ، نخست نام ماهها و روزهای ماه به فارسی سپس واژه های فارسی به ترتیب حرف بازپسین آنها با شواهد و گواهیهای شعری روی هم رفته ۷۵ بیت از فردوسی و رودکی و تاج دین نظامی و عنصری و دقیقی و مطهر و خاقانی و ابوعلااسری و سوزنی و ابوشکور و ابونصر مرغزی و سدیدعوفی و فرخی و ابوالعباس و ناصر خسرو و عسجدی و منجکی و طیان و شهیدی و شاکربخاری و علوی اختیاری و خسروی و اسدی طوسی و لبیبی و مسعود سلیمان یاسلیمانی و اغاجی و فاخری و بهرامی و ابوالمؤیدیلخی و تاج دبیر و ابوالقاسم و سپهسالار و عماره و شاکربخاری و کسائی و معروفی و ابوسعید و بهرامی و خسروانی .
در آن یاد شده است از شاه نامه و سکندرنامه و کتب طب و پند نامه انوشیروان .
در پایان نسخه شعرها ایست درباره حساب ابجدی بهمان خط متن فرهنگ نامه در یک صفحه و ناقص و جزو کتاب گویا نیست .

در متن تاریخ آن ۲۱ ذ ح " سیصدوهفت " آمده است .

آقای حسین زاده ر . هاشم در " شرق سرخ " (مجموعه استالین آباد چاپ

۱۹۵۸ ش) مقاله ای دارد به نام (دانش نامه قدرخان و اهمیت آن در آموختن میراث

ادبی ما و آثار رودکی () .

همچنین خانم منظره ممدوا (محمدزاده) در مجله بنیاد نسخه های خطی جمهوری (ج ۱ چاپ ۱۹۶۱ ص ۱۰۹) مقاله ای دارد درباره دستور و فرهنگ زبان فارسی و عکس صفحه اول و آخر آن در این مجله آمده است .

آغاز : بسمله . حمد بی حد و ثناء بی عد مرید بیدرآرنده گاه وسپهر ودارنده ماه و مهر بیرون از مقدار و افزون از شمار و در و د و آفرین و ستودگی برترین مرمهتر پیام آوران و مهر پیغامبران صد هزاران بار با یاران و یاوران پی از پی و دم در دم باد . چنین گوید بنده بندگان شریعت نبودی و مبین قصه مصطفوی " اشرف بن شرف المذکر الفاروقی الساکن بالمصر المعروفه بجندی ری که همه وقت بر آن راغب شدی تالغات پهلوی و جز آن که شعراء فصیح زبان چنانکه خواجه فرودسی در شاه نامه و شیخ نظامی در سکندرنامه و شعراء دیگر و اسامی ادویه که حکماء در طبیا ت اختیار کرده اند آنج از لغات مذکور در فرهنگ نامه و محلهای مختلف بی ترتیب و ضابطه می باید با ترتیب و ضابطه حرف آخر مرتب کند .

انجام : کرنای بوق را گویند . شاهی دهد صدمه کرنای فتوحش ، گرش گریلان فلک را شنوایی .

تمت هذا الكتاب بعون الله الملك الوهاب بخط العبد الضعيف النحيف الى رحمه الله و الملتجى الى كرمه وقت الظهريوم الاربعاء في التاسع والعشرين من شهر ذي القعدة سنة احدى عشر و ثمانمائة اسحاق بن ابراهيم البخاري غفر الله له و لوالديه .

نسخه شماره ۲۹۴ M 2957 B بنیاد نسخه های خطی شهرباکو ،
2373
به خط ثلث اسحاق بن ابراهیم بخاری در روز چهارشنبه ۲۹ ذ ق ۸۱۱ ، جدول شنگرف ،
۲۲۵ گ ، ربعی بیاضی .

در باره نسخه های خطی این گنجینه در دو شماره ۱ و ۲ مجله "رسوبلیکا الجاسمه لری فندونونی اثر لری" (ترودی رسوبلیکا نسکوگورو کپیسنگوفندا) چاپ ۱۹۶۱ و ۱۹۶۳ بحث شده است .

در این مجله (ج ۱) مقاله ایست درباره ناتوان زن شاعر با تصویر او و مقاله ای درباره دیوان خطایی و نسخه های آن که یکی از شاه محمود نیشابوری است مورخ ۹۴۲ در ۸۷ گ (تاشکند ۲۴۱:۲) و دیگری از پاریس با تاریخ وقف ۱۰۲۲ و نسخه های برلین مورخ ۱۰۷۷ و شاهنشاهی تهران و استانبول و مصر و باکو نوشته محمد یعقوب در ۱۱/۱۳۲۵ . در آغاز آن مقاله ایست درباره نسخه های تاریخی باکو که بیشتر آنها در مجلد یکم فهرست آمده است مانند مجمع البیان میرزا محمد صادق مروزی و تاریخ جهان آرای هموتذکره السلاطین محمود قاجار و شکرنامه بهمن میرزا پسر عباس میرزا و تاریخ بزرگان میرزا جمال پسر میرزا نیاز و تاریخ شاهرخ میرزا نوشته ۱۲۶۵ و تاریخ مرغوب الاراء ابراهیم پاشای پجوی و تاریخ طبری و مناهج الطالبین و معارف الصادقین از شاه شجاع مظفر نسخه اصل مورخ ۷۷۹ (۱۷ د ، فهرست ۱۴:۱ ش ۵) و تنقیح تواریخ ملوک حسین هزارفن نوشته ۱۲۲۶ .

در همین مجله (ش ۲ ص ۱۸ و پس از آن) یاد شده است از :

- ۱- طب یوسفی مورخ ۱۲۲۶ (۱/۱۵۳ پ) .
- ۲- راحه الانسان از سیف الدین قطب الدین بدخشی ، نوشته ۱۲۲۶ (۲/۱۱۵۳ ب) .
- ۳- گلشن العلاج و بوستان الادویه از محمد طاهر بن معزالدین محمد موسوی به فارسی ، نوشته ۱۲۳۴ (۴۲ م) .
- ۴- فوائد یوسفی ، نوشته ۱۲۴۵ (۴/۳ ب) .
- ۵- منافع الناس محمد عطار سالیانی ، نوشته ۱۲۵۷ (۲۷۴ ب) .
- ۶- کنز المسافرین عبدالوهاب بن علی اشرف بن علی شیرازی ، نوشته ۱۲۷۱

۰ (۴۷۳ ب) .

۷- طب جالینوس ، نوشته ۱۲۷۳ (۲۸۹۱ ب) .

۸- سراج الطب از حسن بن رضای شیرازی ، نوشته ۱۲۸۰ (۵۵۹/۲ ب) .

۹- پاتولژی کریزل نوشته ۱۳۱۲ (۱۴/۱ ب) .

۱۰- رجوع الشیخ الی صباه در تقویت باه از احمد بن یوسف شریف به فارسی ،

نوشته ۱۳۱۸ (۵۳۴۱ ب) .

۱۱- کتاب من لایحضره الطیب از رازی (۴۶۸ ب) .

۱۲- انموذج الطب ، از سده ۱۱ (۱۷ م) (۴۵۶ ب) .

۱۳- رساله طب اسماعیل بن حسین جرجانی در هشت مقاله .

۱۴- تحفه الموءنن تنکابنی ، از سده ۱۲ (۱۸ م) (۲۴۳) .

۱۵- رساله طب محمد مهدی بن علی نقی ، از سده ۱۳ (۱۹ م) (۵۱۷ ب) .

۱۶- علم تشریح در پنج فصل از سده ۱۳ (۱۹ م) (۷۵۴ ب) .

۱۷- معالجه الابدان به ترکی از سده ۱۳ (۱۹ م) (۵۲۰ آ) .

۱۸- طب به عربی در ۱۰۰ باب از سده ۱۳ (۱۹ م) (۳۰۰۵ ب) .

۱۹- ذخیره العلاج (۲۴۸ ر) .

۲۰- ذخیره خوارزم شاهی (۱۷۶ ر) .

در همین شماره مجله چند مقاله دیگر است درباره :

۱- بحر الغرائب لطف الله حلیمی در ص ۶۱- ۷۱ .

۲- لغت نعمه الله پسر احمد پسر مبارک رومی که در نیمه روز سه شنبه ۱ ذ ح

۹۴۷ ساخته است در ص ۷۲- ۷۹ .

۳- دیوان فضولی ، نوشته محمد بن عبدالرحیم تاج الدین داراب جردی

بی دلی در روز یکشنبه ۹۵۰ در ص ۸۱- ۸۴ .

۴- حکم عباس میرزا مورخ محرم ۱۲۳۹ درباره یاورى احمد سلطان کنگرلو

سلطان دسته بهادران با عکس آن در ص ۹۰-۹۲ .

۵- کلیات نوابى میرمحسن بن حاجى سيد احمد قزباغى ، نوشته ۱۲۸۱ بنام

کنزالمحن در ص ۱۰۹-۱۱۳ .

۶- يوسف وزليخاى جامى و ترجمه ترکی آن در ص ۱۲۰-۱۲۴ .

موزه تاريخ ادبيات شهر باکو بنام نظامى

از آثار نو و کهن که در اين موزه گذارده اند :

۱- نمونه رسم روى سنگها که گویا الف باى کهنى را مىرساند یا اینکه بازی است

و معنى ندارد .

۲- نمونه هاى خط پهلوى و آرامى و کوفى .

۳- سکه هاى ساسانى و فرمانروايان بيزانس .

۴- عکس دو نسخه واتیکان و در سدن از کتاب "دوم قورقوت" و آثارى که

درباره آن تاءليف شده است .

۵- نسخه هاى خطى و چاپى ديوان قطران تبريزى .

۶- تصويرهاى ابن سينا و بهمنيار و خطيب تبريزى .

۷- دورنماى شهر گنجه از سده ششم .

۸- نقشه باکو در سده ششم و نمودار آن در همين سده از خشکى به دريا .

۹- نماى پل رود خرام بنام "فرميز" يا "شکسته" .

۱۰- نمونه هاى معمارى مزار آقا بابا ساخته ابوبکر ابن العجمى در نخجوان و

مزار مومنه خاتون همسر اتابک جهان پهلوان که در روزها در بامداد قهوه اى باز و در

نيمه روز و ميانه آن قرمز و در شام قهوه هاى تند و سير مى نمايد .

۱۱- کاشى خانقاه رودخانه پيرزاد .

۱۲ - کتیبه محرابی بنام سلطان ابوالفتح فرخ زاد پسر اختسان پسر فریبزر پسر

گرشاسب .

۱۳ - مجلس ابوالعلاء گنجوی و منوچهر شروان شاه و مهستی خانم .

۱۴ - نسخه داستان مهستی و امیر احمد پور خطیب گنجه به نسخ سده نهم .

در خانه خاقانی

۱۵ نسخه عالم آرای عباسی .

۱۶ - تحفه العراقین خاقانی دو تا و سه نسخه دیوان قصاید او نیز دیوان او از

سده ۱۰ .

۱۷ - آثار امیر خسرو دهلوی و جامی هر دو خطی و آثار قآنی همه چاپی .

۱۸ - کتیبه مزار خاقانی استامپاژ از اصل تبریز .

خانه نظامی

۱۹ - فالیه های نماینده زندگی صحنه های ادبی او .

۲۰ - آثار نظامی از خطی و چاپی مانند پنج گنج سده نهم و سده دهم و نسخه

مذهب آخوند وف از سده نهم و نسخه مورخ ۸۱۶ - (۱۴۱۳ م) و خسرو شیرین مورخ

۸۹۵ (۱۴۸۹ م) و عکس تصاویر نسخه ای از پنج گنج او .

۲۱ - پنج گنج خسرو دهلوی از سده ۱۰ .

۲۲ - قالب قبر نظامی و کتیبه قبر او مورخ ۴ رمضان ۵۰۶ که باید ساختگی باشد .

۲۳ - دورنمای آثار نظامی و پیروان او .

۲۴ - مهر و مشتری عصار تبریزی .

۲۵ - دیوان شاهی نوشته عماد حسینی از سده دهم و آراسته .

۲۶ - تصویر به دار آویختن نسیمی .

۲۷ - مجسمه چوبی نسیمی از منور خانم .

۲۸- اخلاق ناصر طوسی .

خانه فضولی

۲۹- پیکره فضولی .

۳۰- آثار او مانند حدیقه السعداء مورخ ۱۰۰۰ (۱۵۹۱ م) و بنگ و باده مورخ

۹۷۷ (۱۵۶۹ م) و جزاینها .

۳۱- کتبی که درباره فضولی به نگارش درآمده است .

خانه صائب تبریزی

۳۲- آثار او .

۳۳- خانه ملاپناه واقف

۳۴- خانه آخوندوف .

۳۵- خانه خورشید خانم ناتوان دختر خان قراباغ .

۳۶- خانه جلیل محمد قلی زاده ناشر روزنامه "ملانصرالدین" با مجسمه صابر

و اشیاء اداره همین روزنامه .

۳۷- تالار ادبیات شوروی .

۳۸- قالی چهار فصل نماینده تخت جمشید و مسجد کبود و طاق کسری و گنبد

سلطانیه . در این موزه ۵۰۰ نسخه خطی نگهداری میشود و از آنها است .

۱- جنگ رباعیات فارسی به ترتیب تهجی از سید سراینده از آذر تا هوئی از

سده ۱۲ .

۲- جنگ شعرهای فارسی دوتا .

۳- جنگ شعرهای ترکی و فارسی .

۴- دیوان عسکری دوتا .

۵- قصائد محمد .

۶- کلیله و دمنه ترکی .

۷- جنگ شعر (بیاض) سه تا .

۸- ویس و رامین گرگانی از سده ۱۱ (شماره ۶۸) .

چند نسخه دیگر که در شهر باکو دیده ام

۱- مجموعه آقای عبدالکریم علی زاده در شهر باکو ، نستعلیق به یک خط ،

عنوان و نشان شگرف ، جلدتیماج تریاکی ضربی لایی ، وزیری ، دارای :

۱- ترجمه تذکره الکحالیین به فارسی (انجام افتاده) .

۲- گنج الاسرار یا ترجمه الايضاح فی اسرار النکاح از عبدالرحمن بن نصرین

عبدالله شیرازی که برای وزیر محمد بن المعتزین طاهر ساخته است از نظام منشی در

اینجا " باب هشتم در معرفت داروها که زنان را آبتن کند " هست و میرسد به " باب

دهم در معرفت چیزهایی که باه را کم میکند و به " جزو دوم در اسرار زنان " در ده

باب ، در آن از شیخ عبدالرحمن یاد میشود . (ش ۶) .

۳- غیاثیه : صاین الدین محمود بن صاین الدین الیاس بن شیرباریک شیرازی .

۴- رساله طبّی فارسی بنام محمدزکریا ء دارای چند فصل و یک باب و در پایان

آن " صنعت دواء الملوك حکیم افلاطون برای ارسطو " آمده است ، گویا از آثار رازی

گرفته باشند .

۵- صلاح الصحافی حفظ الصحه (دیباچه) : اضل الدین کرمانی (منزوی

۵۵۶- استوری ۲: ۲۱۳- عامری نامه ص ۱۵۹ تا ۱۷۱) در چهارمقاله :

۱- در حفظ صحت بروجه کلی و آن سه فصل است .

۱- در وصایا و کلمات حکماء و آنچه در باب حفظ صحت گفته اند بروجه جملی .

۲- در حفظ صحت به حسب فصول سال و آن چهار فصل است .

۳- در حفظ صحت اندامها در سیزده فصل .

۴ - در یاد کردن بعضی از شرابها و معجونها و داروهای سبک و مختصر که در حفظ صحت به کار آید .

آغاز : بعد از شکر و سپاس باری تعالی که بیا فرید به حکمت و بیروید به نعمت و بیا مرزید به رحمت اما بعد چنین گوید مؤلف این کتاب صدر امام مرحوم افضل المله والدين الكرمانی . . . که اگر چه انواع علوم بسیار است .

۶ - همان گنج الاسرار ۲ ، مقدمه ای دارد و دو جزو باید باشد نخستین در اسرار مردان در ده باب ، نوشته درج ۸۹۴/۱ (پایان نسخه) جزو دوم در ش ۲ است و نسخه آشفته و پس و پیش شده است .

آغاز : حمد و سپاس خداوندی را که جواهرزواهر عالم افلاک و مجاوران کره خاک .
۲ - پنج گنج : نظامی .

نسخه آقای عباس علی قلی زاده در شهر باکو ، نستعلیق سده ۹ و ۱۰ ، عنوان زرین ، جدول زر و لاجورد ، با شمسه ای در آغاز که نام نظامی و پنج منظومه در آن آمده با شماره بیتها و برگها ، با یادداشت خریداری نسخه دراگره به دوازده اشرفی در ۹۸۸ ، جلد سوخت زerkوب رنگ درون و بیرون قهوه ای مقوایی .

سفر دوم

گنجینه نسخه های خطی فرهنگستان باکو

اخلاق ناصری : خواجه طوسی .

* B4258 (2343) نوشته علی بن حبیب الله حسینی در ۱۰۴۱ .

* B5114 (2615) نوشته محمد بقا پسر شیخ اسدالله (؟)

در ۱۰۶۶ .

نیز شماره های A394 (15862) C76 (11081)

(B5894 , (28465) B797 , (2201) M455 , (32187)) (کد

در فیشها خوانده ام .

اوصاف الاشراف : طوسی .

* A45C (17088) نوشته نورالدین محمد در ۹۷۶ در ۲۱ گ .

* B1163 (9065) نوشته میرزا علی بک بن میرزا اسماعیل منشی در ۱۲۶۸

در ۴۲ گ .

* M140 (8201) نوشته بهاء الدین محمد عاملی در ۱۰۷۲ در برگهای

۱۵۶ تا ۱۶۱ .

بهبه القلوب و قوت الارواح

گرفته از رساله ساختگی بنام صفی الدین در موسیقی

* A1194 ، نستعلیق روز چهارشنبه ۱۲۳۳/۱۴۲۰ ، عنوان شنگرف .

تذکره سعیدیه : سعید علی بن کاظم بیک بزادگهی لکنرانی در ۱۲۸۶ و ۱۲۸۷ ، در

روی این نسخه نام آن جواهر نامه لکنران است .

(بریگل ۱۲۸۶ - فهرست باکو ص ۵۸ ش ۳۲ - نشریه ۷: ۱۱۶) .

آغاز : طفرای اخبار این اوراق به زیورسپاس خداوندی آرایش نگارش

برین نظم و سیاق می پذیرد .

انجام : و داخل محال دریغ گشته و مدتی در این دیار توقف نمودند .

* B3049 (21449) نستعلیق سده ۱۳ ، گمان برده اند که سیاه نویس و

اصل است .

ترجمه سیرت ابن اسحاق ، در سه باب است .

آغاز : حمد و ستایش آفریدگاری را که کسوت وجود درین عالم از آثار قدرت

اوست و شکر و سپاس پروردگاری را که حلیه خرد بنی آدم از انوار اوست .

مترجم در ۶۱۲ به شام رفته و به فارس برگشت و در شهر ابرقوه به نزد مظفرالدین

سعدبن زنگی رسیده و به دستور او این ترجمه را ساخته است .

او سیرت محمدبن اسحاق را که دو شیخ روایت آن مانده بودند در مصر از قاضی امام ابن محلی و قاضی امام رضی الدین ابن جناب شنیده است . (مترجم ۴۴۳۴) .

* D788 (30197) نسخ سده ۷ و ۸ ، جدول شنکرف و لاجورد ، ۳۹۵ برگ
۲۳ س ، با کراسه شماری نه برگی نشانه "جزو ثانی والعشرون ، جزو ثانی والثلاثون" در گوشه های راست بالای صفحه رویه برگ دیده میشود .

سیرالبلاد در ترجمه آثار البلاد و اخبار العباد : محمد مراد بن عبدالرحمان
برای سید موسی خان پسر میرعلی اصغر در گذشته ۱۰۵۴ در روزگار "شاه جهان" (نو
نویس) (۱۰۳۷ - ۱۰۶۸) .

(استوری ۱۲۸:۲ - منزوی ۳۹۶۸ - باکوش ۹۱ - فیلمها ۱۵۱:۲)
آغاز : حمد عالی اساس و سیاس بیرون از حد و قیاس مالک الملکی را در خور و
سزاست که فتور و قصور را در ملک و ملکوتش راه نیست .
انجام : و آفریدگار عالم حقیقت مخلوقات را نیکو داند .

* M226 (4878) نستعلیق ۱۹۷ (= ۱۰۹۷) در کاغذ زرد در ۳۷۶ گ
۱۷ س وزیری ، جلد تیماج تریاکی ضربی مقوایی .

شرح فارسی تهذیب تفتازانی : گویا از عبدالله یزدی یا جمال الدین محمد
شهرستانی یا عنایه الله هندی (منزوی ۱۴۹۸ - ۱۵۰۰) .

آغاز : الحمد ، حمد در لغت وصفی است بر جمیل اختیاری بر جهت تعظیم .
انجام : و این ظاهر شد از بیان مذکور والسلام علی من اتبع الهدی .
* A1299 (30519) نستعلیق ریز روز سه شنبه پایان ج ۱/۱۰۱۲ - در

چهارباع اصفهان در ۶۲۰ گ ، در هامش پنج صفحه آغاز رساله ایست به عربی از حسین بن
سید محمد خلخالی برای غیاث الدین محمد میر میران بنام "رساله فی اصول العقائد" به

نستعلیق ۱۰۱۵/۱ع .

طرب خانه : یار احمد بن حسین رشیدی تبریزی در ده فصل ، ساخته ۸۶۷

(منزوی ۲۹۹۴) .

*B47 (9591) نستعلیق سده ۱۲ در پایان شعرهای جامی و خطائی و به

ترکی (و فضولی و شاهی است .

غیاثیه : نجم الدین محمود بن صابن الدین الیاس بن شیرباریک شیرازی .

* B1231 (3259) نسخ سده ۱۰ ، آغاز افتاده .

* M23 (2309) نوشته رمضان ۹۶۸ ، عنوان سنگرف ، ربعی .

قربادین : شفائی .

* B2432 (18143) نوشته علی جوان شیر قرباغی در ۱۲۵۸ .

* B2490/8 (18431) نوشته ۱۲۲۶ .

* B5413 (27143) نوشته محمد بن حاج سمیع در ۱۲۴۲ .

* B6448 (29561) بی تاریخ .

* M141/2 (12060) نوشته عبدالله بن محمد حسین

(از روی فیشها نوشته ام) .

کفایه مجاهدیه : منصور بن محمد بن یوسف بن الیاس شیرازی .

* B B799 (3531) نستعلیق سده ۱۲ در کاغذ کبود .

* B858 (11502) نستعلیق روز پنجشنبه ۱ صفر ۱۰۶۳ .

* B858 (11502) نسخ ۱۲۶۲ .

* B1119 (19934) نسخ ۱۲۶۱/۱ج۷ .

* C228 (11679) نستعلیق ۱۲۴۲ .

* C604 (23692) نسخ سده ۱۲ ، انجام افتاده .

* M452 (32185) نستعلیق ۱۲۵۹ .

رسالهء موسیقی ساخته بنام شاه سلطان حسین صفوی .

* B5006 (9667) نوشتهء ۱۲۰۴ .

رسالهء موسیقی یا نامه‌های آهنگها و شعبه‌ها و آوازه‌ها موسیقی از دوازده مقام .

آغاز : بدان ایدک الله که هیچ علمی به خرده بینی به علم موسیقی نمیرسد .

انجام : و بزرگ و کوچک را بکار آید .

* M179 (2632) نستعلیق راسته و چلیپا در کاغذ رنگا رنگ در

برگهای ۱۱۵ در تا ۱۱۸ پ ، درهامش آن شعراست ، ربعی .

مجموعه بزرگ کلان

* M387 (24192) به نستعلیق چلیپا ، عنوان شنگرف دارای بندها

و رساله‌های فارسی و عربی فراوان .

مجموعهء صدوهفت رنگ یا "مجموعه المتون المشهوره المداوله المعتمبره المعتمده

فی العلوم " دارای رساله‌های عربی و فارسی و ترکی ادبی و ریاضی و فلسفی که از آنها

است هیاکل النور ، گردآوری عبدالغنی بن حاج محمد افندی پسرملایر محمدبن شیخ

محمدبن نورمحمد نحوی قشلاقی ماتریدی قاری زاده در ۱۲۶۱ تا ۱۲۶۸ .

* B77 (3232) نستعلیق در ۱۲۲۷ ص خشتی جلد دوم آن به نسخ و

نستعلیق در متن و هامش در ۹۱۰ ص ربعی نوشتهء ۱۲۷۷ و ۱۲۸۳ .

مجموعه ،

* A113 (11433) به یک نستعلیق سدهء ۱۲ .

۱ - اختیارات یا محرم نامه .

۲ - جواهر نامه در ۱۵ فصل .

۳ - خواب گزاری در ۵۳ فصل به فارسی .

مجموعه ، A375 (15101) به یک نستعلیق و نسخ عنوان شکر ف .

۱ - علم اکسیر به فارسی .

۲ - جواهرنامهء ارسطو در بیست و یک باب (هر دو به نستعلیق) .

۳ - عبون الحقایق و ایضاح الطرائق فی علم النوامیس و المخاریق و التعاویذ و

الدخن و النیرنجات و الخواص المجربات : ابوالقاسم احمد بن محمد عراقی (نسخ ۱۰۱۱) .

۴ - طلسم و جادو به فارسی (همان نستعلیق با تاریخ ۳۱ گویا ۱۰۳۱ .

مجموعه ، A411 (13399) به یک خط نستعلیق خوش ریز ۱۰۶۵ ، عنوان

شکر ف ، دارای :

۱ - رساله فی عدم توقف الكل على عدم الجزء والجواب على شبه بعض الفضلاء .

۲ - الکریه : شیخ بهائی (نوشته ۱۱ صفر ۱۰۹۴) .

۳ - برهان على امتناع اللاتناهی (۶ س) .

۴ - رساله فی وجوب العصمه للامام : على بن الشيخ فضل الله الجیلانی

الفومنی الزاهدی . (۱۹ - ۲۱) ساخته شب ۸ محرم ۱۰۶۵ در شیراز .

آغاز : بسمله . و به نستعین . الحمد لله الذی خلق بقدرته لیعرف بدایع صنعہ .

انجام : هداما خطرنا فی جواب هذه الشبهه بالبال با فاضه الحکیم المتعال

انه ذوالمن والافضال على كل الاحوال . حررت هذه الرسالة فی ليله الثامن من المحرم

الحرام فی سنه ۱۰۶۵ فی بلده شیراز .

۵ - شرح الرساله العشرینیه لمحمد باقر معاصر الشارح قاضی بن کاشف الدین محمد ،

فی الفلسفه و الرياضی .

۶ - "رساله لصدر الحقایق و تحقیق الخبر و حده" فی شبهه الجذرا لاصم او "کل

کلامی کاذب " .

۷ - جواب الدوانی عن شبهه " کل کلامی کاذب " .

- ۸- جواب السيد صدرالدين عن هذه الشبهه .
- ۹- جواب نصيرالدين الطوسي عن الكاتبی فی ان الحراره تفعل فی الرطب سوادا .
- ۱۰- رساله ابن كمونه الى نجم الدين الكاتبی فی ان ثبوت الامكان لا يلزم منه امکان الثبوت .
- ۱۱- حاشیه علی بحث اللازم من شرح المطالع لميرزا محمدالشيروانی .
- ۱۲- رساله فی مسالتين فی الاقرار بطريق رياضي : قاضي بن كاشف الدين محمد .
- ۱۳- شادی دبیرستانی برشاهی سلطانی به تاج صرفستانی و تخت نحوستانی : تاج ابراهيم الحاج حمزه بن علی بن منوربن شيخ قصاع طبسی ، در شرح قصیـــــده طنطرا نیه به فارسی ، جزآن علی بن شبلې (منزوی ۳۴۸۶) است .
- آغاز : محمّد به تحدید و مکرمّت بی تجدید .
- انجام : و مستبقی به شآبيب رضوان و مکتسی به جلابیب غفران باد آن مؤمنی که منصف را به دعوات صالحه و برکات شامله بهره مند گرداند . و فرع من تاء لیف هذا الشرح المسمى شادی دبیرستانی بر شاهی سلطانی فی يوم الثلاثاء " عربستانی فی آخر يوم من جمادی الاخر العربستانی لعام ثمان و ثمانمائة احمدی هجرستانی الفقيرالمشتر بتاج ابراهيم الحاج حمزه بن علی بن منوربن الشيخ القصاع الطبسی غفرذنوبه و سترعیوبه .
- ۱۴- طالع نامه یا " رساله طالع ولادت ولی قلی بیک ابن علی قلی خان که یکی از منجمان قلمی نموده است " (ص ع) .
- ۱۵- سلم السماء : غیاث الدین جمشید کاشی ، در متن بنام کسی نیست ولی در هامش دیباچه افزوده شده و بنام " مجلس کمال الدین محمد " ساخته شده است .
- مجموعه ، B14 (333) از آن محمد رفیع بن محمد شفیع تبریزی ، دارای :
- ۱- سرالاسرار و عیون النکت فی التسیروالاستمرار : ابوالقاسم علی بن احمد بلخی (۱۱۷ پ ، به خط دومی) .

آغاز : قال الاستاد ابوالقاسم علی بن احمد البلخی : اللهم انک عالم الاسرار بحقایقها والمطلع علی الخفیات بغوامضها .

۲- " رساله فی احکام الکواکب فی کونها فی صورالبروج المنسوبه الی ابوابها و هی مشتمله علی فصول "

انجام : علی کثره و جع الراس . هذا آخر هذه الرساله (نوشته ۱۰۸۳/ع ، ۱۷ پ - ۱۶۲ پ) .

مجموعه ، B94 (20492) به نسخ ایرانی در ۱۱۷ گ ، ربعی ، جلد تیماج ضریبی مشکی مقوایی درون و بیرون دارای :

۱- کتاب الالفاظ و الحروف : ابونصر محمد بن محمد الفارابی نوشته تقی مشهدی در ۱۱۳۳ (۱۷۵۰) در ۱ پ تا ۹۰ پ ، با عنوانهای مطالب و نسخه بدلیها در هاشم .

عنوانهای مطالب در هاشم :

تحقیق موضوعات العلوم ، موضوع علم المنطق ، موضوع التعليمی ، موضوع الطبیعی ، موضوع ما بعد الطبیعه ، موضوع صنایع العملی المذنی ، تحقیق معنی الغرض ، تحقیق معنی الغرض فی الفلسفه ، تحقیق معنی الجوهر عندالجمهور ، معنی الجوهر فی الفلسفه ، معنی الجوهر علی العموم ، بیان نسبہ الشی و معقوله فی النفس و الخارج ، شرح لفظه الذات ، معنی ذات الشی ، معنی ما بذاته ، شرح لفظ الوجود عندالجمهور ، المصدر من هو الهویه ، شرح استعمال لفظ الموجود فی العلوم ، مقوله الوجود بالتشکیک ، انقسام الموجود بالقوه و الفعل ، انقسام موجود بالقوه ، بیان الموجود بذاته ، بیان المحمول بذاته ، تحقیق الایجاب و السلب فی الحمل الرباطی ، شرح لفظ الشیء الذی من اجله ، مبحث عن ، بیان حرف ما ، بیان معنی ما ذاهو و بما ذاهو ، حرف هل ، حرف الالف التی للاستفهام ، حرف نعم ولا ، شرح حرف لم ، بیان اصناف الحروف التی

يطلب بها اسباب وجود الشيء و عدمه و هي ثلثه : لماذا و بماذا و عن ماذا ، مطالب
الفلسفيه ، مواضع استعمال حرف هل .

آغاز : بسمه . حمدله . صلاه . اما بعد فان معنى ان الثبات و الدوام و الكمال
و الوثاقه في الوجود وفي العلم بالعلم بالشيء و موضع ان و ان في جميع الالسنه بين .
انجام : و اما السؤال الخطيبي فمن ضروب سوءالاته ان يكون با حدالمتقابلين
فقط . تمت الرساله بعون الله و توفيقه صلى الله على محمد و آله اجمعين و الحمد لله
رب العالمين سنه ١١٣٣ .

٢- احصاء العلوم : فارابي ، در چهار فصل (نوشته همو در روز چهارشنبه
١١٣٣/٢٤٨ ، ٩١ پ - ١١٥ ر) .

آغاز : بسمله . و به نستعين هذا كتاب احصاء العلوم تاليف ابي نصر محمد بن
محمد الفارابي . قال ان قصد نافي هذا الكتاب ان نحصر العلوم المشهوره علما علما .
انجام : و جازان يحمل الانسان على خط نفسه بالكذب و المفاظه كما يفعل
بالنساء و الصبيان . تمت الرساله بعون الله و توفيقه في يوم الاربعاء ثامن شهر الربيع
الثاني على يد احقر الخلايق محمد تقى المشهدى غفرالله له في سنه ١١٣٣ .

مجموعه B6109 (29677) دارای :

١- معتقد الشيخ الامام ابوالمعين ميمون بن محمد المكحول النسفي صاحب
التبصره و التمهيد (١ ر - ٤٩ ر) آغاز افتاده .

انجام : " في عين حمئه و هولم يبلغ الى السماء الرابعه . والله الهادي الى
سبيل الرشاد . تم تحرير الكلام في معتقد الشيخ الامام زين الامه لسان الحق
ابوالمعين ميمون بن محمد المكحول النسفي صاحب التبصره و التمهيد نورالله تعالى
مصنفه بفضله و كرمه " نسخه را صادق بن بوداق سور دهنی در خدمت ملا ابراهيم افندی
منجاری در ١١٨٦ نوشته است .

۲- سقايق الاخبار .

مجموعه C106 (1995) به یک نسخ دارای :

۱- سنیه اللبيب فی شرح التهذيب منسوب به سيد عميدالدين حلی (نسخ

یسین روز شنبه ۲ شوال ۱۲۶۹) .

۲- شرح الدرايه للشهيد از خود او (نوشته رجب ۱۲۶۹) .

۳- جامع المقال فی مايتعلق لاحوال الحديث والرجال فی مقدمه واثني عشر

بابا و خاتمه : شيخ محمد امين كاظمي (مصفی المقال ۸۴) .

۴- مکتوب فی علم الرجال : حسين بن محمد حسینی ، علی مقدمه و خاتمه و

خمسہ ابواب .

مجموعه ، D98 (17029) دارای :

۱- الحاوی فی التداوی .

۲- مآبال ارسطو (۲۳۵-۲۳۷) .

مجموعه ، M66 (1601) به یک خط ، دارای :

۱- فرس نامه در معالجه چهار پایان در چند مرض .

۲- اصطلاحات .

۳- دستور استعمال چوب چینی به طرح تعریق .

۴- عروق مقصود به فارسی .

۵- قاعده امتحان احوال مریض (نستعلیق ۱۲۶۷) .

۶- تنسوق نامه ایلخانی طوسی ، رساله کوتاهی است بدین نام و خود آن

نیست .

۷- روشنایی نامه در چشم پزشکی در هفت مقاله (نوشته روزسه شنبه ۲ شعبان

۲۶۷ چهار روز مانده به تابستان) .

آمار
کتابی

۸- معالجات متفرقه از مرکبات تحفه .

۹- خواص داروها .

عکس عری ۱۱۸۲

مجموعه ، M140 (8201)

به نسخ و نستعلیق راسته و چلیپا ، عنوان شنگرف ، جدول زر و لاجورد ، کاغذ
رنگارنگ با حواشی ، رحلی .

۱- قصیده آذری (نسخ سده ۱۳) قصیده بهائی ازری

۲- مشرق الشمسین : شیخ بهائی (نستعلیق سده ۱۱) .

۳- الحد التاسع من حجه الاسلام لایضاح مجله الاسلام لغیاث الدین منصور
الدشتکی شیرازی (به همان نستعلیق) .

۴- فضل الصلوات علی النبی (نسخ) .

۵- رساله فی عقود الاعداد : احمد حسینی یمنی (به همان نستعلیق) .

(دانشگاه ۴ : ۸۳۶) . صاحب الفوائد فی شرح خطبه القواعد

۶- جمع الفوائد لخطبه القواعد : فخرالدین محمدحلی (به همان نستعلیق)

در شرح خطبه القواعد پدرش (حقوق ۱۳۱۲) .

۷- حل عبارہ مفصله فی قواعد الاحکام للشیخ البهائی (به همان نسخ) .

۸- الاثنی عشریه للشیخ البهائی فی الطهاره (گویا بهمان نسخ) .

۹- الاثنی عشریه فی الحج له (همان نسخ) .

۱۰- الاثنی عشریه فی الصلوه له (همان نسخ) ساخته در ۱۳۱۷/۱۰۱۲ .

۱۱- الاثنی عشریه فی الصوم له (همان نسخ) .

۱۲- الاثنی عشریه فی الزکاه له (همان نسخ) .

۱۳- من تعلیقات سیدالمجتهدین فی ضمن کتاب من لایحضره الفقیه

(همان نستعلیق در یک چهارم صفحه) .

۱۴ - سؤال الیضاوی عن العلامة الحلی فی عبارہ من قواعد الاحکام و

جوابہ فی حلہا (همان نستعلیق) . (از سولانا حجل الری)

۱۵ - الرسالہ الکریمہ : شیخ بهائی ، بنام شاه تهماسب (همان نسخ) .

۱۶ - اعجاز الالغاز : شیخ بهائی (همان نسخ) . لغز الزبد

۱۷ - لغز الکافیہ : همو (همان نسخ) .

۱۸ - لغز القاتون : همو (همان نسخ) .

۱۹ - لغزمن الشیخ حسین بن عبدالصمد العالمی والدہ .

۲۰ - حل اللغز المذکور فی جواب والدہ (همان نسخ) .

۲۱ - الوجیز فی علم الدرايہ : شیخ بهائی (همان نستعلیق) . الوجیزۃ

۲۲ - پرسش دانشمندان هند از دانشمندان ایران درباره تجلی خدا بر سیدانا کتاب در عربی
موسی کلیم و نسوختن او و سوختن کوه و پاسخ پیخ بهائی (بهمان نستعلیق در یک سؤال مذکور نزد
صفحہ) سپس پراکنده ها است . الافق المبین؟

۲۳ - نثر اللثالی گویا از طبرسی یا راوندی (بهمان نسخ) .

۲۴ - الروحیہ : غیاث الدین منصور دشتکی شیرازی ، درباره پایداری نثر اللغات از امیر الکلام
و جاویدان بودن روان (به همان نستعلیق در دو صفحہ) گفته اند که شاید از طبرستان

گرگانی یا طوسی باشد (منزوی ۸۹۷) .

آغاز : حمد و شکر بی قیاس خداوندی را که تکوین کاینات و تصویر موجودات

فیض جود اوست .

انجام : میان این دو دلیل تعارض باشد ، نباشد اولی تر خواهد بود .

۲۵ - الذبیحیہ : بهائی (همان نسخ) .

۲۶ - مختصر در رسوم آداب سفر : حسن عسکری موسوی رضوی (به

همان نستعلیق نوشته روز شنبہ ۶ ذ ق ۱۰۶۰) در مقدمہ و چهار فصل (منزوی

۱۵۱۴ - رضوی ۱۹۹۰:۶) او گویا مؤلف زبده الدعوات باشد (دانشگاه: ۱۲۵).

آغاز : حمد بی حد و اهب العطائی را سزد .

انجام : العلی العظیم .

۲۷ - شعر فارسی (در دو صفحه بهمان نستعلیق) . *تخت نصر و دیار فرزند کرکی*
۲۸ - الفوائد الصمدیه : بهائی که در ۷ شوال ۹۷۵ ساخته است *از البرهان هندو است*

۲۹ - صورت وقف نامه از بهائی ، خطبه است (همان نسخ) .

۳۰ - علامات الظهور لصاحب الزمان : شیخ علی گویا محقق کرکی (بهمان

نستعلیق) در ذریعه (۳۱۱:۱۵) از آن سید عبدالله شبر علی یاد شده است .

۳۱ - معرفه المونثات السماعیه .

۳۲ - من شرح من لایحضره الفقیه (بهمان نستعلیق در ۳ ص) . *(از ملا محمد تقی)*
۳۳ - الرضاعیه للسید الداماد فی الرد علی الاعتراض علی ضوابط الرضاع له

(بهمان نسخ انجام افتاده) در ذریعه (۱۱: ۱۸۹ و ۱۵: ۱۲۰) از این یکی یاد

نیست .

۱۳۵ هجری رساله عنوان ضوابط الرضاع در فرائض است

۳۴ - الحدیقه الهلالیه : بهائی (همان نستعلیق نوشته روز آدینه ۲۹

ج ۱/ ۱۰۷۲) .

۳۵ - الحدیث القدسی جمع امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب ، همان

چهل سوره تورات (همان نسخ) .

۳۶ - زبده الاصول : شیخ بهائی .

۳۷ - رساله فی الحدوث و القدم للسید الداماد ثالث المعلمین "حدوث

العالم " ساخته ۱۰۲۰ (همان نستعلیق نوشته ۲۵ ج ۲/ ۱۰۷۲) (ذریعه ۵: ۱۳۵ و

۶: ۲۹۴) .

۳۸ - رساله فی علم الواجب : داماد استرآبادی (همان نستعلیق ۲۴ ج

(۱۰۷۲) (ذریعه ۳۲۴:۱۵)

۳۹ - فضیله سوره التوحید او تحقیق حدیث وردفی شان علی للداماد
(همان نستعلیق روز ۲۶ ج ۲/۱۰۷۲) (دانشگاه ۳/۱۸۳۷ و ۲/۱۸۳۸ و ۴/۲۵۲۵ -
ذریعه ۳۳۵:۴) .

۴۰ - تفسیر آیه النور : ابن سینا (بهمان نستعلیق) سپس پراکنده ها

است .

الحق علی

۴۱ - صلاه الجمعة للشهيد الثاني (همان نستعلیق) (ذریعه ۷۱:۱۶) .

۴۲ - رساله فی القدرله (همان نستعلیق) (ذریعه ۴۸:۱۷) .

۴۳ - رساله آخری فی صلاه الجمعة له (همان نستعلیق نوشه پسین روز

شنبه ۲ رجب ۱۰۷۲) . سپس پراکنده ها است (ذریعه ۷۱:۱۵) .

۴۴ - اجماعات الطوسی له (همان نستعلیق) همان که من در یاد نامه

طوسی چاپ کرده ام .

۴۵ - الخلیعه للسید الدماذ ، ساخته در رمضان ۱۰۱۱ (دانشگاه

(۱۸۳۷:۱۰) .

۴۶ - اوصاف الاشراف : خواجه طوسی (همان نستعلیق روز شنبه ۹ ج ۲/۱۰۷۲) .

۴۷ - منهاج الکرامه : علامه حلی (نستعلیق روز سه شنبه ۲۶ ج ۲/۱۰۷۲)

سپس پراکنده ها است .

۴۸ - الذهبیه : امام رضا (نوشته محمد تقی در ۱۰ ذ ق ۱۱۵ گویا

۱۰۱۵ یا ۱۱۰۵ یا ۱۱۱۵ .

۴۹ - شرح نصاب صبیان ابونصر فراهی از جلال بن محمد بن عبیدالله

قائینی نسفی به عربی (به همان نستعلیق) نام آن نصاب المعلم است (فرهنگ

نامه های عربی به فارسی ۱۹۴) .

۵۰ - شرح مقامات العارفين ، پراکنده وار .

۵۱ - الاعتقادات : شيخ شهيد . العقيدة الكافية شهيد اول

۵۲ - قواعد العقائد او العقائد النصيرية (نستعليق روزشنبه ۱۰۶۴/۵/۹ در

اشرف) در چهار باب است (و ترجمه فصول طوسی از گرگانی (منزوی ۸۲۵) .

۵۳ - اصول العقائد : غياث الدين منصور دشتکی شیرازی ، الرساله

المنصوریه فی مقدمه و اصول (نوشته در اشرف در روز دوشنبه ۱۰۶۴/۵/۱۱) .

۵۴ - الرساله الوجودیه للدواني (همان نستعليق) همان رساله الوجود

"الوجود ای ما با نضمامه الى المهيئات تترتب عليها آثارها المختصة بها" . که از

جامی دانسته شده (دانشگاه ۵۱۷:۳) و عمادالدوله آن را بفارسی درآورده است

(مجلس ۹:۲ ش ۴۹) .

۵۵ - شرح مقامات العارفين من اشارات ابن سینا ، به فارسی در نیمه

نخستین و به عربی در نیمه دوم (نستعليق روز چهارشنبه ۱۰۷۸/۱۶/۱۷ ، سپس

پراکنده های نظم و نثر) گویا ساخته ۴۴۸ (منزوی ۱۴۱۱) .

آغاز : الحمد لله الذي جعل مقامات العارفين مناهج جنانه .

انجام : اذا مروا باللغوم وراكرما .

۷۹۴۶/۲۶

۵۶ - تهليله : دواني (منزوی ۳۶) .

۵۷ - (قدسیه) : شيخ فيضي (نستعليق) .

۵۸ - انشاء فارسی (نستعليق) .

۵۹ - الاعتقادات : ابن بابويه (نسخ) .

۶۰ - " رساله فی معرفه مشايخ الشيعة تغمدهم الله بالرحمه و الرضوان

منهم الشيخ علي بن ابراهيم بن هاشم " میرسد به سرگذشت شهید ثانی (همان

نسخ ، سپس پراکنده ها است) .

- ۶۱ - من تاريخ الحكماء (ترجمهء حال حارث بن كilde) .
- ۶۲ - الصفيحه في الاطرلاب للبهاءى (همان نستعليق ، سپس پراكنده ها است) .
- ۶۳ - من ربيع الابرار للزمخشري .
- ۶۴ - ديوان فيضى فياضى (سپس پراكنده ها است) .
- ۶۵ - اقسام النفوس : ابن سينا ، در ۱۶ فصل .
- ۶۶ - النفس فى سبعة فصول لارسطو (هر دو به يك نستعليق) ، سپس پراكنده ها است .
- ۶۷ - صيغ النكاح : محقق كركى (همان نستعليق) .
- ۶۸ - شعر ولى دشت بياضى .
- ۶۹ - مساءله " اذا اتفق الزوجان على وقوع عقد التزواج الدائم بينهما " پرسش از سيد داماد و پاسخ او است ، سپس پراكنده ها است .
- ۷۰ - سريان نور الوجود فى الموجود و سمرعيه : امير نظام الدين احمد
در برخى مذهبها دستخاسته است
از ملا صدر را در دست راست
نقد كند بشماره ۱۷۶
۵۶۱:۱ (الهيات) (نستعليق) .
- ۷۱ - مناظرات خمس يا عقل و عشق يا گلشن : خواجه ابو محمد صاين الدين
على تركهء خجندى (نستعليق روز چهارشنبه ۲۸ صفر ۱۰۶۳) (ادبيات ۵۱:۳ - منزوى ۱۴۲۱) .
- ۷۲ - الرسالهء الفخريه فى اماليه : فخرالدين ابوطالب محمد حلى (به همان نسخ) (ذريعه ۱۶: ۱۲۶) .
- ۷۳ - مركز ادوار : فيضى فياضى (منزوى ۳۱۹۸) .
- ۷۴ - رسالهء قاضى كره رودى گويا همان امامت يا تحفهء شاهى يا رشحات (منزوى ۸۹۲ و ۹۱۰)

" کنه خر دم در خورا ثبات تو نیست وسعت ایراد آن قاصراست "

(نستعلیق روز شنبه ۸ ذ ق ۱۰۶۲) .

مجموعه ، M251 (8033)

نستعلیق سده ۱۱ و ۱۲ ، عنوان شنگرف ، وزیری بلند دارای :

۱ - من تحقیقات میرصدرالدین محدث غیاث الدین منصور الحسینی که
حسب التماس مولانا نظام الدین گیلانی نوشته . المنه لله و لرسوله و للعلماء
بدانکه حق سبحانه و تعالی هست (منزوی ۱۰۷۷) .

انجام : الحریکیه الاشاره و انا العبد الغریب الغنی صدرالدین محمد بن
منصور بن صدرالحسنی الحسینی الشیرازی الدشتکی رحمهم الله و غفرلهم .
۲ - رساله علم اصول : میرابوالفتح حسینی در گذشته ۹۷۶ ، به
فارسی (رضوی ۴۰۶ ش ۱۱۱) .

۳ - رساله استعاره : عصام الدین اسفاینی . ^{سفرانی}
(منزوی ۲۱۲۴) بنام " خان بن خان " در یک مقدمه و یک جند و یک

ساقه .

آغاز : حمد بی حد احدی را رسد .

۴ - حساب : قوشچی .

۵ - جبر و مقابله : ملک محمد اصفهانی ، ذیل حساب قوشچی است

(منزوی ۱۵۶) .

۶ - هیئت : قوشچی .

۷ - کاینات ^{جویا} آثار علوی : ابوحاتم مظفراسفزاری (منزوی ۳۹۲) در

دو باب نخستین سیزده فصل دومی هفت فصل .

آغاز : حکماء چنین گفته اند که موجودات عالم که ایزد تعالی آفرید

از دو گونه است .

انجام : و به رطوبت نگار شود .

۸ - تهلیلیه : دوانی (منزوی ۳۶) .

۹ - رسالهء عدالت : دوانی ، نخستین رساله است (منزوی ۱۴۶۷) .

آغاز : سپاس بی قیاس ملک الملکی را .

۱۰ - تحفهء مجدیه در خواص حروف مقصد قرانی : صفی علی بن حسین

واعظ کاشفی ، به فارسی .

آغاز : سبحان من تعزز بالمجد والبقاء .

انجام : که رجوع به آن مجموعه کند و بالله التوفیق .

۱۲ - رساله در شرح نود و نه نام ملک علام .

آغاز : بسمله . معنی موءمن مصدق است .

انجام : و مراد ازین خوف است و الحمدلله رب العالمین و الصلاه علی

محمد و آله اجمعین .

۱۳ - رساله مخارج حروف به فارسی شاید از صفی علی بن حسین کاشفی

بیهقی (منزوی ۹۸) .

۱۴ - رساله در علم تجوید به فارسی .

۱۵ - فی بیان الوقف .

آغاز : حافظا این هم ترا بشنوکنون تا ترا در وقف باشد رهنمون .

انجام : چار وقف مغفرت میدان .

۱۶ - رساله اختلافات هجاء قرانی : ابوبکر فرزند احمد فرزند مهربان

نیشابوری .

آغاز : بسمله . حمدله قال الشیخ الامام ابوبکر بن احمد بن مهربان

النیشابوری رحمه الله در خواستند از من یاران بیان کردن اختلافهای هجاء که در قرآن هست .

انجام : به نوشتن مصحف مشغول گردد تا عندالله آثم نشود .

۱۷ - ترجمه العقائد الدینیہ : فیض کاشانی ، به فارسی (منزوی ۹۲۰) .

۱۸ - واجبات علیہ : میرمعزالدین محمد بن ابی الحسن موسوی مشهدی که

در ۱۰۴۳ هشتاد ساله بوده است ، در دو فصل و یک خاتمه ، در اصول دین به فارسی (منزوی ۱۰۰۴) .

آغاز : شکر و سپاس بی قیاس معیودی را سزااست .

انجام : سه مرتبه بگوید اللهم صل محمد .

۱۹ - رساله حجیه به فارسی .

آغاز : بسمله . حمدله . اما بعد چون کسی متوجه مکه شود .

انجام : بیان کرده اند .

۲۰ - صیدنامه : گویا از محد سلیم رازی تهرانی بنام صدرالسلطنه (منزوی

۴۳۱) .

آغاز : صدر رسائل دین مبین جز شکر نعمت پادشاهی .

انجام : و غیر آن حرام بود ، والله اعلم بالصواب .

۲۱ - فرزند نامه : غزالی .

۲۲ - عینیه پاتازیمه سلوک یاراز نامه : احمد غزالی با عین القضاة

همدانی (منزوی ۱۲۸۹) .

۲۳ - درویشیه : سید علی همدانی .

۲۴ - ذکریه : همو .

۲۵ - ده قاعده : همو .

- ۲۶ - مناجات : عبدالله انصاری هروی .
- آغاز : حمد بی حد الهی را .
- انجام : در آن ساعت .
- ۲۷ - الهی نامه : همو .
- ۲۸ - واردات : همو .
- ۲۹ - رسالهء سؤال و جواب دل و جان : همو .
- ۳۰ - "بسمله رساله در موسیقی سبب تاءلیف این کتاب آن بود که جماعتی از اصحاب فقیر التماس کردند تا در علم موسیقی رساله تاءلیف نموده شود بر پانزده فصل - و به خلاف یکدیگر گویند " .
- ۳۱ - صغری : سید شریف علی گرگانی .
- ۳۲ - کبری : همو .
- ۳۳ - نحو منظوم .
- آغاز : حمد و ثنا عالمی را شایسته که ارباب علم را به موضب شناسایی و معرفت منصوب ساخت . . . اما بعدا " ، اقل عبادالله بن حسین ساوجی .
- انجام : انا ونحن و آن طریق ضمیر .
- ۳۴ - مثلثات منظوم : گویا بدیعی تبریزی (منزوی ۲۰۲۲) .
- ۳۵ - " رسالهء نظام مناظم سخنرانی سائل همدانی :
- ای جنبش این طارم نه طاق تو از تو وی غلغله در همه آفاق از تو -
- و اعرف منه مقدمات متلالی " انشاء است .
- ۳۶ - شرح بیت گلشن راز بدینگونه : " بعد حمدالله بمایستحفه
- مثال واجب الامتثال رسید و الله يحق الحق ويهدى السبيل " .
- ۳۷ - حورائیه : خواجه احرار ، در شرح رباعی ابوسعید ابوالخیر میهنی

((منزوی ۱۱۳۳) بدینگونه : "الحمد لله فياض الحكم بدانکه این فقیر را بسی شرف می بود بدانستن معانی رباعی ابوسعید ابوالخیر - محبوب نباشد و السلام علی من اتبع الهدی .

۳۸ - نی نامه : گویا از جامی .

آغاز : عشق جز نابی و ماجز نی نه ایم (انجام افتاده) .

اثبات علم الواجب : محمد شمسی گیلانی .

در مجموعه B6243 (29805) باکو (۱۲۳ ر - ۱۱۱۷ پ) نوشته
عبدالمطلب بی ابی طالب حسنی حسینی در ۱۰۹۴ ، با تعلیقات خفری و حسین
تنکابنی و عبدالرزاق لاهیجی و ملا قاسم اصفهانی و شمسی کشمیری (همه بیک خط) .

اثولوجیا : ارسطاطالیس .

* (3360)N224 ، نستعلیق سده ۱۱ و ۱۲ ، با تاریخ تملک

۱۳۵۲ ، در ۱۲۲ برگ ، بغلی .

احیاء العلوم : محمد غزالی .

* (31581)C1091 نسخ سده ۷ و ۸ ، عنوان شنگرف ، ۱۲۸ گ
۲۹ س وزیری ، از "ربع العادات من کتاب احیاء علوم الدین" تا "کتاب
المعیشة و اخلاق النبوه" (من کتاب ادب الاکل الی بیان اخلاقه و آدابہ فی
الطعام) .

اظهار حکمہ اللہ فی خلق الانسان (کتاب فی -) : ابوسهل عیسی بن

یحیی مسحی گرگانی (دانشگاه ۷۱۹:۴) .

آغاز : فال ابوسهل عیسی بن یحیی المسیحی : قصد نافی هذا الكتاب

هوان نظهر حکمہ اللہ تعالی فی خلق الانسان .

انجام : فلنبده بغير هذا الفن . (27140)A956

* نوشته رجب ۱۲۷۱ در مدرسه چهارباغ اصفهان مدرسه چهارباغ اصفهان ،
۳۱۵گ، در فیش بنام "تشریح الابدان " است .

الفاظ الکفر : ابوالفتح المظفرین ابراهیم بن ابی الخطیب ، این رساله از
رهذیبی بردن بروش و رفتار دستگاه فرمان روایی تازیان با مردم دیگران ایرانیان
و دیگران بسیار سودمند است .

آغاز : قال الشيخ الامام الاجل رحمه الله عليه : من جرت علی
لسانه كلمه من كلمات الكفر يكفر فی الحال و يبطل اعماله و يحرم علیه زوجته و
كل ولدي ولد من بعد ذلك فهو ولد الزنا .

انجام : واقول لاله الا الله محمد رسول الله .

نیز در مجموعه شماره A1327 (30930) دارای :

۱ - شرح مقدمه الصلاه لابی اللیث نصرین محمد بن ابراهیم السمرقندی

(نوشته ۱۱۰۲)

آغاز : الحمد لله الذی شرح صدور ائمه الفقه بنور الاجتهاد .

۲ - همین الفاظ الکفر (۵۷ب - ۶۵ ب ، نوشته ۱۱۰۲) .

۳ - مشکلات المقدمه لابی اللیث .

نیز در مجموعه شماره * B465 (7275) نوشته محمد علی قرا باغی

برای عبدالله افندی سروانی بر گشادی در ذق ۱۲۸۸ در برگهای ۱۶۹ تا ۱۷۲ .

تحفه السفره الی حصره البرره : قوام الدین ابوالفضل عبدالحمید

ابسطامی ، فی عشره فصول .

* B6818 (33547) نوشته عبدالغنی بن حاجب محمد افندی نحوی

در ۱۲۴۶ - (۲۱پ - ۶۳ پ) .

التعلیقات : ابن سینا ، بدینگونه :

آغاز : تعلیقات للشیخ ابی علی الحسین بن عبدالله بن الحسین
بن علی . تعلیق ان العالم انما یصیر مضافا " الی الشیء المعلوم بهیئته تحصل
فی ذاته .

انجام : و یرج به عقولها من القوه الی الفعل . تمت التعلیقات .
* B87 (3357) ، نسخ تصحیح شده در روز سه شنبه ۲۵ رجب
۱۱۵۵ گویا از خود نویسنده نسخه ، عنوانها در هامش سیاه و شگرف ، عنوان
در متن شگرف ، ۲۶۹ گ ۱۴ س ربعی ، جلد تیماج حنایی ضربی آراسته مقوایی
در بیرون و درون .

در پایان به نستعلیق چلیپا بهمان خط چنین آمده است :
قال المعلم الثانی فی التعلیقات : الحواس هی الطرق التی یستفید منها
النفس الانسانیة المعارف .

و قال فیه : الحدله اجزاء و المحدود قد لایکون له اجزاء و ذلك اذا کان
بسیطا و الخ العقل شیئا یقوم مقام الجنس و شیئا یقوم مقام الفصل . و اما فی
المركب فان الجنس یناسب الماده و الفصل یناسب الصوره .

و قال ایضا : الجسم شرط فی وجود النفس لامحه ، فاما فی یقائهما
فلا حاجة الیها الیهما و لعلها اذا فارقتهم و لم تکن کامله كانت لهما تکمیلات من دونه
اذ لم یکن شرطاً فی تکمیلها کما هو شرط فی وجودها .
و قال ایضا : هو الاول و الآخر لانه هو الفاعل و الغایه ، فغایته ذاته و لان
مصدر کل شکی عنه و مرجعه الیه . ه .

حاشیه الشفاء

* نستعلیق سده ۱۱ ، آغاز و انجام افتاده ، نمونه از اوائل نسخه " و
سنین لک عن قریب ایضا الخ قال غیاث الحکماء ترا ای علیه ایرادان ظاهران

اولهما ان موضوع هذا العلم الموجود كما يتقرر .

الدستور الجلالی : جلال الدین محمد طیب اصفهانی .

آغاز : الحمد لله الذی حفظ صحه ایمان الصالحین بطب الفلاح .

انجام : مسکن ورمه بمرد اسنج .

* B5417 (27158) نوشته محمد حسین بن محمد صادق حسینی امانی

در روز ۲۸ شوال ۱۲۳۱ برای آقا سید ابوالقاسم بن آقا سید محمد (احمد) لاهیجانی ،

در ۲۱۶ برگ .

الرسائل : شیخ مرتضی انصاری

در سه مقصد : القطع ، اما الکلام فی الظن ، فی الشک .

آغاز : بسمله . حمدله . صلاه . سلام ، لعنه . اما بعد فاعلم ان المکلف

اذا التفت الی حکم شرعی فیحصل له اما الشک واما القطع واما الظن . فان حصل الشک

فالمرجع فیه هی القواعد الشرعیة الثابتة للشاک فی مقام العمل .

انجام : اھون من تدارک الدابه .

* B598 (29393) ، نستعلیق و نسخ علوان در ۲ شعبان ، سده ۱۳ ،

وقف حاجی ملا عبدالله آخوند ، در ص ع نوشته اند منهاج الحکمه ابوعلی سینا (۱۱۴)

بکتابخانه یاد آورد شدم فبیش را درست کردند .

الشفاء : ابن سینا .

* 17023 نستعلیق سده ۱۱ ، از آن محمد علی بن علی اصغر قاینی در

(۱۱۸۳) .

* M102 (8633) نسخ سده ۸ ، عنوان شنگرف ، با حواشی ، در

نسخه یادداشتی هست که خط ملا میرزا جان شیرازی در آن هست و ابوالفیض فیضی

آن را به ابوالفتح عبدالرزاق گیلانی بخشیده است و نویسنده این یادداشت چنین

می‌نویسد که من آن را به فرزند گرامی " فتح الله " بخشیدم و در ۱ صفر ۹۹۷ در لاهور این یادداشت را نوشته‌ام .

مهر " ابوالفتح بن عبدالرزاق " و " فتح الله " هم در اینجا هست .

خریداری محمد هادی حسینی ابن میرخان در اکبرآباد در سال ۳۲ جلوس

اکبرشاهی در ۱۱۱۰۰ (با مهر او) خریداری عبدالله در ۱۸ رجب ۱۱۲۸ به معرفت

محمد فاضل کتاب فروش در شاه جهان آباد به بهای ۱۵ (با رقم سیاق و گویا ۲۵) نیز

از آن " حسن مسعود حسنی " قیمت جدید ۵ (سیاق) .

الصاح : جوهری .

* M389 (23411) نسخ مغرب ع ۵۱۱/۲ " احدى عشرة و خمسمائه "

کلمه خمسمائه " نو نویس است . در پایان جزو یکم آمده است " عدد القوائم الی

هناسوی البیاض الاولى مائه واحد و عشرين " ۲۳۳ برگ ۲۶ سرحلی پهن ، آغاز

افتاده و هفت برگ نو نویس دارد . کراسه ها ده برگ است و با حروف ابجدی نموده

شده ، جزو ۱ تا کراسه یب و جزو ۲ تا کراسه کد ، حاشیه ها با رمز " هو " از جوالیقی

است و با نسخه او با خود او در روز شنبه ۵۱۱/۱ ع ۲۵ مقابل شده است .

در پایان جزو یکم آمده که این نسخه را علی بن عبدالجلیل بن علی بن محمد در بغداد

در رمضان ۵۱۰ " عشر و خمس مائه " برای نقیب النقباء الرضابن ابی القسم علی بن

طراد زینبی از روی نسخه ای نوشته است که ابوسهل هروی آن را برای نقیب العلویین

ظاهر از روی اصل خود جوهری نوشته بوده و ابوزکریا یحیی بن علی خطیب تبریزی آن

را تصحیح کرده است .

در پایان همین جزو یکم آمده که من " موهوب بن احمد بن محمد بن الخضر ابن الجمال "

آن را با اصل در ۵۱۰ مقابل کرده‌ام .

در پایان آمده که در اصل مستنسخ بلاغ عرض جوالیقی در رجب ۵۲۰ بوده است .

عیون الحساب : محمد باقر یزدی

* B414 (11630) نسخ سده ۱۲ عنوان و نشان شنگرف ، خشتی .

الغالب و المغلوب : استخراج الحکیم ارسطاطاليس للملك اسکندر ذوالقرنین .

در مجموعه شماره D3855 در برگهای ۴۷ تا ۵۰ .

القانون : ابن سینا .

* M136 (17026) نسخ ، در پایان آمده است "فرغ من تحريره منتصف

شهر شعبان بمدينه السلام سنه سبع و ثلثین و خمس مائه " کتاب دوم است ، با

تاریخ تولد ۱۶ ج ۲/۷۷۳ و شوال ۷۷۰ و ۲ صفر ۷۶ ، با مهر " عبده احمد " .

القواعد الالهيه : ابن میثم کمال الدین میثم بن علی بن میثم البحرانی که

در ۱۶۲۰/۶۷۶ در بغداد ساخته است . (ذریعه ۱۷ : ۱۷۹۰) .

* B1581 (18072) نسخ محمد رحیم شهیریه میرزا رحمن بادکوبی

در ۱۶ رجب ۱۳۲۲ ، ۷۵ گ .

کتاب الفهرست تصنیف الشیخ منتجب الدین موفق الاسلام ابوالحسن علی بن

عبدالله بن الحسن بن الحسین بن بابویه فیہ ذکر علماء الشیعه اللذین تاخر زمانهم

عن الشیخ الطوسی او عاصروه .

* A303 (11533) نوشته محمد القاسم الجیلانی در اواخر شعبان

۱۰۵۷ در کوه ابوقبیس ، ۱۲۳ گ .

کتاب مقاله العاشره فی العمل بالید للزهراوی من اصل ثلثین مقاله فی الطب .

نسخه ای از همین کتاب در کتابخانه سنا هست (فهرست ش. ۳۹۷ - نشریه

۵۸۲:۷) .

آغاز : بسمله رب یسروتم یا کریم من کتاب الحکیم الفاضل خلف بن عباس

الزهراوی رحمه الله يتضمن العمل بالید و الصناعه الطبیه من الکی و الشق و البط و الجبر

و ینقسم علی ثلثه ابوابا ذکرها بعدها بعد کلام له جمله بعد ورقه من اول الکتاب .

الكتاب الاول في الكي و ينقسم الى سته و خمسون فصلا قال واضع الكتاب رحمه الله : لما كملت لكم يا بني هذا الكتاب الذي هو جزو العمل في الطب و بلغت بكما الـ الغايه القصوى فيه من وضوحه و بيانه ، رايت ان اكمل بهذه المقالة التي هي جزو العمل ، لان العمل باليد محنه في بلدنا و في زماننا معدوم البته حتى كان يندرس علمه و ينقطع رسمه .
انجام افتاده : الفصل ابرابع و الثلاثون (في ابجير) .

با کوبی شماره در نمایشگاه ، نسخ سده ۶ و ۷ با نو نویس ، از آن پزشکی دمشقى بوده است

المقولات العشره من رسائل اخوان الصفاء

در مجموعه شماره B6086 (25605) نوشته ۱۳۰۴ در برگهای ۳۳ تا

۳۸ .

منیه اللیب فی شرح التهذیب : منسوب به سید عمیدالدین حلی .

* B2675 (20460) نوشته درویش علی بن محمد تونی در ۱۹ شوال

۷۸۴ که آن را از عمیدالدین دانسته است .

* (C81) نسخ سده ۱۱ .

موضوعات العلوم (رساله فی بیان -) : محمد بن عمر حلبی .

در مجموعه شماره B6879 رساله دوم برگهای ۹ - ۱۴ .

نهایه الادراک فی درایه الافلاک : قطب شیرازی ، بنام محمد بن عمر بدخشانی ،

در چهار مقاله ، در ص ع نسخه آمده است کتاب نهایه الادراک فی عمل الافلاک الفه

احوج خلق الله الله محمود بن مسعود الشیرازی ختم الله له بالحسنی بمحمد و عترته

" (ملک ۷۸۰ - نشریه ۴۲۰ : ۶) .

نسخ سده ۸ ، عنوان شنگرف ، با تاریخ ۱۵۹۱ اسکندری ، خریداری در ۱۲

ذ ح ۱۲۶۸ در دارالسلطنه از آن اسماعیل بن محمد موحد حبیبی و بخشیده او به

زین العابدین تبریزی در قسطنطنیه در ۱۱۳۴ ، ۲۱۶ گ ۲۳ س وزیر پهن .

بخش نسخه‌های خطی

تحفه الا حباب : سید علی بن محمد آخوند قاضی کمال ،

در مسائل اعتقادی در ده مقاله و یک خاتمه به فارسی ، ساخته ۸۹۲ ،

این تاریخ در پایان آمده‌مانند گفته جامی " نهصد از هشت بروی فزایی " مذهبی و عرفانی است و گرفته از عقاید جلالیه .

آغاز : الحمد لله الذی فضل البشر علی الملک بواسطه العلم والتعال .

* ۲۷۰۹ ، نستعلیق محمد حکیم بخارایی در مدرسه عالی قل کوکلتاش در ۱۲۴۵

، ۱۴۱ گ ۲۲ س ربعی .

تحقیق القواعد : جنید الله حاذق ، بنام امیر نصرالله در بخارا در ۱۲۵۶ ، شرح

آمیخته قانونچه محمد بن محمود چغمینی است .

آغاز : حمد نا محدود حکیمی .

انجام : من مزورات بارده ضربهم رساند .

* ۱۲۵۶ ، نستعلیق ۱۲۵۶ ، عنوان شنگرف ، عنوان شنگرف ، ۱۸۳ گ ۱۳ س وزیر .

ترجمه تذکره الکحالین : شاه علی بن سلیمان کحال که پس از هفتاد سالگی برای

پسرش تذکره الکحالین علی بن عیسی کحال را به فارسی در آورده با افزوده‌هایی

گرفته از رازی و ابن سینا و نجیب سمرقندی و قرشی وایلاقی و نورالعیون ابومنصور

گرگانی و ذخیره خوارزمشاه سید اسماعیل گرگانی ، در ۹۵۱ به نام ابوالغازی احمد بهادر

خان در چهار مقاله هر یک چند باب (استوری ۲ : ۲۰۴) .

آغاز : حمد و ثنای بی غایت و ستایش بلا غایت مر حکیمی را سزاوار است .

انجام : و این ادویه مستعمل است در علاج چشم والله اعلم بالصواب .

* ۱۷۲۶ ، نستعلیق سده ۱۲ و ۱۳ در ۹۶ گ ۲۱ س ربعی .

تفسیر : یعقوب چرخى سررزى غزنوى (منزوى ۱۹) .

* ۲۵۳۸ ، نستعلیق خاکسار بخارایی در ۱۲۵۰ ، ربعی ، در پایان پراکنده ها است از

آنها است شرح سلسله های کبرویه و جهریه و عشقیه و خفیه نوشته ۱۲۵۷ ، از آن ملا

عبدالعزیز بن عبدالرحیم بخارایی ، از عزیزون تومان شهر رود ، در کاسه گران میان

کاله ، از تومان سهر بی تا شکند در صفر ۱۲۵۵ ، با یادداشت دو در رباط قزاق در شمال

خاقان رود در ۱ رمضان ۱۲۵۱ .

خلاصه الرسوم ، در تفسیر .

* ۲۶۴۴ ، نوشته ۱۳۰۱ (از روی فهرست) .

خلاصه اللغات و تفسیر المشكلات : اسماعیل بن لطف الله با خرسی ، در ۲۸ باب .

* ۲۷۱۴ ، نستعلیق محمدشاه پسر محمد خطاب ، سده ۱۲ و ۱۳ ، ۹۹ گ ۱۳ س

ربعی .

دارالمجالس : سیف الظفر ابن برهان نوبهارى در سی و سه مجلس : ۱ - فضیلت آفرینش

مهرآدم عبید ، ۳۳ - حکایت سلطان ابوسعید ابوالخیر (ایوانف ۲ : ۳۳۹ ش ۴۷۴ -

منزوى ۱۱۴۳) .

آغاز : حمدی که از عنایت الهی بر زبان عارفان رود .

* ۲۸۷۰ ، نستعلیق سده ۱۲ ، عنوان شنکرف ، ۱۱۲ گ ۱۷ س ، انجام در مجلس

۳۲ افتاده ، با مهر " واقف الکتاب سید محمد بن ملا یادگار محمد ۱۲۲۱ " از آن ملا

خابارزاین حق نظر صوفی .

دیوان : صائب (گزیده) .

* ۳۶ ، نستعلیق ، ۱۵ گ ۱۱ س ربعی .

دیوان : محبی .

غزلها است به ترتیب تهجی . (منزوى ۲۵۱۸) .

آغاز : بی حجابانه دراز در گاشانهء ما

که کسی نیست به جز درد تودرخانهء ما

فته انگیز مشو کاکل مشکین گشا

تاب زنجیر ندارد دل دیوانهء ما

محبی از شوق تمنای جمالش می سوخت

دوست می گفت زهی عاشق مستانهء ما

انجام : محیی می گفت

ارحو . . حالم گویا خبرنداری .

* ۳۱۱۹ ، نستعلیق ۱۲۶۱ ، در ۱۵۹ ص ۱۵ س بغلی .

ذخیرهء خوارزم شاهی : سید اسماعیل گرگانی

* ۱۱۵ ، نسخ روزشنبه پایان رمضان ۹۶۰ ، عنوان و نشان شنکرف ، ۲۷۱ ص ۱۹ س ،

قرابادین است .

روضه الصفاء فی سیره الانبیاء والملوک الخلفاء : میرخواند محمد خاوندشاه

فرزند کمال الدین محمود خوارزم شاهی (بلخ ۸۳۷ - ۲ ذ ق ۹۰۳) جلد هفتم

و خاتمهء آن از نوهء دختری او خواند میراست (منزوی ۳۹۶۴ و ۴۱۵۳) و در خاتمه

یادی از شهر هرات و امیر علی شیروآثار او از مدرسه و خانقاه اخلاصیه و جز آنها

میشود .

* ۱۷۰۰ ، نستعلیق محمد رجب در ۱۲۳۸ ، عنوان شنکرف ، ربعی ، بنام عجایب

الدنیا در نسخه ولی خاتمهء روضه الصفاء است .

" بر رای ارباب خبرت و اصحاب بصیرت پوشیده نماند مسحور گردان

پادشاها رحیما تمت خاتمه الكتاب العجایب الدنیا اعنی عشرو نصف اجزا

من ید محمد رجب سنه ۱۲۳۸ " .

* ۱۷۲۶ ، نستعلیق سده ۱۲ ، عنوان شنگرف ، جدول شنگرف و لاجورد ، رحلی ، جلد دوم است — " عنوان این صحیفه مرادات و فهرست مجموعه سعادات — واجب بود که دست بر آیین بردارند " .

* سلسله الذهب : جامی .

۲۷۵۷ ، نستعلیق سده ۱۰ ، جدول شنگرف و لاجورد و زر ، ص ۱ نونویس ، ربعی .

سلسله العارفین و تذکره الصدیقین : محمد قاضی بن برهان الدین .

* ۹۳۳۳ ، نوشته ۱۲۷۳ (فهرست خطی دستی روسی) .

شاه نامه : فردوسی .

* ۱۶۹۳ ، نستعلیق سده ۱۱ و ۱۲ ، عنوان شنگرف ، ۱۳۶۲ ص س ، رحلی بزرگ .

شرح برده : فضل الله روز بهان ، ساخته ۹۲۱ (منزوی ۳۴۸۲ و ۳۴۸۴)

آغاز : بسمله . حمدله . قال الفقير الى لطف الله سبحانه فضل الله بن

روز بهان المدعو بخواجه ملا اصفهانی .

انجام : به خیر و عاقبت و یمان (؟) گردان .

* ۲۹۲۹ ، نسخ ۱۶ / ۹۴۲ ، جدول و عنوان شنگرف ، ۱۵۶ گ ۱۵ س ، بغلی ، از آن

محمد سعید در ۱۱۷۵ ، از آن مصطفی عصام الدین .

شرح تعرف : ابو ابراهیم اسماعیل بن محمد بن عبدالله مستملی بخارایی (منزوی

۱۲۲۴) .

* ۱۷۲۷ ، نستعلیق شوال ۱۲۷۴ ، با مهر " وقف کرد لمرضاه الله الولی ملاتوره مراد

رحمن قلی ۱۳۰۸) (در پایان سرگذشت حلاج است از تذکره الاولیاء عطار نوشته

۱۳۷۹ ، ۳۱۴ گ س ربعی .

شرح نصاب : محمد بن جلال بن سلیمان قهستانی (فرهنگنامه ها ۱۱۸ و ۲۰۴ —

منزوی ۱۹۹۴ و ۳۵۰۱) .

* ۲۹۳۱ (فهرست خطی دستی روسی) .

شفاء المرض : سروده شهاب الدین پور عبدالکریم قوام غزنوی ناگوری ، در پزشکی

سروده در ۱۰ شوال ۷۹۰ (منزوی ۵۵۴) .

آغاز : نخستین کنم نوک خامه روان

به توحید پرودگار جهان .

* ۲۷۱۹ ، نوشته ۱۳۰۱ در ۱۰۶ گ ، با تاریخ ۱۲۹۰ نسخه را ندیدم

خواستم برای من نسخه دیگری آوردند گویا شماره درست نباشد همین اندازه راهم
از فهرست ماشین شده روسی برایم ترجمه کردند .

صلاه مسعودی : ابو عطاء مسعود بن محمود بن یوسف سمرقندی از دانشمندان

حنفی سده ششم .

(فهرست آستانه قم ص ۱۴۰) .

آغاز : دفتر یکم : حمد و سپاس هر علیمی را .

اما برای اینکه نا پاک کننده شود (ص ۳۸۴) .

آغاز دفتر دوم : حمد و سپاس مر ذات واجب الوجودی را

تمت الفهرست و الله اعلم - بالصواب . الحمد لله الذی و عدالته للمطیعین

بکره و منه و فتح باب التوبه علی المذنبین بفضله . باب در بیان مسح موزه

انجام : از عهده بیرون آید و الله اعلم بالصواب و الیه المرجع والمآب

(ص ۷۵۳) چون بر نفس خود همین و الله اعلم بالحقیقه و الصواب

و الیه المرجع و المآب (۷۶۸) .

آغاز دفتر سوم : کتاب الزکوه باید دانست که زکوه دادن فریضه است .

انجام افتاده : نشسته بود دهنده (۲۲۱ گ) .

* ۹۸۷ ، نسخ روز پنجشنبه ع ۲ در دفتر نخستین با تاریخ ۱۳۲۱ در ص ۷۵۳ در دفتر دوم ، عنوان شنگرف ، جدول زرولاجورد ، رحلی کلان کلفت ، در ص ۷۵۴ ذکر اسامی صحابه مکرم که درین کتاب روایت کرده اند ، در ص ۷۵۵ علما و مجتهدان که درین کتاب روایت کرده اند مذکور شد در ص ۷۵۶ ذکر اسامی کتبی که در صلوٰه مسعودی مذکور است .

مسلك المتقين : سراج الدین صوفی الله یار بخارایی نقش بندی زنده در ۱۱۳۳ ۱۱۳۶ ، آغاز شده در ۱۱۱۱ و ۱۱۱۲ ، در فقه به نظم فارسی ، در آن از عبدالعلی بیرجندی سخنی آورده شده است . (منزوی ۳۲۰ - شگلو ۵۱۳ - لس آنجلس ۱۷۰ C) .

* ۱۷۹۸ ، نستعلیق میر یعقوب استرو شنی در رمضان ۱۳۳۲ ، چاپ سنگی مطبع غلام حسن عارف جانف در تا شکند در ۱۳۱۴ ، با شرح در حواشی ، در آغاز و انجام ۱۱ ص مطلب عرفانی فارسی است ، در ۱۳۳۲ از آن ملا محمد اسحاق پسر داملا رحمن قل پسر ملا عبدالکریم پسر ملا محمد عاشر قزیل ایایی بوده است ، ۵۲۸ ص وزیری ، شگلو از این چاپ یاد نکرده است .

* ۲۴۶۶ ، نستعلیق دوردی خواجه قولیدادریک شنبه ۱۲۹۷ ، ۴۴۰ ص ۱۵ س وزیری .

* ۲۵۹۲ ، نستعلیق ترمون بن عمر در روز چهار شنبه ۱۱۷۵ ، در پایان آمده : " هم شد به تقدیر ایزد علام ، ازید حقیر تمام . . . هم به تصحیح آن خط میکوش که نوشتم بهوش و گه بی هوش " ۳۹۵ گ ۱۷ س ربیعی ، آغاز افتاده ، در پایان تاریخ سرودن روز چهارشنبه ۲۲ شعبان ۱۷۰ دارد .

معارج النبوه فی مدارج الفتوه : معین الدین محمد فراهی هراتی ، در چهار رکن (منزوی ۴۵۴۲) .

* ۲۶۳۹ ، نستعلیق محمد یار بن یادگار محمد در روز ۲۰ صفر ۱۰۲۷، عنوان
شنگرف ، وزیر کلفت ، آغاز و انجام افتاده ، با مهر " وقف کرد لمرضاه الله
الولی ملا توره مراد رحمن قلی ۱۳۰۸ " .

معراج نامه به نثر فارسی ، رساله مانند کوچکی است .

* ۶۵ ، نستعلیق سده ۱۳ ، ۳۶ گ ۱۱ س ربعی .

مکتوبات امام ربانی شیخ احمد فاروقی نقش بندی سهرندی .

گردآوری یار محمد جدید بدخشی طالقانی (منزوی ۱۴۳۵) .

* ۲۶۸۲ ، نستعلیق سده ۱۲ ، ربعی کلفت .

یوسف و زلیخا : ناظم سبزواری هروی (منزوی ۳۳۴۴) .

* ۱۷۲۴ ، نستعلیق سعید بن قاری بخاری در برج حمل سال گو سفند ۱۲۸۸ در

قطعان وابکند ، ۳۵۸ ص ۱۴ س ربعی .

مجموعه ، ۱۸۹ ، نستعلیق نزدیک به یک خط ، وزیر .

۱- شرح ثبات العاجزین به عربی با عبارتهای ترکی ، متن فارسی استاز سراج الدین
صوفی الله یار میان کالی سمرقندی بخارایی مولف مسلک المتقین و مخزن المطیعین و
مراد العارفین و این یکی که میشود چهار کتاب چنانکه شارح یاد کرده است و میگوید
که من از برو بوم دور شده و گرفتار بلغارها گشته بودم (۱-۲۰۵ ، نستعلیق ۱۲۷۱) .

۲- شرح ابیات مراد العارفین (۲۰۵-۲۷۱ ، نوشته ۱۲۷۲) .

۳- در بیان اصطلاحات صوفیه (۲۷۲) .

۴- آفرینش نامه مذهبی در چهل و چهار باب به فارسی (۲۷۶-۳۹۲) .

مجموعه ، ۲۰۷ ، به یک خط ، ۲۴۸ گ ۱۵ س وزیر .

۱- دیوان : حافظ (نستعلیق میرزا پادشاه خواجه حساری در روز یکشنبه ۱۲۶۹/۲ع

، ۲۴۳-۱) .

۲- رساله شش مقام مانند نوعی از ادوار سلطانی که بسیار عامیانه است و افزارها در آن شرح داده شده و از موسیقاران یاد شده و میرسد تا به عبدالقادر مراغی و جامی (۲۴۴ - ۲۶۶) نخست به نشر است (۲۴۴ - ۲۴۷) سپس نظم برای نمونه آهنگها . چنین است عنوانهای این بخش : شش مقام ، ترانه ، عملات ، سواره ، عشاق ، از نصر ، نوروز صبا ، افسر ، بزرگ ، تلقین بزرگ ، سپارش ، نصراللهی ، سواره نصراللهی ، سواره دیگرش ، غزال ، - سواره غزال ، سپارش غزال ، محیر ، عراق ، - نوروز ترانه دوکا ، چارگا ، عارض ، حسینی ، در آغاز این بخش شعرهای کوبی است .

آغاز : بدانکه علم موسیقی علمی است که دانسته میشود احوال نغمات و موسیقی نغمه است - یونانی معنی او الحان است و مرکب است از " موسیقی " - " یعنی " گره " سقی " یعنی " مو " گویا که صاحب این فن ازدقت گره بر مو میکند ، و علم او از این جهت میگویند که حکمای یونان این مقامات از دور افلاک گرفته اند . فصل آنکه در این باب دوازده مقام است و چهار شعبه و شش آواز .

انجام : تمت تمام شد رساله شش مقام مع تمام بفرمایش در ایام دولت ظفر قرین جم جاه انجم سپاه حضرت امیر نصرالله بهادرخان سلمه الله تعالی فی الدنيا فی سنه ۱۲۶۹ .

مجموعه ، ۸۷۱ ، نستعلیق ۱۲۴۰ و ۱۲۴۱ ، دارای :

۱- نان و حلوی شیخ بهائی (نستعلیق چلیپا در ۱۶۴ / ۱۲۴۱ در دره جز مشهد در ۱۷ ص) .

۲- جامع التماثل : محمد علی هولرودی ، در ۲۸ باب (۱ - ۳۴۵ ، نوشته حاجی محمد میرزا جان مذهب پسر حاجی محمد حسین خان حکیم خراسانی خضری درج ۲ / ۱۲۴۰ در دره جز خراسان در ابیورد) .

۳- حکایات منتخبه از زینه المجالس (۳۴۶ - ۳۷۷) .

مجموعه ۱۰۰۳ ،

- ۱- اصول العقاید ، به عربی .
- ۲- اصول العقاید ، به عربی .
- ۳- خزانه الفقه : ابوالفتح مظفر بن احمد بن ابی سعید (نستعلیق ۱۲۶۳) ، این سه رساله - کوچک است .
- ۴- شرح متنی در اصول عقاید به عربی به فارسی .
- ۵- کتاب نظم ترکی .
- ۶- کتاب نثر ترکی .
- ۷- کتاب نظم ترکی .
- ۸- حکمت قل خواجه احمد یسوی به نظم ترکی (نستعلیق ملا توق محمد بن ملا احمد از سده ۱۳) .

مجموعه ۱۷۰۴ ، به یک خط نستعلیق ، ربعی .

- ۱- رساله جانور داری (۱-۲۹) با عنوانهای " اگر پرسند " .
- ۲- ترجمان قرآن میر سید شریف علی گرگانی ، ترتیب عادل بن عبدالله (۳۲-۱۲۹) .
- ۳- انیس العشاق : رامی (۱۳۰-۲۱۴) .
- ۴- معمای منظوم نودونه نام خدا از میرحسین نیشاپوری .
- آغاز : نیست ... از نامه اله (منزوی ۲۲۰۵) .
- ۵- الاسماء الحسنی (۲۴۰-۲۴۴) .
- ۶- دستور معما گویا از میرزا ابراهیم (نوشته ۲۰۷ در ۲۲۷-۲۴۸) گرفته از رساله های شرف الدین علی یزدی (ف) و جامی (ج) و میرحسین نیشاپوری (م) و امیر علی شیر (ع) و سیف الدین بخاری (س) و از خود مولف ((کاتب)) (منزوی ۲۱۸۳) .

آغاز : بنام پادشاه هر دو عالم . . . حمد بی حد و ثنای بی‌بی عد .

انجام : و من الماء كل شيء حي .

۲- فرق و مذاهب به فارسی با شرح سی و هشت فرقه (۲۵۰-۲۶۱) .

مجموعه ۱۷۲۲ ، دارای " معراج العروس غیاث الدین ره فی مابین الغیات المسمما

بغیات اللغة ۱۲۸۳ " (از روی فیش) .

مجموعه ۱۷۳۳ ، نستعلیق سده ۱۳ .

۱- قواعد قرآن بنام مقصد الحافظین به فارسی (۱-۱۱) .

۲- شرح مقدمه الصلاه : قاضی اختیار پسر غیاث الدین حسینی به فارسی (۱۳-۷۰

، نوشته محمد نامراد پسر عوض بیک در ۱۲۱۶) .

۳- ده قاعده امیر سید علی همدانی (۷۰-۸۳) .

۴- نظم فرایض دین به فارسی (۷۷-۸۳) .

۵- نظم عقاید فرائض دینی و فقهی سروده روزگار عالم گیر شاه محمد ثانی در ۱۲۱۸

(۸۳-۲۲۸) .

۶- آخر کتاب ثبات العاجزین به نظم ترکی .

۷- سرگذشت خواجه عبدالخالق غجدوانی .

۸- حکایت و شعر فارسی .

۹- نظم در مخارج حروف و جهات آن .

۱۰- تجوید به نثر فارسی .

۱۱- شعر ترکی .

۱۲- نثر و نظم فارسی .

۱۳- موعظه عبداحی به فارسی .

۱۴- پراکنده ها .

مجموعه ، ۱۷۲۵ ، به یک نستعلیق با پراکنده های فراوان ، با مهر " وقف کردلمرضاه

الله الولی ملا توره مراد رحمن قلی ۱۳۰۸) دارای :

۱- دره الفرید فی التجوید : حافظ کلان (۳۱- ۷۵ نوشته ۱۲۷) .

به فارسی برای ابوالغازی عبیدالله بهادر خان (منزوی ۸۷- تا شکند ۱۰ : ۶۱۹) .

آغاز : بعد از حمد حضرت حق جل و علا .

۲- الفرائض السراجیه (۱۶۷- ۱۹۳) .

سپس پراکنده های عربی و ترکی تا ۲۷۱ و از آنها است بندی از خصال صدوق .

۳- خلاصه فی اصول الحدیث : شرف الدین حسن بن محمد طیبی در گذشته ۷۴۳

(چلبی) .

آغاز : مختصر جامع لمعرفة الحدیث مرتب علی مقدمه فی بیان اصوله و اصطلاحاته

و اربعه ابواب و خاتمه ملحقه من ابن الصلاح و النووی و ابن جماعه مع زیادات من جامع الاصول) .

انجام : و البیهقی و لدسنه احدی و ثمانین و ثلثمائه و مات بنیشابور

سنه ثمان و خمسين و اربعمائه و الله اعلم بالصواب و الیه المرجع و المآب تمت الرساله

الملحقه من الخلاصه فی معرفه اصول الحدیث بعون الملك الوهاب (۲۸۲) .

مجموعه ۱۷۲۶ ، نستعلیق ، دارای :

۱- رساله در پزشکی به فارسی (۱- ۱۱۱ پ) در ۳۶ باب (شناختن نبض و بول

بیماران - داروهای مد هوشی و رطل و اوقیه و ساختن سیاهی) (نوشته روز چهارشنبه

سال ۸۰۱۴ ل) .

۲- شرح عوامل به فارسی (۱۱۲ پ - ۱۳۹ پ ، نوشته ملا ثابت قلی مخدوم در شب

روز پنجشنبه ع ۱۲۹۸/۲) .

مجموعه ، ۲۵۳۷ ، از ۱ تا ۸ به نستعلیق سده ۱۱ ، از ۹ تا ۱۹ به نستعلیق

دیگر سده ۱۲ ، ۶۷۳ گ ۳۱ س وزیری ، با پراکنده ها از دعا و جز آن در ص ۸- ۱۱ به

نستعلیق عبدالحامد بن عبدالسلام در رجب ۱۲۶۶ ، باز هم پراکنده های دیگر در آغاز
تا ص ۱۴ ، با یاد داشتهای تاریخ ۱۲۶۵ و ۱۲۶۷ در ۶۷۷ .

- ۱ - شمسیه الحساب : نظام الدین حسن بن محمد نیشاپوری (۱۵ - ۹۹) .
- ۲ - رساله فی استخراج المجهولات العدديه بطریق الجبر والمقابلہ (۱۰۰ - ۱۱۸) .
- ۳ - رساله فی بیان قوانین الحساب : ابوالعلاء محمد بهشتی اسفراینی (۱۱۹ - ۱۳۲) .
- ۴ - رساله فی المسائل الجبریه : حمزه بن علی سعد بیهقی (۱۳۲ - ۱۳۶) .
- ۵ - حساب : قوشجی (۱۳۷ - ۱۴۲ پ ، تا ضرب صحاح) .
- ۶ - مساحت اشکال مسطحه به فارسی در چهار رکن و دوازده قاعده (۱۴۲ - ۱۵۰) .

آغاز : ثنای بی منتها خداوندی .

انجام : معلوم شده است .

- ۷ - سی فصل : خواجه طوسی (۱۵۱ - ۱۷۴) .
- ۸ - شرح خلاصه الحساب للیهائی : عصمه الله بن اعظم بن عبدالرسول سهار نفوری
(۱۷۴ - ۱۸۸) ، انجام ناقص .

آغاز : سبحان من عنده علم الحساب .

- ۹ - شرح خلاصه الحساب (۱۹۰ - ۳۲۵) ، انجام ناقص .
- ۱۰ - الدقایق المحکمہ فی شرح المقدمه للجزری : زین الدین ابویحیی زکریاء انصاری
شافعی (۲۱۱ - ۳۶۰) ، انجام ناقص .

- ۱۱ - العقد الفرید فی نظم التجوید : محمد بن محمود بن شریف همدانی سمرقندی
(۳۶۱ - ۳۹۲) به نشر فارسی .

- ۱۲ - منظومہ قرائت : ابن عماد (۳۹۳ - ۴۰۱) به فارسی .

- ۱۳ - منظومہ قرائت : ملا زاهد (۴۰۲ - ۴۰۷) به فارسی در ۴۰ بیت .

آغاز : بعد حمد مربی دو جهان
سامع حرف اشکار و نهان .

انجام : زاهد بسته‌لب‌همی جوید

نمی‌ازیم رحمت‌رحمان

۱۴ - منظومه در وقوف سجاوندی به فارسی سروده، حفظی (۴۰۸ - ۴۰۹) .

آغاز : گر تو از اهل وقوفی‌ای پسر

سازمت از رمز قرآن با خبر .

انجام : یادگیر این نظم از حفظی تمام

تا شوی صاحب وقوف‌اندركلام .

۱۵ - رساله قرائت به نثر فارسی (۴۱۰ - ۴۲۷) .

۱۶ - رساله فی تجوید القرآن لابن القاصح (۴۲۸ - ۴۷۶) برای ابوالغاری عبیدالله

بهادرخان ازبک شیبانی در دوازده باب (منزوی ۹۴) .

آغاز : حمد بی حد و ثنای بی عد حضرت قادری را .

۱۸ - شرح خلاصه الحساب : مولوی خلخالی معاصر شیخ بهائی (۴۸۲ - ۴۷۶) .

آغاز : الحمد لله الفرد بلاند الواحد بلاضد .

انجام : للمباینه عن الاوطان والعباعده عن الاخوان والمفارقة .

۱۹ - در بیان اسامی داروها به فارسی و عربی و هندی (۶۷۵) .

مجموعه ، ۲۵۴۹ ، ش ۱ انجام افتاده ، ش ۲ نستعلیق روز شنبه سال ۱۲۵۶ ، وزیرى ،

با مهر " وقف کرد لمرضاه الله الوالی ملاتوره مراد رحمن قلی ۱۳۰۸ " .

۱ - کفایه مجاهدیه با کفایه منصوری : منصورین محمد بن احمد بن الیاس شیخ‌رازی

" یوبانی " (؟) (۱ پ - ۹۰ پ) .

۲ - میزان الطبایع قطب شاهی : تقی الدین محمد بن صدرالدین علی فارسی طالقانی ،

بنام سلطان محمد قطب شاه در ۱۰۰۰ (۹۱ پ - ۱۸۷ پ) (منزوی ۶۰۶ - فهرست‌سنا

۱۳۰) .

مجموعه ، ۲۹۰۷ ، نستعلیق سده ۱۳ ، عنوان شنگرف ، ربعی ، دارای :

۱ - زادالمسافرین : امیر حسینی (نوشته روز شنبه ۱۲۲۳) .

۲ - از حیره الابرار به ترکی .

۳- تفسیر فارسی از محمد بن خواجگی ابن عطاء آخوند میان ، پاره ایست از قرآن (انجام افتاده) .

۴- شرح بدء الامالی سراج الدین علی بن محمد اوشی فرغانی ، شارح آن را پیش از سی سالگی ساخته است .

آغاز : الحمد لله الذی زین بواطننا بالعقاید الصافیة .

۵- سراج منیر : محمد شریف بن شمس الدین محمد کاشف شیرازی (نوشته روز آینده ۱ صفر ۱۲۲۴) .

۶- وعظ ایشان صوفی به نظم فارسی .

مجموعه ، ۲۹۷۰ ، نستعلیق بخارایی ، با پراکنده ها از کتابها در همه جای نسخه ، دارای :

۱- درباره جمع کلمات عربی به فارسی .

۲- منظومه ترکی در پزشکی .

۳- معرفه المذاهب محمود ظاهر غزالی (نوشته سال ۱۴ گویا ۱۳۱۴) (منزوی ۱۷۳۰) .

۴- انقاذ الهالکین لمولوی صاحب الطریقه المحمدیه فی ابطال ماشاع فی البلاد من اتخاذ القرآن مکسبا فی مقدمه و مقصد و خاتمه .

۵- شرح المقدمه الجزریه "فصل اعلم ان آداب القرآن والقرائه لایمکن استقصائها " .

۶- بحث فی الدخان من مجالس الابرار (نیم صفحه) .

۷- لطائف قدرخانی : ابوالفتح علاء نصیر (نستعلیق ۱۲۹۶) به نام قدرخان ، پرسش و پاسخ مذهبی .

آغاز : سپاس بی قیاس مر حکیمی را که جواهر حکم در قلوب نهاد .

انجام : نماز او درست باشد . والله اعلم بالصواب .

۸- هادی المتقین . به فارسی در قرائت .

- ۹- رساله فتعلق بالتجويد (نستعلیق ۱۲۹۶) .
- ۱۰- از مسلک المتقین درباره هفت قاری و چهارده راوی به نظم فارسی .
- ۱۱- بیان الدخان ، به فارسی درباره دود تماکو (دو صفحه) .
- ۱۲- " رساله اعلم بخارا میرزا محمد شریف مفتی بخارا در باب تماکو . معروض ضمیر منیر کیمیا تاءثیرائمه دین میگرداند و هوکلمه التوحید . تمت الرساله لاستادی نوشته شد در تاریخ هزار و نود و هشت دیده شد مزین به توقیع استادی سلمه الله آخوند ملا باقی خان مفتی اعلم بخارا سنه ۱۰۹۸ ، سنه ۱۲۹۶ " پس این رساله تماکو از اعلم بخارا میرزا محمد شریف مفتی است و در ۱۰۹۸ آن را آخوند ملا باقی خان مفتی اعلم بخارا توقیع کرده و این نسخه در ۱۲۹۶ نوشته شده است .
- ۱۳- مساءله تماکو در بیست بیت (در نیمه صفحه) .
- گر کسی گفت او تماکو را حلال گشت کافر رفت در راه ضلال .
- ۱۴- بندی درباره تکفیر قزلباشه با جای مهر " محمد مفتی و خواجه محمد طاهرو ملانورالدین و قاضی محمد امین " و از رساله اثنی عشریه در این باره .
- ۱۵- ترجمه منظوم فارسی مناجات " لک الحمد یا ذا الجود والمجد والعلی " بنام قصیده علیه مرتضویه .
- ۱۶- نمونه رقعات به فارسی .
- ۱۷- شعر فارسی میرزا سلیمان جبینی .
- التهذیب : گویا از ابو عبدالله محمد قلانسی ، فقه است در چند کتاب از طهاره تا فرائض ، به عربی (قرطای ۴۲۱۵) .
- آغاز : بسمله . و به نستعین حمدله . اولاً و آخراً والصلوه...ظاهراً...
- متواتراً " ، کتاب الطهاره و هی علی ضربین تطهیر النجاسه الحکمیة و تطهیر النجاسه الحقیقیة .

* ۲۷۱۹ ، نسخ محمود بن احمد بن شهباز خان در ۱۰ محرم ۱۰۶۴ در برهان پور ، عنوان شنگرف ، با فهرست در آغاز نسخه ، وزیری ، از آن ایشان اعلم NSF .
حاشیه حاشیه الفوائد الضیائیه : عبدالرحمن بن محمود اسفرایی که در اسفره سمرقند ساخته است ، اصل حاشیه مولویه مولی محمد عصمه الله بن محمود بخارایی بر شرح کافیه ابن حاجب از جامی .

چلبی از این حاشیه یاد نکرده است .

* ۲۴۶۷ ، نسخ سده ۱۲ ، ناتمام ، ۱۸۲ گ وزیری .
حاشیه شرح الکافیه المتوسط : سید شریف علی گرگانی ، شرح از سید رکن الدین حسن استرآبادی ، گرگانی این حاشیه را نتوانست به پایان برساند و پسرش محمد آن را به انجام رسانده است (چلبی) .

* ۲۸۸۳ ، نسخ نیمه روز دوشنبه ۵ ذح ، از سده ۱۰ ، در ۵۰۰ ص ۲۳ س ربعی ، با حواشی " منه " .

حاشیه المطول : مولوی عبدالحکیم .

* ۲۹۲۷ ، نسخ ۱۲۳۳ .

روضه العلماء و نزهه الفضلاء : ابوعلی حسین بن یحیی بخاری زندویستی بخاری حنفی ، نام آن نخست "روضه المذکرین ز بوده است .

به روایت ابواسماعیل احمد بن محمد بن نصر علوی حمادی بخارایی از نیای خود پدر مادر پدرش سید مرتضی رضی الساده شیخ العتره ابوالمعالی اشرف بن ابی بکر حسینی حدادی به اجازه در ۵۶۴ از شیخ قاضی امام شمس الاسلام ابوبکر بن محمد بن علی بن الفضل زرنجری در نوشته خود به او در ۵۰۸ از الامام الزاهد الوالد (پدرش) از شیخ فقیه حاکم ابونصر بن احمد بن محمد بن عیسی البابدی زرنجری از شیخ فقیه زاهد ابو علی الحسین بن علی بن یحیی بن محمد الزندویستی البخاری که گفته چنین آغاز کرده بوده

است : " اشكر الله تعالى كثيرا واسبحه بكرة (تاشکند ۴۷۴:۶ ش ۴۸۶۶ و ۳۸۵:۱۰ —

قرطای ۳۴۶۱) از اوست انس الحکمہ (فیلمها ۱ : ۲۸۷) .

انجام : وجبت له العذوبه وحرمة الکراهه و صلى الله على محمد وآله الطاهرين

(تم الجلد الثاني من الكتاب في التاريخ ششم ماه رمضان المبارك سنه الف واحدى وسبعون .

تمت تمام شد) .

در دو جزواست :

۱ — "الباب الاول في فضل العلم " تا "باب الرابع عشرون الحب ما يحب لنفسه لنفسه

بمسائله و عظاته " (۲ پ — ۳۵۱ پ) .

۲ — " الباب الخامس وعشرون الوضوء والطهاره بمسائله وعظاته " تا الباب الثامن واربعون

الوفاء بالعهد والوعد واليمين و مسائله و عظاته " (۳۵۳ پ — ۷۴۰ ر) .

قرطای تاریخ او را ۳۸۲ و سمنوف ۸۶۴ و نام او را هم چند گونه نوشته اند .

در آن آمده است " سمعت الامام ابا بکر الاسمعیلی یروی فی عامته بالفارسیه " (۴۰۱ پ)

در چندین جا عبارت " عامته بالفارسیه " از چند دانشمند ، گویا فقیهان رساله های فارسی

برای توده مردم می نوشته و آنها را " عامه " می گفته اند .

نام کتابها و دانشمندان جای جای در آن دیده میشود .

* ۲۶۳۸ ، نسخ ۲۳ رجب ۱۰۷۰ با تاریخ ۲۰ رجب ۱۱۲۰ درج ۱ و ۶ رمضان ۱۰۷۱

درج ۲ ، عنوانهای مطالب در بالای صفحات دست چپ آمده ، با فهرست در آغاز هر

دو جزو با آوردن شماره صفحات ، ۷۴۰ ص ۱۳ س ربعی ، در گوشه راست بالایی

صفحات چپ کراسه شماری از ده برگی است از " الجزء الثاني من روضه العلماء " تا "

الجزء السادس واربعون من روضه العلماء " با مهر " وقف کرد لمرضاء الله الولی ملاتوره

مراد رحمن قلی ۱۳۰۸ " در چند جا .

الصاح : جوهری

۸۷۴، نسخ (یک کلمه ای رفته) بن خواجه چلبی نظام الدین خواجه الدین
الاندجانی در نزدیک به پایان سال ۸۷۴، با نو نویس در آغاز، در ۱۰۹۴ در مشهد
رضوی، از آن کسی بوده که نامش را پاک کرده اند، با مهر " زیورابنت قرا دادود ۱۱۲۹
" در یک جا، با مهر " وقف کرد لمرضاه الله الولی ملاتوره مراد رحمن قلسی ۱۳۰۸،
در چند جا .

الفرائد فی حل المسائل والقواعد : مصطفی بالی زاده که بنام سلطان محمد بن مراد بن
احمد ساخته و آن مراد خانیه هم نامیده میشود و او آن در روز عرفه ۱۰۳۶ به پایان
برده است، شرح کنز الدقائق نسفی است در فقه حنفی (چلبی) .

* ۲۴۴۳، نسخ ریز سده ۱۲ و ۱۳، با فهرست در آغاز، ۳۱۷ گ ۳۲ س وزیری .
الکافی فی شرح الوافی : ابوالبرکات عبدالله بن حمیدالدین احمد بن حافظ الدین
محمود نسفی در گذشته ۷۱۰، متن هم از خود او است، ساخته در ۲۲ رمضان ۶۸۴ در
بخارا (دیباجه - چلبی - قرطای ۳۹۶۳ - تاشکند ۳۱۸۳ در ۴ : ۲۷۷ و ۱۰ : ۴۲۶ -
جبوری ۵۷۴) .

آغاز : الحمد لمن جلت نعمه و دقت حکمه .

انجام : فی فضل العظه دفع حجه المحتاجین و فی غیرها قضاء حاجه الناس
اجمعین . تمت دفتر اول الکافی شرح الوافی للامام الهمام حافظ الدین النسفی اعلی
الله تعالی درجه فی دارالسلام .

* ۲۲۲۳، نسخ سده ۱۲، از آن آخوند زاده کلایی، ۳۱۳ ص رحلی بزرگ .

مفتاح الجنان و مصباح الایمان

ترجمه از فارسی بنام امیر محمد گوره کان پسر میرزا علی بارلاس پسر میرزا محمود پسر
محمد یونس بارلاس، در چند باب هریک چند فصل، مذهبی و اخلاقی است .
چاپ سنگی نستعلیق میرزاهاشم پسر میرزا ناظم خجندی در ۱ رمضان ۱۳۱۵ در کاغذ

زرد در همین سال بکوشش حاجی خواجه خجندی در مطبع عارف افندی اسلامبولی در
تحت کتب خانه بایزید به اجاره نظارت معارف همایونی در ۲۷۷ ص ۲۱ س باندازه
وزیری بزرگ چاپ شده است .

فهرست نسخه‌های خطی موزه آرمیتاژ

از روی یاد داشتهای آقای آکیمو شکین که برایم خوانده است

- ۱- لیلی و مجنون هاتفی (هف) نوشته محمود نیشابوری در شعبان ۹۴۹
- ۲- عجائب المخلوقات (۹۹۶ف) از سده ۱۰
- ۳- تاریخ حکماء (۹۹۷ف) نوشته استاد میرعلی در ۱۰۱۲
- ۴- بیاض شعر (۹۹۸ف) از سده ۱۰
- ۵- برده بوصیری با ترجمه فارسی به نظم (۹۴۲ف) از سده ۱۰
- ۶- شاه و گدای هلالی و لیلی مجنون مکتبی (۹۴۴ف) از سده ۱۳
- ۷- مثنوی (۹۹۰ف) از سده ۱۲
- ۸- دیوان امیر خسرو (۹۹۴ف) از سده ۱۰
- ۹- روضه المذنبین احمد جام و تحفه الاحباب اوبهی (۱۰۰۱ف)
- ۱۰- روضه الصفاء (۹۳۹ف) نوشته درویش علی هروی
- ۱۱- یوسف و زلیخای جامی (۹۴۰ف) از سده ۱۰
- ۱۲- فتوح الحرمین محیی لاری (۹۴۱ف) نوشته ویسی هروی در مکه در ۹۷۰
- ۱۳- لیلی و مجنون نظامی (۹۳۶ف) از سده ۱۲
- ۱۴- مثنوی مولوی (۹۳۷ف) نوشته درویش محمد بن علی ایوب در اواخر ع ۱۰۳۶/۲
- ۱۵- دیوان عرفی (۹۳۳ف) از سده ۱۲ و ۱۳
- ۱۶- خمسه نظامی (۹۹۹ف و ۱۰۰۰ف)
- ۱۷- مثنوی معنوی (۹۲۸ف)
- ۱۸- سلسله الذهب جامی (۹۹۲ف)

۱۹- شرف نامه شاهى و عبدالله نامه حافظ تانش (۹۳۰ف)

۲۰- جواهر التفسير كاشفى (۹۳۸ف)

۲۱- مجموعه دعاء (۹۹۱ف)

۲۲- ديوان حافظ (۹۳۴ف)

۲۳- ديوان شوكت بخاراىى (۹۳۵ف)

نسخه در ۱۱۳۶ از آن آخوند فقير الله پسر آخوند فيض نوسارى و از آن عماد الدين قاضى يا

مهر ۱۳۰۷ از كتابخانه على خان قاجار ظهير الدوله ايشك آقاسى باشى .

۲۴- ديوان حافظ (۹۳۱ف) از سده ۱۰

۲۵- شاه نامه فردوسى (۹۲۹ف)

نسخه ها و كتيبه و مينياتورهاى كه در امپاژ ديده ام

۱- مثنوى مولوى

۲- خمسه نظامى

۳- يك ديوان شعر بارحل مصور

۴- تفسير قرآن به تركى

۵- مينياتور نقش اسب و مرد از شرف حسينى مورخ ۱۰۰۳

۶- مينياتور سوار

۷- مينياتور نقش انسان

۸- سه مجلس از على رضاى عباسى و يكي از آقارضاى مصور

۹- پنج مينياتور از محمد يوسف مورخ ۷۶ (= ۱۰۷۶)

۱۰- كتيبه كاشى محراب مسجد امام زاده بحبى و رامين با عبارت (صنعت على بن احمد

الحسينى كاشى) و ((محرم لسنه ۷۰۵ عمل يوسف على بن محمود))

کتابخانه ملی پاریس

در این کتابخانه برای کتابهای فارسی و عربی و ترکی تازه یافته که در نهشتهای چاپ شده از آنها یاد نشده است سه دفتر است یکی برای فارسیها از شماره ۲۰۴۹ تا ۲۳۱۷، دومی برای عربیها از شماره ۶۷۵۴ تا ۶۹۶۲، سومی برای ترکیها از ۱۴۲۰ تا ۱۵۸۳.

تاریخ خانها خوقند

آغاز: بیان تاریخ خوانین شهر خوقند اول آلتون بیشک ولد بابرجان بعد از ده پشت شهرخ خان به وجود آمده است

انجام: تاریخ ۱۲۸۷ بازار چیت فروشی سوخته بود

در تاریخ ۱۲۸۸ اورمان خان بود در تاریخ ماه رجب المرجب تحریر شد.

شماره 2102 SP پاریس، نستعلیق ترکی سده ۱۳، گ ۹ س ربعی.

تاریخ گیلان

عبدالفتاح فومنی، فتوحات هم نامیده میشود چنانکه در ص ع نسخه آمده است ولی در خود متن بدان نام "تاریخ گیلان" داده شده است.

در دو فصل است و چهار مقاله

آغاز: ای نام تو مطلع کلام همه کس در نظم کلام تو نظام همه کس

بر صفحه هستی قلم تقدیرست تحریر کند نشان و نام همه کس

حمد و بی ثنای بی عدد مالک الملک پادشاهی را

انجام: با چندین قافله دعای مردم گیلان عازم مقر سلطنت خویش گردید

بعون الملک الوهاب.

شماره 2142 SP (A24451) ملی پاریس نستعلیق سده ۱۱ در کاغذ خودی با نو نویسی

سده ۱۳ در ۱ ص آغاز وبرگ ۱۱۶ تا ۱۲۱ انجام در کاغذ سفید ، عنوان شنکرف ۱۲۱ گ
بامهر " هوالعلی عبده رضا قلی ۱۲۴۴ " در آغاز وانجام ، ربعی .

تحفه المبين : ابوالله اعی یعقوب بن حسن بن شیخ الملقب بسراج الحسنی الشیرازی
خوشنویس شاگرد صدرالدین روزبهان که در زمان تالیف ۸۵۸ در گذشته بوده است در محمد
آباد بنام حبیب الدین محب الله بن برهان الدین امیرزاده خلیل الله بن نورالدین نعمه الله .
در باب یکم در بیان وضع خط از مقالت دوم در معرفت چگونگی وضع خط واسمای خطوط و
تبیین اصول وقواعد آن مفردا و مرکبا یاد میشود از : ابن مقله ، ابن بواب که از جوزه او
در خط نقل میشود ، یاقوت که نام پنج کس است :

۱ - ابوالدرامین الدین یاقوت بن عبدالله موصلی در گذشته ۶۱۸

۲ - ابوالدر یاقوت بن عبدالله رومی مذهب الدین در گذشته ۶۲۲

۳ - شهاب الدین یاقوت بن عبدالله رومی حموی در گذشته ۶۲۶

۴ - یاقوت بن کاتب عبدالله نوری که منشی نفثه المصدر در شیراز دیوان لقیط

بن یعمر کلبی ابادی رابه خط او دیده است و او پیش از یاقوت پنجم میزیسته است .

۵ - جمال الدین یاقوت مستعصمی که بگفته صدرالدین روزبهان او را به فرمان

خلیفه به صفی الدین عبدالمومن سرآمد در علم ادوار سپرده اند و به نوشته گزیده (کتاب
مستوفی) در ۶۹۷ در زمان غازان خان در گذشته است (۵۳ ر - ۷۱ پ) .

رساله خط خواجه عبدالله صیرفی در آن نقل شده است (۵۸ ر) نیز یاد میشود در آن
از مغیث الدین ابوالفتح ابراهیم سلطان پسر شاه رخ خوشنویس و مبارک شاه شاکرد یاقوت
و صدرالدین روزبهان و شمس الدین شیخ محمد و خواجه جامی بندگان تبریزی و خواجه نظام
الدین احمد سمنانی منشی شاه شجاع در شیراز که او را در تعلیق مانند یاقوت میدانند و
خواجه تاج الدین سلمانی منشی تعلیق تبریزی و جعفر تبریزی بایسنغری و استادان شیراز
نویسنده تعلیق شیرازی (۷۵ پ - ۸۱ ر) کتابی است بسیار لطیف و سودمند و باید

چاپ شود .

شماره SP386 (بلو شه ۲ : ۳۰۲ ش ۱۱۱۳) نستعلیق هندی سده ۱۰ و ۱۱ در

۱۸۹ گ ۱۱ ش ربعی ، عنوان شنگرف ، جدول زرولا جور د .

تذکره شعراء

سرگذشت کوتاهی است از سرایندگان فارسی زبان با شعرهای آنها از ابوالفرج رونه‌ای تا میرزا حسین وفای فراهانی عموی قائم مقام و تامیرزا محمد حسین یاری، سرایندگان قاجار را هم دارد .

فهرستی در آغاز نسخه هست بدین گونه " تفصیل اسامی فحول شعرای متقدمین که در سلسله اول از طبقه اول نوشته شده بعون الله ، استاد ابوالفرج ، رونه‌ای حکیم انوری استاد اسدی طوسی ، سید حسن اشرفی غزنوی ، سید حسن اشرف سمرقندی ، ابوالعلاء گنجوی ، نظامی تفرشی قمی .

فهرستی هم در میانه است بدینگونه " اسامی شعرای متقدمین که از سلسله دوم از طبقه اول نوشته میشود " و از ابوالفرج سجزی تا سلطان یعقوب ترکمان است .

شماره SP 2134 پاریس ، نسخ سده ۱۳ ، عنوان شنگرف ، رحلی بزرگ کلان کلفت (A24461)

جنگ

۱ - منظومه عرفانی که یک برگ از آن مانده آنهم نیمه پایینی آن پاره شده است ، عنوانهای : قسم الابواب . قسم ابواب هم ده آمده است قسم احوال پسولایات است پس حقایق بود یقین میدان - پس نهایت ای عزیز جوان - قسم البدایات ، در بدایات اوست سخن . . یقظه و توبه و محاسبه دان - پس تفکر بود برای عیان .

گویا نظم فارسی منازل السائرین انصاری باشد و جز آنچه که منزوی (۱۰۶۴) یاد

کرده است .

۲ - شعرهای سلمان وسعدی وحافظ وعصمت وعراقی وکمال خجندی وابن حسام وشاهی وشيخ نجم الدين کبری (رباعیات) و قاسم انوار
شماره 2102 SP پاریس نستعلیق سده ۹ و ۱۰ عنوان شنگرف ، بیاضی بنلی ، آغاز
وانجام افتاده .

حقایق

به فارسی و گویا از سده ششم یا هفتم در اخلاق عرفانی آمیخته با اخبار که در
آن ترجمه میشود و حکایتها و داستانها هم دارد و از چند عارف دیرینه در آن یاد میشود .
دربست و دو باب است و در باب هشتم " فی الزجر عن الزنا " (۹۲ پ) این شعر فارسی
دیده میشود .

۱۴

از اول حال دوستی بنمودی وانگه چو یکی درخت بی بربودی
چون وصف محبان مرابشنودی آگاه شدی که بادی پیمودی
آغاز : بسمله . الحمد لله رب العالمین فاطر السموات والارضین منشی الخلائق
اجمعین اما بعد بدانید ارباب الالباب واحباب واصحاب کساهم الله لباس التقوی که علم
آموختن فریضیه است بر همه مومنین ومومنات به قدر آنچه حاجتمند باشند بدان آنچه
به جز آنست فریضه نیست فضیلت است خواستم تا آنچه فراز آید ، من
بیچاره را از آن جمع کنم سخنی چند بر سبیل شفقت برای کسانی که به مدرسه ها و مجلس
ها کمتر می روند و توفیق می نیابند خاصه از بهر برادرانی که بامن شفقتها می کنند و مرا
دست آن نیست که حقوق ایشان را مکافات کنم این تحفه و هدیه را از برای ایشان جمع
کردم و آن را حقایق نام کردم و باب باب ساخته آمد الباب الاول فی
العلم الباب الثانی فی الصلوه الباب الحادی والعشرون فی شرب الخمر الباب
الثانی والعشرون فی الزجر عن اللواطه .

انجام : و در جمله . "خيرالكرم مائل و دل و لم بمل نگاه داشتم تا از سآمت دور بود و از ملامت محفوظ تا خوانندگان را مقصود کلی و مطلوب جزوی ازوی تمام گردد و آنچه رای ایشان بود به حاصل آید و بالله التوفيق والعصمه واستغفرالله من الخطاء والزلل والحمد لله رب العالمين والصلوه على محمد وآله اجمعين الطيبين الطاهرين برحمتك يا ارحم الراحمين اللهم اغفر لکاتبه و لوالدیه تم الكتاب بعون الله الملك الوهاب .

شماره 2066 SP ملی پاریس ، نستعلیق ترکی شرقی سده ۱۲ (۱۸ م) با یادداشت به خط چینی در یک تکه کاغذ سرخ در لای نسخه و بایادداشت فارسی و عربی در آغاز و پایان نسخه در ص ع آمده است که نام کتاب حقایق است ۱۱۳ گ وزیری ، از نسخه های چینی است در زیرکلمات گاهی رمزها و ترجمه هایی آمده است به فارسی و به زبان دیگر گویا چینی به خط فارسی .

روضه المنجمین : قاسمی حسنی گونا بادی ، بنام محمد همایون در چهار روضه در ۲۷۱ /

۰۹۵۸

آغار : سمله . الحمد لله على نعمائه والصلوه على افضل انبيائه که توفیق الهی رفیق حال این شکسته بال قاسمی حسنی جنابدی شده شمس دولت روز افزون پادشاه ربع مسکون محمد همایون از تسویه روضه سیوم که در علم هیئات است فارغ البال شده در روضه چهارم که در علم اسطرلاب است نمودیم و به همت پادشاه چند عمل تازه اختراع نموده .

انجام : باب چهل و دوم اگر خواهند که عمق چاهی یا انحطاط جایی مانند کوهی بلند یا ایوانی یا غیر آن بدانند اگر مساوی باشد راست است والا غلط است در تاریخ غره ربیع الاخر ثمان و خمسين و تسعمائه .

شماره ۵۳۵۳۲۵ پاریس ، نستعلیق سده ۱۰ ، عنوان شنگرف ، اصلاح شده سده ۱۳ ، گویا کسی بنام ((شمس)) به بهای هزار دینار در ۲۷ ذق ۲۳ ۱۰ آن را اصلاح

نموده است ، با دو مهر (الحسن بن ابوعلی) () دارندهٔ نسخهٔ علی بن محمد با خط و مهر او ، در ۱۶۰ گ ۱۴ س وزیری ، جلد نقوایی عطف تیماج حنایی .

شرح کبری . زین الدین محمود بن محمد هروی که در مدرسهٔ شجاعیهٔ قندهار به فلسفه و کلام میپرداخته و برای برادران خود که این متن فارسی میرسد شریف علی گرگانی (تا - غوی استرآباد ۷۴۰ - شیراز ۸۱۶) را میخوانده‌اند و به درخواست آنها این شرح آمیخته و مزجی را آنهم بنام امیرکبیر غیاث الدین امیر شاه شجاع که در آن هنگام درگذشته بوده و نام پسرش معزالدوله والدین میرزاشاه حسن که در آن هنگام زنده بوده است نگاشته‌است (بلوشه ۲ : ۱۰ ش ۷۲۸)

آغاز : بهترین منطقی که فصحاء به نطق او زبان گشایند ، حمد واجب الوجودی است که تصور کنه ذات او محال است و تصدیق (به ذات و) صفات او مجال حجت و جدال نیست و از منع و خلل و مبراست ، و قیاس فردانیت او از ضعف مقدمات و علل معرا ، انواع سافلات دلیل کمال ذات اوست ، و اجناس عالیات برهان جلال صفات او انجام : و همچنین از وجود لازم ملزوم خاص لازم نمی‌آید ، پس وضع تالی لزومیه باللزومیه نتیجه نمی‌دهد .

شماره ۱۳۲ فارسی پاریس نسخ علی سواتی در روز دوشنبه ۲۰ شوال ۹۴۰ درمکه ، ۱۷۴ گ ، ۱۳ س ربعی ، ناص ۹ برگها هم چسبیده بود و باز کردند و برخی کلمات پاک شده است .

شرح لوايح

متن از جامی است و شرح چنانکه در فهرست آمده است شاید از شاگردش کاسه گرانی باشد ولی نام شارح چنانکه خواهیم دید عمار است و او آن را به دستور امیر معصوم که لوايح میخوانده است و بنام او این " حاشیه را نگاشته است . تاریخ تالیف آن سال ۹۰۳ است برابر با ماده تاریخ " فیض جود " که در پایان دیده میشود و در هامش آنجا هم

حساب ابجدی آن هست ولی در فهرست ۹۰۸ گفته شده است .

جز اشعه اللوایح است (منزوی ۱۰۳۳)

آغاز : ای از توعیان لوایح نور قدیم یک لایحه زان لوایح آمد عالم

کر نور وجود تو نگشتی لایح ظاهر نشدی حقایق از کتم عدم

اما بعد این خرف ریزه چندی بی مقدار و سفال پاره‌ای دوسه بی اعتبار است که
استادان هنرپیشه و پیشوایان دقیق اندیشه از سرور از کارخانه بیرون انداختند
و این با اضاعت کم بضاعت از بی بضاعتی و کم استطاعتی بدان مقام پی برده و آنها را
فراهم آورده و به تسبیح (؟) کودکان نادیده و بازیچه طفلان نارسیده با جواهرگرایی
این طایفه نامی سیمابه لالی شاه و ارازرساله لوایح هم رشته ساخته و در هم پرداخته .

آورده خرف عمار از خامی در سلک جواهر نفیس جامی

خرمهره کجا و در شهوار کجا هیاهات زهی کرد خردگامی (؟)

و باعث دل‌ریشان و جمع این پریشان ، مثنوی .

بود امر امیر عالی‌شان آن به معنی فقیر درویشان

نازنین صورت حمیده خصال مخلص اهل حال در همه حال

نطق او خوش کلام او مفهوم ذات او پاک نام او معصوم

انجام : تا چند عمار لاف بیهوده زدن تا بهره بهر گزاف بگشاده دهن

این نامه که باشد به عبارت دلکش و ردوق معانیش هرجان سرخوش

چو هست ز فیض جود فیاض وجود دریاب ز " فیض جود " او تاریخش

شماره SP 2063 ملی پاریس ، نستعلیق چینی سده ۱۲ ، با حواشی ، بازیرنویس‌های

رمزو به فارسی و عربی و به چینی اسلامی به خط فارسی ، در ص حدیث . " اطلبوا العلم

ولو بالصین " به چینی ترجمه شده به خط چینی در آغاز یک صفحه از همین شرح است و مکرر

برگ ۶ است ، ۵۵ گ وزیری بلند ، جلد مقوا و با پارچه سیاه .

ظفرنامه : شرف‌الدین علی یزدی

شماره^{۲۱۳۲} SP پاریس ، نستعلیق خوش احمدین چقماق سلطانی درشوال ۸۸۷ ،
جدول زرولاچورد ، عنوان سنگرف و زنگار ، با پیشانی زرین و رنگین ، کاغذ نحودی آب
دیده ۳۲۳ گ ۲۱ سرحلی ، در ص ع آمده که در ۲۷ شعبان سنه ۱۰۸۰ گویا ۱۰۸۰ یا
۱۰۰۸ عرض دیده شد نیز " کتاب امیرطیمیر " وبا یادداشتی از نیکلا بد فرانسه که نسخه
را برای من در ۲۱ مارس ۱۹۰۰ به سی تومان خریده‌اند ، در پایان خطو مهر محمدحسین
است که نسخه از آن بوده است .

عجایب الدیار یا قصه باغ ارم : غلام صمدانی شاه جهان آبادی که در ۱۲۱۷ به حیدر
آباد رفته و در ۱۲۲۱ وجیه‌الدین نصیرالدین چراغ دهلی را دیده بود که از باغ ارم جنوبی
به حیدرآباد آمده است و از او داستان " باغ ارم " شنیده و در اینجا آورده و آن را در ۱۲۲۶
به نگارش آورده است .

شماره^{۲۰۷۸} SP پاریس نستعلیق هندی سده ۱۳ ۲۶ گ ۱۳ س ربعی .

فرمان سلطان احمد جلایری برای صدرالدین موسی درباره مزار صفی‌الدین در اردبیل
مورخ ۲۲ ذق ۷۷۳ با تمغای مغولی در تبریز با سجل پشت آن به خط مغولی و فارسی در
گفتار فزونی و مقدمه شناخت اسناد از آن یاد شده است

شماره ۱۶۳۰ SP (بلوشه ۴ : ۳۷۵ س ۲۳۴) به شکل طومار است .

کوراغلی نامه : گردآوری عاشق صادق بک برای صاحب میرزا اسکندر ((آلکساندرخود
زکو)) در سیزده مجلس بروش نقالی با شعرهای فارسی و ترکی و متن داستان به فارسی است ،
مجلس نخستین در سرگذشت کوراغلی است ، ترجمه لهستانی خود زکویلبرهم در پایان
نسخه هست .

نسخه^{۹۹۴} SP پاریس (بلوشه ۳ : ۴۸۷ ش ۲۰۱۴) شکسته نستعلیق میرزا
عبدالوهاب نویسنده ایلچی گری نزد میرزا مهدی گیلانی و حضرت قلی بک (بلوشه

((خضرتقی بک)) خوانده است (و یعقوب بک از خدمت کاران میرزا اسکندر (خودزکو) در ۱۲۵۰/۱۴۱۵ ، نسخه را محمودخان دنبلی دیده و نوشته که خوب گردآوری شده ولی رسم خط ترکی آن پاره‌ای از جاها درست نیست .

مجمع البحرین : شمس‌الدین ابراهیم محتسب ابرقوه که در سال ۷۱۱ ناگزیر در سفر میگذرانده و به مشهد امام زین‌العابدین و برادر مالک اشتر پناه برده سپس به خانقاه شیخ الوری صدرالدین به وظایف اربعین پرداخته و پس از آن این کتاب را ساخته و درچاشت روز دوشنبه ۱۴۱۳/۷۱۸ آن را نگاشته است . ماخذ او در آن کیمیاء سعادت است و فتوحات مکیه و عوارف المعارف است .

عنوانهای مطالب و بندها ((ای نفس)) است و بحث سماع آن بسیار لطیف و دل‌پسند (ص ۶۰۰ - ۶۱۵) در آن یک فاتحه است در آفرینش (ص ۱۶) سپس هفت قسم :

۱- وجود خلیفه در پنج باب : خلیفه ، روح که خلیفه است ، نام خلیفه یا پادشاه بدن ، خصایص آن ، مراتب آن (۴۳) .

۲- مدینه و مساکن در پنج باب : مدینهء جسم ، منازع و مکیدهء خلیفه در تسخیر نفس ، جنگ هوا و عقل ، سیاست ملکی و آداب ملوک ، دستور و قانون تدبیر ملک و سلطنت (۷۰)

۳- مستحق خلافت در پنج باب : چهار مستحق خلافت ، عدل ، وزیر ، فراست ، کاتب و کتابت و مکتوبات (۱۳۵)

۴- قضا و قدر و اعمال مملکت و خراج و رسل و جنود و قواد در پنج باب : قضا و قدر اعمال مملکت و اصحاب جنایات ، رفع جنایات و خراج به خلیفه یا رئیس اعظم ، رسولان و پیکان ، سیاست لشکر و لشکرکشان (۲۰۵)

۵- تدبیر حرب و تدبیر جیوش در پنج باب : تدبیر حروب و تدبیر جیوش ، دلایل غلبه بر اعداء و قواعد توحید و مقامات سالکان ، اغذیهء روحانی ، خواب و بیداری

وحیات و حیات و بعث و قیامت و بهشت و دوزخ و نعیم و عذاب ، اسرار و خواص انسان و احوال و مقامات (۲۷۱)

۶- در سلوک در پنج باب : آداب و سیرا هل تصوف ، آداب خلوت ، سالک و راه و منازل و مقصد سالک ، علم و معرفت به طریق عکس چگونه سالک را حاصل می شود (۳۹۳)

۷- سماع و معراج و نماز و مصطلحات صوفیان و نصیحت های مسترشدان در پنج باب : حرکات سماع از زفره و صیحه و وحیه و صغقه و دور ، عروج و انواع معارج ، نماز ، مصطلحات صوفیه ، وصیتها ، مؤلف می خواهد که امور سیاسی و اداری را با عرفان تطبیق دهد و عرفان را به ساخت سیاست متداول در آورد . کتابی است بسیار سودمند و خوب و باید چاپ شود .

شماره ۱۲۲ SP پاریس (بلو ش ۱ : ۷۰ ش ۱۰۹)

نستعلیق خوش ، ۷۶۳ ص ۱۹ س وزیر ، عنوان و نشان سنگرف ، با عبارتهای فارسی و عربی عرفانی و ادبی به نستعلیق ایرانی و به نسخ در آغاز و انجام ، از آن سعد الله بن حسین حسینی با خط و مهر او که گرداگردش (نادعلی) است در آغاز و انجام و این مهر در چندین جای دیگر هم است ، بامهری دیگر در آغاز گویا از محمد و هردو مهر خوش خط است .

مجموعه : احمد بن ابی القاسم نصر امام ملک معظم که به نام ملک معظم اختیار الدوله بن ابی طالب جمال الدین علوی المختص والمنصوب بالشغلین (نیابت باریک ، حکومت دلوکه و دولت آباد) در ۱ محرم ۷۷۳ در دیاب ساخته است .

آغاز : بسم الله الحمد لله القابض الباسط الذی صیر الغنی فقیرا بعدله لصلاحه

. عرضه میدارد کاتب این مکتوب متکلم ضعیف و متالم نحیف راجی

احمد بن ابی القاسم الملقب بنصر المعروف بامام الملك المعظم القوى قانع الكفره و قاهر القیوم القوى اختیار الدوله والدین بن ابی طالب جمال الدین المختص ، المنصوب بالشغلین المعظمین الاول المیمون المبرک بنیابت باریک والثانی بالحکومه الولایت فی

بلد الاعظم البلاد وهی دلوکه و دولت آباد در بعضی کتب مقررات و صحف
مسموعات خویش اسبابی چند درباب استجلاب درویشی مشوش و حصول ثروت و وصول
نعمت و سروری یافت نوشته بیشتری موکد به حکم احادیث پیغامبر (ع) و معتمد به اقوال
معتبره علمای اهل حله المرام و آن را از جهت هواخواهی اهل بیت به قدر و سمع (=
وسع) و طاقت درین مجموعه جمع کرده و به دوباتن مبوب گردانید .

یکی درباب اجتناب اسباب درویشی ، و دوم در اقترب استجلاب ثروت و
خویشی (۴۹ پ) و به جهت تبرک به عدد اسماء نود و نه نام باری تعالی درهربابی نود و
نه سبب در قلم آمده به تاریخ غره محرم ثلاث و سبعین و سبعمائیه از سواد بعد تصحیح
و اعتماد بیاض و گردانیدن به خدمت استاد و صاحب اعتقاد کرده شد . در برگ ۳ آمده
است :

"روزی این مؤلف به خدمت مولانا و استاد نا و خلیفتنا ختم الذاکرین اختیارالحق
والدین مذكر قدس الله روحه کتاب بستان ابواللیث (ره) مطالعه می کرد () (درباره)
حجامت نکردن روزشنبه و چهارشنبه که کسی آن را منکر شد و رسول رابه خواب دید که از
وی روی گرداند (این فصل درباره خواص افعال است آنچنانکه در روایات آمده است مانند
حلیه المتقین ، مجلسی در آن یاد میشود از مصابیح و صلوه مسعودی و لباب الاحادیث و
خالصه الحقایق و تفسیر امام زاهد و یواقیت و کوکب دری و شرعه الاسلام و روضه زند -
ویسی .

انجام : مامول و مسئول از علماء و فحول آنست که سهو و زل و خطا و جدل این
ضعیف را بعد تحقیق به قلم کرم و مداد فلاح اصلاح فرمایند و این مولف رابه دعای ایمان
یاددارند واللہ اعلم بالصواب تم تم تم

شماره ۶۲ SP پاریس (بلو شه ۷۳: ۱۱۲ ش) نستعلیق سده ۱۲، عربیها نسخ ،

۸۸ گ ۱۵ س ربعی .

مجموعه شماره ۱۷۰۹ ضمیمه فارسی ملی پاریس که بلوشه (۲ : ۱۱۸ ش ۸۷۹) نشناخته

است ، در ۱۳۴ برگ به نستعلیق ۱۱۶۶

۲ر : ((صفت اطریفل مرکب هلیله زرد))

۲پ : ((در بیان معرفت نبض گرفتن))

۳ر - ۶پ : متن وهامش ((فصل در بیان داروها اسبع و ساوق بیانی جل نارگل نارست
جلوز حلقوزه است الباب الثالث فی حرف التاء الباب الرابع فی حرف التاء
. . . . الباب الخامس فی حرف الجیم . . . حرف الصاد)) (ناقص)

۷روب : رساله ای به ترکی که چنین آغاز میشود :

((بسمله . حمدله ذکر یای فخر رازی روایت قیلور کم کیم خدای تعالی بوجهان
ایچره ادمنی یته قاعده)) (چهار سطر ترکی سپس فارسی و ناقص)

۸ر تا ۹پ : نسخه های باه است به فارسی بایک عنوان ((باه عراق از بوعلی سینا سؤال
کردن بابت قوت کمز یاد شده شهوت ونور چشم وجواب دادن حکیم به پادشاه)) هر
دوبه نظم فارسی بدینگونه : حکیم حاذق ودانا نظام ملت ودین . . . زهم ستوده
خصال توگاه نظم سخن (منزوی ۴۸۰)

در ۹روب چند بیت دیگر فارسی در باه است ودریکی از وحی جبرئیل برای رسول یاد شده
که نسخه ای برایش آورد ،

در ۱۰ تا ۱۵ پ نسخه های پراکنده طبعی است ، در ۱۶ر - ۱۸ر مانند ۷
روب رساله ایست ولی به ترکی در ۲۹پ تا ۱۳۴ گویا جامع الفوائد یوسفی است بدینگونه :
ای دیده زدرد سردلت رنج عنا ترک حرکت کن طلب راحت را
. ترتیب پای شویه مذکور گل خطمی و بنفشه

باز پسین عنوان آن ((در علاج آبله فرنگ ، رباعیه : از رنج فرنگات ای حال تباه
مجموعه شماره 2067 SP به نسخ چینی سده ۱۲ (۱۸م) با یادداشت چینی به چینی

وبه زبان دیگر به خط فارسی که اینهم شاید به همان زبان چینی باشد ، ۱۱۸ برگ ربعی ، دارای :

۱ - مقاصد الکلام

در آن یاد میشود از بایزید بسطامی و شیخ الاسلام عبداللہ بن محمد بن علی ترمذی و حلاج و جنید و سعدالدین کاشغری و شیخ المشایخ نجم الدین و بہاء الدین و کتاب فصل الخطاب کہ از محمد پارسا است و از عبدالخالق کہ باید غجدوانی باشد

آغاز : بسمله سپاس و ستایش بی حد و شکر بی عدد مرفرد را سبحانه و تعالی و آفریدگار
ہشده ہزار عالم .

برسہ باب و نوزده فصل نہادہ اند :

باب اول در بیان خاص الخاص ، خاص الخاص آن کس است کہ بہ حق میرود فناء من لم یکن حاصل آید و بہ بقا من لم یزل واصل گردد . . . این چند کلمہ از خلاصہ سخن است نام این کتاب مقاصد الکلام نہادہ است اگر تو مردی تجلی تو خود را شیرین ساختی . . . فصل اول در بیان معرفت خدای . . . فصل ہشتم فی العلم والعالم . باب دوم کس خاص ، کس خاص آن کس است کہ بہ راہ بہشت رود . . . فصل اول قال اللہ تعالی قد افلح من تزکی فصل پنجم قال اللہ تعالی انی خالق بشر امن طین باب سیوم در بیان کس عام ، کس عام آن کس است کہ او را از دنیا نوایی باشد نہ از آخرت پروایی ونہ از مولی خیالی . . . فصل اول در بیان آفتاب و ماہ در عالم کبری و صغری . . . فصل چہارم در عاشق و معشوق (۸۵) فصل ششم در بیان متابعت عقل و عشق و ہواء

انجام : توبہ قیمت فدای دو جہان چکنی قدر خود نمیدانی

نویسنده نسخہ در پایان از کتاب رسالہ گل ورشحہ و مناقب و درہ التاج و مقاصد الکلام یاد میکند .

۲ - گزیدہ ایست بہ فارسی از مفتاح الاسرار کہ گویا مفتاح اسرار السعاده فی علم

الغیب والشہادہ عبدالرحمن بن محمد احمد بسطامی باشد کہ در ۸۲۸ ساختہ شدہ است ونہ از مفتاح الاسرار الملکوتیہ ومصباح الاثار الملکوتیہ از ابوالقاسم عبدالحمید بن ابی البرکات اسدی (چلبی) همچنین گزیدہای از مدارج النبوه ومقاصد الکلام (۱۰۹ پ - ۱۱۹ ر) در مجموعہء شمارہء ۲۰۷۰ فارسی پاریس الجانب الغربی فی حل مشکلات ابن العربی است وشرح قصیدہء میمیه حمزیهء فرضیہ کہ از جامی است نہ از شاگردش کاسہ گرانی کہ در فہرست چنین گمان برده شدہ است کہ گویا از او ہم شاید باشد .

این نسخہ بہ اندازہء رحلی است وبہ خطی بروش مسلمانان چین از سدہء ۱۲ با عنوان های شنگرف با یک برگ بہ خط چینی در لای آن .

مجموعہء شمارہ SP1073 پاریس ، بامہر معصوم مورخ ۱۰۷۱ ، بغلی ، یادداشتہای فارسی و عربی در آغاز و انجام و در میانہ دارد ونسخہ در ایران بودہ است .

۱ - جذوات میرداماد

(نستعلیق سدہء ۱۱ و ۱۲ ، ۱ پ تا ۷۶ رونا تمام)

۲ - صفحات ، از مولفی شیمی است .

(نستعلیق ابوالمکارم شمس الدین محمد تبریزی در مدرسہء میرزاتقی در اصفہان در روزیک

شنبه ۱ محرم ۱۰۶۰ ، ۷۷ پ - ۹۹ ر)

در عشق است با عنوان " صفحہ " و در آن از سعدی وسید شریف یاد شدہ است رسالہء دقیقی است .

آغاز: بسملہ وبہ نستعلیق لک الحمد یا ذا الجود والکمال ویامظہر العشق ومعطی

الحال خداوند اسپاس تو از قیاس ما بیرون است وستایش تواز نمایشہا افزون

. . . . تمہید سبحان اللہ این چہ درہا است کہ غواصی بجز فکر از گریبان صدف خیال

کنندہ و دانہ در دامن عروس جمال افکنندہ صفحہء چند در مراتب عشق وحالات او بسر

صحیفہء خاطر بلکہ بر صفحات حاضر نقش بستہ الحق صفحات تہیست لمعات نور از

کلمات منثورش تابان و اشعه انوار عشق از جواهر حروف منظومش نمایان

ای غره به زبده و فصوص و لمعات رورو که نداری خبر از راه نجات

نوری که صحیفه جهان روشن از اوست بگذر به لوایح و به بین در صفحات

انجام : رباعی : تا خاک سرکوی مذلت نشوی / باز ریچه طفلان محتن نشوی /

از قید تکبر و تکلف نرهی / پیمانۀ کش جام محبت نشوی / تمت الرساله و الصلوه علی

خاتم الرساله /

بید العبد ابوالمکارم شمس الدین محمد التبریزی فی دار السلطنه اصفهان صینت عن الحد

ثان یوم الاحد غره شهر محرم الحرام فی مدرسه میرزا تقی عام سنه ستین بعد الالف

۳- تهلیلیه : دوانی (منزوی ۳۶)

نوشته همان تبریزی در همان شهر در ۱۰۶۱ ، ۱۰۰۰ پ - ۱۱۸ ردرد و مقام هریک دو موقف :

مقام ۱- در مباحث علمی رسمی

موقف ۱- در مباحث لغوی

موقف ۲- در مباحث عقیده در سه مسلک

۱- مسلک متکلمان

۲- مسلک حکماء مشائین

۳- مسلک عظماء و حکماء

مقام دوم در کشف بعض حقایق شهودی در دو موقف :

۱- در بیان حقایق متعلق به معنی کلمه توحید در سه مرتبه

۲- در لطایف متعلق به الفاظ آن در چهار نکته

انجام : کما بدهاء تعودون منه بداء والیه یعود کل شیء والحمد لله رب العالمین

۴- شرح المعلقات السبع : قاضی امام ابو عبد الله حسین بن احمد زوزنی .

بهمین خط ، عنوان و نشان شنگرف مانندش ۲ و ۳ ، ۱۱۸ پ - ۱۷۲ و ناتمام)

۵- خلعیه : میرداماد مورخ روزآدینه ۱۳۰/ع۴

(نسخ سده ۱۳ و ۱۴ ۱۷۲ پ ۱۷۳ ر)

مجموعه شماره SP 2114 پاریس ،

با یادداشت صفر ۱۲۵۵ ذخ ۱۲۵۶ در پایان ویادداشت حساب حاجی حسین صراف است
با رویبه به خط شکسته و سیاق در ص ع پس نسخه باید در هند بوده باشد ، جلدتیماج
قهوه‌ای ضربی زرکوب ترنجی درون قهوه‌ای مقوایی ، دارای :

۱- قصیده راثیه مونس الاحرار محمد طاهر شیرازی قمی

(نستعلیق چلیپای سده ۱۳ در ۶ ص)

۲- منشآت فارسی (نستعلیق سده ۱۱ و ۱۲ ، عنوان و نشان شنگرف ، باحواشی

و توضیح درهامش و ریز سطرها)

چنین است فهرست آن :

۱- بندی گویا بنام روح افزار و نامه ایست

۲- نامه پادشاهی به شاه طهماس

۳- نامه نظام شاه به همو " دوتا "

۴- نامه دیگر بدو

۵- نامه شاه طاهر بدو (دوتا)

۶- نامه شاه طهماس به سلطان قلی قطب شاه و او در گذشته بود و ابراهیم قطب

شاه بدان پاسخ داده است .

۷- همین پاسخ

۸- نامه نظام شاه به سلطان محمد بابربهادر

۹- نامه اوبه محمد همایون پادشاه (دوتا)

۱۰- نامه به محمد همایون پادشاه

۱۱ - نامه شیخ برهان نظام شاه به شیرخان شیرشاه فرمانروای دهلی و اگره و جنوب روبرو بنگاله
و جزانیها

۱۲ - نامه به سلطان بهادر گجراتی

۱۳ - نامه برهان نظام شاه به سلطان محمود پادشاه هند

۱۴ - نامه شاه طاهر به شیخ برهان نظام شاه

۱۵ - نامه شاه طاهر به استاد خود شمس الدین محمد جعفری

۱۶ - نامه به شاه نعمه الله باقی یزدی (سه تا)

۱۷ - پاسخ نامه قاضی جهان

۱۸ - پاسخ نامه قاضی جهان

۱۹ - نامه قاضی جهان یدر میرذور الهدی وکیل السلطنه پادشاه عراق (دوتا)

۲۰ - نامه به صدر سید شاه حسن انجو

۲۱ - نامه به قاضی روح الله میر نور الهدی

۲۲ - نامه به امیر شاه حسین پسر میر روح الله

۲۳ - نامه به امیر عبدالله پسر میر روح الهدی

۲۴ - نامه به امیر روح الله پسر میر نور الهدی

۲۵ - نامه به سید قوام الدین محمد نور بخش

۲۶ - نامه در پاسخ سید جعفر وکیل السلطنه شاه تهماسب

۲۷ - نامه به خواجه معین الدین محمد صاعدی

۲۸ - نامه به سید حبیب الله شریفی

۲۹ - نامه به مولانا علی

۳۰ - نامه امیر مسعود یزدی

۳۱ - نامه به شیخ ابراهیم مجتهد

- ۳۲- نامهء میربزرگ قاضی
- ۳۳- نامهء به میرزا شاه حسین وکیل السلطنه
- ۳۴- نامه در پاسخ سادات اسکو
- ۳۵- نامه در پاسخ به سید طاهر
- ۳۶- نامه به شاه عمادالدین سلیمان در تعزیت مرگ پسرش
- ۳۷- نامهء به فاضلی از دیلیمان در تعزیت مرگ پسرش در پاسخ او
- ۳۸- نامه تعزیت به دوستان
- ۳۹- نامهء شیخ برهان نظام شاه به سلطان قلی قطب شاه در تعزیت
- ۴۰- نامهء شاه طاهر به سلطان قلی قطب شاه در تعزیت
- ۴۱- نامهء به وزیر در تعزیت
- ۴۲- نامه به اسدبیک
- ۴۳- نامه در پاسخ زینل خان
- ۴۴- نامه در پاسخ رکن السلطنه جوقه سلطان
- ۴۵- نامه به خداوند خان گجراتی (سه تا)
- ۴۶- نامه به قاسم بیک حکیم در پاسخ او
- ۴۷- نامهء به کمالالدین حسین طبیب در پاسخ او (سه تا)
- ۴۸- نامهء به میرحسین علی برادر میرعلی قلندر
- ۴۹- نامهء به دوست (سه تا)
- ۵۰- نامهء بزرگی
- ۵۱- نامهء به دوست (دوتا)
- ۵۲- نامهء به یک مستوفی
- ۵۳- نامهء به وزیر دکهن

- ۵۴- نامه به فاضلی
- ۵۵- نامه به یک بزرگی
- ۵۶- نامه به دوست
- ۵۷- نامه به فاضلی (دوتا)
- ۵۸- نامه شاه طاهر (دوتا)
- ۵۹- نامه شاه طاهر به خواجه ایوب
- ۶۰- نامه شاه طاهر (سه تا)
- ۶۱- نامه به خادمان شیخ الاسلامی نور ابدالغفار در پاسخ میر بزرگ قاضی
- ۶۲- نامه به میرامین الدین حسین بن میرجمال الدین استرآبادی
- ۶۳- نامه به میرمومن بن شاه نعمه الله
- ۶۴- نامه کیل السلطنه
- ۶۵- نامه به میرزا شرف پسر قاضی جهان
- ۶۶- فتح نامه به سلطان قلی قطب الملک پس از گشودن کتجی
- ۶۷- نامه به ملک قطب الملک بزرگ در سفارش عزیزی
- ۶۸- نامه به سلطان قلی قطب شاه
- ۶۹- فتح نامه از زبان نظام شاه به سلطان قلی قطب شاه
- ۷۰- نامه به جمشیدخان قطب شاه در سفارش سلیمان
- ۷۱- نامه خلافت پناه به طهماسب شاه
- ۷۲- نامه در سفارش به جمشیدخان قطب شاه
- ۷۳- نامه به او در سفارش صالحی (دوتا)
- ۷۴- نامه به او در سفارش
- ۷۵- فتح نامه جمشیدخان قطب شاه در گشودن قلعه

۷۶- لعنت نامه از دیوان نواب

۷۷- فتح نامه علی کل به جمشیدخان قطب شاه در گشودن قلعه

۷۸- نوشته شیخ برهان نظام شاه در باره مفاصای حضرت شاه طاهر

۷۹- نامه به سلطان قلی قطب شاه در سفارش

۸۰- نامه شاه طاهر به شیخ سلطان در هجو شیخ ابوالحسن

۸۱- نعت النبی به نظم فارسی

۸۲- قصیده حضرت مرتضی به نظم فارسی (از طاهر)

۸۳- ستایش شاه طهماسب به نظم فارسی که باید از همین طاهر باشد

۸۴- شعرها و غزل طاهر

۸۵- مطلعیات حضرت شاه و رباعی او

۸۶- نامه به قاضی میرحسین

۸۷- شعر شاه طاهر

ناقص است و در آخر در زیر صفحه به خط دیگری که چندان هم تازه نیست آمده است "تمام شد انشاء روح افزا"

۳- جنگ حدیث و حکایت و واسوخت ملاوحشی باز حدیث و تاریخ و حکمت و پند

و مناجات انصاری (۹۸ - ۱۷۵)

مجموعه شماره SP 2119 پاریس، شکسته نستعلیق ریز خوش علی محمد

حسینی در ۱۳۰۸ در همه شمارهها عنوان و نشان شنگرف ، ربعی :

۱- بر الساعه رازی ، به عربی نوشته از روی نسخه نوشته شده در دوشنبه ۲ ع ۱ /

۷۷۳

۲- وصایا ثیاذوق الحکیم ، به عربی (در ۱۳ ر ، بهمین خط و چلیپا)

۳- مدخل منظوم مبارکشاه غوری ((مرد دانا سخن ادا نکند))

نوشته همان حسینی در محرم ۱۳۰۸ از روی خط محمد بن مسعود بن مظفر بن محمد بن

عبدالحمید تبریزی در بامداد روز دوشنبه ۲۳/۷۲۳

۴ - قاعده در شناختن منزل ماه که در کدام برج است بی تقویم در سه بیت .

آغاز : هر چه از ماه شدم ثنی کن پنج دیگر فضای بر سر آن

(نوشته همو در ۱۳۰۸ از روی خط همان تبریزی در ۷۲۳)

۵ - خانه های کواکب ، در سه بیت

۶ - وبال کواکب ، در چهار بیت (نوشته همو در ۱۳۰۸)

۷ - قاعده شناختن منزل ماه در دوبیت (نوشته همو برای میرزا عبدالزمان در محرم

(۱۳۰۸)

۸ - سعد و نحس روزهای هفته از گفته کمال الدین حسین بیهقی کاشفی در هشت بیت که

ترجمه شعرهای عربی منسوب به علی (ع) است (بهمین خط در ۱ ص)

مجموعه ۳۳۶۵ پاریس (شماره پیشین ۱۶۰۰) (ص ۸۸ فهرست (اسلان) در ۱۹۸

برگ ۱۵ س ربعی ، جلد مخمل گرداگرد و درون تیماج تریاکی با لولا ، همه شماره ها

بیک خط .

در آغاز و انجام ش ۱ تملک پیرجان لاله سیدی ابن احمد پسر تیمرو امیر رستم شروانی

و شیخو پسر علی ابن پیر علی شیخو السنجاری و احمد تمور بارلمی (؟) است بامهری طغرا

مانند با سه فهرست رساله ها در ص ع و جای دیگر ، با شعرهای فارسی و نثر عربی در آغاز ش ۱

و جاهای دیگر که مهم است ، شعر ترکی به خط امیر سعید ابن شیخ صدرالدین طغرای قیصر

یوی در پایان ش ۱ دیده میشود .

در آغاز ش ۲ تاریخ مرگ کسانی که در دمشق در گذشته اند آمده است مانند مجدالدین رکن

ثانی در مارحوس (؟) ج ۲ / ۷۹۴ و حدر ملک در ۲ شعبان ۷۹۴ و احمد مصری در ۷۹۴ و

عمر جمال الدین یونس در ۶ رمضان ۷۴۳

در ۱۲۳ رآمده است :

مردم که سفر کند پسندیده شود هم خلق وهم جهان دیده شود
از آب لطیفتر نباشد چیزی چون جای وطن گیرد گندیده شود
در لای آن برگه ایست که به عربی در آن آمده که از صاحب الروضه پرسیدند که آیا درست
است که ورد یا گل از عرق منی براق است در پاسخ آمده که : ((الجواب نحل له ذلک
و ینبغی ان تبیین له ضعفه لئلا یغتر به)) .
این جا سخنان قاضی سعید قمی در یکی از اربعینات او و گفتار هنری کر بین در این باره بیاد
می آید .

۱ - روضه الناظر ونزهه الخاطر : عبدالعزیز کاشانی که برای وزیر شرف الدوله
والدین امیر حاجی محمد پسر وزیر سعدالدین در ۷۹۳ ساخته و این نسخه گزیده خود او
است از آن درسه قسم هریک چند باب هریک چند فصل درباره شعرهای عربی و فارسی بر
حسب موضوع و بسیار سودمند در ص ع آمده است ((انتخاب قدوه العلماء والافاضل
عبدالعزیز دام فضائله المسمی بجمع عبدالعزیز)) (بروکلن ذیل ۲ : ۹۰۵) او پسر
ابوالغنائم محمود کاشانی است و ملقب به ابوالفضائل عزالدین و سازنده سیفیه و قلمیه
(منزوی ۳۵۸۰ و ۳۵۹۳) و به خط اوست مجموعه موسیقی شرفیه و ادوار شماره ۱۵۵۶ عربی
کتابخانه ملی ایران .

این نسخه را فتح الله بن عبیدالله بن محمد بیهاجی قزوینی در روز چهارشنبه ۱۰۰ ذح ۷۹۳
نوشته و کسی گمان برده است که او مولف است و در ص ع چنین نوشته و کسی دیگر روی آن خط
کشیده و نوشته که دروغ است (۳ پ - ۱۲۲ پ)

این گزیده چنانکه گفته ایم درسه قسم است نخستین در دوباب نخستین دارای ۵۰ فصل
دومی دارای ۱۵ فصل ، قسم دوم در بیست و دوباب از آنها در چند فصل ، قسم سوم در
هشت باب .

۲- مطلوب وکل طالب : و طواط (بهمان خط در روز ۱۳ شوال ۷۶۴، ۱۲۳۰پ

(۱۴۶ ر)

۳- کتاب اختلاج از گفتار بدرالدین محمد جاجرمی که به نثریوده واوبه نظم در

آورده است (۱۴۶ پ - ۱۵۶ پ)

آغاز : حکم رازقول ذوالقرنین

آنکه زوداشت کارحکمت زین

انجام : شد تمام اختلاج سرتاپای

به سعادت به عون و فضل خدای

ششصد و پنج بود باهشتاد

کی زطبع من این سخنها داد

بادازو شاد بدر جاجرمی

بادش از اهل فضل دل گرمی

زین رساله مراد حاصل باد

برچنین نظم طبع مایل باد

والله اعلم . کتاب از گفتار مولانا بدر جاجرمی به فرخی و فیروزی مبارک باد بر صاحبش

مفخرتجار (؟) محور اصحاب خواجه عمادالدین بن مجد الدین و کتبه فی تاریخ مذکور

والحمد لله رب العالمین (۱۵۷ ر - ۱۶۲ ر) (منزوی ۴۶۴)

۳- کتاب گنج گوهر

در مواضع اخلاقی و باهر عنوانی سه بند شعراست (۱۵۷ ر - ۱۶۲ ر)

آغاز : دیولاخی است نفس ظلمانی

کند رو جز خرد که راه برد

انجام : گریجایی از و بخواهی دست

هم بیر کاندیرین زیاد سود است

۴- القسمیات ، دوبیتی های فارسی است با قسم به خدا

۵- چندبیتی از گمنام و از نظامی (۱۶۳ پ - ۱۶۵ پ)

۶- گفتار اندر خرد و ستایش انوشیروان عادل از گفتار امیر حکیم برهانی در باره آنچه که

بر بیست و سه گنگره تاج او نوشته بود (۱۶۵ پ - ۱۷۵ پ)

آغاز : اگر نام خواهی بهر دو سرای

خردمند باش و به دانش فزای

انجام : چه پیرایه نیکوتر از خامشی

بود خاموشی سر بسر دانش

تمام شد پندنامه انوشیروان عادل به فرخی و فیروزی از گفتار امیر حکیم برهانی رحمه
الله علیه

۷- شعرهای سعدی (۱۷۶ - ۱۹۴ پ)

۸- فال از گفته بدرجارجرمی (۱۹۴ پ - ۱۹۸ پ)

آغاز : بنام آنکه نامش نوردلهاست کلامش آرزوی آب گلها است

.....

بدانش بدرجارجرمی حصرجوی چه خواهی گردسیم وزرگوهر جوی

بنه بنیاد این فال خجسته که تا گردد در غمهاست بسته

بگفتم فال را بر طالع سعد ازوشادم چنانک کرما از سعد

انجام : فال پنج و پنج

فالی که ز پنج و پنج خیزد زان فال مراد و گنج خیزد

تو بر سر گنج شاد بنشین تا خصم قرین رنج خیزد

تمام شد فال از گفته بدرجارجرمی خامس عشرشوال سنه اربع وستین وسبعمائو الحمدلله

رب العالمین ختم بالخیر .

نزهة القلوب : حمد مستوفی

نسخه شماره ۱۶۰ فارسی قدیم کتابخانه ملی پاریس که در پایان آن ((خواص

الاشیاء)) نوشته اند و در صغ آن هم ((کتاب فی خواص الاشیاء بالفارسی)) آمده است

و آغاز آن افتاده است و از ((جنس سوم در ذکر ادهان رطوبات بخارات که در اجواف

زمین محتبس بود گرمای هوای تابستان را لطیف و خفیف گرداند و تصاعد دهد (برگ

۲ پ برابر با برگ ۷۷ ر ش ۱۳۹ فارسی فهرست فارسی پاریس) را دارد و بلوشه در

فهرست (۲ : ۷۹ ش ۸۱۵) آن را شناخته است و من هم ناگزیر شدم آن را خواستم

و خواندم دیدم نسخه ایست به خط نستعلیق از برگ ۱ تا ۶۳ در کاغذ سفید تازه و به خط

نستعلیق دیگر از برگ ۶۴ تا ۱۷۵ در کاغذ سفید زرد فام و باز به خط نخستین از برگ ۱۷۶ تا

۲۸۴ در همان کاغذ ، با تاریخ تولد ۹۳۴ و ۹۲۸ و ۹۳۱ و ۹۳۳ در پایان .

من تا برگ ۱۵۳ آن را خواندم شاید بتوانم پی ببرم که چه کتاب است و از کیست

چندین ساعت صرف خواندن آن شد و یادداشتهایی برداشتم بگمان اینکه کتاب تازه و

ناشناخته‌ای گیرم آمد یکباره در میانه کار به ذهنم رسید که شاید نزه القلوب باشد با

نسخه شماره ۱۳۹ فارسی پاریس (به نسخ نوشته محمد بن یوسف بن فضل اله حاجی ارغندی در

نیمه روز یکشنبه ۲۰ ج ۲/ ۸۸۵، فهرست بلو ش ۳۸۲: ۶۵۷) سنجیدم دیدم درست است و

این نسخه نیمه دوم همان کتاب است، همه یادداشتهایم به هدر رفت تنها یکی دوتا را ی یاد

میکم : در برگ ۷۹ آمده است :

شکل در ذکر اشجار درخت برد برد و صورت بارور آزاد و در انسان به عالم و جاهل مانند

کرده اند و گفته ، شعر " رسته بی اج سنگ واران هم ون و هم شال — ووی سنگ

واران ویش بی او بارور و میوه دار " این بیت را در نسخه ۱۳۹ فارسی ندیده‌ام (پ)

در برگ ۱۵۴ ر در باره علی آمده ((قدسالة بعض الاصحاب عن النفوس فقال ای النفس

تسال لان النفس اربعة منها نفس نامیه طبعیه . . .)) من این را در ترجمه‌های

افلاطونی خوانده‌ام پیدا است در سده ۸ هم آن را به امام نسبت میداده اند .

در برگ ۱۵۹ روب آمده است :

ترکیب طبایع ارنگشتی کم و کاست صورت نبستی که طبع صورت بکجاست

بفزود و بکاست تا بدانی ره راست کین عالم را مصوری کارواست

پاسخ مانند نیست به شعر منسوب به خیام و در برگ ۲۲۴ پ ش ۱۳۹ هم دیده میشود .

در برگ ۲۲۵ ر برای اهل سنت و جماعت ((رشیق)) (یا درست بگویم : رشیق) و

خارجی و ناصبی و برای شیعی . رافضی بکار برد شده است .

باری پایان این نسخه به نستعلیق سلطان حسن بن سلطان محمود بن شاه حسین بن ملک

عزالدين عباس هاشمی است در روز يك شنبه ۲۲ شوال ۸۸۸ با عنوانهای سنگرف به اندازه بغلی كلفت (منزوی ۶۸۹ و ۳۹۸۶) پس این دو نسخه گویا اچکهن ترین نسخه ها باشند .

اصل الاصول : ابوالقیس ضمیری ، در احکام نجوم به عربی

شماره ۶۸۰۸ عربی پاریس نسخ سید لطف الله بن سید شیخ محمدافندی قاسم زاده در ۳ شوال ۱۱۶۳ ، عنوان سنگرف جدول زرولاجورد ، ربعی ، از آن محمد والده کتخداسی زاده .

الالفین : علامه حلی

شماره ۶۸۱۶ عربی پاریس ، نستعلیق ریز محمدابن ساهولی سلح داری در روز یک شنبه پایان ج ۲/ ۱۰۷۶ ، عنوان سنگرف ، از آغاز تا شماره " کا " از یازدهمین صدپس از هزارتا آنجا که یافته شده است ، در ص ع یادداشتی است که این نسخه در رشت خریده شده است با مهر نظر محمد مورخ ۱۱۴۵ .

بحرالکلام : ابوالمعین نسفی

آغاز : بسمله . الحمد لله ذی الجلال والاکرام قال الشيخ الامام الاجل رئیس اهل السنه والجماعه سیف الحق والدين ابوالمعین النسفی رحمه الله اعلموا انی اعتقد معرفه الله تعالى والتوحید .

انجام : لم يبلغ الى السماء الرابعه والله الهادی الى سبيل الرشاد تمت الاصول .

شماره ۱۲۳۳ عربی پاریس ، تسخ عثمان شریف بن حسین شریف در ۱۷ صفر

۱۱۷۲ .

شماره ۱۲۳۲ عربی پاریس ، نسخ سده ۱۲ .

التصريف لمن عجز عن التأليف : ابوالقاسم زهراوی زرقالی (- ۱۱۰۶ م ۵۰۰ هـ)

مانند نسخه های سنا (ش ۳۹۷) ویاکو (گزارش من)

نسخه مقاله سیام است دارای الباب الاول فی الکی در ده فصل و الباب الثانی فی الشق در ۱۰۰ فصل و الباب الثالث فی الجبر و الخلع در ۳۵ فصل .

شماره ۶۸۲۴ عربی پاریس ، نسخ کهن ، بانو نویس شیخ علی بن محمد بن مسعود بهانی شاذلی ازهری دمنه‌وری شافعی در روز چهارشنبه ۷/۱/۹۶۳ در آغاز و انجام و او در پایان آن را " الجوهره الطبیہ فی عمل الید للزہراوی " نامیده است ، در ص ع از ابن رشد دانسته شده است ، از آن محمد خوجه بن عثمان خوجه بن حاج مصطفی الفلاح که از بازمانده دهمانی در ۱۵ رجب (۱۰۴۸) خریده است و سپس از آن عبدالرحیم طبیب شده و از پسرش به دیگری رسیده بوده است در ۱۲۶۷

تنویر المطالع ،

بنام قاضی نظام الدین جلال الاسلام

(چلبی در مطالع - بروکلن ذیل ۱ : ۸۴۹/۵)

آغاز : الحمد لله الذی خصص نوع الانسان بالهدایہ الی دلیل توحیدہ

شماره ۶۸۳۲ عربی پاریس به نسخ او آخر ذخ ۹۰۲ با عنوان های شنگرف

محشی .

جامع الدقائق فی کشف الحقائق : دبیران کاتبی قزوینی ،

بنام هارون پسر صاحب دیوان محمد جوینی در یک مقدمه و شش مقاله و یک خاتمه

در قسم یکم در منطق و قسم دوم آن در طبیعی است در شش مقاله (فهرست فیلمها ۱ :

۵۹۶)

آغاز : بسمله و به ثقتی الحمد لله علی نوال نعمه و اشکره علی تتالی کرمه حمدا

یتقاصر عنه تصورات الاوهام و شکر ایتخلف عنه تصرفات الاقلام علی تعاقب اللیالی و

الایام .

انجام منطق : لكذب الكل وليكن هذا آخر ما اردنا ايراده في هذا الكتاب المبارك
آغازطبيعي : بسملة القسم الثاني في العلم الطبيعي وفيه ست مقالات
انجام : وصارت في مقعد صدق عنه مليك مقتدر وليكن هذا آخر كلامنا في كتاب كشف
الدقائق والحمد لله والاولا وآخرا . تم .

شماره ۲۳۷۰ عربی پاریس ، نستعلیق بیک خط در هر دو قسم و منطق آن را عبد الله
بن احمد در روز یکشنبه ۲۶ ج ۸۶۳/۱ نوشته است (۱۱۰ ر) عنوان و نشان سنگرف ، ۱۵۱
گ ۲۱ س ربعی ، از آن عمر بن فخرالدین لطف الله در ۸۷۵ .

جامع الفنون و سلوه المحزون : احمد بن حمدان بن شبيب حرانی در چهار مقاله هر یک
چند باب ، عجائب المخلوقات مانند با آوردن مدارک در آغاز ، (بروکلمن ذیل ۱۶۲:۲)
شماره ۲۳۲۳ عربی پاریس ، نسخ معرب سده ۱۰ ، عنوان درشت ، در پایان
نامه هولاکو خان است پس از گشودن بغداد به ملک ناصرو پاسخ او و نامه تیمورلنگ به
خداوند شام در ۷۹۰ و پاسخ او به خط تعلیق در ۲ ص ، چند تملک ترکی دارد از محمد
حقایق مصری و ابراهیم سعاداتی حنفی و دیگری که نامش را پاک کرده اند در قسطنطنیه
در ۱ محرم ۱۰۰۵ .

حاشیه المحاکمات بین شرحی الاشارات : ملا میرزا جان حبیب الله با عنوی شیرازی
آغاز . بسمله . و به ثقتی (قول) المح بل یکفی فی اثباته اما مجرد ملاحظه تصوراته و
النظر الیه . اقول لایذهب علی من تتبع فصول الكتاب کثیرا من الاحکام المصدره بالتنبيه
يستنبط من النظر فی الفصل السابق

انجام . صاحب الحهل المركب . هذا ما يتسرلى في نقد شرح الشرح و بيان ما وقع
فيه من الجرح بتفصيل مجملات ما افيد في الشرح من التحقيق و توفيق مرموزات ما افيض فيها
من التدقيق والحمد لله على الاتمام والصلاه والسلام على من هو افضل الانام محمد وآله
الكرام .

شماره ۶۸۳۳ عربی پاریس نستعلیق ریز محمد مقیم سمنانی در روز چهارشنبه

ذح ۱۰۷۴ ربی "

الذیل علی تاریخ الاسلام الذہبی : تقی الدین ابوبکر بن احمد بن محمد بن عمر بن محمد

بن عبدالوہاب بن محمد بن مشرف اسدی دمشقی این قاضی شبہہ درگذشتہ ۸۵۱
تاریخ سالانہ است و پس از یادکردن حوادث ہر سالی سرگذشت کسان است
بترتیب تہجی .

شماره ۱۵۹۸ عربی پاریس ، نسخ تحریری خطاب بن عمر بن مہالار عجلون القرافین
در ۸۴۰/۲۶۲۷ از روی خط مولف ، او شیخ شام و مفتی دمشق بود مچنانکہ در پایان ہمین
نسخہ بہ نقل از نظم العقیان سیوطی آمدہ است ، عنوان شنگرف از آن شیخ احمد بیروتی در ۱۰۵۳
نسخہ را عبدالبر بن عبدالغافر خواندہ است ، آغاز افتادہ است ، ۲۸۷ گ ۲۵ س
وزیری بزرگ ، مجلد یکم است و از سال ۷۴۱ تا ۷۸۵

شماره ۱۵۹۹ عربی پاریس بہمین خط عنوان شنگرف ، از آن عبدالبر و محمد بن
شیخ محمد چوی زادہ و یحیی محمد ملاح و سعد بن عیسی ، حسین بن محمد آن را از باز
ماندہ وترکہ اخذ کردہ است ، انجام افتادہ ، ۲۲۰ گ ۲۵ س وزیری بزرگ ، مجلد
دوم است از ۷۸۶ تا ۸۰۶ .

شرح حکمہ الاشراق : قطب الدین شیرازی ،

ساختہ در رجب ۶۹۴ در شرح حکمہ الاشراق سہروردی شہید اشراقی کہ آن را
در پایان ج ۲/۵۸۲ ساختہ است ، ولی شیرازی در آغاز شرح آن را از ابوالفتح عمر بن محمد
سہروردی دانستہ است (ص ۴ ہمین نسخہ)

متن و شرح در ہر بندی در این نسخہ بارمزہای " م ، ش " نشان دادہ شدہ

است .

شماره ۲۳۴۹ عربی پاریس ، نسخ ۲۵ ذ ح ۷۵۰ ، عنوان و نشان شنگرف ربعی .

الشفاء . ابن سینا

شماره (146/14121/20) کتابخانه ملی پاریس ، دارای
(AC 416.9666) SA 6229
منطق به نستعلیق محمدرضا شاه محمد کوبنانی در ۱۱ ذق ۱۰۵۰ سپس الهی بهمین خط
همو در ذ ح ۱۰۵۴ با سر لوح و جدول زرین رنگین و عنوانهای شنگرف ، در صع چند مهر
است ، از آن محمد در ۱۱۶۷ و علی در ۱۱۷۶ که خط او را پاک کرده اند و نام او در مهر
خوانده میشود ، وقف ابراهیم شریف حسینی در ۱۲۳۰ که خط او را پاک کرده اند و درست
خوانده نمی شود ، بهای نسخه در صع در چند جا به سیاق نوشته شده است ، جلد
تیماج مشکی ترنجی ضربی زرکوب درون سرخ زرکوب با لولا ، رحلی .

طبقات الشافعیه : قاضی ابن شبهه دمشقی ،

در ۲۹ طبقه به ترتیب تاریخی و درهریک به ترتیب تهجی ، نخستین طبقه از کسانی یاد
میشود که از شافعی فراگرفته اند ، سپس هریست سالی یک طبقه بشمار میاید .
در پایان این نسخه " اوراق یدخل منها الی کتاب الطبقات وهو مرتب علی سته
اقسام " افزوده شده درباره کسانی از شافعیان که نام یا کنیه یا لقب یا نسب و قبیله و
شهر و یابه " ابن " مشهورند ، و یابه نام کتاب خود (صاحب . . .) این بخش باید
از نویسنده نسخه باشد و مانند مدخل و دیباچه ایست برای کتاب .

شماره ۲۱۰۲ عربی پاریس ، نسخ تحریری محمد بن احمد خیری ازهری شافعی در

۸۸۲ درمکه ، عنوان شنگرف ، ۱۷۳ گ ۲۳ س .

الطب المنصوری . ابوبکر محمد بن زکریاء رازی ،

شماره ۶۸۳۶ عربی پاریس نسخ معرب کهن سده ۷ و ۸ بانو نویسنده ۱۲ و ۱۱

در آغاز و انجام ، عنوان شنگرف ، از آن میرزا محمد طبیب و بهاء الدین محمد رشای
طبیب و عبدالکریم بن مهدی طبیب .

القانون المسعودی : ابوالریحان بیرونی در یازده مقاله

شماره ۶۸۴۰ عربی پاریس CACq 14881 به خط نسخ ابو غالب بن ابی
علی در اصفهان در نزدیکی به پایان رمضان ۵۰۱ (مه ۱۱۰۸) با سر لوح زرین که نام کتاب
و مولف در آن آمده است ، عنوانها به خط کوفی زرین ، در ۲۰۴ برگ چنانکه در آغاز و
انجام نسخه آمده است ، به اندازه رحلی بزرگ ، جلد تیماج سرخ ترنجی از سوی راست
به رنگار کوبیده شده درون مشکی با لولا .
سرگذشت این نسخه : چنانکه دیده ایم این کتاب در شهر اصفهان در ۵۰۱ نوشته شده
است .

در صفحه عنوان آن آمده است " عدد اوراقه کله (یا : مکتوبه) ۲۰۴ ، کاتبه
خسرو بن اسعد بن حسن سنه ۶۳۹ هجریه " در پایان هم آمده است " مجموع اوراق این
کتاب من اوله آخره دویست و چهار ورق است ۲۰۴ " پس در سال ۶۳۹ در دست این خسرو
بوده است .

در همان صفحه علی بن صالح عماری به خط خود از این کتاب ستایش کرده و گفته
که ملک اسماعیل صاحب حمایه در تاریخ خود از آن بهره برده است و نسخه آن کم است و از
تاریخ آن تا این سال ۶۹۳ سال است که میگذرد و من آن را در ۱۱۹۳ خریدم ، باز
یادداشتی از او هست که در شعبان ۱۱۹۴ نوشته است با چهار مهر او (ص ۲ متن)
حاشیه ای بر این کتاب هست که گویا به خط همین عماری است .

محمد منجمک رئیس المنجمین باب عالی دارنده آن بوده و خط و مهر او در آن
هست و حاشیه ای هم بر آن نوشته است به خط نستعلیق ریزو شاید از سده ۱۱ و ۱۲ باشد .

نسخه در محرم ۱۲۲۶ از آن خزانه سعدین المالک فخر الاسلام والدین عبدالله بن امیرالمومنین المنصور بالله رب العالمین علی بن امیرالمومنین المهدی العباس بوده است . در ۱۲۳۴ از آن دیگری بوده است که نام او پاک شده است .

محمد بن علی سرابی یا سرابی که لقب او درست خوانده نمیشود در شوال ۱۲۳۹ آن را داشته و می نویسد که من آن راتا روز شنبه ۲۸ ج ۱ / ۱۲۴۴ خوانده ام .

خط رقیب محمد بن حسن شاه طبیب هم در آن هست و گویا دارنده آن بوده است . یادداشت مورخ ۱۹۵۵ م هم دارد و بایستی در همین تاریخها به کتابخانه ملی پاریس آمده باشد .

المباحث المشرقیه : امام فخرالدین طبرستانی رازی
که بنام فوام الدین نظام الاسلام ملک الوزراء ساخته است

شماره SA6830 (۲۶/۲/۱۴) ، DON823 (به نستعلیق سده ۱۱ و ۱۰)
جدول زرولا جورد و زنگاروشنگرف با عنوانهای شنگرف .

مجموعه ۲۴۰۶ عربی پاریس ، نستعلیق سده ۱۱ و ۱۲ ، نشان شنگرف محشی :

۱ - رساله فی المنطق

آغاز : بسملة الحمد لمن لا یصل الی کنهه الافکار ، و الصلوة والسلام علی افضل الرسل وآله الاخیار ، و بعد فهذه رساله من علم المیزان الموسوم بالمنطق لکونه مظهرا للنطق والادراک وهو علم یعرف صحیح الفکر من فاسده
انجام : وان قویل به الجدلی یسمى مشاغبه ولیکتف بهذا القدر .
تمت .

۲ - حاشیه شرح الکاتی للایساغوجی للابهری

مجموعه ۲۳۴۸ عربی پاریس ، دارای :

۱ - آراء والمشاورات : سیف حکیم فاضل رئیس علی بن احمد بن هبل متطبیب .

در بیست و یک باب دربارهٔ رای و مشورت با شواهد تاریخی و از رهگذر روان شناسی عقلی و اخلاق مهم است و دارای مطالبی یونانی و ایرانی و اسلامی (ذیل بروکلن ۲: ۶۴۶/۶)
 نسخ زین بن عبدالله مقبیل در روز آدینه ۱۵ ج ۱۰۹۴/۲ ، مقابله شده (۱-۳۳ پ)
 ۲- تنزل الارواح : ابن العربی (بهمان خط در روز چهارشنبه ۱۰ شعبان ۱۰۹۴)
 ۳- کشف الحجاب والران عن وجه اسئله الجان : شعرانی (بهمان خط در روز

دوشنبه ۱۳/۱۰۹۳ ، مقابله شده)

مجموعه شماره ۶۸۶۰ عربی پاریس نسخ سده ۸ ، در ۱۱۵۱ د جدول دانستن خداوند روزهای همراهی است از یکم تا هفتم به فارسی در ۱۳۳ پ بندیت به فارسی در ۱۳۳ پ نجوم ، از آن محمد امین عاطف افندی ، در پایان صورت حساب مورخ ۱۲۹۱ است به عربی به خط نستعلیق ترکی ، جلد تیماج مشکی ضری درون قهوه‌ای ضری مقوایی بالولا

AC921,12

دارای :

۱- استیعاب الوجوه الممكنه فی صنعه الاسطراب : ابوالریحان محمد بن احمد

البیرونی الفه لابی عیسی بن یحیی المسیحی الطبری (ص ۴)

(نسخ درشت و نسخ تحریری عربی در اواخر از سده ۸ عنوان و شکل شنگرف کاغذ

نخودی ۳ پ - ۹۵ ر)

آغاز : الانفس الصافیه ذوات نزاع واشتیاق الی تصور الموجودات والاحاطه بها باطلاق انجام : وقاربت یعم العروض فی العمل ان یشاء الله و بتمام هذه الاله تم انجام ما وعدته والوفاء بما ضمنه بعون المحمود بکل حال والصلوه علی الانبیاء خصوصا "علی محمد متصل بالغدو والاصال وعلی آله و عترته اکرم العتره واکرم الال والحمد لله ولا و آخرا وظاهرا و باطنا " .

۲- الاختیارات لابی معشر (نسخ ریز یده ۸ ، ۱۰۱ پ - ۱۳۳ پ برک شمار

دارد با حروف به عربی تا ۳۵) در شصت و هشت باب پس از چند عنوان مقدمه مانند از " الباب الاول فی الاختیار فی تاسیس المد این والدورو المنازل والقری " آغاز میشود

و میر سله به "الباب الثامن و الستون فی الاختیارات لوقت یتستجبات فیہ الدعاء "

آغاز : بسمله حسبی الله وکفی . قال ابو معشر جعفر بن محمد المنجم ما بعد فانی
 نظرت فیما سفت الی من کتب القدماء و اهل زماننا فی الابتداءات و الاعمال فوجدتهم فی
 ذلک علی طبقات شتی بعضهم اجمل القول فیہ و بعضهم شرح و زاد و نقص فجعلت
 کتاب البطلمیوس فی ذلک اصلا ، ثم اضفت الیه من اقاویلهم ما رجوت ابلغ الغایہ فی تمام
 القول فی ذلک و احکامه و نحن ذاکرون اوایل اختیارنا المثبتہ فی کتابنا هذا
 ليعرف الناظر فیہا رصانتہا و اتقانہا .

انجام . فان الامر یتم ان شاء الله . تم الکتاب بحمد الله و منه والحمد لله علی
 حق حمده و الصلوہ نبی الرحمة و سلم کثیرا .

مختصر من تاریخ درہ الاسلاک لابن حبیب : با گزیده از دیگر کتابہا از قاضی ابن شہبہ
 دمشق از ۶۴۸ تا ۷۹۰ بہ ترتیب تاریخی .

شماره ۱۷۲۱ عربی پاریس نسخ بی نقطہ روز شنبہ ۲۸ ج ۱ / ۸۱۶ (۱۳۳ ر) عنوان
 شنگرف ، گویا اصل و مسودہ مانند است ، کراسہ شماره ۵۰ و دوازده برگی دارد و تا شماره
 ۲۵ آن دیدہ میشود ، با اضافات و افزوده ها در هاشم ، ۲۷۰ گ ۱۹ س ربعی ، جلد تیماج
 تریاکی ضربی مقوایی با لولا .

المفاتیح : ابو العباس الحاسب ، در ستارہ شماری و احکام نجوم
 شماره ۱۸۴۱ عربی ، نسخ عربی علدر (؟) بن عبدالواسع در پایان روز آدینہ
 ۱۵ ذق ۱۱۱۹ با کمک محمد بن الہادی عبدالشہید ، از " المفتاح الاول فی معرفہ الدلیل
 و تفسیر المزاعمہ و العمل و المثال " تا " معرفہ الاقالیم السبعہ حسب مارقم بالہندی " در
 پایان یک صفحہ ایست با عنوان " معرفہ کیفیہ استخراج التحویل و طالعہا من کتاب
 الشیخ حسن المثنی و المظفری " بہمین خط ۹۷ گ ۲۸ س رحلی .

منافع الحيوان : عبدالله بن جرير بن جبرئيل ابن بخت يشوع (ص ع و آغاز)

در پايان آمده است " مختار من كتاب الخواص مجرب المنافع "

با عنوانهای : " الانسان ، الكلام على الحيوان الاهلى ، الكلام على الماعز وما فيه من الخواص ، الكلام على البقر ما فيها من الخواص ، الجاموس ، الفرس ، البغل ، الحمار ، الخنازير ، الارنب ، الاروى و هو الضال ، الاهلى ، التراح وما عز الجبل ، الغزال الكلام على الحيوان المفترس ، القول على الطيور و خواصها ، القول على الطيور والجوارح ، . . . القول على النمل وما فيه من الخواص ، العنكبوت ، الدود المنافع .

در آن یاد شده است : اصحاب طبایع الحيوان ، اصحاب الحيوان ، اصحاب الخواص ، الحكماء السريانيون . همچنین " قال ارسطاطاليس " (۲۷ پ) (۳۰ ج) نیز " هذا ما رايناه من منافعها و خواصها (۱۵ پ)

آغاز : بسم الله الحمد لله على نعمائه و جزيل آلائه و اساله المزيد من فضله و عطائه . . . اما بعد قال الشيخ الامام عبدالله بن جرير بن بختيشوع رحمه الله قد ذكر في هذا الكتاب ما تفرق في كتب الحكماء من منافع الحيوان و خواصه و ما اختير بالتجارب و النقل ما عدا ذلك و قدرته بحسب الاقتراح و قدمت امام ذلك ما خص الله تعالى به الانسان من الطبايع العجيبه و الخواص الظريفه و المنافع العميه

انجام : وينفع الطحال ويدر البول . وهذا مختار ما ذكر في كتاب الحيوان ، والله اعلم و مختار من كتاب الخواص مجرب المنافع .

ثم الكتاب ولله الحمد والمنه سابع ربيع الاخر من سنه سبع مائه و الحمد لله وحده و صلواته على انبياء و رسله و سلامه

شماره ۲۷۸۲ عربی پاریس ، نسخ مغرب ۲۴۷/۷۰۰ ، با تصویر رنگین جانوران ۵۸ گ ۱۵ س ، جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی با لولا ، در آغاز آمده که از آن محمد بن علی ابوالبركات حسینی حنفی بوده است در ۸۲۷ ، و از آن عمر بن عبدالله دهبیاطی شافعی

بوده است در ۸۷۴ (نیز در آن) و از آن عبدالله عبدالمجید ، و در پایان آمده است که در ۹۲۶ از آن ابوالسعادات محمد بن حمد بن زباله مدنی انصاری بوده است .
نزه الانظار فی عجایب التواریخ والاخبار : ابوالثناء محمود مقدس صفاقی .
شماره ۶۸۲۸ عربی پاریس ، نسخ مغربی روز سه شنبه ۲۵ محرم ۱۳۱۹ ، عنوان
شنگرف ، ۱۹۵ گ ۲۱ س خستی ، از مقاله ۱۱ در دولت آل عثمان تا پایان کتاب .

نزه المحافل وحکم الاوائل : احمد بن موسی جناحی ،

در چند باب در نهمین آن اصطلاح " الورق الافرنجی " آمده و در فصل دهم نمونه هایی از خطوط کوفی و معقلی باید باشد که در نسخه جای آنها سفید مانده است و یاد شده است در آن از قلم شجرو قلم فهلوی که کلمه ها را یا حروفی ضد حرفهای آن می نویسند مانند " محمد " که به جای آن می نویسند " کطکر " و تهجی آن هم چنین است " فی بز " خش ، تذ ، نق ، جث ، عض ، کم ، او ، حط ، خط ، له در ، سع ، همچنین از قلم مامونی در آن یاد شده است .

شماره ۲۴۵۵/۲ عربی پاریس نوشته در روز دوشنبه ۲۹ شوال ۱۱۷۵ .

نهج البلاغه : سید رضی موسوی بغدادی

شماره ۲۴۲۳ پاریس ، نسخ مغرب روشن عبدالرحیم پسر احمد مشتهر به صدر خایساری در روز دوشنبه ۷ صفر خمس و ثلاثین و سبعمائ (۷۳۵) عنوان و نشان شنگرف ، حاشیه ها به نسخ تحریری دیگر ، ۳۵۱ گ ۱۲ س وزیری ، در پیشانی به زرنوشته شده ((هذا کتاب نهج البلاغه من کلام سابق مضار البراعه خاتم الرضی علی المرتضی علیه السلام)) کسی روی اخیری خط کشیده و نوشته ((رضی الله عنه)) او در صفحه دوم همچنین کاری کرده است ، دسلان در فهرست به پیروی از این خلکان و شاید هم از روی همین عبارت گمان برده است که مولف سید مرتضی است .

در پایان چهار صفحه ((زیاده کتب من نسخه کتبی عهدالمصنفرح)) دارد
با ((نقوش خواتیم امیرالمومنین))

در برگ ۱ آمده که قطب الدین راوندی می گوید که از یکی از دانشمندان حجاز
شنیده ام که در مصر مجموعه ای از سخنان علی ع دیده ام در بیست و اندی مجلد ، سپس نسب
رضی ، (بغداد ۳۵۹ - کرخ بغداد محرم ۴۰۶) آمده است .

نسخه از آن یحیی بن محمد الملاح و محمد معروف و دیگری که نامش را پاک کرده اند و
رویش هم خط کشیده اند بوده است .

در برگ ۲ آمده که دارندۀ آن طولونی است و نیز اینکه در برخی از نسخه های
دیگر بسیاری از خطبه ها و اخبار است که در این نسخه نیست و کسی هم آنها را شرح نکرده
است .

در صفحه آخر آمده که نسخه از آن سیدی احمد بن احمد اند خودی بوده و سپس از
آن عبدالغنی که در آغاز صفر ۸۹۹ آن را خریده است شده آنگاه او در میانه همین سال آن
را به محمد شریف بخشیده است ، به خط همه اینها که در اینجا آمده است .

چند نسخه از فهرست ترکی چاپ نشده ملی پاریس .

۱ - ترجمه نصیحت نامه شاهی حسین خوارزمی (منزوی) از مصطفی بن خیر
الدین بنام نشانجی بک گویا همان محمد جلبی افندی التوقیعی رمضان زاده از سده ۱۲
(۱۸ م) شماره

۲ - ترجمه عجائب المخلوقات و غرائب الموجودات (۱۵۱۸)

۳ - جاماسب نامه " ۱۵۲۱ "

۴ - مجموعه دارای : ۱ - انشاء ویسی افندی ۲ - زاد آخرت غزالی به فارسی
بد نستعلیق ۳ - جنگ ۴ - السبعیات فی مواعظ البریات از ابوزید همدانی ۵ - صفت
معراج ۶ - مجمع لطیف

قانون نامه یا دفتر مفصل لواء سکدین مع حطوان و نویگرد

Segdin, Hatwan, NouigradHongrie

به ترکی

درهنگری

آغاز : قانون نامه رعایای لواء سکدین نفس سکدینده و سکدین سنجاغنده واقع اولان اسکله لرده و دارو سلرده و قریلرده اولان رعادن اوچیور اچیه لوحی تیان یلده الی اچیه خراج ویراکربر آورده .

نسخه شماره ۷۶ ترکی پاریس (بلوشه ۱ : ۲۰۰)

با دیباچهای به خط نسخ دیوانی ، متن تعلیق شکسته دیوانی بارقمهای سیاق وهندی ، بیاضی بلند ، درست مانند نسخه خاورشناسی تفلیس ، در این یکی از ((خنریز)) ندیدهام یاد شده باشد .

قانون نامه یا دفتر مفصل لواء اوستر غون در ولایت مدون ، به روش سیاق در ۹۷۸ ، نسخه شماره ۲۷۵ فهرست ترکی واتیکان ، شماره ۲۶۸ تا ۲۷۴ دفترهای متفرقه است .

قانون نامه یا دفتر مفصل ولایت گرجستان ، مقالتهی به آلمانی در آکتارارینتالیا (۷ : ۱) - ۲۰ (نشر هنگری ازل . فکت FKET دیدهام با وصف اسناد دیگر فارسی از تیمور گورکان وجهان شاه حسن بهادر و اغورلو محمد بویروغی و اسماعیل و عبیدالله بهادر و ابراهیم سلطان و ابوالمنصور میرزا وسید عبیدالله محمد بهادر خان و حضرت ((انانیم))

مناقب هنروران : مصطفی عالی

شماره ۱۱۶۲ ترکی به نسخ

(ش ۱۴۲ ترکی شفر فهرست نسخه های شفر از بلوشه ص ۱۹۶)

نتایج الفنون : یحیی نوعی افندی ، ترجمه ترکی یواقیت العلوم فارسی است ،

شماره ۱۵۰۲ ترکی پاریس ، نستعلیق ترکی عبدالباقی بن محمد قنوی در چاشت روز

۲۵ ج ۱ / ۱۰۴۸ ، عنوان و نشان شنگرف ، از آن ابوالصلاح عثمان با خط و مهر او در

ص ع .

شماره ۱۳۳ ترکی واتیکان چنانکه در فهرست رسی آمده و نسخه‌های دیگر آن در جاهای دیگر هم نشان داده شده است .

شرح السماع الطبيعي لارسطوطاليس : یوانس قوتینوس الیونانی القره فریوی ، ترجمه اسعد بن عثمان یانوی ، کتاب ۱ و ۲ و ۳ با شرح است در نسخه و دیگر کتابها گزیده‌ایست از روی شرح قوتینوس در گذشته ۱۶۵۸ ، چلیبى از التعلیم الثانی او ییاد کرده است .

آغاز : الحمد لله الذی ابدع العقول والملائکه

نستعلیق ۹ - ۱۱۵۸ در قسطنطنیه جدول شنکرف با سر لوح در ص ۱۸۶ و ۱۸۷ و ۳۰۵ و ۴۱۰ ، وقف ۱۲۰۸ در ۴۳۳ برگ ۳۱ س (فهرست عمومی مخطوطات کتابخانه‌های عمومی فرانسه ج ۱۸ الجزائر ص ۴۱۱)

کتاب العهور الیونانیة المستخرجه من رموز کتاب السیاسة لافلاطن وما اُصاف الیه : تالیف احمد بن یوسف بن ابراهیم رحمه الله (ص ع)

(۲۴۱۶ عربی پاریس در ۶۵ برگ ۱۵ س با عنوان شنکرف در کاغذ نخودی به نسخ مغرب سده ۱۰ ربعی)

چنین است آغاز آن " بسمله وبه الثقة الحمد لله اهل الحمد وولیه والهادی الیه والمثیب به احمده (ار) ما الحمد له وازکاه له به علی ، تظاهرا لائه وجمیل بلائه "

او میگوید که برتری اندیشه‌های ایرانیان و فرس را گفتی و یونانیان را پست شمردی ، ولی من در اینجا سه عهد از آنان میآورم یکی از پادشاهی به فرزندش که کار کشور خود را به او سپرده بوده است ، دیگری از وزیری به پسرش در باره کار وزارت ، سومی از گران - مایه ای به پسر خود که چه بایستی در بازگانی بکند . پس سزاوار است که اینها را با آنچه از دیگران بتو رسیده است بسنجی و بدانی که یونانیان هم از این اندیشه‌ها دارند .

از اینجا کشمکش دبیران ایران دوست از یکسوی و یونان دوست از سوی دیگر پیداست .
در فهرست عربی اسکوریال از درنبرگ (ج ۱ ص ۹ ش ۷۱۹ ، ۷۱۶ نسخه به خط
مغربی در ۹۷ برگ ۱۴ س) از کتابی چنین یاد میشود .

" کتاب فیه سیاسه الامراء و لاه الجنود المتضمن لثلاثه عهود " از ابراهیم بن
عبدالواحد بن ابی النور برای الموید بنصرالله امیرالمؤمنین ابویحیی ابوبکر که این نسخه
برای خزانه او نوشته شده است و او از خلفای حفصی است و پادشاه تونس بنام النوکل
علی الله (۱۳۱۸ - ۱۳۴۶)

آغازش چنین است " الحمد لله الذی فضل من شاء من الخلیفه بتفضیله " و در
آن سه عهد است .

۱ - عهد ملک الی ابنه ۲ - عهد وزیر الی والده ،

۳ - عهد رجل من ارفع طبقات العاده الی ابنه .

نسخه ها آقای شهریار عدل که در پاریس دیده ام

۱ - احوال بانو ممتاز محل و تاریخ روضه ممتاز محل یا تاریخ تاج محل

با ترجمه هنر والس ابن رام حرواس در چند برگ (استوری ۱ : ۱۱۶۳ ، منزوی ۳۹۳۷ -
۳۹۳۸)

آغاز : آورده اند که شاه جهان پادشاه چهارپسر داشتند (مانند نسخه بانکیپور

۲۶۲ - منزوی ۳۹۳۸) شکسته نستعلیق و سیاق سده ۱۴ ، رحلی .

۲ - جغرافیا و تاریخ : حافظ ابرو (۷۶۳ - ۸۳۴) به دستور شاه رخ (۸۱۷ - ۸۲۳)

(منزوی ۳۹۴۸) بادوآغاز :

ص ۱ - ۵۰۲ : حمدی حدوثنای بی عد قادری را سزد

ص ۳ - ۵ - ۱۰۹۳ : بعد از حمد و سیاس تبارک و تعالی جلت عظمته . . . بر عالمیان
و ادح باشد .

نسخ محمداً با کاتب القرآن در روز سه شنبه رجب ۱۲۲۹ در شهر ارومی ، رحلی

با بت پیشکش بذاق حاکم مکرى هنگامى که در سنقر بوده، در ذق ۱۲۳۵ داخل کتابخانه امان الله خان اردلان والى کردستان شده و در ۱۲۴۰ و ع ۱۲۴۳/۲ از آن خسرو بوده و در ۱۵ محرم ۱۲۴۵ با امضای همین خسرو به محمد علیا داده است .

۳- دیوان : حافظ ، شکسته نستعلیق سده ۱۴ ، با سر لوح ، ربعى .

ی .

۴- ردایف الاشعار ، به ترتیب تهجى قوافى سپس رباعیها بهمین ترتیب نستعلیق محمد وفائى پسر حاجى رحیم در بافق در روز شنبه ۲۹ رمضان ۱۲۴۴ ، نام شاعران در هاشم به سنگرف ، با سر لوح ، خریدارى خسرو در ۱۲۳۱ .

۵- قابوس نامه : عنصرالمعالی

نستعلیق سده ۱۳ گویا به خط هدایت یا نقل از خط او ، عنوان و نشان سنگرف ، بادیاچه هدایت بنام محمد شاه غازى .

چند یادداشت

۱- در فهرست نسخه‌های خطی دکورمانش (ص ۱۵) که به کتابخانه ملی پاریس بخشیده است در وصف کتاب حدیث ش ۶۳۲۵ عربی خوانده‌ام که در آن مهروقف "ازکتب‌خواجه محمد پارسا ۱۲۵۵" هست .

۲- کشکول : فغانى ثانى ، به فارسى ، ساخته زمان شاه سلطان حسین ، شماره ۲۶۴ فهرست آمبروزیانا از ۱ . گریفینی (ص ۳۰۴)

۳- شاه‌نامه : فردوسى ، نستعلیق محمد ابراهیم شهیر به آقاخلف محمد حسین خان اولیا سمیع شیرازى در ۱۲۷۳ به فرمایش آقا محمد باقر صاحب تاجر شیرازى در بمبئى ، با سر لوح ، زرین آراسته ، با فرهنگ الفاظ نادره و اصطلاحات غریبه در پایان ، دارای نزدیک به صد مجلس نقاشی ، با سلحقات شاه نامه ، با تاریخ ج ۱ ۱۲۷۲/۲ ، تاریخ اتمام کتاب به نظم آقا میرزا محسن شیرازى تائب در پایان هست ، در آن آمده است :

بگفتا چو تاریخ او خواستند
به شهنامه عالم بیاراستند
که برابر است با ۱۲۷۲ ، جلد روغنی رحلی بزرگ ، این نسخه را برای چاپ سنگی در
کارخانه عبدالغفور دادومیان بن محمد عبداللہ دہایلی در ج ۱۲۷۲/۲ آماده کرده بودند
نسخه را جوانی ہندی در کنگرہء خاورشناسان در دانشگاه سرین شهر پاریس به من نشان
داده است .

کتابخانه شهر مونیخ

ژرفاومر J. Aumer برای نسخه‌های عربی آن در ۱۸۶۶ فهرستی نگاشته است که شماره‌های آنها به ۹۷۳ میرسد و در همین سال برای نسخه‌های فارسی آن فهرستی از او چاپ شده است که شماره‌های آنها به ۳۵۱ میرسد او در ۱۸۷۵ فهرستی درباره نسخه‌های عبری و عربی و فارسی و ترکی آنجا نشر داده که شماره عربی به ۵۷۰ و فارسی به ۳۷۱ و ترکی به ۲۹۵ میرسد ، از هر سه فهرست در ۱۹۷۰ چاپ عکسی کرده‌اند .
یک دفتر خطی ماشینی در آنجا دیده‌ام که در آن فارسی‌ها از ۳۷۲ تا ۴۰۷ و عربیها از ۱۰۵۸ تا ۱۱۳۶ وصف شده است .

کریستیان بارتولمای CH. Bartholomae برای نسخه‌های
زند و زردشتی آنجا در ۱۹۱۵ فهرستی ساخته است که ۸۷ کتاب پهلوی و فارسی زردشتی
آنجا در آن به خوبی تحلیل شده و بسیار فهرست سودمندی است بسیاری از عبارتهای
فارسی پارسیان و عکس چندین صفحه از نسخه‌های زردشتی در آن هست .

بحر الحقائق والمعانی : نجم‌الدین عبدالله دایه رازی (بروکلمن ذیل

(۸۰۳:۱)

آغاز . بسمله . ربنا من لدنک رحمه ... قال الشيخ سمیت الفاتحه
لمعنین احد همان الله تعالى بها فتح ابواب خزائن الحقائق . . . والثانی انهاهی
فاتحه فتوحات هذا الكتاب .

شماره ۱۱۰۱ عربی مونیخ نسخ سده ۱۲ جدول شنکرف باحواشی نستعلیق ۳۲۱
ک ۳۳ جلد تیماج قهوماهی ترنجی مقوایی با لولا وزیر از آن شیخ محمد مولوی توقاتی ،

از فاتحه است تا کهف ، نام مولف در ص ع آمده است .

بلوغ المراد : محمد بن جعفر بن خوارزمی که از خوارزم به حج رفته و شهرها گشته به روم رسیده و با یادآوری دوستی این کتاب را در " علم الوحش که در کودکی آن را فرار گرفته بود و از روی تجارب اصحاب حکم و تجارب و مهندسان مانند (یونانی اسکندر ، ارسطاطالیس ، ارثام ، حزقیل اکبر ، رود ، آصف بن برخیا وزیر سلیمان) به نگارش درآورده است .

در هفت باب است در نخستین آنها ده مساله و در بازپسین آنها بیست مساله است . به عربی و در علم حروف است و خواص آن با اشکال (تا ۴۳ پ) پس از این در نسخه گزیده ایست از کشف الاسرار به عربی که در آن از میمون قداح یاد میشود و از کتابهای دروزی و باطنی باید باشد .

شماره ۱۰۹۱ عربی مونیخ ، نسخ سده ۱۲ عنوان شنکرف ، ۶۹ گ ۲۳ س وزیری .

بوستان : سعدی

ش ۳۸۱ فارسی مونیخ ، نستعلیق خوش احمد حسینی مشهدی در ۹۹۶ ، جدول زرو لاجورد و شنکرف و زنگار ، عنوان سفیداب در زمینه زر ، با سر لوح زیبا ، سرفصلها آراسته ، جلد تیماج مشکی سوخت زرکوب ترنجی درون سوخت زرکوب آراسته به گل و بوته رنگین مقوایی با لولا ، در فهرست آن را (گلستان) نوشته اند .

پندنامه : عطار (منزوی ۲۶۹۷ و ۳۲۷۷)

آغاز : حمد بی حد آن خدای پاک را آنکه جان بخشید مثنی خاک را
آنکه : در آدم دمید آن روح را داد از طوفان نجات او نوح را
انجام : هر که دارد این نصیحتها بجای درد و عالم راحتش دارد خدای

ش ۳۷۸ فارسی مونیخ ، نستعلیق سده ۱۲ و ۱۳ ، جدول و عنوان شنگرف ، جلد تیماج تریاکی زرکوب لایی ، ربعی .

تاریخ گزیده : حمد بن ابی بکر بن محمد بن نصر مستوفی قزوینی

شماره ۲۰۵ فارسی مونیخ ، نسخ روشن محمد بن سعید بن عبدالله قای درع ۱ / ۸۲۲ ، با ترنجی زرین در ص ع که با سفیداب و لاجورد و زراست و درزمینه سفید به زر نوشته شده " کتاب تاریخ گزیده برسم خزانة الکتب المعموره العلیا حضره السلطان العظیم مفیث الحق والددین ابراهیم (یکی دو کلمه پاک شده) سلطان خلد الله له که " در دو صفحه آغاز پیش از کتاب آمده است " من کتب الفقر احد جاوید سته ۲۱۰ " با مهر او ، در ص ع مهر " باباء بن سعد الله " هست ، چند مهر دیگر هم بوده که پاک کرده اند ، ۳۳۲ گ ۱۹ س ، وزیری ، جلد تیماج قهوه ای زرکوب ضربی ترنجی درون تریاکی زرکوب مقوایی با لولا ، باب ششم را ندارد .

شماره ۲۰۶ فارسی مونیخ ، نستعلیق خوش محمد بن علی رومی در ۹۴۸ ، جدول زر و لاجورد ، عنوان شنگرف با زر ، با پیشانی زیبا ، ص ۱ و ۲ میان سطرها به زر گرفته و با تذهیب زیبا ، ۳۳۱ گ ۱۷ ص ربعی ، کامل است .

تحفه الاحباب : سلطان علی حافظ اوبهی هروی (منزوی ۱۹۲۵)

آغاز : بسمله . و به نستعلیق فضلی فصیح زبان و فصحای بلیغ بیان افضل کلمات وافصح لغات حمد و ثنای متکلمی را دانند .

شماره ۲۷۲ فارسی مونیخ ، نستعلیق سده ۱۲ بفلی انجام در " خلید افتاده . تراش نامه یا فتوت نامه سرتراشان : سید محمد بن سید علاء الدین حسینی رضوی ، به ترکی .

شماره ۲۰ (ص ۹ فهرست) مونیخ ، نستعلیق ترکی سده ۱۲ ، در نیمه دوم

آن رساله ایست در احکام سال به ترکی ، به نسخ مغرب ، ۹۶ ک ۸ س ، عنوان شنگرف
یغلی .

ترجمه الفرغ بعدالشدّه والضحیّه : دهستانی متن از ابوالحسن علی بن محمد میدانی
است .

شماره ۱۸۲ فارسی مونیخ ، نستعلیق سده ۱۱ جدول زرولاجورد ، عنوان
شنگرف ، وزیری ، آغاز و انجام افتاده ، از مقدمه اندکی افتاده و میرسد به باب سیزدهم
اگرچه در فهرست دیباجه از دوازده باب بیشتر یاد نشده است .

ترجمه کنزالدقائق : نصرالله بن محمد جمال ارادی کرمانی ، به فارسی
آغاز : بسم الله الحمد لله الذي اوضح مناهج الشريعة والاسلام کتاب
الطهاره فی الوضوء والغسل . فرائض وضو شستن روی از رستگاه موی پیشانی تا زیر زنج
واز نرمه گوش تا نرمه گوش دیگر و شستن دو دست و دو پای تا دو آرنج و شتالنگ .
انجام : پس دو سهم مادر را و یک سهم عمه را بود والله اعلم بالصواب
ش ۳۹۵ فارسی مونیخ ، نستعلیق حاجی سید محمد پسر عبدالعزیز خان در ۱۴۵/
۱۲۶۶ عنوان شنگرف ۲۸۷ ک ۱۵ س ، ربعی .

تمهیدات : عین القضاء همدانی
شماره ۳۹۹ فارسی مونیخ ، نستعلیق معظم خان مهمند در چاشت روزیک شنبه
۱۲ رمضان ۱۱۴۳ ، سال ۱۲ محمد شاهی ، با پیشانی ، عنوان شنگرف ، محشی ، در
پایان آیاتی است به عربی که خضر و موسی در زیر زمین دیواری که کنده بودند پیافته اند
با داستان آن به فارسی ، سپس شعر فارسی عطا است و فهرست نامهای بیست کتاب و باز
شعر فارسی .

جنگ شعر از قصاید و غزل به ترتیب تهجی و قطعه و مخمس و رباعی ، در ۶۳ رمخمس

است مورخ ۱۲۸۷ ، در ۵۴ پ ردیف ۱۲۸۷ .

ش ۳۸۴ فارسی مونیخ ، شکسته شگفت انگیزی است که در ۱۲۷۸ نوشته شده ،

جدول زرولاجورد و شنگرف ، عنوان شنگرف ، در پایان سه صفحه شعر ترکی است و دو

صفحه شعر فارسی به نستعلیق دیگر ، با قطعه خط نسخ " شوقی " درلای نسخه ، ۷۰ گ

۱۳ س ، جلد مقوا گرداگرو عطف پوست تریاکی و سه پوست نوشته و کنده کاری برجسته شده بر

هر سویی چسبیده در بالا و پایین بدینگونه نوشته شده " عمل ملامهدی ساری " و در

میانه بدینگونه : عمل " بابا خان صحاف " ربعی .

جوامع الحکایات و لوامع الروایات : سدید الدین محمد عوفی

شماره ۱۸۳ فارسی مونیخ نستعلیق سده ۱۰ و ۱۱

با گنج و ترنج (ص ۴) ، با سر لوح زرین ، جدول زرولاجورد و شنگرف ، عنوان شنگرف

کاغذمتن نخودی حاشیه زرد ، جلد تیماج تریاکی ضربی ترنجی زرکوب درون قهوه‌ای

زرکوب ترنجی مقوایی ، نسخه هندی است ، انجام اندکی افتاده و با شماره ۱۸۴ هم در

انجام یکی نیست ، رحلی کلفت ، با مهر " بنده شاه جهان اعتمادخان ۱۰۱۳ " وسید

علی حسینی و عبدالرشید از درباریان هند ، با عرض ۱۰۶۹ و تاریخهای دیگر که خوانده

نمیشود ، نیز عرض عبدالله چلبی در ذح ۲۶ (گویا ۱۰۲۶) با مهر ابوالقاسم و ذبیح

حسینی دارنده نسخه و خط او و با خط و مهر علی اکبر مورخ ۱۱۶۴ که عرض دیده است ،

بها دو صد و پنجاه روپیه ، نام کتاب در یادداشت مورخ ۱۲۵۱ در ص ۱ پیش ارضع

آمده است ، در پایان یادداشتی است مورخ ۹ محرم ۱۲۰۲ در باره کتاب خوانی " نواب

عالی " و بهای کتاب و اینکه در ۱۸ ماه تیر الهی در سالی که خوانده نشده است این

نسخه از محمد مومن صاحب جمع کتاب خانه گرفته شده و به خواجه عنبر داده شده است

بهام نوشته شده به سیاق ، با مهر عبدالحق بن قاسم شیرازی ، با یادداشت دیگری
همین گونه که زیر کاغذ رفته و خوانده نمیشود .

جوامع الحکایات و لوامع الروایات : عوفی

نسخه شماره ۱۸۴ فارسی مونیخ ، نستعلیق سده ۱۱ با لوح زرین ، عنوان و
نشان شنگرف ، جدول زرولاجورد و شنگرف ، ص ۱ زرباشی شده ، ۳۴۵گ ۳۱۹سوزیری ،
جلد تیماج مشکی ضربی ترنجی زرد کوب مقوایی ، از قسم دوم است و قسم سوم و چهارم
را هم دارد .

خلاصه السیر : محمد معصوم بن خواجگی اصفهانی مشرف اصطبل که در دیباچه از
بودن خود نزد شاه در قصبه طاق و سلطان در ۱۰۴۸ یاد می کند و سرگذشت
خود را هم در پایان (۱۷۴ ر) می آورد و بندی در آن هست به عنوان " اوصاف گنجه "
(۱۷۷ ر) در ص ع نسخه آمده است " تاریخ شاه صفی از میرزا معصوم مشرف "
(استوری بروسی ۸۸۷)

آغاز : ستایش و نیایش رحیمی را سزا است که سروش عنایتش نوای بشارت
ادای و بشر الدین آمنوا و عملوا الصالحات ان لهم " را به گوش هوش ارباب ایمان و اصحاب
ابقان رسانید

انجام : دل دوستانش پراز نور باد درو طعنه دشمنان دور باد
شماره ۲۳۱ فارسی مونیخ ، نستعلیق محمد صالح خاتون آبادی در رمضان ۱۰۷۴ ،
جدول زرولاجورد و شنگرف ، عنوان و نشان شنگرف ، ۱۸۳ گ ۱۷ س ، ربعی ، جلد تیماج
مشکی زرکوب مقوایی .

دبستان المذاهب ، مولف محمد سعید را در ۱۰۵۷ در حیدرآباد دیده عقاید یسهودا

را از او نقل میکند

ش ۳۷۵ فارسی مونیخ ، نستعلیق هندی در یک روی کاغذ از سده ۱۳ ، با
عنوانهای تعلیم سیوم از کتاب دبستان در عقیده قرائینیان تا تعلیم دهم در عقاید
الاسیه ، تعلیم هفتم آن در باره اسماعیلیان و تعلیم نهم آن در عقاید روشنان است ،
ربعی .

رباعیات شیخ العالم سیف الدین با خورزی (ص ع) چهل و چهار بند است .

آغاز : بر تخت وجود هر که صاحب جاه است اورا سوی عالم حقیقت راه است
هر نور یقین که بر دل آگاه است در گفتن لا اله الا الله است
انجام : افسوس که مرغ عشق را دانه نماند امید به هیچ خویش و بیگانه نماند
درد او درینا که درین مدت عمر از هر چه گفتم جز افسانه نماند
شماره ۳۸۵ فارسی مونیخ ، نستعلیق سده ۱۱ ، جدول زر و لاجورد ، ۱۰۶ ص

۹ ص ربعی .

شرح الرساله البهائیه فی الحساب : عمر بن احمد الشهیر

بالمائی والچای ، با عنوانهای قوله ، تعلیقاتی است که او هنگام تدریس نگاشته و آنها
را گرد آورده است (ص ۳۷۵ فهرست)

آغاز : بامن عجز جمع تضاعیف نعمه اقلام افهام العقلاء
انجام : فمجموع الرحم اثنا عشر دراعا و نصف و هو المطلوب .
ش ۸۵۱ عربی مونیخ ، نستعلیق محمد بن اسماعیل در اواخر شوال ۱۱۰۷ ،
محشی ، عنوان شگرف ، جلد تیماج قهوه ای ترنجی با لولا ، ربعی .

طالع نامه

با جدولهای نجومی ، با این عنوانها :

ذکر بعضی از مقدمات میلاد همایون

ذکر احکام الحواس الظاهره والباطنه

ذکر احکام البیوت الاثنی عشر

ذکر احکام حدود از گفتار نوفیل

ذکر احکام بودن کواکب در خانه‌های از قول حکیم افلاطون

ذکر کیفیت فردارات ،

بعد از این مطارح اشعه انوار کواکب سبعة را در جدولی بیاوریم تا به آسانی در آن نظر کرده معلوم گردد پس جدولی دیگر در انتها آت و تحویلات بیاریم و حالا برای قدر اختصار کنیم چه در وقت زیادت از این نمی‌گنجید به سبب عوارض و مشاغل روزگار .

آغاز افتاده : شود و بعضی گفته‌اند از این مواضع که به جهت ماه یاد کردیم هم به روز و هم به شب نهم و هشتم و پنجم و چهارم و دوم برج مونث شرط است .

انجام : پس اگر بخواهند که احکام کلی و جزوی ولادت علی التفصیل مطالعه نمایند از مقام کواکب در صورت زایجه و سهام و سایر دلایل زایجه و احکام تحویلات و انتهاء است و تسیرات و قواسم نظر فرمایند در کتابهایی که در این نیز تصنیف کرده‌اند چون مجمل کوشیار و اثمار الاشجار و جامع شاهی و احکام بیهقی و کفایه التعلیم و روضه المنجمین و غیر آن تا بر احوال سعادات و نحوسات که در اصل ثابت است و آنچه سال به سال و ماه به ماه طاری میشود واقف گردند حضرت واجب الوجود با جود ایشان را سالهای بسیار و قرنهای بی‌شمار باقی و برخوردار دارد مع حصول المقاصد و نیل المآرب بمحمد و آله الطیبین الطاهرین .

ش ۳۹۲ فارسی مونیخ ، نسخ‌سده ۱۱ ، عنوان شنکرف ، ۱۸ گ ۱۲ س ، ربعی .

فرهنگ لغات دساتیر ، با فهرست برخی از مطلبهای دبستان المذهب با بندی درباره

ترجمه دساتیر به انگلیسی

ش ۳۷۷ فارسی مونیخ ، نستعلیق سده ۱۴ ، ۱۵ گ ، گویا یادداشت خاورشناسی

باشد .

فصول اکبری در صرف عربی

آغاز : بسمله حمدله صلوه بدانکه علمک الله تعالی که کلمات عربی برسه قسم

بود فعل واسم و حرف فعل کلمه ایست مبنی برای افهام معنی با یکی از ازمئه شلثه

ماضی و حال و استقبال چون فتح الله گشاد خدا و یفتح گشاید یا خواهد گشاید

انجام : چنانکه ان ناصب وان شرطیه به الاویوم وعین یا اذیر تقدیربنا

ش ۳۹۱ فارسی مونیخ ، نستعلیق سید غلام از نو نه ره پرکنه مهرآباد سرکار

غازی پورالله آباد در شاه جهان آباد دروازه محمد مکھو خان بهادر داروغه کلی خانه

برای سید نعمت علی برادر زاده خود در ۱۱۸۷ سال ۱۶ شاه عالم ، باحواشی ۵۳ برگ

۳۸ س ، ربعی بند .

القانون لاوماتیوس اصلاح ابی اسحق ابراهیم بن یحیی النقاش المعروف بالرزقاله مقدم

ای دارد در زیر برگ سپس جدولهایی نجومی است

آغاز : باب معرفه الشمس من البروج والدرج والدقائق بالجدول

انجام : تم القانون لاوماتیوس اصلاح ابی اسحق النقاش المعروف بالرزقاله وکان

الفراغ سنه فی العشر الاوسط من شهر ذی الحجه عام خمس و خمسين و ستمائیه بحمد الله
عونه

شماره ۸۳۵ عربی مونیخ (ص ۳۷۶ فهرست) ، نسخ معربی دهه دوم ذح ۶۵۵ ،

با شنگرف در جدولهای ، ربعی .

قرآن

ش ۱ عربی مونیخ نسخ مغربی نزدیک به کوفی دهه ۱ محرم ۶۲۹ (تسعه عشر و
عشرین و ستمائه) در شبلیه تاریخ آخر نسخه در زمینه زر نوشته شده است زرین در
عنوانها و نشانهای اجزاء ولی رنگین نیست ، ص ۱ و ۲ ترنج مذهب و سرخ و سبز ، با
دوبیشانی در آغاز فاتحه و بقره ، در کاغذ پوست آهو ، جلد تیماج زرکوب ترنجی بالولا
و مقوایی ، وزیری پهن .

ش ۲ ، خط کوفی مغربی مشکی ، اعرابها و نقطهها سرخ و آبی ، مرکب هم آمیخته از سیاه
و سرخ است ، در دهه سوم رجب ۷۰۵ برای خزانه امیر ابویعقوب یوسف بن امیر ابویوسف
عبدالحق مراکشی نوشته شده است ، با دو مربع زرین در دایره‌ای در آغاز نسخه که به خط
تازه پهلوی آن چیزی نوشته اند ، در پایان هم چنین مربعی هست ، کاغذ پوست آهو ،
جلد تیماج تریاکی زرکوب ضربی بالولادرون قهوه‌ای .

از آغاز تا " زين للناس حب الشهوات من النساء . . . حسن الماب "

ش ۳ ، خط کوفی مغربی مشکی همان تاریخ ، حبس برجامع اعظم از " المجاهدی
المتوکللی " چنانکه در یادداشت آمده است ، در آغازش دو مربع زرین است و در بالای
آن به خط تازه مانند خط تازه ش ۱ یادداشت شده در اواخر رمضان ۹۰۰ از " بسمله یسبح لله
ما فی السموات وما فی الارض الملك القدوس العزيز الحكيم هو الذی بعث فی الامیین رسولا
منهم یتلو علیهم " تا آخر این دو شماره رویهم یک نسخه بشمار میاید .

ش ۹ نسخ زرین و رنگارنگ در متن نوشته سده ۱۳ با خواص و شان نزول به

فارسی درهامش ، جلد روغنی آراسته ، ربعی .

ش ۱۰ نسخ سده ۱۲ ، حواشی خواصی است به نستعلیق مشکی ، ترجمه نستعلیق

سرخ زیر سطرها ، رنگارنگ ، عنوان شنگرف ، با دعاء ختم قرآن ، جلد روغنی روی آن

کتبیه‌ای دارد به نسخ ، رحلی .

ش ۱۱ ، نسخ علی بن عبدالرحیم بن ولی در چاشت روز چهارشنبه میان دونماز ۲۰ شوال ۱۰۷۵ ، با ترجمه ترکی زیر سطرها به نستعلیق ترکی با سه بیت شعر ترکی در پایان سپس‌بندی به ترکی در تفال به قرآن و بندی دیگر در فال گرفتن با قرآن به روایت از برهان الدین فاریابی به عربی و با شعر عربی درباره حفظ قرآن که هر که این بیتها را با اخلاص بخواند به ویژه در سحرها در بیاد سپردن قرآن سودمند است و آزموده شده ، سپس‌دعاء ختم قرآن است ، جلد تیماج سرخ ضریب ترنجی زرین مقوایی بالولا ، رحلی .

ش ۱۲ ، نسخ زرین سده ۹ و ۱۰ ، با پیشانی زرین در آغاز بقره ، با تذهیب در یک صفحه که از فاتحه مانده ، ص ۱ نیست ، جدول زرولاجورد ، نشان شگرف ، عنوان در زمینه زرولاجورد با اکلیل نوشته شده ، با دعاء ختم قرآن به عربی و ترکی ، با فال نامه کلام الله به نظم فارسی در ۳ ص .

هر که از قرآن گشاید فال خویش بی شکی واقف شود بر حال خویش

.....

ی رغایب آیدت اخبار خوش یا بگیری در کنارش شاد و خوش

نشان اجزاء قرآن دائره‌های زرین بزرگ است ، فاصله‌ها دائره‌های زرولاجورد کوچک ، جلد تیماج مشکی زرکوب درون سیاه زرکوب مقوایی بالولا ، نسخه زیبایی است ، حاشیه‌های عربی ، عنوان و نشان شگرف .

قنیه المنیه لتتمیم الغنیه . ابورجاء نجم الدین مختار بن محمود زاهدی معتزلی حنفی

در گذشته ۵۶۸ ، با عبارتهای خوارزمی در میانه کتاب با ترجمه آنها زیر سطرها و در

هامش به فارسی

آغاز : بسم الله الرحمن الرحيم

شماره ۲۸۸ عربی مونیخ (ص ۹۵ ج ۱ فهرست اومر) نسخ عبدالوهاب بن العلاء

الحاری (؟) در ۲۲ رجب ۷۶۰ (ستین و سبعمائه) عنوان شنگرف ، ۲۵۰ گ ۲۱ س ، جلد تیماج سیاه ساده مقوایی متن کتاب در ۱ پ - ۲۴۴ است ، با حواشی ریزتر ، در دو صفحه آخر رساله حافظالدین الطاهری الاوسی است به عمادالدین عبدالملک بن عصام الدین السمرقندی است که نامه ایست به عربی در تعزیت مرگ عم او برهان الدین سپس در یک صفحه بندی است در باره عذاب القبر به عربی هردو به نسخ کهن سده ۸ ، پس ازینها پراکنده ها است ، در ص ۱ دوبند فقه است یکی عربی دیگری فارسی کهن ، در آخرین صفحه شماره ۱ نامه ایست به فارسی عربی مآب و در صفحه پس از آن دعاء نخستین روز سال است در ۳ س ، نیمه برگی در لای کتاب است و در آن نوشته شده ، فقه فارسی کهنه و عربی است .

سپس دنباله آنچه در ص ۳ آمده است در روی دیگران فهرست رمزهای کتابهای فقهی است به ترتیب تهجی ، در ص ۲ متن فهرست کتابهای قنیه است .

کلیات : خالد کردی شهرزوری ، دارای :

۱ - دیوان او که قصیده ها است در ستایش شاه نقش بند و غوث گیلان و امام رضا بن کاظم (رضی الله عنه) و شمارش خواجگان نقش بندی و ستایش بوعلی شرف و بندی به پیروی نورالدین عبدالرحمن نقش بند با ترجیع و ستایش پیامبر همه اینها به فارسی ، سپس قصیده عربی و در ستایش پیر خود و دوبند دیگر به عربی ، آنگاه قصیده فارسی که در هنگام تحصیل علم ظاهری در سیر عبدالان با جمعی از فقیهان سروده است و شش بند دیگر که در آخرین این ماده تاریخ دیده میشود .

از پی تاریخ سالش گفت دل باد صد باره به مرگش آفرین
آنگاه غزلهاست به ترتیب و ترجیع و غزل و رباعی و قطعه به زبان گورانی در نسب پمبیر
و قطعه گورانی و تجاهل العارف به گورانی باز بندی گورانی و بندی کردی .
۲ - بندی به نثر عربی و بند دیگر به عربی در بیان سلسله اوبدینگونه : خالد ،

شاه عبدالله غلام علی شاه دهلوی ، شمس الدین حبیب الله میرزاخان جانان مظهر ،
 سید نور محمد بدوانی ، شیخ سیف الدین ، پدرش محمد معصوم ، پدرش احمد فاروقی
 سرهندی امام ربانی مجدد الف ثانی ، خواجه موید الدین رضی محمد باقی ، خواجه
 سمرقندی امکنکی ، پدرش درویش محمد ، دایی او محمد زاهد (در سوگند نامه پیش از
 این درویش عمر آمده است) خواجه احرار عبیدالله سمرقندی ، یعقوب چرخ حصار ،
 علاء الدین عطار محمد بخارایی ، بهاء الدین محمد بخارایی اویسی شاه نقش بندی ، امیر
 سید کلال ، محمد بابای سماسی ، حضرت عزیزان خواجه علی رامینی ، محمود انجیر
 فغتری ، عارف ریوگری ، عبدالخالق غجدوانی ، یوسف همدانی ، ابوعلی فارمدی ،
 ابوالحسن خرقانی ، با یزید بسطامی ، جعفر صادق ، قاسم بن محمد بن ابی بکر صدیق ،
 سلمان فارسی ، ابوبکر صدیق ، محمد ، سپس سوگند نامه ایست به فارسی بهمین پیران از
 شاه عبدالله غلام علی شاه دهلوی تا محمد ص ، آنگاه : ختم خواجگان نقش بندی است
 و ختمهای خواجه باقی و امام ربانی و ایشان محمد معصوم ، آداب ذکر مبتدی ، همه به
 نثر فارسی (۱ - ۵۰ ر)

سپس قصیده فارسی است که از خالد دران یاد میشود و چند بند دیگر به تازی
 (به نستعلیق چلیپای سده ۱۴) (۵۳ - ۹۴ پ)

شماره ۴۰۳ فارسی مونیخ ، نستعلیق سده ۱۴ ، در پایانش آمده است "تمام
 شد یکروز بعد از حرکت امیر از گلنبر به عزم سفر باید چند اوراق کاغذ سفید درپایین
 کتاب درج فرمایند تا وقت تشریف از سفر باز آوردن هرچه خواهند بنویسم من او را از
 دعا غافل نمیکنم او هم مرحمت دریغ ندارد " چندین برگ در آغاز و انجام سفید است
 ربعی .

لب التواریخ : یحیی قزوینی (منزوی ۴۱۶۸)

آغاز : حمد و ستایش خدای راست که سلاطین جهان بر آستانه عظمتش کمینه

بندگانند

انجام : دعاگوی اوانس و جان والسلام .

شماره ۳۹۸ فارسی مونیخ نستعلیق یحیی بن درویش علی انصاری در ۴ صفر

۱۰۱۵ ، با سر لوح ، ص ۲۱ و ۲ ریاشی شده ، جدول زروشنگرف و لاجورد و زنگار ، عنوان

شنگرف ، ۱۷۵ گ ۱۷ س وزیری ، جلد تیماج تریاکی ضربی ترنجی مقوایی .

مثنوی . مولوی

شماره ۳۸۹ فارسی مونیخ ، نستعلیق ۱۰۷۳ ، ص ۱ و ۲ مذهب باسر لوح ، عنوان

شنگرف ، جدول زرو لاجورد ، در ۴ (در هاشم دو مجلس است در نخستین آنها پیگروه

زنی است بر روی تخت یک سویس جوانی و سوی دیگرش پیری است دومی آنها پیگروه

یک جوان است و یک پیر ، ۱۲۰ گ ۲۱ س وزیری ، در متن و هاشم نوشته شده است ،

جلد تیماج حنایی ضربی مقوایی ، دفتر یکم و دوم است .

مجموعه :

۱ - خزائن ملکوت : عبدی نویدی شیرازی ، دارای : صحیفه لاریب در توحید

لوح مسطور در نعمت نبی ، بحر مسجور در مناقب ائمه ، منشور شاهی در سیره شاه

دین پرور ، مروج الاشواق در خیرخواهی خواص و عوام ، مهیج الاشواق در عشق و محبت

نهایه الاعجاز در خاتمه کتاب ، رویهم هفت تا در ص ع آمده است .

این هفت خزانه پر جواهر باشد معمرکن باطن و ظاهر باشد

مطموع که مطبوع طبایع گردد مامول که مقبول خواطر باشد

(۲ پ - ۶۴ پ ، نام این هفت بخش هم در ص ع هست)

آغاز : ان اولی الشروع بسم الله ابتدی بسمه و احمدله

ابتدایمکنم به نام خدای که به معنی مراست راهنمای
 انجام : بهمدستی کلک مسکین ختام شداین نظم عبدی مشکین تمام
 قلم چون فگندم زروی صواب رقم شد زنوکش که تم الکتاب
 تخلص نویدی در آغاز : تخلص نویدی نبردم بکار - شدم برکتب نام عبدی بکار. در نسخه
 یک مثنوی بیش نیست و در پنج باب است و چندین حکایت دارد و خاتمه بنام شاه تهماسب
 سروده شده است . در آن آمده است : ز هجرت شده نهصد و شصت و یک که این در بگویم
 چکید از فلک فلک یافت نظم ظلال دگر ، کان فیض است تاریخ داشت (۹۶۱)

۲ - شیرین و خسرو خسرو (نوشته خواجه امیر)

آغاز افتاده : چوبر خسرو سرآمد زندگانی - گناهش عفوکن دیگر توانی

۳ - لیلی و مجنون خسرو (نوشته همو)

۴ - هشت بهشت همو (نوشته خواجه استرآبادی)

۵ - سکندرنامه خسرو (بی تاریخ ، با دوازده تصویر درش ۲ تا ۵)

ش ۳۹۰ فارسی مونیخ ، نستعلیق خوش پایان محرم ۹۷۴ (اربع و سبعین و تسعمائه)
 درش ۱ عنوان شنگرف و سفیداب با نیم سرلوح ، جدول زرو لاجورد ، آراسته به زر ، ش
 ۲ تا ۵ به خط دیگر جلد تیماج مشکی ضربی گرد و درون تریاکی مقوایی ، وزیری ، ۲۰۶ گ
 ۲۵ س ،

مجموعه ش ۳۸۸ فارسی مونیخ ، ثلث خوش درشت در متن عربی به زرو نستعلیق مشکی
 و به زر در ترجمه فارسی در ش ۱ جدول و ستون بندی به شنگرف و زرو لاجورد و زنگار دو خانه
 کنار ترجمه در ش ۱ به زرو لاجورد . نویسنده در ش ۱ عبدالقادر حسینی است با سرلوح در
 ص ۱ و ۲ بزر گرفته و آراسته به شنگرف و لاجورد ۱۶ گ ۹ س جلد سوخت مشکی زرکوب
 با گل و بوته مقوایی درون تریاکی زرکوب با لولا وزیری ، نسخه گران بهایی است .

۱ - صد کلمه منظوم عادل (منزوی ۱۶۴۳ و ۲۹۸۷)

آغاز : بسمه . / بهترین هر کلام ای نورچشم مردمان / هست نام خالق بسیار بخش
مهربان / قال علی علیه الصلوه والسلام .
گفت امیرمومنان سرچشمه صدق و صفا / شیر یزدان شاه مردان ابن عم مصطفی / لو کشف
الغطاء ما از دت یقینا .

گر اجل بردارد از پیشم حیات مستعار / در یقین من نیفزاید به ذات کردگار /
انجام : اللهم اغفر رمزات اللاحاظ و سقطات الالفاظ و هفوات اللسان و شهوات
الجنان

یا الهی بی رضایت گر زبان و چشم و دل / زشت گوید یا ببیند یا رود جایی مهل / کتبه
عبدالقادر الحسینی

۲ - جنگی با رباعیهای عبدی .

لوای فراست برافراشت شیخ	آغاز : سراز خواب غفلت چو برداشت شیخ
به معموره صبح کردم نظر	مکنم به آثار حکمت نظر
چو پیر مغان مرشد کاملی	دیدم به این یکیده منزلی
اولش مهر بود و آخر ماه	انجام : مهی امشب به جلوه رسید
کل کند لاله الا لاله	حرف نامش اگر کنی تکرار

مجموعه شماره ۶۵۹ عربی مونیخ ، نستعلیق ترکی ابوبکر ، رضا پسر محمد عاکف معروف
به ابوبکر پاشا زاده در ش ۱ و ۲ از سده ۱۲ ، نسخ سده ۱۲ در ش ۳ ، عنوان شنکرف ،
ربعی ، جلد تیماج مشکی ترنجی زرکوب مقوایی ، دارای :

۱ - التعریفات . سید شریف علی گرگانی

۲ - رساله وجود فارسی همو

۳- ترجمهٔ همین رساله به عربی در دمشق در ۸۷۴

در حاشیه آن آمده که از فاضل و عارف که در توحید مناظره کردند و گرگانی درپایان بدانها اشارت کرده است عضدالدین ایجی و کمال الدین عبدالرزاق کاشانی خواسته شده است .

آغاز : بسمله . الحمد لله الذی توحّد بوجوب الوجود و بند فان
الرساله الشریفه المولفه بالعباره المجهیه فی تحقیق المباحث الوجودیه والمقاصد الاصولیه
للسید المحقق ابی الفضائل علی المدعو سید . . . رساله شریفه فعره
بتهلان هذه افصح و انتفاع اهلها بها ایسر اعلم وفقک الله وایانان اصحاب
النظر مثلوا للبيان مراتب الوجود فی الموجودیه بالاشیاء النورانیه .
انجام : ولا یلزم کفر احد هما کما وجهنا بهذا المقال والسلام علی من اتبع
الهدی وعلی الله علی سیدنا محمد واصحابه الاتقیاء عربت هذه الرساله بمحروسه دمشق
فی شهور اربع و سبعین و ثمانمائه . تمت .

مجموعهٔ ش ۶۷۵ عربی مونیخ ، نستعلیق سده ۱۲ و ۱۳ ، (ص ۳۰۵ فهرست)

- ۱- شرح السلم المروتنق فی علم المنطق . شیخ عبدالرحمن بن سید محمد صغیر اخضرى (۱۸ ر) متن هم از خود اوست سروده در ۹۴۱ :
- ۲- شرح القصیده العینیة لابن سینا . عبدالواحد بن محمد (۱۸-۲۰ ر)
- آغاز : بسمله . الحمد لله الذی ابدع بحکمته النفوس والارواح
- ۳- الفتوحات المنطقیه (۲۱ ر - ۲۶ ر) در چهل فتوح .
- آغاز : بسمله . بحمدک یا من بیده ملکوت کل شیء علی ما هد یتنا الی الصراط
المستقیم والمیزان العدل القویم والمنطق الفصیح السلیم اما بعد فهذه فتوحات
منطقیه تحفه للاخوان وربتها علی الاربعین فتوحا
- انجام : فی الکلیات و الجزئیات والحمد لله وحده .

در ۲۷ پ - ۲۹ پ از چپ به راست حاشیه ایست مربوط به ش ۱ ،

مجموعه شماره ۸۲۶ عربی مونیخ ، نسخ ونستعلیق ، عنوان شنگرف ، ۲۰۷ گ ۱۳ س ۱۵
س بغلی کلفت ، دارای

- ۱ - الموجز . قرشی ، نسخ رمال حسن در ۱۴ ج ۹۰۳/۱ در قسطنطنیه
- ۲ - معجون ابوعلی سینا به نظم فارسی در چند بیت و نسخه های طبی فارسی
- ۳ - رساله مختصر در علم کحالی (نستعلیق سده ۱۰ ، ۲۰۱ پ - ۲۰۵ پ - ۱۵ س)

آغاز : بسمله . سپاس و ستایش آن خداوندی را که واجب الوجود و مفیض الخیر
والجود است اما بعد این رساله ایست مختصر در علم کحالی و در باب حفظ صحت چشم
و مشتمل است بر چهار باب اول بدان چیزهایی که بینایی چشم را زیان دارد ، باب
دوم در تدبیرهای که چشم را به درستی نگه دارد ، باب سوم اندر داروهای مرکب که
بخورند و اندر چشم کشند روشنی بیفزاید ، باب چهارم اندر علاج انواع ضعف بصر .
انجام : و از داروها همین شیاف با سلیقون بود مخصوص است و البهالمرجع و
الماب ، والحمد لله علی التمام .

مجموعه در فقه برحسب کتابهای آن که متداول است با فهرست آنها در برگ ۳ر با
پراکنده هایی از نحو و طب و تصوف به عربی و در برخی جاها به ترکی گردآورنده آن باید
مصطفی بن محمد المعلی بیکبازاری باشد که از خود در چند جا به بنام " محرریا دمیکنند (۲۶ر
۱۹ر و ۱۲ر و ۱۵۳پ و ۱۶۰ر)

بندهایی هم به عنوان تحریر ابوسعود (۲۰ر) و محمد سعدالدین (۴۰پ)
و قاسم حنفی (۱۲۰ر) و محمد بن عبدالعال (۱۲۰ر) و دیگران مانند ابن صدرالدین

(۱۸۸ ر) هم در آن هست که باید نقل خط آنها باشد و یا اینکه آنها در این مجموعه به خطر خود چیزی نوشته اند .

گزیده از جامع العار شیخ محمد بن محمد بن محمود بن حسین استروشنی در چند جای آن هست ، مناسک حج در آن به نظم ترکی است .

در آن الاعتقادات ابوالمعین نسفی است (۷۲ پ - ۸۲ پ) بدینگونه .

آغاز : بسمله . وبه نستعین . الحمد لله ذی الجلال والاکرام . . . (قال)
الشیخ الامام الاجل رئیس اهل السنه والجماعه سیف الحق ابوالمعین النسفی رحمه الله
انی اعتقد معرفه الله تعالی والتوحید فصل بان الله واحد قدیم ازلی
انجام * لاینافی کفرهم علی العموم

(به خط همان بیکبا زادی)

در ۱۲۹ پ نقشه شهرها است با شکل کعبه در میانه آن برای استخراج قبله .

در ۱۶۰ ر آزاد نامه ایست به ترکی به نام عتق نامه به خط بیکبارازی در روز ۵/ع ۱۰۳۴
و در ۱۶۰ پ - ۱۶۱ پ منظومه ایست به عربی و سوگند است به پیامبران و نامه های قرآن
و این دورا در فهرست یکی پنداشته اند .

در ۱۶۴ ر آمده است " نقل من مجموعه براهم افندی الواعظ فی حراج محمد
است .

در ۱۹۱ پ آمده " بتلخیص عبدالله افندی خواجه اوغلی من الثانی عشر ذی
القعدة لسنه احدى واربعین والف "

در ۱۹۲ پ از سلسله سلاطین عثمانی یاد شده است تا سلطان محمد که در ۱۰۵۸
بر تخت نشسته است .

در ۱۹۳ ر نام کسانی است که در استانبول مفتی امام بوده از مثلا گورانی تا
یحیی افندی تا ابوالسعید در ۱۱۳ ح ۱۰۵۳ .

در ۱۹۳ پ بندی است به عربی در باره گرفته از الباه الشاهیه و التریکیات

السلطانیة از نصیر طوسی از بابهای ۱۲ و ۱۱ آن

اصل کتاب یک دوره مسائل فقه است و مطالب دیگری هم در آن آمده و یادداشت

مانند است واصل و بسیاری از برگها در نسخه سفید مانده است .

شماره ۸۹۲ عربی مونیخ (ص ۴۰۴ فهرست) نسخ و نستعلیق ترکی ۱۰۵۳ اصل

۱۹۴ ، ، رحلی .

مجموعه شماره ۱۱۱۵ عربی مونیخ ، نستعلیق میرعلی با تاریخ که پاک شده است ،

عنوان زرین ، جدول زروشنگرف و لاجورد و زنگار ، باسر لوح زرین متن سفید زریاشی

شده حاشیه زرد با گل و بوته زرین ، کاغذ متن و حاشیه ، ۸ س ربعی ، جلد روغنی با

گل و بوته زروشنگرف و زنگار در زمینه مشکی درون قهوه‌ای به زروشنگرف در چهار گوشه

و ترنج کوبیده با لولا و مقوایی ، از آن سید محمد شرف حفید صالح افندی زاده و خود

صالح افندی زاده با خط و مهر هردو با مهر " حس تسحین " دارای :

۱ - تصریف عزى زنجانى

۲ - الموامل المائه جرجانى

۳ - قواعد صرف (ص ۴) یا المقدمه

درست ترجمه ایست از امثله فارسى جامع المقدمات به عربى

آغاز : حمد اعلم ان المصد اصل الکلام یصد رمنه تسعه اوجه المضى و المستقبل

انجام : و ما للمتکلم هل اضرب نضرب . تمت المقدمه .

مخزن الاسرار : نظامی

ش ۳۸۲ فارسى مونیخ ، نستعلیق خوش معزالدین محمد حسینی کاتب در ۹۸۷ ،

ص ۱ و ۲ و سر فصلهای برخی از صفحات و میان نسخه مذهب ، کاغذ متن نخودی ،

حاشیمزرد آراسته به زر ، جلد سیاه زرکوب با گل و بوته درون حنایی کوبیده به زرولاجورد
با افتادگی شاید تصویرهایی بوده و کردند ، نسخه گرانبهایی است ، بانثانه " کتابخانه
مبارکه شاهنشاهی ۱۱۲۶ " و تاریخ آن مشکوک است در اینجا چه آن را پاک کرده اند تا کسی
در نیاید که از کتابخانه شاهنشاهی ایران است .

ش ۳۸۳ فارسی مونیخ ، نستعلیق خوش سده ۱۰ ، جای تاریخ سفید مانده ،
جدول و ستون بندی در متن به زرولاجورد و زنگاروشنگرف ، کاغذ متن سفید زرباشی شده
حاشیه زردویاکبود ، جدول و کمند زرولاجورد و مشکی ، با سر لوح ، ص ۱ و ۲ زرباشی
شده است ، جلد تیماج قهوه‌آء سوخت زرکوب ضربی ترنجی ، وزیری ، نسخه گران بهایی
است .

آغاز : حامد من جعل جنان کل عارف مخزن اسرار کماله بسمله هست
صلای سرخزان حکیم .

مسلك المتقين : صوفی اللهیار بخارایی نقش بندی زنده در ۱۰۵۶

در اعتقادات و عبادات از پاکی و نماز تا حج به نظم فارسی مولف میگوید که من
خدمت شاه میکردم و نان زقوم زهر میخوردم سپس خوش بختانه درویش شدم و به سرودن
این کتاب می پردازم ، او در آن به فرزند خود پند میدهد . در پایان آن آمده است
(منزوی ۳۲۰۰)

شکر بی حد و حضرت علام

مسلك المتقين بگشت تمام

آغاز : حمدی بنای بی اعداد

به خدایی که نور ایمان داد

شماره ۳۹۶ فارسی مونیخ ، نستعلیق سده ۱۲ ، عنوان و نشان شنکرف ، محشی

با فهرست مطالب در آغاز ، ۳۰۶ گ ۲۲ س ربیعی ، انجام در " فصل سبب تصنیف کتاب
حج " افتاده ، از نسخه های بخارایی ست مانند آنچه در تفلیس و لنینگراد و دوشنبه و

تا شکند دیده ام .

معرفه الاطرلاب (کتاب) : محمد بن ایوب الحاسب طبری آملی

درشش فصل نخستین در ۶۶ فصل (۲) دومی دارای ۷۵ سؤال (۴) سومی چندین بند است که در نسخه ما آغاز آن و انجام فصل دوم در سوال ۷۳ افتاده (میان برگ ۷ و ۸) چهارمی ۱۴۰ سؤال (۱۰) و پنجمی سی سوال دارد (۲۵) عنوان " کتاب معرفه الاطرلاب " در آغاز فصل یکم و پنجم و عنوان " کتاب الاطرلاب " در آغاز فصل دوم دیده میشود . درست مانند جواب مسایل فقهی است که فقهاء گرد میاوردند (منزوی ۳۳۰ - استوری ۲ : ۴۳ - دیباجه مفتاح المعاملات ۱۰ تا ۱۵ - دیباجه شمار نامه ۱۵ - فهرست آلمان ش ۲۰)

آغاز : کتاب معرفه الاطرلاب تالیف محمد بن ایوب الحاسب الطبری نورالله قبره کتب هذا الكتاب ابن زبال الحاسب ، فی نوبه الراعی عفوره تعالی عبدالسلم بن محمد بن عبدالرحمن . . . (یک کلمه خوانده نشده) تولاه الله بعصمه و آ تا خیر الدارین (ص ۴) بسمله : رب انعمت فزد . این کتابی است در پاسخ امتحان و سوال که کرده بودند ابی جعفر محمد بن ایوب الحاسب الطبری را در معرفت اطرلاب کسانی که خواستند که از وی نصیب این علم بردارند و بشناسند که او را درین معنی خطی تمام است چون جمله را در جواب یافتند از وی در خواستند تا سوال ایشان و جواب خود را جمله گردد آورد و کتابی ساخت تا دیگران را حظی باشد از نگریدن و خواندن آن از بهر آنکه شریف ترین آلهای علم نجوم اطرلاب است و درستی این صناعت بنا بر وی است . . . پس چون رای ایشان برین گونه یافتیم هر سوال را که از ما یافته بودند جمله گرد کردیم اندرین کتاب و پیدا کردیم هر علمی و عملی که بر اطرلاب است و زین معنی هیچ باقی نگذاشتیم و پوشیده کارها را اورا پیدا کردیم چنانک آسان باشد به آن جستن آن . و این کتاب را برشش فصل نهادیم و هر فصلی از او پدید کردیم که چند سؤال است و هر سوالی

درچه معنی است برین گونه آگه بشودیم .

انجام - فصل پنجم از کتاب معرفت اضطراب و دانستن و نادرستی اضطراب بدان و اندرین معنی سوال است و هریکی بجایگه به صواب گفته آمده است . چگونه شناسند یانه بیرون کند از اضطراب صفایح و عضاده آنکه فراز گیرند رشته باریک راست و چیزی گران در سرزیرین ریسمان بندند و سوء (افتاده)

شماره ۳۴۷ فارسی مونیخ ، نسخ سده ۷ و ۸ ، عنوان شنگرف ، ۱۶ گ ۱۹ س بقلی ، کاغذ سمرقندی نخودی ، جلد تیماج تریاکی با جدول و مقوایی ، کتاب طببری در ۱-۲۵ پ است ، سپس در ۲۶ ر سه بند است با عنوانهای "فائده فی استخراج طالع القمر ، قائد فائده تخراج طالع المغرب ، فائده فی استخراج ساعات التقویم ، است به عربی به خط کهن دیگر . در ۲۶ پ آمده است : ابوالفرج نصر بن احمد

این حدود مصریان از محل آرد کوشبار	من به شعرشان در آرم هم چو در شاهوار
هر گروهی را به گیتی در حدودی دیگر است	وز همه حد ها حدود مصریانست اختیار
از محل تا حوت حد هریک گفتم تمام	نظم کردم بر شماتا باشد از من یادگار
زانک دشوارست نثرش یاد نتوانی نکرد	نظم را آسان ز برکن یاد دار از هنوشیار
(در هجده بیت ، به خط کهن دیگر)	

مفتاح الاستخراج : الشيخ محمد منعم بن الشيخ منور الجفری الاعدادی الاکبر ابادی ، بنام شاه جهان وشهاب الدین مظفری دریک مقدمه و پنج باب ، در آن از حسین اخلاطی یاد شده است ، او می نویسد که من جفر را تنها از پدرم آموختم ، مقدمه در بیان برخی از اوضاع این فن و بیان رموزات

باب ۱ در بیان طبایع حروف در ۵ فصل

باب ۲ در بیان صوامت و نواطق و زبر و بینة و اقسام ترفع و تنزل " ۵ ف "

باب ۳ در بیان طرح و انساب و احکام استخراج (۵ ف)

باب ۴ در دانستن بعضی از مشکلات مرصداثنی واستخراج آن (همان)
باب ۵ در بیان بعضی از قواعد ارفام این کتاب و بیان حروف الحال و امثالهای استخراج
آن و اصول خمه ، خاتمه در بیان برخی از احوالات خویش .

آغاز : بسمله . حمدله . صلوه . بعد از این میگوید الشیخ محمد منعم بن

شیخ منور الجفری الاعدادی

انجام : / شی در فکر تاریخ رساله / نخواهیدم و حیران تا سحرکه / ولیکن
بود مرکوز ضمیرم / که باشد چار حرفی اسم الله / بود اعداد حرفش جمله الحق / نهایت
سال هجری حسب دل خواه / که ناگه والدام از پرده غیب / منور روی پاکش چون رخ ماه /
بیامد یوسه بر پیشانیم داد / کتبه بن ابومحمد الاسترآبادی الحمد لله علی الاتمام

سنه ۱۲۷۳

ش ۳۹۳ فارسی مونیخ ، نستعلیق ۱۲۷۳ ، عنوان شگرف ، ۳۶ گ ۱۹ س ، کاغذ
زرد ، وزیری ، در ۳۴ پ - ۳۶ ر " فصل فی معرفه التصرفات بالافاق العدیده واستخراج
الاعوان العلویه " است به عربی بهمین خط ولی به نسخ .

مفردات و مرکبات : میرعلی کاتب السلطان

شماره ۳۹۳ عربی مونیخ ، نستعلیق با رقم او در رمضان ۹۴۸ در قطعه ۲ سربعی
کاغذ متن آبی حاشیه گلی با گل و بوته زرین .

نیرنگ عشق یا نیشتر عشق : غنیمت (منزوی ۳۲۸۹)

آغاز : بنام شاهد نازک خیالان عزیز خاطر آشفته حالان

انجام : سزایی ده که باشد غارت هوش چکیدن کن گناهم را فراموش

ش ۳۷۶ فارسی مونیخ ، نستعلیق هندی سده ۱۲ ، کاغذ هندی ، ۵۵ گ ۱۹ س ، جلد
تیماج قهوه ای ضربی ترنجی سفیداب کوب مقوایی ، بغلی .

در کتابخانه مونیخ خوانده ام :

قائمه بالمخطوطات العربيه بالميكرو فيلم من الجمهوريه العربيه اليمنيه

نور تصویر از این
فرمان در
مهر ماه
۱۳۶۷

با مقدمهء احمد عابدين مدير عام دارالكتب والوثائق القوميہ ، دارالكتب ۱۹۶۷ و در آن ديده ام :

۱ - شرح كتاب الابانه على مذهب الناصر للحق الاطروش تاليف ابى جعفر محمد بن يعقوب الهوسمى الناصرى در گذشته ۴۲۴ مجلد دوم كه آخرين است مورخ ۶۹۱ در ۲۶۸ (ص ۲۵) در نامه مينوى (ص ۱۸۷) از اين كتاب هوسمى ياد کرده ام .

۲ - شرح الوافى فى فقه الزيديه لابی الحسن على بن بلال الاملى از همين هوسمى ، نوشته در ۵۹۰ در ۱۹۶ گ ، از همان جاش ۳۱۳ فقه هادوى ، فيلم ۲۶ .

۳ - المقامات للجريرى ، مصور نوشته در ۱۱۲۱ در ۲۳۷ گ ، از همان جا ،
فيلم ۲۲۳۹

۴ - المفيد فى المنطق : رعثم بن الجبير بن مكرمان ابن عليان الرقيمى ، نوشته ۷۲۹ در ۳۷ گ ، ش ۱۷ منطق همانجا فيلم ۲۲۱

۵ - الاقسام فى المنطق : ابو جعفر احمد بن يوسف الاندلسى ، با احصاء العلوم

فارابى .

نوشته ۷۲۹ ، ش ۱۷ منطق همانجا ، فيلى ۲۲۲ .

در کتابخانه مونیخ خوانده ام :

1-Caston Wiet: Miniatures Persanes Turques,

Indiennes et Coptique de son Excellence Cherif
Sabry Pacha

چاپ قاهره ۱۹۴۴

2- Persian Miniatures of Behzad and his school
in Cairo collection, the Emerald series
volume 3

چاپ ۱۹۶۰ لندن ، به انگلیسی با دوازده تصویر رنگی از نسخه‌های فارسی با

دیباچه محمد مصطفی :

تصویر ۱ تا ۶ از بوستان سعدی مورخ رجب ۸۹۳ و ۸۹۴ نوشته سلطان علی ،

بروش هرات از کتابخانه قاهره .

تصویر ۷ بروش هرات مورخ ۹۰۲ (مجموعه شریف صبری)

تصویر ۸ و ۹ از خمسه نظامی نوشته محمدعلی بن درویش علی سمرقندی در

هرات در ۱ شوال ۹۱۷ (همان مجموعه)

تصویر ۱۰ به سبک بهزاد بروش تبریز در ۹۳۲ از موزه اسلامی قاهره

تصویر ۱۱ و ۱۲ از یوسف وزلیخای جامی به سبک بهزاد بر روش تبریز در ۹۴۰

از کتابخانه قاهره .

در فهرست عربی برلین (۴ : ۳۹۹ ش ۵۰۶۲) که در کتابخانه مونیخ دیده‌ام یاد شده

است از :

۱- کتاب التلویحات

احمد بن حمد بن مکاتیل الربعی در ۵۵۱ (Pet 678)

۲- شرح حکمه الاشراق از محمد شریف بن نظام الدین احمد هروی ، بدینگونه

" سپاس بی قیاس مرخدای رسزوار است - به نظر کیمیا اثر اصلاح نموده این ضعیف به

دعاء آمرزش یاد دارند .

به خط نستعلیق زیبای معرب ذق ۱۲۶۵

۲۳۰ گ ((SPR 766))

درفهرست نسخه‌های ترکی کشور آلمان از مانفرد گتر M. Gotz چاپ ۱۹۶۸ ج ۲
ص ۱۱۶ یاد شده است .

۱ - ترجمهء العقود اللولویه فی طریق الساده المولوی از شیخ عارف احمد بن
مصطفی مولوی پجوی فلبوی در ده فصل ساختهء عبدالغنی نابلسی در ۱۰ شعبان ۱۰۹۶
(or oct 1903 ماربورگ)

۲ - کنزالاسرار فی طریق البیرامیه از جزی بی سید احمد بک با تاریخ ۱۲۴۵
(or oct 2722)

۳ - رساله الدوران لغوث هذا الزمان از عبدالاحد نوری
(Ot Quart 1467 توبینگن)

۴ - ورد سوره‌های یس و ملک به نثر و نظم ترکی دربارهء سماع و ذکر و دوران و اوراد

در کتابخانه آگاه شده‌ام از .

الروضه الطیبه : عبیدالله بن جبرئیل بن پخت یشوع در گذشتهء (۱۵۵۸)

درفهرست سباط Shath ج ۱ چاپ ۱۹۱۸
قاهره ص ۱۷ نام آن آمده و خود او آن را در ۱۹۲۷ از روی سه نسخه چاپ کرده
است .

نسخه‌ای از آن در بنیاد خاورشناسی شهر دوشنبه در مجموعهء ۱۳۳۲ هست که یاد کردم

کتابخانه وایدنر در دانشگاه هاروارد

کتابهایی که آقای پارتینگتن کتاب دار این کتابخانه خریده و هنوز شماره نشده و فهرست نشده که به کتابخانه هوتن برود ، دسته دسته بود برحسب محلی که خریده اند ، دسته آخر که بسیار عادی بود حوصله ام نیامد ببینم .

۱ - الابریزالدی تلقاه نجم العرفان الحافظ سیدی احمد بن المبارک عن قطب الواصلین سیدی عبدالعزیز بن مسعود الدباغی : گردآوری شهاب الدین احمد بن مبارک بن محمد بن علی بن مبارک سجلماسی فاسی شاگرد همان دباغی ، سرگذشت این عارف است و سخنان او .

نسخ احمد جبرازقانی برای سید محمد صالح در ۱۲۷۹ ، ۵۵۸ ص ، ربعی ، از آن صوفی راه محمد صالح ، جلد تیماج قهوه ای ضربی ترنجی مقوایی با لولا .

۲ - اتصال سلسله الشرف فی الاسناد: العجلونی ، در هشت درس .

نسخ عربی سده ۱۳ گویا اصل ، ۱۲۵ گ وزیری .

۳ - اجازه ضیاء الدین احمد بن حاج عبدالرحمن زاده مصطفی لعبدالرحمان بن محمود الرفقی ، درباره خواندن قصیده برده است ، و خود او هم از سید حاج احمد نجیب بن الحاج حسن اجازه داشته است و سلسله سند او هم میرسد به ناظم قصیده ، این اجازه به ترکی است . نسخ ترکی ۱۲۰۰ در ۴ برگ ۱۵ س ربعی .

۴ - اجازه الشیخ محمد بن عبدالدائم البرماوی ، نخست ثلاثیات بخاری را به

نظم درآورده و سپس شرح کرده و فوائدی در اسناد حدیث آورده و در ۳ رمضان ۸۵۴ آن را ساخته است .

نسخ سده ۱۲ و ۱۳ ، مقابله شده ، عنوان شنگرف ، ربعی .

شرح کتاب
از علامه حلی

۵- احکام القواعد و اتمام الفوائد : محمد علی عزالدین عاملی در گذشته

۱۰۹۲ ، متن از علامه حلی .

نسخ محمد امین ، سده ۱۲ و ۱۳ ، در احیاء موات ، یکی از جزوهای شرح است ، ربعی .

۶- اطباق الذهب : شفروه

نسخ معرب سید مصطفی بن حسن پیر خضری برای عبدالقادر بن عبدالله الدالانی در

غ ۱۱۶۵/۱ ، با شرح زیر سطرها به نسخ ریز ، آغاز افتاده ، ربعی .

۷- الامامه : ابوهاشم (؟) (نسخ سده ۱۱ و ۱۲ ، عنوان و نشان شنگرف

رحلی) با عنوانهای ((الدلیل الاول انانعلم قطعان الذی جعل الارض مهادا ، الدلیل الاربعون علی امامه اثمتنا الاثنی عشر)) در دلیل یکم آمده است ((قال ابوهاشم)) پس از ارجوزه حسین بن شمس الدین ، نیز با عنوانهای ((النوع الاول فی ماورد فی کتب المخالف ، النوع الثانی فی ماورد من الاحادیث من طرق المخالفین ، النوع الثالث فی ماورد عن النبی ، النوع الرابع فی ماورد من طرق المخالف ، المقصد الخافین فی ان المخالف للحق من اهل القبله هل یکفرام لا ، اما الخاتمه فی بیان بعض احوال الائمه الاربعه لاهل السنه)) کتاب استدلالی کلامی شیعی است .

۸- الامداد بمعرفه علو الاسناد : سالم بن عبدالله بن سالم بصری مکی ، ثبت

پدر او است و نام کتاب ماده تاریخ است .

نسخ سده ۱۱ و ۱۲ ، عنوان و نشان شنگرف ، انجام گویا چند سطری افتاده ، خریداری

عبدالسلام بن عبدالرحمن بن مصطفی شطی دمشقی حنبلی از شیخ ابوالخیر بن شیخ

عبدالقادر خطیب در ۱۲ ذ ق ۱۲۷۸ ، وقف همین شطی ، ربعی .

۹- الامر بالمعروف والنهی عن المنکر : شیخ نجم الدین محمد بن محمد بن

محمد بن احمد عزیزی مفتی شافعیان در دمشق ، بنام احمد افندی زاده در ۵۳ ساله و یک

خاتمه .

نسخ احمد بن مهرصدي امام جامع درويش پاشا در دمشق در آغاز ع ۱۰۶۹/۱ از روی نسخه مؤلف ، عنوان و نشان شنگرف ، در ص ع نام چندین رساله است که با آن بوده و اکنون نیست ، ربعی .

۱۰- الانوار والاسرار المشير الي علم التکسير (صع) يالمشير الي علم التکسير

(ديباچه) در مقدمه و سه فصل ، نسخ سده ۱۱ ، ربعی .

۱۱- بغية الطالب في معرفه المفروض والواجب : نسخ عبدالکريم بن محمد بن

محمد باقر خویی در ۲۱ محرم ۱۲۳۷ ، عنوان شنگرف ، ربعی .

۱۲- بغية الطالبين لبيان المشايخ المحققين : احمد بن محمد بن احمد بن

علی نخلی مکی که در ۲۷ شوال ۱۱۱۴ ساخته است ، نسخ ۱۹ صفر ۱۱۵۷ ، ۵۷ گ ۱۷

س ، ربعی .

۱۳- بهارستان : جامی

نستعلیق مصطفی بن محمد بیانی متخلص به عیانی در قدس شریف در ۲۶۲۸/۱۰۵۰ ، ربعی .

۱۴- تحریر القواعد المنطقيه فی شرح الرساله الشمسيه : قطب رازی

نسخ حسین آل شیخ قاسم الفتاح در روز دوشنبه ۲۲ شوال ۱۲۳۸ ، ربعی کوچک .

۱۵- تحفه السالکين ودلاله السائرین لمنهج المقربين : شیخ محمد بن عبدالرحمن

علی المنیر ، در ده باب و یک خاتمه ، در سلوک و آداب آن .

نسخ محمد انیس طالوی در ۲۸ رمضان ۱۲۷۴ که دو بار آن را مقابله کرده و درباره دوم

آن را با عبدالرحمن افندی اسطوانی در ۱۵ رمضان ۱۲۷۷ میخوانده است ، عنوان و نشان

شنگرف ، ۸۳ گ ۲۵ س ، ربعی .

۱۶- التذکره باحوال الموتی وامور الاخره المنسوب الى ابی عبدالله محمد بن

احمد بن ابی بکر فرح الانصاری النرجی الاندلسی (مختصر من -)

نسخ سده ۱۲ و ۱۳ ، محمد شاکر سوقیه در ۱۲۳۹ و محمد بن ابراهیم اشعری حلبی در هزارواندی آن را خوانده اند ، ۷۳ گ ، وزیری .

۱۷- ترجمه قطب شاهی : خاتون آبادی

نسخ و نستعلیق ، با ستایش و تقریظی از شیخ بهائی در ۱۰۲۷ در پایان نسخه بر شارح و همین شرح ، رحلی کوچک .

۱۸- تعلیق علی الرده : جلال الدین محمد بن احمد محلی شافعی که در روز

آدینه ۲۴ رمضان ۸۷۸ ساخته است ، نسخ عبدالوهاب بن محمد بن علی بخاری ، متن شنگرف ، محشی ، ربعی .

۱۹- تعلیقه ئی ما یتعلق بقول النبی (حبیب الی من دیناکم النساء والطیب

و جعلت قره عینی فی الصلاه) : ابوالسعود بن تاج الدین محمد بن احمد ذکرالدین خزرچی شافعی که در صفر ۱۰۶۶ ساخته است . نسخ محمد بن احمد دماق برای عبدالمحسن پسر مؤلف در شب دوشنبه ۲۴ صفر ۱۰۹۶

۲۰- تعلیم المتعلم طریق التعلم : زر نوجی ، در چند فصل بی شماره ، نسخ

خلیل بن حاجی خلیل در عین تاب در روز شنبه صفر سده ۱۳ و ۱۴ ، در پایان پراکنده های ترکی و عربی است ، از آن محمد انیس طالوی در ۲۲ ج ۱۳۰۴ .

۲۱- التفسیر : بغوی ، نسخ احمد بن اسماعیل ابن السرابی شافعی کتابی در

چاشت روز سه شنبه ۲۱ صفر ۷۹۲ ، مقابله شده ، وزیری .

۲۲- التفسیر : کمال الدین عبدالرزاق بن جمال الدین ابوالفنائم بن احمد بن

ابی الفضائل بن محمد الکاشانی (پایان نسخه) که در روز پنجشنبه ۲۸ رمضان ۷۲۹ در خانقاه ربع رشیدی از ابواب البررشیدالدین فضل الله بن ابی الخیر ساخته است ، جز تفسیر تاویلی منسوب به ابن العربی است ، تفسیری است جامع و تنها تاویل نسیت و با عنوانهای : آلایات ، اللغة ، الاعراب ، المعانی والبیان ، التفسیر ، التاویل .

نسخ غضنفر بن عبدالله در ۹۰۸ ، عنوان شنگرف ، ۳۵۱ گ ۲۵ س وزیری ، از سوره هـ تا ناس ، ربع رابع ، از آن حسن بن باقر حسنی حسینی در ۱۳۴۵ ، خریداری محمد انیس طالوی در ۱۲۸۱ ، جلد تیماج مشکی مقوایی .

۲۳- التقریرات فی اصول الفقه ، المقام الثانی فی الاستصحاب

(نسخ محمد صالح بن محمد قاسم خراسانی در روز آدینه ۱۶ج/۱۲۶۹ در نجف) ، فی التعادل والتراجیح (نسخ نورالدین الحسین بن الحسین بن احمد بن علی الشامی العاملی در بامداد روز دوشنبه ۱۵ ذ ق ۱۳۱۹ در نجف ، ربعی) .

۲۴- التقریرات ، شرح متنی است در فقه ،

نمونه : ((الفصل العاشر)) من فصول کتاب التجاره (فی السلف والتطریستدعی مقاصد الاول فی حقیقه السلم)) بفتح السین واللام الذی هو مرادف للفظ السلف قال فی مختصر النهایه السلف السلف . نسخ ابن حاج حسین علی شریف نجفی برای ملا عبدالله در شب ۱۶۹/۱۲۶۴۰ ج ۱ مورخ ۱۶/۱۲۶۰ و ج ۲ مورخ صفر ۱۱۲۲ و ج ۳ ، از عقود و اجاره و کتابهای دیگر ، از کتابهای فوزی یا خوری ، رحلی .

۲۵- تلقیح العقول : بریه ابن ابی الیسر الریاضی ، در ادب در ۱۵۷ باب بنام

امیرالمؤمنین المنصور بالله . نسخ ابوبکر عثایوی در روز سه شنبه ۱۶ محرم ۱۰۴۲ محرم ۱۰۴۲ ، سپس شعرهای عبدالکریم طبرانی و علاءالدین ابن صدقه و قاضی محمود عدوی و علی ع و ابن الفارض است بهمین گونه خط ، ربعی .

۲۶- تنبیہ العقلان فی بیان الانسان (فی معرفه الانسان و فی الفراسه) :

شیخ محمد بن خلیل بن علی سلقانی حسینی ، در هفت باب ، نسخ سده ۱۱ و ۱۲ ، عنوان و نشان شنگرف ، ربعی .

۲۷- تنقیح الاصول : عبیدالله بن مسعود تاج الشریعه ، متن از یزدوی است

در اصول فقه . نستعلیق سده ۱۱ ، آغاز کتاب است ، ربعی .

۲۸- تهذیب الاحکام : شیخ طوسی نسخ قاسم بن سامه مجاور نجف و دارنده

نسخه در روز شنبه ع ۱۰۹۵/۱ در پایان کتاب و در چاشت روز سه شنبه ۱۰۹۵/۲۴۴ در
پایان مشیخه ، با اجازه انهاء قرائت قاسم بن محمد کاظمی گویا همان نویسنده نسخه ،
رحلی .

۲۹- ثبت الشهاب احمد بن عبیدالعطار الشافعی ،

نسخ ۱۲۶۵ به رسم محمد انیس طالوی ، از آن محمد نجیب بن محمد سعید بن حامد احمد
افندی عطار ، ربعی .

۳۰- ثبت العلامة الشیخ علی بن احمد بن مکرم الله صیدی عدوی مالکی ،

اسانید اوست بسیار سودمند . نسخ سده ۹ و ۱۰ ، از آن محمد بن سید عبدالله بن
عبدالواحد الامیرالحنفی الرشید الخلوتی و شیخ احمد ستولی در صفر ۱۲۷۵ .

۳۱- الجامع الصحيح : بخاری ، نسخ سده ۸ ، عنوان شنگرف ، ۱۰۵ گ

س وزیری ، با ترنج زرین که نام کتاب در آن آمده است ، جزو ۲۷ ، جلد تیماج قهوه‌ای
ترنجی مقوایی با لولا .

۳۲- جامع المقاصد : محقق کرکی ، بنام شاه تهماسب صفوی نسخ ۹۹۶ ، از آن

ابوعبدالله حسین ملقب به جمال الدین المطهر بن مرتضی حسینی در ۹۹۶/۲۶ ، از آن
فوزی ، تا متاجر است ، رحلی .

۳۳- جامعه الفنون فی افضلیه قاسیون : محمد شاذلی ابن الشیخ حسن السطی

که در روز ۸ شعبان ۱۲۷۵ (روز ۲۷ شباط ۱۲۷۴) ساخته است ، تاریخ و جغرافیای شهری
خوبی است . نسخ اصل ، عنوان شنگرف .

۳۴- الجریده : صالح بن عبدالله ، در فرایض به ترکی ولی بیشتر به عربی

است ، همه مطالب در جدول است و از روی سراجیه ساخته شده است ، بسیار رساله
خوبی است ، در آغاز ده صفحه جدولهای حساب است . آغاز : حمد بی حد و ثنای

لايعداول خلاق الارض و السماء

نسخ ترکی حافظ علی چربانی در میانه رمضان ۱۲۳۲ ، عنوان و نشان و رقم شنکرف ،
محشی ، ربعی .

۳۵- الجواهر المنضد فی معنی قل هو الله احد : احمد بن احمد بن احمد بقاعی

دمشقی صوفی در شب ۲۱ صفر ۱۰۵۱ ساخته به رسم احمد سراکسی .

نسخ مؤلف در ۱۰۵۱ در ۱۰ ص ۱۵ س

۳۶- حاشیه شرح الدرالمختار لتنوير الابصار الجامع للحواشي المتقدمه : سید

احمد طحطاوی ، با عنوانهای ((قوله)) ، نسخ مانند دیگر شماره ها ، از صلاه تاحج ،

۳۳۵ گ .

نسخ ۱۲۲۲ ، عنوان شنکرف ، ۳۷۹ گ ۳۲ س ، ۳۸ جزو ، وزیری ، از بیوع تا فرایض ،

مجلد چهارم ، جلد تیماج قهوه ای ضربی مقوایی با لولا .

نسخ ، مجلد دوم جزو ۲۸ ، ۲۸۰ گ ۹ س ، جزو ۹ ، ۵ ، (ص ع) از نکاح است تا ارث ،

از آن محمد اسعد بن مفتی زاده جاج احمد المقر حصار (؟) الصاحبی ، همه شماره ها

بیک اندازه است .

۳۷- حاشیه شرح العقائد العضديه للدواني : عبدالحکیم السیالکوتی ، نسخ

سده ۱۳ ، با حواشی محمد دباغی .

۳۸- حاشیه شرح الملخص : فصیح الدین بن عبدالکریم النطاقی ، شرح از

قاضی زاده رومی بر متن چغمینی نستعلیق سده ۹ ، عنوان شنکرف ، ربعی .

۳۹- خطب مولدالنبي : به نثر و نظم

نسخ سده ۱۲ و ۱۳ ، عنوان و نشان شنکرف ، ربعی ، در مرع آمدماست (مولد خطب)

۴۰- الدرالاعلی فی شرح الدورالاعلی : محمد بن محمد تافلانی خلوتی مفتی

قدس ، متن از ابن العربی است . نسخ صالح بن ابراهیم بن عبیدین ابراهیم بن حسن

- بن محمد بن علی منیر در ۲۹ ذ ح ۱۲۱۹ ، عنوان و نشان شنگرف ، ربعی .
- ۴۱- الدريه العليه في شرح القصيده الاشيليه : قاسم بن فطلوبغاى حنفى در گذشته ۸۷۹ ، در اصول حديث ، متن از ابن فرج اشيلي است .
- نسخ سعيد بن حميد بن ابراهيم بخارى در روز دوشنبه ۲۵ صفر ۷۷۴ در روستاى كومه الشرقاء در قوطاز قوس ، بابلاغ مقابلہ با نسخه اصل در روز ۶ صفر ۷۹۴ ، از آن شيخ محمد بن علی مانى سپر خريدارى عبدالقادر بن مصطفى صفورى ، ربعی .
- ۴۲- الدعاء (كتاب -) ، نسخ سده ۱۳ ، جدول شنگرف ، ربعی .
- ۴۳- ديوان : شوكت ، نستعليق هندی سده ۱۲ و ۱۳ ، انجام افتاده ، ربعی .
- ۴۴- ديوان : سيدعلی بن ابی الوفاء ، به ترتيب تهجی ، به عربی نسخ ۸ رجب ۱۷۰۰ از روی نسخه نادرستی برای بهاء الدين بن جمال الدين يوسف القمصرار الحنفی ، ابوبکر بن ابی بکر بن سلطان در ج ۸/ ۷۲۷ در پایان نسخه در میان پراکنده هايی که در آنجا نوشته شده یادداشت کرده است که آن را خوانده است ، در ص ع یادداشت او است که نسخه در ج ۱/ ۷۲۷ از آن او بوده است .
- ۴۵- ديوان المتنبي ، یک قصيده است با اعراب و شرح مانند ، نسخ ، انجام افتاده ، ربعی .
- ۴۶- رساله في علم النحول للمبتدئين : محمد رشيد قزيبا ابن سنان . نسخ شيخ احمد فهمی بن شيخ سليم عطار در روز چهارشنبه ۱ صفر ۱۳۲۱ ، در ۲۹۱ ص .
- ۴۷- رساله في علم النحو ، نسخ سده ۱۲ ، عنوان شنگرف ، انجام افتاده ، ربعی .
- ۴۸- رساله في نسب و نسبه فيض الله بن محمد بن حبيب محمد بن پير محمد بن سلطان احمد بن شيخ جنيد : از خود او که صوفی سنی است و سرگذشت پدران خود را در آن آورده است و او در ۱۰۴۸ متولد شده است ، از رهگذر تاريخ تعليم و تربيت پيشين صوفيان بسيار خوب است و مطالب تاريخی دارد . نسخ سده ۱۲ ، ربعی .

۴۹- رساله قافیه : ادیب ثانی نیشابوری مجاور ارض اقدس، در چند ((یاسه))

نستعلیق ۱۳۵۱/۲۴۱۲، ۶ گ ۱۵ س .

۵۰- رساله فی المنطق المادی و الصوری : تازه است ، نسخ سده ۱۳ و ۱۴ ،

عنوان شنگرف ، ربعی .

۵۱- روضه الاذکار : حاجی محمد بن محمد تبریزی به در دعا به فارسی ، در

یک مقدمه و دوازده باب . نسخ ج ۲/۱۱۲۳ مقابله شده در ۱۱۲۴ ، ربعی .

۵۲- ریاض المسائل و حیاض الدلائل : سید علی طباطبائی نسخ مهدی در روز

چهارشنبه ۱۲۴۰/۱۶۸ و اندی ، از کتابهای فوزی در ۱۹۶۰ ، طهاره و صلاه - رحلی .

۵۳- ریاض المسائل و حیاض الدلائل : سید علی طباطبائی . نسخ محمد بن

عبدالله ، تجارت است تا لعان با تاریخ تالیف روز سه شنبه پایان صفر ۱۲۸۷ ، از

کتابهای فوزی ، رحلی

۵۴- زایرجه الشحرور فی اظهار الامور السینی در آغاز سند این ((زایرجه))

است مورخ ۱۱۰۲ و اجازه مانند است از محمد بن شعبان بن شرف الدین بن علی شرمینی

معدل به خط او . نسخ مصطفی در شوال ۱۰۶۷ ، عنوان شنگرف ، ربعی .

۵۵- الزبد ، از جوزه فی الفقه الشافعی ، در هزار بیت است :

آغاز : الحمد لله ذی الجلال و شاعر الحرام و الحلال

و بعد هدی زبد نظمتهای ابیاتها الف بما قدرتها ...

نسخ ۱۰ محرم ۱۲۹۱ ، ربعی .

۵۶- السبیه با بطل اليهودیه : اسرائیل بن سمویل اورشلمی ، نسخ سده ۱۳

۵۷- سرور الصباء الشمول و مورد الصبا و المشمول : عبد پاشا خال ابن الطویل ،

محاضرات است در ده باب . نسخ محمد بن احمد اکبری در روز چهارشنبه ۱۰۵۶/۲۴۲۶ ،

عنوان شنگرف ، ۴۷۶ ص ۳۷ س ، وزیری .

۵۸- السير والسلوك الى ملك الملوك: شيخ قاسم خانی حلی، درتصوف، نسخ

محمدانیس طالوی در ۲ رمضان ۱۲۹۰، ربعی .

۵۹- شرح الاستعارات للسمرقندی: احمد ملوی، نسخ روز آدینه پیش از نیمه

روز ۱۶ ج ۱/۱۲۶۶ به رسم محمد انیس بن سید محمد طالوی، متن شنگرف، ربعی .

۶۰- شرح البرده: شهاب الدین ابوالعباس احمد بن عمادالدین عبدالباقی

که در آن از شرح شمس الدین ابن الصایغ بهره برده است . نسخ روز شنبه ۳ ذح ۱۰۴۴،

شعر و عنوان و نشان شنگرف، ربعی .

۶۱- شرح الجامع الصحيح للبخاری .، آغاز: ربازعی ان اشکر نعمتک، نسخ

سده ۱۳ گویا اصل، انجام افتاده و کم هم هست، رحلی .

۶۲- شرح الدرالنفیس: شهاب الدین احمد بن العماد الاقفهسی الشافعی،

حاشیه مانند است و در فقه . نسخ سده ۸، انجام افتاده .

۶۳- شرح السراجیه: ابوالحسن حیدر بن عمر صفانی در گذشته ۳۵۸ (؟)

بیشترش گرفته از ضوء السراج است (صع)، متن از سراج الدین ابوطاهر محمد بن محمد

بن عبدالرشید سجاوندی است . نسخ سده ۸، از آن علی بن ناصرالدین طرابلسی

دمشقی حنفی در ۹۸۵ و از آن محمد علی بن محمد عطاء الله ایوبی، وزیر .

۶۴- شرح الشافیه: سید عبدالله نقره کار، بنام سیف الدین الامیرالحامی

آغاز: الحمد لله الذي علا بحوله ودنا بقوله . نسخ ابوبکر بن سلیمان سده

۱۳، ربعی، در پایان شعر ترکی است .

۶۵- شرح الطوالع: محمد ساچقلی مرعشی، در کلام . نستعلیق عمر بن سلیمان

طربزونی در روز شنبه ۱۱۸۸/۱۴۱، عنوان و نشان شنگرف، ربعی .

۶۶- شرح قطرانندی ویل الصدی: ابن هشام نستعلیق عربی ۱۲۷۹، عنوان و

نشان شنگرف، از آن سید علی بن سید احمد مفتی، ربعی

۶۷- شرح للباب للاسفراینی : محمد بن مسعود بن محمد بن ابی الفتح فالی

شیرازی که در روز پنجشنبه ۷۱۲/۱۶۲۴ در شیراز املاء کرده است .

آغاز : الحمد لله الذی هدانا لهذا نا الی معرفه اعجاز القرآن . نستعینک الله .

احمد در روز دوشنبه ۲۶ رمضان ۷۶۶ ، از آن محب الدین بن تقی الدین حموی حنفی ،

۱۸۵ گ ۲۵ س ، متن سنگرف ، محشی ، ربعی .

۶۸- شرح مجمع البحرین : عبداللطیف بن عبدالعزیز بن امین الدین ابن

فرشته ، در فقه . نسخ مغربی سده ۱۲ ، متن سنگرف ، ج ۱ ، ۳۵۶ گ ۲۳ س از آن

مصطفی بن محمد پرم در ۱۲۴۷ ٫ ربعی .

۶۹- شرح الورقات للجوینی : جلال الدین محمد بن محمد احمد المحلی .

نسخ ابوالصدق ابوبکر بن ابراهیم بن محمد بن حسن بن علی بن محمد بن عبدالملک

حکیم ذباج بکری مقدسی قادری حنبلی در روز چهارشنبه ۲۶/ج ۱/ ۹۶۰ ، ربعی .

۷۰- شرح الورقات لابن قاسم العبادی و شرحها للشیخ جلال الدین المحلی

نسخ ۱۶ رجب ۱۰۵۰ ، متن سنگرف ، از آن سید محمد بن یحی مدرسی شافعی در ۱۱۶۱

و علی بن سید محمد حسنی دسرتی در چاشت روز یکشنبه ۱ شوال ۱۲۰۳ و سلیم العطار و

سلیمان عبدالهادی حرامی عجلونی در ۱۱۴۹ و عمر بن احمد ، ربعی .

۷۱- الشفاء بتعریف حقوق المصطفی : قاضی عیاض بن موسی بن عیاض ، نسخ

مغرب سده ۱۰ ، عنوان سنگرف او بدو اجازه روایت داده است ، از آن احمد عابدین ،

وزیری .

۷۲- الشمس الصغری : ابو عبدالله ابوالعباس احمد بونی ، در صد فصل باید

باشد ولی در نسخه که کامل است ۹۸ فصل بیش نیست ، عنوان آن ((مائه فصل فی

الاسماء الحسنی و خواصها)) است و نام بالا در آغاز نسخه است نه در دیباچه ، در

آغاز کتاب از امام ابو عبدالله زین الدین کافی یاد شده است ، باید در ۷۷۴ ساخته

شده باشد اگر تاریخ نسخه نباشد . نستعلیق سده ۸ ، ص ۱ نو نویس تر ، ربعی .

۷۳ - صحایف الاعمال : مولانا حیدر که در بامداد دوم شوال ۱۰۰۶ در دعاویه

فارسی ساخته است در پایان آمده است ،

شکر کز لطف ایزد متعال شد تمام این صحایف اعمال

سال و مه روز وقت تماش شد رقم ((صبح ثانی از شوال))

نسخ و نستعلیق محمد علی بن حسن علی طبسی در ۱ ج ۲/۱۰۸۴ ، عنوان و نشان

شنگرف ، بخشیده شیخ حسین مقدس به علی صفی در ۲۸ غ ۲/۶۵ (۱۱) ، آغاز افتاده ،

وزیری .

۷۴ - الطریقه المحمدیه : برکوی ، در سه باب در اخلاق مذهبی . نسخ

محمد امین بن اسماعیل بن عبدالغفور بن اسماعیل بن ابراهیم بن خلیل بن قولی جان

آمدی در پایان رمضان ۱۲۰۵ ، عنوان و نشان شنگرف ، از آن سید عمرو هبی ابن شیخ

الجمعه در جامع کبیر در ۱۲۵۲ ، ربعی .

۷۵ - عطر الاکوان بمولد سید ولد عدنان : سید صدیق تلمیذ الشیخ محمد ستان

المدنی . نسخ مغرب روز پنجشنبه ۱۶۲۲/۱۳۱۸ ، عنوان و نشان شنگرف ، جدول زر و

لاجورد .

۷۶ - عقد الجواهر الثمین فی اربعین حدیثا من احادیث سید المرسلین من اوائل کتب الاحادیث

شیخ اسماعیل بن محمد جراح عجلونی ، نخستین حدیث چهل کتاب حدیث از صحیح

بخاری تا عمل الیوم واللیلہ ابن السنی (۴۰) را آورده که چهل حدیث بشود .

نسخ احمد بن سلیم عطار در روز چهارشنبه ۸ رجب ۱۳۱۸ .

۷۷ - عقد الجواهر الثمین فی اربعین حدیثا من احادیث سید المرسلین من اوائل کتب الاحادیث :

شیخ اسماعیل بن محمد جراح عجلونی . نسخ عربی محمد نجیب بن محمد

سعید بن حامد بن احمد در چاشت روز آدینه ۲۹ شوال ۱۲۶۵ . با اجازه روایت حسن

بن ابراهیم بیطار به او در شعبان ۱۲۶۵ ، با اجازه حسین بن عمر شطی در نزدیک به پایان شعبان ۱۲۶۵ به او ، ربعی ، نسخه دوم است .

۷۸- العقود اللثالی فی الاسانید العوالی المتصله لشیخ شیوخنا العالم علامه

السید محمد شاکر العقاد القمری تالیف تلمیذه سید محمد امین بن عمر بن عابدین (دمشق ۱۱۹۸ - روز چهارشنبه ۲۱ ع ۱۲۵۲/۲) سرگذشت او در آغاز نسخه هست .

نسخ محمد انیس طالوی در روز شنبه ۹ رمضان ۱۲۷۶ ، ربعی ، ثبت خوبی است .

۷۹- العمل بربیع الدائرہ اللاله المعروفہ : عزالدین عبدالعزیز بن محمد الوفائی

الموقت بالجامع الموید بالدیار المصرید ، در یک مقدمه و ۱۵ باب . نسخ ابراهیم بن سلیمان بن محمد بن عبدالعزیز حنفی سامی چینینی در مصر هنگامی که به حج میرفته است در چاشت روز آدینه ۲۲ شوال ۱۰۸۳ که آن افزار را گرفته بوده و کتاب را هم بر شیخ عبدالله بن شیخ احمد میخوانده است ، عنوان شنگرف ، ۵ گ .

۷۹- عیون الاشرفی فنون المغازی و الشمایل و السیر : ابن سید الناس یعمری

اندلسی ابوالفتح محمد بن محمد در گذشته ۷۳۴ ، نسخ سالم بن عزالدین بن ناصرالدین سهنوی ملکی مفتی مالکیه مصر در گذشته ۱۰۱۵ در روز چهارشنبه ۲۷ محرم ۹۷۲ ، با آوردن استانی خود در پایان ، عنوان شنگرف ، ۱۹۷ گ ۳۳ س وزیر .

۸۰- عیون اخبار الرضا : ابن بابویه ، نسخ محمد رحیم بن ابی علی در روز

پنجشنبه ۲۰ شوال ۱۰۸۵ ، عنوان و نشان شنگرف ، وزیر .

۸۱- عیون الانباء فی طبقات الاطباء : ابن ابی اصیبعه ، نستعلیق ذ ح ۱۲۹۲ ،

نسخه ایرانی است ، ربعی خشتی .

۸۲- غایه الغور فی درایه الدور : محمد غزالی که در سال ۴۸۴ در پاسخ

پرسشها که از او درباره دورالطلاق کرده اند نگاشته است . نسخ سده ۱۲ و ۱۳ ، عنوان و نشان شنگرف ، ربعی .

۸۳- غایه المامول فی شرح زبدة الاصول : محقق جواد کاظمی که در ذ ح

۱۰۲۷ ساخته است . نسخ ، ۳ ج / ۱۰۶۱ ، عنوان شنگرف ، ربعی .

۸۴- غایه المامول فی شرح ورقات الاصول : ابوالعباس احمد بن احمد انصاری

رهلی . نسخ علی بن منصور محلی شافعی ، در روز دوشنبه ۱۱ ج ۱ / ۱۲۲۶ ، از آن خود او .

۸۵- غایه المغنم فی الاسم الاعظم : علی بن محمد بن عبدالعزیز بن فتوح

ابن الدریهم ، در حروف است ، نسخ سده ۹ ، عنوان و نشان شنگرف ، ربعی .

۸۶- الفتاوی التاتار خانیه ، قاضی خان به ترتیب هدایه و برای تاتار خان و

بنام ((جامع للفتاوی و الواقعات حاوی للاحكام والروایات)) ، در آن از منابع و مأخذی

که از آنها گرفته است یاد شده است . نستعلیق ترکی علی بن ابی بکر آقبرونی بیک

شهری در ۱۵ رجب ۱۱۳۷ در مدرسه ملکه خاتون معروف به مدرسه قوجه بیک زاده ،

عنوان شنگرف ، در سه جلد کلان کلفت رحلی هر سه به یک خط ، جلد تیماج قهوه ای

ترنجی مقوایی با لولا .

ج ۱- از آغاز کتاب

ج ۲- از بیوع آغاز میشود

ج ۳- از ودیعه تا جنایات

۸۷- فتح الجلیل فی ادویه العلیل : محمد احسن مریوی ، در شرح ارجوزه

ابوزید عبدالرحمن بن علی سنوسی ، نسخ مغربی معمر بن حاج خلیق صالح رواری در

چاشت روز چهارشنبه نیمه های ع ۲ / ۱۱۸۸ ، متن شنگرف ، ۲۶ س ، رحلی کلفت .

۸۸- فتح رب البریه بشرح القصیده الخرزجیه : ابی یحیی زکریا انصاری ، نسخ

محمد امین طالوی در ۲۱ شوال ۱۲۷۶ ، عنوان شنگرف ، ربعی .

۸۹- الفتوحات المکیه : ابن العربی ، نسخ سده ۱۱ ، جدول زر و مشکى ،

عنوان شنگرف ، ۲۹۱ گ ۳۷ س ، انجام افتاده ، جلد تیماج سرخ زر کوب ترنجی ضربی

مقوایی ، رحلی .

از باب ۹۳ ((فی معرفه منزل ثلاثه اسرار ظهرت فی الماء الحلی المفصل مرکبه علی العالم بالعنايه و بقاء العالم ابدالالبدین وان انتقلت صورته و هو من الحضرة المحمدیه))
تا باب ۵۵۹ ((فی معرفه اسرار و حقایق من منازل مختلفه)) .

۹۰ - الفتوحات المکیه : ابن العربی که در بامداد روز چهارشنبه ۶۳۶/۱ ع
ساخته است ، او میگوید که این نسخه ۳۷ مجلد است و در آن افزوده ها ایست بر
نسخه ای که من بر پسر محمد که مادرش فاطمه دختر یونس بن یوسف امیر الحرمست
وقف کرده ام (پایان نسخه) ، نسخ سده ۱۱ ، آغاز افتاده ، از باب ۵۵۹ تا پایان ، رحلی .
۹۱ - الفصول الغریبه : شیخ محمد حسین بن محمد رحیم ایوان کیفی تهرانی

نسخ علی اکبر بن المشهدی در ۱۴ محرم ۱۲۶۰ ، ج ۱ ، از آن فوزی ، رحلی .
۹۲ - القاموس : فیروز آبادی ، نسخ مراد بن سلیمان در روز شنبه ۲۷ ذ ح
۱۰۶۶ ، ص ۱ نو نویس ، عنوان و نشان سنگرف ، از کتابهای فوزی ، رحلی .
۹۳ - قرآن ، نسخ احمد بن میرزا کاظم بن میرزا محمد صادق آزاد تهرانی به
فرمایش آقا محمد بن آقا فتح علی اصفهانی در ۱۹ شعبان ۱۱۱۰ (گویا در رقم صد دست
برده اند) زرین ، ربیعی .

۹۴ - قرآن و دعاء ، از کهیص آغاز میشود ، نسخ سده ۱۳ ، بغلی .
۹۵ - قصائد الشیخ عبدالقادر الجیلانی و سیدی الشیخ ابراهیم والامام
الشافعی و غیر هم ، نسخ سده ۱۳ ، ۵ گ ، ربیعی .

۹۶ - الکافی : کلینی ، نسخ سده ۱۱ ، عنوان و نشان سنگرف ، با حواشی
(م ق ر سلمه الله) و جز آن به نستعلیق ، از آن محمد جعفر بن محمد تقی ، از آن
فوزی ، از جهاد تازی و تجمل و مروه و لباس ، وزیر بزرگ .

۹۷ - الکافی : کلینی ، نسخ محمد بن احمد حمودی در ۶ ذ ق ۷۶۵ (ص ع)

کافریه ۷۶۵

انجام افتاده ، ربعی ، الروضه .

۹۸- کتاب من لایحضره الفقیه : ابن بابویه ، نسخ سده ۱۱ ، موریانه

خورده ، از کتابهای فوزی یوسف ابی صعب الکندر کسروانی در ۱۹۶۰ ، آغاز و انجام

افتاده ، رحلی .

۹۹- کتاب من لایحضره الفقیه : ابن بابویه که در روز پنجشنبه ۲۶/۲/۳۸۱

ساخته است (پایان نسخه) نسخ محمد مقیم بن عبدالحسین قوسی در ۱۰۴۹ ، عنوان و

نشان شنکرف ، ص ۱ نو نویس ، از آن محمد مهدی در ۱۳۰۸ ، بخشیده کسی به

عمادالاسلام در ۱۴/۲/۱۳۳۵ ، مشیخه را ندارد ، با نشان ((ثبت دفتر کتابخانه

شده () در پایان ، رحلی کوچک .

۱۰۰- کروم عرائس التهانیه فی الکلام علی صلوات ابن مشیش الدانی ، با

شرح سیدی محمد بن علی خرونی که در آن درج و گذارده شده است ، متن از سید بی

عبدالسلام بن مشیش جامی السریه است ، در پایان شرح حزب شیخ رضیوی فرسوطی است .

نسخ مصطفی بکری صدیقی خلوتی در گذشته ۱۱۶۲ که صوفی فاضل بوده است ، جدول

و عنوان شنکرف ، ربعی .

۱۰۱- الکشاف : زمحشری ، نسخ مغرب سده ۷ و ۸ ، از آن سید شیخ مصطفی

مفتی مدرس ، آغاز کتاب است .

۱۰۲- کشف الربیه عن احکام الغیبه : شهید ثانی ، نسخ سده ۱۳ ، بغلی .

۱۰۳- الکشف فی علم الحرف ، در علم حروف در چهار باب ، نسخ روز

دوشنبه ۷ ج ۱/۱۲۵۶

۱۰۴- اللاهوت النظری والحقایق المسیحیه ، نسخ سده ۱۳ ، با فهرست مطالب

در پایان ، رحلی بزرگ .

۱۰۵- اللفظ الرائق فی مولد خیر الخلائق : شمس الدین محمد بن ناصر بسن

حافظ البلاد السامیه ، نسخ علی بن ابی القاسم مغربی مالکی در دمشق برای ابوالفتح بن
عبدالقادر در ۱۲۶۹ ، ربعی .

۱۰۶ - اللمعه فی حل الکواکب السبعه : شهاب الدین احمد بن غلام الله بن
احمد کومنی ویشی موقت جامع الملك و مؤلف نزهه الناظر فی تلخیص زیج ابن الشاطر ،
این یکی گزیده آنست و بنام خزانه مولویه مالکیه محسنیه . نسخ علی غزالی ناسخ
الشیخ العمده عثمان الوردانی ، عنوان و شکل شگرف ، ربعی .

۱۰۷ - لواعج العذاب ، درباره عشق است و عاشقان ، این نام در نسخه به
خط تازه ای آمده است . نسخ ، ربعی ، آغاز و انجام افتاده .

۱۰۸ - مجموعه ، نستعلیق و نسخ سده ۱۱ ، ربعی .

۱ - مجلس فی فضل لیلہ القدر : گردآوری شیخ ابراهیم حلبی امام جامع
الصابونیه ، به خط خود او ، کسی در ص ع نوشته است که من او را دیدم و او ستوده
است (نستعلیق عربی)

۲ - شرح المنفرجه المدعوه بالاضواء المبهجه فی ایراد دقایق المنفرجه —
(نستعلیق فارسی) ، المنفرجه از ابوالفضل یوسف بن محمد بن یوسف توزری ابن النحوی
است .

۳ - القاء الاکسیر الاحمر المدبر علی فکرالمعترض للشیخ الاکبر ، به عربی ، گویا
مورخ ۹۴۵ ، در یک مقدمه در سرگذشت ابن العربی و دو فصل : در اعتراضاتی که درباره
او کرده اند ، پاسخ آنها (نسخه در آغاز فصل ۱ افتاده)

۴ - خطبه و فهرست الفتوحات المکیه ابن العربی

۵ - نبذه من کرامات السید نعمه الله المکی

۶ - خطب ، شعری به عربی گویا در ستایش همو ، خطب

۷ - بُنْدَلَه علی مذهب محمد بن ادريس الشافعی

- ۸- المواعظ ، شعر و نثر عربی کہ حدیث است
- ۹- الشرح الصغير لنزه الحساب ليحيى بن تقي الدينا سماعيل بن عبادہ الحلبي الفرضي ، به خط او در ۱ ذح ۱۰۰۹
- ۱۰- نزه الناظرين في الاخبار والآثار المرويه عن الانبياء والصالحين (ناقص)
- ۱۰۹- مجموعه ، نسخ ، با تملك ۱۱۳۶ ، از آن محمود بن محمد عدوی عبدالسلام بن محمود بن محمد عدوی شافعی ، ربعی .
- ۱- القوائد الوتریه فی مدح اشرف البریه لمجدالدين محمد بن ابی بکر بن رشد الواعظ ، نظمها و قفا علی حروف الهجاء ملتزما ذکر الحرف فی اول کلمه و فی آخر فی کل قصیده و کل واحده منها ، تحتوی علی احد و عشرين بيتا فی اثني و عشرين ورقه .
- ۲- التشفيع فی مدح الشفيع لابن الاعمی کمال الدين ابی الحسن علی بن محمد بن المبارك الدمشقی (۲۲ گ)
- ۳- القوائد العشرونیات السماء بالطرایفیه لابن طرخان الطرایفی عبدالکريم بن ضرغام (۲۱ گ)
- ۴- القوائد الوتریه فی مدح اشرف البریه لشهاب الدين ابی العباس احمد بن مسعود الضریب بن طرخان السنهوری (نوشته زمان شاعر)
- ۵- رساله فی اختلاجات الاعضاء لالاسکندر الرومی (نوشته محمد بن عبدالله فخر تونسسی در روز یکشنبه ۱۰ ع ۸۲۹/۲)
- ۱۱۰- مجموعه ، نسخ و نستعلیق سده ۱۱ ، عنوان و نشان شنکرفل
- ۱- حل الرامزه فی علمی العروض والقافیه : تعلیقہ محب الدين البصری الشافعی علی الرامزه للشيخ ضياء الدين عبدالله الخرزجی (نسخ عبدالله کورانی)
- ۲- الرامزه للخرز
- ۳- الدوائی فی الفروض (۱ ص)

۴- الرسالة الاولى من رسائل عبدالرحمن بن محمد بن احمد التاجوري في

علم اليمقات (۲۰ ب)

۵- ترتيب ((المجموع في علم الفرائض)) الاصل لمحمد الكلابي وهذا كالشرح

له للسبط المارديني ، در چند باب و فصل است (نسخ بدرالدین بن محمد مناشیری شافعی در روز پنجشنبه ۲ رمضان ۱۰۵۱، با بلاغ قرائت بر شیخ علی قیروی در ۵ شوال ۱۰۵۱)

۱۱۱- مجموعه ، نسخ سده ۱۱ ، ربعی ، از آن سید علی عمادی در ۱۱۷۵

و محمد سعید حسینی دمشقی و محمد بن ابی السعود حسینی حسنی در ۱۳۱۳

۱- عقد الدر الثمین فی شرح الحدیث المسلسل بالدمشقیین : شیخ اسماعیل

بن محمد جراح بن عبدالهادی العجلونی جراحی محدث شام در گذشته ۱۱۶۲ (نوشته

شیخ سلیمان عجولی در ۱۱۶۲) در خاتمه آن ((مائه حدیث قدسیه)) است -

۲- اضاء البدرین فی ترجمه الشیخین البخاری و مسلم (به خط نموء لف)

۳- حواشی الهجلونی علی شرح القوشجی (حافظ الطیر) علی الرسالة الموضوعیه

۴- نصیحه الاخوان فی صوم رجب و شعبان للهجلونی (بخطه)

۵- بضاعه ، المجدود منظومه طریفه فی الکتابه والتجوید لمجدین حسن التجاری

(به دو گونه خط خوش و نوشته روز شنبه ۱۴ ج ۸۷۷/۱ ، عنوان و نشان شگرف)

۶- الهادور رقیه للنحور : برهان الدین ابواسحق ابراهیم بن رفاعه ، به

نظم عربی (بهمان خط از احمد شافعی دمشقی در ۱۹ ج ۸۷۷/۱

۷- هادور العیسوی (نسخ دیگر نوشته ۸۸۲)

۸- الورقات : جوینی

۹- شرح بدء الامالی للاوشی : شیخ شهاب الدین (نسخ ۱ ذ ق ۸۴۶ در مدرسه

صرغتمش در مصر)

۱۰- شرح الورقات للجوینی : جلال الدین محمد محلی

۱۱ - شرح الورقات (نسخ محمد بن حسن طیبی انصاری قاری حدیث نبوی در

روز پنجمشنبه ۵ ذی ق ۸۹۴)

۱۲ شرح الرساله الشمسیه

متن در مقدمهء لبيان الامور الثلثه سپس سه مقاله : بحث الالفاظ والكليات والتعريفات
مبحث القضايا واحكامها ، مبحث القياس ولو احققها ، خاتمه للاشاره الى الصناعات
الخمس ، در آن آمده است (قال لعلم اما تصور اقول صدر البحث ينقسم العلم
التصور وغيره لان بيان الحاجه الى المنطق على وجه يشعر بانقسامه الى الموصل الى
الصنوع والى الموصل الى التصديق يشعر بانقسامه)

۱۱۲ - مجموعه ،

۱ - العجلان للزركشى فى الاصول ، مورخ ۸۷۸ در جامع از هر

۲ - شرح ارجوزه فى علم الحديث للام الحافظ شهاب الدين احمد بن فرج

الاشبيلي

۳ - العقيدة ه والمرشده فى اصول الدين : غزالي

۴ - مساله من اصول الدين : نسفى (هر دو در ۱ ص)

۱۱۳ - مجموعه ، نستعليق ونسخ ، ربعى .

۱ - رساله السرور والفرح فى حق والدى للنبي المكرم : محمد ساچقلى زاده

(نستعليق محمد بن سليمان طرسوسى جاموس زاده در مدرسهء رطبانيهء حلب در ۱۱۵۰

از روى اصل و مقابله شده و خوانده براى او)

۲ - رساله فى حق والدى النبى المعظم للسيوطى (نسخ محمد ابوالسعود

جمال انصارى در ۵ رجب ۹۱۸)

۳ - سهام الاصابه فى الدعوات المستجابه للسيوطى (بهمان گونه خطى)

۴ - احاديث العشاريات للسيوطى

۵- الخصال المكفره للذنوب المتقدمه و المتاخره لابن حجر (بهمان گونه

خط ، با شعر فارسی در ص ع)

۱۱۴- مجموعه ،

۱- ادب الکاتب فی ذکر الحروف الّتی کتب بعضها علی خلاف البعض فی مصحف

عثمان (نستعلیق روز آدینهء رمضان ۱۰۱۰)

۲- عدد آیات کتاب الله علی حروف المعجم

۳- ذکر معرفه احزاب القرآن و انصافه و ارباعه : علم الدین سخاوی در

گذشته ۶۴۲ .

۴- مخارج الحروف : ابو محمد ابراهیم بن عمر بن ابراهیم جعبری در گذشتهء

۷۲۲ (نوشتهء زمان او)

۱۱۵- مجموعه ، نستعلیق ، عنوان و نشان شنگرف ، از آن محمد عزت ، ربعی

۱- الفرائض السراجیه : سراج الدین ابوطاهر محمد بن محمد بن عبدالرشید

سجاوندی (نستعلیق روز پنجشنبه ۱ محرم ۸۴۳ ، با حواشی فراوان ، با شعر فارسی در

آخر نسخه)

۲- منظومه فی المسائل المتشابهه من مسائل الفرائض : یحیی بن ابی بکر -

حنفی ، با دیباچهء نثر (نستعلیق رسیده ۹ ، خوانده شده آغاز صفر ۸۵۲)

۱۱۶- مجموعه ، نسخ عنوان شنگرف ، ربعی .

۱- انوار الملکوت فی شرح الیاقوت : علامه حلی (نسخ حسین بن سلیمان بن

صالح در روز یک شنبه ۱۶ ذی ق ۷۳۹ ، محشی)

۲- التهذیب : همو ، در دوازده مقصد و مقصد ۱۲ در اجتهاد است (نسخ

چاشت روز شنبه ۲۷ شوال ۷۳۹)

۱۱۷- مجموعه ، نسخ نستعلیق رسیده ۱۱ و ۱۲ ، با خطی از عبدالسلام شطی

در ۱۲۸۲ ، ش ۳ و ۹ و ۱۰ در فهرست ص ع آمده ولی در نسخه نیست .

۱ - شرح الاسماء الحسنی (نستعلیق سده ۱۱ و ۱۲)

۲ - شرح خواص المنظومه المسماه بالدمیاطیه : سیدی احمد رزوق (چاپ سنگی ،

از آن عبدالسلام بن عبدالرحمن شطی حنبلی در ۱۶ ج ۱۲۷۹/۲ که در جاهای دیگر هم یادداشت تملک او هست)

۳ - الفتوحات الربانیه فی النفس الانسانیه لابن مکتوم الحلبی (بخطه)

۴ - رفع الالتباس عن منکر الاقتباس : محمد بن ابی اللطف شیخ الاسلام

الشمسی (نستعلیق ع ۹۹۳/۲ ، تسوید اواخر ۹۹۲)

۵ - رساله فی تقریر الادله والشواهد علی وجوب الحفوه فی المساجد : شیخ

محمد بن ابی اللطف (نستعلیق ابن نسخه در روز آدینه ۱۳ ذ ق ۱۰۹۲)

۶ - الكشف عن مجاوزة هذه الامه الالف : سیوطی

۷ - دیباجه تفسیر ابی السعود العمادی ، در تصوف است (نسخ رسیده ۱۲)

۸ - اوائل الاوائل : عبدالکریم افندی قاضی ارکلی

۹ - شرح المنفرجه لابن النحوی : شیخ الاسلام زکریا الانصاری ، وهوالشرح

الصغیر .

۱۰ - وصایا لبعض الفضلاء

۱۱ - رساله مشتمله علی تواریخ و تهانی بمولود مولانا الدمشقی ، ماده های

تاریخ است به عربی از سالهای ۱۱۹۴ و ۱۱۹۲ و ۱۱۹۸ و جزاینها (رساله مجموعه مشتمله علی تواریخ قصاید عدیده لبعض الفضلاء)

۱۲ - الاختلافات فی بدن الانسان ، به نقل از دانیال و ذی القرنین و امام

جعفر صادق و حکماء فرس و فضلاء روم ، در شش مقاله .

۱۳ - قلاده الدر المنصور فی ذکر البعث والنشور ، به نظم عربی

۱۴ - منظومه لمولانا محمد بن ابی اللطف المقدسی یمدح بها محمد بیک حاکم
القدس ، یادداشت تملک همان شطی در روز یکشنبه ۱۶ج ۱۲۷۹/۲ و ۱۲ رجب ۱۲۷۹
در چند جا هست

۱۱۸ - مجموعه ، نسخ ریز سده ۱۱ و ۱۲

۱ - رساله فی التجوید (نسخ ریز سده ۱۱)

بقول راجی ربه المقتدر مختصر احمد بن الجزری

۲ - الجوهره : محمد بن الجزری ، به نظم عربی ، در هفتاد جمله .

۳ - الاغراب فی نظم ما اعراب من اعراب ، سرودها ز روی قواعد الاعراب ابن هشام

آغاز : احمد ربی طال ما قد فتحا و ما انال علمه و منحـ

(نستعلیق عربی ریز مؤلف در ۱۱۲۹ در ۱ ص)

۴ - در التاج فی اعراب مشکل المنهاج (بهمن خط در ۱ ص)

۱۱۹ - مجموعه ، نسخ سده ۱۱ ، ربعی .

۱ - رساله فی بیان موضوع علم التفسیر و تعریفه و استمداده و غایتها : محمد بن

خلیفه بن سعدالدین شوبری .

۲ - شرح بغیه الطالب الحثیث فی معرفه مصطح الحدیث : سید محمد بن علی

الشمی ، متن به نظم عربی است .

۳ - شرح المنظومه الرحبه : سیوطی ، فی علم الفرائض ، شرح در روز پنجشنبه

۱۸ صفر ۸۷۱ ساخته شده است (نسخ ابراهیم بخاحی شافعی در روز آدینه ۱۳ رمضان

(۱۱۰۸)

۱۲۰ - مجموعه ، نستعلیق سده ۱۲ ، نسخه هندی راست .

۱ - نصاب مانند که فرهنگی است از عربی به فارسی در چندین بند - نه از

فراهی (نستعلیق رقادر بن کریم بخش بن محمد شفیع در ۱۴ ۱۲۸۲/۲ع (۴ ماه آساژ)

۳- قصیده های فارسی (بهمین خط ، انجام افتاده)

۱۲۱- مجموعه ، نسخ سده ۱۲ ،

۱- رساله عملیه ابن کمال پاشا (نسخ ۱۱۷۵)

۲- رساله عملیه دیگر (نسخ ۱۱۴۰ ، آغاز افتاده)

۳- شروط الصلاه (نسخ ۱۱۸۹)

۴- تعلیم المعلم طریق التعلیم ؛ زر نوجی (نسخ دیگر سده ۱۲ آغاز افتاده)

همه اینها به عربی است

۱۲۲- مجموعه ، نسخ ، ربعی .

۱- منظومه ابن العماد ، در فقه (نسخ همانند دومی آغاز افتاده)

۲- فتح الجواد بشرح منظومه ابن العماد ؛ ابوالعباس الشهاب احمد الرملى

الانصارى الخرزجى که در ۴ صفر ۹۴۰ ساخته است (نسخ روز آدینه ۶ج ۲/۹۴۹ ، متن

شگرف ، ۷ پ - ۳۸ ر ، بابلاغ)

۱۲۳- مجموعه ، نسخ احمد بن محمد بن احمد بن حمیدالدین بقاعی در شام

چهارشنبه ۲۹ج ۱/۱۰۳۸ ، عنوان و نشان شگرف ، ۱۰ گ ۲۷ س ، از آن محمد سعید

بن محمد عطاء الله ایوبی انصارى و احمد بن سید ابراهیم سقاوین در ۱۱۹۳ ، ربعی .

۱- شرح البسمله یا مقدمه فی الکلام علی البسمله والحمدله ؛ ابویحیی زکریا

انصارى شافعى

۲- یا قوته العلم ؛ شیخ ابوالسحق تونسى ، و در عقاید

۳- قصه مریم الصامته ، به نقل از عبدالمله بن المبارک

۱۲۴- مجموعه ، نسخ سده ۱۲ ، ۲۸ گ ۴۹ س

۱- ثبت الشیخ محمد النابلسی (۱ ر)

۲- ثبت الشیخ تقی الدین الحصنی (۷ پ)

۳- اجازه لفخر الاشراق للسید ابراهیم بن السید کمال الدین الحسینی السعدی

نقیب الاشراف من العلامة الشيخ محمد الشوری المصری الازهری (۱۰ ر) مورخ روزیکشنبه

۱۲ شعبان ۱۰۲۹

۴- اجازه الشيخ ابی الفداء اسماعیل بن الشيخ عبدالباقی الحنبلی (۱۳ ر)

۵- اجازه للمولی عبدالرحمن افندی العمادی من الشيخ احمد بن یونس العیثاوی

(۲۷ پ)

۶- اجازه المولی حامد افندی العمادی لاحمد احمد مفتی کلس (۲۸ ر) مورخ

چاشت شنبه ۱۱۶۳/۲۶۲۶ .

۱۲۵- مجموعه ، نسخ گویا از محمد بن عماد الدین برسی (پایان ش ۲ و ۴) ،

عنوان جدول شنگرف و لاجورد ، سلیم بن شیخ ابراهیم کردی آن را در ۹ محرم ۱۲۳۰

خوانده نیز علی بن احمد کاتب اوقاف سلیمیه در ۱۲۲۹ و موسی بن ابراهیم بن حماد ،

از آن قاسم بن یوسف درج ۱۰۸۵/۲ و سید عبدالقادر گیلانی و مصطفی یوسف ، جلد

تیماج قهوه‌ای ترنجی مقوایی با لولا ، نسخهء پاکتزه ایست .

۱- طبقات الاقطاب فی ذکر اولیاء الله

طبقهء نخستین به ترتیب تهجی از ابراهیم بن ادهم ابواسحاق بلخی تا یحیی بن معاذ

سپس طبقات دیگر سپس فصل دربارهء کنیه ها و لقبها

۲- نبذه مهمه و فوائد جمه من حال سیدی قطب الزمان محیی عبدالقادر بن

ابی صالح الجیلی و فصل مختصره فی جماعه عظموه (نسخ شوال ۹۷۴ ، مقابله سده ، ۱۶ گ)

۳- ترجمه ثغرد میاط من کتاب العناصر لمحاسن الملك الناصر لتقی الدین

المقریزی (بهمان خط ، ۲۵ گ)

۴- السکردان لابن ابی جحله شهاب الدین ابی العباس احمد الحنفی (همان

نسخ در روز شنبه رجب ۹۷۴)

۱۲۶ - مجموعه ، نسخ ابراهیم بن علی عطار با نام او درش ۲ و در تاریخ ۲۴

شوال ۱۲۵۵ ، درش ۳ ، ربعی .

۱ - شرح الدمیاطیه لنورالدین الدمیاطی : سید احمد بن محمد بن عیسیٰ تونسلی

معروب به رزوق فارسی (۱ پ - ۱۱ ر ، نسخ)

۲ - الاضواء البهجه فی ابراز دقائق المنفرجه : شیخ الاسلام زکریای انصاری

(۱۲ ر - ۴۳ پ) متن از ابوالفضل یوسف بن محمد نوری است .

۳ - البرء فی مدح سیدالاکوان لشیخ ابراهیم البصری (۴۴ پ - ۵۲ ر)

۱۲۷ - مجموعه ، نسخ مغربی :

۱ - المقصد الاسمی فی ما یتعلق بمقاصد الاسماء : شهاب الدین ابوالعباس

احمد بن احمد عیسیٰ برنسی در گذشته ۸۹۹ که در روز چهارشنبه ۱۶ صفر ۸۹۴ ساخته

است (تا ۷۲ ر)

۲ - شرح الاربعین اسماء المسماه بالا در ریسیه (۷۲ ر - ۸۶ پ ، انجام افتاده)

۱۲۸ - مجموعه ، نسخ سده ۱۲ ، از آن شیخ محمد بن یوسف در ۱۳۵۲ ، ربعی .

۱ - حرز الامانی و وجه التهانئ یا الشاطیبه ، با حاشیه

۲ - دکر الخلاف بین ابی عمرالدوری وابن شعیب صالح بن زیاد السوسی :

ابوعبدالله محمد بن ابراهیم بن ثابت الکیزانی (ناقص)

۳ - الارجوزه السخاویه یا هدایه المرتاب

۴ - باب الوقف علی مرسوم الخط

۵ - العنوان فی القراءات السبع : ابوطاهر اسماعیل بن خلف بن سعید مقری

نحوی زبیدی در گذشته ۴۵۵

۶ - جدول اسماع القراء

۱۲۹ - مجموعه ، نسخ سده ۱۲ ، عنوان شنکرف ، بغلی .

- ۱- میمرلابینا الجلیل فی القدیسین کبرلس رئیس اساقفه الاسکندریه
- ۲- الافاشین ، باید ۱۱۲ نماز ترسایان باشد .
- ۱۳۰- مجموعه ، همه باید به یک خط باشد ، ربعی .
- ۱- اللامیه : الطفرائی
- ۲- مثلثه قطرب مع تفسیر بالنظم (نوشته روزدوشنبه ۱۹ج۲/ ۹۷۵)
- ۳- الموشح فی النحو : سیوطی (نوشته روز ۲۴ ج ۲/ ۹۷۵)
- ۴- الشهد : سیوطی ، قصیده ایست در نحو (بهمین تاریخها)
- ۵- لطایف اشعار منها ((المرور بین العلمین الی مفاخره الحرمین)) تقریظ
علی هذه المفاخره ، با نثر .
- ۶- الرساله القلمیه : لعلی حلبی
- ۷- رساله فی التصوف
- در ص ع از ((اشعار الامام الشافعی و للامام الدبنوری و الرساله لابن زیدون)) هم
یاد شده است ولی من در نسخه ندیدم .
- ۱۳۱- الهیئه علی طریق اهل السنه : ابراهیم قرمانی آمدی که از روی کتابهای
سیوطی و دیگران در شش باب هریک چند فصل و در یک خاتمه ساخته است .
- نستعلیق سده ۱۱ و ۱۲ ، جدول زر و زنگار و لاجورد ، شگرف ۳۴ گ ، ربعی .
- ۱۳۲- مجموعه ، نستعلیق از ۱ تا ۱۷ و نسخ از ۱۸ تا ۲۸ و ۳۰ ، با حواشی
محرر ، از آن ابراهیم ناشد ملک پاشازاده ، با چند بند پراکنده در ص ۱ ، ربعی .
- ۱- بحر الکلام : ابوالمعین النسفی ، رساله کلامی خوبی است
- ۲- شرح بدء الامالی : شهاب الدین
- ۳- دیباچه علم الاصول للبرزوی
- ۴- وصیه الامام الاعظم ابی حنیفه

- ۵- العقاید : نسفی
- ۶- العالم و المتعلم : الامام الاعظم
- ۸- نصیحت نامه : انصاری
- ۹- بدء الامالی : اوشی
- ۱۰- العقائد (ارجوزه : ثناء حمد ربی طاعه و تعبدا - وانظم عقدا فسی
القصیده اوحداً)
- ۱۱- القصیده النونیه : بستی
- ۱۲- مناقب الامام الاعظم
- ۱۳- کنوز الرموز ، در نصایح دینی است در ده فصل و خاتمه
- ۱۴- مسائل منتخبه من الاشیاء و النظائر
- ۱۵- مسائل منتخبه من مختارات النوازل لصاحب الهدایه
- ۱۶- مسائل منتخبه من منیه المفتی
- ۱۷- مسائل منتخبه من خلاصه الفتاوی
- ۱۸- رساله فی احوال الحشر لابن کمال پاشا زاده (شرح الهشر فی معشر الحشر)
- ۱۹- رساله فی ادراک الحقیقه : سیوطی
- ۲۰- انبیاء الاذکیاء فی حیاة الانبیاء : سیوطی (نوشته ۹۹۲)
- ۲۱- فضیله الجلد عند فقد الولد : سیوطی
- ۲۲- الكشف عن مجاوزة هذه الامه الالف (نوشته احمد بن حسن قرامانسی
در ۲۹۲)
- ۲۳- السیف المسلول علی الزندیق و الساب للرسول (نوشته روز چهارشنبه
ج ۱/ ۹۹۱) ، در فقه است درباره الفاظ کفر
- ۲۴- هدیه المهدیین : مولانا اخی ، بنام علی پاشا در دو قسم : عقاید

- اهل سنت و فروع (نوشته همان احمد بن حسن قرمانی در میانه های ذ ق ۹۹۳)
- ۲۵- السیف المسلول (نوشته همان قرمانی در نزدیکیه پایان ذ ق ۹۹۳)
- ۲۶- شرح بدء الامالی لابی الحسن الاوشی ، به ترکی بنام "حضرت پاشا "
- ۲۷- مناقب الامام الاعظم و صاحبه ، به ترکی
- ۲۸- طبقات الفقهاء من علماء اهل الاسلام : کمال پاشازاده، در بیست و یک

طبقه

- ۲۹- طبقات الفقهاء علی سبع طبقات
- ۳۰- ذکر انساب الشیخ تقی الدین ابی الحسن بن عبدالله الشاذلی المغربی
- ۳۱- مختصر تاج التراجم لقاسم بن قطلوبغا (نستعلیق زین الدین بن الشیخ
- روز سه شنبه پایان رجب ۱۰۴۵)

- ۱۳۳- مجموعه ، نسخ عربی سده ۱۲ ، عنوان شنگرف ، ربعی .
- ۱- الفوائد السنشوریه فی المنظومه الرحبیه : عبدالله سنشوری شافعی ، در

فرائض

- ۲- مختصر فی علم الحساب : عبدالقادر بن علی سخاوی شافعی ، در یک
- مقدمه و ده باب و یک خاتمه .
- ۱۳۴- مجموعه ، نسخ سده ۱۲ و ۱۳ ، نشان شنگرف ، از آن محمد بن حامد بن
- احمد عطار در ۱۲۳۵ ، ربعی .
- ۱- منظومه فی اللغة المشهوره : محمد بن احمد بن الطبری ، بنام شمس الملوك

یوسف بن عمر

- ۲- منظومه فی مثلث قطرب : العجلونی
- ۳- منظومه فی مثلث قطرب : عبدالعزیز
- ۱۳۵- مجموعه ، نسخ عربی سده ۱۳ .

- ۱- رساله فی اربع مائه واربعون فراضی الیوم واللیلہ : غزالی
- ۲- غایہ المرام فی شروط الماموم والامام : شهاب الدین رملی
- در ص ع از رساله های ((عده الکبائر ، ام البراهینی للسنوسی ، فی علم الحدیث))
یاد شده که در نسخه اکنون نیست .
- ۱۳۶- مجموعه ، نسخ همه به یک خط ، جدول و نشان شنگرف ، ربعی :
نویسنده: نسخه شماره دومی را نزد شیخ بکر بن نجم مدرس خوانده و از او در ۱۳۱۷
اجازه گرفته است .
- ۱- الفوائد الجلیله فی مسلسلات العلامه الشیخ محمد بن احمد عقیله (نوشته)
احمد فهمی بن سلیم العطار در ۱۲ محرم ۱۳۲۲)
- ۲- العقد الجوهر الثمین فی اربعین حدیثا من احادیث سید المرسلین : شیخ
اسماعیل بن محمد جراحی عجلونی (نوشته ذ ق ۱۳۱۷)
- ۳- ثبت الشهاب احمد بن عبید العطار الشافعی (نوشته: روز دوشنبه ۲ ذح ۱۳۱۷)
- ۴- رساله فی علم مصطلح الحدیث : شیخ محمد عطاء الکسم ، از روی شرح
النخبه ابن حجر و التقریب نووی و تدرب الراوی سیوطی و المقدمه قسطلانی و شرح
الیعقوبیه محمد زرقانی و حاشیه شیخ عطیه اجهوری (نوشته: شب عید مولد النبی هههه؟
۵- صحاح النقول فی رد الفتوی لطهاره الکحول : شیخ محمد عطاء الکسم
(نوشته: روز دوشنبه ۱۶ صفر ۱۳۲۲)
- ۶- الحكم للشيخ الاکبر محیی الدین ابی العری (نوشته: ۱۳۳۲/۲۴۲)
- ۷- البراهین الجلیله للشیخ محمد رشید قزیه ابن سنان (نوشته: روز آدینه ۱۶
ج ۱۳۱۴/۲) در علم کلام است .
- ۱۳۷- مجموعه ، نسخ سده ۱۳ ، ربعی .
- ۱- مصباح الشریعه و مفتاح الحقیقه : امام صادق (نوشته: اسماعیل بن سلطان

حسین کاخکی در ۱۲۲۳)

۲ - خبر به فارسی و عربی در ۳ ص

۳ - ((الباب الرابع و هـ واول المجلس من كشف الزيغ والصدى عن معرفتهم الهدى فى تاويل الايات النازله فيهم وفى اوليائهم زاعدائهم نقلتها من كتاب نورالثقلين للشيخ عبدعلى بن جمعه العروسى الحويزاوى))

۴ - ترجمهٔ چهل سورهٔ حديث قدسى موسى براى ((ناصح ولى نعمت عاليمان))
به فارسی (نوشتهٔ محمد صالح در ع ۱/۱۲۳۱)

۱۳۸ - مجموعه ، نسخ سدهٔ ۱۳ ، عنوان شنگرف ، ربعى .

۱ - موقدالادهان و موقظالوسنان : ابن هشام نحوى در لغز در چهار فصل

۲ - نهايه القصد و التوسل لفهم قوله الدور والتسلسل : احمد بن عبدالرحيم بن مسعودابى السعود الطهطاوى (انجام افتاده)

۳ - شرح قوله العلل والدور ، من حواشى خاتمه سيدى محمد الاميرعلى شرح
الشيخ عبدالسلام على جوهره ابيه فى علم الكلام .

۱۳۹ - مجموعه ، نسخ مغربى سدهٔ ۱۳ درشت و ريز ، عنوان شنگرف ، ربعى .

۱ - مقدمه فيما يجب على الاولاد معرفته من الاحكام الشرعيه للفقهاء المالكي

۲ - كروم عرشالتهانى فى الكلام على صلوات ابن مشيش الدانى : مصطفى بن

كمال الدين صديقى بكري ، در دعاء

۳ - رساله فى الاحكام الطاعون لابن الحاج (نسخ ريز)

۱۴۰ - مجموعه ، نسخ سدهٔ ۱۳ ، ربعى .

۱ - مقدمه فى فضل يوم العاشوراء : شيخ على اجهورى مالكي

۲ - ازهارالربيع فى الصرف والمعانى والبيان والبديع : محمود (گويانسحهٔ

اصل)

۱۴۱- مجموعه ، نسخ سده ۱۴ ، وزیری .

در ص ع در آغاز از ((اعلان الحجّه واقامه البرهان علی منع شرب الدخان)) از سیدی محمد بن جعفر کتانی و ((الهیئته السنیه فی الهیاه السنیه)) از سیوطی و ((مناسک الحج)) از شیخ تاودی بن سود المهی یاد شده که در نسخه نیست . در ص ع ش ۱۲ نیز از ((سؤال و جواب وارد علی السیدالاهدل ، تحفه الامین فی من یقبل قوله بلایمین ، رساله فی التقليد)) یاد شده است .

۱- مسائل جز یله من علوم جلیله : عیسی بن محمد بن نور

۲- تفسیر ((اقترب للناس حسابهم)) : شیخ عبدالحلیم حنفی ، بنام سلطان مراد بن سلیم .

۳- رساله فی معنی المفهوم من المنطوق عملها للسلطان مرادخان بن سلیم : گویا از همو

۴- مرّاه العلوم والسر المکتوم : محمد بن منلابی بکرکردی (منلازاده)

۵- جواب الشیخ الاهدل عن سؤال ورد علیه او اجوبه السید سلیمان بن یحیی بن عمرالاهدل (الاستله والاجوبه)

۶- تنبیه المهتدین علی دسائس المعتدین : سید محمد بن عبدالقادرالاهدل (نسخ محمد بن عبدالجلیل در روز پنجشنبه ۱۵ج ۱۳۳۶/۲ از اصل مورخ ۱۳۲۳)

۷- ۱۰- اربع رسائل للسید محمد بن محمد بن حسل الاهدل : فی مسائله الاوانی الخمسه المشتبهه فی المنهاج للنووی ، فی قاعده مدعجوه و در هم فی خمسہ فصول ، فی الوکاله المشهوره بمسائله الجاریه کانه فی جیدها سموط ، فی المعلقات المذكورات (فی تعلیق الطلاق)

۱۱- فتح الرحمان بالجواب علی اهل قلیبان : عبدالله بن عمر بن یحیی با

علوان که در رمضان ۱۲۴۸ درباره دیدن ماه نگاشته است (نوشته شب پنجشنبه ۲۱

رجب ۱۳۳۰)

۱۲- کشف الغین عما بودی شرد و من ذریه السبطین : محمد بن ابی بکر الاسخر

که در روز سه شنبه ۲۸ شوال ۹۷۷ ساخته است .

۱۳- الفوائد الزکیه والاجوبه الجلیه للزبیدی عبدالرحمن بن سلیمان المفتی

۱۴- نتایج الفتن فی ابراز فضایل الیمن : شیخ محمد بن محمد شیرازی زبیدی

۱۴۲- مجموعه ، نسخ و نستعلیق ، عنوان و نشان شنکرف ، ربعی .

۱- جنگ نظم و نثر از اشعار علی ع و حدیث و جز اینها بیشتر عربی و برخی

فارسی در متن و هامش

۲- الاعتقادات : شیخ بهائی

۳- علم الاخلاق از مؤلف اسرار الحکمه فی العلوم النظریه برای احمد بن

سعد بن علی رازی ، به عربی ، در ۵ فصل

۴- شماره نامه های پیامبر به فارسی و عربی ترجمه ماند (نستعلیق سرخ)

۵- خط امام حسن عسکری خطاب به ابن بابویه و دو سند دیگر (نوشته)

محمد علی دزفولی در رجب ۱۲۶۴)

۶- الاربعون حیثا : ابراهیم بن ملک سلیمان

۷- بندی از اربعین شیخ بهایی به فارسی

۸- بندی از نزهه الارواح حسینی و پراکنده های دیگر به فارسی و عربی

۹- نقد النصوص فی شرح نقش الفصوص : جامی (نسخ محمد مؤمن بن محمد

صادق در شب پنجشنبه ۲۱ ذ ح ۱۱۹۳)

۱۰- رساله نفیسه : محمد بن محمود گرگانی ، به فارسی در نفس در دوازده

فصل (نوشته اسماعیل دزفولی در ۲۴ ع ۱۲۸۵)

۱۱- گلشن راز : شبستری (نسخ)

۱۴۳- مجموعه، نسخ ، عنوان شنگرف ، خریداری از آخوند ملا یعقوب ، از

آن احمد بن آخوند حاجی محمد علی بهبهانی ، ربعی .

۱- القواعد والفوائد للشهيد الاول ، (نسخ محمد علی بن محمد شریف در

رجب بابلغ مقابله ، با فهرست در آغازیه نسخ حسین نورالدین عاملی در ۱۳۱۷/۲ع ۲۴)

۲- رساله فی الحکومه بین الاخبار بین والمجتهدین : شیخ جعفر که به

درخواست پسرش علی در اصفهان ساخته است (الحمد لله الذی خلق الانسان و علمه

البیان) (نسخ سده ۱۳)

۱۴۴- مجموعه ، نسخ ، شعرها شنگرف ، ربعی .

۱- رساله فی النحو شرح علی متن اظنه شرح قطرانندی وبل الصدی لابن هشام

(نسخ ابراهیم نجل الحاج زبب المعلوم البیطار العالمی در ۹۱۴)

۲- شرح شواهد قطرانندی وبل الصدی لصادق بن علی الحسینی الاعرجی

(نسخ سده ۱۳)

۱۴۵- مجیب النداء الی شرح قطر الندی : علامه فاکهی ، متن از ابن هشام

است . نسخ خلیل بن محمد بن حاج سلیمان در بامداد روز آدینه ۱۹ ج ۱۳۷/۱

(= ۱۰۳۷) ، متن شنگرف ، از آن عبداللطیف که آن را در ۱۰/۱ ج ۱۲۹۴ نزد شیخ

محمد جوخدار تا ۱۷ ج ۱۲۹۵/۱ در یک سال و یک روز کم خوانده و به حاشیه شیخ

بس حمصی هم می نگریسته است ، ربعی .

۱۴۶- المحاسن السنیه فی شرح الاربعین النوویه ، در پایان آن ((مجلس

الختام)) است نسخ عربی علی بن مصطفی الختام المالکی در روز پنجشنبه ۱۶ رجب

۱۲۸۱ ، عنوان شنگرف ، از آن احمد فهمی ابن الشیخ سلیم العطار در ۱۳۱۶ .

۱۴۷- محرق القلوب : نراقی ، نستعلیق سده ۱۳ ، عنوان و نشان شنگرف ،

انجام افتاده ، از آن محمد تقی بن محمد کاظم حسینی واعظ کاشانی رشتی ، ربعی .

- ۱۴۸ - مختصر غایه الاختصار فی اصول الفقه ، برای همسر شاهزاده‌ای در ۱۰۸۳ ساخته شده تا آن را از بر کند ، در آن از سلطان محمد یاد شده است ، در پایان نسخه اجازه ایست از محبی لطف الله در ۱۰۸۶ به پسر خود یا نویسنده نسخه و در آن آمده که من "کتاب النحو الاصلی ابوزکریا یحیی شاذلی مالکی پسر محمد پسر محمد پسر محمد پسر عبدالله پسر عسر پسر شیل پسر ابوالبرکات که پدرم است" را بر او خوانده‌ام .
نسخ ، عنوان شنگرف ، ۲۵ گ ۲۱ س ، با حواشی با خط مجیز .
- ۱۴۹ - مدارک الاحکام : سید محمد عاملی ، نسخ جمال الدین بن محمد قاسم بن یوسف الجبرانی در شوال ۱۱۱۷ در مشهد رضوی و در صفر ۱۱۱۷ ، از آن حسین بن نورالدین عاملی ، از آن فوزی در ۱۹۶۰ ، رحلی .
- ۱۵۰ - المراثی للحسین ، نسخ سده ۱۳ ، ربیع بیاضی
- ۱۵۱ - مراح الارواح : احمد بن علی بن مسعود ، نسخ سده ۱۲ ، عنوان شنگرف ، جدول سبز و مشکی ، بغلی .
- ۱۵۲ - مسالك الافهام الى تنقيح سراييع الاسلام : شهید ثانی که در نیمه روز دوشنبه ۹۶۴/۲ ع ۸ ساخته است . نسخ سده ۱۱ ، جدول زر و لاجورد ، عنوان شنگرف ، با تاریخ تملک ۱۲۵ ، از آن فوزی ، مجلد یکم ، رحلی .
- ۱۵۳ - مسالك الافهام : شهید ثانی ، نسخ عبدالهادی بن وجیه الدین بن اسماعیل در روز سه شنبه ۱۹ ذ ح ۱۰۳۹ ، عنوان شنگرف ، از آن محمد بن سید شرف قطیفی در ج ۲/۱۱۴۷ ، عقود یا تجارت تا وقوف و صدقات ، مجلد دوم ، رحلی .
- ۱۵۴ - مسالك الافهام : شهید ثانی ، نسخ سده ۱۱ ، مقابله شده ، الوقوف تا نفقه الملوك من النکاح ، رحلی .
- ۱۵۵ - مسالك الافهام : شهید ثانی ، نسخ عباس بن علی د ۱۲۵۶ ، جدول زر و لاجورد ، عنوان و نشان شنگرف ، از وقف تا نکاح ، مجلد سوم ، رحلی ، از کتابهای

فوزی یوسف ابی صعب الکندرکسروانی در ۱۹۶۰ .

۱۵۶ - مسالك الافهام : شهيد ثانی ، نسخ عباس بن علی در ۱۲۵۶ ، ص ۱ نو
نویس ، جدول زر و لاجورد ، عنوان و نشان سنگرف ، مجلد چهارم ساخته ۹۶۳ ، رحلی .
۱۵۷ - مسالك الافهام : شهيد ثانی ، نسخ ذ ق ۱۱۰۸ ، آغاز افتاده ، طلاق
تاذر ، مجلد پنجم ، فرسوده و پوسیده ، رحلی .

۱۵۸ - مسالك الافهام : شهيد ثانی ، نسخ سده ۱۱ ، با تاریخ تاء لیف ۹۶۲ ،
العنق تادیات ، مجلد ششم ، رحلی .

۱۵۹ - مسالك الافهام الى تنقيح شرايع السلام : شهيد ثانی که در نیمه روز
دوشنبه ۱۳۸۴/۲/۹ ساخته است . نسخ ، عبدالوهاب بن صفی الدین محمد الحسینی
القمی ، در ۱۱۱۱۶/۱۰/۱۰ ، از صید و ذباچه تا آخر .

۱۶۰ - مسلك السداد الى مساله خلق افعال العباد : ابراهیم بن الحسین بن
شهاب الدین کردی لکورانی شهرزوری شهرانی مدنی که در حرم نبوی در روز آدینه ۱۳
ج ۱۰۸۸/۲/۲ تسوید کرده است . نستعلیق ابوبکر بن درویش نردبالی حنفی در روز پنجشنبه
۱۵ صفر ۱۰۹۶ ، عنوان و نشان سنگرف ، از آن محمد علاءالدین پسر شیخ در ۱۲۵۷ و
احمد بن علی طرابلسی منینی ، ربعی .

۱۶۱ - مسند الصحيح للمسلم القشیری : نسخ معرب سده ۸ و ۹ ، برسم
خزانه سلطان بخت بیگم (ص ع) عنوان سنگرف ، با حواشی ریز ، وزیر ، انجام
افتاده ، از آن عبدالکریم بن محمد جمال الدین بن محمد روآوی مصری در ۱۰۰۰ و
ابراهیم بن سلیمان بن محمد بن عبدالعزیز حنفی حسین در ۱۰۹۶ که جزو دوم را در
۱۰۶۹ بدست آورده است ، جزو یکم است .

۱۶۲ - مطالب اهل القربه فی شرح دعاء ابی حربه : سید بدرالدین حسین بن
شریف عبدالرحمن بن محمد بن علی اهدل مؤلف تحفه الزمن فی تاریخ سادات اهل

- اليمين (ديباچه) ، در شرح دعوات قرآن است که محمد بن يعقوب بن محمد بن الكميث
سودی گرد آورده است . نسخ روز شنبه نزدیک به پایان محرم ۱۱۲۶ ، عنوان شنگرف
جدول زر و لاجورد ، ۴۴۲ ص ۲۵ س ربعی ، از آن سيد حاج اسماعيل بن محمد آغا الدر
که شارح و مصنف در ۱۲۳۸ به او داده است ، جلد تیماج سبز تیره ترنجی با لولا .
- ۱۶۳ - المطول : تفتازانی ، که در روز دوشنبه ۲ رمضان ۷۴۲ در گرگانج خوارزم آغاز
و در روز چهارشنبه ۱۱ صفر ۷۴۸ در هرات بانجام رسانده است . نسخ ۱۱۱۱ ، وزیری .
- ۱۶۴ - مفتاح الطب : ابوالفرج علی بن الحسن بن هندوی قمی ، نسخ مرزعلی
بن عبدالغنی ایحری در ۱۲۲۳ ، عنوان شنگرف ، محشی ، خشتی .
- ۱۶۵ - منارات السائرین الى الله و مقامات الطائرین بالله : نجم الدين محمد
بن شاهور رازی ابن دایه ، نسخ سده ۱۰ ، عنوان شنگرف ، موریانه خورده ، انجام
افتاده ، ربعی .
- ۱۶۶ - المنجم الوهاج فی شرح المنهاج : دمیری ، نسخ علی بن حسن بی پیر
علی ماردینی شافعی در چاشت روز آدینه ۲۰ رجب ۸۶۵ ، عنوان شنگرف ، الفرائض و
التفقات ، الربع الثالث ، وزیری .
- ۱۶۷ - منظومه فی بیان النجاسات المفعوف عنها فی الصلاه و هی سته و ستون
نوعا : ابن العماد ، سروده پس از نفیس الدر ، نسخ عربی ج ۱/ ۱۳۰۲ ، ربعی .
- ۱۶۸ - منیه المغنی : جمال الدين يوسف ابی سعد بن احمد السجستانی ، نسخ
روز چهارشنبه ۱۱ صفر ۹۹۶ ، ۱۱۲ گ ۲۹ س ، وزیری ، عنوان شنگرف ، با فهرست در
آغاز ، در پایان یک پرسش و پاسخ فقهی است به عربی ، از آن مجد العلماء علاء الدین
فخر شرقی حنفی و عقیف الدین عباد الله قرشی نیز محمد چقلی و خریداری محمدانیس
طالوی از ترکه او .
- ۱۶۹ - نتیجه الافکار فی اعمال اللیل و النهار : رضوان افندی ابوالجود

عبدالرحمن بن احمد بن عیسی بن محمد بن رضوان وسیعی حنفی رفاعی شناوی شاذلی
رزازفلکی موقت جامع الملک المیز ابو النصر زنده در ۱۱۲۲ ، در چهل باب در نجوم
(بروکلن ۳۵۹:۱ و ذیل ۴۸۷:۲ ، برلین ۵۷۱۰) ، نسخ عربی خودمؤلف در شب
پنجمین ۱۲ رمضان ۱۱۱۳ ، نیمه دوم نسخه جدولهای نجومی است و باید دنباله
کتاب باشد .

۱۷۰ - النصیحه الکافیه لمن خصه الله بالعافیه : ابوالعباس احمد رزوق تونسلی

فاسی مالکی که در ۲۴ ج ۱۲۸۷/۲ ساخته است ، نسخ سده ۱۳ ، ربعی .

۱۷۱ - النهیج الفویم هدیه لمن تلقاها بقلب سلیم .

در یک مقدمه و یک مقصد و یک خاتمه ، در دیباچه از الملک عبدالله خان

الثانی وعثمان پاشا ستایش شده است ، به عربی است . نسخ ، ربعی ، ناقص

۱۷۲ - الوافی فی الفروع : ابوالبرکات حافظ الدین عبدالله بن الصمد الامام

حمیدالدین احمد بن حافظ الدین محمد النسفی (در گذشته ۷۱۰) ، در دیباچه

می نویسد که اگر بتوانم شرحی بر آن بنام الکافی خواهم نوشت . نسخ روشن ۲۰ رمضان

۷۳۵ ، مقابله شده در شوال ، ۲۴۷ برگ ثمنی مربع ، در پایان اجازه روایتی است از

نجم جانوی محمد بن شرف الدین به خط خود او در رکن در رجب ۷۶۲

۱۷۳ - الموارد العذبه الصافیه فی شرح الکافیه الوافیه : شرحی است بر اجوزه ای

که ناظم آن الشافیه ابن الحاجب را در آن به نظم درآورده و شرح هم از خود او است .

نسخ سده ۱۲ ، شعرها شنگرف ، با یادداشت تملک ۱۱۱۸ ، وزیری . گویا به نویسنده

نسخه ما که پیش او کتابهایی مانند مفتاح العلوم و الهدایه و الحاوی و اصول پزدوی و

تنقیح حمیدالدین احمد نسفی و السراجیه و الشاطبیه و الرائیه و کشاف و صحیح و مشارق

و مناهج و اربعین زرنندی را درس خوانده است ، نیز فتوایی است از صدر کبیر صدر الاسلام

تاج الدین درباره برخی از گیاهان و جز آن با نشانه های حرفی که مثلثی است یا

قیمی با نشانه م و ق .

۱۷۴ - الهدایه الطالویه لقراء العقیده الاسلامیه :

نسخ محمد انیس طالوی ، متن از محمود حمزاوی مفتی دمشق نسخ خود طالوی در ذ ح
۱۲۹۸ ، با ستایش خود ماتن در دمشق به خط خود و ستایش محمد منشی عثمانی در
پایان از آن .

کتابخانه هوتن در پهلوی کتابخانه وایدنر دانشگاه

هاروارد

از ۳ آوریل ۱۹۶۲ آغاز گردآوری نسخه های خطی خاوری کرده اند و نسخه عربی های آن جا ۴۷۹ شماره است

فهرست عربی های آنجا به انگلیسی و ماشین شده بشماره های گوناگون در ۵۱۲ ص است . در کتابخانه هوتن پاره هایی از نسخه های عربی آمده که بیشتر آنها را نمی توان شناخت و گویا ته مانده کتابخانه ای بوده یا در گوشه مسجد یا زاویه و یا مزاری یافته اند و به اینجا داده اند .

این برگها تنها برای دیدن خط آنها شاید ارزشی داشته باشد . اینها را با سلیقه های مخصوص در پوشه هایی نهادند و در قوطی ها نگاه داری میکنند . چندین قوطی از این اوراق دیده ام و کسی دیگر هم آنها را دیده و نام گذاری هم کرده است . در یک قوطی پوستها و جلدهای پاره شده گذارده اند . در یکی از اینها پاره کتابی در علم حروف دیده ام که در آن از ابوالعباس احمد بن علی بن یوسف بونی قرشی یاد شده است ، آغاز افتاده و به نسخ حاج محمد بن خیرالدین ساکن برام حمدان در روز یکشنبه ۵ شعبان ۱۰۷۲ ، چون در پایان آمده است " والصله علی الدر الزاهر و الزمردالفاخر "

در برگه فهرست آن را نام کتاب پنداشته اند .

در یک قوطی پاره ای از تهذیب شیخ طوسی دیده ام از سده ۱۱ در قوطی دیگر حاشیه شرح الرساله الوضعیه للایجی من السمرقندی از علی هروی از سده ۱۱ انجام افتاده و یکی از دسوقی از سده ۱۲ انجام افتاده چون چندان ارزشی برای آنها ندیدم به همه آنها ننگریستم .

۱- آداب تعلیم القرآن : احمد بن محمد بن حجر مکی هیتمی که در ۹۶۳ ساخته و پیش از آنکه بپایان ببرد در گذشته واز مسوده‌های او آن را یافته‌اند .

نسخ ۱۲۹۲ ، ۸۳ گ ۱۱ س بغلی (۱۴۲۵)

۲- احسن القصص یا یوسف وزلیخای خاوری : خداوندا دلم رادیده‌بگشای

بدید خلقت نادیده بنمای

۳- احیاء العلوم : غزالی

نسخ الله بخش زنجانی لاهوری در روزگار اورنگ زیب عالم گیر پادشاه درج ۱۰۸۸/۲ ،

جدول زرولاجورد ، عنوان سنگرف ، ص ۱ و ۲ میان سطرها زرافشان ، با سر لوح ، ۷۷۸

گ ۲۷ س رحلی (۷۶/۲۲۸۰)

۴- احیاء العلوم : غزالی

نسخ سده ۱۱ و ۱۲ ، ۶ گ ۱۹ س تکه ایست پیش از عنوان (بیان طرق القسمه لاجزاء

اللیل) تا پایان (ربع العبادات يتلوه ربع العادات) (سپس کتاب آداب الصحبه

والعشره و هو الخامس من ربع العادات من کتاب احیاء علوم الدین) (۷۰۹۶)

۵- اربعین : اوقچی زاده محمد ، به ترکی با شعرهای فارسی بنام شیخ محمود

افتدی

نسخ ترکی ۱۱۱۰/۱۶۱ ، جدول و نشان و عنوان سنگرف ، ربعی

۶- اسباب النزول : ابوالحسین علی بن احمد واحدی نیشاپوری در گذشته

۴۵۸

آغاز : الحمد لله للکریم الوهاب هادم الاحزاب و منقح الابواب و منشی الحساب

نسخ کهن سده ۶ و ۷ ، عنوان سنگرف ، ۱۰۶ گ ۲۲ س ، انجام در معوذیتن افتاده ،

از آن محمد امین بن ملا عمر در حله با خط او و مهر مورخ ۱۲۱۶ او ، نیز از آن احمد

بن علی طرابلسی منینی وابن السفاح و ابراهیم بن ملا احمد بن ملا محمد شهریه ابن

ملا (۱۳۶۹ / ۳۵)

۷- اصول الحديث : (رساله فی . . .) : السيد الشريف الجرجاني (صع)
دارای مقدمه فی بیان اصوله در سه باب و المقاصد متن الحديث فی ثلثه ابواب الاول
اقسام الحديث و انواعه فی ثلاثه فصول (الصحيح ، الحسن ، الضعيف) وعده عبارات .
الباب الثانی فی الجرح والتعديل والثالث فی تحمل الحديث (نیز ش ۳ / ۴۱۴۹)
آغاز : هذا مختصر جامع لمعرفة علم الحديث مرتب علی مقدمه و مقاصد

انجام : و اصحابه الساعين فی طلب اليقين

نسخ ۱۲۸۶ ، حاشیه ها نستعلیق ، ۳۳ گ ۷ س بغلی (۴۱۴۸)

۸- الف ليله وليله ، تکه ایست به نسخ گویا از یک فرنگی

، بغلی

۹- الانس و الايناس في فتوح افريقيه الى مدينه فاس : ابوالحسن محمد

بکری صديقي

آغاز : الحمد لله مانح النعم فضلا من عنده

انجام : الى يوم الدين

نسخ مغربی محمد عمر بن ابراهيم جزایری در آغاز شعبان ۱۲۰۹ ، جدول و عنوان
شنگرف ، با فهرست مطلبها در آغاز نسخه ، ۱۸۵ گ ۳۱ خشتی (۱۸۶ / ۶۱۵)

۱۰- انوار التنزيل : بیضاوی

نسخ يوسف بن شمس الدين محمد بن زين العابدين حجازی بن سراج الدين عمر بن
نورالدين علی بن سليمان ربیع در روز آدینه ۱۹ ذح ۱۰۶۷ و این سی و ششمین نسخه
ایست که او بهمین شکل نوشته است بگواهی خود او در پایان نسخه ، آیتها شنگرف ،
حاشیه ها به خط دیگر ریزتر ، از آن علی نقی کشمیری پرکنه ای پا تنگلی کشمیری در
شعبان ۱۱۷۲ در مرشد آباد ، رحلی ، (۳۰۸ M ۴۴)

۱۱- انوار سهیلی : کاشفی

نستعلیق هندی میر علی اکبر پسر محمد حسن ولی حسینی از قلعه بیدر در ۲۲ رمضان ، سده ۱۲ و ۱۳ ، عنوانها و ترجمه ها شنگرف ، رحلی خشتی .

۱۲- بدیع الانشاء والصفات فی المکاتبات والمراسلات : گویا از زین الدین

احمد قرنی چنانکه در فهرست آمده است .

نسخ سده ۹ و ۱۰ ، عنوان شنگرف ، گ ۱۷ س بغلی ، آغاز و انجام افتاده (۷۰۹۸)

۱۳- برهان قاطع : تبریزی

در نشریه (ص ۲ دفتر چهارم سال ۱۹۶۳) و فهرست رستم علی اف مورخ ۱۹۶۶ (به -

انگلیسی نسخه ماشین شده کتابخانه) شناسانده شده است ، ۵۶۶ گ ، ۲۸۲ ، ۵۲

۱۴- بوستان : سعدی

نستعلیق عصمه الله بن شیخ دیانه الله از موضع بیت بهتا پرکنه نلدی ضلع جسر در

شهر کلکته پلی محمد چاند جمع دار در یک و نیم روز پنجشنبه ۱۴ پوس سال ۱۲۱۲ -

پنگله .

نوشته ابوعلی احمد بن حاجی مصطفی بن اسد بن محمد در ۱۰۴۹ ، ۱۴۸ گ (نشریه

۲- فهرست رستم علی اف)

۱۵- بهارستان : جامی

نستعلیق روز ۴۴ ۹۰۸/۱ ، جدول و عنوان شنگرف (نشریه ۲)

۱۶- پنج گنج : جامی

نستعلیق غیاث الدین محمد رستم علی در روز پنجشنبه ۱۴ رجب ۹۴۰ ، زرین وآراسته

در ۱۸۰ گ ، در نشریه ۹۰۴ نوشته شده و درست نیست (۵۰ M ۴۳۱) (نیز فهرست

رستم علی یف)

۱۷- پنج گنج : نظامی ، دارای مخزن الاسرار و خسرو شیرین و لیلی و مجنون و هفت

پیکرو اسکندرنامه نوشته علی حسینی کازرونی در ۱۲۴۶ در کازرون در ۲۴۰ برگ ۵ ستونی ۲۵ ص در
هرستون (فهرست رستم علی یف مورخ ۱۹۶۶)

۱۸ - تاریخ الدوله العثمانیه

نسخه تاریخ خاندان معین از امیران لبنان است از ۹۸۰ تا ۱۱۰۹ ، نسخ ترکی تحریری سده ۱۴ ،
ربعی (۴۴۴۳۰۵)

۱۹ - تحریر القواعد المنطقیه فی شرح الرساله الشمسیه : رازی

نستعلیق سید بکر حلمی بن علی تلمیذ حسن شکری در چاشت روز شنبه ۱۲۸۳/۲ ، با
حاشیه های سید و سیالکوتی ، جدول شنگرف (۷۱۴۲)

۲۰ - التبیان فی آداب حمله القرآن و اوصاف حفاظه و طلبته : نووی ، در ده

باب. نسخ ۲۰ شعبان ۱۲۵۹ ، بغلی ، هندی موریانه خورده (۴۱۲۳)

۲۱ - تحفه حسامی : شاهی در گذشته ۹۵۷ ، به ترکی

آغاز : بنام خالق حق و توانا قدیم قادرو بینا توانا

در آن آمده : شاهی به هر کنم ایلر سه دعا آمده محشرده شفاعت مصطفی

۲۲ - تقویم : از رئیس المنجمین محمد صادق ، به ترکی و مفصل ، بنام

عبدالحمید خان پسرا حمد محمد عثمانی ، با عبارت ((بیک یوز طقسان طقوز سنه سی

جمادی الاولی سنگ))

آغاز : الحمد لله الذی خلق الارض و السموات

نسخ سده ۱۳ ، ربعی .

۲۳ - الجامع الصحیح : بخاری ،

با سند روایت کتاب از شهاب الدین ابوالعباس احمد بن ابی طالب بن ابی المنعم

نعمه بن حسن بن علی بن سنان الشحنه الحجار الصالحی و سلیله العطاء بنت

الوزراء ام محمد وزیره ابنه الشیخ الامام شمس الدین بن المنجا التوفی

الدمشقیان قراءه علیهما فی جمادی الاولی لسنه ۷۱۵، هردواز سراج‌الدین ابوعبدالله حسین بن مبارک بن محمد بن یحیی زبیری در شوال ۶۳۰ در جامع دمشق در سفسج جیل قاسیون از ابوالوقت عبدالاول عیسی بن شعیب بن اسحاق بن ابراهیم سجزی سروی، قراءه علیه ونحن نسمع ببغداد فی آخر ۲ واول ۵۵۳ از جمال الاسلام ابوالحسن عبدالرحمن بن محمد بن المظفر بن محمد بن داود احمد بن معاذ سهل الحاکم الداودی قراءه علیه، در پوشنج در ذق ۴۶۵ از ابو محمد عبدالله احمد بن حمویه بن احمد بن یوسف بن اعین سر خسی قراءه علیه در صفر ۳۸۱ از ابوعبدالله محمد بن مطربن صالح بن بشر بن ابراهیم بخاری غربری در ۳۱۰ از خود بخاری در غربر در ۲۴۸ یکباره و ۲۵۲ یکبار دیگر.

نسخ سده ۱۲، عنوان و نشان سنگرف، جدول مشکی و سنگرف، ۶۲ کراسه، باکراسه شماری ده برگ، ج ۱ و ۲، جلد تیماج تریاکی زرکوب بالولا، ربعی

۲۴- جلاء العیون : محمد باقر بن محمد تقی مجلسی

نستعلیق سلطان محمد تبریزی در ۱۲۳۳. (نشریه ۳) که رستم علی یف هم آن را فهرست کرده ولی نمیدانست که از مجلسی است

۲۵- جنگ، شعر ترکی نسیمی و مسحوری و اسحاق و مربع یا رباعی ترکی

نوا و عجم و شعر ترکی حیرتی و بیانی و شرقی و ولی حسین پاشا و خنکار و رئیس‌زاده و باقی افندی و وهمی قاضی و غازی گرای خان و عالی افندی و درویش عمر عجم و نفعی، سپس غره نامه است به ترکی مورخ ۱۰۶۹ (۱ ص) و مناجات و انشیره (?) افندی و شعر ترکی ثنائی و یحیی افندی و رحمی افندی تا میرسد به فضولی و باقی، سپس پراکنده های نظم است و رساله‌ای به نظم ترکی در نماز، در آن از فاضل غلام مفتی رومی و ((شام آق شمس الدین هم مطلقاً)) یاد میشود باز شعر ترکی است در نعت رسول و مناجات و یسی اسکوبی در عزم حج که ترجیع بند است و قصیده مصریه به ترکی در ۱۳۴ بیت

در ۲۶۸ مصرع ، آنگاه نعت رسول از سید سیفی به ترکی و شعر ترکی یحیا چلبی و نشر ترکی و حکایت بهاء الدین اولیا به ترکی و به نشر نستعلیق سده ۱۲ و ۱۳ ، در ص ع خط سید محمد امین چرکس در دمشق در ۹۹ و محمد سعید هست ، عنوان شنگرف ، ربعی .

۲۶- جنگ پند نامه سعدی و شعر فردوسی

نوشته فردریک کارمیر در ۱۸۴۱ ش ۴/۳ فارسی (رستم علی اف)

۲۷- حاشیه تهذیب المنطق : شهاب الدین عبدالله یزدی

نسخ سده ۱۲ ، عنوان شنگرف ، محشی ، ۸۵ گ ۱۳ س ربعی ، از آن حسین بن محمد سفید سویی در ۱۲۰۷ ، در فهرست آن را شرح اشارات پنداشته اند (۴۲۱۹)

۲۸- حاشیه شرح آداب البحث ،

آغاز : قال المصنف : المنه لواهب العقل عدل عما هو المشهور و هو الحمد لله
قال الشارح : ((من علیه)) هذا اشاره الى معنى المنه
انجام : بل ادعاء كونه جلیا

نسخ عبدالغفار بن محمد بن عبدالغفار بن عثمان بن عبدالغفار در اواخر ذح ۱۱۲۹ ،
با مهر ابراهیم ، ۱۱ گ ۲۷ س (۷۱۴۹)

۲۹- حاشیه شرح الرحبه : علی بن غریبی ، شرح از شیخ عبدالله

شنشوری منوفی شافعی (فهرست و مقدمه کتاب) و متن از ابو عبدالله محمد بن علی بن الحسین الرجد این المتقنه یا ابن موفق الدین است

آغاز : بسمله وبه ثقتی فی کل الامور و هو حسبی الحمد لله الذی لاشریک له فی مملکتہ
الواحد الذی لامنازع لاحد فی احدیته

آغاز : متن : بسم الله . الحمد لله رب العالمین

نسخ سده ۱۲ و ۱۳ ، ۱۰ گ آغاز نسخه و ناقص ، ۲۵ س ۶/۵ × ۹/۵ ، بی جلد ،

عنوان شنگرف (۷۰۷۰) در مقدمه آمده ((هذه كلمات دقيقة و نکات شریفه)) فهرست نگار انگلیسی آن را به گمان خویش تصحیح کرده و ((كلمات ذوقیه و نکات شوقیه)) خوانده و نام کتاب را ((شرح الكلمات الذوقیه والنکات الشوقیه)) پنداشته و شرح بر چنین رساله ای از شهاب الدین سهروردی در گذشته ۵۸۷ دانسته است . ؟ .

۳۰ - حاشیه فقهیه

در آن آمده ((ذكره المصنف فی شرح اللباب ، علی مانقله صاحب التعلیق والمصباح)) پس متن از شارح اللباب است ، و در شرح هم از رافعی یاد شده است ، منظومه ((احصاء الشجاع)) شارح یا محشی هم در آن هست ، عنوانها ((قوله)) است .
نسخ سده ۱۲ ، عنوان شنگرف ، ۱۱۷ گ ۲۹ س وزیر ، آغاز افتاده (۷۰۳۷)

۳۱ - حبیب السیر فی اخبار البشر : خواند میر

مجلد ششم در ۳۱۸ برگ (نشریه ۳ - رستم علی یف)

۳۲ - حدیث المعراج ،

نسخ روز ۵ رمضان ۱۲۶۳ ، ربعی (SM ۶۹۵۶)

۳۳ - حرز الامان من فتن الزمان : علی صفی کاشفی

(فهرست نسخه های خطی فارسی ص ۱۱۰) در خواص آیات است

نستعلیق سده ۱۱ ، عنوان شنگرف ، آغاز و انجام افتاده ،

در نشریه (ص ۷) شناخته نشده و من آن را خواندم و دیدم که در آن آمده است ((مقاله ثانیه در خواص حروف ثمانیه و عشرون)) در پنج باب و ((مقاله خامسه در خواص سوره قرآنی)) در ۵ باب و عنوانهای آن از فصل پنجم در ذکر اسماء اکابرو کتب ایشان که مآخذ این رساله است آغاز میشود و در همین جا دیدم که از پدر خود کمال الدین حسین کاشفی یاد میکند و از سنجیدن آن با وصفی که در فهرست منزوی شده است دریافتیم که نام کتاب چیست و از کیست .

۳۴- الحكم الالهيه

در دیباچه آمده است (نبذه لطيفه و كلمات طريفه يستعان بها في طريق اهل اللد
تعالی و هو الحكم الالهيه
نسخ سده ۱۳ ربعی (۷۱۳۹)

۳۵- حل مشكلات الاشارات : طوسی که منطق آن را در میانه صفر ۶۴۴
نگاشته است (همین نسخه) نسخ سده ۱۰ ، عنوان شنگرف ، با حواشی از محاکمات
انجام یک صفحه ای افتاده ، در آغاز و انجام هر یک چهار صفحه است به نستعلیق ریز
از شرح الفصوص ملا محمد صادق در چندین بند به عربی ، خریداری روز سه شنبه رجب
۱۲۵۶ در حیدرآباد ، هندی موریانه خورده (۴۲۱۸) نام کتاب در فهرست نیامده
است .

۳۶- خلاصه الاحکام : میرزا محمد تقی نایینی که به نام فتح علی شاه ساخته است

است

آغاز : ای نگارنده سپید و سیاه ای طرازنده نگین و کلاه
انجام : جاودان باد با هزار نیاز خسروان را بر آستانش نماز
نستعلیق عیسی بن میرزا عبدالله خان در ۲۷ رمضان ۱۳۰۹ لوئی ٹیل در سیزده سالگی
از روی خط شهید میرزا محمد تقی نایینی وزیر اصفهان نیای پدری عیسی بن سرکار
میرزا عبدالله خان ، رحلی .

۳۷- خلاصه احوال بانو بیگم ممتاز محل تاج بی بی

نستعلیق سده ۱۳ و ۱۴ ، ربعی نسخه ای دیگر از آن کتابخانه آتنا سوم بستن هست

۳۸- دلائل الخیرات ،

نسخ ۱۲۵۱ ، با سر لوح و تذهیب و تصویر (۳۵۳ M ۴۴)

۳۹- ده نامه : ابن عماد

با عنوانهای ((ده نامه ، غزل ، تمامی سخن ، فرد))

آغاز : الحمدلخالق البرايا والشكر لواهب العطايا

خوش باشد که یار خواهد آمد بختت به کنار خواهد آمد

نستعلیق ترکی سده ۱۳ ، ربعی .

۴۰- دیوان : حافظ

نستعلیق ۱ شوال سال ۸۴ پس از هزار بغلی .

۴۱- دیوان : حافظ

یکی در ۱۸۰ برگ از سده ۱۱ دیگری در ۱۵۷ برگ از سده ۱۰ (رستم

علی یف)

۴۲- دیوان : صائب

یکی در ۴۱۸ برگ از سده ۱۲ ، دیگری در ۲۶۵ برگ نوشته ۱۰۵۰ (نشریه

۴- رستم علی یف)

۴۳- دیوان ((قیس)) به اردوبه ترتیب تهجی با یک مثنوی

نستعلیق هندی سده ۱۲ و ۱۳ ، انجام افتاده

۴۴- دیوان : متنبی

نسخ مغرب حاج باکیربن حاج علایین حلبی دمشقی در بامداد یک شنبه ۲۶ شوال ۱۰۴۰

، ربعی .

۴۵- دیوان : امیر معزی

صع : کتاب اشعار ملک الشعراء امیر معزی والحلحدلابیبعاء بالسلامه (؟)

آغاز : و ما توفیقی الا بالله

خدای ما است خداوند آسمان وزمین منزله از زن وفرزند وهمال و قرین

انجام : وله ایضا

چون هوا سردی پذیرد جای ما کاشانه به

مصحف ما ساغرو محراب مامی خانه به
 بلبلان از باد دی ماهی به خوان اندر شدند
 خوابگاه ما کنون بیغوله کاشانه به
 با خرد بیگانه ایم امروز و با عشق آشنا
 هرکه با عشق آشنا شد از خرد بیگانه به
 عاشق و مستیم از آن شوریده و دیوانه ام
 عاشق و مست ای پسر شوریده و دیوانه به
 رطل پرده که مان در سر خمار عاشقی است
 رطل مردان پر خمار و عاشقی مردانه به
 گر بیاید دولت ما از خرد پروانه ای
 دولت میر مشید در میان پروانه به

(این غزل در چاتی نیست)

وقع الفراغ من كتبه هذه النسخه الشريفه بتوفيق الله و حسن معونته و صلى الله على نبیه
 محمد و آله على يد العبد المذنب المحتاج الى رحمه الله تعالى محمد بن يحيى بن
 احمد الاردبیلی بمدينه تبریز حماها الله يوم الثلاثاء في رجب سنه احدى و خمسين
 و خمسمائه غفر الله له و لجميع المسلمين و المسلمات نسخ در ۶۰ گ ۱۸ س وزیری، با
 هفده تصویر چینی، با تصویرهای مرغ دردوسوی سر فصلها، عنوان و جدول لاجورد،
 کاغذ آب دیده و کلفت یکجا هم پاره و صالی شده ولی به نوشته آسیبی نرسیده است،
 جلد تیماج زرکوب ضری مقوایی، ولی این نسخه باید ساختگی باشد.

۴۶- الرسائل : اخوان الصفاء، نسخ میشل صباغ از روی ساهی پارس، رساله

۲۱ (هشتم طبیعیات) است، رحلی.

۴۷- رساله در بیان شروط اقتداء : امام العلماء قاضی الملک بهاء الدین

آغاز : ربنا لاتزغ قلوبنا باید دانست که مذاهب ائمه اربعه . . . اقتداء
حنفی یا شافعی و بالعکس که احتیاط مواضع خلاف میکند بلاکراهیت جایز است
انجام : احتیاج به تفصیل نیست واللّه الهادی الی الصواب وعلی الله علی خیر
خلقه محمد وآله و صحبه نستعلیق ۲۸ ذق ، ۱۲۷۸ ، ۲۶ گ ۹ س بغلی (۲۲۰۶
/ ۴۱۸۴ عربی)

۴۸- رساله فی التصوف ، در آن سخنانی از بزرگان نخستین اسلام و صوفیان
پیشین آمده و به نثر و نظم صوفیانه است گفتارهای زین العابدین علی بن الحسین و ابو
جعفر محمد بن علی باقر و جعفر صادق و حسن بن علی و حسین بن علی در آن دیده
میشود .

نسخ سده ۸ و ۷ ، عنوان شنگرف ، مصطفی بن محمد سراسر آن را خوانده است ، جلد
تیماج تریاکی ضربی کهنه و فرسوده مقوایی .

در آن آمده است : ذکر الحسن بن علی بن ابی طالب رضی الله عنهما ، عن ابی
هریره انه قال ما رایت الحسن الا فاضت عینای دموعا ، و ذلک انه اتی یوما یستد حتی قعد
حجر رسول الله ()

((الحسن بن علی رضوان الله علیهما ، عن محمد بن الحسن قال لما نزل القوم
بالحسین وایقن انهم قاتلوه ، قام فی اصحاب خطیبا فحمد الله و اثنی علیه ثم قال قد
نزل من الامر ما ترون وان الدینا قد تغیرت و تنکرت و ادبر معروفها))

((فاطمه السیده البتول رضوان علیهما عن عایشه قالت کنا عند النبی ص فی مرضه
الذی توفي فیہ ما تغادر منا واحده اذ جائت فاطمه تمشی ما تخطی مشیتہ من مشیه
النبی شیئا فلما راها قال مرحبا باینتی))

۴۹- روضه الصفاء : خواند میر ، بنام امیر علی نوایی

، نستعلیق عنایت پسر حاجی محمد هما پسر محمود در سرا (ازیرشت) در روز شنبه ۱۵

رجب ۱۰۲۳، عنوان شنگرف، ج ۱/ آغاز افتاده و در ۱۰۵۲

(۳۳ و ۳۸ فارسی ، ۲۸۳ ، ۲۱۹ M ۵۲) (نشریه ۴ - رستم علی یف)

۵۰ - شاه نامه : فردوسی

در دو دفتر است نخستین در روز یک شنبه یک و نیم بهر از روز بر آمده ۱۰ رجب ۱۱۳۲ نوشته شده و در ص ع دومی آمده که ۲۵ رجب روز یک شنبه هنگامی که یک پاسی از روز بر آمده بود نوشتن آن آغاز شده است باز در ص ع دفتر یک آمده که نویسنده در راجور در ۱۱۳۱ در ۳۶ سالگی آن را نوشته و خود از مردم چین و ماچین است .

نستعلیق شیخ خلیل الله هفت قلمی از مردم چین و ماچین است که در لاهور می بوده است و او آنرا بنام سید راجه عصمه الله خان و برای وزیر او مهیه راجیت سنگه جیون نوشته و در ۳۶ سالگی در روز یک شنبه ۱/ ۱۱۳۱ بدان می پرداخته است ، عنوان شنگرف ، جدول زرولا جورود ، با سر لوح و ص ۲۱ و ۲۰ میان سطور زریاشی شده با تصویرهای هندی رنگ آمیزی عبدالکریم کشمیری در ۱۷ رجب ۱۰۳۴ که در دفتر یکم ۵۳ و در دفتر دوم ۶۲ مجلس رنگین است ، در هر سطر چهار ستون ، جلد مشکی سوخت ضربی مقوایی درون سیاه تر بالولا ، رحلی ، دیپاچه هم دارد ، با اجازه کتابخانه ملی ایران در ۱۳۳۱ از ایران آمده است (۳۱۳ - M ۵۲)

۵۱ - شرح آداب المناظره ، متن از محمد مرعشی ساجقلی زاده است

نسخ سده ۱۲ ، انجام نیمه کاره گذارده شده ، آغاز افتاده ، عنوان شنگرف ۷۷ گ ۱۷ س ، آب دیده ، با حواشی از شرح عمرامیدی و با نشانه ((منه)) (۷۰۹۵) در فهرست آمده : رساله فی اللغه گویا از کندی که پس از ۲۵۶ در گذشته است (؟؟)

۵۲ - شرح الاربعین للنوری : شمس الدین ابوالفضل محمد بن محمد عثانی

ابن الدلجی شافعی شارح الجامع الصحيح للبخاری

نسخ شیخ بهاء الدین ابن القادر ، سده ۱۲ ، متن شنگرف ، و جدول ۱۹۵ گ ۱۹ س

ربعی ، از آن حافظ محمد حسین و مرتضی حسین (۴۱۴۴)

۵۳- شرح الامثله المختلفه لبعض الاحبه الموثله ، شارح آن را در هنگام دانشجویی نگاشته بود و آن گم شده بود و سپس آن را یافته و بر آن چیزهایی هم افزوده است .

آغاز : الحمد لله الذى جعل الامثله ميزان العلوم العربيه و صيرها معيارا صحيحا

انجام : جميع ما فيه فوائد يستفيد منها و اسلام على من اتبع الهدى

نسخ ۱۱۳۰ ، ۱۲ گ ۱۷ س ربعی (۷۱۳۷)

۵۴- شرح الجامع الصحيح للبخارى

نسخ مغربی سده ۱۲ و ۱۳ ، عنوان شنگرف ، پاره‌ایست از یک شرح ، عنوانها ((قال شارخ السنه قوله)) است و سپس ((قوله ، قوله . . .)) مطالب با عنوانهای ((باب)) آغاز میشود ، از ((كتاب البيوع باب ما جاء فى قول الله تبارك و تعالى و احل الله البيع و حرم الربوا ، و قال لافشاء شارخ السنه : البيع جازى ممضيا)) رحلی (ش ۲۲۵)

۵۵- شرح الحماسه : ابوعلی احمد بن محمد بن حسن مرزوقی اصفهانی

در گذشته ۴۲۱ ، با مقدمه‌ای در باره شرطهای گزینش و اختیار و نقد الشعراست ، متن از ابوتمام طائی است

آغاز : الحمد لله خالق الانسان متميزا بما علمه من التبيين و البيان و صلى الله على افضل من صدع با مره و زجره داعيا و ناهيا . . . فانا نشتغل بما هو القصد فى شرح الاختيار و الله الموفق . . . كثيرا .

بسمله . حمدله . قال الشيخ الامام ابوعلی احمد بن محمد المرزوقی فى تفسير كتاب الحماسه : الحماسه الشجاعه و الفعل منه الحمس .

نسخ کهن روشن سده ۶ و ۷ بانو نویس ، شعرها درشت تر ، تا باب الادب که دومی است ،

انجام افتاده ، ۳۱۰ گ ۲۱ س ، از آن محمد بن مسعود بن محمود سیرافی که آن را به پسرش ابوالفتح بخشیده و از آن عبدالله بن سید محمد رضا شبرو محمد بن احمد بن حسین ایجی حیری که در ع ۷۷۲/۱ آن را خریده است و دیگری که نامش رایاک کرده اند و بخطی بغدادی یا نجفی ، نیز از آن حمید بن احمد بن عمر بلیانی در ۷۹۱ (ص ع) جلد تیماج تریاکی ضربی مقوایی (۲۱۹/۵۹۴)

۵۶- شرح الرساله الوضعیه : علاء الدین ابوالقاسم علی بن محمد قوشچی سمرقندی در گذشته ۸۷۹ که بنام مغیث الدین امیر عبدالکریم ساخته است (صع برلین ۵۳۱۰) در فهرست کتابخانه ازدوانی دانسته شده است آغاز : الحمد لله الذی خص الانسان بمعرفه اوضاع الکلام و مبانیه انجام : و کذا الحال فی مثل هذه الصوره

نسخ شوال ۱۲۸۴ ، ۳۰ گ ۱۲-۱۵ س بغلی ، از آن احمد بن الشیخ محمد ابوالفتح جعفری عجلونی شاذلی محباوی شافعی در ذح ۱۲۸۴ با خط و بامهر مورخ ۱۱۸۳ و ۷۹۹ (۷۰۷۹۹) ۵۷- شرح قصیده برده بوسیری : فضل الله روزبهان خواجه ملای اصفهانی (منزوی ۳۴۸۲ و ۳۴۸۴)

نخست همه شعرهای قصیده یکجا آمده سپس بند به بند و کلمه به کلمه با ترجمه سپس ترجمه رویهم رفته بیتها در هر بندی و حاصل و گزیده معنای آن . آغاز : بسمله . حمدله . والصلاه والسلام الاتمان الاکملان علی سیدنا محمد و آله اجمعین قال الفقیر الی لطف الله السبحانی فضل الله بن روزبهان المدعو بخواجه ملا مولانا بلغه الله اقصى الغایات الامانی قرائت کردم بتوفیق الله و حسن تیسره جمیع قصیده مبارک فرموده موسومه برده را در مدینه طیبه . . . میان قبر شریف آن حضرت . . . الصالح عامرین در شهور (میان ص ۱ و ۲ افتاده) . . . او را غم گویند یعنی چگونه انکار عشق یعنی بعد از آنکه غم عشق دو خط مر یکی ارتنگ است و

یکی خط لاغری .

انجام : العیس شتران سفید سرخ موی . النغم جمع نغمه یعنی آواز . تمت تمام شد
ختم کرد جناب ناظم قصیده روح الله روحه قصیده خود را و قطارهای شتران
نهکانه سموات سبع نزد استماع سرود حادی این قصیده گوش اصفهان گشایند و به نشاط و
شادی در آیند . و الحمد لله رب العالمین یا ارحم الراحمین . . . تمت هذه
النسخه . . . کتبه . . . عبدالرحمن من اقل المتلمذین للمطالعه جامع الکمالات الدنيا
والدين حافظ فضل الله سلمه الله . . . بتاریخ چهارم .

نستعلیق هندی عبدالرحمن برای خواندن حافظ فضل الله ، سده ۱۱ ، ۱۲۶۱ گ ۱۳ س
ربعی ، موریانه خرده (۴۲۶۴) (مولف در فهرست شناخته نیامده است)

۵۸ - شرح قصیده البرده .

نخست ترجمه هر بیت به فارسی است سپس شرح آنها به عربی با عنوانهای : الجوهر
، اللغة ، الصرف ، النحو ، النکات ، الحاصل ، ساخته محرم ۹۱۷
آغاز : دیباجه قصیده معظم در صفت نبی آخر الزمان عم بدانکه ابیات این تصنیف
مبارک قسم بر طبق ابواب جنت . . . بسمله الحمد لله الذي تجلی الحبيب بصفات
الجمال . . . اما بعد بدانکه قصیده برده مشتمل است بر صد و شصت بیت . . .
ائم و علماء و اکابر و افاضل آن را به لسان عرب شروح نوشته . . . و این فقیر را توفیق
رفیق گشت که شرح فارسی برای تحقیق لغات آن نوشته شود و در این وقت ترجمه واضح
برسبیل اختصار نوشته شد .

انجام : لیلائم الخاتمه الفاتحه و الله اعلم بالصواب و الیه المرجع و المآب و قد وقع
الفراغ بتوفیق الله تعالی عن تالیف القصیده البرده المیمنه فی يوم الخميس وقت
من شهر محرم الحرام سنه سبع عشرو تسعمائه . قد وقع الفراغ من نقل هذا الشرح
القصیده . . . دولت محمد بن فتح محمد احمد آبادی ساکن فتح مسجد بلده برویده

فی‌یوم السبت اثنا عشر فی شهر الاول فی سنه الف واثنی وسبعین‌المرجو اجمعین
 نسخ روشن دولت محمدابن فتح محمد احمد آبادی ساکن فتح مسجد بلده برویده در
 روز شنبه ۱۲ ع ۱۰۷۲/۱ ، عنوان و نشان شنگرف ، از آن سید محمد عتیق که بهای آن
 را گویا او پنج رویه نوشته است و از آن محمد کاظم ، ۸۹ گ ۱۹ س ربعی ، نسخه‌هندی
 موریانه خورده ، در فهرست نام نویسنده ((دولت)) آمده و سید محمد عتیق هم
 مولف کتاب دانسته شده است (۴۲۶۰)

۵۹- شرح قصیده برده ،

ترجمه فارسی است پس از چند کلمه‌ای از بیتها در هر بندی با اندکی شرح و بیتها در
 آن تکه‌تکه آمده نه یکجا یا بیت بیت و میتوان گفت که شرح و ترجمه مزجی و آمیخته
 است .

آغاز : بسمله . بدانکه ناظم این قصیده سعیده ابو عبدالله شرف الدین
 محمدبن سعید است عزیزی که دستگاه فضل او از قبیل ذلک فضل الله بوده
 اشارت فرموده که بر طبق فرصت او را ترجمه موجزی باید نمود جسارت
 نموده بدین انموذج مشغول نمودامید که شرحی در خور او طرح نموده
 شود بدانکه ابیات این قصیده مبارکه هشت قسم است بر طبق ابواب جنت نعیم
 (مانند آنچه که در نسخه ش ۴۲۶۰ با اندکی دگرگونی در عبارت آمده است)

انجام : امید که منظور نظر هر کس افتد منظو و منصور گردد و از پی مقصد خود برنگردد .
 تمت تمام شده حرره فتح محمد ولد شیخ عبدالله سهرندی ۲۵ محرم ۴۴۴ (این رمز
 را فهرست نگار ((۹۲۰)) خوانده است)

نسخ فتح محمد پسر شیخ عبدالله سهرندی در ۲۵ محرم ، تاریخ سال ندارد بلکه در آن
 آمده ((۴۴۴)) که گویا ((تم تم تم)) باشد ، از سده ۱۲ است ، عنوان شنگرف ،
 ۶۴ گ ۱۵ س ۸ جزو ربعی ، نسخه هندی است (۴۲۶۱)

۶۰- شرح القصیده الرائیة للشاطبی : ملا علی قاری در گذشته ۱۰۱۴

آغاز : الحمد لله الذی اوجد الخلق من العدم

نسخ ۲۵ رمضان ۲۴۹ ، متن شنکرف ، نسخه هندی و موریانه خورده است ، ۳۳۰ گ ۱۳ س

وزیری (۴۱۲۶)

۶۱- شرح مفتاح العلوم :

شارح میگوید در پایان زندگی دچار ورارود (ماوراءالنهر) شدم ، شرح بخش چهارم است .

آغاز : بحمدک اللهم علی ما هدینا الله من دقائق المعانی ببدایع البیان

نسخ تحریری سده ۹ و ۸ ، با حواشی ((منه رحمه ، منه)) ریزتر ، ۲۹ گ ۲۳ س ، ناقص ،

رحلی (۷۱۵۹)

۶۲- شرح منازل السائرین : کمال الدین عبدالرزاق کاشانی که برای غیاث

الدین محمد بن رشید الدین فضل الله همدانی در روز دوشنبه ۲۲ رجب ۷۳۱ در خانقاه

ربع رشیدی ساخته است .

نستعلیق علی بن ملا شفیع خوبی در دهه سوم ذق ۱۲۹۱ ، متن شنکرف ۲۲۶ گ ۲۲ س

ربعی ، با یادداشت مورخ ۳ ذق ۱۲۸۳ در سرای امین الملک (۴۲۰۶)

۶۳- الشواهد الربوبیه : صدرا ی شیرازی

نستعلیق هندی سده ۱۲ ، عنوان شنکرف ، کاغذ هندی ، ربعی (۴۱۵۸)

۶۴- طب ترکی در التمش باب .

نستعلیق سده ۱۲ و ۱۳ ، عنوان شنکرف ، ۳۸ باب در آن دیدم

۶۵- طوطی نامه : ضیاء نخشی

نوشته کاشی سلیم رومی در ۱۱۹۷ در ۲۳۲ گ (رستم علی یف)

۶۶- عقود الدرر فی حل ابیات المطول و المختصر : حسین بن شهاب

الدین شامی علی که در پایان می نویسد که شعرهای مطول و مختصر و حاشیه شریف ۶۱۱

بند است و ۵۷۸ بند در مطول و آنچه می ماند در آند و دیگر

آغاز : بسمله . یامن اطلع فی سماء بیان بدیع البراعه اهله المعانی

انجام : مع بعض مافیہ فی غیرہ واللہ العلم :

نسخ محبی الدین بن عبدالملک در ۲ رمضان ۱۱۱۴ ، عنوان شنگرف ، ۷۷۴ گ ۱۱ س
ربعی ، ((۱۹ ربیع الثانی ۱۱۵۶ هجری داخل فهرست شد)) (ص ع) با مهرهای
((نورالدین محمد خان بهادر ۱۱۴۸)) و سید علی (ص ع) و سید قطب الدین محمد
خان بهادر (آغاز و انجام (۴۲۴۷)

۶۷- غزیره اجد (؟) : ابوالحسن بکری

نسخ مغربی سده ۱۲ ، ۳۹ گ ۱۳ س ، عنوان شنگرف ، انجام افتاده (۷۱۵۷)

۶۸- الفوائد الزینیه فی فقه الحنفیه : زین الدین ابراهیم بن نجم در

گذشته ۹۷۰ (ص ع)

نسخ سده ۱۱ ، با تاریخ روز ۲۵ ج ۹۱۰ در پایان که شاید نقل باشد چه خط نوتر است
، در پایان آمده ((الفن السابع من الاشباه والنظائر و تمامه وهوفن الحکایات و
المراسلات)) گویا نامش همین ((الاشباه والنظائر)) باشد ، آغاز افتاده ، عنوانها
شنگرف ، ربعی .

۶۹- الفوائد الضبائیه : جامی

نسخ محمد قاسم بن عبدالقادر در سورت ، سده ۱۱ و ۱۲ ، نشان شنگرف ، ربعی
(۲۲۷)

۷۰- قرآن ،

پاره سوم است ، نسخ ۱۲۷۳ ، جدول و نشان شنگرف

۷۱- قرآن مترجم فارسی به نسخ مشکی و زرین از سده ۱۱ و ۱۲ ، ترجمه

به نستعلیق شنگرف ، ربعی .

۷۲- قرآن آراسته مذهب و رنگارنگ از سده ۱۰ و ۱۱ ، بغلی کلفت

۷۳- قرآن ، نسخ حافظ حسین حسنی قیصر یوی معلم الصبیان در مکتب

شاهی شاگرد سید عثمان افندی داماد ابراهیم عفیف در ۱۳۳۱ ، آراسته و زرین ، بغلی

، جلد قهوه‌ای زرین مقوایی با لولا با پوشه پوستی زرین (۶۳ M ۵۷)

۷۴- قرآن ، نسخ عربی سده ۱۱ و ۱۲ گویا برای خانه و خواندن عادی ،

با جلدی شکسته ، رحلی

۷۵- قرآن ، نسخ ۱۲۷۳ ، جزو ۳ ، یک حزب بیش نیست ، وزیری

۷۶- قرآن ،

ثلث درشت محمد بن علی ، نامش را پاک کردند و شاید هم تاریخی داشته است ، زرین

در آغاز و فواصل ، سوره ۲۱ و ۲۲ است با عنوان ((الثانی عشر من الریبه الشریفه))

وقف سلطان ناصر فرج بن برقوق بر مدرسه‌ای در صحراء ، جلد تیماج تسریاکسی ترنجی

زرکوب کهنه ، رحلی (۸۴۴)

۷۷- قرآن

نسخ سده ۱۲ ، فاصلهما دائره‌های درون سرخ گرد مشکی ، آغاز و انجام افتاده ، رحلی

(۸۳۸۱)

۷۸- قرآن

پاره سوم با سر لوح و آراسته و زرین ، سطرها یک در میان مشکی و زرین ، خط ثلث

سده ۹ و ۱۰ ، جلد تیماج مشکی زرکوب با کتبیهای که از آیت‌های قرآن .

۷۹- القراءه یا (علوم القرآن)

در تجوید و مفصل با عبارتهای فارسی در میانه ، در آغاز نسخه در ۸ س ، (به نسخ)

ذکر القراء العشره آمده ولی نباید جزو این رساله باشد . مولف آن سنی است ، در آغاز

رساله اجزاء و وقف قرآن آمده و ثلث دوم آن در کلیات تجوید و نحو است در یک مقدمه

و شش فصل و یک خاتمه .

در آن یاد شده است از سجاوندی ودانی و علم الدین سخاوی در جمال القراء و کمال
الاقراء و خود این رساله در آن ((مختصر)) خوانده شده است .

در آن آمده : ((قال صاحب مجمع القراءه سمعت شیخی و استادی سدید الدین شیخ
الاسلام و القراء ابانصر محمد بن یوسف بن احمد الفتحابادی ادام الله سموه قال سمعت
ابا سعید عثمان بن عمر الثعالبی رحمه الله قال سمعت الامام ابا القاسم قال سمعت الامام
ابا الحسن الفارسی رحمه الله علیه قال سمعت الامام ابابکر بن مهران
آغاز : اعلم ان جمیع عدد سور القرآن مائه و اربع عشر سوره

انجام : فکذا اذا صفرتها

نستعلیق ایرانی سده ۱۱ و ۱۲ ، ۲۳۳ ک ۲۵ وزیر ، نشان شنگرف ، با مهربا و المکارم
(۴۱۲۸)

۸۰- قطف الازهار من الخطط والاثار یا مختصر الخطط للمقریزی (در گذشته

۸۴۵) : ابوالمرور الصدیقی البکری (ص ع) در ۳۴ باب و ساخته مان سلطان ابراهیم
عثمانی در گذشته . . . که در ۱۰۴۹ به تخت تشسته است ، با افزوده هایی از خود
او ، داستان گشودن مصر به دست سلطان سلیم در . . . تا حوادث زمان وزیرای سوب
پاشا در ۱۰۵۴ را هم دارد و از قاضیان مصر از زمان عمر تا روزگار زین العابدین افندی
در گذشته ۱۰۵۶ تا همین سال در آن یاد شده است

نسخ روز چهارشنبه ۱۲/ع ۱۰۱۰ ، ربعی (ش ۶۰۴/۱۵۶)

۸۱- کامل الصناعه : اهوازی

نسخ سمان بن حنا بلح دهوالی السکروح ، از سده ۱۳ ، عنوان شنگرف ، با فهرست
در آغاز ، رحلی (۲۳۱)

۸۲- الکبریت الاحمر : عبدالقادر گیلی

آغاز : هذا الصلوه المسمى بكبريت الاحمر . بسملة . الحمد لله و سلام على عباده .
 سپس ((دعاء الكبريت الاعظم)) است و دعاء ديگر ، نسخ معرب سده ۱۲ (نستعليق
 هندی در پايان ، عنوان شنگرف ، ۵۳ گ ۱۷ س بغلی ، عبدالعزيز صاحب در ۱۲۷۷ و
 نسخه را در هراج خريده است ، در فهرست او را نويسنده نسخه و اين سال را تاريخ
 نسخه پنداشته اند (۴۱۹۳)

۸۳- الكفايه في علم الروايه : ابوبكر على بن الخطيب

البغدادي

نسخ سيد امين الله بن سيد عبدالكريم ، سده ۱۴ ، عنوان شنگرف ، ۲۶۰ گ ، رحلي
 (۴۱۴۵)

۸۴- كلمات الشعراء : سرخوش ، مورخ ۱۰۹۳ ، به ترتيب تهجي .

نستعليق سده ۱۴ ، كاغذ زرد ، عنوان شنگرف آشفته است ، رحلي .

۸۵- كلييات : سدي

۳۲۷ برگ از سده ۱۰ (نشريه ۵)

۸۶- گلستان : سدي

در ۱۱۹ گ از سده ۱۲ (نشريه ۶)

۸۷- اللايحه السعديه في حق اطيان الديار المصريه ، لايحه اي مورخ ۲۴ ذ

۱۲۷۴ نمونه ۴۵ و نسخه ميرسد تا به بند ششم آن و ناقص و بايد بيشتر باشد

نسخ سده ۱۴ (۷۰۸۸)

۸۸- لوامع الاسرار في شرح مطالع الانوار : قطب رازي

نسخ احمد بن محمد بن احمد تاج محمد ابزري عباسي قزويني در روز دوشنبه ۱۳ رجب

۸۹۸ ، ۱۸۸ گ ۲۵ س وزيري ، در آغاز آمده ((علاقه سرکار جناب خان جهان خان))

با مهر ((عبدالوالي خان بهادر)) ، هندی موريانه خورده (۴۲۱۵)

۸۹- مثنوی : مولوی

نستعلیق عنایه الله در ج ۱/۲ ۱۰۳۸ ، عنوان شنکرف ، ص ۱ و ۲ زرین ، جدول زرولاجورد

، جلد سوخت زرین در زمینه سیاه مقوایی با لولا (۶۳ M ۵۷)

۹۰- مجمع البحار : فرهنگ مانند است

آغاز نسخه : بسمله . و به نستعین . حرف الصاد بابه مع الهمزه بیضادی هواسم سوره او
حرف ذکر للتحدی

جزو شمار دارد هشت برگي و ۱۸ و ۱۹ و ۲۰ جزو ، عنوانها درهامش هم هست به شنکرف
، از آن محافظ آفتاب بوده است

در صغ آمده : ((مجمع البحار به خط طالب علما بمدلی ، لوح و جدول ، کاغذ کرم
خورده داغ دار آب رسیده پیوند نموده ، جلد سختیان سرخ کرم خورده ، به تاریخ
شهر محرم الحرام سنه ۳۰ جلوس مبارک از فقه سهل تحویل محمد منصور شد
قیمت ۲۵)) (به سیاق) با مهر درباریان شاه جهان مانند عمادخان و فاضل خان و
دوتای دیگر با عرض ۲۱ رجب ۶۸ و ۱۲۳/۲۵ و ۲۱ محرم ۲۷ (از وجوه نظر علی تحویل
غلام علی سکو ، با بهای آن به سیاق) و ۱۲۳ (از وجوه محافظ خان تحویل نظر علی
خان) و ذح ۱۰ (از وجوه محمد باقر تحویل محافظ خان) آن آخری به خط محمد رشید
مشرف است (صغ) وزیری کلفت موریانه خورده (ش ۲۲۶)

۹۱- مجمع الفرس : سروری که برای شاه عباس در ۱۰۰۸ ساخته است

۲۷۷- M ۵۲ ، نستعلیق ۱۲۴۵ ، عنوان شنکرف در ۱۹۳ گ

۲۷۴- M ۵۲ ، نستعلیق نظام الدین بن زین الدین منجم در ۱۰۶۰ در ۳۹۱ گ

۲۷۸- M ۸۵ ، نستعلیق حاجی قلی حکلک (؟) شراستاد ملک دلاک مراعی

در ۱۰۹۸ در ۱۶۳ برگ (نشریه ۶ - رستم علی یف)

۹۲- مجموعه دیوان آصفی و حافظ

نستعلیق سده ۱۲ و ۱۳، ربعی (۱۱۲ M ۵۵)

۹۳- مجموعه دو فرهنگ عربی به فارسی ، نستعلیق سده ۱۲ ، عنوان و

نشان نشان شنگرف ، ربعی

۹۴- مجموعه ، بیک نستعلیق عربی ، جدول زرولاجورد ، عنوان و نشان

شنگرف ، جلد تیماج سبز تیره لابی ، از آن عبدالغنی غنیمی در ۱۲۴۸، ربعی

۱- طبقات الحنفیه یا طبقات محمودی (ص ع) گویا از علی بن امرا لدا حلالی چنانکه در برگه فهرست از چلبی نقل شده است .

در ۱۸ طبقه است سپس فهرست طبقات اصحاب ، از ابوحنفیه آغاز و میرسد به احمد بن کمال پاشا

۲- طبقات : قاسم بن قطلوبغای حنفی که میگوید که تذکره شهاب الدین احمد بن علی بن عبدالقادر بن محمد مقریزی را دیدم و خواستم بر آن بیافزایم ، از ابراهیم بن سلیمان حموی منطقی رضی الدین رومی است تا یحیی بن مظفر بغدادی ، سپس کینهها است و لقبها تا ((یزدی مسعود بن حسین)) (نستعلیق عربی چاشت روز یکشنبه رجب ۱۰۵۳)

۳- کتاب الالفاظ وهی تکنون اسلاما و کفرا و خطاء وفیه ثلثه فصول

۴- رساله الشیخ مصطفی بن علی الاقشهری رحمه الله علیه المیزبی بهاء الدین زاده ، بنام سلطان مراد به ترکی (یک صفحه و ناقص)

۵- رجال کوچک از ابن کثیر تا یونس بن حبیب

۶- رجال کوچک از مصلح الدین طویل تا حسن بن حامد حنبلی

۷- حکایات

۹۵- مجموعه ، ربعی (نشریه ص ۸)

۱- هیئت : قوشچی (نستعلیق محمد قاسم بن محمد یوسف در روز پنجشنبه محرم

(۱۰۸۰)

۲- مقالهء سوم در معرفت ابعاد و اجرام (۲ ص)

۳- میزان الحساب : قوشچی (بهمان خط و انجام افتاده)

۹۶- مجموعه ، نسخ ابراهیم بن عبداللہ بن ابراهیم امام آغا بن عبدالقادر

قیصری در ۱۲۴۳

۱- ((مصباح اسرار طریقت)) (آغاز نسخه) رساله ایست عرفانی به ترکی در ۱۸ ص

۲- شرح جزیرهء مثنوی یالمحات المعنوی از درویش علی بن (ع) و ساح احمد افندی

به دستور سلطان احمد سوم (ج) به ترکی

۳- رسالهء اسرار طریق (۷ ص) ناقص (

۹۷- مجموعه ، ربعی :

۱- عبرت نامه : لامعی چلبی در گذشته ۹۳۸ ، به نثر (نسخ ترکی محمد بن عبدالکریم

در روز ۲۵/۸/۲۶۹)

۲- نصیحت نامه : محبی ، به شعر ترکی (در ۷ ص بهمین خط)

۹۸- مجموعه ، نسخ سده ۱۳ ، عنوان شگرف ، ۱۰ گ ۱۷ س ربعی

(۷۰۹۲)

۱- وردالاشراق : سید عبدالقادر گیلانی (۱ ص)

آغاز : اشرق نورالله وظهر کلام الله انجام : العظیم

۲- الاستغفارات (له) (۲-۱۰ پ)

۳- اجازه السید احمد النودهی القادری للشیخ صالح الحباری السالک القادری ، در

بارهء گرفتن این استغفارات (با خط و مهر اجازه دهنده)

۹۹- مجموعه ، نسخ سده ۱۳ ، ۲۱ گ ۲۲ س ربعی (۷۱۴۵)

۱- ترجمهء عربی کبری میر سید شریف گرگانی از پسرش شمس الدین محمد (۲-۴ ،

در عر هفت سطر است از پایان کتابی دیگر)

۲- شرح مبحث جهه الواحده (۶ر - ۱۹ پ) شارح در آن از استاد خود یاد میکند و این شرح را گرفته از افادات او میداند . در این شرح یاد میشود از ((حاشیه صغری علامه کبری))

آغاز متن : اعلم من حق کل کثره بحیث تضبطها جهه ان يعرفها تبلیک الجهه
آغاز شرح : ان احسن ما یفتح به المنطق و الکلام حمد الله الواحد الذی برء الانام
انجام متن : و مبادئ التصدیقات القضايا و احکامها و مقاصدها
انجام شرح : علی ابن همم المحصلین متقاعد و عزائمهم متقاصره حامد الله ومصلیا
علی رسول الله

۱۰۰- مجموعه ، نستعلیق سده ۱۲ ، ۲۰۳ ص ۱۴ س ربعی (۴۲۲۰)

۱- حاشیه تهذیب المنطق : یزدی (متن در بالای صفحات است) (در فهرست آن را شرح اشارات پنداشته اند)

۲- حاشیه حافظ علی بن العمادی ، در منطق است

آغاز : الحمد لله الذی تنزه عن الحدو الهم التام

انجام : ولا یصدق بالضرورة

۱۰۱- مجموعه . همه شماره ها به یک خط ، متن شنگرف ، ربعی (۵۷۸)

جلد تیماج قهوه ای ضربی ترنجی مقوایی بالولا

۱- شرح قواعد العقائد للسوسی : محمد المامون بن محمد الحفصی دریایان آمده (شرح

قواعد العقائد لسیدی احمد روف))

۲- اتحاف الصدیدین لعقیده ابن السرهمانا : احمد بن عبدالله بن ابی بکر بن ابی

القاسم بن محمد القدامسی ، گویا شرح العقائد للسوسی

۳- اغتنام الفوائد فی شرح قواعد العقائد : سید محمد بن باب قاسم بن نصر السعید ،

گویا شرح العقائد غزالی

(نسخ مغربی محمد بن علی بن شیخ سید نصر بن عامر المطیطی در روز چهارشنبه ۲۶ ذح

۱۱۶۹ از روی خط شارح)

۱۰۲ - مجموعه ، نسخ ، ۱۶۴ گ ۱۸ و ۲۰ س ربعی ، در آغاز تاریخ تولد

میرزا محمد امین پسر میرزا محمد رضا است در ۵ رمضان شاید سال ۱۰۹۸ ، از آن محمد

بن عبدالواسع تونی با خط او و دو مهر (۲۶۶/۶۲۰)

۱ - حاشیه مختصر الصرف لعزالدین عبدالوهاب الزنجانی : محمد بن عمر حلبی که به

نام سلطان یعقوب ساخته است ، با عنوان ((قوله)) (نوشته ۱۵ ذح ۱۰۴۴)

آغاز : نحمدلله علی ان وفقنا صرف الهمه نحو المعانی والبیان

انجام : حل معضلات

۲ - فصول ملحقه بالصرف للزنجانی (جلیبا در ۳ ص)

۳ - ترکیب عجیب فی انواع المرفوعات والمنصوبات والمجرورات والتوابع الخمس

والجملتان اسمیه وفرعیه (؟) و غرها من القواعد (۲ ص) یک بند است به عربی با

ترکیب آن و در روی سطرها قواعد گوناگون با مثال در آن نموده میشود .

۴ - تمرین الطلاب فی صناعه الاعراب : خالد بن عبدالله ازهری (نوشته محمد امین

سبیدی پسر خواجه محمد قاسم دزفولی در اصفهان در مدرسه مولانا عبدالله شوشتری

در ۱۵ شوال ۱۰۴۵ ، در کنار آخرین صفحه نوشته شده که آغاز تحصیل من بود و نسخه

سقیم)

۱۰۳ - مجموعه ، نسخ ، ۱۷۰ گ ۱۷ س ربعی (۷۷/۲۲۷۶) از آن علی

بن محمد بن یونس

۱ - طهاره القلوب والخضوع لعلام الغیوب : الدیرینی در گذشته ۶۹۴ ، در عرفان مذهبی

(نوشته شب ۷۶۶/۱۸۸ آغاز افتاده) دارای "الفصل الخامس فی فضل رسول الله" ((تا

الفصل التاسع والعشرون في فضل امه محمد ()

۲- پراکنده‌های عربی در خبرو ادب (احمد بن محمد صفوری شافعی در آغاز ۹۲۳ آن را خوانده است)

۳- قصه المعراج ، به عربی (محمد امین بن محمد بن حافظ عطار آن را خوانده است)

۴- قصه معانقه الانصار ۵- قصه قسم عمرو ابن الجموع

۶- الاحادیث (گویا پاره‌ای از ش ۱ باشد)

۷- کتاب الیاقوته الفاخر (۴ گ ، آغاز و انجام افتاده)

۸- من الدرر الفاخر (۷ گ آغاز افتاده و گویا انجام هم)

۱۰۴- مجموعه ، نسخ شب چهارشنبه ۲۱ ج ۱۱۴۵۹۲ در ش ۱ (۱۹ گ ۴۴)

س) و ش ۳ (۹ گ ۱۹ س) بهمین خط ، ربعی (۴۱۴۹)

۱- جواهر الاصول فی علم حدیث الرسول : ابوالفیض محمد بن علی بن محمد فارسی

، (مرتبه علی فائحه (فهی سبع لوا مع) و اربعه اقسام و الخاتمه))

۲- الخلاصه فی معرفه الحدیث : شرف الدین حسن بن محمد طیبی در گذشته ۷۴۳ ،

در یک مقدمه و چند مقصد و یک خاتمه

۳- رساله فی اصول الحدیث للسید الشریف الجرجانی ، در چهار باب (نیز ۴۱۴۸)

۱۰۵- مجموعه ، ربعی (۲۲۸) دارای :

۱- کتاب الجغرافیه و ما ذکرته الحکماء فیها من العماره و ما فی کل جزء من الغرائب

و العجائب تحتوی علی الاقالیم السبعه و ما فی الارض من الامیال و الفراسخ لابی

عبدالله محمد بن ابی بکر الزهری .

محمد حاج صادق این کتاب را از روی نه نسخه دیگر جز نسخه ما در دفتر بررسی‌های

خاوری بنیاد فرانسوی دمشق در سال ۱۹۶۸ (۲۱ : ۳۱۲ - ۷) چاپ کرده است بادو

مقدمه عربی و فرانسه با فهرست و شرح آن به فرانسه . من پیش از اینکه این چاپ را

آنهم از روی اتفاق دیده باشم در باره آن سرگردان بودم و ناگزیر به این نسخه چند بار نگرستم و الجغرافیه و الرحلات عند العرب نقولا زیاده (ص ۴) را خواندم و به الادب الجغرافی العربی کراچکوسکی (ترجمه عربی صلاح الدین عثمان هاشم از روسی) بدقت نگرستم (به ویژه ص ۲۷۹ و ۳۵۶) گمان بردم که شاید از شریف ابوعبدالله محمد بن محمد بن عبدالله بن ادریس ادریسی (۴۹۳ - ۵۵۰) است و یا گزیده‌ای از نزهه المشتاق فی اختراق الافاق او که در صقلیه در دربار رجر در ۵۴۸ ساخته است ، دیدم نیست ، نیز گمان بردم که شاید از نورالدین ابوالحسن علی بن موسی بن محمد بن عبدالملک بن سعید انسی غرناطی (۲۲ رمضان ۶۱۰ در تونس یا ۶۷۳ در دمشق) و کتاب الجغرافیه او باشد این بود که کتاب دیگرش بسطالاض فی الطول و العرض را که در تطوان در ۱۹۵۸ چاپ شده است (از روی سه نسخه : ش ۷۶ اکسفورد و ش ۱ / ۲۲۳۴ پاریس مورخ ۷۱۹ نوشته محمد بن بکر بن معلی بن بکر دیری شافعی که از آن ابوالفداء بوده است و ش ۶۹۶ موزه بریتانیا که در ۷۰۰ مقابله شده است) خوانده‌ام (نسخه دیگری هم از آن در جلاله ش ۱۵۸۱ هست) دیدم نیست و می‌پنداشتم که آن شاید گزیده‌ای از کتاب ما باشد (بروکلن ۱ : ۳۳۷ و ذیل ۱ : ۵۷۶) ناگزیر که در آن به دقت دوباره و سه باره بنگرم و ببینم که در آن از چه کسانی و از چه کتابی و از چه جاهایی یاد میشود و دانستم که در آن از سال ۵۷۳ (ص ۷۶) یاد شده و اینکه مولف معاصر ابوالخطیب دمشقی است و داستان ابوالقاسم محمد بن عبدالرحمن الروختر من اصحاب المستعین سیف الدوله را که از ریاضی دانان بوده است از او می‌آورد (ص ۸۲) و نکته‌های دیگر که این چاپ مراز همه این یادداشتهایی نیاز کرده است

آغاز : بسمله . و صلی الله علی سیدنا محمد و علی آله وسلم تسلیما . قال المؤلف لهذه ابوعبدالله محمد بن ابی بکر الزهری رحمه الله : خیرما استفتح به الکلام حمدالله الواحد العلام ثم الصلاه علی خیر الانام محمد علیه الصلاه والسلام و علی آله واصحابه

الظاهرين الكرام و سلم كثيرا . قال المؤلف لهذه السفرة العجيبه والحكايه الغربيه اما بعد حمدالله تعالى فاني نسخت هذه الجغرافيه من نسخه نسخت من جغرافيه الفزاري التي نسخه من جغرافيه اميرالمومنين عبدالله المامون بن هارون الرشيد التي اجتمع على عملها تسعون رجلا من فلاسفه العراق فوضعوا هذع الجغرافيه على صفه الارض انجام : قال المؤلف رايت في كتاب الكافي لابن شريح بخط يده انه قال ذكر بعض التواريخ ان آدم عاش في الارض الف سنه وبين عيسى ومحمد (ص ٣) ستمائه سنه ومن مبعث النبي (ص س) الى حين تمام هذا الكتاب المسمى بالجغرافيه من تاليفه ستمائه سنه واثنان و تسعون سنه والله المستعان وبه التوفيق لارب غيره ولا معبود سواه (يا ارحم الراحمين كملت الجغرافيه بحمدالله تعالى وحسن عونه والسلام ؟ نسخ مغربي تازه ، با حواشي ، ١٣٨ ص ١٧ س ، كسي آن را خوانده و به خطي بسيار تازه يادداشتهاي کرده و مانند ص ٩٩ ((وصلنا ٩٩ بالترجمه)) و ص ١٥٥ ((ترجمنا الى هنا)) و ص ١١٢ و ١٣٥ ((قابلنا الى هنا)) گويا به انگليسي ترجمه کرده است . از اين نسخه در چاپ دمشق بهره نبرده اند .

٢ - شرح الهمزيه المسمى بام القرى المشروحه بشرح ((دود) ؟) القرى بام القرى للبوصيري : محمد بن عبدالرحمن صومعي الدرچ (؟) المعروف (؟) البخاري كه آن را از شمس الدين يحيى بن زكريا انصاري روايت داشته است . (نسخ مغربي محمد مديني بن محمد بن اجعيد (؟) الحسيني (مريد شيخ ولي ابو عبدالله وفائي) در ١٢٢٦/٢٤٦ ، شعرها شنگرف)

٣ - شرح كتاب محمد بن سليمان الجزولي ، متن گويا چنانكه در فهرست آمده دلائل الخيرات است (نسخ مغربي سده ١٣ انجام افتاده ، متن شنگرف) در آغاز اين شماره (٢٢٨/٣) پاسخهاي شيخ سنوسي محمد بن يوسف است و سيوطي و سراج الدين بلقيمني و محمد بن قاسم قصار و يوسف بن محمد بن يوسف عباسي و ابو .

محمد عبدالرحمان بن محمد عابسی در باره ذکر سماع و رقص صوفیانه آمده که رواست و عیبی در آن نیست

۱۰۶- مجموعه، ۱۴۴گ ۱۷ سربعی کوچک، جلد تیماج ترنجی مقوایی (۵۵/۵۸۷)

۱- کتاب الاربعین البلدانیه یا الاربعین البلادیه یا الاربعین عن اربعین من اربعین- الاربعین فی اربعین : ابن عساکر ابوالقاسم علی بن الحسین بن هبه الله بن عبدالله بن الحسین بن العساکر الدمشقی (محرم ۴۹۹ - رجب ۵۷۱)

(برلین ۱۴۶۶ مورخ ۶۳۴ - بروکلمن ۱ : ۳۳۱ و ۲ : ۱۳۰ و ذیل ۱ : ۲۹۸ و ۵۶۷)
به روایت عدل ابوالمکارم عبدالواحد بن عبدالرحمن بن هلال ازدی و مقری ابوبکر بن عتیق بن ابی الفضل بن سلامه السلمانی هر دوازده در روایت ابوعلی حسن بن علی بن ابی بکر بن الحلال الدمشقی از آن دو و سماع صاحب نسخه فقیه صالح مقری ابوالحسن علی بن محمد بن عبدالله الختلی از او (ص ع - آغاز نسخه) با قرائت کریم الدین ابوالفضل محمد بن محمد بن العمد الباباشی الشافعی نزد محمد بن احمد بن سـک الیوسفی با اجازه المسموع لها المسندام الفضل هاجر القدسیه و فاطمه و عایشه ابنی الدین القمی (؟) و با اجازه آنها ارا ابواهریره ابن الذهبی با سماع او از قاسم بن مظفر بن عساکر از نظر الله بن عبدالرحمن بن مکارم (ص ع - آغاز)

در ص ع آمده است : ولد الحافظ بن عساکر فی المحرم سنه تسع وتسعین وتوفی فی رجب سنه احدى و سبعین و خمسمائه)

نیز : ((والحمد لله رب العالمین و بعد فقد قراء علی سیدنا و مولانا و شیخنا کریم الدین ابی الفضل محمد بن محمد بن العمد الباباشی الشافعی فسخ الله تعالی فی مدته کاتبه محمد بن سک الیوسفی جمیع هذه الاربعین البلدانیه جمیع الکلام علی الاحادیث با اجازه المسموع لها علی المسندام الفضل هاجر القدسیه و فاطمه و عایشه ابنتی الذین القمی (؟) با جازتهم من ابی هریره ابن الذهبی سماعه لهامن القاسم بن مظفر بن

عساكر انصر الله بن عبد الرحمن بن مكارم وعم ابي عز الدين محمد بن محمد بن احمد الحسن النسابه وتاج الدين عبد الله بن عمر بن علي ابن حمويه الجويني وعبد العزيز بن محمد الصالحى **باب** ابيه قراءه عليه وانا حاضر السمع بسماع الاربعه لها من ابي القاسم علي بن الحسن ابن عساكر **مولفها** فذكرها فسمعها ولد كاتبها احمد بن محمد بن سكك اليوسفى وللشيخ شرف الدين يونس **فلاح** الحى (؟) الحنفى وكان القراءه بالمدرسه المعموره بذكر الله تعالى الكاينيه يدرب الغيبى **المعروف** بمدرسه النهدي (؟) بالقرب من جامع يستغري بخط انشائه واجازه مرويه و ذلك فى يوم السبت المبارك ثانى عشر شهر ذى الحجه الحرام آخر شهور سنه ست عشر وتسع مائه الحمد لله ذلك كتبه محمد بن العماد

در آغاز : درهامش آمده است : الاربعين البلديه لابي القسم بن عساكر رحمه الله على الشيخ كمال الدين عبدالعزيز بن عبد المنعم بن الخضر الحارنى بسماعه من الشيوخ الثلثه **ابى** محمد القسم ابن المخرج وتقى الدين جعفر بن احمد بن علي بن ابي بكر القرطبي و ابي محمد عبدالعزيز شدا بن تميم الحميرى بسماعهم من المصنف بقراءه ابي الفداء اسماعيل بن ابراهيم بن سالم ابن الجناز ولداه ابنه العزيز زينب ومحمد فى يب صح ذلك فى يوم الجمعة سادس عشر شهر ربيع الاخر شهر ربيع الاول سنه سبعين وستمائه بجامع دمشق واجاز لهم **المسمع** روايته ماله روايته والحمد لله رب العالمين و صلى الله على محمد وآله وسلم سمعها على الشيخ ابي عبد الله محمد بن اسماعيل بن ابراهيم بن ابن الجبار عن لعر عند سنده بقراءه كاتب السماع محمد بن سيد اللخمى سعيد بن عبد الله الدهلى يوم الثلاثاء سادس ربيع الاول سنه سبع و اربعين و ستمائى . **در** هامش ص ٢ آمده است : قرأت جميع هذه الاربعين البلديه تخريج الحافظ ابي القسم ابن عساكر على الشيخ الامام الحافظ ابي العباس احمد ابن النابلسى معارضه باصل سماعه عن شيوخه الستة بسند هم وصح ذلك فى مجالس آخرها يوم الخميس تاسع عشر شعبان من سنه ثمان و اربعين و سبع مائه بدمشق و كتب محمد بن شيخ . . . (ناقص)

" (مقابله شده ، با سماع مورخ ۵۵۹)

در پایان سماعهایی است مورخ ۶۲۷ در جامع دمشق و ۶۳۱ در همانجا و ۶۳۳ و ۶۳۷ به

نقل علی بن محمد بن عبدالله ختنی از روی خط الحافظ بن البرزالی

نیز اجازه قرائت مورخ روز سه شنبه ۱۸ رمضان ۶۸۶ در جامع دمشق به خط قاسم بن محمد

یوسف البرزالی برای بدرالدین ابی علی الحسن بن علی بن ابی یکرین الخلال الدمشقی

به نقل از ابن هلال و عتیق از حافظ مولف با سماع صاحب و کاتب نسخه فقیه مقری صالح

ابوالحسن علی بن محمد عبدالله ختنی و عزالدین ابوالمفاخر محمد بن علی بن عبدالرحمن

سراج شافعی و با سماع علی بن طالب بن علی دمشقی از شهر زنجان

نیز سماع دیگر مورخ روز دوشنبه ۱۷/۱۶۹۳ و روز چهارشنبه ۲۲ رمضان ۶۹۷

نیز قرائت مورخ ۹ رمضان ۷۷۶ در جامع دمشق و قرائت در مسجد زینبی (این دو بریده

شده است) ابن عساکر در آن از معجم خود یاد میکند

چنین است نام شهرهایی که در آن این حدیثها را شنیده است

۱- مکه ۲- مدینه ۳- منا ۴- دمشق ۵- کوفه ۶- بغداد

۷- شهرستان اصفهان ۸- یهودیه اصفهان ۹- مرو شاه جهان

۱۰- نیشابور ۱۱- هرات ۱۲- پوشنج

۱۳- بون یابنیه هرات ۱۴- بغشور میان هرات و مرو ۱۵- سرخس

۱۶- از جاه فابران ابیورد خراسان ۱۷- میهنه خابران ابیورد

۱۸- طابران ۱۹- نوقان ۲۰- سبزواری ۲۱- خسروجرد

۲۲- بسطام ۲۳- دامغان ۲۴- سمنان ۲۵- ری

۲۶- زنکان قهستان ۲۷- ابهر ۲۸- تبریز ۲۹- مرند

۳۰- خوی ۳۱- جرفادقان ۳۲- همدان ۳۳- مسکن همدان

۳۴- رودراور همدان ۳۵- اسد آباد همدان ۳۶- حلوان

۳۷- از جيش ارمينيه ۳۸- انبار ۳۹- رجب ۴۰- رانقه مارقه

ابن عساكر مى نويسد كه نزديك به سى اربعين به من رسیده و مولفان برخى از آنها را بر مى شمرد :

- ۱- محمد بن اسلم طوسى طابرائى
 - ۲- ابوالعباس حسن بن سفيان نسوى شيباى
 - ۳- ابوبكر محمد بن الحسين آجرى
 - ۴- محمد بن ابراهيم بن مقرى
 - ۵- ابوبكر محمد بن عبدالله بن محمد الجوزقى
 - ۶- احمد بن الحسين بن على البيهقى
 - ۷- ابوالخير زيد بن رفاعه الهاشمى
 - ۸- ابو عبدالرحمن محمد بن الحسين السلمى (النشابورى)
 - ۹- ابو عبدالله محمد بن عبدالله الحاكم النشابورى (
 - ۱۰- ابوالقاسم عبدالكريم بن هوازن القشيرى
 - ۱۱- ابوسعداحمد بن محمد بن احمد بن الخليل المالينى
 - ۱۲- ابوالفتح نصر بن ابراهيم المقدسى الفلسطينى
 - ۱۳- ابونعيم احمد بن عبدالله بن احمد الاصفهانى
 - ۱۴- ابوسعداحمد بن ابراهيم المقرئ المهرانى
 - ۱۵- ابونصر محمد بن على بن ودعان الموصلى
 - ۱۶- ابواسماعيل عبدالله بن محمد الانصارى الجنبلى
 - ۱۷- ابو عبدالله محمد بن الفضل الفراوى الشهرستانى
 - ۱۸- ابو سعد اسماعيل بن ابى صالح المودن الكرمانى (اين دوشاخ او بوده اند)
- آغاز : اخبرنا الشيخ الجليل المسند الاصل بدرالدين ابو على الحسن بن على بن ابى

بكر بن الخلال الدمشقي قراءه عليه وانا اسمع قال انا الشيخان العدل ابوالمكارم عبدالواحد بن عبدالرحمن بن هلال الازدي قراءه عليه وانا اسمع سنه اربع وثلثين وستمائه والمقرى ابوبكر بن عتيق بن ابي الفضل بن سلامه السلماني قراءه عليه وانا اسمع في يوم الثلاثاء عاشر شهر رمضان سنه اربعين وستمائه قال اخبر الشيخ الامام الحافظ شيخ الاسلام سيد الحفاظ تقي الدين ابوالقاسم علي بن الحسن بن هبة الله بن عبد الله بن الحسين الشافعي رضي الله عنه قراءه عليه ونحن نسمع قال الحمد لله القادر القوي

انجام : هذا آخر الاربعين حديثا من اربعين شيئا من اربعين مدينه لاربعين من الصحابه في اربعين بابا وقد دخلت مدنا غير ما ذكرت منها ما سمعت به شيئا نازلا او انشاء اولم يتفق لي فيها سماع شيء كعيليك و تدمر وعرض والرضا فة و ماكسين و راس العين و دنيسرو مارد بن وازرن و بدليس و خلاط و هيت و عانه والحديثه و خوار الري و مزيان و بابين و بوزجان و قرمسين و قاشان و كنكور والله يجعل ترحالي في طلب العلم في سبيله ومقربا اليه والي رسوله والحمد لله حق حمده والصلوه على محمد نبيه وآله و صحبه و سلم نسليما كثيرا . كتبه العبد الضعيف علي بن محمد الختني اصلحه الله تعالى ، بلغ العرض والسماع ولله الحمد . قوبل باصله المنقول منه . واتفق الفراغ منه في شهر الله المعظم رمضان سنه ست و ثمانين و ستمائه بجامع دمشق المحروسه من نسخه الحافظ ابي (محمد) البرزالي احسن الله اليه

٢ - الجزء فيه عشره مجالس من امالى الشيخ الحافظ ابي محمد الحسن بن محمد بن الحسن الخلال روايه الشيخ الامام ابي الحسين المبارك بن الحسين بن احمد العسال المقرى و روايه الشيخ الثقه ابي الفرج عبدالمنعم بن عبدالوهاب بن سعيد بن صدقه الحرائى عنه روايه مسند الوقت نجيب الدين ابي الفرج عبداللطيف بن ابي محمد عبدالمنعم ابن علي بن نصر بن منصور بن هبة الله بن الصقل الحرائى عنه با قرائت بر شمس الدين ابوالخير محمد سخاوى مورخ ٨٩٠٠٠ (خوانده نشده) به نوشته محمد بن

منصور الحسینی الحلّی .

در میانه درها مش قرائتی است مورخ ذق ۹۱۸ و شوال ۹۱۸ و عرض و مقابله با بلاغ و با سماع مورخ ۵۹۵ که نقل است و سماع مورخ ۶۸۵ و ۶۶۳ و ۶۶۸ و ۷۳۰ و سماع نزدیک جامع حاکمی و مورخ ۷۳۴ به خط احمد بن عبدالقادر بن احمد قیسی و مورخ ۷۵۴ و ۷۷۸ سپس سه حدیث

۳- الاربعون حدیثا لابی بکر محمد بن الحسین الاجری الحافظ (برلین ۱۲۵۶ مورخ ۸۸۷) که به خط عمر بن محمد بن احمد شعیر مقدسی حنفی در آن آمده که بر جمال الدین یوسف کرمانی در ۹۱۳ خوانده شده است با اجازه سماع برای نویسنده آن محمد بن شیبک یوسفی و مقابله شده ، در پایان خط احمد بن الدحمیسی است برای خودش از روی نسخه ۵۰۶ با سماع ۵۵۹ با چندین سماع دیگر از سال ۵۶۰ تا ۷۳۴

۴- الثمانون حدیثا عن ثمانین شیخا لابی بکر محمد بن الحسین الاجری ، به خط ظفر بن علی بن عبدالرحمن بن علی عسقلانی در روز پنجم شنبه ۲۰ محرم ۵۳۸ ، با چندین سماع و مقابله شده .

۵- احادیث ابی عبدالله الحسین بن عیاش المتوثی ، مورخ روز چهارشنبه ۴ محرم ۶۱۴ ، با سماع ۶۱۴ و ۶۹۰ و ۶۲۹ و ۸۲۵ ، سپس پنج صفحه حدیث است بایک سماع

۶- الاسماء المسهجه فی الانباء المحکمه : ابوبکر احمد بن علی بن ثابت الخطیب البغدادی ، جزو ۱ با سماع مورخ ۶۱۷ و ۶۸۸ با دو قرائت در صع و با سماع مورخ ۵۴۱ و ۶۰۲

در این مجموعه چندین سماع است با تاریخ که بسیار برای تاریخ و سرگذشت دانشمندان گذشته ارزنده است

۱۰۷- مشکاه للمصابیخ : حسین بن عبدالله بن محمد طیبی ، شرح المصابیخ

مجموعه السنه ابو محمد حسین بن مسعود فراء بغوی است ، گردآوری ولی الدین عبدالله

الخطیب تبریزی (صع ؟)

نسخ محمد شریف بن محمد نظر مرغینانی در مرغینان در چاشت روز شنبه ۱۰۱۵/۲ع ۱۲
، عنوان شنگرف ، با حواشی نستعلیق ، در آغاز سه صفحه است در درایه الحدیث سه
فارسی و سه صفحه به عربی نیز در درایه هریک به نستعلیق سپس فهرست کتاب و شرح رموز
کتاب ، در پایان نسب عشره مبشره است به عربی ، ۶۸۲ گ ۱۷ س (۴۱۴۳)

۱۰۸ - المصاییح : فراء بغوی

نسخ مغربی الجیلانی ابن عبدالقادر بن العربی بن ملک در نیمه روز شنبه ۴ ذح ۱۲۱۳
، جلد تیماج تریاکی ترنجی مقوایی با لولا ربعی خشتی (۵۸۱ SM)

۱۰۹ - مطالع المسرات بجلاء دلائل الخیرات : محمد المهدی بن احمد

بن محمد بن محمد بن یحیی فارسی که در کعبه در نیمه روز چهارشنبه ۱۰۹۷/ ۲ع ۱۱
ساخته و در شرح دلائل الخیرات و شواهد الانوار فی ذکر الصلاة علی النبی المختار
ابوعبدالله محمد بن سلیمان جزولی است که در ۸۶۸ نگاشته است
نسخ محمد بن مصطفی عبدالجواد حنفی در ۱۲۰۵ از روی نسخه عبدالباقی بن برکات
سکندری مالکی زبیری برای سید احمد بن سیدی العربی الفاسی المالکی با تاریخ روز
چهارشنبه ۱۰۹۵/ ۲ع ۵ ، تاریخ مقابله و تصحیح او در روز آدینه ۱۰۹۷/ ۲ع ۲۰ ، متن
و جدول شنگرف .

۱۱۰ - المطول : تفتازانی که در هرات بنام محمد کورت در روز چهارشنبه

۱۱ صفر ۷۴۸ ساخته است نسخ تحریری نستعلیق مانند چاشت یک شنبه ج ۸۷۱/ ۲ ، نشان
شنگرف ، وزیری

۱۱۱ - معدن العلوم و مرسل الهموم فی عجایب ملکوت الله

آغاز : الحمد لله المعروف بدلیلہ الصادق فی قلب المشکور علی کثیر الانعام و قلیلہ
انجام : وصحبه اجمعین

نسخ ۱۲۹۹ ، ۱۴۱ گ ۱۱ س ، کاغذ کبود ، بغلی (۴۱۵۷)

۱۱۲ - مغنی اللیبیب عن کتب الاعاریب : ابن هشام که در ذق ۷۵۶ در

مکه ساخته و زواید را در رجب ۷۵۹ بر آن افزوده است

نسخ نیمه روز چهارشنبه ۱۷ ذح ۱۰۶۷ ، رحلی (۲۵۵)

۱۱۳ - المفاتیح الدریه فی اثبات قوانین الدریه

نسخ محمد ربانی ، سده ۱۲ و ۱۳ ، از آن سید عنان سامری وارنه‌وی ، ربعی .

۱۱۴ - مفرح النفس : شرف الدین ابونصر محمد بن عمر بن ابی الفتوح

بغدادی ماردنی معروف به ابن المرءه ، در ده باب در باره لذتهای آشکار و نهان ، از
رهگذر زیبا شناسی سودمند است

نسخ روز یکشنبه ۲۴۲ ، عنوان شنکرف ، ۳۲ گ ۲۱ س از کتابهای معمارزاده ، با مهر
وقف اولاد ، نسخه در ترکیه بوده است (۲۱۱ / ۲۲۸۳)

۱۱۵ - مفردات طبی به ترکی

نسخ عبدالله در شب آدینه نیمه شب برای یک امیری ، حواشی نستعلیق ، ربعی .

۱۱۶ - المقامات : حریری

نسخ تحریری ۵۵ از سده ۱۲ ، با شرح لغات در زیر سطور و حواشی (۴ M ۲۶۰)

۱۱۷ - ملتقی الابر

سید محمد بن سید عمر قسطنونی آن را در نیمه روز پنجشنبه میانه‌های ذق ۱۱۶۷ به بیاض

برده است ، جدول و عنوان و نشان شنکرف ، با تملک ۱۲۳۶ ، ربعی (ش ۳۴۵۰)

۱۱۸ - منشآت ترکی

نستعلیق ترکی سده ۱۲ و ۱۳ ، ربعی .

۱۱۹ - منهاج الطالبین و عمده المفتین : نووی

نسخ سده ۱۰ ، کامل کرده حسین بن علی بن محمد بن الحسین بن احمد جرواحی در
ذح ۱۳۱۰

۱۲۰ - مواهب علیه : کاشفی که در ۷۹۷ ساخته است

نستعلیق سده ۱۲ ، عنوانها آیتها شنگرف ، جدول شنگرف ولاجورد ، نیمه نخستین
، رحلی (M ۲۲۹)

۱۲۱ - الناسخ والمنسوخ : ابو عبدالله محمد بن عبدالله بن علی اسفراینی

نسخ ۱۲۸۷ ، ۱۴۴ گ ۹ س بغلی (۴۱۲۴)

۱۲۲ - نتایج الفنون و محاسن المتن : نوعی افندی ملایحبی بن پیرعلی

بن نصح در گذشته ۱۰۰۷ که در ۹۷۴ بنام مراد خان بن سلیم خان ساخته و یواقیت
العلوم و دراری النجوم را که غزالی پنداشته است در آن به ترکی در آورده و از سخنان
شیخ عبدالرحمن نظامی هم بهره برده است ، دوازده فن است و در پایان داستان
بشیر و شادان هم افزوده شده است ، شعرا و با نامش در آن هست .

آغاز : حمد بی اول احد بی ابتدایه

انجام : فکل الصفو منها قد تكرر و نقول تم الكتاب و ربنا الوهاب و له لدینا عطاء و
حساب و انا العبد و العبد مخطی و مصیب و الله تعالی اعلم بالصواب
نستعلیق ترکی سده ۱۱ ، عنوان شنگرف ، بغلی ، با یادداشتی به انگلیسی درلای
نسخه .

۱۲۳ - نخبه الافکار : محمد بدرالدین کاملی بیطار ، بنام ناصرالدین

محمد بن سیف الدین قلاون ، در بیطاری در ده مقاله

نسخ سده ۱۰ ، عنوان شنگرف ، از آن حاج احمد رباط حلبی و محمد بن شیخ حسین
خطیب ، با تملک ۱ رمضان ۱۲۴۸ ، ربعی (۲۷۴ ۵۵)

۱۲۴ - نزه المجالس و منتخب النفایس : عبدالرحمن صفوی

نسخ نسیمی بن حاج حسین محمد در ۱۲۸۷ ، عنوان و نشان شنگرف ، رحلی

۱۲۵ - وسيله المقاصد الى احسن المراسد : خطیب رستم مولوی ، ساخته

در ۹۰۳ در چند باب در فرهنگ فارسی به ترکی

نسخ در لغات و نستعلیق ترکی در ترجمه‌ها از سده ۱۰ و ۱۱ ، در پایان تاریخ مرگ

علوی در ۹۹۳ است ، با مهر محمد بن حاجی مصطفی و ابراهیم بن حاجی ، ربعی .

۱۲۶ - الوصیه : برکلی محمد افندی پسر پیر علی ، به ترکی با خطبه عربی

نسخ ترکی معرب سلیم کریدی در صفر ۱۲۴۵ ، ربعی .

۱۲۷ - الوقوف فی القرآن

آغاز : الحمد لله حمد ایکافی نعمه

نسخ سده ۱۲ و ۱۳ ، عنوان و نشان شنگرف ، ۱۰۸ ک ۱۵ س وزیری ، در پایان بندی

است به فارسی در باره سیزده لحن قرآن . (۴۱۲۷)

چند نسخه از چند موزه و کتابخانه
موزه ایزابلا استوارت گاردنر

Isabella Stewart Gardner

(۱۸۴۰ - ۱۹۲۴) در فنوای کورت Fennway Court در شهر بستن که این بانو

در بود خود آن را فراهم آورده و خود در همین کاخ میزیسته است .

در ۱۹۲۵ موزه‌ای شده بنام او و در ۱۹۳۵ هم فهرستی برای این موزه در بستن

چاپ کرده‌اند . از پولی که از او مانده است این موزه اداره میشود .

در این موزه فهرستی از هنر اسلامی ماشین شده دیده‌ام از Walter Denny

. در فهرست چاپ شده که از Gilbert Wendel Longstreet

Morris CARTER است از آثار ایرانی و اسلامی یاد شده است . در این موزه هم ساختمان و

باغ دارای گلهای اروپائی و هم اشیاء گرانبهای آن دیدنی است . پیکره جوانی این خانم

هم در آن هست . همچنین مجسمه هاو عکسها .

اشیائی از ازنیق و از کاشان در آن هست .

برگی از شاهنامه از سده نهم (۱۵) در آن دیده‌ام و برگي از دیوان حافظ از هرات

از سده نهم و برگي از الاشجار دیسقوریدوس ترجمه حنین بن اسحق از نسخه نوشته

عبداله بن الفضل بغدادی در ۶۱۹ (۱۲۲۲) (ص ۱۶۸ ش ۴ فهرست) و یک برگ از الحیل

الهندسیه جزری از نسخه نوشته محمد بن احمد در ۷۵۵ (۱۳۵۴) (ص ۱۶۷ ش ۳) همچنین

دیوان حافظ نستعلیق زرین آراسته علی بن مصطفی (یا محمد) قایمی در ۸۹۵ با پنج تصویر

(ص ۱۶۶ فهرست چاپی) .

ناگفته نماند که این موزه فهرست دیگری است بدینگونه :

A choice of books from the library of Isabella Stewart

Gardner Fenwart Court MDCCC VI (1906, 71p.)

در کتابخانه آتناوم بستان
Boston Athenaeum Library
است :

۱- بغیه الباحث عن جمل الموارث سروده علی بن الحسین الرحبی المعروف بابن المتقنه ، نسخ سده ۱۳ از روی نسخه نوشته شب آدینه ۴ شوال ۷۰۲، سپس شعرهای لبیداست و محمدحسین و داستان " الليله الثانيه الستون بعدالمائه من حکایات الفلیله و لیلہ " (ش ۲۲،) .

۲- جنگ شعر سعدی و فردوسی و مولوی با بندی از انوار سهیلی ، نستعلیق هندی سده ۱۳، وزیری .

۳- خلاصه احوال بانو بیگم مخاطب به ممتاز محل عرف تاج بی بنت نواب آصف خان اعتمادالدوله بهادر اهلہ خدیو جهان شاه جهان پادشده " .

سرگذشت او است با دو خلاصه پیمایش روضه موزه که در کمپنی انگریز بهادر بحسب فرمایش صاحبان عالی شان روضه منوره شد " که گزارش دربارهٔ این ساختمان است ، نستعلیق راقم فدوی وزیرخان ، شنگرف دار ، ربعی ش S33 (مانند نسخه کتابخانه هوتن)
۴- قرآن ، از سده ۱۲ با جلد قهوه‌ای زرکوب ، ربعی .

۵- مجموعه داستان یوسف یا دو قصه حضرت یوسف " و قصه سبعة بن العباد من بنی اسرائیل " ، حکایه عن کعب الاجبار فی ملک انطاکیه ، معجزات النبی ، حکایت سیمرغ به ترکی ، داستان کندرکوفی که در آن نامهای فارسی بسیار دیده ام همه اینها بجز آن یکی به عربی است ، نسخ سده ۱۲ و ۱۳ ، خشتی ، ش ۷۲- ۶۱ .

۶- پانزده برگ خرماي دراز که روی بازده تاي آن به خط هندی باستانی یا کجراتی نوشته اند .

دانشکده پزشکی شهرستن دارای فهرستی است بدین نام:

A Catalogue of the medieval and renaissance
manuscript and incunabula in the Boston medical
Library Compiled by James F. Ballard

چاپ ۱۹۴۴ بستن ، در آن چند نسخه‌ای دیده‌ام:

۱- قانون ابن سینا به عبری از ناتان هامعیتا از سده ۱۵ به خط عبری ربانی
(ص ۸ فهرست) .

۲- قانون ابن سینا به عبری به خط مردخای بارالیا در ۱۴۶۳ .

۳- قانون ابن سینا به عربی به نسخ علی بن عبدالله ترخانی در ۷۰۹ با جدول
زرد و لاجورد و عنوان سنگرف و زرین با جلد تیماج مشکی ترنجی ضریبی مقوایی درون سرخ
وزیری ، عکس ص ۱ آن در ص ۸ فهرست دیده میشود .

۴- شرح الکلیات من قانون لابن سینا از ابن النفیس قرشی به نسخ علی بن احمد
الیدریعی (?) در میان دو نماز روز شنبه ۱۷ ذ ح ۷۵۹ (تسع و خمسين و سبعائه) در
تحت قلعه مصر برای خودش ، عنوان سنگرف ، وزیری

در ص ۸ فهرست سال نوشتن را ۷۸۶ آوردند و نتوانستند درست بخوانند .

یک نسخه فارسی در آنجا دیدم:

۵- اختیارات بدیعی انصاری که بخش دوم است به نام مفتاح الخزائن ، نسخ روز شنبه ۹
ذی قعدة یا ذی حجه ۷۶۳ ، عنوان سنگرف ، ش ۸۳۱ ، در فهرست نامش را نیافتم .

۶- قانون ترجمه لاتینی گرار دوس کرممنسیس و الادویه القلبیه ترجمه از عربی به

عبری هم در آن جا هست (ص ۱۰ فهرست)

کتابخانه عمومی بستن

Boston Public Library

کتابهای مقدس از انجیل و تورات چاپی چند زبانی یونانی و لاتینی و عربی

- و عبری و سریانی و فارسی به نمایش گذاشته بودند در برخی از نسخه‌ها عربی و فارسی با چند زبان دیگر یک جا با هم دیده می‌شد . نیز 1-Almansor Capitula
 2-Alhumasar: de meditacionibus به لاتین و چاپ شده با جلد چوبی
 3- Daegritudinibus از رازی به لاتین چاپ ایتالیا نزدیک ۱۸۵۰
 4- Massahala: Liber alisconditorum همچنین نسخه‌ای از
 تحریر اصول اقلیدس از خواجه طوسی (ش ۱ عربی) .

به نسخ در نیمه نخستین و نستعلیق در نیمه دوم از شمس الدین محمد بن حسین اصفهانی در رمضان ۱۰۶۵ که دارنده نسخه هم بوده و دو یادداشت تملک دارد با مهر او و گویا اوست که می‌نویسد که من خواندن آن را نزد استادم محمد معصوم حسینی در روز شنبه ۳ج/ ۱۰۶۵ آغاز کردم ، عنوان و نشان ورقم شنگرف ، شکل مشکی و شنگرف ، نسخه را محمد محسن بن محمد فاضل رشتی در ۱۱۲۴ خریده است ، از شیخ عظیم خریداری شده است ، در (صع) آمده است :

مکیدن لب شاهد وزخم کردن نمک خوردن است و نمکدان شکستن

بلبل به فغان من به خموشی غم دل را هرکس به زبانی که توانست ادا کرد
 یادداشتهای دیگر هم به عربی و فارسی در ص ع هشت ، جلد تیماج قهوه‌ای مقوائی

ربعی .

در پایان دو صفحه رساله مانندی است گویا از فارابی بدینگونه:

" اغراض مقالات اقلیدس خمسہ اقسام اما الاول فتبین الزوایا . . . عمل بعض هذہ
 المجسمات فی بعض و علی بعض . واللہ اعلم با تصواب "
 درست مانند اغراض مابعد الطبیعه لارسطو است از فارابی و تحلیلی است بسیار روشن

و کوتاه از اصول اقلیدس . آنگاه بندی است از نهاییالادراک به نستعلیق ریز در نیم

صفحه ، سپس فهرست مقاله‌ها است در ۱ ص به نسخ .

موزه هنری فوگ

Foog Art Museum

در دانشگاه هاروارد :

برگه‌هایی در آن هست که نام و نشانی نسخه‌ها و نقاشیها به انگلیسی از روی شهرها و

کشورها و از روی سال خریداری در آن نوشته شده است و ازین برگه‌ها چنین یافته‌ام :

۱- نقاشی‌های ایرانی از ۱۹۱۸ تا ۱۹۶۰ صد و چهل و هشت پاره .

۲- نقاشی‌های ترکی از ۱۹۲۰ تا ۱۹۶۰ سیزده پاره .

۳- نقاشی‌های هندی از ۱۹۱۹ تا ۱۹۶۹ اندکی بیشتر از ایرانی

۴- نسخه‌های عربی از ۱۹۱۹ تا ۱۹۶۷ سی و چهار جلد

۵- نسخه‌های اسلامی از ۱۹۵۸ تا ۱۹۶۵ بیست و دو جلد .

۶- نسخه‌های ترکی از ۱۹۳۹ تا ۱۹۶۷ -

۷- نسخه‌های هندی از ۱۹۱۹ تا ۱۹۷۲ پنج جلد .

۸- نسخه‌های ایرانی یا فارسی از ۱۹۱۶ تا ۱۹۷۲ صد و نه جلد که در آنها متن عربی هم

هست و در نسخه‌های عربی و اسلامی کارهای ایرانی هم دیده میشود ، نسخه‌های تک

برگی هم در آن فراوان است و خوب هم نگاه میدارند و آنچه ما در گوشه‌های خانه‌ها و

مسجدها و مزارها و تکیه‌ها و به هدر میدهیم یا دفن میکنیم آنان میخرند و از رهگذر

هنر و دانش از آنها سود میبرند گذشته از آثار دیگر کشورها که مرا با آنها کاری نبوده

است .

آنچه در این موزه توانستم تماشا کنم و بدانها بنگرم چنین است :

۱- چند قطعه خط خوش در قاب شیشه که یکی از آنها به تعلیق است با رقم "مشقه

الفقير الحقير اختيار المنشى (۱۹۵۸/۲۱۹) يکى هم به شکسته که برای آقا محمد ابراهيم
پيش خدمت سرکار اشرف نوشته شده است (۱۹۵۸/۱۹۵) .

۲- طومارى به خط چينى ، نقاشى هاى چينى هم در آن بسيار است ، دخترى چينى
در آنجا در باره نقاشى چينى کار مى کرده و به فرانسه هم آشنا بوده و مرا راهنمايى کرده
است .

۳- شش قطعه مرقع گلستان به نستعليق درشت زرین با پاره‌ای سیاه مشق .

۴- پاره خط نستعلیق مورخ ۹۷۶ در بخارا که رقم آن گویا "محمد" است و پاک کرده اند .

۵- پاره خط نستعلیق ریز و درشت زرین و زیبای عبدالرحیم بن محمد قاسم کاتب .

۶- پاره خط میرعلی .

۷- پاره خط شکسته زرین عبدالمجید به شعر فارسی برای میرزا محمد جعفر و روحاجی

فخرالدین (Ca 22)

۸- دو برگ از پنج گنج امیرحسنی و ، پایان شیرین و خسرو او ، به نستعلیق زرین

بایزید تبریزی سلطانی و آغاز مجنون و لیلی (Ca 23) .

۹- مینیاتور مجلس نقاشی شگفت انگیز هندی از مردان و زنان و جانوران و در آغوش

همدیگر شدن و آمیزش آنها بایکدیگر ، سودمند برای دانشمندی لبنانی که دارد در اینجا

برای کتابهای باه عربی فهرست علمی تحلیلی مینویسد و گفته که مسلمانان در این زمینه پیش

از هر ملتی کتاب نوشته اند . من بود این گونه مجالس را در موزه هنری فوگ به او

گفتم و بدو هم این نکته را گفتم که هندی ها گویا بسیار کتاب در این زمینه نوشته اند .

۱۰- یک صفحه زرین از قرآن با رقم ساخنگی یا قوت مستعصمی چه این رقم پس از

چند سطری از آغاز سوره المائده است .

در زیر صفحه به خط دیگر (Ca 34)

۱۱- یک صفحه از قرآن به نسخ زرین محمد هاشم اصفهانی در ۱۱۹۷ (Ca 28) .

- ۱۲- پاره خط میرعلی کاتب السلطانی (۱۹۵۸/۲۰۲) .
- ۱۳- پاره خط مرغی زرین بدینگونه: " بنده باب بها مشکین قلم سنه ۱۳۰۵ " . (۱۹۵۸/۱۵۸)
- ۱۴- سه پاره خط نستعلیق زرین دوتا از حافظ نورالله و یکی از محمدعلی مورخ ۱۱۹۵ (۱۹۵۳/۴۸) .
- ۱۵- سه پاره خط دوتا از حافظ " نورالله سومی با رقم " اعجاز رقم خان " مورخ ۱۱۹۳ (۱۹۵۳/۴۹) .
- ۱۶- دو برگ مصور از الحشایش دیسقوریدوس (۱۹۳/۹۶۰ و ۴۷۸/۱۹۶۵) .
- ۱۷- یک برگ مصور از کتابی نجومی (۱۹۶۰/۱۹۱) .
- ۱۸- قلم کار نقاشی شده در قاب شیشه .
- ۱۹- " صورت نشمی کمان دار " قلیانی بر دست و با کلاه صفوی از رضای عباسی چنانکه در برگه فهرست آمده است (۱۹۶۰/۱۹۷) .
- ۲۰- پیکره های شاه کیکاوس وزن و مردی ایرانی در آغوش هم و زن و مرد هندی در آغوش یکدیگر .
- ۲۱- دو برگ از قرآن به خطی کهن مصری (قسم ۴ جزوه ۱) که بر مدرسه ای وقف شده است با نظر شرف الدین حنبلی و وقف آن پاره شده است (۱۹۱۹/۱۶۱) .
- ۲۲- پاره خط نستعلیق میرعلی کاتب السلطانی
- ۲۳- پاره خط نسخ شهاب الدین محمد دارا شکوه صاحب قرآن ثانی (Ca 15) .
- ۲۴- پاره خط شکسته عبدالمجید در ج ۲/۱۰۰۰ در اصفهان هنگامی که تسب دار بوده است (Ca g) .
- ۲۵- پاره خط نستعلیق عماد حسنی (Ca 7)
- ۲۶- صندوقچه روغنی با آرایش قلم دانی با منظره عروسی در بیرون و با پیکره

- داماد و عروس در آغوش یکدیگر در درون بسیار زیبا است (۱۹۶۳/۸۵) .
- ۲۷- پاره خط نسخ احمد قره حصارى شاگرد اسدالله کرمانى .
- ۲۸- پاره خط ثلث محمد قزوینی در ۲۴ ج ۱۳۰۱/۲ .
- ۲۹- پاره خط نستعلیق عباسی نوری که از روی خط میر عماد برای شاه در تهران نقل کرده است (۱۹۵۸/۳۵۶) .
- ۳۰- پاره خط نستعلیق عبدالرحیم که به فرمایش معتمدالسلطان حکیم باشی میرزا حسین خان دکتر در ۱۳۱۱ نوشته است (۱۹۵۸/۲۱۴) .
- ۳۱- پیکره مردی سیاه قلم به روش رضا عباسی (۱۹۶۰/۵۰) .
- ۳۲- مجلس نقاشی " حرح سادن (؟) عمل دهریداس " .
- ۳۳- برگی از بایرنامه که در آن بایر نمایندگان زن را می پذیرد متن آن چنین است " جهان گیر میرزا با لشکر خود به کمک فرستاده بود . به جهان گیر میرزا نامرد شده بود . در تاریخ ۹۱۰ در کنار دریای آمو باقی چغانیان آمده مرا ملازمت کرد و این بی گمان . . . " (M13)
- ۳۴- شمایل علی ع و دو فرزندش در درون قوطی آراسته قلم دان وار بایک آینه .
- ۳۵- برگی از کتابی هندی مصور .
- ۳۶- تصویر جنگ صاحب قران با میر حسین والی بلخ تاروی آوردنش به تختگاه ملک خطای و مردنش در اترار گویا از ظفرنامه تیموری .
- ۳۷- پیکره زرین مردی که کتاب میخواند با یک آب خوری و یک صندوق چه تحریر و یک گربه بسته خوابیده ، در پشت آن سه جا به خط نورالدین جهانگیر پادشاه پسر اکبر شاه نوشته شده که این برگ در ۱۰۱۴ و ۱۵ و ۱۰۱۵ به کتابخانه او آمده است یک جا هم خط پسرش خرم دیده میشود و رویهم چهار یادداشت است (M 68)
- ۳۸- پاره خط نستعلیق میر حسین سهوی تبریزی با پیکره زنی کارصادق (Mj5)

- ۳۹- چهار برگ از شاه نامه سه تا نستعلیق یکی کهن تر ویکی نسخ کهن .
- ۴۰- پیکره ناصرالدین شاه کار سید محمد حسینی امامی در ۱۲۶۵ .
- ۴۱- خط نسخ زرین حاج عثمان بوسنوی در ۱۱۷۷ .
- ۴۲- خطی که در آن شعرهای سعدی وحافظ ودیگران آمده است .
- ۴۳- نستعلیق زرین محمد میر .
- ۴۴- نستعلیق عماد حسینی مورخ ۱۱۱ (= ۱۰۱۱) (۱۹۵۸/۲۰۷)
- ۴۵- نسخ محمد هاشم اصفهانی برای برادر خاقان و محمد ابراهیم خان
- ۴۶- نستعلیق مالک دیلمی (۱۹۵۸/۲۰۴)
- ۴۷- نستعلیق شمس الادباء
- ۴۸- خط عبدالجبار
- آنچه در برگه ها خوانده ام : ۱- نستعلیق عماد حسنی در اصفهان در ۱۰۱۸ (۱۹ / ۱۹۳۷) و مورخ ۱۰۱۲ و ۱۰۱۵ در قزوین (۱۹۳۷/۲۰)
- ۲- پیکره کسی که نی می نوازند ودو ضرب زن (۱۹۵۸/۲۴۳)
- ۳- برگی از سرگذشت شیخ صفی به نستعلیق (ش ۱۶۸) در آن آمده است :
- "فصل دزدکر سیر رضیه حضرت قطب الاقطاب ومتابعت سنن نبویه و مجاهده و ریاضت فراست واجابت دعاء وغیر اینها"
- ۴- برگی دیگر گویا از چنین کتابی (ش ۱۶۶) با عنوان " در جلوی حضرت قطب الاولیاء بر مسند خلافت " و در آن از صفوت الصفاء یاد میشود . این دو برگ را در صندوق شماره ۱۰ هم دیده ام چنانکه در برگه های فهرست هم نام آنها هست .
- در قوطی شماره ۱۰/ ۱۹۶۰ چندین پاره خط است بدینگونه :
- ۱- نسخ روی پوست آهو ۲- نستعلیق از منظومه ای در سرگذشت عارفان ، ۳- خط کوفی روی پوست آهو ۴- دو برگ از مرقعی که در یک صفحه آن پیکره " عارف جام " و در

صفحه دیگر شعر او است :

ای خطت نقشی زنوانگیخته	مشک تر پیراهن مه ریخته
تاسر زلف تواز کف داده ام	رشته جان از تنم بگسیخته
چشم من هر شب به جست و جوی دل	خاک کویت را به مژگان ریخته
جامی از وصف میانت قاصر است	گرچه هر دم صد خیال انگیخته
با خیال لعل رنگ آمیز تو	آب چشم ما به خون آمیخته
دارم از زلف تو صد پاره دلی	هر یک از موی دیگر آویخته

به نستعلیق در ذح ۹۸۷ (سبع وثمانین وتسعمائه)

این شعرها در کلیات جامی چاپ هاشم رضی (ص ۶۶۴) دیده میشود ولی شعرها در این نسخه پس و پیش شده و یک بیت را هم ندارد .

۴- سپس یک صفحه است با نام یاقوت بن عبدالله و به نسخ ، ۵- نستعلیق مقصود بن محمود در ۱۱۲۶- نستعلیق و کوفی از دیوانها و منظومه‌ها ، ۷- مجلس رقص شاهانه ، ۸- مجلس نقاشی هندی ، ۹- پیکره رنگین شبان و گوسفندان و سگ و درخت و سبزه ، ۱۰- پیکره گل ، ۱۱- قلم کار ، ۱۲- پیکره زن و مرد ، ۱۳- پیکره رنگین سواری با تفنگ روی طلق .

تنی از تک برگی‌ها : ۱- شاهنامه منصور کهن (۱۹۲/۱۹۶۰)

۲- پیکره فیلی که بر اندامش پیکره چندین جانور دیگر کشیده‌اند ،
۳- پیکره علی ع ، ۴- پیکره یک آخوند ، ۵- پیکره زن و مرد در آغوش یکدیگر ، ۶- پیکره زن و مرد نیمه لخت که میخواهند یکدیگر را در آغوش گیرند ، ۷- شاهنامه به نستعلیق سده ۱۰ نیز به نستعلیق سده ۱۱

۸- یک صفحه از ترجمه فارسی منافع الحيوان ابن بخت‌یشوع با تصویر بدینگونه " استر چون گمیز ... (یک کلمه پاره شده) ببوید زیان دارد و آرزوی گشنی کند و راه از مردم

ببرد و چون باری به راهی رفته باشد یاد دارد و بازدارند. زندگانی استرا از زندگانی
مادر و پدر بیشتر باشد و چون با اسب "با تصویر استر (۱۹۶۰/۲۰۴)
۹- صفحه دیگر از آن با تصویر "از منافع باز در ره ره باز در چشم کشند نیک باشد "
(۱۹۶۰/۲۰۵)

۱۰- برگی از دیوان شاعری با تصویر که سه بیت از آن مانده است :

باد و خاک و آب و آتش بردرش خازن و صراف و پیک و جوهری

دوبیت دیگر را نتوانستم بخوانم ، از فصل ۲۹ مونس الاحرار (۱۹۶۰/۱۸۶ a, b)

۱۱- برگی مصور از کنایی به نستعلیق تازه (۱۹۱۹/۱۲۹)

۱۲- صفحه‌ای که در آن جنگ دیرینه نژاد عرب نشان داده شود .

۱۳- یک صفحه از جامع التواریخ یا مجمع التواریخ، از ظفرنامه تیموری (۱۹۶۵/۴۷۷)

۱۴- پیکره محمد ص و ابوبکر (۱۹۶۰/۱۸۴)

۱۵- پیکره حسن بن علی و بیان خلافت معاویه (۱۹۶۰/۱۸۱)

۱۶- از قرآنی به خط کوفی

۱۷- پاره خط نستعلیق میرعلی (۱۹۵۸/۱۸۷)

۱۸- پاره خط شکسته میرزا کوکب در زمینه زرین که نامه ای است به میرزا محمد محسن

(۱۹۵۸/۲۱۲)

۱۹- تک برگی های هندی که تصویر از نسخه‌هایی بزبان هندی ^{است} و شاه نامه و انوار سهیلی
و دیوان انوری (چندبرگ) و پیکره نادرشاه (۱۹۱۹/۱۳۳) و چند مجلس درباری هندی
که یکی رقص است و پیکره‌های هندی مغولی و پیکره آخوند ملا عبدالقادر و پیکره فیلی که
در همه اندام‌های آن پیکره‌های انسان و جانوران دیگر کشیده و روی آن هم دیوی
نشسته است (۱۹۵۰/۱۳۲) ، پیکره آسوری راگینی Asavari Ragini که
نی مینواز از سده ۱۱ (۱۹۵۵/۴)

۲۰- در آلبومی پیکره‌هایی بروش پیش گذارده‌اند: پیکره شاه عباس جامی بردست با یک جوانی ساقی گویا از رضای عباسی در ۱۰۱۲، شکيامونی از نسخه‌ای هندی، زنی که نسی می‌نوازد دو برایش مارها رقص می‌کنند آنهم از نسخه‌ای، جنگ دو فیل که روی آنها دو فیل‌بان است، نیاکا Nayka یا زن لخت هندی، داودخان بازی بردست که در ۱۱۶۹ کشیده‌اند، پیکر دارا شکوه، با بندی بزبان ترکی.

تصویرهای هندی در این موزه فراوان است. همچنین تصویر در صفحاتی از شاه‌نامه از سده ۱۱ و ۱۲ و صفح‌ای از جنگی از شعرهای فارسی به نستعلیق سده ۱، هشت صفحه زرین‌مصور که گویا از جنگی است و یکی از آنها آغاز پنج گنج‌نظامی به نستعلیق ریز سده ۸ و پنج تا درباره داستان مهر و ماه به نستعلیق درشت سده ۸ یکی هم نستعلیق دیگر از سده ۸ و ۹ و در یکی که به نستعلیق سده ۸ است آمده است: کاغذی بهت‌راز خطایی نیست. لیک چندانکه آزمایی نیست، نیز در این موزه تصویر کهنه‌ایست از زنی ایرانی.

در صندوق پنجم برگ‌های پراکنده‌ایست از قرآن و کتاب فارسی و عربی و عبری که یکی از آنها گویا انجیل است متن عبری و هاشم عربی از انجیل‌ها و تورات چند زبانی خاوری و باختری در جای دیگر هم دیدم.

در صندوق نهم خطی خوش‌مورخ ۱۱۲۱ و پیکره تیراندازی با سری گربه مانند و پیکره سواری شمشیر بردست که به شیری حمله می‌کند با پیکره زنی از دور که برهنه است در آب و پوشاک او در کناری نهاده است.

در صندوق چهارم و ششم هم خط و تصویری چندی است.

من اینها را به اندازه‌ای که فرصت داشتم و برای نمونه در اینجا آوردم و شماره برخی از آنها را نوشتم تا هر که بخواهد از آنها عکسی درخواست کند. روزانه می‌دیدم که دانشجویان آنها را می‌بینند و برای درس و رساله خود از آنها بهره می‌برند و

امیدوارم از ایرانیان هم کسانی که به خط و نقاشی می‌پردازند به اینگونه موزه‌ها سری بزنند و از آنها بررسی کنند .

نسخه‌هایی از موزه فوگ Foog در دانشگاه هاروارد

شهرکیمبریج بستان

۱- بوستان: سعدی

۱۹۶۰/۶۴ ، نستعلیق خوش محمد بن علاءالدین رزه‌ای در روستای رزه در ذق ۹۰۷ ، آراسته و دارای دو مجلس تصویر ، ربعی .

۲- بوستان: سعدی ، ۵۸ ، نسخ عبدالعلیم در ۹۴۳ ، زرین آراسته ، از آن راغب افندی ، ربعی .

۳- پنج‌گنج: نظامی

۶۷ ، نستعلیق محمدتقی کاتب خاتون آبادی اصفهانی ، سده ۱۱ ، پیشکش مرتضی قلی خان ایشک آقاسی باشی که دیباچه آن را هدایت در ع ۱۰۵۴/۱ به دستور او نوشته است ، با مهر همین مرتضی قلی در پایان ، زرین و آراسته و مصور ، جلد روغنی زرین .

۴- پنج‌گنج: نظامی ،

۲۴۷ ، نستعلیق در چهارستون زرین با تصویرها بروش شیراز ، رحلی .

۵- پنج‌گنج: نظامی

۳۸ ، بهرام نامه است و اسکندرنامه ، انجام نخستین و آغازدومی را برداشتند و آغاز نخستین و انجام دومی هم افتاده است و هیچ سرلوحی ندارد ، به نستعلیق ریز خوش ، بغلی کوچک .

۶- تحفه الاحرار: جامی

۸۶ ، نستعلیق سده ۱۰ با تاریخ سرودن آن در ۸۸۶ ، زرین ، از آن خندان ، خریداری عثمان ، جلد روغنی زرین ، ربعی .

۷- جنگ شعرهای عربی با تفسیر لغات در میانه وکنار صفحات ، شکسته نستعلیق چلیپای آراسته بیاضی با مهرتفتیش شده .

۸- خسروشیرین : شیخ افندی

۱۹۵۸/۱۵۵ ، نسخ ترکی معرب سده ۱۰ ، خریداری درویش محمد در روز ۴ ذح ۱۰۵۰ ، از آن سید مرتضی افندی سرخ سر ، بغلی کلفت .

۹- دعاء (کتاب -)

۱۴۷ ، نسخ آراسته ، زرین سده ۱۲ ، با حواشی به نستعلیق ریز ، نسخه را یحیی بن مرتضی حسینی در ۱۲۲۹ به پسرش محمد بخشیده بوده است ، جلد روغنی ، ربعی .

۱۰- دیوان : انوری ، ۱۱۷ ، نستعلیق اذق ۹۹۶ در لاهور ، زرین ، بغلی کلفت .

۱۱- دیوان : حافظ

شکسته نستعلیق محمد عیسی شکسته نویس در روز یک شنبه ۲۲ صفر ۱۱۸۸ ، با تاریخ تولد ۱۲۷۵ ، بغلی .

۱۲- دیوان : حافظ

۲۸۰ ، نستعلیق سده ۱۰ ، نام نویسنده را پاک کرده اند ، دو سه بیت آغاز در دو صفحه زرین نوشته شده است ، از آن کوکب خانم دختر صدراعظم در ج ۲/ ۱۲۷۴ با مهر صدراعظم جلد روغنی ، ربعی .

۱۳- دیوان : عرفی

..... نستعلیق خوش آراسته و زرین شاه محمد دارابی در شهر محمد پور در کتابخانه ابوالمظفر سلطان محمد عادل شاه غازی به معرفت سید نورالله در ۱۰۴۶ ، آغاز افتاده ، بغلی .

۱۴- ظفرنامه

نستعلیق زرین ، آغاز و انجام افتاده ، با یادداشت محمد صادق گلپایگانی در تهران در

۱۲۱۲ کمی نویسد که ((ورق تحریر)) (کلغن) آن کم شده است، وزیرى .

۱۵- عجائب المخلوقات: کمونی، به عربی

۱۹۷۲/۳، نستعلیق سده ۱۱، آراسته و مصور، هندی است .

۱۶- فرمان، فتح علی شاه درباره صاحب اختیاری علی خان برای تهران در صفر ۱۲۳۶

لوی ٹیل، زرین و آراسته، در قاب شیشه (۱۹۵۸/۲۳۹) .

۱۷- فرمان ناصرالدین شاه درباره بازرگانی بنام روس سفراندی یونانی مسیحی که نشانه

مرتبه دوم و شیروخورشید مرتبه اول در پیچی ٹیل شوال ۱۲۶۴ باو داده است، زرین

و با مهر و امضای متداول زمان قاجار در پشت آن .

۱۸- قباله زناشویی، حاجی محمد کاظم پسر حاجی عبدالنبی قزوینی و فاطمه النساء خانم

دختر حاجی محمد حسین قزوینی با کابین ۲۶۲ مثقال نقره که نیم مثقال آن را زن به ۶۰

مثقال طلای ناب و یک کنیز حبشی سی تومان صلح کرده است، در ۱۸ ذق ۱۲۵۰، بنا

چهار سجل، زرین و آراسته، در قاب شیشه، ش ۱۹۵۸/۲۴۰ .

۱۹- قرآن،

با ترجمه فارسی آراسته و زیبا در جلدی روغنی بسیار زیبا از سده ۱۲ و ۱۳ با تاریخ

تولد گویا ۱۳۱۵ بوده که ۱۱۲۵ کردند با مهر ((تفتیش شده)) (بی شماره)

۲۰- قرآن،

۱۴۸، نسخ محمد جعفر بن حاجی علی اصغر در ۱۱۴۰ که این یکی دوازدهمین نسخه

نوشته او است، حواشی، نستعلیق زرین و آراسته، ربعی .

۲۱- قرآن،

۱۶۸، نسخ سده ۱۰، زرین و با آرایش بسیار، حواشی نستعلیق، بادعای ختم و تفاء ل

منظوم فارسی یا فال نامه در پایان، وقف سلطان محمد قطب شاه پسر محمد امین میرزا پسر

ابراهیم قطب شاه پسر سلطان قلی قطب شاه بر مسجد جامع صفا در دارالسلطنه . . . (پاک

کردند) در آغاز شعبان ۱۰۳۱ با مهر او در بالای وقف نامه در پایان، جلد زرکوب، رحلی .

۲۲- قرآن، ۱۶۹، نسخ سده ۱۰، زرین، جلد سوخته زرین، رحلی .

۲۳- قرآن: نسخ سده ۱۰، زرین با آرایش بسیار ۱۷۰، در پایان دعاء ختم است و تفال

به فارسی به نستعلیق در زمینه رنگارنگ زرین در ۲ ص، رحلی .

۲۴- قرآن،

۲۴۸، نسخ عبداللہ مروارید در ۹۴ ولی عبارتت که این مطلب را میرساند مشکوک

است، آراسته و زرین، با زایچه روز چهارشنبه ۲۹ رمضان ۱۲۲۶، جلد روغنی، ربعی .

۲۵- قرآن،

۲۴۹، نسخ اسماعیل بن حسن رضوی موسوی خوانساری در روز یکشنبه ۲۱ رجب ۱۰۳۶،

زرین و آراسته، با تاریخ تولد - ۱۳۳۰، جلد روغنی، بغلی .

۲۶- کلیات: سعدی

۱۹۶۵/۹۹، شکسته نستعلیق ۱۲۲۰، آراسته و مصور، ۱۶۳ گ، با مهر (تفتیش شده) ربعی .

۲۷- گلستان: سعدی

۱۲۶، نستعلیق سده ۱۰، کاغذ متن و حاشیه زرین و آراسته رنگارنگ، با یادداشت محمد

شیرازی در ج ۱/ ۱۲۱۰ در پایان، جلد روغنی مصور .

۲۸- مثنوی: الهی

آغاز به نام خدایی که فکر خرد نیارد که تا کنه او پی برسد

همی دید از عقل چون بنگریست که هست او ولیکن ندانست چیست

انجام: الهی چو این نقش فرخ نهاد به آخر رسید آخرش خیر باد

نستعلیق خوش مظفرالدین محمد درویش بهادر سلطان نویسنده سلطان مسعود بن سلطان

محمود در ۹۵۹ یا ۹۰۹ (رقم میانین پاک شده است) با مهر حسن، نسخه زرین بسیار زیبا .

۲۹- مرقع، ۱۹۶۰ در ۵۶ برگ، به نستعلیق و تعلیق یکی با رقم (سینهی رام) (

۵۶

در یکی شعر عاقل خان به خط خود او در ۱۱۵۳، یکی مورخ ۱۱۵۸، یکی از محمد قاسم، یکی تعلیق خواجه جامی در ۱ ج ۸۷۵/۲، یکی خط سلطان محمد نور، یکی نستعلیق علاءالدین، نسخه در یکی از کتابخانه های ایران یا هند بوده و شماره ۱۶۴ دارد.

۳۰- مرقع، متن شعر فارسی

۱۸۴، نستعلیق خوش سده ۱۱ و ۱۲ در کاغذ متن وحاشیه شده، رحلی.

درموزه هنرهای زیبای بستان دربخش آسیایی

Asiatic Departement, Boston Museum of Fin Arts

چند برگي از قرآن دیده ام یکی روی پوست آهو دیگری به خط مغربی و یک برگ از کتابی کهن به عربی در فقه و یک برگ از کشاف زمخشری با ص ع زرین که نامش در آن نوشته شده است و یک پاره قرآن کوچک، باز پاره قرآنی روی پوست آهو و یک پاره قرآن با تفسیری کوتاه زیر سطور شنگرف. در یک قوطی برگهای قرآن گذارده اند که برخی روی پوست نوشته بود و یکی از آنها به خط طلایی در زمینه سیاه، نیز پاره خط قطب الدین محمد یزدی در ۹۹۲ پشت آن خط نستعلیق معزالدین محمد حسینی در ۹۷۸ (M.F.A. Buss 1K10.13)

(ش 15.116) در کتاب کوماراسوامی که یاد کرده ام نمونه دیگری است مورخ ۹۹۱ از همین یزدی. همچنین نستعلیق احمد شاملو فر ۱۲۳۹ با ستایش علی نقی میرزا به شعر.

در قوطی دیگر یک برگ از منافع الحيوان فارسی کهن مصور است (23.233) و برگي از شاهنامه به نستعلیق و مصور و برگي از منافع الحيوان عربی و مصور (15.535) و برگي از قرآن کهن و زرین و تصویری از کیمیاگران بغداد و دوشمه از قرآنی زرین زیبا با برگهایی از قرآن به کوفی زرین و برگي قرآن کهن زرین رنگین.

در قوطی دیگر: خط شکسته عبدالحمید است یکی مورخ ۱۱۸۱ و یکی ۱۱۸۲ و خطی دیگر از او که در پسین روز پنجشنبه در مدرسه کاسه گران برای محمد علی نوشته است، نسخ زین العابدین عبدالنبی قزوینی در شب تولد پیامبر در ۱۲۷۰، چند قطعه خط خوش بی

رقم ، برگهایی از منظومه های فارسی به خط خوش ، خط محمود اسحاق شهابی ، نستعلیق
عماد حسنی در ۱۰۰۰ ، یک برگ تقویم آراسته به زر ، یک مشق به خط خودش نوشته ۱۷
ذح ۱۱۳۹ ، نستعلیق امین در ۱۱۴۲ .

نیز در این موزه برگی است از آغاز بوستان سعدی به نستعلیق خوش زرین سده ۱۰
با پیکره موسیقاری با افزارش (۱۴۶۱۰) در روی قوطی آن هم پیکره های زیبا است و از
آن ها است مجلی رقصی صوفیانه (۱۴۵۶۰)

موزه فاین آرت شهر بستان

Fin Arts

۱- حدیقه الحقیقه : سنایی

گزیده است ، نستعلیق خوش محبی کاتب در ج ۹۸۱/۱ ، زرین و آراسته با هفت مجلس که
در یکی فیلی است با سوار آن ، در دستش ماری است و در اندام فیل هفده پیکره آدمی و
جانورانست و در جلوی فیل کسی که آن را می برد و در بالادختری است که به اینها
می نگرد ، با یادداشت روز سه شنبه ۱۴ ج ۱۱۵۷/۱ ، محمد رفیع در آن می نویسد که این
نسخه را با یک جلد مرقع و یک جلد تاریخ منظوم شاه عباس ، میرزا عبدالجواد فرستاده
است با خط و مهر او ، از آن صدراعظم بود و او به فرزند نظام الملک در ع ۱۲۷۰/۲
بخشیده است ، با خط و مهر او در ص ع ، کاغذ متن و حاشیه ، عنوان سفیداب ، سر
فصلها رنگین ، حاشیها رنگارنگ زریاشی شده .

۲- دلائل الخیرات : جزولی

نسخ مغربی ، بغلی بیاضی ، نسخ درویش محمد سلیمان ، زرین ، ربعی .

۳- شاه و درویش : هلالی

نستعلیق خوش شعبان ۹۵۳ (ثلاث و خمسين وتسعمائه) آراسته و زرین ، بغلی .

۴- قرآن ، یک پاره به خط کوفی و زرین و کهن ،

یک پاره دیگر به خط کوفی همه زرین با ۵ شمس در آغاز و دو شمس در پایان همه بزر .

۵- قرآن ، نسخ سده دهم زرین با شمسای به زر که در آن نام ملک طاهر چقمق دیده میشود ، از آن محمد بن علی در ۹۱۴ ، با یادداشت های تملک دیگر ، رحلی بسیار بزرگ و کلفت .

۶- قرآن ، نسخ مغربی آراسته ، رحلی خشتی ، نیمه نخستین ، نسخ زرین ایرانی زرین ، ربعی .

۷- قرآن ، پاره ۲۴ ، ثلث زرین عبدالله بن احمد بن فضل الله بن عبدالمجید در اواخر رمضان ۷۳۹ در مراغه ، رحلی کوچک ، دو پاره دیگر نسخ سده ۹ و ۸ زرین .

۸- مثنوی : رومی ، نستعلیق ترکی لطف الله بن مصطفی در روز عرفه رمضان ۱۱۰۸ در جلد مشکی زرین با لولا

۹- منظومه ای به ترکی ، نستعلیق ترکی مصور سده ۱۲

۱۰- مهر و مشتری با عشق نامه عصار تبریزی

در آن آمده است به روز و اوود ال از ماه شوال ز هجرت رفته حاوعین یا ذال

قریب پنج ساعت رفته از روز به وقت اختیار و فال فیروز

نستعلیق مرندی استر آبادی در نهصد و هشتاد و دو ، آراسته و مصور ، از آن حسن دره ۲ ذ

ح ۱۰۵۱ ، ربعی

۱۱- هفت منظر : هاتفی ، داستان بهرام گور است .

نستعلیق خوش آراسته زرین مصور محمد کاتب با عنوان شنگرف ، وزیر .

قرآن : با ترجمه کهن فارسی زیر سطور متن کوفی ترجمه نسخ کم رنگ تر با نشانه های شنگرف ، عنوانها به زر آراسته به سرخی و شنگرف به اندازه رحلی ، برگهای پراکنده ایست از نسخه ای که کامل بوده است و آنها را دسته دسته کردند از روی سوره ها و بهر دسته ای کاغذی است که در آن شماره سوره و آیتها نوشته شده مگر یک دسته که نتوانستند بشناسند . بدینگونه :

- ۱-سوره ۹: آیه ۳۰ تا ۶۹ و س ۱۰ تا آیه ۲۳ (۶ برگ)
- ۲- س ۱۲: ۳-۷۶ (۶ برگ) و ۸۸ تا آخر (۱۱ گ)
- ۳- س ۱۳ و ۱۴ و ۱۵ (۱۳ گ)
- ۴- س ۱۶ و ۱۷ (۱۲ برگ)
- ۵- س ۱۸: از آیه ۷ و ش ۱۹ از آیه ۱۸ با س ۳۰ تا آیه ۸۶ و س ۳۸ (۱۸ گ)
- ۶- س ۲۲ آیه ۵۱ تا پایان و س ۲۳ کامل و س ۲۴ تا نیمه آیه ۲ (۸ گ)
- ۷- س ۲۶ از آیه ۲۳ و س ۲۷ و ۲۸ کامل و س ۲۹ تا آیه ۵۸ (۲۶ گ)
- ۸- س ۳۰ تا آیه ۸۶ در ۹ گ با س ۱۹ و ۱۸ که یاد شده است
- ۹- س ۳۱ از آیه ۳۲ و س ۳۲ و ۳۳ کامل و س ۳۴ تا آیه ۳۰ (۱۳ گ)
- ۱۰- س ۳۴ از آیه ۴۰ تا پایان و س ۴۱ تا آیه ۴۸ (۳۶ گ)
- ۱۱- س ۴۲ از آیه ۵ تا س ۵۹ آیه ۱۲ (۴۵ گ)
- ۱۲- س ۶۷ از آیه ۲۳ و س ۶۸ تا ۷۴ و س ۷۵ تا آیه ۳۱ (۲۱ گ)
- ۱۳- س ۷۶ آیه ۱۶ تا س ۱۷ آیه ۱۷ (۱ گ)
- ۱۴- س ۷۰ از آیه ۱۸ تا ۲۹ و آیه ۵۴ تا پایان و س ۸۱ تا آیه ۹ (۲ گ)
- ۱۵- شناخته نشده ۳ گ

نمونه

سوره اسراء (۱۷) : بنام خدای روزی دهنده و بخشاینده پاكا و بزرگا آن خدای كه
 ببرد بنده خویش را به شی از مزگت مكه به مزگت دورترین یعنی بیت المقدس آنكه متبرك
 كرد ستیم گرد برگر آن تا بناایم او را از عجایبها، ما ،حقا كه اوست شنوا و بینا و بدادیم
 موسی راتوریت و كردیم ما او را راه نمودنی فرزندان یعقوب كه مگربد بجز از من یسأ-
 پندانی و پناهی آنكه فرداشتیم ما بانوح حقا كه او بود بنده ی سیاس دارو گفتیم ما فرزندان یعقوب
 را اندر توریت كه تباهی خواهی اندر زمین دوبار و برتری تكبر كنید تكبر كنید
 بزرگ چو بیاید

هنگام نخست بار برگماریم بر شما بندگانی که ما راست خداوندان کارزار و عقوبت سخت تا بگروند و درآیند به میان سرایها و هست این وعده بودنی و کردنی، پس آنگاه و ازگردانیم شما را دولت و قوت بازگردانیدنی به ایشان نیر و دهم و افزون کنیم شما را خواستها و پسران و کردیم شما را بیشتر گروهان اگر نیکو می‌کنی آن نیکوی و اتن خویش کنی، و اگر بدی کنی او را بود و بال آن

نمونه: سوره سجده (۲۲) الم تنزیل الکتاب لاریب فیه کتاب

من رب العالمین ام یقولون افتریه. بنام خدای روزی ده بخشاینده سوگنداست که این کتاب بگفت خدای است شک، در او نیست که از نزدیک خدای خلقتان است بلکه کافران گویند ها بافته است محمد از خویشان بلکه جبرائیل از نزدیک خدای بتو آمد تا تو بیم کنی به این مردمانی که به ایشان رسول نیامده است از پیش تو به چندین کلمه تا مگر راه راست یابند از گم بودگی خدای شما و آن همه خلقتان است که آسمان و زمین بیافرید.

سوره نخل (اتی امرالله) (۱۶) بنام خدای آفریدگار روزی دهنده خلقتان

بخشاینده، مؤمنان آمد فرمان خدا به قیامت شتاب زدگی مکنید بدان پاکی خداوند و دورا آنچه می‌انباز گویند فروآیند فرشتگان و جبرائیل بفرمان او بران. و خواه از بندگانش که بیم کنید و بترسانید که اوست که نیست معبود مگر من بپرهیزید از من بیافرید آسمانها و زمینها و زمین را بدرستی و راستی دورست از آنچه می‌انباز گویند بیافرید مردم را از آبی بوی دار همی او داوری کن پیدا است... آنچه بی‌نهیان کنید و آنچه می‌آشکارا کنید و از کسها که میخوانند بجز آن خدای تعالی که آفرینند چیزی و ایشان خود آفریده اند مردگانند نه زندگان و آگاه نه اند که زنده کنندشان خدای شما یکی خدای است از کسها که بنگروند بدان جهان دلهای ایشان ناشناسه بود و ایشان گردن کشان باشند حقا که خدای که میدانند آنچه می‌پنهان کنند و آنچه آشکارا کنند حقا که خدای دوست ندارد گردن کشان را.

موزه هنرهای زیبای بستان رافهرستی است به نام

که در آن تصویرهای خاوری این موزه و صف و کلیشه شده مانند:

- ۱- تصویر داستان بید پای هندی یا کلیله و دمنه ص ۳۳
 - ۲- تصویر شاه نامه دمت ساخته در تبریز در ۱۳۱۰ ص ۳۴
 - ۳- تصویر شاه نامه نوشته ۱۳۴۱ ص ۳۵
 - ۴- تصویر جامع التواریخ از سده ۱۴ گویا مانند نسخه مصور ترکیه ص ۳۶
 - ۵- تصویر شاهنامه مورخ ۱۴۲۰ ص ۳۷
 - ۶- تصویر تاریخ جهان گشای جوینی مورخ ۱۴۳۷ ص ۳۸
 - ۷- تصویر تاریخ تیمور ساخته ۱۳۹۰-۱۴۰۰ در شیراز ص ۳۹
- با چندین تصویر دیگر ایرانی و هندی رویهم ۲۳ مجلس نقاشی . این مقاله از پری بوت Perry Cott است . مجلد دوم تا پنجم آن درباره تصویرهای دیگر این موزه است از مردم کشورهای دیگر جهان

Ars Asiatic xiii درمجله هنر آسیایی

Les miniatures oriental de la در گفتار
Collection Clubew au Museum of Arts de Boston از
A.K.Coomaraswami
چند لوحی وصف شده است:

لوح ۱ تصویر ۳ و لوح ۲ تصویر ۵ از کتاب معرفه الحیل الهندسیه ابوالعزبن اسماعیل جزری است که برای محمود ملک صالح ارتقی پادشاه آمد (۱۲۰۰-۱۲۲۱)
ساخته است ، نسخه نوشته محمد بن احمد در ۷۵۵ (۱۳۵۴)

لوح ۲ تصویر ۱ پیکره دو پزشک است که مادهای را میسازند با متن عربی در بالا و پایین آن از الحشایش دیسقوریدوین ترجمه حنین بن اسحق در گذشته ۲۶۰ (۸۷۳) از

روی نسخه نوشته عبدالله بن فضل در ۶۱۹ (۱۲۲۲)

تصویرهای این نسخه پراکنده شده و درموزه‌ها پخش است .

لوح ۳ تصویر ۲ نیز از همین کتاب است .

لوح ۳ تصویر ۶ مینیاتوری است از نسخه‌ای فارسی

لوح ۸ (ص ۲۰س ۱۸) نقش کشتن فرامرز است بدست اردشیربا خط نستعلیق پایان سده نهم (۱۵) نه سده هشتم که آقای ایرج افشار نوشته است

لوح ۱۱ تصویر ۳۱ پیکره سواره‌ایست گویا کار بهزاد . در لوح ۱۲ تصویر ۲۲ دوبرگ است از دیباچه بایسنغری از سده ۹ (۱۵) .

لوح ۱۴ تصویر ۲۵ از خواص حیوان فارسی مصور و به نسخ است

لوح ۱۵ تصویر مردی گویا کار بهزاد

لوح ۲۳ تصویر ۴۳ خط میرعلی است با تصویر و پیکر ((محمدی)) کار مهدی

لوح ۳۷ تصویر ۶۳ نستعلیق سلیم و قطب الدین محمد یزدی است در ۹۹۱ (نیز در موزه هنرهای زیبای بستان مورخ ۹۹۲)

لوح ۴۰ تصویر ۷۱ پیکره سلطان حسین میرزا است از بهزاد

لوح ۴۱ تصویر ۹۳ و ۹۲ پیکره درویش است و پیکره یک مرد هر دو کار محمد یوسف حسین خانی در ۱۰۵۵

لوح ۴۳ تصویر ۱۰۷ پیکره مردوزنی است در آغوش یکدیگر از امیرحاجی میرزا در ۱۱۹۷

لوح ۴۵ تصویر ۲۷۹ ((شبه حضرت زنده فیل احمدجام)) است در گذشته ۵۵۲ با رقم رضای عباسی و ۷۹ ب نستعلیق خوش محمد حسین است .

لوح ۴۶ تصویر ۸۰ پیکر زنی است از رضای عباسی با رقم "رضا" با شعرهای فارسی گردآرد آن با مهر "عبده ابوطالب ۱۱۵۴" . تصویر ۸۱ "صورت استاد محمدعلی مذهب شیرازی" است که از "نیشابور بود" با "رقم کمترین رضا عباسی"

تصویر ۸۲ پیکره گروهی است با رقم " رضای عباسی "

لوح ۴۷ تصویر ۸۳ پیکره درویشی که رخت می‌شوید با تاریخ " غره جمیدی الاولی سنه ۱۰۴۱ به اتمام رسید " با " رقم کمینه رضا عباسی " به جهت سلطان الفقراء درویش عبدالملک استرآبادی "

تصویر ۸۴ آن پیکره جوانی که شیراورا میدرد و گروهی دارند آن را میگیرند با یاد داشت معین مصور در ۳ شوال ۱۰۸۲ که در روز دوشنبه عید رمضان ۱ شوال ۱۰۸۲ شیرای را ایلچی بخارا با یک کرگدن برای شاه سلیمان پیشکش آورده بود و آن شیرجسته و بیچاره‌ای را دریده و آن هم دردم مرده است . در این سال برفی آمد و نرخیهای کالاها بالا رفت .

لوح ۴۸ تصویر ۸۵ پیکره مرغی است و درختی از معین مصوبه در ۲۲ ج ۱/ ۱۱۰۰

لوح ۴۹ تصویر ۸۹ چهاراسب است روی هم که از پیکره دواسب در می‌آید .

لوح ۵۴ تا ۵۸ تصویر ۹۷ تا ۹۸ از شاه‌نامه‌ایست به نستعلیق محمد قوام‌الدین

مذهب شیرازی نوشته ۹۷۰ تا ۹۹۱ (۱۵۵۲-۱۵۸۳) برای سلطان مراد .

لوح ۶۱ تصویر ۱۲۵ تصویر مولوی روم است .

لوح ۶۳ تصویر ۱۲۳ پیکره شاه عباس است و خان عالم

لوح ۶۴ تصویر ۱۲۶ ب نسخ و نستعلیق عبدالرشید است .

لوح ۷۴ تصویر ۱۵۸ پیکره اسب است از محمد باقر

لوح ۱۴۹ آن پیکره‌ای از شاه عباس .

پس از این عکس آغاز و انجام چند نسخه از بنیاد نسخه‌های خطی فرهنگستان
تفلیس که دوستان دانشمند آنجا برای نگارنده فرستاده‌اند در اینجا به چاپ می‌رسد و از
آنان بسیار سپاسگزارم :

- ۱- ترجمه احیاء ، ۴۱۶
- ۲- احیاء الطب ، ۳۳۶
- ۳- ادبستان ، ۹۰
- ۴- ارشادالزراعه ، ۱۴۵۱
- ۵- انجیل ، ۵۵
- ۶- قصیده برده ، ۲۸
- ۷- بساتین‌الانس ، ۱۲۰
- ۸- بوذاسف و بلوهر ، ۵۴۰
- ۹- پنج گنج ، ۴۵۸
- ۱۰- تحفه خسروی ، ۲۶۵
- ۱۱- تفسیر ، ۷۳۵/۱
- ۱۲- تیراندازی ، ۱۹۱
- ۱۳- داستان میرزاهدم و جامی ، ۱۲۸
- ۱۴- دستورالعمل و تصحیح الجدول ، ۴۹
- ۱۵- ردنصارا ، ۲۰۹
- ۱۶- روضه الحقایق ، ۴۰۴
- ۱۷- زبده التواریخ ، ۸۴
- ۱۸- سیرت نبی ، ۲۸۸
- ۱۹- شرح مشکات مصابیح ، ۵۴۷ (؟)

- ۲۰- شرح مشکات مصابیح ، ۵۵۹
- ۲۱- شرح مشکات مصابیح ، ۶۱۶
- ۲۲- غرایب مسایل ، ۵۳۳
- ۲۳- فتاوی شیبا فیه ، ۳۸۵
- ۲۴- فقه فارسی ، ۷۳۶
- ۲۵- فوائد غیبی ، ۴۰۳
- ۲۶- فوائد فیروزشاهی ، ۳۹۳
- ۲۷- کشف الاسرار میبدی ، ۴۲۲
- ۲۸- کشف الاسرار ، ۷۰۰
- ۲۹- کلیله و دمنه ، ۶۲۶
- ۳۰- لطائف العرفان ، ۵۹۲
- ۳۱- مجمع الغرائب ، ۴۱۳
- ۳۲- مسائل ریاضی ، ۵۷۵
- ۳۳- مصباح بیدوازی ، ۵۰۶
- ۳۴- مقصد اقصى ، ۱۳
- ۳۵- منشآت ، ۱۰۲
- ۳۶- نقدالحلل ، ۴۵/۱
- ۳۷- ترجمهء وقامه ، ۶۲۲
- ۳۸- هدایه الاعمی ، ۳۱۱/۱۰
- ۳۹- یادگار گرگانی ، ۳۲۷

ماجرای احمد مریدی

اشاره بر حبه احیاء العلوم

چندین سال پیش در آن دهان خاطرهایش در آن حلال و سرگردان
 و بیوش است و چشما و بینا یاد ریاضی اشراک اوار او حیران و مدح و ستایش و سرها مکتون
 مطلع است و صبرها مجزون و ریاضت کشف دود بر باد شامی از وزیر و شیرستانی است و
 در نقد بر جان داری از معین و طمیر و نیاز گرداننده دلبا و مرزنده گناهاست و پیشینه
 عیبها در بند اند و همان و درود فراوان و بختی کی کران رسید انبیا محمد مصطفی
 کی معانی هدایت و رشادید و منتظم است و سلیق عوایت و الحاد از و بهنرم و راهل بیت او کی طهارت
 از قباخ موصون اند و مزاجت از ردایب معروف و آنکس شرف و فضیلت آدمی که بدان مرحله
 از اوصاف حلق مانی است با استعداد معرفت حق تعالی است کی در دنیا حال و کمال و غدا و دولت
 و در آخرت عدت و ذخیرت او ان و مستعد معرفت دولت نه مجارحه دیگر و دولت که داننده خدایت
 و او است کی حکا کشته است برای رضا او و او است کی شایسته است حضرت ائمه و او است کی
 بقرب نمائنده است بذو و رجواح دیگر جرات خجاست و خدمت و آلات او نه اند کی دلایشان خدمت
 فرماید و در کار دارد و خجاست با دشا به کار او و الی دعوت را و کار که درست افزار و او است
 کی در حضرت آئین مقبول شود چون از غیر او مسلم باشد و او است کی از ان حضرت محبوب مارد
 چون هیزار مشغول گردد و او است کی چون و ریاضت و جود را آلود کند و بهمان و کم نام
 گرداند و بهیچ شود و بدعت گردد و او است کی طمع حق تعالی است بحقیقت و اخ از عبادت بار
 جوارح ظاهر شود انوار او است و او است کی ماضی و متجدد ان حضرت است و اخ از فواجر باعضا
 حیات کند اشاد و ویک و بد ظله از روشنائی و تاریکی او پیدا آید چه از هر او ندی انچه در
 او است ترشح نماید و کل اناترشح نماید مثل سایر است و بیاری از کوزه همان بیرون ترابد که
 کی در او است هم معد و فیه تفاوت کی چون مردم و برایشانسد من خود را شناخته باشند و چون
 من خود را شناخته خفا یا بشناسد و او است کی چون و برانند اند من خود را ندانسته بود و چون
 من خود را ندانند خدا بیاندانند و هر کی دل خود را ندانند غیر ان نادان تر باشند و مشر خلق
 که نشاود و لیا خود را ندانند و بیان ایشان و صفای ایشان حلیلی ساخته شده است و یاری نقای
 ایشان مرد و دل او حایل شود خاک فروده است و اعلموا ان الله یحول بین المرء و طلبه
 و حایل شدن بدان باشد کی و برامان خود از شاهیه و مراقبه و صفات ان و داشتن اکل میان
 اصمین من اصابع الی چون چگونه بگردد و چگونه کماهی در اسفل السافلین افتد و مواضع دیوان
 که بد و چگونه و ترقی با علی علین بر شود و عوی بیشتگان مقرب تر نیاید و هر کی دل خود را

اند و نفس خود می شود در گنجین از گل عذری بس عجایب و نفع
 عذری باشد و آن مملکت ترست بر عجب تر که از همه دنیا ها ترست
 آن شیطان گفت ای پسر آدم خود بدشتی که بگویم خود دنیا من رسی خود
 در دامن من افتادی پس **بسم الله الرحمن الرحیم** یا دایم
 حق تعالی است نه از او و مثل او بر دفع شیطانات قادر باشد مگر بود
 و معونت او و هر که صفت نفس خود و عجز آن ار که در حق شناسد
 این کار عظیم قادر شود که داند که نفس خود بر او در دست بر او حق بود
 بذریت یافت ایگاه پس از عجب ار چه روزش باشد خواب از
 بفضل هدای و در وقت کرم و او من از مکر را تا نماند که در مستقیم بود
 چه نماید و از قدرت و انقلاب می رسد پس حال او باشد باشد بر فضل و کرم
 عداای تعالی پس ای که خوف مکران معارف آن بود و مکر که از مکر
 عداای تعالی این شود بنایت ریان کار باشد بر طاعت است جمله از خدا
 بعد از تعالی بند پس بر نفس خود می رسد که صفتی از عفتها در او بر
 شد و د مایه باشد اردوستی دنیا و ریاضت و القات لغو و ارا
 تا فل بود و ترسان باشد که حال او در هر طریقه العبدی مسلوب شود
 از مکر خطای این و از خطر خاستت بجا نیا شد و آن خطر نیست که از آن
 نای گری نیست و خوفی که از آن خاستت به مکر پس از بدشتی ضرر و در
 شیطان خود را بیکی از او بیا نمود در وقت بزرگ و او را بقیع مایه بود
 ت ای فلان از من رسی گفت فی همدی ترسته ام و برای آن گفت
 کلام هکلی العالمون و العالمون کلام هکلی ای العالمون و العالمون
 کلام ای المختصون و المختصون علی خطر عظیم ای همه مرها
 شدگان ای مکر عالمان و عالمان همه همدی شدگان ای مکر
 ای مکر کنندگان همه همدی شدگان ای مکر مخلصان و مخلصان
 عظیم اند پس اکنون مقرر شد و در هر حال است و مخلص
 از هر خطری است پس برای آن خوف و حذر از آن او بیا حدی
 پس حسن خاستت خواهم از خداوند و عا ص اعتقاد کارها
 ت السنت والسلام و صلی الله علی خیر خدای محمد و آله و ع
 هم لایعین **بسم الله الرحمن الرحیم** یا دایم
 از احاطه علم در حق خود می رسد

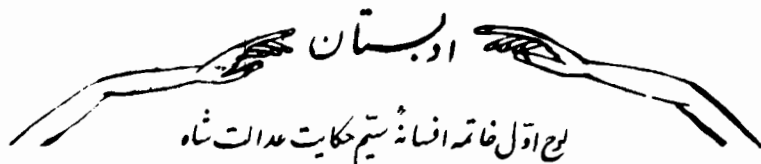
ادبستان

بج لوح اول دپاچه مجروح استعفا در عهد و ثنا بخدای تعالی

این فی بهمانی دلی ساز نیاید دادند دمی بردمش آواز نیاید
 از آنکه خبریت چه پرسی خبر ارد از آنکه خبر شسته خبری باز نیاید
 تعالی قادر ذو الجلال و جل ایزد متعال که از یکدم آدم کرد و از دو حرف
 ایجاد کل عالم طرازنده دایره جان بهمت بر لوح امکان از نقطه عدم
 و سازنده قانون پان است از گوشه زبان با کونه کونه نغم پند و خیم عباد
 رفیع بنای نه سپهر برین نموده سکونش نهاد و به وصل و تشدید او تا دنیا
 نصب مفت زمین فرموده حرکت داد و سلام زیاد از اعداد بر عباد
 بهادار شاد و ادنا و آحاد ایجاد الماد به المص و داماد و اولاد و امجاد
 و اجناد انجاد و اوباد الی التنا و المعاد

در ایت به سعادت پهنایت

بعد از ادوار غر از ثنا بخدای سبح و مکل باد این دفتر بنام مبارک شهنشاه بلند
 اختر عدل پرور جهان خاقان کامران قان صاحبقران وارث ملوک کیان
 مالک ممالک محروسه ایران اعلی مرتبه و قدرت سلیمان و سکا و امین

کفیل گشته کار ما در اقل مراتب کفایت کنند تا رفته رفته کامل شده وزارت مملکت را بکلیه صاحب شوند و من بدیگری محتاج نباشم هم پاس حقوق کفالت وزیر مرحوم را کرده وصیت انجوم را بجل آورده باشم که در راه ملک و ملت و رعیت و دولت چه قدر نازعت کشیده بود اکنون توانگونه اعمال کرده و در تعلیم و تربیت ایشان غفلت در زیده عمر ایشان ضایع و گذشتن عمر تحصیل علم را برای ایشان مانع و دیگر بعد از این کسب کمال و هنر برای این دپسر محال و غیر متصور اگر کوئی که میشود خلاف واقع است پس سستی عقاب و استوجب عذاب استی خجالت معلّم با محال اضطراب و تشویش عرض کرد که تصدق خاک پای مبارکت شوم از وقتی که معلّمی بکنم تا این وقت قریب بپانصد نفر شاگرد تربیت داده تعلیم کرده ام و در پناه پناه نفر شاگرد هم آنان دارم که تعلیم و تادیب بنمایم و لا از شاگرد بایک فارغ شده هر یک مشغول شغلی و علمی و صاحب منصبی و کاری هستند استفسار و تحقیق فرمایید ثانیاً هرگاه رای جهان آرای شاه رعیت پناه مقرر فرماید شاگرد بایک آنان دارم همه را در پای کرسی عرش بنایه کرد و بیان وایه حاضر سازند و انهم از نظر اکبر اثر خدیو فرزند فرزند شته هر یک یکان یکان بشرف امتحان شاه جهان مشرف گشته بدین افتخار فزونی بفرموده ان و سربلک

سبب بقیاس و تائیدش قدسی ایست چنانکه از خبر بخت
 نزل من القرآن ما هو شفاء و رحمة للمؤمنین علی بن رجب و ثانی و شفاء دل مجبور
 مقرر و معین نومود که کتب ادو خانه حکمت خویش را در امان و ظرت کامل بیاورد
 دوران و طبایرمان نهاد و انفس حیات کجین این را و اسطوره شفاء
 مرچار و سید معالجه بر رجب و دل افکار ساخت و اصلودت الکیات و کجاست
 ما میات رسولی را در خور است که از حکمت خانه و نشیانی صد و رقوم مؤمنین
 قانون صحت مزاج مؤمنین و تقویة الابدان طابع مکلفین را بنفس روح برود
 مسیح سر و کجاست می نمود از پنج ظلم و طغیان و زک و شرک و عصیان صحیح
 و تندرست ساخت مسی الله علیه و علی اله و سلم بر چنین نواید خادم الفقراء
 المتوکل علی الملک القدوس و انما یمر بهاد جهان که چون حضرت کایم علی اعدای
 و دایمی طابع انفس و افاق جلت حکمت و علت کلمه شناسایی و بخت حکمت و ملت
 و دایمی قهر و بسط و دولت کجاست و تشخیص این سازند و رکاه الهی
 تخصیص و تفصیل نمود و بعد از آن که بحسن توهمات ازلی و یمن نامد است لم یزل

از دولت بر همه نشان رسید دولت آن شاه جهان بیدار شد که به خواهر و
 برقرار نسیر کند تا بچنگ مهر و ماه نشاد و پدر کوهر و در صحرا کباب نصرت بر روزه
 و دولت بدم لطف حقش بدم و عمر تمام منتشر این نامه بنام خود رقم
 خاتمه تم الکلام بنام تمام رسید و با خستندم نمی مید تو بد اینم بنامی و در شیخ
 اینم بنامی مصرع روز شنبه بفرستد بختان مقصد دست و یک از بخت
 الحمد لله ان تمام والصلوة والسلام علی خیر الانام والوال البررة الکرام
 قد وضع الفراغ من سبوح هذه النسخة الشريفة في علم الحراش به السلطة
 الهرة عام من الآلات ينارح غرة شهر ربيع الاول سنة سبع وعشرين
 وتسع مائة هجرة النبوية صيا الله عليه واله وسلم محجب بقدر الامكان ^{والنسخة}
 العبد المذنب محمد المشهور بنار وارا ملک مد السیة عم عم

غوثی درخت رویده و درخت کارناریا باید که نود و دو سال باشد
 و ریشه خوب داشته باشد که بنه شود و جالیو سخی کنیم که دیده پای و بش
 هر جا که زنده بنه شود و وقتی آن بود که موضع درخت را کند که نوب روید
 دوم قسمت که درخت که زنده و فدا طون کنیم که یک که شاخه و فدا شود
 شاخه باشد و درخت شکند بروی که بعضی از پوست و درخت بان
 شان بد شود و چون بدین طریق کارند خوب بنه شود و مناسب
 باشد که از آن موضع شاخه برداریم و بکنیم و حیم بداریم که
 چون دور و دور آب نموده و در زیر آن سمور که زنده روید و بعضی
 گویند که تخم وین میفروشند و زوید آن را تصور باطل است
 میرود بدو بنه و بنه کشته شده و نهال حاصل شد و آن
 تعلق میان آن تخم و رو و چون نهال رسد و زنده کند

سرشته تو چمن تو خیزد و به
 نغای آنم کاین ملک طرف ملک حوصله و حاضری حاضری معجز گما
 حرارت و بی قوت و قدرت است که بزیای نکار صحنه صند و تا و به
 کارخانه ستایش بیستهای با ملک ملک لایزال کرد که به بتائی وجودی
 و سیریه مومن بلانت بخون و لکن له لغو احدث به با به
 و رات دت اوم الصنائف ان صاحب و فرید لغوی فصاحت های مجید
 صاحبه و با ولد جنیت و نمایان مکرمالی صدق انهای و آن من
 یعنی که استیخ انجمن در صدد حارث در بر دور به قدرت باز نماید و گوی
 هر قنقی که کات مجموع خیال بقوت سوانکت تفکرون غایج سینه های مست
 فخریاد شجبت و وجود و ملک هر یزگی که در یک احوال دهر و فلقون
 در یک که در تمام با طبع شد نمود بت لی بود مبر و انفس
 "بمسد وجه و جون نغای از نمایان از زبان کو زبان مکی از مکر

آغاز انجیل

داد امید از کرم تو منتهای رب لا ارباب و مرحمت که تو دادی حتی سبب است
انست که هر کس را باب و سبب و وجه بود از تو بهیچ صادق هدایت از بهر تو
طلام جهالت ابان و جهرز مهر شارق که امی از و را حجاب غرام که همی تابان
اطلاع بر سحافت حمت و بطلان ملت این جماعت حاصل از اندیشه بر سحافت
خلود و دیوان بود بركات و کرامت جاری علیای آن ذخیره و فی الخلد حضرت
کر و نوسط شاهنشاهی و نواب کامیاب بهر خاندان باری و نواب
بروز که در فرخنده آثار خایه گیرد

اند علی بابشاه قدیر

بار جانبدار

کنت
ر
ر

انجام انجیل

مَا نَدْعُ عَلَيْهِ الْبَيَانَ رَحِمَهُ

زنی که در این دنیا
 زاده شد از این دنیا
 زاده شد از این دنیا
 زاده شد از این دنیا

۱۰۰

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

الحمد لله الذي جعل
الدين لله وحده

و اما در موشی از این که در میان این
 در آن تنگها کنیک و خوش و از این
 تمامیت خواهد بود پس از این همه

جمہوریہ اسلامیہ پاکستان

کتاب سبب تسمیه الکتاب خزان الهمدنی

بسم الله الرحمن الرحيم

صد هزار رو و اهر جواب هر حمد و سپاس و غرور در لای شایسته
نما حضرت با جلالت آفرید کاری که منایست برافزایند حکم از او
بتوقع یفعل الله ما یشاء و یکلم ما یرید مزین و محلی هست و ذلت
مقدس او بر کائنات محاکم پیران عالم افلاک و موطنان
عرصات با پایان مرکز خاک پاوش هیبت مطلق الحکم و استواء و هو
فی السماء آله فی الارض آله عقل کل و قانی شناس با بجد خوان
کتب تعلیم او سر ادق عظمت و سر پرده عزت بر فروز نه سپهر
نری زده و تیغ زبان سخن پردازنا طقه در بران شمه از او جان
حال ذات با قدرت و جلال او و این زبان تیغ زکوه نطق عاقل

در معرض خطر داشته اند و خوف را نوبمیدی در پای مراد آن
 تخلیه و بجز آیت خبث بگوئی جان ایشان نرسیده است
 آمد مکارم خلاق خسروانده اتمقنای آن کند که جانب نوازش
 او را عمل کند اردو دست پیکار که بر سینه مقصود او زند
 و داغ همان بر ناصیه دل او نهاد و نیز انجامز و عده یکی از محاسن
 و فضایل ذات مردم حمیده صفات و خلف آن در مبد
 مروت و انصاف و در شریعت فتوت و مردجی از خصایل
 ارباب همت و دولت بعید باشد در برابر موافق قانون

و کتب
مکتب
عبد
محمد

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على سوله وآله وصحبه
 اجمعين بعد از حمد و صلوة ميگويد مصنف ابوالفرح
 ابي الغلام بن كرشاسب ميگويد در وقت از اوقات
 كتابي يافته شد اوراق ان مندرس شده و بعض از
 كتابها به چوشي و اطراف ان نظم كشته و بشت
 ورق بخشدين نوشته از ان كتاب كه ان كتابي است
 از كتب هندوان كه در ان صفت دنيا و قوت
 ثبات و قرب زوال آن ياد كرده شده است
 و آنچه طالبان او را ميرسد از انواع مكاره و مخاوي
 سبيل و در صنف مجاز و مناسف در طلبك و آنچه
 سبيل ان مي آورد با خضر از و خاتمت خاتمت
 و فراق و ويرارت فطام در خاتمت بر سهل ختمار
 ترتيب كرده و هر كه بخواند ان مشغول شود و نويد
 انرا تصور كند و در مطالعه ان سبيل تدبر و تفكر پندرد

نونه
نوشته

جبري

بودا سف و بلوهر

نظر

در حال طُور و غُبت دین پذیرند و رسم و آیین کتب الهیه
 پیش گیرند ملکزانه قبول کرد و بخواهند اسباب سفر
 را بپسند بطلع سعد به در الملک فرخ رسیدند و مل
 مملکت حمله ایمان آوردند چون جده و بهایون ملکزانه
 بدیدند و مطلب و مقصود رسیدند ملکزانه با مادر
 و پدر مدتی است دی بماندند و کار مملکت بمقت
 عقل و شریع رساندند و سپهر انجام بنام نیک فرجام
 گذشتند امیدست بکرم و لطف حق که ایشان
 در باره و نعمت است رسند الهی حق سبحانه و تعالی
 عاقبت و پیمانان را سعادت ابدی رساند مبنی ملک
 مدت کتاب فی سعد از زبان روز جمعه در فقه ماه
 سفر کتب تمام شد در مدینه به بعد از آن چون نور مرقده
 هزار دولت بچاه نه سال خردگوش

چو لو آبی از پنه نیاروسدان
 یوشن کونم خود خورد
 یکی روز من نیز در عهد خویش
 شبی که زان غدر یقان
 چو در کاروانی درین تاختن
 گر این بودم در بسیارش
 گر از پشت کوران نه ارم کنای
 و کز شکسته روغن در داغ
 کرم بشکند کز دیش پال پا
 بی یاری اندر جهان یارباش

رین خواه کوماه و خولیت در
 که او نیز ازین کونج که بگذرد
 سخن باید میسر دم از کم پیش
 چنین کن با من بشکام خوا
 هیچ کار خود بایدت ساختن
 ز غوغایان باد قدیل کش
 ز کوه شکم هم نه ارم عدا
 به بی روغنی جان کم جوی بیخ
 مرا مونسای پس آب شان
 بش و دوش از بند مکده ارش

من این گفتم و در فم و قه مانه
 یکوید که چون او کدشت از جهان
 غم رفتن کان در دم جای کرد
 تم ما بان شرط خوردن توان
 از ان شب بیخ سفر سیاهم
 به از در خم می فروشته خرم
 کرم نیت بالوده نغمیش
 چرا نامک طبل تی شستم
 خدایا تو این عقد رشته را
 بسایان شد این دایستان

ببازی نمی باید ان قهر خوانه
 کند جان خویش با نمرمان
 دو چشم مرا اسکت چای کرد
 که باشی تو بیرون ازین نمرمان
 دل از کار بیوده بر دایستم
 چو میخانه را بخون بیع رزم
 کنم مغز بالوده را خورد خویش
 چو طبل ارطبا بخورم بشکتم
 بروم و داغ منکشته را
 بغیر و زندی و نیک آخری

اللهم رب
 السلطان العبد
 مولی ملک
 والجهل الله
 الموبد بتايد
 سمي خليل الرحمن
 والاطنه الدنيا
 ابو الفتح اسلمان
 مله

چونم شش فال پیچو دباد
 دری بود نایسته من شمش
 از ابا که بر مقبلان نقش
 جو رخا نه این ماه را
 عین دایستان باد از و پیر
 نظامی بدعت ای آه انا
 برو باد فرخه و جز نام او

وزین دایستان شاه محمود
 مغز خرم طالعی گفتش
 عجب نیت کر مقبل آید
 خود یاورش باد و فر منکاید
 سمو باد ازین دایستان
 بنظمی حسین نام او مان باد
 از اعزاز او تا با نام او

وخلد دای
 الأعظم الاکبر
 الترك والعرب
 فی الامم
 الملك الدان
 مغیث الحق
 والدين والدین
 خلده تعالی
 و سلطان

تمام شد خسته نظامی بر دست بنده
 درگاه عالم بگاه باین بدالت برین
 ای طایفی در متصف شوال
 سه مدخلی و ثلثین و هائمه الحیة

محمود علی نقی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 اقْدِسْ لِلَّهِ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ اِذْ بَعَثَ فِيهِمْ
 رَسُولًا مِنْ أَنْفُسِهِمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ
 وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ
 وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ
 يَدْعُوهُ نَاعِمًا مَوْجُودًا وَنَذِيرًا مُبِينًا
 يَوْمَ يُنَادِي الْمَلَأَ مِنْ السَّمَاءِ وَنُزُلًا
 يَنْزِلُ الْوَيْسُ مِنَ الْمَنَارِ لِيُؤْمِنَ بِآيَاتِ اللَّهِ
 وَلِيُؤْمِنَ بِرَسُولِهِ يَوْمَ تُلَاقَى السَّعَادُ
 وَتُفْضَى الْأَسْوَاقُ وَالْمَلَأُ مِنَ الْمَدِينِ
 وَلِيُؤْمِنَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَلِيُؤْمِنَ بِرَسُولِهِ
 يَوْمَ تُلَاقَى السَّعَادُ وَتُفْضَى الْأَسْوَاقُ
 وَالْمَلَأُ مِنَ الْمَدِينِ

۱- شرح تفسیر عارفان
 ۲- بیان
 ۳- بیان
 ۴- بیان
 ۵- بیان
 ۶- بیان
 ۷- بیان
 ۸- بیان
 ۹- بیان
 ۱۰- بیان

عذاب آتش افروخته در عقی و لذت کفر و او
 مرانانراست که کافر شدند از دیوان و غیر ایشان
 بر جسم با فرید کار ایشان عذاب هم عذاب دوزخ است
 امیر و بازگشت دوزخ در آنجا چون در
 افکنده شوند کافران دنیا در جهنم می افتند
 از دوزخ شقیقتا او ای می مانند و از راز گوش که آنکه
 اصوات یعنی چون کفار را بدوزخ در آورند دوزخ
 بزیاد آید و در آنجا و او می جوشد و ایشانرا بر پی
 آرد و فرو می برد چنانکه گوشت در دیک جوشان بگا
 میزند نزدیکست که باره شود دوزخ و از آنجا
 کافران کما آتیه هرگاه در افکنده شوند فیها
 در دوزخ و دوزخ کرمی از اهل شرک ساهم سوال
 کند ایشانرا خدنتها خازنان دوزخ از روی سرش
 که ای شرکان ام ی تکر ایانند بشما نذیم
 کنه یعنی پیغمبری بشما معوض نشد که شما را بخدا
 خواند و ازین عذاب ترسانند تا آخر افکنده لطایلی
 نبی کیست آنکه گویند اری و ارجا نا ز نهار دهد کافران
 پنج گنج

بسم الله الرحمن الرحيم

بکار

ای بنامه نوامه ناموست وی لطف تو خوارگاهوست
 می نویسد کفایت کوی زبان از هر دای فسیح و کمان
 قضیه با هر فسیح شدند که مسمی بسم شد نید
 اولین قضیه است که این که هر ملک ملکیت تا این
 دومی قضیه است چنگداز به بسند هم چنین انداز
 سومی قضیه است بسم قدم که رشت است قابل تقدیم
 چارمی قضیه است در دست باشند در میان جابرانش
 پنجمی قضیه است در دکان که به مهرش منار زبان
 ششمی قضیه است که میباشند قضیه بش که میباشند
 هفتمی قضیه است که میباشند در وسط تبر را بر او کسیر

سوادات

فصل اول

که گاه که بگریم نیز از خنده بند و گشت که میان بر همراه دار و رفتی که گشت مکان
 بگرید و خوشای دهر و بگو که سرشیم می نماند که باشد که اگر گشت مکان جدا شود
 اگر بپشت سجده استوار کند محتر و بگر جای بند کردن نمیدر چه هم ایست می باشد
 محبت آنکه سوفای سر روی بنشیند و بر عافیت می دهد و در چه روز از سر گاه
 نایگاه دیگر باشد و گشت عاصه بایر کشید که جبهه معلوم شود و اگر از جبهه خوب تر از خسته
 آید بر بیان رود و بفرمان رفته را فضائی و در هر رنگی بعضی و روی گویند بایر
 جبهه خورده ایوکان کنه قیاسی نمیدانند و سوفاه به تنگ که در جبهه بایر بپوش
 در خاک ز غامان باشد یعنی سوفاه نیز بگوید که این علی مشکلیست و در قیاسی
 کمال نیز از زینت چون جگر بر آب کسی که سس می یاید بگوید آنکه السعری لا عام
 بر بعد تعالی فیه است و این فیه که از او در سس مکان از جبهه بر سر سس
 مانند بگو سس گویند و اگر عام جوی بر بحر بیکان در آید بگو سس گویند و اگر بیکان
 در قیاسی بگوید عرفان از گویند و بیکان نیست قیاسی بگوید بگوید سس گویند
 در بیکان اندرون قیاسی بگوید بیکان بگوید گویند و بیکان بگوید بگوید
 بر بگوید سس گویند و بگوید از قیاسی بگوید بگوید سس گویند و بگوید
 بگوید سس گویند و بگوید از قیاسی بگوید بگوید سس گویند و بگوید

تیر اندازی

سکای

وضعنا اسديا اوله موضع الكتاب اى الكتب مع كاتب سور
 البقرة يتبع بها فى الاساس من هو الحروف ويتبعها
 ويتبعها يعدها ومن المجاز من يعدها معناه والبال للصلة
 دلالة كما هو الخشب الذى نضرت على حرف المفعول للاسطة ^{المعنى}
 سمي بها الحروف اى يعدها وحملها على المضمر اى نوبى بها مع سمي
 لان ذلك انما هو التسمية لا لاسما قوله البسوط المنشورة من سبط
 الشئ نثره يعنى انما مفرده متفرقة مجمع فتتركب منها الكلم ^{والسبب}
 عز الحكما لما يقال المركب قوله سمي منه من التسمية معنى فذكر الشئ ^{الاسم}
 للمسمى ودرى ذلك التسمية مع وضع الاسم للمسمى كما فى قوله ودرى عيسى ^{الاسم}
 ولفظه من يعرف صاحبه اياها وانما كتبت بعد الوقف كما هو قانون الخط
 قوله وفى اى السمات حروف وقصان مع واحد كركل وركبان قوله
 ولا سمي عدد حروفها سمي الى اللام على ما هو قانون اللام المتكلم لكون
 لها ابتدا ووسط وانها بمعنى ان الواقع كذلك لا معنى ان المسمى لولم يكن
 حرفا من حروف او لاسم لولم يكن عدد حروفه لانه لا شئ لم يتجه الى التسمية ^{طريق}
 الى الدلالة على المسمى وانما آثر هذه العانة ولم يقله لانه لم يست
 يعين مثل ما بالملك ام لولا انما سمي فها سمي وركبان محمى والتعدد
 في ^{حاشية الكشاف ٧٣٥/٢} اسم كافى المقصود ودرى ان لولا اللام لم يتجه
 الطريق بهذا الوجه وسواء كون المسمى صدر الكلام لانه انما هو غالبا
 حيث كون الباقى بعد الصدر كمنه قوله فلم يغفلوها اى لم تتركوا

فصیہ نقل مرزا احمد و مولانا جانی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

اما راویان اخبار و ناقدان آثار و محدثان و استان کهن و خوشه چنبان خرمن سخن چنان
روایت کرده اند که روزی از روزها مولوی در مدرسه علم نشسته بود چهار صد نفر از مریدان
که ناکاه قلندر از در آمد و سلام عرض کرد و حضرت جواب سلام داده فرمودند که ای قلندر
خوش آمدی قلندر گفت خوش بکشید مولوی فرمودند که نماز که ام دیار تشریف آورده اید قلندر و چنان
عرف کرد که از شهر مرقند فی الیم و حضرت مولوی فرمودند که از غریب غریب هر چه دیده باشی
بجان کی قلندر در جواب حضرت مولوی گفت که در شهر مرقند پادشاه است که از اساطیر
حسین مرزا میگوید و مرزا احمد نام پسر در صفت او میباشند که حسن او از حسن قمر تبریز و جمیع
ملکات در زیر فرمان او میروند و آن پادشاه گرفتار آن نازنین پسر شده است و معشوق و محبوب
خود کرده و نگاه داشته و حکم کرده است که هر کس بکمال اندام آن یمن نظر کند سر او را تیغ پدرش
ببرند قلندر چندان صفت کرد که حضرت مولوی عیبا نه عاشق و مکران آن نازنین پسر کرده
و هر دم آه سر از دل ببرد میکشید و از خرق او ناله و زاری می کرد و چندان غنی و دول مولوی
جا کرده بود که یکدم آرام نداشت و این بیت را و میدم میکفت بیت اینهمه بارید
عاشقی زار اینچنین شکس بود در جهان چون من گرفتار اینچنین : اخر الامر چندان سلطان فرمود

افتادند و همگی گفتند که امسال در دره مرزا انجمن یک به بین قدم نماز هه سال مستبر و
 خوشتر شد سلطان بخت مولوی عوفی که که شریف فرما شود که در باغ چهار باغ بروم
 تا یکدم صحبت با این مولوی در راه هم دارم و کان دولت تمام روانه شده و در چهار باغ میخند
 مولوی در باغ این چند بیت را خواند بیت عید شد هرگز یارش عید دارد و حسن عید ما
 دیدن یار است بس ش عید مردم بدن مه عید ما دیدار دست آنچه عید ما مبارک است
 عید هیچکس به ده گفتی افکنم از روی خود و روز عید عید شد آن و عید خود میفکن
 پیش و پس ما اسیر مهر و خلقی محرم روز وصال داغ ماکل هم بلبل گرفتار نقش
 سوخت جان من اگر آبی کشد معذور دارش و و بهر و لا جرم هر جا افتد تشنخش میرسد
 فریاد جایی سیرخت هر شب ماه ایینه نامه بان روی بغیرا و دم بر بس حضرت مولوی
 چون اینغزل تمام کرد پادشاه و امرا نام کرد و بد مولوی سلطان گفت که بغیر فرما
 بعد از نماز عید روانه شده خواهم رفت که در جام تمام شکران سرگردان میباشند
 اگر خیر و ناکند باز دیدار و دیده خواهد شد این مرزا هم شما را خدا بشارت از ناکند و السلام
 و الا کرام این بود و قصیده حضرت مولوی در مرزا هم دادند اعلیٰ العالی و بسم الله الرحمن الرحیم

کار من نظام

محمد زکریا
 محمد زکریا
 محمد زکریا

روزی در مجلسی با دوستان بنامه و اهل دل آمار ملت و شریعت بیگانه و بد حاصل
 محاوره اتفاق افتاد و مباحثه واقع شد چنانکه از آیات قرآن و احادیث اسلامی افتاد
 ادله منقسم و بر چند ذکر و تحریفات معالیه ایست کتب مقدسه تورات و زبور و انجیل
 از علم و مفسرین این سخن گفتیم قبول نیافتند و یکی از آرمینان گفتند که این همه حرفها
 منتهی بر کتب شماست و بجز این دلائل و بجهت این گونه اقاویل نمیتوان ملزم نمود
 و مانع رخت بلکه لازم است از خارج دلیل آوری و شایسته کداری چرا که ما در
 کتب دینی خود ثبت کتب دینی و احادیث اسلامی چیزی ننویسیم و نمینویسیم
 از آنرا و اعتبار بر آنها نمیداریم اما شما بکتب دینی ما اعتقاد میدارید و همیشه
 و اثبات حقیقت دین و آیین خود با آیات آنها رجوع میکنید و باین از آنجا ثابت
 کنید و بنمایند که کدام آیه است آن که دلالت بطور لغت و حق نبوت محمد صلی الله علیه و آله
 و شهادت بر حقیقت ملت و شریعت او میکند تا ما ایمان آریم و قرآن شریف را
 کلام خدا بوی محمد اعتقاد نموده سایر احادیث و مباحث مسلمانان را در حق دین
 و آیین برستی و درستی قبول نماییم و بگویم که سخن بسجده میگوید نه چندان گفتیم که
 من از تورات و زبور و انجیل را از ربیل رسل آیات بسیار و دلائل بدست آوردم
 بخصوص حق رسل پیغمبر آخر الزمان خواهم و ثابت کرد که اگر از حق بخوابی گذشت

و آن کسان
 تحریفات
 منتهی
 به
 ...

پیغمبر آخر زمان است همه بر کس نصاب دارد با انواع اسباب بهمانه بی جهت یهودان نمی هرگز
والسلام علی من اتبع الهدی بجلد نه آنچه که در کتب اسدی

دام نهادن بود و حسن و صیبت او آن دانه اشک را بود چنانکه از بیجا
 نظریه ان می گذاشت و از آن دام نهادن خبر نداشت چون متفکر است و بدان
 نزد خود بر دید بخلق ز جلف و همسوق آویند خدا یا ما تو صیدی در دام آوری
 نه این همه مشغله باشد و در عالم عشق آن ولول باشد گوید آری تا بگویم من
 و اشق باشی بدین که من چون بوسق را می از بد جدا کنم و چون عیقول را
 به بران او مبتلا کنم این یامین را نیت در ذی رسوا کنم این همه عجایب بدانم
 و این همه بدایع اشک را کنم بند و بقا و دست تا بخلق از طغیان و برآوردن است
 کی روا دارم که در غنس و ابیس از حضرت خود جدا کنم
 باش تا فردا که ورق فضل و رحمت دارم • جایگاه تو بقی حنیت اعاد می کنم •
 بر تنم بر دراز تخت و ملکت و اکملی • صد هزاران حور و عین در پیش تو دارم •
 تیج عزت بر تنم بر سر ز لولوا یافته • پای تخت از عقیق و کوه برینا کنم •
 از حور و طه سازم آن یکس و فرشته • خدمت رضوان دیا و حنیت تو حور کنم •
 چون بخوردی می عبرت و اله و شیدا کنم • چون ز شربت مست کنی ز در بدر کنم •
 و آن محال حسن خود در چشم تو پیدا کنم • انجیم صید بیجا جلا اهل و بیجا
 بخلافه بد نصیر و در بر تو می نمایم و شربت و در پیش تو می نمایم

من می بینم من زان کلام

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي خلق الإنسان من عظام المسنون. وانشأ الاشياء اذ كان من النون قد حيوة
وقسم الزرق وكما يمشون. الله يخلق ما يشاء اذ قضى امره فاما يقول له كن فيكون. رفع اقطاب السماء
وفرش سباط الارض فابدا النماء. وسير الفلك بالما. وسيله التحصيل ما يعنون. ان في خلق السموات والارض
ولسلاف الليل والنهار والعنكب التي تجري في البحر ما يرفع الناس وما ازل الله من السما من ما
فاحسنا به الارض بعد موتها وبث فيها من كل دابة وتصريف الرياح والسحاب المسجون بين السماء والارض
آيات لقوم يعقلون. يسطر قوا را وحده ميتة اذ رب الذر على سائر البر والبحر مجده في ساقية الجراد
يسبح النون ذكركم الله ربكم خالق كل شيء لا اله الا هو فاني توكلون. وصلى الله على النبي الاني السلام الذي
ارشد الخلق وعلم الخلق بقوله عليه الصلوة والسلام المسلم من سم المسلم من لسانه وبيده والمؤمنون
ليكون الذين امنوا وعملوا الصالحات فهم جرحه ممنون ثم الصلوة على الوالي الوصي الوصي الوالي على
الرضي وعلى السيدين السيدين الامامين المهديين الحسين وعلى عمه حمزة والعباس اهل البيت
والباس وعلى المهاجرين الابعاد الدين وعلى الانصار زبدة الاعوام والاعصار وسلم تسليم ايمانا
حيثما اذ اخرنا في المجلد الثاني من كتاب المعاصر صدارات احوال فارس وما اكشفه من اخبار الموسس
والسابق في دليمانه بتيم سلطنة ارغون خان وذكر من فاخان ابداننا في بهر الاجر ابا خبر اذكر

زند باغ از خلق غنی و طعن ناشو ذل و بصادقین بنی در درگاه دولت پادشاهان
آمد و عوالت ساله صنعت اعدا و خیرات و میراث او متعلق دارند و بخت من
خج و کم ز رفیع خدای بنی که طبعه عینیت سوی طبع طبع کینه تدبیر
سلطنت با نضر بنده کار شعر را که آب غواجی آن کیمیا نطوی الفلاک
و نیای فایدا وصلت الی المذنبه سالما و بلغت حایله منیة العاش
ان عانیة منیة طبعه یتریب و بلغت من بعد طول فراق قل
المسلم علیک یا خیر العوالم و آخر مخلوق علی الخلق در دیکم بقیت کرد
که کعبه مرت حضرت ابن پادشاه که کرم و خیا که مناسک حج آجات مالک آن جنب
کعبه دین داران است این مورثه امد داران شعر شرف کعبه الحجاج قبا
و لکن کعبه الحجاج دارک و ان یک معشر الحرم اختاروا فایک معشر
الکرم اختارک اگر در فای کعبه های مخلص را اجابت موعود است در بقلم باری
کعبه مخلص و از زبان حال ترغیبه نکر المنعم واجب میگوید در درگاه انا زمره و الخلیف
و الکریم الممجود سجد تلیل و تخریر انوطف میدارند و طایفه طوافان کنی مقام و شریف
جمعه و اسلام بجای می آرند و زمره سرایان کبریا اللهم لیتک و سعدک
در ان شوق مکنون از غیر است و به زمره م فایان مشو نه پادشاه ملوکا در درگاه و لیسار
سعادت ابله عدل آمار دین و از رفیع و دبار سلطان مجو و غار از الماجر ابن لمیست
سار بر بخت سبیه منعت و از رفیع میمون و دره و شایع سلطنت و نیار سهراب
از فاء و جوانی و سلطنت و کامرانی و عشق معنی و دولت متنا و مملکت عین و حرمت معنی
منع در خندار و وزرادر و شین و ان ملک ای عدل و آوی رغبت به درم و کسرت
و امرای و دشمنان و ان نمین بن مظفر و انیا فان قبا بخت حمزه و عشرت به صلیه
را زنده بجا و طالت و دو لم نایه و نصرت کرامت کن فی خیر الله و ان الله
عز وجله المثل المثل الراجح و الراجح المثل المثل الراجح و الراجح المثل المثل الراجح
مجلس الملك الکلی فی شهر رجب الحرام و فی شهر رجب الحرام و فی شهر رجب الحرام
مجلس الملك الکلی فی شهر رجب الحرام و فی شهر رجب الحرام و فی شهر رجب الحرام
مجلس الملك الکلی فی شهر رجب الحرام و فی شهر رجب الحرام و فی شهر رجب الحرام

زبدہ النوارین

مجلس الملك الکلی فی شهر رجب الحرام

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مَدِ پستایش آفرید کاری را که کسوت وجودش عالم
از آثار قدرت اوست و شکر و سپاس پروردگاری
که حلیت خود بنی آدم از افوار حکمت اوست آن بخت
که برپا بر موجودی از دامن جود خود نثار می ریزد
و آن راه نمایی که از پی ~~مس~~ مقصود اهل نظر را عیان
انگیزد آن لطیفی که مولا بس امکار و مردار جاعت
گفتی و برانته اند یافت آن عظیمی که خواط انصاف
معایج او هم بقدر پروما هیتی و برانته اند او را آن شاهی
که دشمنان را بجماعه تنقیب را از خود دور کند و در
بجای ذوب تقریب جوهر موسی بر طور جاد و موجودی

ای حمزه و زنی بجا که
نماست که در میان
بنوی بود و بود
دین خبر با بوبکر و
حمزه و زنی بجا که
اجمعین عمر و بن عمر و در دین اسلام
از سروران شد و سنت الهی است که هر که است
شرعی نماید و در تاسیس تمهید قور و دین
بداء سلیک گوشت او در حضرت حق سبحانه و تعالی
مقرر رفیع و مقام عالی حاصل آید و از نتایج آن نعت
و استیضات زرق و در دنی و طول باشد قال الله تعالی
ما مایفیع الناس فیما کث فی الارض و هیچ نفع
بالا ترا از دلائل بخت و تحریص بر اطاعت
خدای غر و جل و متابعت خاتم النبیین نیست و چون سید
صلوات الله علیه رحلت فرمود حسان بن ثابت

بر رقبه اوست نه بر عاقله قطع اذن غلام ناس اعصاب بر بدین غلام فقر کوش
 بود فانی ایله ایسی پس آمدن کسان آن غلام فاعل زود بفرست
 علیهم السلام فقاوا اناس فقرا پس گفتند بدین مام و فقیر بچم قلم بکل عظیم
 شد پس کرد ایند برین جماعه فقر اینچنین را از دیت پس معلوم شد که در
 غلبه بود فقر از عاقله خیریت و اگر جانی بنیست ~~مست~~ نیست
 اینست بر رقبه ویت در قول عاقله علما رو فقر مولی دفع نمیکند از اسوله ابو
 دو دو و صد سی ~~المصنف~~ ^{الناظر} فی علی رقبه آمدن شانه قل و به شکر
~~فقاوا~~ ^{مست} از امیر المومنین علی که ویست گفت دیت شبیه عمد در حاکم که
 ثلاث است یا از آن روی که ثلاث است ثلاث و ثلثون حقه سی و سه
 دست و ثلث و ثلثون حقه سی و سه دست و ثلث و ثلثون حقه
 سی و چهار حقه است که در سال ششم در لقمه الی بازل عاقله متعلق نمیشد
 بازل ششتری که نابهای ویست طلوع کند و قوت او تمام و کامل کرد و آن بعد از
 تمامی هشت ساله ابتدا سال نهم است و بعد از ویست سی نیت و بعد از ویست
 بازل همام و بازل عامین میگویند و بازل هر ویست را گویند که کامل باشند در تجربه
 و قول امیر المومنین کرم الله وجهه است تا بازل عامین حدیث السن نیست
 مستحق است باب کامل القوت کلها صلوات بفتح فاء و معج و کلام در حال که
 همه آنها حامل اند و فی سوانه و در روایت از علی علیه السلام اینچنین است که قال
 گفت فی الحظائر اربا عاقله و عشر و حقه و خمس و عشر و حقه و خمس
 و عشر و ثبات بمون و خمس و عشر و ثبات بمون این مواضع را هر
 امام ابو حنیفه است رواه ابو داود و منی محاهد و است از محاسبه انبار

رستایی نکردن در آن و امانه بودن قضاة اسم است از وی یعنی در کتب معنی آدمی را
 بایه که از شرم مرد و آفات روزگار در دین و دنیا به حذر باشد و در کار خود
 جازم و سیع و هشیار و پدید آید و در عواقب امور نگران باشد و در کارهای
 نکند و علم و وقار کار فرمایند و بعضی کارها و غیره که شبانی در آن فرموده اند
 الفصل الاول في بيان هبة قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم لا
 يلدع المؤمن من جرح واحد من لايده فتوشو مسلماً ان يكسور اخ و بایه لدغ
 گزیدن مار و گزیدن و جرح بقدم چیم معنیه بر جا ساکن سوراخ مار و گزیدن
 و انشال ان بر عکس حسرت بقیم جا و چیم که معنی جرحه است میفرماید که شان
 مؤمن واجب خرم و صوف بر عایت حق و حمایت دین آن است که از
 غادر مکرر که دشمن دین است نگردد و غضب اشقام خدا از دست نهد و هر با علم
 و قاطع نورزد و تربت بخورد اگر در کار و منافرب و دفا حوز و مل است اما در کار دین
 نباید کرد و این قیلم تا عده غیلم است که باعث رعایت و حمایت دین ملت
 است و سبب رود این حدیث در نهجاست که ابو عوفه بفتح جین جمله زانی شاعر
 بود از شوای کفار که مسلماً را با جمعی میکرد و اشرا و اسقای قوم خود را بر این
 و امانت ایشان تریض نمود و در غرضه بدر اسرافتا پس عهدت که بار دیگر گردان
 سناح نکرد پس حضرت صلی الله علیه و سلم او بایان عهد و نعت را فرمود
 چون بگویم عوفرت باز میاید سفارت افتاد و به تحریض و بها که میکرد مشغول
 بار دیگر عوفه احد بدست افتاد و باز امان خواست و عهد کرد پس حضرت بقبل
 وی امر فرمود و بعضی مردم بدرخواست عفو وی برخاستند بر فرمود لایلدع المؤمن
 الحديث متفق عليه عن ابن عباس رضي الله عنهما ان النبي صلى الله عليه وسلم قال
 لا تلحق عبد القيس و ایت میکند ان عباس که حضرت فرمود مرا هیچ را که میش

الحی کان ماله الخضر مع الباقین جماعه کاتب وی شفا لهن است در سفیدی قدسوا بستر رفتن ان مرزان توغوا قبری و کافر
 غیر صواب الباقین بار آمدند بسوی ما فدو هب و کله السور و عظم در حالی که تحقیق رفته است آن بری صورت اراکین قضا و ان
 پس گسترد در برین صوبی و کفر و تفسیر نهاده و کفر کرد و در بیان این زیارت که در حدیث مذکور در فصل اول خبر و نقول شود که گفته اند
 الذی فی الزمعه و الامر وی در آنکه در روضه است خانه ابراهیم پس بدینکه وی ابراهیم خلیل است علیه السلام و اما الولی الدین علیه السلام
 که در او بندگی مملو و مات فی العطفه پس هر زبانه البیت که مرده است بر فطرت اسلام گذارنده میشود بران حال گفت راوی حال
 المسکین پس گفتند بعضی سلمان را رسول الله و ابوالفضل و خندان مشرکان هم اراکین شد فقال رسول الله گفت پیغمبر خدا صلوات الله
 و ابوالفضل و خندان مشرکان هم در آن شد و اما انعم الله علی من کان یدعی انکر لو ندنا من صفت که سطر من جنس و سطر من جنس که
 بدین اراکین یک است و نصف بدین بود تا هم قوم بدین که انرا وی اندر که در حلقه صراط او و شیا تحقیق صراط و حق کرد و
 و کرم که را که است خاوند صمدی هم در گذرانند خدای که صلوات الله علیه و اراکین نجات که در خندان مجید فرموده است صلوات الله
 شیا صمدی بعد از ان نبوی علیهم روه البخاری و عقیق بن مران رسول الله علیه و سلم نمان از راهی القوی از روضه برین درویشان بری القوی
 فلم ترنا التک بما بدرو و چشم خود را چو کند بره اندیق بدرو بر بند و بر و چشم که انما و بد و حال آنکه در واقع هم ندیده اند و خبر کس
 بدرو است از خواب در میخ و ای است پس کوبار خدا افتر کردن است و در حدیث آمده است که حق تعالی فرشته را فرستاد که خواب سجاد را
 البخاری و در بعضی نسخ رواه الترمذی است و در بعضی نسخ رواه البخاری بدین حدیث اول و این حدیث هر دو را بخاری روایت کرده و غیر از سیدان
 السبی صلی الله علیه و سلم قال اهدف الوبابا تا کار راست ترین خوابها خوالی است که در کعبه سعادته و اجابت است و اهداه الشریع و الدار بی

تمام شد جلد ثالث م م م
 از مداخله کل

بن ملا شیخ
 محمد

و دنیا شایسته دور
 خلیل محمد

سنت از ما رحم
اسمه بهانه

سبحان من عفت را بداند که از آن برآمدن مالست از ملک یکی و در آمدن در ملک
و دیگر که مبالغه عبارت از است و بشتر اطلاق بمع بر خود اول اوست که بر آمدن
مالست از ملک از خود گویند و بر خود مالی نیز آید که خرید نیست و شتر برعکس این است
بیشتر طلق و بر خود نمی آید و بمعنی فروشن نیز آید اشتقاق بمع از باع است بمعنی رشت
دست که همکار باع و شتری دست گرفتن مال فرو رشتند عاده مولف آن بود که بعد از
هر تاجر آورد و بر فضل مضاف الیه از آهونی در فضل بمع و شتر احوال خود آورد و چون
بشتر سب و کسب طلال را با با برای آن عقد کرده گفت ما با کسب رطل اطلاق
کسب بخیر چنان رزق و دیدن در طلب آن فی الصلاح کسب و رسیدن د کرد آهونی در
مبلغ ضعیف است الفصل الاول من المقدام من معد کتب بکرم اصحاب است رضا الله عنه
نزدل رحمت او و باقیست شام سه سیم و ثمانین غنی وی بود و کمال بود قال قال رسول
صالح الله علیه و سلم ما اكل اهل الجنة ما قط خيرا من اكلها کمال من عمل بدیهه و خود و اخیره
نخوردن هیچ کس طعام را بهتر از آنکه بخورد از کار هر دو دست خود یعنی از کسب و ثقت
و ان نبی الله و او و علیه السلام کمال من عمل بدیهه شکر خدا که داد دست و
میخورد از کسب است خود یعنی کسب رسن بسیار و مکرلین عظیم اسلام علیه السلام
میست زره از برای قوت خود و درین شربت بآنکه کسب جلال از برای اکل قوت
اهم و اقدست و اگر کسب ای جمیع طرق معاش خود را از اکل و بفر کوب کند لابد
ایم و اکل خواهد خواهم بود و اگر مراد با کمال تصرف در وجه معیشت باشد مطلقا نیز و جوی
چنانکه میگویند که فلان از زور بازوی خود میخورد یعنی از کسب خود و معیشت
مستند بر او است انجاری و تحت ابد هر رة قال قال رسول الله صلی الله علیه و سلم ان الله
طیب لایبطل الاطباء بشیریکه خدیجه تعالی ما کت قبول کینه مکر با بر یعنی جلال را بداند که طیب
صند خبیث است بمعنی طاهر تطیف و کاهی مأخوذ از طیب است کسب کرد و بمعنی
سماحت بکرامت و کاهی طیب است بجهاد و معنی جلال آید که نقیض از اس حشمت است
خوشن ارد و حرام مکرده پسند ارد و طیب از آدمیان کسبی

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد قبل كل مقال واصلی علی النبی و آلہ پس از حمد حق تعالی بسم الله الرحمن الرحیم
 فاضل از خاک کمتر غفر الله له ولوالديه و احسن اليها واليه در شهر اربعه
 بتوفیق خدای رباننده عباد و برادر از بنده و آزاد از روایات شریعه و حکم
 صوفیه کتاب صغیر ترتیب داده بودم با اعتقاد در تاریخ نهصد هفتاد و
 و باز میر از افتخار سخن آرد این معر از اطهار و فضیلت نمایی و پخته
 صد هفتاد و شش از عصیان مجمل و بنقصان قایل بچشم پایل غریبه
 متصل شدم مایل بنوعیکه از آن کیاب خود نیز کنم حل مشکل بکه خفا در دراز
 و کشم متکفل که اشباح کم از اعا و افاضل و کتب معتبره و پایشل با تامل
 و یاریه و یادان قایل و دوستان جامع الفضایل و باشارت غیبی و
 لایسی بر من روی و ادلایل و بهدایت آن شد بر جمل فصل ششم و نهم
 غرایب الپایل به طرح دعا از طالبان پاکیزه قایل و مستفیدان جمیده
 خصایل و حاصل شود و پایل که کردم بعد از مرک منفعه لک شوم مقابل
 لبایل این است فهرست آن فصول که منافعتش بهر عاقل و اصل و بهر جاهل
 شایسته است به جایل باشد که متصل به عالم عامل و کامل و اهل دل و غیره
 دارند بشیر چون جمایل و درو اکسند باین فاصل چیاصل و جامع این پایل و الله

همه بر خوری از عمر شریف رباعی فاضل تو که می نویسی میخوانی در معنی باب معرفت حیرت
 و هست و غنیمت است افکار خود کن ورنه بعد از آفت درمانی رباعی فاضل تو شوی
 در دو جهان مرد و غیر با علم کنی کار شوی ز اهل تمیز روزی که کنی از این جهان غم معلوم
 بود که میرود با تو به غیر رباعی فاضل تو هست زمانی دردی خود را استای که نکردی فردی
 شو خاک ره تو با خیال همه باش شاید که شوی ز بوس پای مردی لایم که با تمام رسید
 تألیف این موعظه لطیفه و با ختام انجامید تصنیف این نسخه شریفه از جسد آن بزرگوار
 که گویم و نویسم این نوع سخنان در نظر خورد و کمال آنجا که کم که از علای نامی و مشایخ گرامی
 که مریدند بخواند اوار و مولوی علیهم الرحمة والرضوان مأمورم که رسام بخط کتاب کند
 و کتاب بغایبان و لابد سبب نگاه داشت ادب عالمان و درویشان و فدای
 ایشان باد و دل طالبان رباعی فاضل منی تاج ادب بر سر خویش هرگز خیری نمانی
 از دل بر خویش تاجان دل بر سر فدایش کنی هرگز بدتر از این بردن خویش رباعی فاضل
 که بدین موعظه دارد شهرت در زیر کتب ماند در حسیکت زین واقعه مشکله باری
 بدعا باشد که خلاصش کند بی شبهت رباعی فاضل که دوید از بی تحصیل بدم تصنیف
 نسخ کرد که خوانند انام این نسخه که او با کفایت

در حسیکت در منصف

هفتاد و نهم گشت

تمام

قد قبح الفواحش من تسوید هذه النسخة الشريفة للبيوت المباركة المسماة بغزاليه المسائل
 والمصنف مولانا فاضل الاخسيكتي غفر الله له ولنا في شهر رجب المرجب سنة ثمان و ثمانين
 دمانه والف ع

[illegible]

کتابخانه
مجلس شورای اسلامی

علم سلام هر که روز عاشورا کند در جنت است
 و علیه السلام هر که روز عاشورا بر سر کعبه است
 یا مالک و مردی که شود و گفت علیه السلام هر که بعد
 شده از زحمتی ببرد بمرکامی که دهد ثواب
 بعد از و غار یا شب و گفت علیه السلام هر که روز
 شریف میان دو کس استیج کند روز قیامت حق
 خصمان او بخشنود که در آن و گفت علیه السلام هر که
 عاشورده از زیارت عالم رود بمرکامی بخواهد کند
 که درین روز زیارت عالم رود بمرکامی بخواهد کند
 که بنویسد آن حق تعالی مرا و را هزار عباد هزار
 و گفت علیه السلام هر که بر او خود طعام
 بخشد کند حق تعالی تمام سال بر روی او نعمت
 ببارد کند

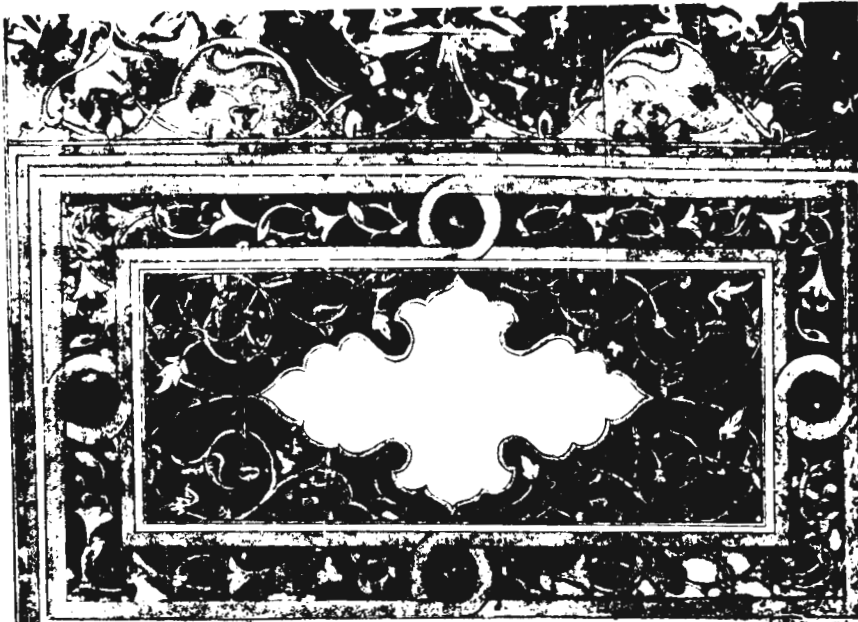
صاحب کتاب آقایان معارف و فقه اسلامی
 علی جواد انقیب خراسانی
 و آن بزرگواران که در این کتاب
 مشارک و مشارکین
 کتابخانه مجلس شورای ملی
 تهران

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لحمده الله الحميد الخان الذي خلقنا من لسان وآنطق السنتنا بالبيان
جعلنا من أمة نبي آخر الزمان الموصوف بالخلق العظيم في القرآن المحضو السبعة بسبعة
فول الجنان والصلوة والسلام على النبي وعلى أهله واصحابه شافعي زحرف
زمره غريق بحر العصبان قال العبد الضعيف تراب ائدام العالمين وهو بدم المتعلمين
الذراع شرف محمد بن العطاء صلحه الله شأنه وعظمه من البراري اريد ان ازيد
المسلمين لمبتدئين السافرين فوايد في الدين جمعت لاجل ذلك من العلوم اقوال
علم المجتهدين المستنبطين المدققين وهما رايالغين من كتب المحققين وغيرتها
بالعبارة الفارسية تسهيلا وترغيبا لاصحاب الدين المجريهم تحصيل العربية لاسكات
والاعتاب وتحميل الفارسية للاسهاب والامذاب بنهتهم بها عن الاوامر والنواهي
وسميت الفوايد بالفوايد فيروزشاهي وسألت الله الحكيم ليسلط العلماء فيها
نظرا ويصلحوا ما كتب السقيم شاعر كويديبيت رسمي استاكابور اصلاح
افلاق نكواين است في عيب كرفتني اي قديمي كه از بر اي تبنيه عيب جوابك كلام في
خطاب فرمود كه اي موسى تا تواز عيقتن هو دپرون يابي ديكر ازا عيبك واي خداوند
عيبك ان واي سا تو عيوب بنده كان بحق انكه عالم را بنور علم منور كود اينده وباد
عالم بنه سلیمان جاه شیرشكار تا في حيدر كواي كتي مدار قطب آسمان خلافت كسرايد

فوائد فيروزشاهي

انی اذا رضیت عن عبدی ملأتهای بقرۃ اگر کسی کو بد عمل از جمله اعراض است نه از جمله اجزاء
 که در ترازو توان نهاد با وصف ان ثقل و خفة توان کرد پس سخن آن در ترازو چون درست
 آید و اعتقاد در آن چگونه باید داشت جواب آنست که مقتضی خبر مصطفی علیه السلام
 آنست که این سخن صحیف آن باز می کرد یعنی که آن صحیفها که اعمال بنده در آن نبشته اند در
 ترازو نهند و این قول عبد الله بن عمر و است و یدل علیه قول النبی صلی الله علیه و سلم
 یوفی بالرجل یوم القیمة الی المیزان یخرج له تسعة وتسعون سجلا کل سجلا منها مثل مد
 البصر فیها خطایاه و ذنوبه فتوضع فی کفة ثم یخرج له کتاب مثل الامثلة فیه شهادة ان
 لا اله الا الله و ان محمدا عبده و رسوله فیوضع فی کفة الاخری فترجح خطایاه و ذنوبه و یدل
 یوزن الانسان کما قال عبید بن عمیر یوفی بالرجل العظیم المجنة فلا یزن جناح بعوضة
 و یدل یعمل کفة الحسنات ثقیلا و فی کفة السیئات خفة یراهما الناس یوم القیمة اکر
 کسی کو بد اعمال و احوال بنده کان همه بعلم خداست همه می دانند خرد و بزرگ آن می پسند گشته
 و کیفیت آن و اندازه آن می شناسد پس سخن آن در ترازو وجه معنی دارد جواب
 آنست که رب العزیز با خلق می نماید بندکانرا بنزدیک و ی جزاء کرد از از خیر و از شر و تا
 اهل سعادت را از اهل شقاوة بان علامت باز دانند کفای کفة حسنات و کوهی را نشان
 نجات است یعنی الله نجات وی خواسته و ویرا آمرزیده و کفای کفة سیئات و کوهی را
 نشان هلاک است یعنی که الله هلاک وی خوانسته و او را از درگاه خود رانده و نیز تا الله
 را بر خلق محبت باشد در جزاء کردار و دانند که الله محازاة که می کند حق میکند و ایشان
 سزا آهند و نظیره قوله هَذَا كِتَابُنَا يَنْطِقُ عَلَيْكُمْ بِالْحَقِّ اَنَا كُنَّا نَسْتَنْسِخُ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ
 فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ مِيزَانٌ يَكُنِي اسْتِ اما جمع گفت از بهر آنکه اعمال که بدان می سنجید
 بسیار است و کثرة در آنست پس بحکم جوار اعمال موزونه میزان نیز بجمع گفتند هم چنان که
 ابراهیم خلیل یک مرد است در ذات خود اما کثرت اتباع را و یرا امت نام نهادند ان
 اِبْرَاهِيمَ كَانَ اُمَّةً قَانِتًا لِلّٰهِ و روا باشد که بلفظ جمع باشد و بمعنی و لجد چنانکه گفت یاء یها
 الرسل و المراد به الرسول صلی الله علیه و سلم و چند جای دیگر گفت الذین قال لهم الناس
 و المراد به نعیم بن مسعود ان الناس یعنی باسفین و اصحابه و گفته اند میزان مشتمل است
 بر چند چیز عمود و لسان و کفین و تا این اجزاء مجتمع بنور سخن بوی راست نیاید پس جمع آن

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله الذي أنزل القرآن على عبده ليكون به بشيرا
ونذيرا وجعله كلاما عربيا قيما انزيا منظوما
مؤلفا فصيحاً بليغاً مجلداً مفصلاً فهو مقرؤ في السنين
ومكتوب في مصاحفنا ومحفوظ في قلوبنا وما من
آية من آياته إلا لها عبارة وإشارة ولطائف

حق تعالی گفت آنکه بر ملائک بگذرید
زانکه و تعظیم مسجد کرد را خلاص ^{بقصر}
شیخ مستنبه شد از خواب بگفتا بگذرید
جون رفتند بدیدند استخوان آن کلام
همچنین سید جلال الدین ولی محترم
چونکه در قبر نبی آمد بگفتا السلام
آنکه در کوی باضت از اادت سر کش
از عبادت بندگان حضرت سلطان ^{شوند}
جامه دوریا فکن تا خود بیا پیش پیاب

استخوانش را به پیش حضرت ما و دید
می نمی خواهم که باشد استخوانش در ^{میز}
گوردان شدند را بگشاید و را بگردید
می نبوانجا مگیرک سفره بود از طعام
ریش او جاروب بوده دایما اندر حرم
خود علیکش گفت سیدی تو فرزند نقام
از نکی عمر معانی اوس می گوهر گشت
کشف غیبی در دل شان لاجرم برهان ^{شوند}
ورند درمانی بقعرش شوی تو عرق آب

تمام شد در ثامن عشری المحرم
سنه ۸۵۰ هجری
م

نژاده، و دیگر بندگان بنظم و نشر و آنچه ممکن شده است بجای
 آورده اند و بر تفصیل احوال خوف ببالغها نفعه امان کتب
 مواخواهین مخلص و بندگان یکدل خوانند و این مجموع نزد یک
 دوست و دشمن و مسلمان و مشرک و معاویه و ذی بنی معقول
 باشد و ما زبان فارسی میان مردمان متداول است بهج تاویل
 مهور نشود و بتقلب احوال و تنجید حوادث دران نقصانی
 و تفاوتی صورت نیند به دراصل وضع کان حکمت و کج
 قصافت است و بدین بناسس زیبا که بنده دران پوشانید
 جمال گرفت که عالمیان را بخیر شست مشعوف و مفتون که اند
 و در مدتی اندک اقالیم روی زمین بلیزد و این اشارت اگر چه
 صورت تصنیف و اندک یکی چون تاملی روی و دیگر کتب باری
 که ایمان و اکر بر این حضرت عالیه مدانه ظلالها و بسط جلالها
 که اند و مقابله فرموده آید شناخته کشف که این ترجمه چگونه
 برداخته آمده است و در انواع سخن قدرت تاج حد بوده است
 و اگر این بنده یک کتاب را از باری باری یا از تازی بباری
 آن بندان تسبیح نموید به ذکر براءت او از ان سایر تراست
 که بدان حاجت افتد و خاص و عام را مواجبت او بر استغفار و توبه

و من خنک جنگ را شکم تواضع و ذلت و بیون جزیه
 و خراج و تخلص عاری که زمانه کند کعبه و دور و دوری آن
 مانده مانده فیه ترم بیت
 شکم تواضع و دوری و دوری بر پیمان کند پیکر
 باز بخشن را به شیر رو به راه را به زندگانی
 و کم زندگانی دلز برای تخلیه دور و جاکسن آشنی خواهد
 و اگر ناکامی حین میان افتد و عاری بروی خواهد آمد
 کوتاهی سر را بران ترجیح بند و تنگی کوردا بشنای منیع کعبه
 و صواب فی بنم ملک را اظهار عجز که مقدمه بدالی
 و داعی ضیاع عقل و ملک و نفس است و برکتی بدان هر
 و له درمائی شیر و شیر بر بسته کعبه و طریقی حلیت او را
 بندای بزرگ بیا آید شعر
 اِذَا كُنْتُ تُرْمَىٰ اَنْ تَعْلَسَ بِذِلَّةٍ
 فَلَا تُعَلِّكِ الْحَسَامُ الْيَمَانِيَا
 وَلَا تُطِيلَنَّ الرِّمَاحُ لِفَاعِمَةٍ
 وَلَا تُجِدَنَّ الْعِاقَ الْمَذَكَا

سَنَفَتُ مَنِيَّ اَتِ الْغَيْثِ
 اَلَّذِي اَسْبَغَتْهُ سَالِمَةٌ
 اَكْرَمَتْ وَهَلْ رَضَا خَرَسَا
 شَمِيرَ بَانِي كَمَنْ قَمَّ طَوْلُ رَقْدٍ
 وَدَا سَجَاوَتِ اَنْ رَكَا
 كَمَنْ نَمَّ سَاوَا مَعَهُ مَكْرَا
 مَعَهُ نَزَّجَتْ وَهَلْ خَدَا
 بَايَ جَنَّةٍ تَرْمِيكَ اَمَّا
 مَعِ اِيَّاهُ نَبِيَّ بَايَ

که وحی کرده است بتو و این سبب نزول است و همین نظم آیت است با ما قبل قوله تعالی و بالآخره
 هم یوقنون و بدان جهان یکهان باشند قوله تعالی و الذین یؤمنون بما انزل الیه یقولون بحامد
 و مقاتل و قتاده این آیه تفسیر آیت پیشین است بلکه آنکه آیت اول الذین یؤمنون بالغیب نزلت
 فیمؤمن من عبدة الالهة و ثانی من هذه الامة و الذین یؤمنون بما انزل الیه نزلت فیمؤمن
 آمن من اهل الکتاب قوله و ما انزل من قبله ای من الکتاب المتقدمة و الایمان جمیع الکتاب
 المتقدمة واجب و العمل به غیر واجب کما ان الایمان بالقبلة الاولی و موییت المقدس واجب
 و العمل به غیر جایز بلکه عند الاستباه یتحری و یجتهد و تجوز صلوة و ان ظهر خطاؤه لان کل مجتهد
 مصیب فی اجتهاد لای مجتهد کما المتحرری الی القبلة جازت صلوة و ان ظهر خطاؤه قوله و بالآخره
 هم یوقنون مدحست متقیان را بایمان بقیامت و قیامت را آخرت گفت زیرا که این دنیاست
 و لیس بعدها وقت یوصف باللیل و الا بالنهار و قبل سمیت آخره لانها متاخره عن الدنیا و تمیت
 الدنیا دنیا لدنوها منک و قوله یوقنون ای یستیقنون و لایقان بالشیء و قوع العالم من جهة
 الاستدلال و الاسباب التي یستفاد بها العلم و لذلك لا یجوز ان یوصف الله تعالی بالالیقاف
 بالشیء لانه عالم بعلمه لا زلی لا یعلم مکتسب و اصل لایقان موطن فی القلب و سكونه علی حقیقة الشیء
 و ظاهر آنست که هر کرا حقیقت چیزی را عالم افتان صدیق کند ان چیز را ازین معنی از ایمان بایقان
 خبر داد لان من ایتین بالشیء صدقتم قوله عز وجل **وَلَكُمْ عَلَیْ هَٰذِهِ مَثَلٌ**
اِنْ اَنْتُمْ اَوْفَیْكُمْ بِالْحَقِّ یعنی ای شما تدبر راه راست از خداوند عزه
 خویش و ایستاد که یافتند آنچه می جسته و دستند و الخ می ترسیدند و این تفسیر این عبارت را
 بر مفاخون را قال المفاخون الذین ادركوا ما طلبوا و نجوا من شر ما هبوا و لیس بینین
 و صف ایقان بود و این آیت در بیان و محله ایقانست و کلمه و لیکل الشارح است بدانجا که و
 ایقان بیش رفت است قوله علی هدی بیان عبودیت است و قوله من ربکم بیان ربوبیت است
 آیت دلیل است که العبد لایجتهد فی بنفسه قوله عز وجل **لَنْ يَرْضَىٰ عَنْكَ الْكَافِرُ**
عَوْنًا عَلَيْهِمْ لایته هراینه آنها که کافرند لایبندنی منکر شد ندیکانگی مرا و حق مصطفی را صلوی
 و ...

لطائف العرفان

کوره

به هر مدت بدین درازی برابر ساعتی ننمودی جواب گویم این از مولی و صبیح
 با قیامت است که آن غذا بس کوه در جنب وی یک ساعت نماید و بشاهد دلیل آن
 آن گهی را که غمی و دروکی و رنجی برسد چون از بعد آن مول ترمسی رسدش نخستین
 فراموش کنند تا جنب این ثانی آن مولی یک ساعت نماید قد خسر الذین کذبوا بآیات
 به زبان کردند آنجا که دروغ زن داشتند رسیدن بخدا یعنی بوعده و وعده وی و نبوت
 یافتگان زبان بدین کردند که ایمان نیاوردند قوله تعالی **فَإِنَّمَا نَرْبُحُكَ**
مِنَ الَّذِي نَعْدُهُمْ وَأَوْتَوْفِينَا فَاَلَيْتَا مَرْجِعَهُمْ
اللَّهُ شَهِيدٌ عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ چنان نیست که با این وعده قیامت
 دنیا این اندکی یا بنایم تر یا محمد بعضی از خلق و عده که ایمان یعنی بعتوبت کردند و
 توفیق با بمرایم تر و باز گشت ایمان بامت یعنی این وعده بخلق حق و حقیقت
 خواهیم کرد اما دنیا را بنایم و اما بواقعیت هیچ حال نخواهند رفت بر غذا بس نام الله
 هکذا علی ما یفعلون این هم اخبار است یعنی خداوند که است و داناست بدین ایمان
 کنند قوله عز وجل **وَالْأَكْثَرُ أَمَّةٌ ذَلِيلُونَ فَإِذَا جَاءَ رَسُولُ اللَّهِ**
ضَيَّ بَنِيهِمْ بِالْقِسْطِ وَهُمْ لَا يُظَاهَمُونَ این است تباری دل
 عطفی ملک علیه السلام راست یعنی چنانکه تو رسولی بدین قوم و ایمان منکر شدند رسولی
 را بمر قومی مجتنب رسولی بونه امت و ایشان منکر شده اند رسولی و برادران قیامت بود
 اید آن رسول ایمان با قوم خود نمضا کرده شود میان رنوبی و میان قوم براسی و بول
 صان و ظلم نکند از حق کسی مجتنب قیامت حکم کم میان تو و میان ناگر و بدکار
 تباری و قله عز وجل **وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا الْوَعْدُ إِنَّا**
نَحْنُ الْغَالِبُونَ گفتند این کار آن که خواهد بود این قیامت بکوی اگر راست
 و جل **قُلْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدْنِي وَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَقِّهِ فَمَتَىٰ يَأْتِي الْوَعْدُ**
لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا إِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ فَلَا
سَاعَةَ وَلَا يَسْتَفْتِدُونَ بکوی یا محمد هر آن خواهد

این سخنها آتش را بیدار دوزخ
 منزل امیدش می آر و بیدار
 عاشقا ترا امید به یاد حال
 ذکر ساقی و جدیت جام
 وصف قتل و شراعی و شام
 مست امید انکه صاحبی و لقی
 آتش در زمین چستی زنده
 از تعلقات دور و بر یک طرف
 جرمه هم اندر اندر جام
 خالق پاک بر و تابان
 هم بخت پیسنه های بهر عالم
 گزینید این در زمان اضطرار
 عند تقصیر است چندی و سال
 انجان از لطف تو داریم که
 آتش در دوزخ قدر از افراط شود
 میدهد آن معتد را آتش
 میغزاید ببلبل از آتش و قال
 کسوت رند آن کند از دوزخ
 می برده بارز و دار و خوش
 زین سخنها کرم کرد و نوبتی
 با حریفان نوبتی چستی زنده
 تیر غم را جاده دل سازد و نه
 زان حواریت بخت کرد و عالم
 هم بسوزد خواران و غایبان
 هم باشکوه آرا باریه هم
 روی لطف وجود خود و بر
 که خواهی خود به باشد حال
 که بخت در دوزخ دارد و نه

ملاح رطل بطوازی

سبانی م تو در می نیای
 از خلق لطف عام
 زنده باطن ز دگر توصیف
 لطف و رحمت دو جان در هم
 کرمی تو خلوت کس را طبع
 و حقیقت خلوت را سوزی
 در خجالت کرمی را سوزی
 زنده است بود و بیدار و غفل
 شورش در کفایت و غفلت

سحر از یاد و نشانه
 لغویان است تو خلق مستقیم
 هم دگر تو مستقیم کرمی ما نشان
 نه غفلت عالی گزینید
 بجز در دوزخ کرمی
 در شرافت بر کرمی و غفلت
 کرمی است اسوده بود و غفلت
 عوده کرمی و با غفلت با حقی

در چشم و زینش مالو کی است
 کما ندر آب و که بالایی نار
 حق تعالی این چنین جلالت کند
 چون و ماخت خوش کند از تو به نام
 این زمان دانی که این احوال است
 وقت اگر مست غنیمتی شمار
 بحوشتن او نذر و ساهی
 کی حدیث عشق میگرد و تمام
 کردم آفر تا یکی پسین قتل و قال
 آمد این نو بود از بستان غیب
 بر جرات با بر زبان و دل گذشت
 گفت بافتش مدان از آفتاب

بود مادر پیش او که و دست
 پشته از و اصلا جان دارد
 بخواند حسن اجمالت کند
 حسن و پنی تو ^{اندر روهها} ~~و پنی تو~~
 وین همه سستی و قتل و قال ~~چست~~
 پر اگر کفتم مرا معذور دار
 اضطراب نیست اندر سب
 می باید حید به هر ساعت تمام
 گفت و کوزین پیش میگرد ^{مطلوب}
 نیست بر احکام غیبی عیب
 در آن برهت که ساحل شد
 می رسد آنکه فرمود آن کار

بسم الرحمن الرحيم

فصل نادم در استخراج جذر است عدد مقروب فنفسه را نماید شد است جذر در حساب
 نیز در غیر باشد و جبر مقابله عدد مقروب فنفسه را نماید شد است ضلع در حساب
 مقروب فنفسه را نماید شد است شد در جبر مقابله نماید شد است حاصل از ضرب الجذر
 در حساب است و مربع در حساب و مال در جبر مقابله

جذر مقروبات منطلق

$$\frac{2}{4} \text{ جذور } \frac{4}{2} \text{ جذره } \frac{3}{3} \text{ جذور } \frac{9}{3} \text{ جذره } \frac{4}{4} \text{ جذور } \frac{16}{4} \text{ جذره}$$

$$\frac{5}{5} \text{ جذور } \frac{25}{5} \text{ جذره } \frac{6}{6} \text{ جذور } \frac{36}{6} \text{ جذره } \frac{7}{7} \text{ جذور } \frac{49}{7} \text{ جذره}$$

$$\frac{8}{8} \text{ جذور } \frac{64}{8} \text{ جذره } \frac{9}{9} \text{ جذور } \frac{81}{9} \text{ جذره } \frac{10}{10} \text{ جذور } \frac{100}{10} \text{ جذره}$$

هر عددی که پیش از این
 جذر بود نام از ضلع
 آنجا که حاصل شود از ضلع
 در دو و جذر و در دو
 باز هم جذر و در دو
 ضلع است و علم
 حاصل این جذر کعب بود
 کعب هم جذر بود ای علم

مسائل ریاضی

مربع علم نام را گویند

بسم الله الرحمن الرحيم

سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ بِأَعْيُنِ الْعُجُوبَةِ
 عَالَمٌ بَوْقَلْمُونِ^۱ أَرْصَنَ بَدِيعِ زَبِيرِ الْإِنْفِ كُنُوزِ^۲ أَرْعَالِمْ وَأَدُمِ^۳
 حَيَوَانِ^۴ بَنُودِ دَوْصِدِ عَجَبِ كَوْنِ^۵ بِمَجْمَعِ الْغَرَابِ^۶ أَوْفِ
 الْطَبَقِ^۷ نَكَارَاتِ بَوْقَلْمُونِ^۸ وَهَلْمِ^۹ وَبَاسْطَرُونَ^{۱۰} وَمَطَرِ^{۱۱} نَجَابِ
 أَنَا^{۱۲} خَبَارِ^{۱۳} بِطَبِيبِ بَوْقَلْمُونِ^{۱۴} نَاشِئِ^{۱۵} قَلَمِ^{۱۶} بِدَايِعِ^{۱۷} رَقْمِ^{۱۸} مُبْدَعِ
 كَبْتَحِرِ^{۱۹} اَلْعُلُومِ^{۲۰} مَكْتُومِ^{۲۱} اَلْعِلْمِ^{۲۲} مَالَا^{۲۳} اَلْعُلُومِ^{۲۴} دَرِ^{۲۵} صَالِحِ^{۲۶} أَنَا^{۲۷} وَبَدِيعِ
 خَبَارِ^{۲۸} صَنِيعِ^{۲۹} زَوَالِ^{۳۰} اَوْتَحِرِ^{۳۱} دَرْ^{۳۲} مَقْدَانِ^{۳۳} فَنُونِ^{۳۴} مَكْنُونِ^{۳۵} تَنْفَكِرِ^{۳۶}
 فِي^{۳۷} خَلْقِ^{۳۸} اَهْلُوتِ^{۳۹} وَالْأَرْضِ^{۴۰} دَرْ^{۴۱} هَدِ^{۴۲} عَجَابِ^{۴۳} تَخْلُوقَاتِ^{۴۴} وَخَطَرِ^{۴۵}
 غَرَابِ^{۴۶} جُودِ^{۴۷} قَدَرِ^{۴۸} بَرَكَاتِ^{۴۹} تَنْفَكِرِ^{۵۰} بِأَعْيُنِ^{۵۱} الْعُجُوبَةِ^{۵۲} نَائِطِ^{۵۳}
 أَفْكَارِ^{۵۴} مَجْمُوعَةِ^{۵۵} نَائِطِ^{۵۶} صَفْحَةِ^{۵۷} خَاكِ^{۵۸} اَزْهِيَّتِ^{۵۹} عَالَمِ^{۶۰} وَكُوَاكِبِ^{۶۱} بَنُودِ^{۶۲}
 عَجَابِ^{۶۳} غَرَابِ^{۶۴} اَوْفِ^{۶۵} اَيْدِ^{۶۶} مَلَكُوتِ^{۶۷} نَائِطِ^{۶۸} وَجْهِ^{۶۹} اَيْدِ^{۷۰} مَوَايِدِ^{۷۱} نَيْشِ^{۷۲} زَاكِتِ^{۷۳}

شدادت مولانا بنایت ۶ در همین سال بود و فات
 عبید شد خان در روز جمعه هشتم ذی القعدة در سنه
 ۱۰۵۰ هجری شش بود و آمدن عبد الطیف خان و براق خان
 بر سر کسین قره سلطان در قشرو غارت کردن ما و ایا
 در سنه ۱۰۵۰ هجری و هشت بود و رفتن کسین خا
 سلطان بنیاد و مغول خانم را در سلک از دواج کشید
 در همین سال بود و آمدن اولاد براق خان در بخارا
 و قتل بر محمد خان در سنه ۱۰۵۰ هجری هفت بود و فات
 خان در سنه ۱۰۵۰ هجری شش دو بود در قشرو شش و هشت

اعلم بصواب قلم شد
 این نسخه قدیمه مجمع
 الغرائب در سنه ۱۲۰۰

۱۲۰۰

مالک نه الکتاب

مجمع الغرائب

مجمع الغرائب

[illegible]

[illegible]

دینا دینا دینا

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين

اسم الله تعالى بالتقدم أولى أول كل قول بهذا أو بخلافه وإن تحه بالقول
فانه يعلم السر و اخفى الله لا آله الا هو له الاسماء الحسنی و له من الثناء
السني على الوجه الا تم ما لا يحصى و من السلام الا سلم على الاسم الاعظم
ما لا تنامي و على الحروف و الكلم نظام الحكم كلها ما افصح اسم عن المسمى
و الغر حرف بالمعنى بعد از سباس بی قناس علی که ذات متفرد
صفات الف را بر سر بر سر و منصفه منصب مهتری از حله
خلعتی فردوسی بر قد قدوسی او افراخته بطراز احدیت و بر پایه
فردیت مطرز و محلی ساحت جلوه داد تا از مخدرات عالیا
الموف حروف خور انرا در بحر دانه که بتاب حجاب عماد معارف
غیب الغیوب در تحت استار انوار سبحات سبحانی مخفی و محسوسند
از قدر ستر خفا و کمون بر بسط بساط بروز و علون از یک
تا مر از مر از عذرا عارض کل عذاب از حرم قدم قدم پیرون نهاد
نیکو و ظهور الف الف الف عس کی ساحت مراد مراد
و حکیمی که جهت اظهار کمال حال حضرت جامع حکم احکام محکم حکمت

وینست

بسم الله الرحمن الرحيم

ابتدا میگویم بسم خدای مهربان بخشننده نعمتها در دنیا بر مومن و برگزیده در آخرت
بر مومن نه برگزیده اسم فراتر است که واجب است هستی او و متصف است
بجميع صفات کمال و منزله از نقص و زوال و معجز رحمن مهربان بر مومنان
و معجز رحیم نیز مهربان است در آفرینش کنایان در شرح اسماء الله آورده که
هر کس که در شبانروز بر هر کلمه الله را گوید از سر صدق و تقوی و پاکبازی
صاحب یقین گردد یعنی ایمان یقین او کامل شود و هر که بعد از هر نماز بسم
الرحمن صد بار بگوید دل او از کینه و حسد پاک شود و هر که الرحیم را بیست
صد بار بگوید خدای تعالی بر او مشفق و مهربان گردد و پیمان از دل او برود
الحمد لله ارفع اعلام شریعت الخلاء یعنی آنکه همه با و شنایا و صفتهای کمال
و نعمتها را در خدایست و فیر حق را اگر کمال باشد آن نیز حقیقت از حق است چونکه
غیر آفریده است بلند کننده احکام شریعت زیباست بجا علیها شجرة اصلها ثابت
و فرعها فی السماء گرداننده است شریعت را بمنزله درخت که سبج او ثابت است
در زمین و شاخ و ثمره آن در آسمان زیرا که ثمره و ثمره اعمال صالحه شریعت
در بهشت ظاهر شود و بهشت در آسمان و صلوة علی سوله محمد فضل
الرسول و اولیاء و علی اله و احوی به نجوم الاقصاد و اولیاء و درود و وصیت
کامله و احوال خیر نازل باد بر فرستاده خدا که حضرت محمد است که فاضلترین
پیغمبران و انبیاست و برآل و خاندان و محباب و یاران آنحضرت باد که مثل

سر حنم و فانه

پندار

سبب مدد از من لبر

الحمد لله الذي خلق السموات والارض وجعل الطمات والنور
اذ به عن الهزات ان رساله غفور شكور الغافل الذنوب على عباده
المنصور القهر على اعدائه المقهور و وعد المؤمنين ببقائه والحرور
القصور و ا وعد المشركين بالاسلاسل والاغلال اذا البعثه في القبر
وانواع العذاب وحصل ما في الصدوق قوله تعالى وما الحية الدنيا الا
متاع الغرور والعسوة واليسلام على رسوله محمد في يوم ينفخ في الصور
وعلى آله واصحابه خلفائه صاحب الغفر واليسر و اما بدان اسي طالب
حق و سالک مطلق که ميگويد فقر حقير بين صاحب کثير طالب از
پيش دريمازي زينت و زين فقر غفر الله له و لوالديه در رساله
که نام اين هدايه الا على کرده شد تا بهر اعي که دريسته نسلالت الحاي
و بدعت گرفتار است و راه کم کرده است که خواننده و شنونده را رايه
نمايد و در رساله کتاب بهر ده باب نوشته آيد بايد که هر عارف و عاقل
و صادق در رساله کتاب بطالعه نمايد تا اصول و فروع معرفت بداند
و از عقايد شرعيه برون نروند و من الله التوفيق بالايمان
کفار فوش از بين کثيرون آثار هدايت است فقر مرشون و خرافه
تونياني رساله و مخرج بهر ايجان ابي پرشون و در بيان آن
اجمال و بتفصيل ظاهر ميشود و از و مدت بهشت و از احد بعد
در بيان آنکه باميدت ان شاء الله که جامع است از همه نسلوت

هدايه الا على

و بزرگوار

و علی و عبد اللہ بن مسعود رضی اللہ عنہم و ایشان شاکر را
 پیغامبرد علی اللہ علیه سلم تسلیم کثیرا اگر بر سند که قرآن
 بقراءت که میخواند گویم بقراءت عاصم بن الی الهجو و الکوفی
 و الکوفی بر روایت حفص بن سلیمان البصری لاری
 داین اختیار رسم قندی و فرغانه و مسوت اما بخا
 ریان و بعضی از مردمان ترکستان قراءت عاصم خوانند
 بر روایت بکر و حفص هر دو شاکر و عاصم اند و این
 همه شاکران عبد الرحمن بن السلی و ابو عبد الرحمن
 شاکر و علی ابن ابی طالب بوده است و زین شاکران
 عبد اللہ بن مسعود رضی اللہ عنه و ایشان از پیغام

سلمی اللہ علیه سلم بطریق تلقی یاد

گرفته بودند و اللہ اعلم بالصواب

مع الکتاب بعون الملک

ابوباس و شهر شوال

که این کتاب تحریر

شد علی بد

ضعیف راجی

آلی رفته اللہ

عاشور محمد

خاک ر

الحمد لله رب العالمین حمد الشاکرین والصلوة علی النبی المصطفی محمد وآله
الطاهرین اجمعین سید امام اسمعیل بن الحسن بن محمد بن احمد الحسینی الحرابی
رحمة الله علیه چنین گوید که معلومست که عنایت همه آن نباشد که کسی را
چیزی بخشند و به یاد کاری یاری دهند لیکن عنایت بزرگ آنست که کسی را
فایده دهد و دهنده یاد کاری سازند آن را که در حق او عنایت بود و در حق
را کار آید و سودمند باشد و منفعتش بود و اسایش جان و هر چه
بهرینه کند سیری نشود بلکه هر چه از وی خرج کنند بایده و فزاینده
تر باشد و آن علمیت خاصه علم طب که از خرج کردن آن مهارت افزاینده
و تجربه حاصل گردد و از بهر عنایتی که کند اینست در معنی علامکان و موالی
و فرزندان ایشان شفقت نمودن شرطست این مختصر ساخته آمد تا
را بوقت حاجت اس به گیری نباید رفت و از اس یاد کاری باشد پس
سبب این مختصر را یاد کار نام نهاده اند فهرست بخش نخست اندر
نویایه علمی که اندر طب بکار آید و این پیغمده بابست و الله اعلم و الله

کوفته صفا و کسته و مجھے بر سهند و بچھ ایش بر باید نهادن ماس
بر دنا حضرت کز ندکی مجر دم باز ندهند و بجای طعام نان میدهند
آب گرمی کستد برین ماعده غذا قانع باشند و گفته شد که هر روز

بعد از نماز صبح روز دوا یک حفصه هندی

بدهند تا از آب تر سیده نشود و گردن شبه علاج

است که برک هر بودا بر لبه کوبیده دهند

نکود شود و هر بو بودنج بود و انهم

و احکم بر حکم ما ارحم الراحمین

سم

وحياتى سيارى لودع صوة محمد من تحت هذا البيت اعنى على الزمان
 حيا ان ترى مقتناى طلعه جبر وملك لموضه صور الفقه نفسه
 ما نرى في لاسر حمرنا ولا في اخن جبر قد مضى جز العرقين وطع العشر خير
 وسمعت سمنا انا العالم الوراق في الله عنه وقراه عليه ايضا اه هذا اليبس من الناس
 وجهه كانه طوله فرائنا عليه سندا واوتنا في بعض مجي عاتى وهذا اول علام الجبر
 الاجنبى عن السؤال لان السؤال خلق الوجه وسطه العين ويضع التوكل والطبع بقصد
 الدين وحسن الفهم ونزاه الجوده والورع صلاح الدين وعمر النفس ولا تاف من الشبه
 واندرع كج الجيبي المتعفف ونحوه الذي المتكف والفقر المتعفف حبيب الله
 والسائد المكي ختم الله تعالى ومن لا يستحي من السؤال لا يسبح من ربه واذا كان في الغنى
 وترك السؤال ثوان وفي الطلب والطبع عتاق والفقر اذا سأل وشكا وكشف حاله واندرع
 من ديوان الفقراء لاراه والزم مكاسب السوء والقارة واسمع له موردا شغها قبل
 الرقيق وحسن كان خصوصاً من السلطان ومن استجلب منه فاب وخسر ومن استعبر
 هذا الفصح وادبر وقيل العبودية هي الجبرية من عبودية من سواء فادى العبودية
 له صحت الجبرية واسمع من سواء وصلى في حفظ قلوب المساكين وطليم
 في الله تعالى لم يكن ارض الله واسمه فتدبروا فيها وفي تعالى يوم نسد عوكل رايا
 با ما هم احسن سيجي فام الى فضا او العالم كيف يدرهم الوراق في الله عنه تعالى عليه
 ٢٤ سبور سنة امدن وسع من واربعه احزابا ابو الفضل عبد الواحد بن نوح الصوفي
 المعروف بالطرازي قال احزابا عبد الواحد بن عبد الملك الرواسي احزابا ابو عبد الله محمد
 بن عثمان الجرجاني احزابا ابو عبد الله محمد بن محمد الرواسي احزابا ابو بكر احمد بن ابراهيم بن ملك
 الرازي ابو جعفر فاروق بن عبد البكر الخطابي بالبصرة والاحزابا ابو بكر احمد بن محمد سليمان بن
 محمد بن الخليل القزاز قال حدسنا بدين بيان عن ابي الرضا ع الحسن بن مالك رضى الله عنه
 قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم اكرم سابع سابع سابع سابع سابع سابع سابع سابع
 سابع من يكرمهم قنصاى سبب وسئلوا علم ان العور الذي اطبقت الطائفة عليه في هذا

بسم الله الرحمن الرحيم رب يسر ولا تعسر وتمم باخير

الحمد لله الذي هو بصفات الازلية موهوب وبكمال الاحدية معروف وعلى كافة البرية
عطوف وبالمؤمنين حليم رؤوف جل عن التشبيه والالتباس وتعالى عن التمثيل والاجناس وعظم
عن التعطيل وعن ادراك الفهوم والمحاسن عالم الغيوب والضمائر مطلع على ما في القلوب والسرائر
خالق الخلق من غير مثال واعطى من غير سؤال سبحانه من عليم لا ينتهى علمه وحليم لا يصبو علمه
تبراً عن الوالد والولد ولم يكن له كفوا أحد وصلوته على محمد النبي المبعوث بالآيات الباهرة
والمؤيد بالحجاج البالغة الزاهرة الرهاى الى سبيل الرشاد النادى الى الصلاح والساد
وعلى آله الذين هم للدين نظاما وللإسلام والملة قواما ما اتصلت العين بالنظر وسمع طائر وهدر
اما بعد فقد قال الفقير الى عفوانه وكرمه ابو بكر محمد بن موسى بن الفرج الدربندى عافاه الله عز وجل فى
الدارين ان الله عز وجل لما أسبل على اوليائه ستر طوله وخصمهم منائح فضله وأيدهم بعصمة قوته
وحوله هداهم بنور معرفته وسقامهم من كأس محبته واذا قرهم من نسيم نعمته وأنسهم برؤوح وصاله وشرهم
بكرم فعاله وقربهم بعلو نواله وطيب أسرارهم برحمان فتنه وأفردهم بسلو صفة خدمته وثبتهم على محبة
حرمته واسلحهم ورزقهم عن كدر الغفلة وملأها بنور الهيبة والولبة فهم ناظرون الى قدرته بعين الاعتبار
وطائرون فى ميا دى ملكوته بالضائر والاسرار وواصلون الى براهين حكمته وقرايين قربته بنور الهداية
وحاضرون على ساطع رحمة وطرايين محبته بالعناية والكفاية وقائلون بلسان الاشارة والتلطف
ودلائل العبرة والتعطف عبارات اهل التصرف وكلمات الحقائق لاهل التصوف وقائمون بصفاء الصدق
والطريقة ووفاء الحق وضياء الحقيقة حتى أنار لهم من امعان النظر فى احكام الفراسة وكنته التدبر فى
اقصى غايات التوسم بنور الربانى فوائد كشف العلم اللدنى وشواهد حكم الغيبى واستوى من آثار
انوار هذا الامد الاقصى ظاهرهم وباطنهم بالحقائق والمعنى وفارق عن احوالهم المضية وطوياتهم الرضية
وسجياتهم الزكية غشاوة رؤية الخلاق والدعوى فلا جرم لما كان المآل لهذه الاحوال بالغدو والآ
مال على هذا المنوال جارى صافيا معهودهم اورق عودهم ودمرم رعودهم ووجدوا ما علوا حاشدا

آغاز ریحان الحقائق دربندى به خط محمد سيد داغستانى

[illegible][illegible]

وفیات الاسلاف مرجانی

فصل پنجم